[illegible]

M.S. pergamino en 4.º bien tratado con 326 f.

Tractatus de Divina Fide ad sex priores quæstiones

2.ª 3.ª Sti Thomæ. aut. Ludovico de Sola 1617

Rotulata

Sola.

~~De la libreria q esta encima del Ill.mo Fern.do de Aguilar y Rivero~~

pr.

Tractatus. por Castellanos

de Divina Fide ad sex

priores questiones 2.e 2.e

Angelici Doctoris sancti

Thome

Authore

R. P. Ludovico de Sola, è

Societate IESV in Collegio

Divo Regi Hermeregildo sa=

cro, Sacre Theologie Magistro.

Anno a partu Virgineo 1647.

Proloquium ad meos auditores.

De divina fide tractatum aggredior, auditores optimi, de cuius essentia, et nobilitate, dicta praemissa, et de aliis quae Magistri plerumque praefari solent, pauca in hoc proaemio admonere, vos velim. Primo de ipso fidei nomine multiplici ipsius usurpatione fundamini, in assensu firmo et certo, quo iis credimus, quae a Deo sunt revellata fides accipere. Quam acceptionem barbaram esse Philippus Melancthon, Laurentius Valla, et similes nugatores [illegible] insurrexerunt. Et inter alia videndi sunt Pater Greg. Valentia, tom. 3. d. 1. q. 1. et Suarez de fide d. 1. proemiali s. 1. ubi variis nominis fidei acceptionibus in ipsa quod sacrae scripturae probatos Magistros allegarunt, praeclarissimorum principum Latinorum adductis testimoniis, illorum obstruunt ora, ostendunt quod praeclare usurpatur fidei pro assensione credendi [illegible] et magis classicis latinae linguae magis esse familiares.

Secundo etiam admonere vos velim sex tantum priores quaestiones 2a 2ae S. Thom. commentatores, sive disputatores nostros instituisse, [illegible] certe a communi scholasticorum usu videmur recedere, quod de fide disputationum commentarios nostros a 1a ad 16am usque quaestionem extendunt, quae sectio eatenus quae disputatricis, seu scholasticae Theologiae est, quae nostris sex quaestionibus magis continentur, caetera vero a 6a usque ad 16 quaestiones S. Thom. prosequitur autem ad errores revellatricis Theologiae [illegible] autem ad Ethicae sive moralis quae alterius est Magistri professionis attinent. Adde quod

doctissimi

essiq fideiamnexion illi vitiesibq et doniq; et de vitijs ei oraxijs disputat S. Thom. in ijs 10 questionibq, quae ltas finia sint fidei, c'extra eis considerats, reverea codam, ij q' brevi uniq anni circulo fidei tractq comprehendere, tibi suo destinat, et sexio spondet, persequi certe n' pot.

Ad primos et difficilimos quae huiq ttq quaestd descidendos, si forte opus fuerit, ad pria in alijs materieq iacta recurrere quod certe erit saepe ncariq etiq ut scire velli, n' ita id nos ee facturos, q' solo remissione nuda vos relinquamq: verum quae pe e illud S. Aug. initio lib. 2. de Bapti. ad Donatis: Noviltis inquit, quis admq solet contristare lectore, c'e libro quem gerit in manibq, q' in aliqueq nobexint quaest sin ciderit, in aliud remittit, obi eiq solutio requirat, quam forte n' het. Sequar ergo S. Doctorq praeceptis, & sic psequar quapropter quae ceptis in alijs libris iam diximq, si necessitas praesentiq & sub breviter iterare spulexint, ignoscant scientes, ne offendant nescientes. Tamque e n' afferri sententi q' differre n' sentq. Haec S. D. ad quem reccidemq. Vam quae quae c' nrorq priorq contrary est sufficientq notiq oes capere possint, ad sententiq resolutiq est libere et doq offendiculo intellig oras, defendendosque propiarq quaestz huiq me filiq n' indicandq alienarq sexio disputationq impulsionq digressionibq, sed ad finq usque ttq indirecte deducere persistemq.

Errorq, in quos mortales incurrexint,

cc^a dicta fides longum foret molestumque catalogum texere; illorum immemoratus, in discursu tractatus, et varias opinantes frequenter respiciamus, sumus facturi; et ideo importuno fuit calculi per timus in praesenti. P. Vala in proemio 2 disputationis errores indices et ceteris doctoribus de fide divina disputaverunt, recenset: ex istorum notitia facile erit cuique colligere errores illi, qui in hac monstrorum venatu se exercere valuerit.

Disputatio 1^a

De obiecto materiali fidei divinae.

Quod tractatio quaestionis illius, quae in qualibet doctrina primum solet esse, an sit. Et fides esse suppono, quoniam illud certius, nihil sanctius, et tradam ad obiectum materiale, tamquam facilioris, aditum in disputatione sequenti, de obiecto formali difficilius.

Caput 1um

Quodnam sit obiectum materiale fidei divinae.

Sectio 1^a

Sapientum placita et decisivi iudicium.

Obiectum materiale totale, sive subiectum adaequatum fidei divinae, quod etiam dici solet obiectum materiale aggregatum, et quantum in se apprehendit omnia tam necessaria, seu per se, quam contingentia seu 2aria et per accidens circa quae fides versatur, aut potest versari, et de eo in praesenti casu quaerimus. Pro circa quod 1a opinio asserit tale obiectum solum esse Deum; tribuit Paludanus in 3. dist. 24, q. 1a asserens nullum obiectum de fide infusa creditum cuius subiectum sit creatura

Crea

Sed haec opinio ut ait Suarez de fide disp. 2. sect. 2. n. 4 est contra Theologos non solum e improbabilis, sed etiam fidei contraria. quia haec propositio Abraham genuit Isaac, et haec, Beata Virgo perpetuo Virgo fuit, in quibus subiecta sunt creata, et similes quarum sunt pleni libri canonici sunt de fide divina credendae sunt, et ideo de hac 1.a opinione tanquam falsa, et a fide ipsa aberrante, nullo debet verba fieri.

2.a opinio assignat pro obiecto aggregato fidei, omnes veritates a Deo revellatas tribuit P. Suarez ubi supra disp. 19. § 3. P. Granad. 4.u 1.o disp. 6. s. 3. qui videns maxime obiecti fidei adveritates revelabiles non extendere debuit non meminere revellatarum. Ad hac sic locum expositionis P. Gasp. Hurtado disp. 1. de fide, difficult. 3. verbi ait veritates revelatas, et non revelabiles ad obiectum fidei pertinere.

Sed haec opinio non absolute approbari debet, quia licet verum sit contra approbatarum omnium sapientium suffragiis veritates non revellatas, etiam sirevelabiles sint, non esse primum potentiae terminum actus fidei, sed necesse est quod actu sit revellata, ut actu terminet fidei assensus, cum in praesenti non solum modo primo, sed ad quem attenta non sit, possit fides extendi, investigemus. ideo non debet absolute approbari. Certum quippe est impossibile esse quod investigamus, ut dissentientibus, sine fidei non solum in illa veritate terminare actus illius cuius obiectum de facto est revellatum, sed etiam actus potentiae, qui circa obiectum revelabile possit versari. nequam tollere, ex veritate nova revellatam, illi veritati accrescere, per quam in actu 2.o, possit prorumpere in actus, sed illum ex suis illis producere, quam antea non ex defectu revellationis aqua

Fame

primè subjicit, non praecedebat.

Et video contra opinio asserit ad materiale objectum aggre-
gati fidei non solum veritates revellatas, sed etiam revelabiles
pertinere; Hanc impugnant omnes Theologorum. Videatur Suarez.
d. 2. de objecto fidei s. 2. n. 2. et 3. et P. Arriaga tom. 4.
d. 1. de subjecto fidei s. 1. n. 10.

Sed quia in praesenti non de fide divina tantum ser-
mo est, sed de illa, quae est virtus infusa, donum Dei, initium
et fundamentum nostrae salutis; ideo 4a sententia quae distinctione et explicatione
procedit, et quam nos tamquam veriorem propugnamus, asseverat
objectum totale quod quaerimus, esse Deum et omnes revellatas verit[ates]
et revelatas a Deo, non tantum, sed etiam quae subordinantur aliqua
ad aeternam nostram salutem.

§. 2a

Nostrae Sententiae probationes.

Prima sumitur de bene allegatis SS. Pa-
tribus tum et ordinantibus nostrae fidei, ad aeternam nostram felicitatem, aut
ex professo requirunt, aut requirendum est tamquam certum praesupponunt,
sed etiam Catholici, pro una fide qua ad salutem initiamur
a primo regni Dei radice fundamento ingenue confitentur Semi-
pelagianos, haereticos confutant, et ostendunt quod triplicem ag-
noscunt nempe fidem miraculorum, historicam, et iustifi-
cantem, quarum tertiam solum ad aeternam nostram felicitatem conduci-
bilem tenere

Catholicorum sunt dubitationes: S. Thom. 2. q. 1.
a. 1.

a. 1. ad finem Corporis: Ubi si vero consideremus, inquit, multa ea, quibus fides assentit non solum est ipse Deus, sed etiam multa alia, quae tamen sub assensu fidei non cadunt, nisi inquantum habent aliquem ordinem ad Deum, prout scilicet per aliquos divinitatis effectus homo adiuvatur ad tendendum in divinam fruitionem. Haec ille, quo nihil potuit dici, aut apertius, aut ad propositum accommodatius.

Neque refert multum quod auctoritas firmanda est ratione. Ea, omisso quod ad hoc fere eius firmitas, quae solet non solum Deum esse revellatum a Deo, et revelatae sive creatum, sive increatum esse materiam fidei, quod id satis apparet ex doctrina praecedenti. Sed ideo hoc probanda assumo, quae in aliis difficilior est, dicit non esse materiam fidei nostrae, revellans, et revelatae ut est id in quo sit res, et aliquod annectitur in nostrae aeternae felicitatis. Quam probo sic 1º.

Si Deus ut verum sed aliqua revellaret sub ullo rationem aut ordine ad nostram aeternam salutem talia non essent materia fidei infusae, quia ut materia fidei infusae revelans et revelabile ut est id in quo est res et aliqua ordinata ad nostram aeternam salutem. Probo ante, quia assensus ad talia obiecta non inchoaret in nobis vitam aeternam, neque diceret ad illam aliquem rationem, aut ordinem, ergo talia obiecta non essent materia fidei infusae. Probo consequentiam quia materia fidei infusae debet generare assensum, per quem inchoetur in nobis vita aeterna, et sic fides secundum Paulum ad Heb. 11 initio, fundum, stabilis seu substantia sperandarum rerum. Vel ut interpretatur D. Thom. hic quaestione 4 a. ad finem Corporis, Sicut assensum perveni:

aum

quo inchoat Vita æterna in nobis. Et sic talia obiecta non generent assensum, quo inchoaret in nobis æterna salus non est materia fidei infusæ.

Ad 2ᵐ quod autem a bijs obiectis talis assensus generari non possit, patet aperte: quia cum talia ut supponimus nullius sint momenti aut proportionis in vita æterna non possit generare assensum, qui illius sit, sed assensus qui non est ex se proportionatus ad vitam æternam, non potest esse initium, fundamentum, et substantia illius, quia assensus qui generatur a bijs obiectis, non potest esse initium nostræ salutis, sed non est fides infusa quæ non est initium et fundamentum nostræ salutis, ut sitat ex Paulo, quia assensus qui generatur a bijs obiectis non est fidei infusæ, atque ideo talia obiecta non sunt materia illius.

Id quod probatur 2°: quia obiecta materialia sunt media per quæ virtus tendit in suos fines, ut patet in virtute iustitiæ, quæ reddit unicuique quod suum est, ut ponit in æqualitate, et misericordia, quæ eleemosynis allevat pauperum, et sic sublevat amicitiam, et sic de aliis virtutibus, quæ per sua obiecta materialia, tanquam per media, in suos fines feruntur. Non potest esse neque intelligi res aliquo aut consimili attingens talis virtutis, sed fidei infusæ finis, est æterna nostra salus cuius principium, fundamentum, et substantia est res aliqua et individualis in nostra æterna salus, non potest esse neque intelligi materia nostræ fidei, sed magis stabit solum obiectorum.

§. 3ᵘˢ

Solutio obiectionum.

Obiicies 1ᵐ. fideles cum de facto plura credunt, quæ non respiciunt nostram salutem æternam, scilicet historice rerum gestarum, et similia, quæ nullius sunt momenti pro bono ad vitam æternam

quo

Q. ma fidei infusae non natio debit servire ... esse ... ad vitam aeternam.

Oleo negandum, quod nihil contineri in verbo Dei scripto, quod ad aeternam nostram salutem non sit conducibile, et quod ... sacris scriptoribus inspiratum. Quaecumque enim scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: ait Paul. ad Rom. 15, vers. 4. ... Historias veteris testamenti 1ª ad Corinth. 10, ... apostolus: Haec autem omnia in figura contingebant illis. ... nobis erunt exempla vitae, ... supplicium, quae Deus peccantibus infligit. ... Vide ad ... propositum Card. Belarm. lib. 1. de iustificat. cap. 5.

Obii. 2. Damnati, seu daemones, illi sunt, ... fidem, in illud Iacobi 2º: Daemones credunt et contremiscunt, et tamen illa fides non servit ad Beatitudinem ... fidei ... ad Beatitudinem. Oleo ... damnati ... fidem Theologicam, seu infusam negamus ... fidem acquisitam seu naturalem ... et talem fidem ... ad ... salutis posse reperiri non negamus. Neque D. Iacobus aliam fidem Daemonibus ... Theolog. ... q. 5. a. 2. ... Durandus in 3 dist. 23, q. 9, ... solam fidem infusam in damnatis manere existimavit. sed de his ... fidei ... disseramus, ...

Obii. 3º: ... male fidei ... intelligi

s. rue certitudine ita neg. salutis, ille actus qui n' attingeret
talis rue certitudo, n'est fidei infusae, sed sol' n'e dicitur
neg. sed unde infert. Deinde, at n'ri n' negabit, q. a longe nullus
aut fere nullus ab hoc Alicuius actu fidei vere, i. differen-
tiellus, q' credendus assentiat sub tali rue et certit. ad salutem
aeternam. Hoc autem n' nisi temere et impie dicetur. Ergo
ij. m.z, q. n' e' actus dictus nisi ille, q. attingit eius
obiectum p. eam rationem quae tale est, sed credendus n'e' objectu male
fidei vtiq. q.z, sed vniversalis rei rue et aeternae ad vitam aeternam
q. etc.

Dic: requiri solum attingentiam quoad virtualem et
implicitam ejus rue certitudinis ad vitam aeternam, quae
sunt oes actus fidei, quos Alicuius ex eo solus q. sunt
fideles discipuli se volentes subjicere Deo praeceptori
et Magistro, q. illos docere vult omne inveniendi vitam
aeternam, quae attingentia nequaquam difficiles reddit actus
fidei ita, et ideo male colligit Arg.tum raro aut
fere numquam Alicui ano... eas ipsas argumentis facere, quae
aliquo extirpari debent, neque contra, quae 2a 1a pars
opponi solent, tamquam inania n' debeo prosequi. Vide
M. D. Arriaga ibi d. 4. s. 4; et nos ad id quod est
difficilibus perveniamus.

Caput 2um

Quaenam sit obiectum attributionis 1ae et 2ae
partis fidei infusae

Ostendi

Ostendi etiam nunc fidei infusae ingenium, in quo extendi-
tur objectum materiale fidei, et quia autem, quod dici solet objectum materiale ag-
gregatum modo sit ostensum objectum materiale principalius, quod circa
[illegible] seu attributum etiam solet appellari: et circa nostra deberet
non parum ad fidei intellectum, quod in vestigamus.

§. 1.a

Sententias refero et expendo.

Affirmat objectum materiale principale fidei in-
fusae, quod [illegible] seu attributum solet etiam appellari, esse actus
meritorios: ita Durandi in prologo q. 5. [illegible] q. docet, qui
ait [illegible] Theologiae, prout Theologia, et fines, qui con-
sentimus, sunt quae in sacra scriptura traduntur, inquit in
qua Theologia nihil aliud, quam fides, de qua loquimur
esse actus meritorios in Beatitudinem ordinatos.

Sed sane [illegible] indicat P.
Suarez, et alii tradunt severe, non posse sustineri, quia ma-
nifeste: quia objectum materiale [illegible] seu attributum
de quo agimus est id quod fides stare non potest circa in se
[illegible] et in quo tamquam in principiis [illegible] planè [illegible]
[illegible] ipsi cetera, quae tradat, reflexum ordinant, id
est actus meritorios non est [illegible] quia est.

[illegible] omnis cetera [illegible] quia [illegible]
[illegible] intendit a fide [illegible], non ordinat in actus
meritorios

meritorii, imo illius tandem ordinat. et refert in Deum, ut est videns: sed ratione obiecti attributi est, quod in ipsis complexa quae ad facultates attinent, referant, et ordinent, quod actus meritorii non est obiectum primarium specialiter, seu attributionis fidei divinae, quod argumentum adeo grave est visum ipsi Durando, quod propter id in sententia non persistit, sed illam plane retractavit, cum pro obiecto principali attributionis fidei divinae in quaestionibus in 3. dist. 24. q. 1. n. 7. assignat Deum.

Ad sententiam 5.a Durandi, quae communiter sequuntur Theologi, etiam non placet, quia ex eo solum, quod non explicat, sub qua ratione ea obiecti specialiter spectat Deo, quo reliquit ipsam confusam, et incertam, cum non ex ratione obiecti attributionis multum dependeat, ratio facultatis de qua agitur, et in quo ab aliis differat, explicari oportebat in obiecto attributionis fidei, aliquid per quod segregat, ac secerneret ab virtutibus, quae sibi Deum pro fine obiectivum, scilicet spe, et charitate; quod cum sententia non egerit, donec singularum distinctionem explicatione, et ostenderit rationem sub qua talis obiecti ratio spectat Deo, sustineri non debet.

Contra sententiam Durandi, ipse in illa quaestione de prologo scitatur n. 1. docet esse Deum sub ratione Salvatoris. Sed contra est: quia etiam si Adamus non peccasset posset dari fides divina eiusdem speciei cum fide quae de facto datur, sed talis fides, non haberet pro obiecto principali et attributionis Deum sub ratione Salvatoris. Imo neque Adamus ante statum peccati habuit fidem de Deo Salvatore explicitam, ut notavit S. Thom. sic q. 2. a. 2 corpore, ante statum peccati, inquit Homo habuit explicitam fidem de Christi incarnatione, secundum quod ordinabatur ad consummationem gloriae, non autem secundum quod ordinabatur

ad

ad liberationem a peccato, et passionis, et resurrectionis, quae sunt pre-
cium peccati sumere, quia Deus sub ratione Salvatoris non est obiectum at-
tributum fidei; ut constat quia sub tali obiecto nulla facultas habe-
re potest aut intelligi, q.

Nec minus displicet Greg. Rabijas apud Suarium
d. 2. s. 1. n. 6. asserentes eam obiecti rationem convenire Deo, in quantum
remuneratori; tunc quia ubi Deus remunerator non omnia refferunt
quae sufficienter, ~~sub qua ratione ad remunerationem Deus non ordinatur~~ ad
fidem spectat Deum contemplari, et agnoscere secundum se sub qua ratione
ad remuneratorem Deus non ordinat, tunc etiam quia fides est initium
et fundamentum omnium virtutum unde debet fundari charitas, sed charitas
non fundatur in notitia, quae Deum remuneratorem fundatur sub
qua ratione, quod ad commoda et utilitates nostras refertur, ipsamque continet
actus spei, qui est amor concupiscentiae, sed in notitia Dei secundum se sub
qua ratione est perfectae charitatis dignissimus; contra illud elegans
Aug. enarrat. 2. in psalm. 26, quod mihi praemium est, dicit
ecce nunc: quod mihi vult dare Deus meus, auferat totum et
se mihi det. ergo Deus sub ratione remuneratoris non est obiectum
attributum fidei.

Confirmatur quia fidei iniuria succedit visio in pa-
tria, iuxta illud 1. ad Corinth. 13. Videmus nunc per speculum
in aenigmate, tunc autem facie ad faciem; atque adeo idem obiectum
attributum servata proportione statuum, convenire debet utrique;
sed Deus in quantum glorificator non est obiectum attributum visionis beatae, ergo
nec fidei.

Vehementius displicet Chemnitius sectari-
orum, ut fatetur apud Bellarm. lib. 1. de iustificat. cap. 5.
§. Ad hunc locum Chemnitius, asserentis obiectum primarium

fidei

fidei et specialis Dei misericordiae, per quam pecca remitti vnicuique sine vlla formidine, aut dubitatione sibi esse iam remissa. quae specialis misericordia non abest, vt sit obiectum attributionis dictae fidei, quod potius sit ei contraria. Videte card. Bel- larm. in vindiciis illius ecclesiae catholicae scriptoris vbi de casu. ... contra falacias istas inanes haereticorum fiduciae, strenue pugnantes, et nos id quod nostri officij est, integri prosequamur.

Praetermissis alijs dicendi modis, quos grave molestius quod foret prosequi venio ad communes et magis celebres sententias, quae docent obiectum principalis dictae fidei, esse Deum sub ratione Deitatis. De qua salva sententia, quae debet omnes fere Theologi, quae ei nocere dant, apud Suarez disp. 2. sect. 1. n. 5. et Amicus tom. 4. disp. 1. sect. 3. n. 35. contra eo non posse defendi. Cuius vt aliae impugnationes multas contra impugnatio satis efficax, quod non explicat illud speciale in quo differat obiectum attributionis fidei dictae ab obiecto aliarum virtutum, et facultatum, quae circa Deum etiam sub ratione Deitatis versantur. Illis igitur veniamus ad id explicandum quod res est, ex cuius propositione, et probatione a veritate aberrantibus satis contrario firmior exprimit.

§. 2.us

Decisio Quaestionis.

Id quod omnes aequivocationes, antequam amputemus vitam vexare opportet tertium positum non contra, quod neque sit obiectum materiale principalis entitative dictae fidei, quod circa vllum contrario sibi aleg.

possimus

positivus est obiectivus ac Deus, sub ratione Deitatis, in quo sicut in pluribus multum fallor, communiter enim Theologi, quos impugnare dicunt sub ratione Deitatis esse obiectum primarium fidei [illegible].

Deinde quod maxime proiectioni, quod ideo dicitur [illegible] ex illo perfecta, et integra fides consistere non potest. At nostrum obiectum maius [illegible] exerciens, sine quo fides in sua integritate [illegible] potest stare. De illo, inquam, maxime obiectum, quod etiam attributiis [illegible], quando in ipsis quaestionibus fidei tractat, tam in praedictis explicare [illegible] ipsius [illegible] reflexerunt, et attributis dicunt, ad [illegible] obiecti maius partialis, in quo tamen in quo non possit cuncta referri, in ordine enim disputamus et inquirimus [illegible].

Cum dictis praeteritis quae [illegible], ut omni dictis et perspicuitate aperiamus, diligentius damus denotare [illegible] dictum obiectum duplex videatur, unum vero quod [illegible] ad [illegible] sit obiectum [illegible] fidei attenta [illegible] indigentia [illegible]. 2.º quod unum sit tale obiectum attenta [illegible] provida qua Deus decrevit de rebus divinis [illegible], in quibus investigamus obiectum attributum fidei [illegible] in hoc casu. In sequenti investigaverimus tale obiectum in altero casu.

Certum quod nobis est obiectum [illegible], seu attributum fidei [illegible] attenta [illegible] indigentia [illegible] esse [illegible] credendorum, nempe quod sit Deus, quod sit meritum in nostris operibus ad praemium [illegible], et quod Deus sit ipsius remunerator. Post [illegible] allegavit Theologi asserentes [illegible] principiis [illegible] fidei et Deus [illegible], porro [illegible] Durandus [illegible] [illegible].

[illegible]

atque etiam Ariminensis, et Soti, qui docent etiam Deum remune-
ratorem nostrorum operum, quia in tribus his credendis, non continetur
materia necessaria, seu omnis attributio fidei, ideo non tribuit illos
auctores requirimus quia talis omnino res singulis [illegible], et in [illegible]
collecti trium, quae nos assignamus, attribuebant.

Ex propositis propugnat illas S. Thomas multis
in locis, sed nullibi praeclarius, quam Sit quaestio 1. a. 7. corpore,
et a. 8. etiam in corpore, ubi: Dico, inquit, quod sub
dictis (a. 6. ad 1.3) illa quae pertinent ad fidem, quorum
visione in vita aeterna perfruemur, et per quae ducemur in vitam
aeternam. Ex quo clare continentur illa tria, quae supra attribuit
fidei numeramus, nempe quod Deus sit, quod sit aliquod medium
per quod possimus duci ad ipsum, seu a bono deficere, ex causa
seu merita et demerita, et quod ipse sit nobis per tale medium
assequibilis seu amabilis. Id ipsum docet idem 2. a. 7.
corpore, et alibi saepius, et ideo de mente Divi non est
dubitandum.

Id quod auctoritate testimonii egemus in scriptura
illius, quod reddit rationem auctoritas [illegible] scripturae in illo
text. celeberrimo epist. ad Heb. 11. ubi ille dixit: Sine fide
impossibile est placere Deo. Addit materiam necessariam omnis [illegible] at-
tributis talis virtutis inspecta ratione sunt. Credere enim oportet,
inquirentibus
tet, inquit, accedentem ad Deum, quia est et inquirentibus, seu
remunerator sit. Inquit verbis tria illa, quae numeravimus
adeo clare continentur, ut non sit opus commentariis.

Recordor sui quod Valentius Fid. s. 6. cap. 6.

6. Ubi loquens de fide, qui tempore naturae, ut se ad iustificationem disponeret, tali testimonio fuit usus: De hac vero, inquit, scriptum est: accedentem ad Deum etc. Id propter hic tum a Theologis asserit ab initio mundi, illos tamen articulos, a ...tibus vulgari fidelium populo fuisse creditos, et sola tum horum articulorum explicata fide, fuisse quosdam salvatos etiam ex gentibus, sentit S. Thom. hic q. 2. a. 7. ad 3.

§. 3.

Rationum pondera pro nostra sententia.

Prima ratio ... ...

...sarius efficax est: quia obiectum materiale primarium ... seu attributum fidei attenta ... ... id quod quae ... fides, de facto tractat, ... de possibili tractari posset, deberent reflexi, et attributa dicere ... talis est illa tum credendorum collectio, ... sacra scriptura ... ... pertinent, ut Deus eiusque perfectiones et attributa nobis demonstrent. Dei opera ... ... nobis ostendant, ... ut ... operantibus ... ... ipsum esse aequissimum meritorum iudicem et remuneratorem quod ideo ... est, quod a nullo sapiente, et sacrarum scriptorum potest negari.

... ... tum credendorum ... esse ... volvenda, quae ... ad fidem possunt pertinere ... ex doctrina Cap. ... ... fidei

...

omnes aut esse Deus, aut id quod sit revelabile, tanquam medius, aut quoquo modo conducens ad ipsum, tanquam nostrum ultimus finis, qui illa tria credendorum collectio, est omnium primum et opus, seu attributum fidei absoluta quisque indigeat nostrum Divinis Suis viris.

Ad secundam rationem probo nimium efficaci: Obiectum materiale de quo loquimur, est enim (ut supra probavimus) id sine quo divinus fidei integer et perfectus nequit existere et quo cuique possit intelligi sufficiens, ut sit fides necessaria ad placendum Deo, id sane est illa trium credendorum collectio; probo ... minorem; et enim certus est non posse quemquam Deum religiose colere, nisi tria illa credenda prius fide comprehendantur; neque qui semel sibi persuaserit, aut non esse Deum, aut nullo eum posse motivo capi, qui putat, quod viri mortales fiat nihil ..., quomodo sit solicitus ut ipsi placeat.

Sicut non nisi credideris (ait sane opportune Theodoretus super predicta verba Pauli; accedentes ad Deum docto viri laborem non sustinet, neque agricola in agro colendo sudores tolleraverit, nisi se laborum fructus redacturum speraverit: ita etiam Gubernator ad portum respiciens multos labores perpetitur. Fides autem ut integra sit, ac perfecta qua possit sit opportet ad iustificationem gratiam necessario disponere debet esse: quasi oculus et lampas, ad viam salutis inveniendam. (Ut ait Cyrillus Hierosolimitanus catechesi 1a.) Lumen autem, ostium vitae, fundamentum salutis ... Christo ... misericordia homilia 2. de symbolo, sine Distinctis tamen credendis non potest fides existere.

Ad

Quod autem tribus his positis, stet non opponat ad
placendum Deo, ac promerendum atque iustificari, et consequenter
atque adeo quod opus sit attenta indigentia necessitatis finis probari
potest 1° ex illo Pauli testimonio citato; sine fide autem
impossibile est placere Deo, credere enim oportet accedentem ad Deum quia est et inquirentibus se
solum videtur exigere tamquam medium fidei necessarium semper necessarium
atque adeo attenta indigentia necessitatis finis huius virtutis,
collectionem trium illorum, quae exigimus.

2° quia si quis cetera omnia fidei myste-
ria invincibiliter ignorans firmiter crederet illa tria, profecto
esset ei quod ad fidem attinet sufficienter dispositus ad
consequendam iustificationem. Omnia ab initio mundi omnia illa
tria solum a vulgo fidelium fuisse credita docent omnes
Theologi, quod his tribus fuisse positis, stat fidem
non opponere ad placendum Deo.

3° quia illa solum materia attenta
indigentia necessitatis finis, quae fuisse possit, et nulla alia
explicite considerata, potest intelligi, nobis, nempe, sperari
[illegible] rectum finem charitatis, et virtutis omnis initium;
sed talis est illa trium credendorum collectio, quorum solum
constanter fide, aliquis exigit ad sperandum summam felicitatem
intuitivam, nempe stimulatur ad bene et laudabiliter operandum
propositam bonorum operum remunerationem, ac [illegible]
inflammetur in amorem summi boni, quod fides
sibi proponit per illa trium credendorum collectionem et
solum materia fidei, quae requiritur attenta indigentia
necessitatis finis, quae doctrina [illegible] theologorum solet

suorum

suorum obiectiorum...

§. 4.a

Argumentorum nobis adversantium dissolutio.

1um argum: si sola terminorum credendorum collectio esset obiectum naturale, naturalis attenta indigentia non habitus fidei infusae, ergo lumen naturale fidei non esset necessarium, ad nos illuminandos et ducendos ad iustificationem absolute et simpliciter. sed hoc non dicitur, ergo neque illud unde infertur. Probatur maior, quia ad conferendum terminos illorum credendorum notitiam capessendam, quae sufficit ad disponendum iustificationem absolute et simpliciter non est necessarium lumen supernaturale fidei infusae, quia naturae viribus certo cognosci potest, atque evidenti scientia comprehendi. ergo etc.

Resp. nego sequellam ad probationem nego consequens, quia quamvis illa terminorum credibilium, terminorum explicata notitia ad fidem, ut opponitur, et naturalis attenta complexio non habitus indigentia, propter naturae viribus cognoscit, quia non possit naturalis scientia probari esse Deus, quia plures doctorum evidentibus argumentis demonstrant, a quibus certe numquam fuit ostensum id,

quod ad fidem spectat, nempe esse Deum tamquam summum
felicitatem immortalitatis assequibilem, et multo magis id
ex merito nostrorum operum cum excellentiis ita et
proprietatis actionis huius, non acceperimus ex natura sed ex gratia,
in qua fundantur, et a qua esse incipiunt, sed in tali fidei
lumine, non posse certo cognosci, et sic oporteret ad
iustificationem quae assequimur manifestum esse fidem.

Resp. 2. neg. illud Card., quatenus illa
rationes possint naturali scientia cognosci, nec sufficit illa in generali
notitia causa opporteret, vel si notitia ipsorum adhuc fieret
ad iustificationem, cognosci minime possunt. qualis autem
sit specialis hic modus cognoscendi per fidem, qui probat singula
ipsius etiam ad cognoscenda, quae cadunt sub praecepto non
est nostri, sed alibi prosequar, interim lege S. Thom.
Sec. 2. q. 2. a. 4. corpore, ubi res bene resolvit accurate.

2. Argum. Sequitur ex nostra notitia
non esse absolute et simpliciter necessariam fidem, de vero et vivamus
ad iustificationem quam tenemus. probatur non deesse multa ea
quae perspicua testimonia sacrae scripturae, quae pre
dicant non posse quemquam salvum fieri sine expressa fide. Vide
Card. Bellarm. lib. 1. de iustificatione cap. 8. et alios.

Resp. omittendo multa, cum aliis Theologis
...; quae Scripturis sacris et iure Dei quibus alios modos
ostendit, quae nostra vita nostrae posuit ... etiam
tempus

tionis de facere, praeter quam Creati incarnationem ut nihil de necessitate potest negari. Neque textus allegati solidi dirigi sunt, quia dicitur, Virgo ipsi ut concepit credentes, cum sequenti ... de iis, quae supposita diu providentia, qua de facto ... humanam currere decrevit, sit ratio credenda ... non de iis, quae attenta potentia naturali deberent contingere, in quo sensu loquimur in nostra sententia.

... collectio illorum intellecta solius non intelligitur materialis sufficiens, ad fundandum sufficienter sperandarum rerum, quae spectat ... sperare remissio illo fideli lumine ductus et multi ... aeterna felicitatis; sed materialis, quae non sufficiens ad fundandum substantia sperandarum rerum non est, quae requirit solum fides attenta natura rerum, quae ... effectum ... debet esse ... prius assensus, in quo ... collectus ... credendorum collectus aliud ... requirit ... materialis fidei attenta potentia naturali ...

... illo solius lumine ductus ... absolute simpliciter sperare aeternam felicitatem, si ... ipse ... indignum ... aeterni praemii, quod sufficit ut ... veritatem ... affirmari, quod non illa ... credendorum collectio ... sperandarum rerum ... quod solum requirit fides attenta potentia naturali ...

Fides

Addo; quod sit sufficiens lumen ad co-
nvertendum ad Deum, quod sit illorum trium credendorum fides,
quae in fide repraesentantur, ad merita in nostris operibus, Deum
quod illo capi, potest sibi persuadere, poenitentiam
esse capiendam; placandum quod, et ad ignoscendum forsitan
reddicendum: sequar tamen suasiones sufficiente ad suscipiendam
[illegible] enim, et poenitentiam quod constat ex multis sacrae scrip-
turae locis. Convertatur vir, inquit Ionas cap. 3., a via sua
mala, et ab iniquitate, quae est in manibus eorum: quis scit si
convertatur, et ignoscat Deus? et revertatur a furore irae suae,
et non peribimus. Idipsum est apud Ioelis cap. 2. vers. 14.
et apud Danielis cap. 4. vers. 24.

4º. Ad aeternam felicitatem per-
tinet notitia etiam fides de animae immortalitate, quis sit aeter-
na illa felicitas futura, quam in illa trium credendorum
collectio continet mea notitia fidei, asserta fuisse necessitate
Fides card. de Lugo tom. de fide d. 14. s. 5. n.
125. ex Suarez, Coninck et aliis de necessitate notitiae fidei
de animae immortalitate, ut possit intelligi perfecta, atque
adeo ad bona illa et consequendum. Ea 4ta agnitione
[illegible] notitiam, ut mea esse fidei asserta fuisse
necessitate; sed cum istius articuli non meminerit
sicut Paulus [illegible] notitiae fidei requisitae in illo
testimonio ad Hebr. [illegible]: Accedentem ad Deum oportet
credere quia est, et [illegible] credat.

Cur

Deinde quia est illa notitia sui ipsius imperfecta, et quasi
de capacitate aeternum durandi, et de fruendi summa
aliqua felicitate cuius est capax habendi, et inde est
[illegible] mens [illegible], ad illius proximam [illegible] a p-
petitu, et inclinatione, qua unius cuiusque [illegible] ad vitam
aeternitatis, et felicitatis aspirat, nihil vehementius
detestando quam interitum sui, tamquam malorum omnium pessi-
mum, et terribilium terribilius.

Hanc quia qualiscumque notitia [illegible] et
inclinationem ad summum suum felicitatis accedit lumen
fidei, et ne inquirenda summa felicitate devia aber-
rans miseri defatiget, advertit quid illius inclinationi et
naturali appetitui de [illegible] sperandarum omnium [illegible] et
excogitabilium perfectionum, quae dat Deus, super quas a nobis
[illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] perfectissimum
remuneratur.

Cum ita sit, nullo sapientium dissentiente videtur
apposite vitae esse quod asserimus, nempe ad motum fidei simplicis maius
attentionem [illegible] [illegible], illo tria, quae numeravi, solum [illegible]
inere, illa quae notitia de capacitate fruendi summa felicitate
et aeternum durandi, quae sufficit ad fundandum fidem, quae ini-
tium directionis in Deum et fundum verae salutis
exquirens [illegible] supponi totius operis mei, [illegible] supponi
quod [illegible] [illegible] notitia propria existit, quae nec
in fidei, et opera, nemo est qui in iudicium [illegible] sed de
sic de necessitate fidei in particulari [illegible] [illegible] disserendum.

§. 5.

§. 5.^a

Postremum Argumentum difficile.

Tandem restat unicum Argumentum inveniens
probare non esse maxime nra fidei explicitae attenta nra Dig-
[illegible] filiorum Dei conditas: quod ad fidem attenta nra Dignitas, Deum
Christum solum requiri videtur, quae sufficit, ut sit fidei
[illegible] initium nrae iustificationis et fundamentum nrae Salutis, id
a [illegible] finis non e maxima nra illa [illegible] credentium [illegible]
[illegible] [illegible]. — Probatur: Ut assensus fidei su-
[illegible] initium nrae iustificationis et fundamentum nrae salutis, sufficit q
ad [illegible] Christi eliciendum [illegible] [illegible] ad [illegible] disponere
[illegible] [illegible] disponere: sic assensus de Deo Remunera-
tore bono et perfecto [illegible], sic nihil aliud pro maiori at-
tenta nra Dignitate debet requiri.

Ex quo dicitur notitia de Deo remuneratore maxime
[illegible] non esse maxime ad eliciendum actum Amoris Dei existima-
[illegible], et constat ex dictis [illegible] [illegible] [illegible] Amici
[illegible], ubi ostendimus talem notitiam ad amorem imperfectum
[illegible] [illegible] magis [illegible] timere, quam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], quae ad Amorem perfectum [illegible] a nulla [illegible].
Quomodo [illegible] tota [illegible] in bonis [illegible] Amici [illegible]
in proprio centro [illegible], [illegible] credentium
[illegible] non esse maxima fidei attenta [illegible] nra Dignitate.

[illegible] ad [illegible] argumentum [illegible] [illegible]
concedendum [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] credendum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] notitia [illegible]
[illegible] ad amorem [illegible], quod est summa totius
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possit

a summo ordini sed per infima et media pergat
ad summa; propterea certe de bene disponi et practici
pro notitia Dei remuneratoris, qua disponit et instruit, ad
affectus faciliores, timoris scilicet et spei, quae tamquam initia
initio facile accenduntur ad charitatem.

Radix sapientiae est timere Dominum, ait Ecclesiastes,
cap. 1; illius scilicet sapientiae de qua ibidem dicitur: dilectio Dei
honorabilis sapientia, et ecclesiastici 25, in universum dicitur
timor Domini initium dilectionis; et plane nisi quis aspiciat ad
remunerationem, et ad poenam non poterit omnino procedendo
ad Dei dilectionem, quae est apex et culmen totius perfectionis
pervenire. Quia non multi tam libere crediderint (ait Theodoretus
[illegible]) virtutis labores non sustinent [illegible], et Divus Thomas
in eiusdem Pauli locum: ad Deum, inquit, nullus iret ad
ipsum sine speraret aliquam remunerationem ab ipso. Ita
[illegible] timoris assistat [illegible] charitati
a Divo Augustino, in capitulo Sicut seta, de Poenitentia
distinctione 2. Sicut seta introducit linum, ita timor introducit
charitatem etc.

Ex quo apparet concluditur naturalis dispositio,
per quam homo [illegible] ad charitatem et notitiam Dei remu-
neratoris, timorem non parum deservire, et [illegible] utilis
amore attractus, quasi quibusdam gradibus [illegible] ad
summum charitatis culmen ascendit. Et non negare
[illegible] fore aliquos, qui adeo ingenua dilectione Deum amet
ut etiam si certo sciret se damnandum vel annihilandum
adhuc diligeret, certe ad hanc dilectionem peccator numquam
ascendit nisi paulatim et per [illegible] timoris et spei

affectus

propriæ utilitatis, quam actus sit radix charitatis.

Si dato casu quod aliquis intigerit conversio peccatoris ita ferventis, perfecta quod sine ulla mediorum vel infimorum actuum dispositione assumeret charitatis culmine inciperet, qualem fuisse conversio Magdalenæ non nulli volunt, quamquam non multis repugnandum, quis in teste nullo fundo affirmaverint, casus unus, alter vel singularis ... non debet trahi in regulam, quia si ipse sit ... cedendi, quod semper ab infimis mediis quod tendit ad summa.

Quia est notitia Dei remuneratoris requiri attenta natura fidei, non minus quam se requirere propriis initiis et mediis, ad possessionem finis. — Nec valida, quod in actu ... non experimur, quia non negamus notitiam Dei remuneratoris non esse formaliter et expresse tractam ad actum charitatis quod ut dixi non debet negari fore aliquem qui etiam si certo sciret se damnandum, ... esse, ad sic Deum diligeret remota ... illa notitia requirit, quod per se ... ad illum amoris Dei casum non potest pervenire, quin ... disponatur a ... ad quos notitia Dei remuneratoris manifeste non debet negari.

Adde quod talis notitia etiam adducit magnopere ad actum charitatis simpliciter et formaliter, quod facilius ... attingimur, provocamur quod ad illos amandos inter esse ... quos tendis esse bene meritos cognoscimus, ... multis ... beneficiis ...

remunerare

cumulare, videmus quae illorum, quorum in libris initiis canentur;
ut aiunt, sterili quadam, avara quod bonitatis detentos cernimus
quod adeo certe, et ex evidentia operis, ut a nullo possit negari;
quod notitia Dei remuneratoris de se requisita attenta ratione dictis.
Quae sane veritas aliaque articuli momenti ratione solent
quae videri possunt in Suarez disp. 12. s. n. 4. et sequentibus,
Coninck d. 14. n. 15, et sequentibus, et Arriaga d. 42.

Ad extremum rogas: quid sit dicendum de mysterio
Trinitatis, et an sit necessaria necessitate medii fidei explicita atten-
ta ratione dictis supra. Respondeo probant aliqui a nobis proposita
d. 3. illud maxime: quia ratio fidei est illa, quae
non intellecta fides integra et perfecta intelligi non potest:
sed non intellecta Trinitate absque intellectione fides integra et
perfecta, qualis est requiritur perfecta dispositio ad assequendam gratiam
operis iustificationis, ut constat evidenter ex innumeris sanctis
Patribus, Theologis et Scripturis, quod est illa explicita notitia
... ... ad assequendi Trinitatem necessaria
fremitus ... ...
materia fidei in ... satis explicite.

Immo neque implicite ratio importari
talis materia ex indigentia divinae fidei prius, scilicet ex ... ... ,
... impossibile non esset Deus trinus, absque intelligeretur in ... ,
ut esset fides ... ... non apparentia,
... fundo negabitur, attenta ... ...
... ... male ... de fidei ... ...
... ...
... ... fidei attenta ... ...
... ... praemitto.

Caput 3um materiae

Quando sit obligatio ... fidei attenta

praesenti Providentia.

Sect. 2ª

Pauca praemitto

1ᵘˢ. sequimus posse de praesenti Providentia in tribus statibus nempe statu legis naturae, statu legis scriptae et statu legis gratiae, et in singulis statibus maxime circa [illegible] fidei inquirere, inquirere [illegible] sit.

2ᵘˢ. investigare an praesenti [illegible] fidei [illegible] instructio [illegible] Deus [illegible] singulis [illegible] familiarissime [illegible], adeo [illegible] mysteriorum [illegible] specialiter [illegible] unde [illegible] fidei [illegible] attenta singulorum statuum speciali [illegible] ministrare possit.

3ᵘˢ. supponimus [illegible] de incarnatione [illegible] nullus [illegible] neque Angelus in hac vita [illegible] independenter a Christi merito, cum in statu [illegible] illa dignior et excellentior [illegible] in ordine ad meritum aeternae salutis [illegible] [illegible] Christus [illegible] Joannis 15: sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite, sic nec vos nisi in me manseritis. [illegible] qui manet in me et ego in eo hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere. [illegible] Actorum 4º: nec aliud nomen datum [illegible] in quo oporteat nos salvos fieri, ut a [illegible] testimonio [illegible] Christi nomen unicum esse medium et plane [illegible] ex [illegible] ad salvationem [illegible] declarat.

[illegible] ista [illegible] fide

de

de Xpto incarnato et necessaria ex vi praesentis providentiae in quovis statu illius, atque adeo incarnatio Xpti est media necessaria ad fidem attenta praesenti providentia, non obstantibus quae evidens est esse media necessaria fidei in quo libet statu quod impossibile sit aliquod medium adaequatum providentiae, ex quo possimus pervenire ad regnum Dei, sicut ut supponimus ex vi praesentis providentiae vide Suarez ... et incarnatio Verbi, si incarnatio Verbi est aliquo modo media necessaria fidei attenta praesenti providentia. Quo tamen casu illa requiratur examinando in sequentibus ... 2 ... sententia aperiemus.

Sect. 2ª Quid sentiam aperio

Dico 1º: in statu legis naturalis ... fuit necessaria media fidei incarnatio Verbi implicite, sufficiebat enim credere ... in illo articulo, quod res tenebant credere ... et mediis adaequatis a fide dispositis, quod est salvatorum populi sui. Ita dicunt huic sic auctores ... explicita fides de Xpto mediatore est simpliciter necessaria in tempore ad salvationem, ... vide Card. de Lugo d. 12. s. 4. n. 84. et 85.

Dico 2º: quod in statu naturae ... fides ... simpliciter necessaria in sua ratione explicita, ... media necessaria attenta natura ... quod ... minime differt ... fides attenta ... quod Deus sit, ... in natura ... remunerator illius ... accedentem ad Deum ...

Sed

Sed per modum naturae in sua re explicita fidei supernaturalis
legis.

Conclusio 1a. Ex Concilio Trident. sess. 6. cap. 6.
Nec enim loquitur de fide in tempore naturae ad salutem necessariam simpliciter
requirere, quod quidem Paulus in illo tempore citato: de Sa-
m. oportet, inquit, credere accedentem ad Deum quia est, et Paulus in
suo testimonio non requirit incarnationis Christi per modum fidei sim-
pliciter explicitae [illegible], sed tamen implicite tantum quatenus
scilicet continetur in illo articulo confuso: quo credit a Deo [illegible]
dispositum aliquod medium, quo per opera nostra elevemur ad
dignitatem merendi vitam aeternam, quod incarnatio Verbi, non per modum
fidei naturae simpliciter in re explicite [illegible] in statu
legis naturae.

Conclusio 2a. Nullum medium, aut remedium [illegible]
salutis dat in statu legis naturae aliquam providentiam [illegible]
sed [illegible] relicta est in ipsa interdum [illegible] ut vi-
dere est in poenitentia, religione et aliis virtutibus, circa
quas nihil in statu naturae Deus determinavit, sed homines reli-
quit ut ipso naturae dictamine ad poenitendum, et ad
exhibendum religiosum cultum et reliqua pia opera se
componerent [illegible] proprio arbitrio suo, quod [illegible]
[illegible] est illud medium naturae salutis, unde [illegible]
penderent, [illegible] incarnationis Verbi, quod si tunc [illegible]
relinqueret [illegible] omnino [illegible] suo dictamine illis
confusi [illegible] quod attenta [illegible] natura [illegible] fidei [illegible]
credi [illegible] aliquod medium salvationis a Deo provida
dispositum; atque adeo tunc non esse natura [illegible] fidei sim-
pliciter explicita incarnationis Christi.

Communis [illegible] Conclusio 3a:
quod Deus in revelando sua mysteria se accommodat

ne, que paulatim procedit et crescit, a minimis ad media
et a mediis ad summa; sed status naturae est status minimus,
status legis scriptae est medius, et status legis gratiae summus,
quia in statu naturae minima nobis suorum mysteriorum Deus dis-
pensavit, in statu legis scriptae media, et in statu legis
gratiae summa, sed illa notio gratiae Dei aliquo medio
salvantis, quae continere in se mysterium incarnationis
implicite per occulta decreta Dei provisa ad salvan-
dum mundum per tale medium est omnium quae dixi pro ipso mini-
ma; quia illa solum fuit sita in statu legis naturae, neque
illa minima attenta non statum, fuit necessaria.

§. 3a

Quaestio de statu legis scriptae

Dico 1o: in statu legis scriptae solum fuit
necessaria fides explicita incarnationis, in quantum continebatur sub ex-
plicito articulo quem tenebantur omnes credere, nempe Deum
ipsis esse missurum quendam redemptorem qui ab eo fuisset
eos servitutis et captivitatis liberaturus; modus autem
redemptionis in particulari, et distincte, et quod ejus redem-
ptor futurus esset Deus et homo, non fuit necessaria fidei
explicite. Sic communiter Theologorum, quae facile probatur.
Et quia obligati fuissent illius populi
non solum ad credendum fuisse aliquod medium dispositum a Deo
provida ad salvandum mundum, quae fuit fides status naturae
omnium imperfectissima et tenuissima, sed magis in particulari
tale medium esse [illegible] Sanctissimum Deo [illegible] gratissimum
ex semine Israel, qui ipsos [illegible] servitute liberaret [illegible]

adeo

adeo certum est, quod infidelitas adhuc Iudaeorum [illegible] minime
improbam, quod non excusat probat.

Probatur alia fere [illegible] primus captivitatis et li-
beratis redemptionis expectantia non fuerit una natura fidei sim-
[illegible] sue explicite [illegible] multis [illegible]
in Epist. ad Hebreos cap. [illegible] Immo multis ex veteri te-
stamento adducit argumentis Hebreos fateri [illegible] Messiam non esse
purum aliquem hominem, sed ipsum filium Dei [illegible] salvum, que ventu-
ra non [illegible] ipsi explicite sentirent fateri Messias [illegible]
expectabant fore Deum et hominem. [illegible]
[illegible] que attinent ad primus captivitatis et redemptionis [illegible]
[illegible] clare credenda proponerent scandalo minime fo-
rent [illegible] Apostolos et Christi ministros [illegible]
primus captivitatis et liberatis [illegible] redemptionis
non fuit una natura fidei [illegible] Christus [illegible]
[illegible].

Quod 2° est. [illegible] 6. cap. 2. dicitur
[illegible] Christi misterium incarnationis filii [illegible]
[illegible] relaxatum ac permissum [illegible] non fuisse [illegible]
[illegible] manifestum, atque adeo non fuisse [illegible] fidei sim-
[illegible] explicite, sub tali statu; quod una natura [illegible]
debet [illegible] — [illegible] me non [illegible] pos-
se [illegible] cand. de [illegible] n. 86. [illegible]
[illegible] revelatum fuisse [illegible] misterium [illegible] a Deo [illegible]
principes et capita populi [illegible] fuisse [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible].

[illegible]

eit n° propè asseruit. — 2° q.a asserere trinitatem p. Ionam xx-
fuisse mam naxiam fidei explicite, in statu legis scriptae, aut
ipsa fuisse ante lo proposito, tamq. explicite credendam
nullus Sctus [illegible] dixit [illegible]; sed si eet ma naxia fidei
explicite in tali statu qd redemptor illi promissus
sus sit ipsissimus Dei filius, ia trinitas [illegible] in eo
statu est ma naxia fidei explicite, q. ut ait s. Irenaeus
lib. 3. cap. 2. in xpti noie subaudit qui unxit, et
ipse qui unctus est, et ipsa unctio: unxit quidem Pater, unctus est filius,
in spu sto, qui est unctio etc., q. nec ma naxia fidei expli-
cite in statu legis scriptae, qd Messias promissus sit filius
Dei. Pro 3° [illegible] ostendi ex summa difficultate
qua etiam nunc revelatione Iudaei possunt trahi ad credendum Deum
carnem assumere, et mortem pati eo posse ex summa ignorantia
huius mysterii, odio que incredibili, quo Xptum Dnum persequunt
et blasphemant, n. alia de causa, nisi q. [illegible] sit et [illegible]
filius se Deus faceret. Inquit certe tot signa divinitatis [illegible]
[illegible], tot prophetarum oracula [illegible] n. tamen [illegible]
[illegible] explicitam fidem ipsius [illegible]
[illegible] Deus et [illegible]; q. [illegible] n. fuit [illegible]
[illegible] tamq. unum ex naxiis credendis explicite
propositum. Eo addo per imperfectioni illius status, quo pueri
sub elementis mundi servientes Paulus comparat multis
in locis, sed praecipue ad Galatas 4. vers. 3. a qua
[illegible] conferre [illegible] plena perfectio [illegible] mysteriorum
[illegible] longe abest. — Servis [illegible] eos comparat, q.

sub

subtege fuerunt: sed quod non videtur a servorum statu conditione

est, quia longe intimorum secretorum Dominorum conscio

non; quod mysterium verbi Dei incarnati non fuit ma

nifestum ex proprio explicite illi populo, sed capita

principes eorum, quando fuit deus Augustus.

Ipse, quia sequuntur se fuisse iudicant,

rerum observato, quo illa in parabolis tam obvia tam

cessit, quo symbolorum et figurarum perspecta

fecit. certe inutilia sibi forent, ad obtegenda divin

tantum mysteria regni Dei, in aperta fide omnia illa

profiteri fideles sibi obstringerent. Dices: non fuis-

se obligatos attenta lege statu legis ad explicite creden-

dum Christum esse Deum, sed solum ad credendum ipsum

esse mittendum a Deo, quedam redemptorem, et vindicem Dei

gratiorum et acceptissimum, quo dicta, et servatorem

servitutis iugum tam excuteret; atque adeo solum esse necessarium

fidei in illo statu incarnationis verbi Dei, in illo articulo

fuisse et in dicte contineri. quod idem est de tertio et maxime.

§. 2.

Quaestio de statu legis evangelicae.

Dicendum: post Christi Domini adventum non solum

fuit necessaria fidei explicite quod Deus sit, sed quod sit trinus

et unus, nec solum quod redemptor in lege promissus sit sanctissimus

Deo acceptissimus, sed quod sit unigenitus filius Dei Patris caro

factus in utero virginis non viri sed Spiritus Sancti opere. Nec solum

quod sit liberator, assertor et captivorum redemptor, illius captivi

tatis quae est peccati et diaboli, et redemptor pretio proprii

sanguinis

sanguis, quae vicariae pro nobis ... atque infidit, et caetera quae in fidei articulis ... symbolo ... continent.

Dicunt ... Theologi qui asserunt explicitam Christi fidem, et mysterii trinitatis esse necessariam necessitate medii ad iustificationem, quos refert et sequitur ... de Lugo ... disp. 12. sect. 4. ... Ita ... quos refert ibi idem ... D. Thom. ... 2a 2ae q. 2. a. 5. ... ad prima credibilia, inquit, quae sunt in articulis fidei tenetur homo explicite credere, ... de ... nulla ... in articulis ..., sed omnes ... necessitate ... credendo ... esse ... necessitas non esse ... sed illam quae fides ... est necessaria ad iustificationem. ... fidei ... quae ipsa minime stare potest attenta ... non esse ... alterum ... articulum; sed ... in q. 1. a. 8. corpore et multis aliis in locis.

Probari potest ... ex symbolo Divi Athanasii ubi de articulis ... dicit: Haec est fides catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit salvus esse non poterit; quae verba non bene interpretantur ... quasi solum voluerit ... neminem posse esse salvum, qui ex his articulis aliquem negaverit: ... cum ... appertius explanare omnes illos articulos ... necessario ... illorum fide, fides ... iustificatio non posset stare ...

... probari potest ... ratione ...

Statim

Vltimo: qui vero non crediderit, condemnabitur: quod non ibi de Evan-
gelio, quod Apostolis praedicare praeceperat; praedicate Evangelium
omni creaturae, quod non est aliud quam symbolum fidei, quod totum breviter est
credendum proponit: de illo quippe Augustinus serm. 115 de
tempore: Symbolum, inquit, est praesensio fidei nostrae simplex
breviter plena, ut simplicitas consulat audientibus simplicitati
brevitati memoriae, plenitudo doctrinae. et serm. 119. Sym-
bolum, inquit, est breviter complexa regula fidei ut mentem in-
struat nec oneret memoriam: quod omnia necessaria fidei sunt at-
tento statu quem non unus alterve articulus solus, sed omnes
continentur in symbolo, etc.

de fide baptizandorum. Ex usu ecclesiae circa
Huiusmodi ea, quae observata fuerunt circa omnia necessaria fidei ad iusti-
ficationem etc. necessaria non satis clarius intelligi, quam ex iis, quae
credenda catechumenis instituendis tradita sunt ut cum fide recta ad
sacrum lavacrum regenerationis accedant. Nam quis sine-
[illegible] illa est tenenda [illegible] circa-
ret, quae non esset necessaria expresse ad fidem iudicaret? Sym-
bolum vero tradit in cuius articulis continentur instrui priusquam
ad Baptismum recipiantur innotescit sexto, [illegible].

Praeter testimonium totius Ecclesiae symbolum
fidei catechumenis tradentis, quod attuli, possunt in probationem
nostrae testimonia SS. PP., qui de materia necessaria fidei ius-
tificantis cum disseruerunt, eam semper intelligunt, quae totum sym-
bolum continet, ut Irenaeus lib. 1 cap. 2. 3. et 4. Tertul.
adversus Praxeam. Cyrillus Hierosolym. Catechesi 18.
Greg. Nazian. orat. extrema in sanctum lavacrum, et in [illegible]

de,

de fide Nicena. Cassiod. in duabus homiliis de sym-
bolo; Cirillus Emissenus in homiliis iis duabus de symbolo; Rufi-
nus in explicat. symboli; Aug. in lib. de fide et symbolo,
in libro de Genesi imperfecto cap. 1. et Enchiridio similiter
ta capita; Fulg. in lib. de fide ad Petrum, et auctor libri
de Ecclesiasticis dogmatibus, quorum omnes, qui symbolum explanant, tunc
fatentur ea Ecclesia se docere, quae ad finem christianae fidei obtinendum,
sufficiunt, aliis vero articulis ex iterum in symbolo, hoc est
una maxima vix fidei, attenta rom hac cum Evangeliis:
~~Deniq~~ De iis articulis in uax'ani, quae ad christi humanitatem
pertinent est clarissima testimonia in sacra scriptura, ut illud
Ioan. 3: Oportet exaltari filium hominis ut omnis, qui credit in ipsum
non pereat. Cum in hoc sigdr illum qui non crediderit, jam in
cruce exaltatum, mortuumque sepultum esse, perire. Unde sub-
dit, qui vero eis non credit jam iudicatus est, quia non credit in nomine uni-
geniti filii Dei. Ubi vel nota indicat omnes illum, qui sic non cre-
dit damnari, quae verbis nihil potuit dici preclarius ad
ostendendam necessitatem talis [illegible], ut fides sit oportet ad quam ius-
tificat [illegible] potuit.

Alia testimonia non minus illustria ex
sacra scriptura scilicet et SS. PP. ad hoc proposita tra-
dit inter alios exactissime noster Valentia tom. 3. d. 1. q. 2. p.
4. Cum ille probat in puncto 5. mysterium trinitatis esse de ne-
cessitate medii fidei, quae sparta est diligenter ornare [illegible]
Sancti Thomae, ad art. 7 et 8. q. 2. Ubi s. Thomas [illegible]
resolvit: id nos iis oportet, quae ab auctoritate theologiae [illegible] muni-
tissimis studiis illa [illegible] a ratione, tandem [illegible]

C. 13: Illa prius cuiuslibet facultatis [illegible]
spirituales, est illa, qua remedio sublata, aut cerse non intellectu

cogni

cipiendi secreta supernaturalia sibi, aut intelligitur mutila et imperfecta,
sub ratione formali articulorum fidei, qui continentur in symbolo, neque quaevis
illorum de medio sublato, aut non intelligit fides praesentis status
aut certe non intelligitur in illa integritate, et perfectione in qua
reuelata est, quia articuli fidei, qui continentur in symbolo sunt
omnino de ratione fidei, attento praesenti statu. — Probo minorem, in qua
solum potest esse difficultas, quia quae continentur in symbolo, ad duo capi-
ta possunt reuocari; nempe aut communia sunt ceteris statibus, ut
credere Deum omnipotentem, factorem caeli et terrae etc. aut speci-
alia status praesentis, et ea quae a fidelibus distincte credere proponen-
do apparet, quae non nisi sub velamine, et aenigmate
quibusdam obscurioribus iis statibus fuerant credita, scilicet mysterium
Trinitatis, et Incarnationis, et redemptionis Christi, admirabilis huius
sed haec duo sunt materia de ratione fidei praesentis status, neque primum cre-
dibilibus, tamquam communibus praeteritis statibus convenit. Secundum vero quoque
specialibus differt; ergo etc.
Quintum nimirum efficax, quod corroborat hoc.
Illa tria nempe esse Deum, et mediatorem in nostris operibus, ... inca-
rnatio Christi et Mediatoris, Deus et illorum est remunerator, sunt materia
de ratione fidei in omni statu eius, ut sentio probatum est, ex nostris in supe-
rioribus differunt quod statuunt cadere perpetuo, in illorum huius
explicatione et claritate, ergo status huius qui est tamquam perfectior debet
vna materia illa tria credere, statuis legis scriptae, aut
est perfectior debet prima materia illa tria, reliqua minus explicite
et clarius et statum gratiae, qui est perfectissimus debet prima materia
illa tria explicatissima et clarissima, ea scilicet clarius explicare
quae est obscuritate fidei sit sperantis, aut adeo certa sit
... assertione Christia, quam nemini dubium est temere negarent.

Sed sic

Nunc sic illa tria explicatiua et clarissima
sit materia per se fidei in statu fere paret .. statu continet
a statu Creaturae et legis, quia sit statu infirmo et medio, sed
symbolum et articuli fidei continent illa tria explicata
Et est evidens, quia symbolum fidei, et articuli, continent tria naturalis
fidei in statu gratiae. Addo sic, quia materia per se fidei illa est in
quo refert et dicit attributa quae de fide comprehendit; sed quae
etiam fide comprehendit refert et dicit attributa, in illa quae
in symbolo et de fidei articulis continentur quia quae in se continent sit materia per se fidei. — sed quo doctrina nostra veritas
amplius elucescat graves difficultates mihi proponam et solvam.

§. 5a

1a difficultas gravissima.

Si aliquis gentilis seu Serenus credens
illa tria expresse, quae diximus esse materia fidei in statu
in statu legis naturae, nempe esse Deum et meritis in vitam
operibus Christi gratia ..., et Deum esse illorum remuneratorem,
[illegible] actus contritionis suorum peccatorum, ij in dubio justifica-
retur, et si sub tali [illegible] discederet consequeretur beatitudinem,
et tamen nullam symboli fidei, articulorumve haberet notitiam;
ergo quae continet symbolum, et omnes fidei articuli non sunt materia
naturalis fidei. Probatur consequentia; quia si omnia quae in symbolo et
fidei articulis continentur essent materia naturalis fidei, ipsis non credentibus
illius fides consistere non posset, quia quae facultas seu [illegible] sit
natura sua materia per se veritatis. De minore syllogismi non
potest esse dubium, quia supponitur: majorem autem non video posse
negari: nam si quis diceret talem casum fore impossibilem gratis
et sine ullo fundamento, immo temere [illegible]. Si autem pro
talem

ptraq. contritionis actus et amoris Dei, eius modi sponi ad iusti-
ficationem efficere valeat, multo magis, et audacius loquor, contri-
tionem declarat Tridentinum sess. 14. cap. 4. ubi declarat quod
actus contritionis charitate perfectus extra sacramentum peccatorem iustifi-
care; quia non natura notitia symboli, et articulorum fidei
ad iustificationem, atque adeo ij non obtinent magna natura illius
[illegible] fiari potest efficaciter, quoniam adeo
rudis et indocilis ingenij fuerit, quod nulla media de fide i
mysterijs notitia possit studio acquiri, quia illa confusa [illegible]
quae postulat fides in statu legis naturae, sine dubio posset iu-
stificari et beatitudinem consequi, sed si magna natura fidei contro-
versi fidei articuli vel tres symboli talis est nec iustifi-
cari posset, nec gloriam consequi, quia fides stare non potest
sine natura magis expressa, et sine fide [illegible] oporteret iustificari
quam nemo potest accipere, quia [illegible].
Ista huius difficultatis solutio quae revera
gravissima et illustria est magnopere [illegible] doctro
et stabili apparentis in quo sit omnes et singulos [illegible]
symboli [illegible] fidei articulos continere dicamus magna natura
vere fidei, quod docet S. Thom. 2.2. q. 2. a. 7. ad 3. et ex-
pressius 1.2. q. 89. a. 6. et alijs communiter, sed non videndo
tamen illa [illegible] fore posse, atque tales homines posse iustifi-
cari et beatitudinem adipisci illa sola fidei notitia, quia
infraxi dicunt. Immo de facto fuisse non paucos [illegible] iu-
stificatos, et beatitudinem adeptos ex ijs qui sacrum baptismum
inire non susceperunt nisi quod [illegible]. Ingenio
certe a dictis non recedimus, [illegible] tales homines [illegible] moriales
fide de omnibus et singulis fidei articulis et symboli
explicitè, quamquam in gratia accipient Deo [illegible] firmiter [illegible]
credunt

credunt, quod in via Dei ecclesia credendis, fidelibus esto sint, et vera fidei gratia ipso facto minime justificarent.

Stante autem fide, que in sensu morali expressa habetur, quamvis in sensu physico talis non sit, indicamus esse sufficientem, ut ad justificationem gratie adultis appetiatur in ijs casibus, qui in argumento proponuntur, et sic [illegible] expres- sionis historie habere non possit, expressam non fidem in sensu physico omnium articulorum fidei totius requirimus, quod ex morali nobis fuerit. Neque aliud nisi quod multi fateor, ij volunt qui ad justificationem exigunt expressam fidem de mysterio Tri- nitatis et Incarnationis, ita quod etiam credere, qui fides implicita de ijs misterijs [illegible], quod ij expresse docent requiri ad justificationem [illegible] omnibus [illegible], ad admittendum omne id, quod credendum proponit vera Dei Ecclesia, et generalem [illegible] fidei veri Dei, que, ut diximus, est expressa fides in sensu morali omnium articulorum.

Id enim ceteros circa hanc expressionem declaramus quod docuit P. Franciscus Suarez tom. de fide d. 12. s. 4. n. 11., [illegible] docuit fidem de misterio Trinitatis, et Incarnationis esse in voto necessariam ad justificationem. Intelligi non potest fide in voto, qua nos, expressa et actualis fide, in sensu morali appellamus, qualis [illegible] prudentes existimantes, recte judicium, ille qui se subjicit in omnibus ecclesie Dei magisterio omnia in particulari, que docet conjecit admittere, nihil quod excludere illorum [illegible] ecclesie doctrina requirat [illegible] adeo esse in sensu morali expressa fides omnium, cui credenda proponit. Quo [illegible] in vigore suo doctrina [illegible] de minima materia fidei fore: [illegible] fidei articulis [illegible] expresse credidisse [illegible] morali [illegible] fides ut apparet ad justificationem gratie requisita. Stare non potest, quod [illegible] nos as- serimus.

Dici

Dices 1º: sine inferri etiam esse materiam fidei in statu legis naturae et scriptae omnes fidei articulos et cuncta quae continentur in symbolo, quia fideles ex ipsis [illegible] erant, etiam erant [illegible] illa subiecti [illegible] ad credendum, quia vera ecclesia tamquam credenda proponeret, et de facto illa fidei [illegible] [illegible] erant statuerit qua proponerent omnes vere fidei articulos, in qua subiecti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materia non continere fidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] articulorum nostrae fidei, sed dici non potest nostrae fidei articulos esse materiam fidei explicite in illis statibus, quia [illegible] [illegible] ostensum superius [illegible].

Nego [illegible] sequelam, quia in illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subiecti, quae continentur erant fideles illorum statuum [illegible] [illegible] fidei articuli, quae [illegible] erant qua [illegible] [illegible] in [illegible], quae [illegible] vera ecclesia docebat non [illegible] de [illegible] articulis nostrae fidei, quia illos tunc non proponebat vera Dei ecclesia, id est articuli fidei talis status, quia solum proponebant tunc a vera Dei ecclesia. [illegible] [illegible] non nostrum symbolum, et [illegible] fidei articulos [illegible] [illegible] et articulos fidei illorum statuum continere materiam fidei explicitae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] statuum, quia nos libenter concedimus.

Dices 2º: sequi ex nostra doctrina non solum esse materiam nostrae fidei quae continentur in symbolo, id est etiam quae [illegible] in canonicis libris continentur, quae in illo [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] subiecti [illegible] ad [illegible], quae vera ecclesia proponit credenda, et [illegible] ea fidei [illegible] [illegible], [illegible] fide [illegible] [illegible] credenda [illegible] ecclesia Dei non [illegible] continentur, [illegible] continet doctrina symboli et articulorum fidei, id

Sed

Sed dicunt prot., quod prima est in sacris libris, quae solis est pacientes et [illegible] ma fidei vera; quod est.

Resp. Dixi quod in illa [illegible] comparare et gratis fidei confessio, doctrina symboli, et articulorum fidei, et cetera omnia, quae in sacris libris credenda proponuntur; [illegible] in creatis, nam illa continent fidem, et confessio [illegible] autem pacientes [illegible] ex dicendis infra, et explicemus quod non sit omnis [illegible] dicitur fidei, unde [illegible] esse negandum sequellam, quam urgebamus.

§. 6.

Dubium [illegible]

Dices 6. Ex nostra doctrina colligi posse quemque in sua religione salvari, sive Ethnicus sit, sive haereticus, quod est ipsa Turcici Alcorani doctrina cap. 2. et fuit olim Ethnicorum ut Augustinus lib. 18. de civit. cap. 51. et aliorum haereticorum, quos tacito nomine refert Valencia disp. 1. q. 2. p. 6. [illegible] adeo sequi [illegible] fide integra, et unde quaeque sana ad salvationem.

Quam sequelam sic probo: dum Ethnicus vel haereticus credat invincibiliter suam religionem esse veram, seque potuit: imo de facto debuit illam cum [illegible] comparare, et subiectus ad inquirendum de qualibet religione fide credendum proponat, et [illegible] in statu quod de facto credendum ipsa praescribat quod invincibiliter credit esse illud ipsum, quod per errorem [illegible]: at ista dum subiectus ad veram ecclesiam Dei, et confessio verae fidei est sufficiens ut iustificari [illegible] assignamus, quod ex nostra doctrina colligitur posse quemque in sua religione, et fidei confessione, quantumvis absurdissima, salvari.

Resp. autem praecipue quod [illegible] longe [illegible]

distant

fitatis, preclaris argumentis, que videre potui apud alienis scitans
in eo punctis. Nam ab auctoribus, tum ratione desumptis,
demonstrari facile potest, ut ex ...

Resp. nego sequelam: ad paritatem rationis eos
hoc est, qui invincibiliter credant suam religionem esse veram: si nihilominus
contra tamen proprie vitia agant, habeant ad illam ... propa-
randam, ... dicte, eaque gratie fidei propo-
faciant, posse utique iustificari et salvari. — Hinc
male inferas eos salvari in sua perversa religione, sed quod
salventur in fide Xpti debes inferre, quia illi tenent eo
ipso, quod se subiiciant verae legi ecclesie et singulari ...
teantur, et amplectantur fidem, que ipsa docet, et deserunt
interius; que videntur tenere exterius, quia, que vera ecclesia
Dei proponit, et docet, non sunt, que ipsi per invincibilem errorem
amplectuntur, sed que docet Xptus.

Sicut enim ille, qui invincibiliter sibi persua-
dens porrigeret alteri cum potu v.g. salutem moralem censeret
ei salutem elargiri; quamvis malum, et mixtum venenum porrexis-
set, quia potius suo more fiat salutem, et non noxium et
manifestum, porrexit; itaque in nostro casu, qui volens
profiteri veram Dei fidem, eiusque sibi acceptissimam religionem
colere ... positione reverteret, dogmata ... amplectens
per errorem invincibilem, iudicans esse verissima et ... Dei
verbum, in prudentis estimatione, non ipsum id, quod exterius seu
materialiter sequitur, nempe perversa dogmata, que longe
sunt aversa religione quam Deus vult colere, sed quod interius
seu formaliter, nempe fidem Xpti, que est vera Dei religio,
4 ipse ex animo querit amplecti iudicabitur, atque adeo
non in perversa sua secta, sed in vera Xpti religione salutem
adipisci.

adipisci.

Ad Verum dico, quod ex dictis clara sunt, quo fiant clariora, mentem explicat distinguendas, quod si puer in infidelibus educatus, aut inter infideles, qui veniret ad usum rationis Deus quod adornans diceret, se parare ad recipiendum dogmata verae ecclesiae et ad Deum verum et sanctam religionem colendum, et de facto gratia quoque fidei confessione diceret, se velle complecti omnia et singula verae fidei dogmata, quae modo in particulari invincibiliter ignorat, propter iustificationem, quae est expressa doctrina S. Thom. 1.2. q. 89. a. 6. ubi etiam illum sequuntur interpretes, quae doctrina etiam tenet Sic q. 2. a. 7. ad 3um, quatenus admittit posse gentilibus fuisse sufficientem ad iustificationem gratiam absque dispositione, et quod adeo certa et perspicua est, quod non nisi temere negaret, quod sic ipsius dixit de eo gentili S. Severino, qui sit actu fidei et ... confessione quod fidei faciens invincibiliter sibi suaderet dogmata verae et sanctae fidei esse, quae teneret.

Praeterea ... alter, qui amplectitur sua dogmata perversa invincibiliter ... alter, qui ingratis ... vera religione ... ignorantia verorum dogmatum invincibilis, alteri ... ... iste ... ille salvaretur. Addo dico, ... adhuc posterior qui amplectitur perversa dogmata, posterior ad versarium priori, ... determinate, tamen ... illa ... sub ea ratione, sub qua priori opponuntur, sed non amplectitur illa obtinere sub ea ratione sed ingratis sibi suaderet invincibiliter illa continere ... Dei verbum, sub qua ratione priori non repugnant, ... perversa invincibiliter ipsis omnibus perversa dogmata ... non dixi ... alter ... se submittunt Deo praecipienti ... in

gratiam

gratie et tenent fide, que contra eos docent, atque adeo per illos
potuerint disponi ad iustificationes..
Ult. quod tradere praxi pro efficaci exercitio
Ecclesie consensu, que baptismus hereticorum tanquam ratus in
ecclesia est habendus, et nequaquam est rebaptizandos hereti-
cos ad meliorem frugem conversos, tanquam sanctum dogma servat;
quod ideo est, quia ministri heretici baptizantes habent intentionem
baptizandi secundum ritum vere et sancte ecclesie Dei, qua in-
serunt volentes, nolentes Christo et vere ecclesie catholice
generant filios, quos secundum sue synagoge creare volebant.
Sunt enim mirabili opere non adversari sequentes altius quos
quos iudicant scilicet Dei ecclesie non esse Romanam, sed quam sequuntur
ipsi esse, secundum cuius ritum et non Romane illos baptizari
velle, ideo arbitratur catholica ecclesia, quod non amplectuntur
ministri heretici hec obtrectari in particulari, in quibus adversantur illi
sed in generali ipso considerari posse.
Dices forte, quod hi ministri ideo non vol-
lunt secundum ritum Romanum baptizare, quia iudicant, et quidem falso,
illum non esse ritum vere ecclesie: ergo quia volunt secundum ritum sue
ecclesie, quam falso iudicant illam esse veram et sanctam, sub qua ratione
priori dicti intentioni nequaquam adversantur: imo secundum pruden-
tis recti iudicii reputationem illud ipsum interius approbare
et in exequutione facere, quod volunt exterius scilicet baptizare
secundum ritum Romane ecclesie, quia ipsa est vera et sancta Christi
qua baptismum revera volunt administrare, et interius
nolle baptizare infantes secundum ritum sue ecclesie, quia non
est Christi, sed synagoga Diaboli secundum cuius ritum mini-
me volunt baptizare..
Sed hoc ipsum ibi verbis, quos memoria
dignos, repetamus: nam ii volunt se sub ritu vere ecclesie
in generali tenent omnia sua dogmata et solum amplectuntur
dogmata

dogmata fidei veritati, in quibus errores inviales credunt esse
illa, quae vera ecclesia docet; nam si de iure eis constiterit ca-
sine dubio retractarent, repudiarent; ergo erit talis sive
per tales fide sufficienti est dispositus ad gratiam iustificantem et sal-
sequenter esse extra vera in ecclesia Christi, et non in illa synago-
ga diaboli, in qua videntur reperiri ut est infans a minis-
tro haeretico baptizatus, verus Dei ecclesiae filius; atque adeo doctrina
Alcorani et aliorum pessimorum librorum asserentium omnes quae
possunt in sua religione salvari est principium, et plane haereti-
ca, certissimum quod ii sunt perituri, quod extra arcam veri Noe
omnes nempe ecclesiae Christi a quo diluvii i. seculi huius
inundationibus se exposuerit. — Sed de his ad quae non sine
opere pretio, aliquantulum sumus digressi, iam reddeamus ad pro-
positum.

§. 7ᵘᵐ

Altera difficultas non minus gravis.

Illa, quae in symbolo et fidei articulis,
non continentur sunt materia fidei, nempe mysterium Eucharistiae
et alia quae fide non minus debent credi catholici, quod Deus
sit trinus et unus, quod materia fidei tanta quae non continetur
in symbolo et fidei articulis; 2ª negatur.

Solvitur illius difficultas non parvis illustratur ex vera
doctrina. Ideo primo negatur ans., neque enim Eucharistico mysterio et
aliis, quae credere tenemur catholici, multis vigemur, illa
non dogmata non continentur ad fidem sed dogmata, quae continentur in sym-
bolo, quia non continentur explicite et per se fidelis, [illegible]
ideo eorum materia est implicite et per se petita a fide, quia illa [illegible]
fideliter continentur, nec [illegible] Christo, immo [illegible]

in x

An Xpo, in fide q[uo]d crescit, [illegible] et [illegible], et [illegible]
ipsorum ma[teri]a, n[on] pertinet [illegible] ad fidem [illegible]
acciat.

Cum admittu[n]t sacram[en]to [illegible] n[on] sit [illegible] fidelium
sed ea in fide genitum [illegible] per Baptisma, et [illegible]
et [illegible] nutrit [illegible] et crescit, et [illegible] Penitentia [illegible]
est, n[on] ma[teri]a [illegible] perita a fide, aut a fidelium
ing[illegible] tali, sed [illegible] et accidens, [illegible] alteratio [illegible] nu
trino, [illegible] augmentatio a corporali, aut [illegible] genera-
rat[illegible] q[uo]d [illegible] in [illegible] terminis solum pertinet ab
illis [illegible] et accidens, q[uia] sacramentum [illegible]
que in symbolo et fidei articulis n[on] continentur, n[on] in
ma[teri]a [illegible] pertine a fide.

id q[uo]d [illegible] efficacit,
q[ui]a ea solum ma[teri]a [illegible] pertinet ad fidem, que [illegible]
sublata n[on] intelligit[ur] fideles continere [illegible] in [illegible] taliter
id [illegible] solum conveniunt iis, que in symbolo et fidei
articulis continentur [illegible] ea solum [illegible] ma[teri]a [illegible]
pertinens ad fidem. [illegible] Dominus. [illegible] sublato sa-
cram[en]to [illegible] Cui[illegible] et sic de ceteris, excepto Baptis-
mo, q[uo]d continetur in symbolo, [illegible]
et [illegible] in Xpo, [illegible] n[on] intelligitur [illegible] sublatum
fidelium substan[illegible] id [illegible] acciat, q[uia] tollit [illegible]
confirmationis, et incrementi [illegible] maioris, [illegible]
nutritionis, augmentationis [illegible], et [illegible] ad [illegible]

aliis

alentis, sicut corpus ablata nutritione, et augmentatione non intelligitur interire substantia corporis materialis, sed perfectio et augmentum ipsius, quae pertinet ad 2am partem, quod non sit materiale fidei.

Quod vero spectat quoad materiam fidei primariae et per se pertinentem solum continent illa tria, quae enumeravimus magis vel minus clare, sive perfecte aut imperfecte. Itaque licet idea, quae continentur in symbolo et fidei articulis sint illa tria explicita, prout scilicet ad requiritur perfectio per se sensus itaque; caeteras autem, quae in symbolo non continentur non sunt materia necessaria, quod etc. Possunt sane 23 fideles minori quia si omnia, quae in symbolo, praesentandum mente teneant, caetera autem ignorent, sed solo illorum trium perfecta notitia ut est evidens, quod ea solum, quae in symbolo continentur sunt materia fidei pertinentia primario et per se.

Et non vexit nisi illud Aug. lib. 18. de Civitate Dei, cap. 51. Qui in ecclesia Christi, inquit, morbidum aliquid pravumque sapiunt, si correpti, ut sanum rectumque sapiant, resistunt contumaciter, haeretici fiunt, et foras exeuntes habentur in inimicis. Quod clare non probat omnia et singula, quae fide credenda sunt, ad essentiam eorum pertinere, sicut non ille neque servus esset et domino suo infidelis, qui de honore illius detraheret, et qui de rebus familiaribus et qui de salute et vita, & ... alii et alii cadant sub debitis videat

et approbationis etiam certè infidelis est, et haereticus, qui
unica syllaba divinorum dogmatum sordit, sinit, et non pro
illius defensione, si opus esset, quod viri genus libenter sacri[ficavi]
vel ex Divo Basilio refert Theodoretus, quamvis
in omnia, ad quae se fides extendit, adjiciat eodem
pacto possint sed tenere.

C. xii. q. Haereticus, qui negat immediatè
aliquam partem Symboli aut articulorum fidei, sed Haere-
ticus qui negat substantiam illius; qui autem de medio tol-
lit aliquid sacrum nempe Poenitentiam, huiusque, certè
est Haereticus, ut ut [illegible] non tolli immedi-
atè substantiam et essentiam fidei, sed aliquid accidens, quo salva
stare non potest, nempe perfectiones, quae debet per gratiam, meritis
et augmentum, quod accipit per eundem, sicut quae accipit
a Poenitentia etc.

C. xiii. q. tertia Symbolum fidei, quod breve
merito vocat ipse Catechismus fidei nostrae simplicius, brevius,
explanans, optimè fuisse ab initio Christianis, et merito
receptum ab Ecclesia, approbantibus qui et Catechumenos
tunc ad fidei regenerationis disponunt, tanquam certissima
fidei regula [illegible] [illegible] [illegible],
et Poenitentia; ~~[illegible]~~, hac virtute [illegible] pro
[illegible], et de Deo exactè instruere, seu verè in-
[illegible]

Colligitur

Cui vero est non opus et recurrere ad actualis
opus Dei, nec sanctificationis, ad quos videtur S. Thom.
recurrere 3. p. q. 1. a. 3. ad 3., quem sequuntur communiter Theo-
logi, ut ostendatur sacramentum eucharistiae, et caetera sacra sym-
bolo continere, quia sub illo circuitu pro dici, non continere in sym-
bolo. quia symbolum est illorum complexio, quae omnia petita sunt
per se a fide esse, cum sit illorum informatio, praeparatio,
credibilitatio, quod sit in Christo regnandi, de quibus non
non est eadem, quia ut iam vidimus non pertinet ad fidem gratiae
fidelis, sed ad nutritionem, et augmentum spiritale gratiae, sive
quae est gratiae, seu actuale, ut est evidens.

Et hoc, nisi ego multum fallor,
est ipsa Sanctae Ecclesiae mens, quae nunquam explicuit in sym-
bolo Sacramenta, neque alia praeter Baptismum, quibus
haeretici contra illa graviter erraverint, cum in alia minus
clara in symbolo, quod dicitur Apostolorum, explicuerit in
aliis symbolis, ut in eis clarius instruerent fideles,
et non in haereticorum rete incauti caperentur, quod adno-
tavit sapienter S. Thom. 2.2. q. 1. a. 9. ad 2.
Sed iam ad examen aliarum difficultatum etiam gravium
transeamus. S. 8. aliarum difficultatum etiam gravium
enodatio. S. 8.

Aliarum difficultatum, etiam gravium enodatio.

Nam primo et si per se petita a fide atten-
to praesentis legis statu, debet esse una eademque ab
initio ecclesiae usque ad finem mundi; sed si quae con-
tinet in symbolo est modo per se petita a fide
non fuisset una et eadem ab initio ecclesiae; ergo
[illegible]

eo. S. Thom. quod in ecclesia non est unum tantum symbolum

sed decursu temporis 4.or contra haereticos sunt edita, nempe,
Antiquissimum quod est Apostolorum, quia ab Apostolis fuit editum: 2.um
Nicenum, quod fuit compositum a Patribus Niceni Concilii: 3.um
Constantinopolitanum, quod ediderunt patres sui Concilii: 4.um
S.ti Athanasii, quod, ut de sua fide rogatus redderet, compo-
suit. Sic S. Doctor, et merito; siquidem fuit receptum ab
ecclesia, quia non fuisset una et eadem mente 1.o explicite
explicita a fide, [illegible] esset, neque di-
ceret in symbolo.

Ideo accedendo mentem et verba doctrinis S.

Ad secundum respondeo cum Belar. tom. 2. lib. 1. de iustificat.
cap. 9. quod S. Doctor symbolum, quod sit 4.or Evangelia non ita
sunt 4.or Evangelia, quia 4.or libri eiusdem de Evangelii,
ita 4.or symbola Apostolicum, Nicenum, Constanti-
nopolitanum, et S.ti Athanasii non sunt 4.or symbola,
sed enarrationes 4.or eiusdem symboli. Ex quo patet eadem
fuisse mentem 1.o expositam in fide ab initio Evan-
gelii.

Hanc solutionem S. Hilarius verbis [illegible]
fuit S. Thom. citatus ad calcem praecedentis art. Addendum
est, inquit, quod in omnibus symbolis eadem fides do-
cetur veritas, sed ibi opportunitas [illegible] diligentia in-
nui de fidei veritate, ut [illegible] ne fides
simplicium per haereticos corrumpatur. Ex quo sic fuit
causa quod necesse fuit edere plura symbola, quae
in nullo alio differunt nisi quod in uno plenius ex-

explicatur

explicant, quae in ea continentur implicite, sicut de ei
[illegible] haereticorum insta. Haec S. Thom. q. 1 a. [illegible] et solu[tione]
ad [illegible] nihil ponit, solum praeclaris.

Insta: sed descensus ad inferos non continetur in [illegible] 4or symbolis. Ex quo, ann[o] [illegible] colligi[tur]
duo. [illegible]: 4or symbola non continere eadem omnino verit[ates].
2us: Saltem iste articulus de descensu ad inferos non est de re[bus]
[illegible] necessariis fidei. — Huic obiecti[oni] non aliis quam sancti
S. Thom. verbis satisfacit, qui sibi obicienti[bu]s rem de 4o
inquit ille, dicendum quod de descensu ad inferos nullus error
erat ex orto apud haereticos, et ideo non fuit necessarium aliqua ex-
plicatio circa hoc fieri, et propter hoc non reiteratur in symbolo
Patrum, sed supponitur tamquam praedeterminatum in symbolo Apostolorum.
Symbolum enim sequens abolet praecedens, sed potius illud exponit.
[illegible] Haec S. Thom. [illegible] 34 ad solutionem [illegible] nihil dixerit aut ex-
plicatio addi posset. ~~Ac verba non est [illegible] post duo~~

Sed dextrum ingenii dicta aperuisse nos quam mys-
teria incarnationis et trinitatis aperta et revelata non fuere ma[nifeste] +
materia fidei [illegible] duorum statuum legis, naturae scilicet et scriptae, sed velata
[illegible] quam in uno quam in altero statu, plures fuerunt [illegible]
quod de his mysteriis explicitam fidem fuerunt: immo etiam in
gentiles fuisse explicitam fidem horum mysteriorum et videtur
ostendit S. Thom. [illegible] q. 2 a. 7 in responsione ad 3um.

+ tamen est quasi obumbrata post duo

Dices: fides, quae fuit ab initio mun-
di una et est eadem cum fide, quae est et erit usque ad consummationem
saeculi, quod adeo certum est ut theologorum catholicorum nullus
[illegible] dicere sit ausus, dicente Apostolo ad Ephesios 4:
Una fides est. Sed si mysteria incarnationis et trinitatis
non sint materia de se fidei duorum [illegible] statuum revelata, [illegible]

et apperta quae ad nos est mediante Christo Apostolis Evange-
listis, illa de unitate fidei substantialiter verita est, nam non po-
terit, ergo etc.

Dico sequella, quia sicut diximus, cuius facultas
sumit diversitatem ex diversitate modi primo et per se activi, quod di-
ei non in una eademque numero substantia fidei illis antiquis, non
est una et eadem fides in illis, sed sic est quod mysteriis in-
carnationis et Trinitatis esse modum primo et per se proprium aposto-
licorum, scilicet antiquorum, apperta et revellata, quae ad nos est
mediante fidei statu Evangelii.

Dico facile ad primum est unusque verum quod
misterium Trinitatis et Incarnationis non fuerit aliquis patribus
diversorum sanctorum antiquorum: immo etiam aliquis gentilium revelatum, id
solum non probat tale notum pertinere, sed se ad statum modi per se
de quo nos per ipse loquimur, id quod ei per accidens possit
convenire, quod non negamus. Etenim quod quidam Rex regnum
in intima familiaritate et secretorum tamen communicatione ali-
quos de infima plebe sibi asciverit, non probat tales homines
per se ad intimam illam sortem pertinere, sed tamen quod accidens ei
possit communicari, ut certe in aperto [illegible] constituerentur.

Nec minus facile respondetur ad secundum redendo
minorem negando minorem. Ad cuius probationem dicimus sicut dictum est
quod facultas sumit diversitatem ex diversitate modi primo et per se
activa asserta per se numero sinius [illegible] minorem: retinet diversi-
tatem ex diversitate modi primo et per se pertinere et reddere vere
sub solo sub illo statu antiquorum negamus minorem: est fidei as-
serta per se numero eadem una cum specie in nobis temporis pro-
prietatis, ut sunt ostensionis capacitas superiores cuius solum in
quod sub differentiis statibus una differens est minime.

Itaq. qd Petro v.g. sm qd reduplicative sub eo est albedini, aut alij accidenti, id obtineat tanq. praram per se; et qd a Paulo sm qd reduplicative sub eo est nigredini, aut alteri accidenti distinguat, n. tollit unitatem specificam Petri et Pauli specifice sumptorum et sm esse per se; ita certe n. tollit identitatem fidei sm se consideratae, quod ei sm qd sub eo est reduplicative diversi ex illis statui abs te seienti maior differens obtineat: immo neque qd illa etiam differens est dicat sub hac reduplicatione. Id est haec facilia sint, et cuique nota morari nos diu n. debent, quousque ista, ea quae gravissima quaestionum certamina manent. Absoluimus quaestionem, in qua difficultatis quae circa nostra doctrina de obiecto formali et quo fidei excitari poterat, satis adaptata.

Caput 4um

V. obiectum materiale fidei sit aliquid complexum per modum enuntiabilis.

§. 1us

Sapientum iudicia

Hanc quaestionem ibidem tractat, instituit S. Thom. 2. 2ae q. 1. a. 2. et illa in corpore resolvit distinctionem duplicem considerari ex obiecto, 1o. n. ex parte ipsius rei creditae, et 2o. ex parte credentis, ex prima dicit obiectum fidei esse aliquid incomplexum, scilicet rem ipsam, de qua fides est; et ex 2a. sm quod obiectum fidei esse aliquid complexum per modum enuntiabilis, haec est resolutio S. Doctoris. Cui unanimiter assensere fere omnes Doctores Caietanus, Bañez, in commentariis illius articuli, Valdes ibidem, Suarez disp. 2. s. 3. Vazquez disp. 1. dub. 2. n. 12 et sequentibus, Gaspar Hurt. disp. 1. diff. 3. Petrus et Hurt. disp. 13. s. 3. Coninck

disp.

D. q. de fide dub. 2. et alij, q. ius tradita a S. D. Thom. sic explanat.

Obiectum mate. fidei ex parte rei creditae est quid in complexu, et id quod creditur nempe Deus, in se ipso incomplexus est et omnino simplex. est autem complexum ex parte credentis, quia id quod in se incomplexum est et omnino simplex ex parte nostri intellectu cognoscendi, qui componendo et dividendo veritatem attingit, accipit complexionem. — Et autem Virgeniam in multis ostendit theologis, quae fide divina creduntur esse in se ipsis propositiones. Si enim id non concederetur dicere doctrinae S. Doctoris, quae negant complexionem obiecto fidei ex parte rei creditae, solum loquitur de obiecto increato quod cum sit in se simplicissimum nulla potest habere compositionem ex parte sua, ita Suarez 2 ibi n. 2. et Coninck.

Sed tantorum virorum bona venia id negamus.

Non mentem, nec verum scopum attingere, quod si expressius quaerendum est dispertirum, quod in tali sunt inventis variantes fore quaestio, quam instituere ita ius ... de debet potius tam certa supponere, quam in controversia vocare. Nam quod certum est obiectum increatum fidei esse simplicissimum. Ergo ... Vulgares, quod modus noster cognoscendi est componendo et dividendo. et ideo semper mihi persuasi aliquid in hoc articulo Angelicum doctorem cogitasse, cuius mentem rimari diligenter conator. §. 2. quaestio dirempta.

§. 2.

Quaestio dirempta.

Dico primo obiectum mate. fidei posse esse propositionem et materialiter propositionem, quae assertio in minime certa est,

q

q. esse de fide, que in symbolo continentur, imo que et mul-
ta omnia ex materia proposita, et ignorat. — Neg. 2.
[illegible] Thom. de Sac. [illegible] mali proposit. dubitasse mihi
constat apperte tum ex evidentia rei, tum ex multis in
locis; id precipue in corpore articuli 2. praeter [illegible]
multa alia, que physica proposit. constant numerari inter obiecta
materia fidei. id quod aliquis argumentis eorum ad recognoscendum
Angelici Doctoris [illegible] unanimiter loquutus in sententias
de physica propositione [illegible] de complexo formali enunciabili,
que est quedam intentionalis, sive logica propositio et complexio
ex subiecto tamquam materia, et praedicato tamquam forma, copula logi-
cali unitis, loquitur ex titulo ipso articuli apparet
evidenter in quo expresse queritur v. conveniat obiecto fidei
hec complexio formalis enunciabilis, seu quod idem est v. obiectum
fidei sit complexum ex subiecto et praedicato, copula unitis constans.
Que est difficultas contraria et digna examine.

Dico 2.º Obiectum fidei in quantum se tenet
ex parte credentis est aliquod complexum formale enunciabile. Probatur
[illegible] manifeste, quia obiectum fidei se tenet ex parte credentis
in actu [illegible] que credens dicitur fides [illegible]. sed talis
actus est complexus formaliter enunciabilis, quia est actus iudicativus
subiecti et praedicati copula logicali unitis constat ut evi-
dens; ergo [illegible]. [illegible] Sac. asserit cum D. Thom. omnes
[illegible] conveniunt, quod de sua logicali complexione et non
de physica [illegible] Doctores loquitur quod asserit obiectum fidei esse
complexum formale enunciabile in [illegible] se tenet ex parte credentis
unanimes affirmant, convincitur [illegible] apperte [illegible] ipsius
[illegible], quod talis complexio ideo credendum esse obiectum fidei in quantum
se-

de Deum exp(licit)e credentis, ideo docet, q(uod) mens n(on)r(a) cog(nos)cit co(m)ponendo
et dividendo, scilicet componendo p(er) copulam affirmativam subiectum et predicatum,
aut p(er) negativam dividendo illa inter se, et ideo demente q(uam) dicit
n(on) est in hac re dubitare.

Dico 3. obiectum fidei ex p(ar)te rei credite
e(st) incomplexum et simplex, non vero enuntiabile: Probatur: obiectum fidei
materiale subiicitur actui subiectivum, non e(st) obiectum subiectum et predicatum
unita p(er) copulam, sed q(uo)d incomplexum et simplex logicaliter nemine
tamq(uam) actus credentis. Probo hanc cum efficacia roe divi Thom(ae)
in hoc 2. art. argum(ento) 2.° contra, q(uod) vera, seu obiectum fidei eatenus
qua subiicitur actibus credentis continetur in symbolo q(uod) est formu-
la et regula nostri actus fidei; sed in symbolo non continetur
tamq(uam) q(uo)d complexum et non enuntiabile, scilicet tamq(uam) subiectum et predicatum
quae logicali copula obiective uniantur, sed tamq(uam) termini actus cre-
dentis; ergo materia fidei in se et ex p(ar)te rei credite et subiecta
e(st) actibus credentis non e(st) q(uo)d complexum et non enuntiabile, sed incomple-
xum et simplex.

Ceterum p(ro)ponitur p(ri)ncipium maius, quae etiam evidentius
potest demonstrari. In hoc actu credentis: Credo in Deum Pa-
trem etc. materia est Deum Patrem etc. in se subiicitur illi actui: ergo
sum credens in Deum Patrem, sed in se subiicitur tali actui non e(st)
Deus Pater subiectum et predicatum copula obiective unita, sed tamq(uam)
terminus actus credentis dirigitur: ergo materia fidei in se se ex
p(ar)te rei credite e(st) q(uo)d incomplexum non enuntiabile.

Minor huius syllogismi e(st) manifesta,
q(uia) subiectum illius est ego predicatum vero e(st) adiectivum credens
et in Deum Patrem neque est subiectum neque predicatum talis propositionis,
sed terminus, q(ui) predicato adiicitur tamq(uam) dirigitur et intenditur tamq(uam) in
terminus

compositus modus loquendi actus; sit non est subiectum, neque praedicatum istius propositionis:
Petrus dixit se loqui, imperfecta oratio se loqui, sed tantum imperfectam
orationem adiecit, in qua dictum Petri dirigit, ergo etc.
Ad dicas 2ᵃ: quae sunt in sacra scriptura
sunt materia fidei in quantum verbis sacrae scripturae subiiciuntur, sed
in quantum verbis sacrae scripturae subiiciuntur sunt complexa per modum
enuntiabilis, ergo materia fidei dicitur esse complexa per modum enuntiabilis.
Probatur minor, quia sunt subiectum et praedicatum unita per copulam logicalem,
quod non est minus certum, quia continere sacrae scripturae innumeras
propositiones, quae affirment vel negent quae in [illegible] verbis sacrae scripturae
subiiciuntur sunt complexa per modum enuntiabilis.
Confirmatur 3ᵒ: sicut elicitur fides, credo Deus
est trinus et unus auctoritate divina movens ad eliciendum actum fidei,
sed obiectum huius actus non solum est complexum per modum enuntiabilis in quantum se tenet
ex parte credentis, sed etiam in quantum se tenet ex parte rei creditae, ergo
obiectum fidei non solum est complexum per modum enuntiabilis in quantum se tenet
ex parte credentis, sed etiam in quantum se tenet ex parte rei creditae. Probatur
minor, quia materia seu obiectum fidei in quantum illi actui subiicitur
est subiectum et praedicatum omnino unita per copulam logicalem, nempe
Deus subiectum, praedicatum vero est trinus et unus, ergo etc.
Ad haec non multum urgemur. Dicimus ergo ad
argumentum distinguendo minorem; quae sunt in sacra scriptura sunt materia fidei dicta [illegible]
subiicibilis actuali fidei credentis, concedo minorem; sunt materia fidei dicta
subiecta fidei actuali credentis, in quantum subiiciuntur per ipsa verba
ipsius sacrae scripturae, nego minorem. Nos autem in praesenti non
loquimur de materia subiicibili, quae substantialiter esse complexa
per modum enuntiabilis non dubitamus propter rationes dictas in argumentis, sed
de materia iam subiecta, actualiter 2ᵒ, actui credentis, sub qua ratione
non

nec proinde complexa.

Ad confirmationem esse implicatum, quod dicta auctoritas moveat elliciat illum actum sine illo obiecto, sine quo ibi proponitur; et non fides sit assensus ad dicta propter auctoritatem dicentis; ea autem [illegible] actus non sigat assensus ait, et applicatur ad dictum Dei propter auctoritatem suam sed minus quo [illegible] indicandi et scienti, absque [illegible] impendens, inde est quod sub tali [illegible] elici non possit: formaliter quo quas actus in symbolo destribuent actus fidei v.g. in hanc formam: Credo propter auctoritatem Dei dicentis esse Trinum et Unum. Sub ea autem forma non esset tale obiectum complexum per modum enuntiationis, sed incomplexum tamen [illegible] [illegible].

Caput 5um

Utrum aliquid falsum possit esse obiectum materiale fidei Divinae

§. 1a.

Nonnullis praenotatis, quaestionem expedio.

Hanc quaestionem agitat D. Thom. hic art. 3 [illegible] utrum fidei possit subesse falsum, quas sequor cum communi Theologorum, quod illa inter [illegible] etiam expenduntur, quos non pauci [illegible] alios remisserim, non [illegible] offensione legentium, qui certas sedes [illegible] tota desiderant, quamvis sit, quas S. Thom. posuit [illegible] quaerenda [illegible]. Id quo facilius ad dicenda [illegible] et provenire possimus praemitto 1um non esse [illegible] quaestionem, utrum quod clare et apperte sit [illegible] falsum possit cadere sub obiectum fidei manifesta [illegible], non posse esse quod [illegible] [illegible] verax

n. posset assentiri falso ut falso, sed fidei est assensus immutabilis, qua non potest esse de obiecto falso cognito ut falso.

Solum est dubitatio an fide divina possimus credere aliquod falsum et illud a nobis requiratur; circa quod notandum posse intelligi istam deceptionem convenire ex duplici capite: scilicet ex Deo, quia nos deciperet revelando immediate, vel medio aliquo homine, aliquod falsum ut verum, id que a nobis exigendo tamquam fide credendum; aut ex nobis, qui decepti utamur habitu fidei ad assentiendum rei, quae vere non est revelata, aut quam existimamus doctrinam Dei, quae vere non sit. Nam secundum aliud caput in memoria [illegible] nostra deceptio posset venire, aut deceptione ipsius Dei per errorem immutabilem illius, nobis tamquam verum proponeret credendum, quod revera falsum foret, quia nihilominus certum nihil naturali ipso lumine notius, quam [illegible] illud Dei tale lumen eas errorum tenebras non posse incurrere.

Praenotandum, ne vox variet opinamentum, differentiam subaudiendam disputari solere: nam prior proponitur his verbis: An Deus possit mentiri. Posterior vero istis: An habitus fidei inclinare possit ad falsum, et ex hoc duobus vocibus a nobis eam disputandam, cuius [illegible] ceteras alias affines eius ex hoc [illegible] expediemus.

Sit prima conclusio: nihil falsum potest esse fidei obiectum materiale. Quae probatur efficaciter ex doctrina D. Thomae in 2.2 quaestione 1 articulo 3 in corpore, ex illa omnes theologi. Nihil subest, inquit, tamquam obiectum materiale alicui potentiae vel habitui nisi quod subditur rationi formali eius quae attingitur, sicut bonum, et nihil quod subditur rationi formali sub qua attingitur

suum obiectum, divinae scilicet fidei [illegible] quod nihil sit sub ratione
divini scilicet actui fidei tanquam obiectum materiale. Divini quod ratio formalis quae
attingit suum obiectum materiale fide divina est veritas cui nihil potest subesse falsi,
quae falli non potest propter suam infinitam, nec fallere potest sua bonitate.
Quod nihil [illegible] sub ratione falsi neque quam attingit suum obiectum
materiale divinae scilicet actus fidei, atque adeo nihil falsum potest esse obiectum materiale
illius.

Hoc argumentum adeo manifestum esse videtur, quod aliis
viri ad [illegible] expedit [illegible] prudenti et exercitato viro
[illegible] videretur, [illegible] pessilanistis cuiusque veritatem non
[illegible] impudentissime quadam temeritate dicentes Deum posse
mentiri: imo de facto non semel fuisse mentitum. Et qui non
[illegible] Robertus Holcoth in 2° q. 2. a. 8. membro 3.
Vbi docet Deum quamvis non posse mentiri, quod mendacium includit voluntatem
deflectentem a regula rationis; quia voluntas Dei non potest esse
quae eo ipso, quod aliquid vult illud vult ex regula rationis. Nam
deflectio a ratione, inquit, est aversio a voluntate Dei, a
qua ipse Deus non potest avertere; quia quidquid facit sua voluntate
facit.

Addit inquo lapsus fuit maxime Deum
posse ordinatione [illegible] testificari, sive loqui [illegible] ac
[illegible] voluntate ordinata fallendi [illegible] et magis
[illegible] fecisse non raro. Nulli autem dubium, inquit
Holcoth, quin Deus potuit aperire [illegible] sententiam et
intentionem fallendi creaturas, et credo quod demones meruerunt
decipi a Deo, ita quod Deus multa facit
intentione fallendi eos, neque video causam quare Deus non posset velle
creaturas decipere [illegible] Sic Rebecca, et Iacob de
[illegible] filio suo [illegible] deceperunt [illegible] nullus

indiveritas

in veritas videt' sequi si licet Deu dicere [illegible]
pmittere, se facturu et n' facere, et [illegible]
[illegible]

Neq. [illegible] multi adhaerent ab hac [illegible]
pauci ex catholicis, q' lt fateant ingenue Deu de facto
nunq. [illegible] nisi [illegible] n' morant' credere Deu
posse [illegible] asserere de pot' absta quas falsas divine n'
[illegible] mendaciu, q' [illegible] vox sigt falsas dicta c' peccato
qualis n' est [illegible], q' Deus [illegible] xos Holcho-
ti aut alias n' minus infirmas. Praecipuus autor
[illegible] est Petrus de Aliaco in 1° q. 1. dub. 3. ca
solut. [illegible] Adamus Godamus in 3 dist. 14
q. 4. a 2. Almainus in moralibus cap. 7. allegat eti
Gabriel in 3. dist. 22. litera D. ubi m' n' audet eos
[illegible] defendere [illegible] verbis. Hec dico nihil asserendo id
[illegible] recitando de [illegible] in hoc in [illegible] et
maioru meorum. § 2.

Nec mentiri, nec [illegible] Deus
ullo modo potest.

[illegible] omnino tenendus:

Deu [illegible], nec fuisse de facto mentitu, nec [illegible]
[illegible], nec posse de pot' absta' aut mentiri, aut [illegible]
asserere, ac [illegible] in hoc casu n' posse aliud [illegible] pertinere ad
[illegible] mate fidei. Ita oes catholici [illegible] Antiqui
[illegible] moderni, q' Deu nunq. fuisse mentitu, nec [illegible]
[illegible] de fide ee sentent, eadq. [illegible] tenendu
ee affirmat Suarez, d. 3. de fide [illegible] n° 6. [illegible]

Alex.do d. 14. q. 6. et alii Deum mentiri non posse, aut falsum
proferre, etiam de pot. absoluta.

Et sane plurimi sacri scriptores ex Patrum testi-
moniis authores illustrarunt, agg. non est abstinendum, quia sparsa
ista sententia conversa fertur, quia non est officij. Legant
Valentia d. 1. q. 1. p. 3. [illegible] Suarez 2 [illegible]
et Vazquez d. 2. q. 1. disp. 3. art. 123. Unum alterum
vel testimonium magis celebre numerabor, non quia [illegible]
rea aliquid probatur [illegible] videor. Paulus

Paulus ad Heb. 6: Ut per duas
res immobiles, quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium
habeamus. Sub autem dicit ille ex persona Christi et dixerit [illegible].
Ex Numerorum 23: Non est Deus quasi homo ut mentiatur. Ex
Patribus tradunt Athanasius lib. de incarnatione verbi: Alex.
dicit Deus in suis verbis mentiri. Cyrillus Alex.
lib. 2. in Ioann. cap. 69, [illegible] veracitate Dei, non posse dicitur men-
tiri. Ambrosius lib. [illegible] epist. 37: Impossibile est mentiri Deum
veritatem. Augustinus lib. 22 de civitate cap. 25: Si volunt invenire, quod omnipotens
non potest, habent prorsus, ego dico: mentiri non potest. Chrysost.
homilia in symbolum: aliquid Deus non potest, nempe falli, fallere,
et mentiri. Eadem veritas ibi Chrysost. [illegible] lib. 15 de
Trinitate cap. 15, [illegible] lib. 1 de symbolo cap. 1, [illegible]
Deus solus, [illegible] 12.

[illegible]
ex aliis testimoniis sequi Deum non mentiri; quia est veri-
tas; quia mendacium est peccatum, quod non potest, non autem sequi non
fallere, aut proferre [illegible] aut retinere
a se abire? Non igitur, satisfacit, quia mendacium,

ex suis proferre, inter, quod Dei Veritas ignorare non potest, nequeunt
separari. Mendacium n. teste Aug. tom. 3. in Enchi. ad
Laur. cap. 18, nihil aliud est, quam affirmatio, aut negatio contra
id quod sentit, quod S. Thom. 2a 2ae q. 110. a. 1.
accepit ab eodem S. Doctore; et ita ad hunc certissimum [illegible]
quitur affirmans Veritatem [illegible] dixit cum voluntate manifestandi
res ut cognita. Unius autem illi oppositum cum voluntate
manifestandi res aliter ac sentit, quod in Deo mendacium
cum suis proferre separari non potest.
Quod confirmari potest efficacissimo testimonio
Joannis 1. 5. vers. 10: Qui non credit filio Dei mendacem
facit eum, quia non credidit in testimonium, quod testificatus est Deus
de filio suo. Quem textum ut ponderes contra Holcotum,
[illegible] tam certissimum, quam omnem demonstrare Deum.
quae res sacrae misteriis dictant [illegible] ex verbis
Juris sic: Adverte contra Holcotum insane fore
argumentis Evangelistae, ex suis verbis quod affirmat ad probandum
esse credendum filio Dei; Nam Deus aequaret mendacem
quod de ipso testificatus est; quod propter facile dixit ~~[illegible]~~
sequi; quod antecedens [illegible] nostrae ordinarissima voluntate
intellexit, quo Christo evangelistae fuerit erexerit, id [illegible] adver-
sarius est, quod ex illo inde infert.
Contra libros Holcoti, et Holco-
tizantibus ~~[illegible]~~ Ocellus adest Puensis Tract. 16
d. 3. a. 9. et nos veritas catholica verit [illegible]
[illegible] sic: quia proferre cum intentione fallendi, quod est men-
dacium, est intrinsece malum, sed Deus nec de facto fecit nec de
potentia absoluta potest facere aliquid intrinsece malum, ergo nec
fe

de facto fidei humanae. nec deponi ab ista potest fide posse exire a intentione
fallendi. Secundo infertur, non defendi a Scriptis Doctorum, qui
ex propositis de errore damnant, et D. Aug. lib. xxi 60. in lib. contra men-
datium, sensit et de fide, exceptis simul exceptione imo de rejectis; qui
in His. Di Scriptura non est licitum mentiri etiam pro vita servanda.
Legant Castro verb. Mendatium, Cano lib. 2. de locis, cap. 2. Cordub.
lib. 1. q. 19. quod attamen Deus efficere non possit, quae intra ma-
ius lex ordinaria, non minus certum est, quam quod peccet Deus auctor
ea est non possit quia nec de facto fides nec habet,

nec deponi ab ista fide potest fide posse exire intentione fallendi.

Tertio infertur, quod si Deus mentiri posset quo
fide posse exire, nulla esset illius auctoritas inducendo quod quia esse
simpliciter posset subesse falsum; id est dicere ... Et
quia aliud unde infertur Tertio meus, quod Deus Isidorus lib. 6.
cap. 16. definit, lex potest severe non posse credi fide absolute certa et
infallibili, cui fides subesse non potest revelatione Dei inquantum
debet imponi tamquam certa fides innitens Dei revelationi esse
certa et infallibilis cui non potest subesse falsum quia absolutissime et di-
cere dicto Dei posse subesse falsum.

Nec satis facit, quod ... nostri dum
non esset auctoritas Dei, quod dicto eius nihil fidei quod sit mendatium
... 1°. quod hic ostensum est in Deo qui nihil potest ...
... mendatium et falsi ... separari.
Quarto quia Deus definit fidem innitentem Dei auctoritati esse certa
et infallibile, cui fides subesse non potest, quod ... fi
fides absolute et simpliciter ei posset subesse.
Si demum quaedam ... adio
a versu divino mentiendi, quod nodi potius quam fallaci ...
quo

quodam mendaciolo, pareret; adeo tam simplices, et rerum ignari erant discipuli, quod facile, quod nihil, aut fere nihil, contra se dicturos erant, narrarent; ipse certe, ut de se videns, nullius foret auctoritatis in dicendo, cum tamen nihil quod sit mendacium ab ore suo unquam ceciderit; ergo si dicto Dei, potest subesse falsum per mendacium, non potest subesse non esset summae auctoritatis.

Nec minus facile potest occurri solutioni dicentium summam esse auctoritatem Dei, et sacrarum scripturarum illam convincentium, quia dicto Dei, non nisi de potentia absoluta potest subesse falsum. — Dico quod non est summa auctoritas et veracitas quae consistat aliquo modo posse deprehendi, sicut non est summa potentia, quae de infirmitate possit aliquo modo argui; nec summa sapientia, quae de ignorantia; ergo si dicto Dei saltem de potentia absoluta potest falsum subesse, non esset summa eius auctoritas et veracitas.

Dico quod tamen in his Dei non est nisi fides convincens Dei revelantis esse absolute, et simpliciter certa, et infallibilis, et cui non potest subesse falsum, quod quomodo erit verum, si saltem de potentia absoluta tali fidei falsum potest subesse? — Dico quod deberet sacrarum scripturarum temeritate aut sacrilegio dubitare possemus. Nam unde constare posset in iis inspirandis, aut saltem in aliquibus iis non fuisse Deum usum sua potentia absoluta, qua mentiri potest? Imo certe quod ipse dixisset quod de potentia eius absoluta possemus dubitare eodem pacto. Quod non est contra quod certum dogma tenendum Deum nec fuisse mentitum de facto, nec unquam mentiri posse; nisi de potentia absoluta [illegible] hac parte [illegible] non posse aliquid [illegible] subesse fidei [illegible] dicendum amplius [illegible].

3.

Alterum asserens non minus clarum.

Dico 2o:

Prob. 2º. Deus per alios, nec mendacium, nec
[illegible] unquam dixisse, neque id facere etiam de potentia absoluta posse; et
ideo ex hoc eius causa esse impossibile quod aliquid sit contra [illegible] mala
fidei, ita docetur ab omnibus catholicis scriptoribus, qui dissensi-
onis assertis repugnant eius [illegible] esse de fide sentent, nemine quod
probare, ut fatis haereticus, si unus excipias Canonicum lib. 2. de locis cap. 3.
quem sequitur et Banez, qui non audent dicere esse de fide, sed [illegible] theo-
logicis.

Probatur ex omnibus testimoniis et rationibus quae praecedens fuit
probata, quia addo 2º. illa, quae alicui per se ipsum facere licent, neque per
alium licent facere. leg. 2. §. 1. ff. de administrationibus rerum ad civitatis
pertinentium; sed Deo non licet per se ipsum mentiri, aut peccatum facere, ut dictum est,
(2.º quia si Deus per alios posset mentiri aut peccatum facere, nemini esset
auctor etiam mendacii aut peccati formaliter, quia si ipse tunc mentiretur, aut peccatum
faceret, quod per nos censemus facere, sive per ministros tantum, quod
[illegible] manifestum ex lex. 1. ad Heb. 1. ubi ait Deus ipse
loqui, quae per prophetas suos fuit locutus. Multifariam, ait Paulus,
multisque modis olim Deus loquens est patribus in prophetis, novissime diebus
istis locutus est nobis in filio; sed Deus non potest esse auctor culpae
mendacii, [illegible] formaliter, ut est evidens, aliqui mali, ac culpae auctor
posset esse Deus, quod est [illegible].

3.º quia Deus nulla ratione potest facere aut [illegible] infinitae suae
veracitatis et [illegible] summae auctoritatis in dicendo, sed si posset mentiri posset
facere [illegible] infinitae veracitatis [illegible] hoc [illegible] esse auctorem men-
dacii et [illegible] esse [illegible] infinitae veracitatis D. [illegible] summae [illegible] aucto-
ritatis in dicendo, sed Deus per alios mentiens et falsa loquens,
fit auctor mendacii et [illegible] quia per alios mentiens [illegible]
[illegible], aliquid facit [illegible] infinitae suae veracitati [illegible]
[illegible]

9. Certum est quod absque dubio esse dignum maxime fide, quod adeo remotum est
a veritatis fonte, a mendacio, et falsi prolatione, quod nullo pacto mentiri
aut quid falsum proferre posset, quam quod falso mentiri, et falsa proferre
per ministros suos propter eo, qui est maioris fortis auctoritatis
in dicendo, et proximioris veracitatis ut est evidens; id
nihil potest esse aut excogitari, quod maiore fide sit dignus
quam Deus; nihil quod maioris auctoritatis in dicendo stabiliat,
nihil quod veracitati proximiori ad verum dicendum inclinetur, quam
Deus neque per ministros suos, mendacium, aut falsa proferre
potest de potentia absoluta.

Ergo absurdo asserunt quidam, id ex opposita
parte, nimirum incertam esse et dubiae auctoritatis, quaecumque per suos
Prophetas Deus nobis revelavit, et de tota sacra scriptura
pervertendam esse, et [illegible] ab ipsis scriptis, quae [illegible] dubiae [illegible]
discriminare, quo nihil potest dici absurdius, nihil [illegible]
olim magis adversum. Colligi autem tale magis patule,
quod incerta sit, et dubiae auctoritatis, quae dicunt illo modo, quo
fuit dicto dubiae fidei, id quod Deus dicit per suos prophetas illo
modo dicunt nostri adversarii, quod incerta sit et dubiae auct-
oritatis.

Unde sequitur nec teneri nos ad credendum
firmiter ex illa formidine [illegible] sacrae
scripturae, nec posse id [illegible] ad [illegible]
dubii, et [illegible] posse nos de fidei mysteriis, quae non nisi
ex scripturis canonicis nobis constant, temere dubitare [illegible]
qui temerarios de illo dubitare, quod revera potuit [illegible]
[illegible], in [illegible] contingere; sed [illegible]
deteriore; quod neque [illegible] neque [illegible] dicto Dei potest
dubiae fidei.

Nec enim sicut in communi occurrit, quod liceat
nulli licere de dicto Dei per suos Prophetas dubitare, sed
teneri omnes cuncta fide certa tenere; quod si de dictis quorundam
hominum incredulus esse et credere non [illegible], [illegible] de dicto ipsius Dei
[illegible] [illegible] ambigere. [illegible] occurrit [illegible]
[illegible] ab hominibus [illegible] veracissimi dictis credas [illegible]
[illegible] certa [illegible] vel saltem [illegible] formidine [illegible]
oppositis [illegible], et tali dicto posse adde [illegible]
[illegible] subesse [illegible] [illegible] [illegible] doctrina fidei
[illegible] scriptores canonici acceperunt a nobis [illegible]
[illegible], quod [illegible] formidinis oppositae [illegible] respuerent, [illegible]
[illegible] abesse [illegible] similiter subesse [illegible]. Sed autem [illegible];
[illegible].

[illegible], a dedicto quorundam hominum ideo [illegible] temere
non [illegible] dubitare, quod illius mentiri peccatum est; dubitare autem
non [illegible] dubitare, quod nihil mali [illegible]
aliquis peccavisse in eo, quae [illegible] vitae et sanctimonia
[illegible] sit [illegible] [illegible] plane [illegible] temerarius.
[illegible], quod non videt esse [illegible] plane [illegible]
ad dubitare, ad Deum [illegible] mentitum [illegible], aut
[illegible] in [illegible], quod impugnamus, non de peccato Dei dubi-
tare, sed de [illegible] et ordinarium, quam [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible], quod [illegible] temere
[illegible] dubitare [illegible] sacrarum scripturarum, [illegible]
[illegible] plane [illegible], [illegible] illud unde [illegible]
Ex quo tandem [illegible] veritati [illegible]
[illegible] multi [illegible] tempore [illegible]
[illegible] seu [illegible] [illegible]
[illegible] eadem fidei certitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex illo [illegible] [illegible]

[illegible] absolute illa inquit textus exacto. Psal. 144: fidelis Deus in omnibus verbis suis. Ad quod respicit textus D. Pauli 2 ad Timotheum 2° in multis magis expressus: fidelis Deus manet, seipsum negare non potest. [illegible] verbis sanctus indicat. Augustinus in tractatu [illegible] super [illegible] D. Joannem [illegible], et de [illegible] symbolo ad catholicos.

Deinde efficaci ratione, quia si Deus promissionem [illegible] adimplendi promissiones [illegible] illo, si dicatur Deus [illegible] co[illegible] ipso Deus mentiretur, nam affirmabat se facturum quod se non esse facturum sciebat; sive dicatur illud [illegible] non posse id [illegible] quod voluntas Dei non potest [illegible] reddi, [illegible] doceno [illegible] Thom. [illegible] intrinsece [illegible] fidelis certus, quod Deus est fidelis et constans [illegible] promissionibus e [illegible]. Unde etiam ex [illegible] cap. [illegible] dicit Dei nulla [illegible] subesse [illegible].

§. 4.

V. Deus potuerit quod [illegible] mentiri aut [illegible] proferre.

Quantum [illegible] Sane [illegible] non nullos [illegible], qui ut non possit Dei vires manifeste videantur extendere, et [illegible] [illegible] suis [illegible] faciant, [illegible] committenda esse dicunt: Deus quod [illegible] est omnia potest facere, etiam impossibilia, quae utique executioni mandaret, si vellet, [illegible] ipsa non faxent, sed [illegible] sint impossibilia fieri non posset. [illegible] aliqui addiderunt posse mentiri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] autore [illegible] fieri [illegible], quae doctrina [illegible] christianorum, [illegible] [illegible] temere [illegible] esse [illegible].

Nec vero [illegible] illo medio [illegible] familiarissimo, quo [illegible] non pertinere ad augmentum [illegible] ad [illegible] diminuit.

diminueretur de ipsius potestate posse mentiri, aut in viis aliud peccatum committere quia illud consequitur ex sui textu et de voluntate [illegible] d. 3. sect. 4. § 4. inquantum [illegible] proprie peccandi non tollit amari a Deo. at quod [illegible] [illegible] [illegible] ibi videri potest noster [illegible] tom. de Fide d. 18. s. 3. [illegible]. subs. 3. § 63, transeo ad alia.

[illegible] sit posse mentiri [illegible] esse, aut aliud perpetrare, [illegible] criminosum [illegible] id, criminosum est posse [illegible] ex se suo, mendacem et criminosum, quod non potest nullo modo potest convenire Deo esse mendacem et criminosum [illegible] convenire Deo posse mentiri, aut aliud perpetrare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mox negari non potest nisi velint [illegible] de aliis criminibus [illegible] aliis [illegible] [illegible], quod mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiant, quod est de medio [illegible] [illegible] [illegible] potest dici in [illegible] quod non nisi [illegible] et per errorem potest dici.

[illegible] quod minus manifeste posse esse mendacem et crimi-nosum quod esse et posse esse malum morale, reprehensibile, poena dignum et connexum malis, quod peccatores sequuntur, sed non potest dici quod Deus quod sit ex sua potentia esse morale malum, reprehensibilis [illegible] quia est bonus, laudabilis, et [illegible] [illegible], quod non potest convenire Deo esse quod sit esse mendacem et criminosum.

2o [illegible] [illegible]: posse mori quod est esse non potest convenire Deo, [illegible] non minus distat a mendacio et [illegible] [illegible] quam distat a morte, quia nec mentiri nec alia mala [illegible] perpetrare potest [illegible] esse; et [illegible] mori [illegible] esse et ideo non potest Deus qui est [illegible] immortalis, [illegible] [illegible] bonus et sanctus, quod non potest [illegible] esse mentiri vel aliud malum morale perpetrare.

[illegible] melior est et in bono [illegible] perfectio magis [illegible] quod nullo modo potest a recto in operibus suis deficere, quam quod potest aliquando ad [illegible] [illegible] deviare, [illegible] non potest [illegible] esse a devita [illegible] deviare aliquo modo potest in operibus suis a recto deficere et quod non potest [illegible]

qui Christi adverito rectitudinem Reflectere, nullo modo potest, quia sic est melius, et in bono magis confirmatus quam ille; ita sic est, quod Deus est divus verus, qui esse aut excogitari posset optimus, et in bono et perfecto magis confirmatus quam neque ipse Christus potest recedo deficere, atque adeo nec mentiri, et neque perpetrare aliud simile malum.

4.° quia si Deus quae est ex parte sua posset esse auctor et causa peccati mendacii, a fortiori et simpliciter posset mentiri, immo de facto mentitus fuisse sufficienti fundamento negatur. Probo hanc sequellam, quia mendacium existit de facto et de facto habet auctorem, qui est quidem mentiens, sive homo, sive Angelus, nec video, quomodo ei posset repugnare Deus esse auctorem et causam si non habet ipse Deus agere cum, et auctoris illius; neque adversarii, sequuntur aliquam de hac re rationem sit reddituri, quod non potest Deus quae ex parte sua est mentiri, aut aliud simile malum perpetrare.

Probo 5.° si Deus posset mentiri quae ex parte sua aut aliud simile peccatum committere posset gloriari quod ex parte sua sit mendax, iniustus, infidelis, impius etc.; id autem absurdissimum est, quod etiam. Probo sequellam: Deus de facto gloriatur de omnibus suis perfectionibus intrinsecis, sed unus ex intrinsecis perfectionibus secundum istam sententiam est posse mentiri quae ex parte sua est; quod de facto gloriatur de potestate ad mentiendum etc. non potest negari hoc casu.

Tunc sic, qui gloriatur de potentia ad actum ea ratione, qua gloriatur de potentia, gloriatur de sua reddibilitate ad actum; quod si Deus gloriatur de sua potentia ad mentiendum, et ad quodvis aliud crimen perpetrandum gloriari etiam debet de reddibilitate illius ad actum; id gloriari quod potentia ad mentiendum, seu aliud crimen perpetrandum

sit reddibili

nō reducutis ad aliq. ea rōe, qua pōa ē nihil aliud ē q̄ glorificari,
qd ptas. i. cxpt. Sua sit mendax, qa ea rōe ē pox, q. tta. eis Deu
glorificari et mendax, q. est Cxre, et fuit n̄ pr. — Ad hęc
pt. Dorari, que dedimus illa D. 4. scripta nu. 43 dedia
Volū inqua fiesē probatimg Deu amare n̄ posse pro meis
proviy fratē et dixeche nra pōa ad peccandū, ē que vni: s:
in qua ostendimg peccu ee pōe n̄ amari a Deo, neq Bie —

Neq temeritis impugnari doctrine tem—

perati dicens: Deu, obstante sanctitē Sua, n̄ posse vni
sua pōa ad mentiendu, l. qdvis aliud crimen perpetrandū.
1o qa argta anobis facta, que sit efficacissima directe militant
illa pōa, q. est cxpt. Dei hic potentis pripse. — 2o
qa Deo n̄ pot cpetere vis ēxe destructiva ipsius Dei, aut
alicuius attributi sui; ad haec si haberet illa vim ad mentien-
dū, l. qdvis aliud crimen perpetrandu, haberet vim destructivā Dei,
et suę Sctiē sanctitatis, que cum mendacio, aut crimine alio
in vna sede morari n̄ pōt, q. ete

Addite his, qd vis illa ad mentiendū
esset Vis ad se met ipsa annihilandum, qa oipōa Dei in exe-
rcitate n̄ pot. sentire infinitati Dei sibi identificatā,
id n̄ pot dici q. Deus habeat vim ad semet ipsius destruen-
dū, et annihilandum, et hoc est posse Deu se privare sua
ipsa et suis attributis, qd ē manifeste falsu, q. dicere ē mi-
nime posse Deu, qa ē ex pte Sua mentiri, ac adeo fideli
et ex parte cap. Securā ee nē ei falsu subeat proxit.

§. 5o.

Digressio 2a eo, q. concedunt Deo pōa
ad seducendum impostē q. est Cxre

Et notant contra, ... Dei et creaturis
possibilibus, aut in aliquo individuali ad extra existenti, arient ut
fieri notavi posse Deum quod existere est producere impossibile, quod ipse
non minus bene credidi, quam credidit Deum posse mentiri, aut quodvis
aliud crimen perpetrare, quod est existere, ostendens esse
in hac 1. ... non constat, ... argumentis, quae in tertia dedia vole
q. 1. cap. 3. art. 3. fui usus, et ostenderem sequi Deidem
... ex quo impossibile redderet possibile, aut possibile, impossibile
evaderet, quae ibi posse viderit, sed nobis constat, quod, nisi
multum fallor, ... aperte delusione ... illa ...
quae ... solemnes, ... irrefragabiles ... Deum
... Dei ad creaturas admittebant non sine magno inconvenienti
devorarunt,

Postquam inventum est Deum nec mentiri, neque
esse iniustum, neque aliud committere peccatum posse quod existere est perpetrare,
ut ostensum est superius, sed posse quod est existere producere
impossibile est posse esse iniustum, ergo non potest quod est existere producere
impossibile. Ergo minus ... solum est difficultas: Iustitia
constans et perpetua voluntas ius suum unicuique tribuens. Unde
qui posset suo iure unumquemque privare, poterit esse iniustus.
Sed si Deus posset quod existere producere impossibile nempe aliquid
... generabile, aut ..., posset hoc quod existere est privare
se suo iure, quo non quomodolibet sed omnino necessario
nempe ... a se ... generabilis, quod existere est posse
esse iniustum. D. Th. q. 17 ... Bon... 1. p. q. 21.
a. 1. ad finem corporis ex Dionysio: Vera Dei iustitia in eo est, quod omnibus tribuit propria secundum uniuscuiusque existentium

dignit.

dignitas, e[st] unicuiq[ue] rei q[uod] n[on] in g[ene]re suo sedeat ordine et virtute. Idcirco posset [illegible] facere q[uod] Deo esset [illegible] filius [illegible] ia[m] posset [illegible] a proprio ordine et virtute [illegible] n[on] qualis [illegible] iure [illegible] magis [illegible] [illegible] et in [illegible] homines, nempe iure [illegible] deserbare; q[uia] posset esse iniustus [illegible] e[st] [illegible].

[illegible] q[uod] in iustitiam e[st] [illegible] sua, q[uia] p[otes]t negare exigentiis iure [illegible] preparatas et dispositiones ad negotium unicuiq[ue] debitas insolubiles et irremissibiles, sed omnia sancta [illegible] paratus a Deus, et dispositio ad negotium unicuiq[ue] debitas insolubiles et irremissibiles, q[uod] iniustum e[st] [illegible] deesse e[st] omnia sancta. [illegible] [illegible], nam cetera [illegible] et noto [illegible] ex S. Doctore ibi in resp[onsione] ad 3[um], debitis posse attendi duplex: 1° [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et una queq[ue] res suo [illegible]. 2° [illegible] Dei debitis n[on] e[st] Deo ut [illegible] sint [illegible] ordine sue sapientie et ut in omnibus sua bonitas et perfectio manifestet.

Tunc sic: p[otes]t Deus [illegible] q[uod] impugnamus, paratus [illegible] et dispositio ad negotium debitas insolubiles et irremissibiles [illegible] [illegible] dicto [illegible] deesse, q[uia] p[otes]t [illegible] [illegible] negare, [illegible] sibi, q[uia] [illegible] sint [illegible] [illegible] sue sapientie, [illegible] [illegible] suas ideas et [illegible] in ipsis manifestet sua bonitas et perfectio, q[uod] [illegible] [illegible] impugnamus Deus [illegible] deesse e[st] iniustitie.

Ad 2[um] arg[umen]tu[m] n[on] minus efficaci [illegible] intentus: [illegible] e[st] interne malus n[on] p[otes]t fieri a Deo, tanq[uam] auctore et [illegible] [illegible] e[st] [illegible] sua, sed Deo [illegible] e[st] malus, interne [illegible] longe [illegible] mendacium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on]

n. pot. fieri cu. Deo. s.q. autore et ita eti q[uo]d ex ...
[n]a. Pro mi. 3. mendacium ideo malu e intrins. q[uia] ver-
ba, que sunt ad fine nati exprimere conceptus, qui sunt in
mente, ad pravu fine pervert, extorquean[tur] q[uo]d ad signi
ficationem falendi. et adulterium ideo malu e, q[ui]a
ius maritale quo unice sibi vir devincit uxore Honore
rat, id privare hoc dominio n[on] solu e privare hoc
proprio et naturali fine, sed propria cuiusq. q[uae] neq. ee
neq. intelligi pot. neq. solu e temerare q[uod] iuris
externi et civiliter quale e q[uod] per maritu ad uxore sibi
unice servanda, sed ius intrins. et separate, quo unus q[ui]sq.
petit sua propria et solia. q[uo]d privare hoc dominio
e intrins. malu, et longe peius q[uam] mentiri s. adulte-
rare.

C. q. 5. q[uo]d peccare, ut s. Thom.
ait q. 25. a. 3. ad 2. i. deficere a perfecta ratione, sed si pos-
set Deus facere hoc genitus, v.g. posset in facto suo de
ficere a recta ratione q[uo]d posset peccare. Pro mi. 3. recta
ratio i. Dei sapientia et bonitas. ad cuius normam sunt hoc, dictat
hoc ratio ee ad rationem, et nullo pacto posse ee ab gin
nice, q[uo]d si Deus q[uan]tu de se e posset facere hoc genitus
in facto suo posset deficere a recta ratione, hoc autem
n[on] e dici, q[ui]a Deus posse ullo mo peccare e impossibile q[uia]
...

Dico 2. si Deus tam vehementi odio prose-
queretur aliquem, quod vellet illum n[on] ee hoc, si ... aliud
... gravissime peccaret q[ui]a ipse privabat illum suo
... bono esse, et gravissime peccaret, si vellet, se de-
precabatur ... de sua divinitate sede deturbare Deum;

quia qui potest quamlibet dese e certa causa talis potest e auferre eam gravissime peccat; sed Deus de quo diximus,
quia neque illud unde ingr.

Obiicies 3°: quia si Deus, secundum se, potest producere impossibile, posset gloriari, quod fecit omnem rerum ordinem miscere posset, atque confundere, sed Deus non potest dici; quia neque illud unde ingr. Probo minorem, quia rerum omnium ordinem confundere est intrinsece malum; malum enim in eo stat, quod res deturbentur a proprio ordine, et sedibus quas iuxta rectam rationem debent tenere; quare si Deus posset gloriari de potentia ad perturbandum et confundendum omnium rerum ordinem et sedes, posset gloriari de potentia ad faciendum quod est intrinsece malum; Deus autem non est talis, quia neque illud unde ingr.

Probatur 4° aliquibus rebus, Deus non posset producere impossibile sub formalitate talis; quia sic non subiiceretur Deo, et non subiiceretur voluntati omnipotentis nisi sub ratione boni, nec possit dici nisi sub ratione possibilis, posse non producere. Unde sub formalitate potius quam aliter sub ordine potest subire, quia sub ea formalitate subditur Deo. — Quod

solutio impugnatur facile 1°: quia etiam in 3°. argumento singularis potius esset opus intrinsece malum, multo magis quam mendacium, adulterium, quae privant Deum omni bono, nempe ipsa, quia etiam si fingantur possibilia, potius non possent fieri a Deo. Et certe, quia mendacium et adulterium et alia de aliis peccatis potius, ideo a Deo fieri non possunt etiam si possibilia sint; quia sunt intrinsece mala; sed Deus privans omnino est intrinsece malum; quia etiam si possibile esset non posset fieri a Deo.

Obiicies 5°: quia si Deus posset facere ex se, facere impossibile posset, rursus sibi: velle facere chimeram, et ea facta illa facere, sed facere posse, sed sic aliquis iussus fieri a Deo,

quia

q̃ e̅ Univers[illegible], et multo peior q̃ iste: velle facere adulterium, si n̄ eet peccatu̅, et alia, quos ee peccaminosos sapientes ꝑbat nr̄ Joan Sanchez tom. 1. in expositio Decalogi lib. 6. cap. 2. an. 23. ꝯ nullo modo e̅ dicu̅ q̃ Deus posset facere impossibile. Caventes aliqs arguens facile eet ꝯfitare, si n̄ timere ꝯpg q̃ vir grauis in hac digressiuncula immorari.

Unu̅ tn̄ ad extremu̅ Annotare ꝯꝑ autho[ritat]em doctrine traditam nr̄e ꝯ Vacanciu̅ illa vult S. Thom. multis in locis huius, q̃ videri potest in nro̅ Semelm. tit. 7. d. 5. cap. 2. eog n̄ sadiicit 1. p. q. 25. a. 3. ad cing corporis dicens: Id implicat in se ee et n̄ ee, n̄ sub oipotentia n̄ subditur, n̄ ꝑpt defectu̅ diuine potentie, sed q̃ n̄ potest habere ronem factibilis nec possibilis. [illegible] eximus n̄ e̅ dicere q̃ n̄ oriri ex defectu, aut aliqua limitatione potentie Dei, sicut n̄ oritur e̅ impossibile q̃ Deus q̃ impossibile n̄ subdatur potentie Dei, sicut n̄ oritur e̅ impossibile q̃ Deus n̄ possit deficere aut mori, ab se in uis e̅ n̄ subdi illi [illegible] [illegible] nos, aperiemus.

Verum enim quamuis d. inuitur S. Thom. .i. dici rem contradictoria, nempe impossibilia, n̄ posse fieri a Deo, q̃ q̃d ipsi n̄ possit facere. Aliqui tn̄ vocibus n̄ Signor, q̃ Deus possit ut e̅ ipse facere impossibilia, et q̃ ipsa in effectu ꝑ diceret non n̄ staret ꝑ ipsa, Id q̃ b n̄ posse, q̃ verbu̅ in defectu celestis referri, ponq illi ut accommodandum impossibilibus, in q̃ n̄ posse fieri oriri ex defectu et imperfectione Deo, nequaquam n̄ posse facere ꝑ Summa eius potentia ꝑ suam infinitatem potentie.

Hanc doctrinam exemplaris ꝑ claris verbis explicauit Cnxxiii. quam habemus 8. q. 3. post medium, que omitterem debui. Neqz in eo (.i. Deo) e̅ potentia, inquit, ad hoc (nempe impossibile) facere, sit n̄ e̅ in eo potentia ad peccare, q̃ illud eet de ordine rerum confundere, ad posse n̄ eet hoc ad impossi-

re[illegible]

... ē ... non ... aut ... ... possit ... ...
... ... , et Deus ... ...
... ... ad ... ...
illa unde ... ...

§. 6.

V. Deus ad suos fines uti possit menda-
tio peccatorum et quo modo?

Nec ipse Deus mentiri potest, nec
ministros suos de facto, neque id divinitus posse credita
quod potest, imò neque credendum est, quod ... ipse proprie mentire
... ostensum est modo inquirimus: an saltem mendacio ...
ad fines suos providentiae ... ...
... ... de ... ... , in quo in quo ...
... de omnibus malis ... ... die ... ...
... mendacio in ... ... testimo-
nia, quae ... sacrae scripturae, quae adversarii ... ...
ad ostendendum Deum posse ... saltem mentiri, et ... in errorem
et deceptionem inducere, qualis est textus 3. Reg. 22. Ubi de
... Dominus: quis decipiet Regem Achab ... ...
... ... , unde
... ... ibidem: Ecce dedit Dominus spiritum mendacii in ore
... prophetarum, et similes textus, in quibus apparere ... videtur Deus
... decipere, et tradere in ... , ut Isaiae 63.
Ezechielis 14. Iob 12. ... 3. Thom. 1. ... a ...
... ... Deus ... decipere, ... decipere posse
de ... ordinaria ... ...

... posse Deum uti men-
dacio peccatorum ad fines suos ... providentiae, ... illo

...

ipsum fuisse, ut inea fuit adductus ex eo Reg. et a Regis, qui [illegible]
ocaverunt, quo modo autem illo uta [illegible] replico, ut alter
q. peccavit [illegible] malo. Deus q. l. mala, vera vix a viti nea [illegible]
exponi de [illegible] in toto.

In mendacio q. est decipi quod dico videri, illud
animus, id est malum et [illegible], nempe lectio de fide [illegible]
qui in eo stat, quod verba, quae sit ordinata ad exprimendas, quae
latet interius ordinem ad decipiendum et inducendum in errorem, quod
sunt diversum exterius signo, q. sit regnum interius. Alius
extra, nempe ordinatos et dixit illis in fine, quae esse
[illegible], in quo modo [illegible] sapia, et deservit artificis non
minus apte accomodari q. si in tale finem natus fuisset.
Sum modo ordinata et dixit extra optima, et optimi
artificii digna, finis in quem aptat tales fuerit.

[illegible], quod Deus facit utens peccatoris
mendacio, non a[illegible] in ipso extra quaedam [illegible]
et [illegible], ad fines suos, nempe [illegible] Regis puniendi,
[illegible] sive iustitiae [illegible], illud [illegible] malitiae [illegible]
[illegible] ex a [illegible] proposito suo agit in [illegible] illa
[illegible] sapientiae deservit, non minus ad [illegible], q. [illegible] suppli-
cium [illegible] qui servit [illegible] extra ordinatus Dei, q. in
[illegible], cui extra intra [illegible] servit, fuisset natus. [illegible]
[illegible] Deus neque [illegible], neque auctore mendacii, aut decipien[illegible]
[illegible] interius, quod est malum, id est [illegible] neque q. suscepit men-
tiendi et decipiendi cum, [illegible] q. optimus [illegible] [illegible]
id est extra bene ordinatus [illegible] in fine puniendi
[illegible] respondendi [illegible] optimus.

Duas [illegible] [illegible] [illegible],
utraque extrema. [illegible] Deus mendacia peccatoris [illegible]

ad

ad fines suæ sanctitatis conducit. Quod illo vero, non tamquam per eius
effectum, qui vt causa ex auctoribus superius in iis nimirum fine
dilig^{do} illud; Atque de se errore peccatorum, quæ velut
artifex sapientissimus et infinitæ dexteritatis emendat, et ex ipsis
quædam accommodat, et coordinat, illud ipso optatum
effectum diligendo, cui non accommodatur, id natum videbitur.

Et sicut vero Deus mendatio peccorum est
sic de aliis peccatis in fines suæ sanctitatis conducit non minus
certum est, quod malitia dæmonum vtitur ad iustitiam dam-
natorum, ad exercitium, pugnas et victoriam coronandorum
quos in suis certaminibus inuadentes, atque victores eua-
dunt, gloriosiores fiunt. Et ideo vult permittat Deus quod
non desit immoram: — illo autem vero non tamquam se-
cundo effectu, quia tamquam de se peccatorum malitiæ et ipsius Dei
proprio effectu, quia tamquam de se [illegible] cadentem ordinando illud in
intentionem et præceptum cadentem, ordinando illud in
fine in quo non fuit natum, neque [illegible] in mirabili omni vel si
Deus fabrica in opposita exhibitans, coniungens apparet
sanctia suis in locis et sedibus collata, nimirum a factore quæ
in ipsos fuissent nata, nimirum indicantur.

Facit ad hoc propositum celebre Aug. tex.
in Enchiridio cap. 11. Neque Deus, inquit, vllo modo sineret mali
esse aliquid in operibus suis, nisi vsque adeo esset omnipotens et bonus,
vt bene faceret etiam de malo: et ad libri: de bono nec ...
ipse Deus bene facit ex formando, aut puniendo [illegible].
Dicitur autem, quæ bonis est quæ tradit vti in fines suos,
et quo modo iste sit in ea, velut proprii effectus; sic autem
tamquam velut de fili errore, quæ Deus facit, id omnino
egregie explicuit idem s. D. cap. 7. de Regimine principum:
alius inquit, obscurant tamquam fili, et sanctitate [illegible],
quod boni est. Criminis ordinat bonorum, quorum Deus est

42

o ia si l'exia in eius sue providē ... ad i voi pone in
qua sexui ex pr. de ... ad iustie. ... ...
garri ... ... violenta ... ...
ad fines bonos, ...
... Bern. ... ... Rubrinitis, ora
ait ledit ei ... in manus bona ... malas. mala in
... bona in ... , ... malo ... Iudee fecit bon
... magis ... ... extra ordinat... ... ... en ...
... ... que e ... Diego de s. Victore
... de Fam... ... 5. cap. 28. ubi ... ... insti-
tuto ... ... acomodatur elegant ... : iudicijs
inexq. operari dij ... e, qdo ipsa ... ... , que ... ...
... ... illas ... volee, que ... sua vole ... ... A
... ... contra ... ad efficiendum sua vole
... ... ipsarum extraordinar...

(Videmus ... ...
multis in locis ... de vole. D. ... ... 45. ... 4.
que e de ratione instrumenti Dei ... extra addita, ...
... ... , ... dita gravitate ... . — ... Deus
... mendatio peccaxe ad fines sue providē ... sic de aliis
malis ... ... ex dictis e manifestu; sed ... ...
specialis ... sua ... , ... ipsa ... , intentione e
fini Dei adversant ... recedunt, ...
... extraordinar..., ... direct... ... fines, ...
sua ... volent ... .

... acomodato, ut ... adnotans ...
n' arguit Deum mendacis aut alterius ... mali auctorem
sed ... ... , ut dicebat ... , ut bona
faceret ... de malo adeo circumspectis ... providū, ...
a ... ... illas ... volee, que ... sua volee ...
... , ... dicabat ... , ad efficiendum sua vole in

tractat

inter loquar; tamen in fine dixerit Valens, quod [illegible] opera, qui [illegible] vi gigas, illa autem bona opera ingenio suo [illegible] quae sibi [illegible] tam perfecte [illegible], ac si [illegible] alio [illegible] auctore, et ea [illegible] [illegible], et ad finem suum non accommodata, sed nata. [illegible] mirabilis [illegible] sanctissimus dic [illegible] quod Ser mendax [illegible] sit de aliis malis culpae [illegible] Dei di[illegible] respexi [illegible] sacra scriptura in locis [illegible] [illegible] Deo [illegible] et auctori illa videtur [illegible] [illegible].

Caput 6.

An Deus possit uti verbis equivocis et amphibologicis alio sensu quam ab auditoribus intelligitur.

Institui sane pulchram quaestionem de [illegible] utile [illegible] quorundam testimoniorum difficilium sacrae Scripturae quae nos [illegible] adversarii, in iis, aut mentitus fuisse Deus, aut equivoca [illegible] in diversum sensum quam ab auditoribus intelligatur apparens [illegible] videtur.

§ 1.

Tertia via ad decisionem quaestionis.

Certum [illegible] decipiendi [illegible] fallendi auditores talibus verbis Deus uti non posse, non minus est certum, quam non posse mentiri. In hoc omnes catholici scriptores conveniunt, et ideo de usu talium verborum bono [illegible] et sana intentione quaestio solum procedit. Vtrum licitum sit, quando indubitate intelligit verba ab auditoribus recipienda [illegible] alio sensu, quam intendit loquens.

[illegible] ut [illegible] clarius [illegible] verborum

e' in sis equivocorum, et amphibologicorum. Prius supp. [illegible]
quia id est equivocorum, quod duplicem sensum habet, quae cum aequè cognoscitur
tamen. 2° est verbum, quod duplicem sensum habet, unum cognitum et
frequentiorem usitatum, alium vero rarum aequalem et fere inusitatum.
3° est verbum, quod seorsim sumpta, reddunt sensum diversum
ab eis, quae inter se iunctae referunt sensum significant, velut si quis
roget: An aliquid commiserit? et reddat, non; in sensu falsum, si
commiserit; addendo interius ut tibi dicam, aut quid simile. 4° est
per hoc tres equivocorum species. In aliis solet pro [illegible] procedendum.
Tertio supponit nullo absque ulla honesta causa, quae usus
equivocationis cohonestetur licitum esse, ad res de certum reddunt
sequentes res: res tenemur removere ex rerum audientium, credens
cum ad hac obligat honesta aliqua de causa, excusemur. Ergo absque
ulla honesta causa, quae usus equivocationis cohonestet non licitum
usus equivocorum, ita absque ipsa orationis sive veri veritas
civilis & audientium debet excludi; quae veritas ergo certa supponitur
ergo tenetur post ultra egreditur inquirendo: an aliqua honesta
causa possit esse, per quam valeat Deus uti verbis equivocis, quibus
absolute veritas tamen longe alia esse accipiunt, quam proferunt.
Inquam quod Deus 1° licere Deo uti verbis equivocis 1° et 2° modo, quod videtur ab audientibus sumi in
alio sensu ab ea, quae proferuntur et addidit honestissimam causam
propter quam proferri: ita tradunt Card. de Lugo d. 4. s. 5. Co-
ninck d. 20. n. 61. Gasp. Hurt. d. 2. dif. 11. Bueno
Hurt. d. 1. s. 64. Et frequenter de hac re tractant, quae
certa est, et experientia iuva probata, quia in sacra scriptura fre-
quentissime eiusmodi loquutiones. [illegible]
si cognoscit loquentem [illegible] ex honesta causa licent, sed non de causa
Deo suis [illegible] nostri me, quam aliquas attinet [illegible] Cominck
ubi supra, et Bueno Hurt. [illegible]
[illegible] cognoscitur praesentiam
[illegible]

restrictionem interiorem mortaliter peccat: in tertia vero hoc loco 4 reperio
opiniones: 1a ait absque licere exceptis, atque est Deo re probabilita
ita Sylvester, Angelus, Navarrus, Covarruvias, quod sic
de iustitia et iure cap. 42. dubit. 9. n. 4. Ubi eandem
sententiam propugnat, quam etiam tenent Valentia 2. 2. disp. 5. q. 23. p.
3 §. Dico et Vasquez, et 3a pars disp. 7. q. 13. p. ultima § 2.
dicitur. Salonius 2. 2. q. 69. a. 2. Bonacina 11. verbo § et
sequentibus. Suarez tom. 2. de relig. tract. 4. lib. 3. cap.
ad 13 et 15. Reginaldus lib. 18. n. 90. et 91. Toletus lib. 4.
10 et 11. Reginaldus lib. 18. n. 90. Thomas Sanchez lib. 1. de
summa cap. 21. n. 9. Thomas Sanchez lib. 3. summae cap. 6. n. 15. et plures alii
matrimonio disp. 10 in fine et lib. 3. summae cap. 6. n. 15. et plures alii
quos sequuntur.

2a sententia negat tamen exceptis, quod Deo tale mysterium dicere
licere, ita Caiet. 2. 2. q. 78. a. 1. Aragon lib. 8. de iustitia et iure
q. 1. a. 1. P. Azor tom. 1. lib. 11. cap. 5. in fine, Lopez 1 p. in
Instruct. cap. 42. verbo item quaeritur, P. Conincus disp. 10. dub. 9. n. 49.
et novissime Ioannes Card. de Lugo disp. 4. s. 5. ubi aperuit oppositam
sententiam durissimam sibi videri.

3a sententia asserit nec exceptis nec Deo licere tale mysterium
dicere, quod interior restrictio nullo signo exteriori, absolute audi-
tori non dici licere in quo loco id ex signo aliquo exteriori dici
valeat. Ita P. Conincus ibi et P. Gaspar Hurtado; ubi circumstantiam
exteriorem sufficiens ad demonstrandam restrictionem interiorem existimant
nulli certam illam, quae demonstrat facit non respondere interroganti iuxta
id quod interrogat.

Exemplum gratia. Interrogat iudex non legitime an
crimen aliquod admiseris, quod admisi revera, demonstrat mihi facit
non respondere ad sensum interrogantis non esse legitimam quo fundo viterius
reo omne non admitti tale delictum, addendo interius ut tibi
dica. Haec interior additio, inquit, potest colligi a prudente
iudice, tamquam ab exteriore signo, ex illegitima interrogatione, etc.
unde, quod de interrogante ad non respondendum ei ex suis circumstantiis,

ex

ex utrisque exterioribus . . Denique ero utrobique verba quam illud signum

externum, tam quam quando dicuntur, et pula sperat unica verba

alterius loquentis, et sicut modo, inquiunt, per hujusmodi in aliis

casibus, neque circa alterius sui loquentis ab auditoribus . .

est, quo indicant utraque extremas sententias in concordia adduci.

4. Denique ista quae repugnat cum Gasparis

Hurtado et Tutamen doctrina: ex qua potest fieri in illis duobus verbis ille

loquens suam sententiam interiorem in illo exteriori signo, quo potest

esse, ut audientis sagacitatem manuduci ad intelligendam talem senti-

entiam, adhuc in Deo inspice honestati.

§. 2a.

De relatis sententiis auditum.

Cogitatam satis nulla mihi placet sive

non 1o affirmans licere talem loquutionem: quae loquutio civilis et humana

que in quantum talis est mendosa et falax nulla ratione honestari

potest, quia est intrinsece mala, sed talis est ejusmodi loquutio, quae ad sui

veritatem eget adminiculo interioris supplementi, quod etiam . .

Probo minorem: talis loquutio est mendosa et falax, si ipse attendatur

per exterius profertur; sed id ipsum debet attendi, ad rationem loquutionis

civilis et humanae, quia ea ratione, qua est loquutio civilis et humana,

est mendosa et falax. Probo minorem: id solum debet attendi ad

rationem loquutionis civilis et humanae, quod sit perceptibile modo humano et civili;

sed restrictio interna non est perceptibilis civili et humano modo, ut est

evidens, quia illa non debet attendi ad rationem loquutionis civilis

et humanae.

Confirmo magis urgenti potius: quia si dicta locutio ejus

non supplementi, et restrictionibus interioris vera civiliter esset, audiendo deberet

tenere, neque solum homini, imo neque Deo, fides adhibere tenetur.

Nam qui scit alium exterius supplementis uti, quam forte diversum

sensum reddat, quam foris verba sonant. Nam si tu dicis

Petrus tibi attribuerit orationes, qua tibi Deus per externis verbis

[illegible]

fieri propter auctoritatem ipsius Divi S. Celestini id attestantis. Neque
de hac atestatione eadem potest moveri dubitatio, an sincere fuerit et
solis externis verbis generata? Dixi in illicita eiusmodi lo
quutiones. Id quod si ex eo tandem convinci potest, quod si exterior lo
quutio cum interiori possit copulari ad efficiendam unam perfectam orationem
nullum erit mendacium, nam si externis verbis consonantibus ad
iicias, quod interius aquolibet adiungitur non reddentur fideliter solum
sed quilibet non convenientes interius adiicere sugerimus illud; Non
nomine ut tibi dicam, quod est.
Dum haec et alia quae facile erit dictis subiun
gere non placent sane affirmans esse licitum usum eiusmodi loquutionum.
Negans autem esse licitum displicet, quod plures casus ab adversariis
sua numeratos, in quibus usus equivocorum tanquam licitus admittit
ut illicitus condemnat, in quo certe a vero aberrat, ut constat
ex dicendis. — Cui displicet 3ª illa, quae contra negat
veri posse conecti exteriorem orationem cum interiori, per aliquod signum
exterius, et tunc fieri ex utraque unam perfectam loquutionem
quod sapienter adnotavit D. Greg. Hom. 1. in Ezechielem
ubi dicit Prophetam conectere orationem externam cum interna, et ideo
incipere suam prophetiam particula copulativa; et factum est etc.
id certe debet fieri per signum quod civili et humano modo refferat
utriusque orationis conexionem, quale fuit signum copulativum "et",
quo fuit usus Ezechiel; sed tale signum civile et humano
modo referens conexionem utriusque orationis internae scilicet et externae
non est in omnibus casibus in quibus 3ª illa admittit, quare non debet susti
neri, nec minus sententia quae P. Gasparis Hurt. asserentis
licitum in casu, quo licuisset non usus istius modi equivocatione non
esse admittendum in Deo, quia si semel sit verum quod una civilis
et humana loquutio possit licite conflari ex interna et externa
orationis, non apparet ratio propter quam humano modo loquens
Deus

Deus tali genere loqui non possit. Tum quod Alex. dici
Deo neminem esse posse occurrere, quae redolit solum licitum
tale loqui mihi est vitare grave mala ei imminentes
esse, quod si semel licitus sit stylus ille, innumeri [illegible]
frequentissime Deo se esse poterint ad utendum illo, et omnium
quae audientium errore, si itidem sunt ad utendum aliis aequi
vocis orationibus, quod videri ab audientibus intelligendum esse
in sensu diferenti ab eo, quod quae proferunt.

Alterum autem, quod adiacet dictum non possunt
se vati firmiter assentiri testimoniis Dei, si talis loqui modus
ipsi semel sit licitus, non probat intentum eius in paradoxo, sed
quod ambobus sententiis ostenditur nempe esse illicitum in genere usum talis
orationis, eo quod sint sibi tam fallaces, et mendaces. sed id de
quorum utrius examen moralis doctrinae est adid quod subsisti-
mendum erit proponendum veniamus.

§. 3.

Ipsa rei veritas

Quae ut facilius demonstretur notandum est
id, ex cuius determinatione ipsum pendet, antiquo (quod ego [illegible] legeri)
fuisse explanatum sic videlicet duplex esse verum esse, posse evenire
rebus, nempe esse physicum et verum esse physicum, esse morale [illegible] verum esse mo-
rale, posse contingere non semel utrique sed physicum esse rei, non
sed illius esse morale, et [illegible] quod sit esse morale, non sed esse physicum.

Ex. gratia: si praesens fuit quod a iudice
ordinarius iudicare furti suspectus, quod in iudicium tractatus convinci
testibus de crimine, lata que in eum sententia in suppliciu mittit. Sic
qui supponit tale crimen re vera non commisisse, est moraliter fur,
non tamen physice. Alter autem, qui crimen re vera commisit, legitimo nul-
lis testibus, aut alia iudicis gratia potest convinci, est physice latro, non tamen
moraliter. Unde fit, ut de se dicto dicerent non est latronem
respiciens ad esse physicum verum diceret, ad sensum verum diceret dicens

ad Latronem respiciens ad esse morale, quod [illegible] convenit illi, et sibi [illegible] de altero diceret, non esse Latronem respiciens ad esse morale, verum diceret, [illegible] diceret asserens de altero [illegible], si respiceret ad esse physicum, quod utrumque non esse, [illegible] illi convenit.

Quo solum praemisso notatur faciliter [illegible] quomodo [illegible] illa in [illegible] restrictio [illegible] qua debeat [illegible] aut integrari [illegible] exterior oratio sit [illegible] in [illegible] casibus [illegible] dicere posse [illegible] utrumque signi [illegible] supplementi honestari, ad [illegible] discursu facto per aliquos casus [illegible] faciles discursus ad [illegible], apperte convincitur. 1º Rogatur quis a iudice illegitimo de crimine, [illegible] vere commisit, an illud perpetraverit? respondetur: Non. in quo [illegible] verum dicit respiciens ad [illegible] morali, quia illa iura, quae [illegible] faciunt illi se non adesse tali iudici, illum reddunt innocentem in esse morali, [illegible] adeo moraliter tali crimine.

2º Rogatur [illegible] de crimine Poenitentis, aut de aliquo [illegible] quod subsecuto illi innotuit? respondet talia nescire et vere [illegible] respiciens ad morale significatum talium verborum, quia ut vere [illegible] illa sciat, cum non sub sacratissimo sigillo ei fuerint commissa, moraliter [illegible] non scita reputantur.

[illegible] in casibus ex sacra scriptura desumptis, quos detorquent [illegible] asserentes doctrinae, ad probandum esse licitum usum interioris supplementi ad verificationem loquutionis, nimis dilucide apparet [illegible] in responsione Patriarchae Iacob. Gen. 27. Ego [illegible] primogenitus tuus Esau, quae verissima est directa, ut [illegible] directa fuit ad esse morale [illegible] sicut Iacobi [illegible] translatum in ipsum ius primogeniturae, factus fuit quoad [illegible] [illegible] de [illegible] Esau primogenitus. Quae inspiciant [illegible] complacuit [illegible], qui sentiunt in illud morale esse, quod sibi a iure emptionis primogeniturae, [illegible] abellectae [illegible] inesse Iacobus Patrem suo respondisse, videantur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n. 6.

Forsan

Abrahamum enim in monte conspectus locus sacri, cum dixit ad pueros suos Gen. n. 22: *Expectate hic et postquam adoraverimus revertemur ad vos*. In quo vere dixit directa orat. ut revera dixerat, fuit in id quod [illegible] prudentius expectat, existimat esse venturum, cum certe redditurus erat cum [illegible] ad suos, neque prudens posset cogitare de sacrificio unici filii, quam in [illegible] idonei [illegible] aa, videndusque idem Suar. n. 7.

Item Christus D. Marci 13: *De die illo vel hora nemo scit, neque Angeli in celo, neque Filius*. [illegible] virum est de ignorata morali, in qua [illegible] dubio respondit Christus D. id n. quod nobis sub sigillo omissum est sacratissimo [illegible] revelat [illegible] [illegible] non scit, ut annotatur [illegible] tamen sub [illegible] (quod dignum credimus) omissa [illegible] Christo D. notitia de die et hora iudicii extremi, ideo recte et optime, quando dixi [illegible] impertinens [illegible] respondit, se nescire.

Et ut alios omittam textus [illegible] minus facile [illegible] dixit Christus D. Ioan. 7. *Ego non ascendo ad festum diem hunc*, et [illegible] de ascensu morali, in quo [illegible] respondit Christus D. negans ascensum, cum non deliberet non ascendere publice ut sapientes [illegible] inspicere, sed in occulto [illegible] una, [illegible] morali non ascendere, ideo vere respondit se non ascensurum.

Exemplis [illegible] [illegible] [illegible] illos, [illegible] sacrae scripturae [illegible] [illegible] ostendunt [illegible] Deus [illegible] promissionis [illegible] de facto fuisse mentitus, [illegible] veritatis ad tale [illegible] non nisi temere [illegible] adductos. [illegible] [illegible] ad [illegible] posse in pluribus casibus [illegible] [illegible] orat. quae [illegible] eget adminiculo misericordiae, [illegible] aeternum [illegible] [illegible] verificentur ad tales intentiones non nisi [illegible] applicari. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in

in omnibus casibus, et adminiculo ad affirmandum et recurrendum ad interiorem veritatem: quod [illegible] signum illud externum [illegible] [illegible] externum erat. Medio et interiori ut illa evadat. — Sed denique ipsum quod [illegible] erat in iis casibus, [illegible] licere [illegible] sive [illegible] sive medio alio [illegible], ad illos [illegible] casus gravimos [illegible] Sanctimas [illegible] offerri potest.

[illegible] immerito inferat [illegible] nos firmius assentiri illius testimonio [illegible] possemus dubitare. An vero aliquam [illegible] referens [illegible] aliquis [illegible] ignoti [illegible] in omnibus [illegible] ecclesia explicuit [illegible] Sacrae Scripturae, aut cuius [illegible] revelat nullo modo [illegible] dubitare: ut Deus in alio [illegible] fide [illegible] ecclesiae assistere [illegible] errare non possit in proponendis rebus fidei. Id quod ecclesia auctoritati [illegible] non licere meditare, [illegible] praecipere, [illegible] instruere, minari, et similia. Sicut [illegible] verbis et amphibologicis uti, et [illegible] dulcendi, instruendi, et minandi inservit quae ad [illegible] dirigi [illegible], ita [illegible] ineptissimum est, [illegible] comentum [illegible] in talibus de quibus agimus dubitare.

An [illegible] nobis standum [illegible] sequi [illegible] declarare [illegible] mentiri [illegible] fallere, [illegible] adeo [illegible] testimonio nullo modo posse subesse [illegible] in quo [illegible] Sanctissima [illegible] veritas amplius [illegible] gravis, ad [illegible]

Caput 4um

An Deus de solo possit producere sibi [illegible] speciem ad errorem inclinantem, aut actum ipsum erroris in [illegible] in subiecto, aut extra subiectum declarare.

Ut ostendamus adversariis Deum de sua potentia absoluta posse [illegible]; cum [illegible] transferre in aeternum. Deus potest infundere habitus et species inclinantes ad errorem, atque etiam potest ipsos actus erroris producere solus, et conservare tam intra quam extra subiectum, quod potentia [illegible] sua loqui. — Cuius argumentum omnia [illegible] Dei sane quia ex cuius decisione dependebit solutio, et ostensio aliarum, ut [illegible] difficultatem [illegible].

Doctorum placita.

Ut inter differentes dicendi modos, quos doctores in hoc tempore discurrunt, proponamus; nam ventandum est, sicut non est disputandum de actu erroris, an sine concursu potentiae vitalis alicuius possit sive intra sive extra subiectum produci, de hoc non disputamus; nam [illegible], id ut dicunt [illegible] conveniunt [illegible] quod non repugnat ex ratione vitalis [illegible], ut inquirendum [illegible]: an specialiter repugnet a Deo solo produci quo errores.

In qua re 1a sententia affirmat posse Deum producere habitus et species et quaevis alias qualitates ad errorem inclinantes atque etiam infundere ipsum errorem [illegible] si semel id non repugnet ex ratione vitalis: ita docent P. Vasquez 1. 2. disputatione 90. cap. 4. n. 11. 12. et 56. P. Joseph. Aur. Sic [illegible] 2. diff. 11. in fine. Placent. Aur. [illegible] 1a. § 6. Olgalda tom. 1. [illegible] Thal. d. 59. n. 15. Aragon Sic q. 1. a. 3. et favent Marsilius in 2. q. 28. a. 5. dub. 2. et Caiet. lib. 2. Regum cap. 12. et 16.

2a Sententia negat Deum se solo posse producere tales actus seu habitus aut [illegible] alias qualitates inclinantes ad errorem. Hanc tenent Medina 1. 2. q. 19. a. 1. Vincentius de [illegible] 1. pag. 40. Aragon loco citato resp. 2. ubi se ipsum opposite asserentem corrigit, Conink d. 10. dub. 2. P. Zumel

dei

Torres d. 3. dub. 4. Valent. [illegible] quos supponere de p. [illegible] asserere esse dubium, [illegible] [illegible]. Sentiunt alii posse Deum ex solo se producere [illegible] inclinantes ad errorem extra subjectum, non vero in subjecto. [illegible] et in [illegible] [illegible] esse aiunt de actu erroris [illegible] quo [illegible] repugnaret [illegible] vitaliter extra subjectum [illegible].

§. 2.um

Quid sentiendum.

Sentiendum est Deum ex solo nec producere posse nec reducere actum erroris, nec habitum, nec speciem, nec qualitatem aliquam inclinantem ad illum, aut intra, aut extra subjectum. Ita auctores [illegible] [illegible] ex [illegible] de voluntate [illegible] tract. 3. cap. 4. [illegible] [illegible] facile ex dictis ibi [illegible] nullum [illegible] nec [illegible] nec moraliter Deum posse esse auctorem [illegible], [illegible] Deus [illegible] producere aut reproducere actum erroris, habitum, speciem [illegible] aliquam inclinantem [illegible] ad errorem, aliquid mali Deus auctor esset [illegible] [illegible] non posse producere [illegible] actum erroris [illegible] [illegible] indubitata, ex [illegible] primo, et quasi axiomate [illegible] [illegible] Theologia, [illegible], videndo [illegible] 1. p. q. 14. a. 9. et 1. C. [illegible] cap. 35. [illegible] [illegible], [illegible] videnda [illegible] Alons. tom. de voluntate [illegible] 25. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veritas majoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Probo 2.m [illegible] si Deus [illegible] produceret errorem [illegible] dubium [illegible] illorum auctor esse [illegible] [illegible] adversarii, aut [illegible] [illegible], esse auctorem [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible] esse, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cogitationem [illegible] [illegible], [illegible] error [illegible] aliquam [illegible] [illegible]

ex parte sc. de ... et perfect., ut est evidens, quia si Deus se solo pro-
duceret errorem, esset autor et causa illius mali salt. nat.,
qui autem non est ..., quia neque illud ... moraliter.

... ipse ... vide intentiones ... argum. superius ... Quod est summo et infinito modo conversus, et inclinatus in bonum,
... nullo pacto potest averti ab illo, et converti in malum ali-
quomodo; sed Deus est summo et infinito modo conversus et incli-
natus in bonum ... s. in sua bonitate, in qua ... bonum
perfectissime ... tenens, quia nullo modo potest averti ab illo et
converti in malum aliquo modo; tunc sic: error, ... species
... qualitas ... ex se ... tendens ad
errorem, et deceptionem, est aliquo modo ... Deus in
illa ... talia nullo modo potest converti. Prob. ... quia converti
in malum aliquo modo, in quantum tale est, est averti a bono ... modo,
s. de error ..., est malum aliquo modo, et converti in errorem ...
est averti a bono ... modo ... autem non est, quia neque illud unde
... .

... vide inveniuntur: nec Deus se solo potest producere
errores, nec ..., aut ... qualitates inclinantes et impellentes
ad errorem intra animam, nec extra animam, quia nullo modo potest illa producere
... autor et causa illorum. Pr. ans., quia si Deus esset autor
et causa errorum, et qualitatum inclinantium et impellentium ad errorem
intra animam, ... quod seductor, et impostor esset, et ... quod tentator et
... errorum, ... Prob. sequela: seduc-
tor ... est qui verbis ... aliis ... in errorem inducit;
sed Deus non verbis, ... aliis ... qualitatibus ab ... et ...
... errorum in ... et ... inevitabili, ad errandum cogeret, quia
... quod seductor et impostor esset.

... tentator et ... errorum
esset, quia tentator ... nihil ... influerent, quo in errorem

[illegible]

inducant et inclinent animum, sed quia irritant et incitant et
pelliciunt ad errorem; sed Deus infundens lumen et species
sive qualitates non extrinsece irritantes et trahentes ad errorem
compelleret, et intrinsece qualitates inclinaret, videretur intrinsece
trahere. [illegible] tentator et auctor ad errorem, et non
tam dici nisi quia [illegible] illud unde in [illegible].
Et confirmatur: quod mentiri ideo malum, quia mendacium
[illegible], et alteri [illegible] a re quam [illegible] suadeat; sed [illegible]
immediatius et efficacius fit per influxum erroris, quia infusio est
non minus mala, quam mendacium. Si [illegible] minus [illegible]
intenti ea [illegible] exterius [illegible], quam talis actio [illegible]
[illegible] indicante [illegible] aliud ac est [illegible] suo intrinseco actu [illegible]
[illegible] erroris, quo nihil amplius [illegible] mendatio, aut
inveniendi aut [illegible]; quod [illegible] illud quod [illegible] mendacium ma
lis et inhonestis multis efficacius [illegible] fit per tale actum
infundendi errorem, atque adeo non minus est [illegible] quam mendacium.
[illegible] infusio et inductio in errorem ideo
malum est quia inclinat et movet animum in malum, sed infusio [illegible]
[illegible] qualitas inclinans et movens animum in idem malum [illegible]
fortius et vehementius quam [illegible], aut [illegible] alia inductio quae
[illegible] externa. Sunt instrumentum multo [illegible] animum irritans, quod [illegible]
[illegible] qui intrinsece efficientes ipsum animum eo fortius illa
rapiunt, quo [illegible] et [illegible] non minus mala est infusio
[illegible] quam [illegible] quam suasio et inductio ad errorem; [illegible]
est intrinsece mala, [illegible] est [illegible] illa.
Adde in ordine Dei quae in[illegible] alias rationes non minus
efficaces: quoties cum quis inducens [illegible] in honestum est producere aliquid
honestum, videtur [illegible] et producere medius [illegible]
[illegible] ordinarii [illegible] efficere si extrinsece [illegible] ex
[illegible] [illegible] [illegible] ordinari [illegible] accommodari in aliis

quod est [illegible] bona theologia moralis [illegible]
[illegible] quia participantur intra [illegible] et extra [illegible] ordinans
in errorem [illegible] est suis propriis [illegible] inde [illegible]
in [illegible] ducere errores, in [illegible] inde [illegible]
ducere [illegible] errores quos [illegible] in errorem [illegible]:
[illegible] auctores illius dicunt mendaces [illegible]
[illegible] mentiri est [illegible] [illegible] 3. nec
extra subiectum Deus [illegible] auctor [illegible] errori [illegible]
[illegible].

[illegible] efficacius [illegible] est [illegible] Deus [illegible] ducere errores nec [illegible] quo [illegible] intra
[illegible] nullo modo [illegible] efficaciter [illegible] subiectum id [illegible]
[illegible] auctore [illegible] mendaciis [illegible]
[illegible] destitute [illegible] auctore [illegible] mendaciis et fraudis
intra subiectum [illegible] est destitute [illegible] possit [illegible] a Deo
[illegible] extra, [illegible] Deus [illegible]
auctore [illegible] non [illegible]. [illegible] mendaciis et
fraudis intra subiectum, [illegible] extra [illegible] eadem [illegible] intrinsece mala,
[illegible] destitute mendaciis intra [illegible] extra subiectum [illegible] mendacium [illegible] fraudem, [illegible] intra [illegible] nec
[illegible] auctor [illegible] eadem [illegible] Deus [illegible] auctor [illegible]
extra [illegible].

[illegible] efficacius [illegible] peccatum est [illegible]
[illegible], [illegible] in mendacio et fraude, [illegible]
[illegible] Dei, [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] Deus, [illegible]
[illegible] Dei, [illegible] manifestus

ut nullus [illegible] deciperetur. Adsi Deus esset auctor et
[illegible] mendacii et fraudis extra [illegible] [illegible] decipienda et privanda
debita rectitudine, qua contineret quaecunque, et deberet [illegible] magis
[illegible] [illegible] velles [illegible] [illegible] efficere, [illegible] peccare.

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ipsius [illegible] demon
strare; [illegible] videre post illos [illegible] 4. [illegible] ex 3. [illegible] [illegible]
[illegible] 4. et 5. [illegible] ipsum 2°. Deus [illegible]
[illegible] [illegible] ut res sua rectitudine [illegible] debita privet, [illegible] Deus
esset causa et auctor mendacii extra [illegible], et [illegible]
actus mendacii [illegible] debita rectitudine privaret, [illegible] et auctor
mendacii extra [illegible]. [illegible] [illegible] mox [illegible]
nihil illud est peccare, [illegible] [illegible] [illegible] ut res sua debita
[illegible], [illegible] privet; ideo [illegible] mentiri [illegible] peccare, [illegible]
[illegible] [illegible] auctor, [illegible] [illegible] [illegible] sua debita rectitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

Probatur illa [illegible] evidentius [illegible] Deus [illegible]
[illegible], [illegible] extra [illegible] actus mendacii [illegible]
[illegible] cui deberet attribui [illegible] debita rectitudine
[illegible] actus in [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible]
[illegible] auctoris [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] errores [illegible] mala extra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ultimo mendacium, errorem, et sic [illegible] malum, [illegible] privat
debita rectitudine [illegible] errorem, mendacium et sic [illegible]
malum, volendo [illegible] [illegible] privare debita rectitudine, [illegible]
[illegible] [illegible] auctoris [illegible] debita rectitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mendacium, errorem, et sic [illegible] malum [illegible]

(set

eius autor est ea [illegible] sed [illegible] talis actus, [illegible] autem est per [illegible]

Quomodo multo deteriori et magis [illegible] modo peccaret [illegible], quam Deus [illegible] peccat, nam sic non [illegible] peccat, quia [illegible] [illegible] quae est in actu suo, directe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen si adulter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sic de aliis peccatis, id [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible], quod si [illegible] [illegible] purgare, purgare [illegible] [illegible] autor et ea [illegible], [illegible] in [illegible] [illegible] iudicat [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], id Deus directe [illegible] [illegible] [illegible] vellet in mendacio et [illegible] sic de aliis malis [illegible] quae [illegible] extra subiectum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] malo fine, quod multo deteriori et [illegible] [illegible] [illegible] peccaret, quod [illegible], id enim absurdissimum est, quod neque intra, neque extra subiectum Deus [illegible] tam autor esse [illegible] producere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad illum [illegible] ferentes.

Ex quo [illegible] male et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] dubitaverint [illegible] posse Deum [illegible] [illegible] extra subiectum odium Dei, et negent [illegible] Deum tam [illegible] [illegible] producere illud intra subiectum, [illegible] [illegible] ut illi aiunt, [illegible] [illegible] intrinsece malum est, quod aliquis odio [illegible] Deum, [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] existat odium Dei, [illegible] talis actus in se [illegible] intrinsece malus est, intrinsece malum [illegible] existat adulterium, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod in utroque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Neque [illegible] [illegible] [illegible] alicuius est momenti: ideo non [illegible] posse [illegible] [illegible] actum odii Dei extra subiectum et sic de ceteris [illegible] [illegible]; quia [illegible] sic [illegible] nemo [illegible] odio [illegible] Deum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non bene colligunt talem actum [illegible] tali modo produci; [illegible] non solum malus est et detestabile, [illegible] [illegible] [illegible] odio [illegible] Deum, id [illegible] [illegible]

1445

ipsy odij Dei; imo odio Deus ... ab odio Dei ee' detestabil, neq abstrinere animo ... delectari ... ... in ipso accepto ... est ... posse odiy ... de alijs actibus malis ... ullo modo a Deo ... ab autore ... id quo hec veritas magis splendeat ... graves obiectiones ... et solvo.

§. 4º

Graues obiectiones ... solutio.

1º Deus media ... aut alio modo potest ... producere, imo de facto produxit ... existentis, ut ... multis apparitionibus miraculosis, ... aut amicos suos attraxit, aut inimicos deterruit, ... imprimentibus ... oculos, aut alios ... impressione specierum, aut alio modo ... ... potest esse autor ... erroris. ... illa impressione specierum, que ex natura rei ... representat ... erronei de reali ... illius ... tali impressione ... sequi: imo tali impressione ... fine ... ut ... sibi suaderet ... Deus ... numen, aut beneficijs ... in amore inflamans, aut cogens ... in metu et timore ... videtur ee' dubitandum ... representaret ... ... stantem, ... id ... medijs, ... actiua, ... ee' autore ... erroris, ... alijs ... solutionibus, que facile posse impugnare ... neg... ... ... addit etiam ... si vellit tali impressione specierum, aut ... media ... fine ... possit ... sibi ... ... Deus numen. ... si solus vellet ... Deo ... talis speciem ... fine, ut sibi persuaderet ... Deus numen ... ... illa, quia certus reddere ... ... de ... ...

numinis

Unde nec mirum est, quod non erat sibi persuadere ex vi illorum principiorum Deum esse pro semper certum, quod potest colligi ex anima penitus inferente, sed ipsi omnino certum etiam metaphysica semper pro certo, quemadmodum quod sua posset Deus minime praetendit.

Et si non dixeris [illegible] quod ex sola anima si sol est colligeret sol requiruntur tamen certum et evidens physica non certitudine et evidentia, quod dies est etiam in casu quo per potentiam solis Deus non miraculose colligeret dies, et sic ex anima: si [illegible] non inferret tamen certum certitudine morali, sed [illegible] filius suus; etiam in casu quo vere filius suus non diligeret, ita certe non decet erraris, quod indicet tamen quod certum penitus esse semper praesens numen, quod videt et audit immissa ad suam speciem, et sol solus [illegible] inter [illegible] Deus graves [illegible] sanctissimos suos providet et non indicat omnino certum etiam metaphysica decernens esse [illegible] quod est erroneus.

2a obiectio: Deus potest intendere ut Magister docens opiniones, quas veras esse indicat etsi vere sint falsae, et ut historiographus referat historias et exempla sanctorum, quae [illegible] veris apud se sed quod vere in re non sint vera, et ut auditores [illegible] assensum praebeat auditis et si illorum a [illegible] non ita [illegible] esse posset; ergo potest intendere errores; ut causa quod illi assensus vere sit falsi et erronei cum se non [illegible], ut sit in re, [illegible].

Resolvo facile [illegible] accedendo ad ea in omnibus [illegible] relatis, et nego consequentiam: ad [illegible] nego talis assensus esse [illegible] erroneos: immo ut [illegible] et certissimi, [illegible] quia ut assensus a Deo inspirati. Magister non docens opiniones probabiles, non docet esse veras omnino certum, sed in [illegible] [illegible] indicat nitens probabilibus [illegible], quae veritatis pro semper [illegible] assensus etiam si in re non ita sit res. Et sic Deus

intendit

intendit, tamquam auctor [illegible] — [illegible] historiographicus, solum gesta narrat tamquam necessario quae [illegible] asserui potius [illegible] gentis falso sentimus [illegible] rerum [illegible] [illegible] potest esse verum, quia servus se ... gesserint. Et hoc ita [illegible] quod [illegible] liber [illegible] potest Deus [illegible] periculo inducendi in errorem.

[illegible] in audientiae dei narore eius accidet, [illegible] non movet Deus ad proponendum, quo sibi [illegible] dictum a narratore, ita esse contra in [illegible]itate, quod alius esset erroneus certe tamen veri[tatis], sed ita esse probata [illegible] narrata ab homine fide digno, et in hoc non ad inertias et [illegible] fabulas deputandum, sed ad ipsa rei veritate [illegible] et [illegible] enuntianda, [illegible], quod [illegible] potest vis, quia [illegible] dictus non ita acciderint. Ergo [illegible] debet [illegible] dictis standum, Deus [illegible] non posse esse [illegible], et [illegible] errori.

[illegible] Obiectio: Deus potest movere [illegible] [illegible] rogans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in errore, et sic error [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible] secreti [illegible] Deus potest esse auctor erroris et deceptionis. [illegible] error et deceptio est malum [illegible] a Deo [illegible] quia malum [illegible] potest [illegible] Dei: aut [illegible] posse Deus [illegible] occidere [illegible] infamare, [illegible] [illegible] [illegible].

Obiectio 2o: Ad vitandum malum [illegible] [illegible] possum illi velle malum [illegible] [illegible] [illegible] ad eius finem [illegible] non [illegible] ut alius neque ab illo [illegible], ut [illegible] in homi[cidio] [illegible] [illegible], [illegible] posse directe velle [illegible] [illegible] [illegible] eximere, [illegible] [illegible] si medium aliud non [illegible] [illegible] [illegible], quae mihi [illegible] [illegible] parat, [illegible] [illegible] decerne [illegible], [illegible] posse a Deo tamquam auctore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

iustitiæ vindicativæ propter peccata errantis, aut ut medium alterius finis etiam honesti et sancti. Ita exquirit P. Suar. ... disp. 9. s. 6. sub n. 59. et absolute Deus vult propter se ... aut hominis errorem, et deceptionem in mente ipsius et deceptoris, qui deceptor est, qui loquendo ... audientis errare ... Deus ... textu Ser. S. 5. notatur P. Fuente Alexan...

At ... veritati sapientissimus ... Deus ... opposita ... veritati adversa ... gravissima, ... nota ... mereatur, quia decernere ... sapientissimi ... inter ... ad ... ostendo P. Alex. ... decipere ... est sive ... sive alia ... decipiat ... sit ... idem Deus non moveat ad id quod ... et ... fidei dogma decipit ... si ... debet ... non possit movere ... ... crimine ... moveat inspirat ... decipiat ... modo decipit ... Alex. ... decipere, sive loquendo sive quovis alio modo decipiat, ... si tibi ... debet negare Deum posse movere, inspirare ... ... separatio ... decipere rogamus. 3. ... Alex. de ... notat ... ... 2. et 3. ... Deus ... iustitia vindicativa ... decipere daemones ... multa decipere ... fallendi ... idem ... posse ... deceptionis et erroris ... medium iustitiæ vindicativæ ... Deus posse aliquem movere ... in errorem

inducere

inducat ut decipiat alterum, nimirum ipsum esse deceptorem, quod convenit
Doctoribus, et ideo fuit de fide notandum; Et, inquam, dicitur
enervatur 2°: quia movens, inspirans, incitans ut aliquis alterum
decipiat, et in errorem inducat deceptor est satis in sua
natura.

Dico 2°: quod in modo Deus non potest esse deceptor in [illegible]
Sed ut in conclusione [illegible] sed tale non est in sua [illegible]
quia [illegible]; et honeste potest in [illegible] intendere deceptionem, et fieri
deceptorem iniuste rogantis de crimine apperto in [illegible] — Probatur:
quia non repugnat Deum facere per se ipsum, quod non repugnat facere
in [illegible] [illegible] auctor et [illegible], attenta [illegible] repugnantia, quae
[illegible], et in honeste facti per [illegible], sed non repugnat
Deum facere deceptionem [illegible] auctorem etiam in [illegible],
quia attenta [illegible] repugnantia, quae [illegible], et in honeste
facti per [illegible] non repugnat Deum facere deceptionem per se ipsum,
atque adeo esse deceptorem, sed [illegible] notatur [illegible].
non procedit [illegible].

Sed ad [illegible] quod in [illegible] traxit [illegible]
vendum veniam, quod erit non [illegible] difficile. Et [illegible]
posse Deum movere [illegible] ut [illegible] ex dicto [illegible] de
[illegible] maxime rogantis de adulterio uxoris suae apperto in [illegible]
aut tale [illegible] posse dicere, [illegible] intendit [illegible]
[illegible]. Movere [illegible] Deus [illegible] ad [illegible] se
[illegible], atque adeo ad negandum tale crimen fuisse commissum ab
illa femina, aut tale fuisse sibi in [illegible] apertum, [illegible]
[illegible] est in suo [illegible] ipse [illegible], nempe in [illegible] morali, quod
[illegible] rogans in [illegible] aequivoca verba accipiat, atque
adeo decipiat, ipse sibi [illegible]. tale [illegible] deceptionem
non intendebat [illegible] ex dicto [illegible], sed [illegible] sibi
sacramentum [illegible] celare, [illegible] bonum est [illegible]
medium nempe aequivocum verbum, quae [illegible] reddebant

vij oculus, et sic e cois [illegible] Ecclesiae [illegible] videat
D. Thom. [illegible] lib. 3. in expositione 2ª [illegible] capit. art. 14.
Ad 2ᵐ dicendum [illegible] xeo: Videndo [illegible], ex mundo
[illegible]. Ad [illegible] resistere [illegible] Deus dixisse [illegible] oportet
intendere [illegible] magis [illegible] esset [illegible], qua [illegible]
[illegible], quod [illegible], [illegible] me deserere [illegible] dominio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] errore divinus [illegible]
Deo dixisse, causari, sed [illegible] indixisse [illegible], [illegible]
a bene faciendo vita [illegible] vivendo, vacat [illegible] sic de aliis
bonis, quos nobis libera [illegible], qua nos privari dixisse
[illegible] nobis [illegible] bonis privasset [illegible], [illegible] magis
explanare [illegible] [illegible], sed indixisse, inquit [illegible] volt manum re-
trahi, ab ellargiendo bonis, quod nulla necessitate, aut [illegible] coactus
[illegible] infita [illegible] bonitate magis [illegible] nobis, [illegible] quod pauperis
miseria eleemosinam [illegible] dies liberè [illegible]
[illegible], quod ab ellargiendo [illegible] dicitur miseri-
[illegible] pauper ille [illegible] misericordia illius, ita [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] mortis [illegible] ab [illegible]
et sic de aliis bonis [illegible], [illegible] miser [illegible] ad
[illegible] deduxerit [illegible] Deus nos deseruit, quos nulla necessitate
habet manum tenere.

Ad 2ᵐ [illegible] dicitur dominus: adver-
tendum magis, quod iniuste [illegible] illi [illegible] dixisse [illegible]
a [illegible] magis [illegible] [illegible] inquit [illegible] nego
[illegible]: inquit [illegible] motivum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], qua distincte [illegible] est [illegible] dominio
[illegible] [illegible] intendere [illegible] dixisse [illegible] ma-
[illegible] mei, sed [illegible] [illegible], [illegible] omnibus
[illegible] [illegible] [illegible].

Homicidij n. actio, si denegat commissi adul-
terii, dicendo amoris quia vera est, si quia n. de [illegible] proprie, vero
confessione a fieri; si n. quod iniuste interrogo de adulterio
in confessione revellare potui in illa n[illegible] in sua morali, in quo
est vera [illegible] ex dictis, quia video rogantis decipis,
accipiendo in sensu in quo non est vera, ita quod in vacibus possum
in actu homicidij in sensu in quo est licita in sensu defensiva
quia video [illegible] eunda ab in [illegible] meo in sensu
offensiva. Sicut n. [illegible] tanto periculo meae vitae
non teneor dicere, et debeo excusare actionis defensionis
ne ipse culpa sua offendat; sic n. debeo [illegible] tanto meae
occasiones amputare ne alij decipiat, et excusare debeo
ipse aequivocationis quod video iniustos rogantes sua culpa
decipiendo [illegible] accipiendo dicta in sensu in alio
quam proferunt.

Fateor posse dici, quod ratio huius defensionis
alterum occidit [illegible] actiones [illegible] ex irata vita
[illegible] occisi, sicut est modo pacifice illig, in [illegible] illa amici
occiens qua defensiva est pro sui vitae stare non pot[est]
privare vitae [illegible], sed [illegible] contrarij intelligere [illegible]
actiones nulla malitia influit in actu se defendendi, sicut nullo
homicidio derivat in actu [illegible] sancti [illegible] martyr-
ij [illegible] tentaverunt, [illegible] in [illegible] sua patientia
[illegible], [illegible] sapientis dicit [illegible] 9. 19. [illegible] 9.
in [illegible]; actio non est existimanda [illegible] iudicanda
[illegible] illud quod operatur [illegible] accidens; sed illud quod operatur
[illegible].

Standum [illegible] nobis est [illegible] defendendi
Deus neque errori, nec deceptioni [illegible]
immo nec

immo nec [illegible] aut [illegible] necessitas inclinandi [illegible] et [illegible]
ullo modo posse aut [illegible] [illegible] se. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] v. [illegible] [illegible] inclinare posse [illegible]

Qui [illegible] ipse [illegible] fide [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] testimonii
Dei [illegible] existimans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] expediendo. [illegible] v. [illegible]
fidei inclinare posse [illegible] deducendo [illegible] [illegible] solo apparenti
existimatione testimonio Dei [illegible] v. inclinare posse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] expedia nihil decernens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] v. [illegible] [illegible] fide est spe-
cialiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bene con-
venire [illegible] [illegible] [illegible] inclinare [illegible]
[illegible].

[illegible] Theologi [illegible] [illegible] [illegible] censura
[illegible] Videas Ruense Aur. [illegible] 19. [illegible] [illegible] 2. [illegible]
[illegible] 10. [illegible] [illegible] posse [illegible] fidei inclinare [illegible]
ad [illegible] ducendum actus [illegible] testimonio Dei solum existimari
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] testimonii Dei [illegible] existimari
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] attingit [illegible]
[illegible] [illegible] dicas nec [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] facultate [illegible] 5.

a [illegible]

[illegible] ratio [illegible] subque [illegible] sicut
[illegible] absentia naturali vexabatur fides [illegible] talis [illegible], quae
versatur [illegible] naturale [illegible] virtutis [illegible]
[illegible] naturalis est, [illegible]

[illegible] Joannis [illegible] de Ripal. [illegible]

[illegible] dorgitur [illegible]
[illegible] fidei, qua [illegible] [illegible]
[illegible] naturalis sibi observandi [illegible] tale [illegible]
timonium Dei [illegible] existimare, [illegible] non bene intelligi [illegible]
versari [illegible] naturalis testimonium Dei [illegible]
[illegible] venire [illegible] non bene [illegible] vero [illegible] intuitiva
visio coloris [illegible] naturalis [illegible] servari in [illegible] destructo [illegible]
[illegible] in [illegible] Deo [illegible] illius,
[illegible] naturalis [illegible] imo [illegible]
ab [illegible] actu intuitivo [illegible] suum inserviens [illegible]
[illegible] colore vero, intuitiva visio illius, [illegible] testimonio vero Dei
assensus fidei, [illegible] illa divinitus potest [illegible] manere etiam si absit color
[illegible] manebit etiam si [illegible] Dei testimonium absit,
[illegible] eius [illegible] testimonium Dei apparens.

[illegible] Ripalde [illegible] responsio [illegible]
[illegible] repente [illegible] sit [illegible]
[illegible] nimirum [illegible] vero colore visio intuitiva
illius, [illegible] vero Dei testimonio assensu fidei; [illegible] non connectitur
[illegible] colore vero [illegible] obiecto [illegible]
[illegible] aliquo [illegible] ex natura rei [illegible]
[illegible] specie [illegible] coloris, [illegible] divinitus [illegible] separari
[illegible] servata [illegible] aut [illegible]
[illegible] actus fidei dependet a vero Dei testimonio [illegible] vero
[illegible] et non solum [illegible]
[illegible] illo, et ideo est longe maior connexio, quae est inter

assensum

assensus fidei, verum Dei testimonium, quod Deus, ne erret
omnino visis oculorum de vero tollere, et tollere ipsum.
Imo ad hoc oculari visio summo [illegible]
quod Rigalda intelligeret. Ideo ocularis visio [illegible]
ubi [illegible] naturaliter omittere [illegible] species et tangere [illegible]
species solorum [illegible] representari, et si [illegible] naturali [illegible] posset
extendi. Hoc certe [illegible] Scotus, quod propter tales species [illegible] visio
omnis ocularis indiget [illegible] et per se [illegible]
testimonium facile [illegible] fieri [illegible] naturaliter
[illegible] visus, quae sub [illegible] existunt in indi-
[illegible] actus assensus fidei respiciunt verum et existens Dei tes-
timonium, [illegible] primarium [illegible] talis
testimonium nec [illegible] posse omnino a dictis assensibus, [illegible]
posset naturaliter accidere, quod non solum verum et existens testimonium
Dei, [illegible] testimonium solum existimatum et apparens [illegible]
[illegible] fidei [illegible].
Hoc autem nec Rigalda audet dicere
nec dicit [illegible], quia nihil firmum, nihil [illegible] fidei haberemus
de quolibet articulo [illegible] dubitare, [illegible] credere [illegible]
testimonium Dei verum, existens, non solum propter testimonium ap-
parens. Quo fieret nullum nos articulum firmiter [illegible] for-
midine [illegible] oppositi posse adhaerere, quod non minus [illegible]
[illegible] fides [illegible] infirma et invalida, [illegible],
mille absurda, quae inde sequuntur, [illegible].
Neque [illegible] dicti, quod [illegible] de nullo
fidei articulo posse dubitare an credatur propter testimonium Dei
verum et existens: [illegible] quod ecclesia [illegible]
[illegible] omnino verum existentiam
Dei testimonio; [illegible] decisiones fidei, et [illegible] ecclesiae.
ad

[illegible] n. [illegible] extremitates radices, quasi clavicuti fidei; si Servet [illegible] [illegible] dubitare Deus, quae etiam non licebit dubitare. Sed ipsum de ecclesiae decisionibus, et [illegible] ad descidendum, quo cuncta sanctissima [illegible]

Ad [illegible] eadem [illegible] sequens [illegible] de

Deo. Ergo attingere totum posse dicat — quod Deus [illegible] ostatis utens [illegible] sua [illegible], neque [illegible] arcete sit [illegible] Legibus quod in iis non fortar dispensare quoties [illegible] placitum fue[rit]. Poterit [illegible] non temere dubitare, an in iis dispensaverit [illegible] adeoque fidei qq. de facto credimus ei, aut saltem [illegible] aliquos: quod non cognovit [illegible] aut quod [illegible] eius fuit. [illegible] si [illegible] Sed [illegible] decernit singulorum articulorum fidei posset non temere dubitare, nam [illegible] errare potuerit, cum [illegible] non fuisse [illegible] sua [illegible] quo tota fidei nostrae certitudo [illegible] [illegible] corruit, quod [illegible] testimonium Dei [illegible] [illegible] nulla [illegible] posse [illegible] fidei.

Ad 2um resp. non minus efficaci [illegible]. Si Dia fides posset inniti testimonio Dei [illegible], quaeque de [illegible] fide sacra scriptura [illegible] [illegible] praedicant non possent ei accomodari, id sed non est [illegible]. Consequentia [illegible] [illegible] [illegible] sperandarum rerum, quod non [illegible], nam fidem possimus [illegible] [illegible] nobis [illegible] revelans [illegible] Deo [illegible] [illegible] sua [illegible]. [illegible] non apparentium, [illegible] non [illegible] [illegible] anilibus fabulis; nam [illegible] [illegible] revelatur [illegible] sibi [illegible] [illegible] fide [illegible] credere. Quo fieret fide, [illegible] omnes [illegible] [illegible] vis solum, eam potius redderet difficiliorem [illegible] mille [illegible] [illegible], quae [illegible] in vita aeterna, ab illa potius excludere, et [illegible]. Neque

Neque

Negare non quequam sibi persuaderet ad [illegible] Dei [illegible] revellans,
atque tot [illegible] bex[illegible] ab [illegible] [illegible] tamen, [illegible] hoc mundus in
[illegible] fistravit, Adversus [illegible] [illegible] ipso [illegible] sibi
[illegible] [illegible], istas inextricabile in[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in istis
[illegible], [illegible] ab via [illegible] [illegible] [illegible] exc[illegible], [illegible] reduceret in
[illegible]; [illegible] dicere [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] data est, ut [illegible] [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] tenebris obscurus ad maiora se [illegible], nempe
[illegible] [illegible] exigeret [illegible] [illegible] errores et illusiones tenebras
discuteret, ac deniq. [illegible] in [illegible] mentes illustraret, a[illegible]
ceret; ut inclinare posset ad [illegible] solo [illegible] Dei [illegible]
[illegible] innitentes [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], q[illegible]
[illegible] [illegible] depprimeret, et deturbaret ad longe se minora [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] errores et illusiones seminarium foret; [illegible]
[illegible] somnians, aut mali [illegible] praestigijs illusus credere posset
[illegible] [illegible] quaslibet sibi obiectas a Daemone ineptias. [illegible]
[illegible] bene [illegible] illustrat [illegible] [illegible], [illegible] nubibus densissima
caligine, illuminat Sol, [illegible] lux intendit [illegible] est
[illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] arg[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abstinendus [illegible] dixi ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] evadat [illegible] lucidior [illegible] nulla
[illegible], [illegible] in [illegible] militans [illegible] [illegible] [illegible].

Magis illustrata Veritas.

[illegible]: Si in momento [illegible]
ad verum [illegible] [illegible] fidelis [illegible] fidei, credo [illegible]
[illegible].

Q[illegible] ipsi q[uod] debeat perseverare per instans adventus Christi D. vel texere[?] [illegible] solum innitere testimonio Dei [illegible] existimato ipsius [illegible]; in quo Christus iam adest, ita quod non fidei procedendi [illegible], solum inniti testimonio Dei prius [illegible] existimato, [illegible] non potest negari quod in instanti in quo verum est dicere iam natus est Christus, potest esse verum dicere non [illegible] testimonium Dei [illegible], quod stat [illegible] actualiter, non potest stare [illegible] fuerit; quia ille actus fidei, qui pro instanti nativitatis Christi durat, [illegible] inniti testimonio Dei [illegible] existimato.

Itaque, ab [illegible] missis solutionibus, quas [illegible] adversarii impugnant, non posse talem actum fidei infusum quo fideles in instanti ante adventum Christi D. credideri[n]t esse verum perseverare per instans in quo [illegible] sit natus [illegible] quod [illegible] vigeat [illegible], [illegible] ad meum [illegible]. Itaque [illegible] [illegible] Christi [illegible] [illegible] de vero [illegible], [illegible] fideli in [illegible] de vero Dei testimonio in testimonium [illegible], [illegible] nullo [illegible] [illegible]; [illegible] est [illegible] fidei infusae [illegible] a fideli per instans ante Christi adventum non [illegible] per instans in quo iam [illegible].

Dices [illegible] saltem [illegible] talem actum perseverare: nam [illegible] non potest [illegible] negari [illegible] perseveret [illegible] testimonio Dei apparente [illegible] [illegible]; [illegible] — Itaque posse [illegible] perseverare [illegible] actum, sive [illegible], sive extra [illegible], [illegible] vitalem [illegible] incidamus in [illegible] adversariorum, a quibus [illegible] absurda [illegible]. Neque [illegible] absurdius [illegible], quam dicere transire [illegible] actum de [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] in [illegible] differentem transire.

[illegible] nullos [illegible] alios divinitus [illegible] vatis [illegible] vitali, [illegible] Christi D. [illegible]

[illegible]

semper inquio divinis observat; atque instanti, in quo fuit illicita, existit honesta, ac [illegible] adeo semper manere [illegible] [illegible] frati semper [illegible] [illegible] docuit [illegible] ivalis
[illegible] [illegible] debebit declarare tales [illegible] [illegible] divinis servari semper in quo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nancisitur veritatem in [illegible] aut decoro, in bonis
[illegible] deservitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mo[illegible] [illegible].

[illegible] 2º fideles, qui floruerunt a dicta nativitate Christi Domini, usque ad diem promulgatae legis Evangelicae, [illegible] [illegible] coepit obligare ad [illegible] observanti [illegible] [illegible] in fide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nati, [illegible] erat sufficienter publicatum, quod in fide Christi venturi [illegible] ista [illegible] [illegible] venturo, nec [illegible] erat nec vero [illegible] testimonio nitebatur, sed testimonio Dei [illegible] existimare, [illegible] Christus revera praesens erat; [illegible] assensus fidei [illegible] de illo [illegible] [illegible] testimonio Dei [illegible] existimare. — Huic [illegible] [illegible] [illegible] quod tradit S. Thom. in [illegible] Art. 3. § 1. [illegible] ad 3[illegible], solum pertinere ad [illegible] quae [illegible] fuerunt illi fideles credere Christum Dominum [illegible] [illegible] [illegible] tempore nativitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Scriptura [illegible] [illegible] colligebant, [illegible] ideo [illegible] [illegible] decipiebant [illegible] existimarent, quae in medio [illegible].

[illegible] 3º: [illegible] fides inclinat ad credendum Christum Dominum in sacro altari, sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Christum [illegible] [illegible] [illegible] hac aut illa hostia, quam malus sacerdos noluit [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] inclinaret fides ad [illegible]. — [illegible] [illegible] S. Thom. ibi in responsione ad [illegible] [illegible] [illegible]: fides inclinat ad credendum [illegible] [illegible] in sacro altari sub hostia rite consecrata [illegible] [illegible] [illegible] hostia, quae non sit rite consecrata [illegible] [illegible]. [illegible] autem rite consecrata sit [illegible] non [illegible] Dei revelatione [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] illa [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] quaelibet [illegible] rite consecrata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si rite consecrata sit, [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] specie sufficienti fundato, aut sibi persuadere, aut aliis
in dubiis prudenter credere [illegible] simplicitate [illegible] voluisse
[illegible] ? [illegible] proponenti [illegible] idoneus [illegible] ve-
ra [illegible] . [illegible] talibi [illegible] .

[illegible] pia voluntatis affectio, quae debet prae-
cedere in voluntate [illegible] ad assensum fidei per movere
[illegible] ad actus fidei innitentes vero Dei testimonio, debet ad
actus [illegible] testimonio Dei [illegible] existimato [illegible] dari actus fidei
[illegible], [illegible] testimonio Dei [illegible] existimato. [illegible]
nullius difficile videtur pia voluntatis affectio [illegible] ad
actus fidei movere [illegible] actum innitentem testimonio Dei tam[en]
existimato, quod tale actus est bonus, [illegible] eme[illegible] reddat pia vo-
luntatis affectio [illegible] movere ad tales actus [illegible] negabit esse
[illegible]. [illegible] tale autem voluntatis pia affectio credendo est
[illegible] eadem pia voluntatis affectio inclinari ad
credendum Deum [illegible] testimonio
Dei vera [illegible], et ad credendum [illegible] iudicii [illegible]
[illegible] innititur testimonio Dei
[illegible] existimato. [illegible]

[illegible] si sermo sit de pia voluntatis
affectione [illegible] quae inclinat ad assensum fidei [illegible]
[illegible] tale autem pia affectio voluntatis
[illegible] inclinare ad [illegible] ex dicendis
[illegible] in particulari de illa disputatione [illegible] illud, [illegible] de rustico ad
[illegible] pia voluntatis affectio
[illegible] ad actus fidei [illegible] movere posse [illegible]
[illegible] ad assensum innitentem testimonio Dei [illegible] existimato, [illegible]
[illegible] temere [illegible] ille, [illegible] iudicii [illegible]
[illegible] reddit [illegible].

[illegible] sibi [illegible]

[illegible]

divitem ac pauperem ex extrema inopia premi, pauperemque
a divite, reputatem magnopere ostenderet, in eo quod prudens
ducto opposito diviti ellargiret, pauperi vero denegaret, sic meritorius
actus misericordiae non ab eo elliceret, quo sit de fide disserendum etiam.
Respondeo negando consequentiam, si illa comparatio sit improbabilis et temera-
ria cum negotiorum. Disparitas stat in eo quod misericordia in divite
est prudenter existimet pauperem reperiri cum certitudine, aut saltem
morali pauperis pro eorum tali miseria, atque omnino non
temere iudicat. At fides non reperit cum certitudine morali in eo
quod ens verum non revelatum a Deo quando non reperit illi in
Dei testimonium sed testimonium solum apparens, quod tale sine certi-
tudine.

Ne mihi aliquis insurgat, et negat nos attendere
... et petitionem principii ab eis omnibus dictis, quod satis est
... posse testimonium Dei apparens cum certitudine
fide fidei, ideo ... demonstro solida ratione, quia talis dis-
paritas inter misericordiam et fidem praeclarior evadet. ...
ideo non ... testimonio Dei ... existimans ... virtutis
... ad efficiendum ... illuminandum et dirigendum ...
... semitas in vita aeterna ... dirigunt ... ad ...
... existimans ... logica
... nec ... viator ad ... .
... existimans ... instructionibus ... mihi vi-
... nec vere scit, qui putat scire, sed ... cognoscit;
ita certe non ... illuminant ad viam aeternae
salutis ... et ... vero Dei ... efficienda nisi
vero Dei testimonio ... audias, quae illas demonstrant.

Misericordia vero ... sit ... ef-
fectiva ... sed ... sine ... in
... existimata ... dictamen ... semper sic illa non

imprudenti

in excedent, aut leviter ducit sibi ex ponderare, accredicio ad bonis
in recte non sunt honesti sed tantum inexistant; ideo substantia
immutabilis, ex fecit, quae abrea bonorum peni, et se pro
tenui redditio accommodet, ergo per ista nos invenimus, nisi ex con
dido cum sibi virtutes dicuntur morales, ut sint honestae
non accipiunt ab vera et reali ratione recte bonitatis ad
bonitatem moralem illorum quae bonitatem accedit non planta sua ins
sibi tota ex natura sua vis in se tale non sunt et istis
dorsibus accepi a. S. Thom. in corpore a. 3. scit non, et
in ad pons. ad 1um; quam etiam adverte Pater Puente tomo
de fide. 49. scitata, sectio 3. sub 5. § 40. ex posterari Pro
tanto dixerim, et de ante. Sed jam ad 2um § quae est
ira festinemus.

§. 2.us

Vtrumque in 2° sensu inclinare possit ad falsum.

Decurrendo a. c. alio fine boni falsi
ad ipse descendere ad quaestionem tota D. Puente tomo. illa d. 49. scit
sect. sub 3. ubi dicit admitti sane doctrinae amojoris
Theologorum &c, quod nullus finis possit inclinare ad actum iniquo non
repenere sub objecto fuit ex illis sub qua attingit bonum suum malum
ut in nullo actu quo per objectum fidei reperire suum bonum
in eo sub qua attingit suum bonum malum, quod ad nullum a finis
ponit inclinare, sive pellendo illum de se solum, sive dux
tendo cum alteri. Haec ille, nisi est indubitatum quod objectum
formale fidei, ubi sub qua attingit malum est id veritas
Dei quae minime potest fallere, quia debet esse in nullo actu
posse reperiri. Unde tota difficultas redducitur ad
probandam maiorem, quae nisi ego multum fallor, potest evidenti
probari sic:

Nullus inexistit finis cum suo obiecto formali

ratione subiectae subiectorum sibi obiectum materiale, quod est [illegible] sub suo obiecto formali, et ratione subiectae materialitatis subiecta sibi [illegible] ita directa est suo obiecto formali et ratione subiecta subiectas sibi materiale, quod nullo modo possit inclinare, sive per se solus sive in alio concurrendo ad [illegible] actus, in quo non reperiatur obiectum suum formale, et sic subiecta attingit suum obiectum materiale. Ergo non est, quod per nullo pacto possit extrahi lapis [illegible] ex rationibus [illegible], ubique illa attingunt [illegible] operatione amore, et auditus videre, aut [illegible] concurrendo ad actus, qui dici non debet, quod ita directe est [illegible] suis obiectis formalibus et rationibus [illegible] tota sua attingunt, quod nullo modo possint inclinare, ad producendum [illegible] illos non reperiatur. Idem est [illegible] habet dici de habitibus suis obiectis [illegible] ubique attingit [illegible] nominus medium, quod [illegible], quod habitus fidei nec per se solus, neque in concursu alterius habitus possit inclinare ad producendum actum [illegible].

Nec [illegible] suum [illegible] infringit, quod licet non posset [illegible] fidei habitus per se inclinare ad producendum assensum, in quo non reperiatur obiectum suum formale, posset non per accidens, deficiente [illegible] posset per se inclinare ad producendum peccatum per non per accidens, deficiente [illegible] [illegible]. Non, inquam, infringit [illegible] [illegible] nec per se nec per accidens posset concurrere ad producendum, in quo non reperiatur suum obiectum formale saltem modo inchoato et diminuto, quia [illegible] ostendamus adversarii aliquem actum [illegible], quem producat, aut per se aut per accidens in [illegible] vis auditiva, quod non est possibile, ita [illegible] quod sequuntur [illegible], nec per se nec per accidens possunt concurrere ad producendum actus, in quibus non reperiantur aliquo modo suum obiectum formale.

[illegible] quod [illegible] non subordinati nullo pacto [illegible] detrahere ad agendum, sed non se detrahunt [illegible], quae non sunt sibi ordinatae, idest, disparate [illegible] fidei, et habitus [illegible] non sunt subordinati [illegible] disparatione inter se. Videlicet, quod nullo modo se possunt detrahere. [illegible] quod tota [illegible] ad agendum detrahatio sumitur ex obiectis, quae aut imprimunt species, aut alio modo ultimo determinant, movent potentiam, id est obiectum actus [illegible] nulla ratione [illegible] movere habitum fidei

ad

ad agend. q^a sibi n^l potest iubere LL. [illegible], quae est bonum finale fidei, q^a finis fidei nulla ro potest ordinare ad [illegible] aliud [illegible].

(Ite^m ad id q^d dicit^r de Deo occurrente [illegible] ad peccatum [illegible] dicitur [illegible] LL. de sufficientiis multis [illegible] observarij, q^a Deus in actu peccati reperit rone entis, quae e^t ratio sub qua [illegible] Deo [illegible] pendent [illegible] a Deo, q^a [illegible] ca. ultima attingit [illegible] suspectu [illegible], et ideo occurrit ad illud. ad finis fidei n^l reperit in actu [illegible] rone sub qua attingit sua [illegible] et [illegible] Deum, quae e^t [illegible] bonitate, et ideo n^l debet ad illum occurrere.

Alij [illegible] evidenter [illegible] [illegible] [illegible] vbi e^t, qq. ideo n^l [illegible], q^a [illegible] mutetur [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] occurrunt aliquae [illegible] in [illegible] in sua essentia, quae q^a n^l [illegible] in [illegible] sed [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] fidei in [illegible], [illegible] in [illegible] tamq. de re, quae [illegible] specialiter [illegible], et quae deberet expendi [illegible] in [illegible] q^d n^l [illegible] [illegible] specialitatis [illegible] influxu in [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] enodat corroborare, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Diff^{tes} c^a dicta enodat.

1^a: Primus dictat: [illegible] [illegible] [illegible] culpa, [illegible] finis fidei ab errore, [illegible] finis [illegible] alterius [illegible] vitiosi [illegible] occurrere ad [illegible] alius vitiosi [illegible] finis fidei in [illegible] alterius finis erronei [illegible] occurrere ad [illegible] ad [illegible] erroneum. [illegible] [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible], [illegible] finis [illegible] [illegible] in [illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vang[illegible], et [illegible] de fine eleemosinae et aliarum virtutum [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] vitiosi vitiosum [illegible] [illegible], n^l [illegible] [illegible] [illegible] efficiens, [illegible] [illegible] finis, q^{do} se [illegible] impediente, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus intendens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsum [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] erronei [illegible] [illegible].

Item

Ideo dimittendo porro divinam veritatem in exercitio fidei in ratione reducere ad peccaminosos. certe male video impossibile, ut ipsa auctoritas divina fidei, et divina ratione cum alijs rationibus, quae in caelum est disparata.
Divina enim veritas, et divina virtuosa deberemus ad actus peccaminosos in venire cum sit intra. et alij, qui ius eius sua ex quo specialiter privans, divinus iustitiae in actu suo producit in ratione divina, tamen qui exercet sua operatione, quod est ius suum unicuique reddere, qui ius privans sua recte ... dicendo in suo modo finem nempe in ratione reddendi unicuique quod suum est, et ideo minus est debere, quod influat in illis; at fidei divinae nullo pacto reperire potest sua operatione in actu erroneo ... et summe veritas, quae est obiectum fidei sub esse potest, ut evidens, et ideo influere in talis actus minime potest.
2o: Ex una praemissa naturali fidei, quam vero rationis ... reperire non ... esse alia praemissa naturali probabili, quae assensionis ... agere per potentias vitales realiter distinctas, quas primo pono esse falsa, colligitur ... quia indico Deum agere suos actus ... per potentias vitales realiter distinctas. At in sane ... movere et influere ... praemissa, ... sententiis identitati extremorum inter se, procedit ... assensus identitatis ... de extremorum medio, et qui identificat praemissa fidei sua extrema medio, et praemissa naturalis sua; ... erronea procedit a causa fidei ... et alia causa naturali falsa. ... si semel ... actus fidei in ... alterius ... posse concurrere ad actum ... in merito ... divinae fidei concurrenti ... alio ... falsa, ... posse ...
...
Huic ... praecedentibus impugnationibus negotio successive varias solutiones varij tradiderunt ... omissis, quae ... ex ... excellentis ... tenent, ... Ex una praemissa naturali fidei, et ex alia naturali falsa ... vera ... ... existimet ... ... in illud ... ... ut appareat doctrinae soliditas.
... mitte, ut bene notat ... ...
... identificant extremitates
in medio

e medio, a quo ista non identicat extremitates medii, quae integ. advertis in immissi ad illas identicanda, inter se in cc movetur. e autem talis identitas e medio non Scam... premissa re vera, ... supponimus omnia ... ..., id solum in factaci inhiis existimas, ideo ... tales ... ... fuere in ... illustr. ... ..., id omni... solum quod ... existima... ... ... illa ... fidei ... existimas ... neq. sit ... nec ... naturale, immo ... ... supponimus, solum ... opiniones et illustris ... inde est, quod nec fidei ... nec ... illu... ... naturali ... in ... ... in actu ... ... fidei, ... si ... inspicias ... ...

... illas ut a ... ... de minori momen... ti omnino. ... fidei ... illustrationibus ... ... in fluxu ad actu ratiocinationis, quod ... ... illustrationes de ... ... in ... ... in fluxu ad actus ... ... fidei ... de ... illustrationibus ... ... nisi ... ... illis ... ad ...

... distinct. ... fidei ... de ... illustrationibus ... ... in fluxu ... actus ... ... violentia ... ... quae ... ... illustr. ... fidei, ... de ... illustrationibus ... ... intendunt illuminare, ... disjicere, ... tenebras cogitationes ... ... accidit, ... illustrati ... D. Thomas, ut docent ... ... Italiano ... annales ... ...

cap. 9. n. 3. Invidia exarcerunt in illos: aut certe [illegible] quos [illegible] Christi ad eximias quasdam excellentias Angelica natura, transiens [illegible] [illegible] illa quas gratia acceperunt, ut docent Aug. Cyprianus, Chrysost., Leo, Basilius, et Bernard. relati a Becano [illegible] [illegible] n. 2.

Ad 3. invidia talis abrupisset et traciens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Imò et violentius eis, et ad ima demergit illos, [illegible] naturas [illegible] appetitus [illegible] [illegible] in sublimia [illegible] flamma [illegible] [illegible] [illegible]. Malitia et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidens. [illegible] autem in [illegible] [illegible] nullius malitiæ in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excelsa quædam [illegible] anguis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excludi. [illegible] autem influxus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] influentis [illegible] aut defectu [illegible] [illegible] veritas, quæ est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attingit, [illegible] minime [illegible] [illegible] est, ideo sic debet negari, [illegible] ille [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] detineri, quæ maiora manent.

Caput 9.

Utrum saltem possit Deus falsa doctrinas aliquo vero miraculo confirmare.

Porrò examinandum nobis est, an saltem possit Deus falsas doctrinas vero aliquo miraculo confirmare; [illegible] [illegible] [illegible] Deus saltem de [illegible] [illegible] mentiri, aut [illegible] dicere [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Deus [illegible] doctrinam [illegible] aliquo vero miraculo, [illegible] [illegible] mentiri. [illegible] [illegible] difficultatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quæ [illegible] [illegible] dicta [illegible].

§. 1.

Sapientum iudicia.

[illegible] ferè [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vellet Deus miraculum facere [illegible] [illegible] falsa doctrina, [illegible]

idest mentiri et fallere, et quod illa exigebat scandalizare
quae vitia Deum inferre est impossibile. Unde et sensus d. versia toto
veritatis ad examinandum est. R. Deus propter alias longe distinctiones
[illegible] et [illegible] suae [illegible] posset mortuum suscitare vel
aut vivum [illegible] restituere. Sed [illegible] habere, ut [illegible] [illegible]
in [illegible] suae [illegible] talia miracula [illegible] sue [illegible].
[illegible] quae [illegible] sit sapientiae indicium. — Co
[illegible] bene dubitabimus [illegible] veris miraculis [illegible] Deo
[illegible] sapientiam: non [illegible] . Thom. quodlibet.
[illegible] a. 6. ad 4. et [illegible] Scoto in 2. Prologi, § [illegible] Ottavio. Collig.
ex Becan. tom. 1. lib. 4. de [illegible] Ecclesiae cap. 15. § 19. [illegible]
[illegible] Sotto an[illegible] 2. in cap. 3. [illegible] defendit
Card. de Lugo d. 2. s. 4. n. 22. [illegible] d. 9. [illegible] 1.
[illegible] d. 11. n. 51. et Granado [illegible] d. 7. [illegible] docent non
posse fieri a Deo tale miraculum in circumstantiis [illegible] prudentes [illegible]
dubitare non possint, an factum fuerit [illegible] a [illegible], [illegible]
[illegible] dogmatum; quia adhuc [illegible] circumstantiis
[illegible] quae possit prudenter dubitare. Tandem sane [illegible], P. Ber-
nardinus de [illegible], in [illegible], de reliquiis martyrum, quae [illegible] omni anni
[illegible] [illegible] [illegible] fuere, [illegible] sequuntur [illegible] xx.

[illegible] aliqui non minus [illegible] non [illegible] inter [illegible] veri miraculi
[illegible] sane [illegible] Duran. q. [illegible], n. 46, et q. 7. [illegible] in 3. d. 24.
q. 1. a. 3. et colligitur [illegible] Caiet. 22. q. 1. a. 4. [illegible] d. 1. q. 1. a. 4. in 5.
[illegible] Banez. q. 5. a. 5. [illegible] d. 28. [illegible] § 5. [illegible] et
Medina lib. 5. de recta in Deum fide, cap. 7. Qui [illegible] Suarez 3.
p. tom. 2. d. 32. s. 2. [illegible], [illegible] aliquo [illegible]
quae sit difficilis, et velle, inquit, [illegible] illorum [illegible] a [illegible] dimovere, et [illegible]
[illegible] repugnare moraliter non [illegible] et [illegible], in hanc
[illegible] pendet Suarez [illegible] citata, [illegible] defendit [illegible]
[illegible] d. 3. n. 250. quos sequuntur [illegible], xx, et [illegible] in hanc [illegible]

[illegible]

celebratione. Vide inquam quaeso quam mens sit aperta in nullorum initio, et adverte

§. 2.

Nullorum aperta inconsequentia.

Cit. n. 7. §. 1. inquit: aliqui graves autores recentiores asserunt posse Deum infundere per se habitus et species et quasdam alias qualitates inclinantes ad errorem; imo errorem ipsum in subiecto, et esse autorem erroris illius, quos negantes Deum posse facere miraculum in confirmationem erroris, sic tradere [illegible], et aliis doctis [illegible].

Et 1º sic argumentor: Deus potest miraculum facere, ut sit autor erroris illorum effectui, quorum autor est vera veritas est; [illegible] sorum sapientum. Deus potest esse autor erroris ex causa erroris illius, quod miraculose in[illegible] infundere in causa; quod ex illa Deus per miraculum faceret se esse autorem erroris. Consequentia est legitima. Minor est ipsa adversariorum doctrina, quomodo autem possit negari minor eius [illegible].

Forte respondebit aliquis minore esse posse [illegible] miracula sint veluti quaedam voces, quas Deus externis significat mentis suae declarat, si illa in confirmationem erroris posset facere, sine dubio posset fallere; quod falsa est deceptio, et verbis aut signis aequivalentibus inducit in errorem; cum autem de Deo dici hoc nullo modo possit, ideo erit negandum posse in confirmationem erroris [illegible] miraculum.

Sed ista non est solutio sed fuga. 1º: quia etsi miracula [illegible] externae quaedam sint sensibiles divinitatis voces, non video quomodo sit repugnans Deum exterius facere verbo quod interius exequitur opere. 2º: quia Deus [illegible] species erroris et ipsum errorem infundens [illegible] non quod sensibili [illegible] sono, sed [illegible] mentali et angelico [illegible] rationes [illegible] in illa impressione speciei [illegible] Angelus [illegible]; quod si 1º non decet, nec decebit 2º illud.

3º: quia non video quomodo sit indecens verbis sensibilibus

Sensibilibus aut aliis illos mittit inducere in errorem, nec inducens non sit ipsius errorem infundere. In mihi inducendo in errorem sive interna, sive externa forent mala, ingenuae magis forent errorem pari; quia si semel esset non esse mala pari errorem, aut certe tale malum esse quod possit Deus intendere illud enim stabit non esse malum [illegible] in errore, sive interno, sive externo, aut certe re talem [illegible] illud possit Deus intendere. In genere quae sequuntur [illegible] quae negantes [illegible] admittunt [illegible].

[illegible] Atque ostendo: Antecedens repugnaret Deus in [illegible] errori cedere miraculis [illegible] repugnaret, quod Deus se ostenderet [illegible] errorum; id [illegible] repugnaret, [illegible] quod [illegible] repugnaret, [illegible] Deus ostendat [illegible] externa, in mihi [illegible] repugnans in [illegible] ostendit Deo repugnaret; id [illegible] repugnaret Deo tale esse ostensum [illegible] illius est auctor contra [illegible] repugnabit ostensio talis esse.

[illegible] Deus volendo, et dicendo [illegible] ut [illegible] p. 9. [illegible] 8, [illegible] ubi [illegible] si Deus [illegible] auctore [illegible] errori; [illegible] infundendo illud [illegible] certe volendo errorem illum [illegible] dicendo [illegible] auctor contra illius. [illegible] repugnare errore [illegible] miraculis [illegible] repugnaret a [illegible] dicere Deus [illegible] loqui errorem; [illegible] repugnat Deus dicere, et loqui errore a [illegible] verbum, [illegible] si [illegible] illa [illegible] repugnabit Deus in [illegible] errori in miraculis. [illegible] volendo [illegible]

Si repugnaret in [illegible] errori Deus [illegible] miraculis id certe non solis de miraculis externis, [illegible] intelli[illegible], sed [illegible] liber [illegible] mira[illegible] [illegible] quae [illegible] aut [illegible] esse talem [illegible] in malitia [illegible] aut iis, qui voluisset Deus revelare

[illegible]

ponitissent in conspectu, et de vita sancta horum auctorum, non repugnare Deum uti miraculis in confirmationem errorum, qui sint valde similes, aut quasi essent talia Angelis innotescant, aut ceteris quibus Deus voluerit revellare, a quibus dicerentur esse evidens simili stilo et textura doctrinae velli concurrere, non repugnare in confirmationem errorum uti miraculis externis, et quibus hominibus horum extra sacra apparerent.

Ceterum non possum non, quod adeo facile mei horum auctorum Deus utitur non solum inspirationibus, quominus, sed in plurimis, et revelationibus errorum, quod longe est maius, ac miraculosius planè, quia in talibus Angeli videndo, quod recognoscunt Deum in ipsis dicti aliquis non degenerare, tamquam auctores, ideo tamquam miraculosius est in talibus ex his auctores, quod ei videre potuerunt sese, quibus tale opus voluerit Deus revellare, quod evidens et visa horum auctorum Deum ipse uti miraculis, quae inde sint talia, et talia etiam sint coram Angelis suis, et illis, quibus hoc voluerit revellare in confirmationem errorum. Quod hoc admittere, et negare, quod possit externis et dixi, ut ita dicam, miraculis uti in confirmationem errorum est cadere in contradictionem, ut est.

Et adhuc ipsum aliis argumentis possem facile ostendere, quae ideo praetermitto ne in aliorum defectibus detegendis nimium diffundar, Deo tamen in reverentiam ... liberè illos auctores, si contendunt, necessario defendere, quod Deus possit non solum uti miraculis, sed quod videtur illis ... Deum ... sed quod durius est ... quod Deus possit uti miraculis externis in confirmationem errorum, quos ipse intendit, quod argumenta opposita planè non dignitatem.

Dicendum, valere dicta in hac sectione ... solidè doctrinae illius capitis, in quo ostendimus, neque internè, neque externè ... Deum ipse concurrere, aut declarare errores tamquam auctorem ... illius, nam quod maior gravius argumentum ... fieri potest, quia quo ostendimus esse oppositum sequi Deum externè confirmandi errores ipse miracula ..., quod ostendimus ...

Cruc. catholici [illegible] supponunt, [illegible] doctorum nominum appertam notorum apperientium transeo.

§. 3.

In tenebris nominum claram aliquam depre[illegible]

Dicunt quod verilli [illegible] asserentes [illegible] non equivoca [illegible] verba in [illegible] abeo, ex quibus [illegible] et [illegible] doctoribus [illegible], [illegible] negant posse facere miracula [illegible] illo ex [illegible] propheta, aut populus ex [illegible] dum [illegible] fuisse factum [illegible], quia evidentia [illegible] ille [illegible] Evangelii, [illegible] ostendere.

[illegible] aut [illegible] doctores volunt [illegible] Deus non solum verbis equivocis, sed quolibet signo [illegible] equivoco [illegible] vel accipi illa in [illegible] diverso [illegible] ab illo [illegible] quo videtur et accipitur ab spectatoribus [illegible] miracula [illegible] quidem signa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ostendunt, [illegible] magnitudinem miraculorum demonstrant [illegible] declarant [illegible] doctores [illegible] veri [illegible] [illegible] doctores volunt [illegible] debent [illegible] ostendere Deus posse [illegible] miraculis, quod videtur et accipitur ab spectatoribus in sensu diverso [illegible] ab illo [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible] populo fuisse facta [illegible] bonorum [illegible]

[illegible] sit verissimum [illegible] sint miracula optima signa [illegible] miracula a Christo Domino facta fuisse [illegible] evidentia [illegible] [illegible] [illegible] quae Deus operatus est [illegible] Apostolos, alios [illegible] Evangelii ministros fuisse dicta a Patribus et doctoribus [illegible] Dei, [illegible] [illegible] signa [illegible]

[illegible]

orinq, q annunciabant esse n[illegible] minq a [illegible] sit [illegible], [illegible] doctrinae Christianae [illegible] [illegible], quae [illegible] doctrinae [illegible] eximq, [illegible] ramq, quo [illegible], sed auctores [illegible] [illegible] [illegible] verbis exsecrant nemq [illegible] Christiane doctrine [illegible], [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] si videat ab auctoribus esse accipienda in sua lingua suae doctrinae [illegible]; quasi [illegible] credere vellent [illegible] sic dictum [illegible] miraculis [illegible], [illegible] divino [illegible] ad [illegible] ostendenda suae iustitia aut suae misericordia aut [illegible] sive [illegible] [illegible] si videat ab [illegible] esse accipienda lingua [illegible] doctrinae.

[illegible]: [illegible] damnificativa actio discecandi [illegible] aut crucis aut occidendi [illegible], [illegible] [illegible] doctrinae actio mirac[illegible], [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] in [illegible] curativa, [illegible] in [illegible] punitiva, aut [illegible] [illegible], [illegible] vera [illegible] fore ab [illegible] damnificativa [illegible], ut [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] credere [illegible] vellent [illegible] ut dictum [illegible] Deus [illegible] miraculosa [illegible] ostensiva [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] a pseudo prophetis esse accipienda in [illegible] [illegible] dogmatis.

[illegible] magis de [illegible] [illegible] [illegible] verba, quae [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] uxoris: [illegible] [illegible] tale crimen, [illegible] verum in verbo [illegible] [illegible] [illegible], quae quaequis actio miraculosa [illegible] [illegible] doctrinae: [illegible] verbis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] morale [illegible], [illegible] [illegible] accipienda [illegible] verba [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible], atque adeo Maritus [illegible], [illegible] affirmant [illegible] [illegible] quos agimus, [illegible] Deum auctorem [illegible] et inspiratorem [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] se ipsum, aut [illegible] alios in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miraculosa in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iustitia misericordia [illegible], [illegible] si videat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] doctrinae, [illegible] [illegible] [illegible] pugnantem [illegible] auctores

I.

... coercesse volunt, quae [illegible] ita ... tradiendis.

§ [illegible]

... vitio laborante ... alii

Denique ... qui asserunt posse Deum ...
et metaphysice operari miracula in confirmationem pravi dogmatis, non autem
id posse moraliter in eo ... laborare ... ostendere, quod certe
... excepi ... de Deo ... disp. 3. cap. 8. ... 3. inquam
necessario morali ... solum ... introducunt ... illius ...
... non nisi necessario physica, et metaphysica et possunt efficacibus
argumentis monstrari, quod omisi, ne ibi videri possent incursu ...
...

1° ... quia si Deus habet moralem necessitatem ad non ...
... oculos caeci vel ... aut vita defuncti restituendis, quando pseudo propheta
illa miracula committeret in confirmationem suae ... doctrinae, aut certe habet,
quia Deus argueretur, aut esse auctor illius doctrinae, atque adeo seduc-
tor et impostor, aut quod faceret indecentia contra ... [illegible] miracula
operari, quod neque minister tam impie eis abuteretur ... in talibus ...
... permittens illa derogiendo in confirmationem ... suae ...
... sed ... hoc dissonum, quod Deus nec physice nec meta-
physice posse subire merita nota seductoris, et impostoris, et ...
... malae doctrinae aut ... indecentiae cuiuscumque ... si ve-
consequenter ... , non moralem ... et meta-
physice necessitatem Deus ... ponere ad non aperiendos oculos cae-
ci ... pseudo propheta ... committeret in ... doctrinae.

2° ... quos ... asserunt
... verum est, ... calculis ... physice
et metaphysice ... non ... moralem ... aut sibi
violentiam aliquam inferre ... sed ... necessitatem ... mo-
ralem ad non operandum aliquod miraculum in confirmationem ... doctrinae non
autem physice et metaphysice ... physice, et metaphysice
...

posse se ipsum destruere, aut violentia aliqua infringere. [illegible] ut transtulit. Probatur: quia tota essentia et metaphysica Dei est [illegible] ut se destruat, aut infringat, nihil est a [illegible], quod [illegible] essentiae et metaphysicae, quod se privet aeterna beatitudine, felicitate, et voluptate [illegible] dicentes moraliter [illegible] impossibile. Deus quasi aliquo miraculo [illegible] doctrinae [illegible] essentiae et metaphysicae [illegible] essentiae et metaphysicae [illegible] ut se privet aeterna beatitudine, felicitate et voluptate, [illegible] [illegible] essentiae et metaphysicae [illegible] se destruentes, aut vi infringendi.

Probatur: necessitas moralis [illegible] in inclinatione et innato affectu, exigit [illegible] quoddam pondus [illegible] quo quodammodo rapitur ad suum centrum; in politicis, vel moralibus [illegible] indifferentiae repugnantia, et quodam veluti [illegible] resistentia. [illegible], et [illegible] nihil est [illegible] agere [illegible] necessitate morali quam agere [illegible] [illegible] naturali inclinatione, [illegible] repugnantia, et resistentia [illegible] ferventi [illegible] voluntatem centro avelli, [illegible] nihil est aliud posse Deum agere [illegible] necessitate morali [illegible] quia aiunt retardari ab operando miraculo [illegible] doctrinae, quo posset aeterna sua beatitudine, felicitate, et voluptate se privare: [illegible] [illegible] se destruere [illegible] de [illegible], quod aiunt Deum [illegible] moraliter facere miraculo [illegible] [illegible] essentiae et metaphysicae [illegible] se ipsum destruendi, et vi infringendi, aut aiunt alii [illegible] [illegible] miraculo [illegible] essentiae et metaphysicae [illegible] Deus destruere se ipsum, aut infringere violentia [illegible].

[illegible] omissis [illegible]. Vel quasi miraculo [illegible] doctrinae [illegible] [illegible] optimi et [illegible]

aiunt

aium [illegible] ... praedicimus Deus ex necessitate ... ad non faciendum mi
racula in ... doctrinae, ... unam facit ... gra
tia, quae et ... veritas ... et illius bonitatis et optimae ... sanctis
... incoeptis; ... ex ... theologis, una
... mira ... Pater
... ... et illius optimi et bonissimi
... in Deo impositam moralem ad faciendum miracula
in ... doctrinae, ... a vero
aberrans ... incoeptis. ... experimenta ... est tam
[illegible].

Decimo quaestionem.

Dum nobis est ... Deus mortuus suscitare
aut ... facere in ... dogmatis
quod ... seducere ... scribere ... Ruiz ...
... Annotatum ... mittimus ...
videat pseudo ... accipiens illud in ... proprio
... Theologi ... Granillo ...
... memor ... credere ...
negari assensu ... credentibus. ... Ruiz ... con-
venient ... Sacra ... de primo ... nominis ...
... in ...

... Se ... miraculi ... indifferen-
... ... quidem ... bene ... accommodatis et ... tur-
pibus, ut ... Christi ... servire, ad ... iusti
... miseri ... dic, ... Sacra ... litera, ... etiam, ...
... indifferentia licet uni ... vel alteri parte ... diu
... ... alteris ...
... ... et ...
... in ... ... cap. ... ... curaxeri ...
... ... videri ... licet uni a nomine ...

indifferentibus

rendo pecuniis, aut pignus extinctum, ostentum a divino acceptum, q. divinum miraculosum, aut a ... statim dare, atque, prout a divina illa similiter neque, q. Deo licet uti aut miraculosum, quia vidit ille fore a ... neque alii ... in modo de se invenire, cooperandi, ad maius ... ipsum ... conditionata, excipiant, quae ad sui ... miraculo virginitas et miraculosa ... indifferenti ... vera ... in gratia ... .

Ridebunt mihi Adversarii ... licitus ... in abusione ... numeratus ... ibi ... talem ipsum ostendi ... exceptam, ... fugere damnum imminens, aut in gratia ... et vita, aut in ... familiaribus, quae ... Deus ... , aut damnum imminere ... dispositionibus idem ... miraculosa ... de abusu ... . — ... dici ... idem ... in ... numerari ... sibi subvenire, et Deus sibi ... innumeris ... thesauris ... Deus ... miraculosa ... .

... Deus in numero ... differentes movere ... miraculosa, nec minus efficax ... fugere damnum imminens, quae movet ... indifferentis, ... videri ... sapiente negare. — ... latere in thesauris ... in numero ... sibi Deus ... deberet ... , quod ... illud Iob ... : ... conquieverit terra, ... transferent montes de loco suo?

... : ... terra.

C

sue [illegible] novatio, miracu[illegible], [illegible] videre negari videret, [illegible]
[illegible] miraculosa [illegible], qui videat [illegible] de [illegible] illa esse a [illegible] in
[illegible] docti
[illegible] [illegible] ratione; [illegible] n[on] debet iure, nec
et [illegible] miraculo privare, [illegible]
[illegible] si [illegible] et [illegible] ipsa se a [illegible] retrahere. Nihil
[illegible] agere et [illegible] fere sit quo [illegible] a [illegible]
[illegible] de [illegible] non est [illegible]
[illegible] aspectui viri se offerre, a quo se turpiter amari [illegible] nullus
[illegible] amore [illegible] intenti [illegible]
peccans mortaliter Mulieres se [illegible] ornantes, [illegible] in luce meridiana
[illegible] patear fore, ut [illegible] iuvenibus turpiter amentur [illegible]
certo certius si non quarum vanitate, sed naturali [illegible] aliqua ratione [illegible]
cans quaeque esset in illa femina, quae se turpiter amari noverit aspectui
viri se offerre cum inviserent vicinos, nec minus urbana [illegible] ad
ecclesiam [illegible] Deus mortuos suscitare, et si [illegible] videat
[illegible] esse [illegible] aut [illegible]
[illegible] ut sapienter [illegible]
P. [illegible] lib. [illegible] de [illegible] n. 4. addimus [illegible]
[illegible] fere certum non imputari in suum [illegible] actiones ac [illegible]
[illegible] per quas [illegible] non imputari [illegible]
[illegible] naturam [illegible] convenient [illegible] ut est cibus [illegible] moderamen,
aut [illegible] ut orare, studere [illegible] aliis, ut est adire [illegible]
[illegible] causa et [illegible] alloqui: nec ulla est culpa [illegible]
[illegible] in ea [illegible] videatur pollutio inde subsecuta. [illegible] multo magis [illegible]
[illegible] videatur [illegible] naturae [illegible] convenientibus [illegible] alteris
[illegible] pollutio, aut si [illegible] subsequi, alias multae actiones naturales
utiles et [illegible] omittendae, ac innumeri [illegible], ut
ostendit idem doctissimus P. [illegible] auctoritate [illegible]
[illegible] Deo [illegible] in opere miraculoso
ostenso [illegible] aut [illegible] manifeste [illegible] non [illegible] imputari
[illegible] doctrinae [illegible] Evangelij [illegible] actione

deroquet

detorqueat illum, nec Deus talem pus debet omittere [illegible] videt malos [illegible] de sui facientis subveniendum.

Tertio quomodo [illegible] negari dona [illegible] admiserint, sed [illegible] [illegible] Deus [illegible] facere miracula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: nihilominus Deus privavit servitio [illegible] (creaturas et [illegible], [illegible] accipit [illegible] perfectissimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resplendere [illegible] maius opere creaturas, quas minime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex doctrina, quae in illo cap. [illegible] citato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Rom. [illegible] innumeris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miracula operari, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illo [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]: Deus potest facere miracula in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negat Mariam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accipi [illegible] [illegible] et miracula in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo revera [illegible] tale crimen; [illegible] potest facere miracula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incircumst. [illegible] [illegible] videat [illegible] [illegible] [illegible] corruptore Evangelii, [illegible] illud in [illegible] [illegible] errore. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] errore, in quo ille [illegible] incidit [illegible] accedit errori, in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manifestum, sed illud [illegible] [illegible] a Deo et illa [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] debet [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus potest [illegible] donum [illegible] sanitatis, [illegible] [illegible] [illegible] videat illum [illegible] [illegible], [illegible] donum [illegible] [illegible]; [illegible] potest facere miracula [illegible] [illegible] [illegible] videat illo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dona [illegible] [illegible] Deo [illegible] multis peccatoribus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] illum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], de quo [illegible] [illegible] [illegible]. Et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manifestum, de quo [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo, cuius iudicia sunt incomprehensibilia, aut [illegible] [illegible] Diabolica fraude [illegible].

[illegible]

diversendo [illegible] in [illegible] verum ne dicat sacra scriptura [illegible] probari [illegible].

[illegible] ubi [illegible] in qua [illegible] adversaria. Ut minus [illegible] dogmatis et donum prophetie, quo figuram revellens, et donum sanitatum, quo in [illegible] solam manuum impositionem restituerant [illegible] salutem, et opera miraculorum, quae [illegible] fecerunt [illegible] apparet manifeste ex illo [illegible] ad Rom. 12. versu 5. ubi inter opera miracula [illegible] charitatis, quae [illegible] fecerunt, numerat donum sanitatum, quo [illegible] ad [illegible] restituebat. [illegible] apparet ex illo Marci ultimo versu 18. ubi [illegible] signa [illegible] donum sanitatis [illegible] quo aegros manus imponentes bene habebant, [illegible] Deus [illegible] dona [illegible], in [illegible] quadam [illegible] et in [illegible] fines, atque [illegible] in [illegible] doctrinae [illegible] et [illegible], [illegible] poterit facere miracula [illegible] fecerunt [illegible] in iis circumstantiis, in quibus [illegible] inclamantur [illegible] veri sui dogmatis. [illegible] quomodo possit negari [illegible]. [illegible] evadat et doctrinae manifestior [illegible] in [illegible] et solva.

§ 6.

[illegible] Satisfactum.

[illegible] ad adversarios [illegible] summarum ab auctoritate sacrae scripturae, quae multis in locis videtur [illegible] miracula [illegible] doctrinae, quale est testimonium ex ultimo capite Marci ubi post [illegible] Christi D. [illegible]: illi autem profecti praedicaverunt ubique Domino cooperante, et sermonem confirmante sequentibus signis. et illud ex cap. 2. ad Hebraeos, ubi [illegible] Evangelium [illegible] Deo signis et portentis. [illegible] testimonia omitto. Qua doctrina [illegible] tam certa [illegible] adversarii [illegible] ex [illegible] dubio [illegible] et auctoritate sua stabilire, [illegible] Deus miraculum edere [illegible] [illegible] Evangelii, veritate [illegible] sua

[illegible] ita dixe, ad [illegible] nihil [illegible] Deus [illegible] verbum [illegible] verbo, [illegible] illud [illegible] miraculis [illegible] a Deo miraculis in iis circumstantiis.

[illegible] miracula [illegible] nostris superius dici solet a [illegible] sigillum, quo verba [illegible] sigillata ad nos [illegible] ut Rex [illegible] sigillo suo munire [illegible] contraria [illegible] verbum [illegible] auctoritate sua [illegible], ita si Deus in iis circumstantiis ederet miracula censeretur illa approbare, et [illegible] dubitare [illegible] facere, [illegible] mentiri, [illegible] — [illegible] si aliquis pseudo propheta [illegible] aliquis errores [illegible] miracula [illegible] resuscitare [illegible] Deus [illegible] resuscitare [illegible] errore [illegible] balbutientes, aut [illegible] excitare ut disertis verbis [illegible] pro vero [illegible] impossibile [illegible] Deus [illegible] autor mendacii, ut [illegible].

[illegible] Deus solus [illegible], quae certe iam erat [illegible] — [illegible] miraculum [illegible] aptissima ut in [illegible] doctrinae [illegible] privative [illegible] servire, [illegible] a Deo [illegible] [illegible] accommodari [illegible] [illegible] misericordia [illegible] doctrina [illegible] superius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accommodata [illegible] [illegible] [illegible] accommodata et [illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible]; atque miracula [illegible] generis [illegible], ut dixi, et ideo [illegible] Deus miraculum faciens in iis circumstantiis consequenter velle approbare, [illegible] doctrina [illegible].

[illegible] miraculum sigillum Dei, quo verba sua ad nos [illegible] autenticis [illegible]

[illegible]

[illegible] ministerio, et [illegible] opere solum miracula [illegible] accomodari; [illegible] [illegible] omnis [illegible] [illegible] finis, ut dixi; [illegible] dicere [illegible] operari [illegible] vero dicitur [illegible] [illegible] signo, [illegible] [illegible] servire [illegible] dicti, et ad [illegible] [illegible] [illegible] fines [illegible] [illegible] arbitrio, [illegible] bene diceret, [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] miracula facit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud, [illegible] dirigere in [illegible] fines. [illegible] [illegible] [illegible].

Nec minus facile [illegible] altera, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: et [illegible] [illegible], ut [illegible] manifesta [illegible] resurrectio mortui, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet prudenti [illegible] [illegible] viro certo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lingue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tale dictum [illegible] et dignum credituri, ita [illegible] [illegible] [illegible] illud stabiliunt [illegible] [illegible] [illegible] ministerium [illegible], et ideo certi [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Deo [illegible].

[illegible] [illegible] distinguendum: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mittere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excitaret, ut [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicti illud stabiliret et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] excitaret ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stabiliret [illegible] [illegible]. [illegible] nullus prudens, et cui sapiat cor, ex dicto equivoco infantis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sed adiiciet [illegible] examen, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut prudens [illegible] vello genere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miraculo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equivoce.

[illegible]

Primum ... Deum ... quod ... Deum esse

ter modo dicitur, etc. ... quod [illegible]

necnon ... in ... errori nomine credit ... Scriptis

dogmatis, quod ... autem ... illud ... ex quo inque

... quod de interiori ... interiori ... nobis ...

... quod ... signo exteriori; quae autem quae ... ad

... errori dogmatis in nullo differant exterius a ... sanctis ...

et ... certe doctrina sanctis ... magis credit exterius ... impiis

... Deo ... si posset fieri miracula in ...

... credit fidei ... miracula ... a Deo

... tanti ... eius ... necessarie.

facile adversariis ... miracula posse fieri a Deo in ...

cuiuslibet ... Deo ... sed ... dici ... est.

... non urgent, quia ... in ...

... aut alteri miracula sic ... fa-

... contra quae credit, ac ... doctrina nostrae fidei quae

non ... miracula, sed ... innumeris ... credibilis

facta est. ... error ille ... miraculis desumen[tum]

non est in tota ecclesia, quae in hac ... errare potest, sed in ...

aut a ... privatis ... unde ... maxime inspectos ...

... errorem evadere ... quae credibilis, ac ... credibilis

... fidei, quo fieret ...

... ratio ... quod licet fieri posset

miracula ... a Deo aut certe non ...

... miraculis ad credibilitatem ... fidei, ... nemo

posset ... iudicare, imo nec dubitare ... miracu-

... a Deo facta ... maxime ... iudicium de ...

... quae frequenter ... non ...

... aequivocis ... aequivoca ...

... ad iudicandum, aequivocos ... compositoria ...

... aequivocis ... maxime

... certe in ... miraculis ... credentes ...

q[uo]rum, quae honestis faciunt boni a Deo vel miraculorum vi
circumstantijs absque a[li]cuius periculo, quibus non semper sa[tis] ratione possis
distinguere.

Fateor credere doctissimos viros hoc esse credendi
causam, nec ex singulari miraculo quod aut viderint aut audierint,
sed movendo se a sententiis doctis, quasi ab aliorum
inspirationibus, maxime in novitate aliqua, vel illa quae aut in ecclesia
Catholica contra sunt recepta, aut a sapientibus auctoribus [illegible]
reprobata [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] verum dicere,
cap. 1. ad Galatas 1. vers. 8: Sed licet nos
aut Angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam quod evangelizavimus
vobis anathema sit. Quae verba [illegible] [illegible]
[illegible] in suis commentarijs [illegible] Cornelius a Lapide
[illegible] Vincentius Lirinensis [illegible] [illegible], et elegantes [illegible]
[illegible], et alij ecclesiae patres.

Ex quibus gravissimis sententijs clare constat,
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] non credere [illegible], quae vendi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
solum miraculorum [illegible] [illegible] in magno opere sint semper [illegible]
[illegible] diligenter [illegible] [illegible] [illegible], quae illa circumstant [illegible]
[illegible] manere [illegible] in se [illegible] et sint digna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] manere [illegible] [illegible]
[illegible]. Quae [illegible] ingenium [illegible] multo [illegible] est ad sui sus-
pendere et expectare Ecclesiae iudicium, quae si semel suam interponat auctoritatem,
[illegible] in decidendis [illegible] fidei [illegible], quae ad fidem attinent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] nulli exponitur errori
[illegible] periculo [illegible], [illegible] privato suo iudicio et examini fidere [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] et incertis [illegible] [illegible]
dum esse praesumpserit.

Quae cum ita sint certa, [illegible] sapientis [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] doctrina repraesentat, quae certe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae non [illegible]

[illegible]

separatim necessarium sit ab Ecclesia. Et in proemio eadem doctrina [illegible] exponi possent, quorum solutio est facilis ex iis quae diximus, et quae in fra [illegible] dari non opus fuit. Caput 10. Utrum objectum materiale fidei potuerit aliquo tempore [illegible] scitum.

Haec quaestio agitatur a D. Thom. in art. 4. et 5. eiusdem quaestionis, quae tangitur etiam in 2.a. q. [illegible] interrogat: Utrum credere ea quae ad materiale probari possunt sit necessarium. Atque ad dignum examen illius [illegible] infinitas difficultates inanitate apponere cogeremus; ideo et materiam [illegible] interpretamur secundum D. Thom. discursum eius in 3. opere, et omnia in suum tempus. Caput 11. Utrum materiale objectum fidei progressu temporis creverit. D. Th. 1. [illegible] D. Thom.

Gravis ista et valde utilis quaestio discussa D. Thom. [illegible] a. 7. ubi in corpore articuli sic resolvit: Dicendum est quod quantum ad substantiam articulorum fidei non est factum eorum augmentum per temporum successionem, quia quaecumque posteriores crediderunt continebantur in fide praecedentium Patrum licet implicite. Sed quantum ad explicationem crevit numerus articulorum, quia quaedam explicite cognita sunt a posterioribus quae a prioribus non cognoscebantur explicite. Haec S. Doctor, quam firmant sacrae scripturae testimonia quae [illegible] ubi [illegible] doctrina [illegible] veritate sequor et sic expono.

Objectum materiale [illegible] fidei, quod requirit attentam [illegible] non [illegible] talis virtutis, nec crevit, nec decrevit, nec mutatum [illegible] quantum ad substantiam sui temporum successione, sed unum et idem semper fuit et erit omnino ex substantia eius. Hanc assertionem [illegible] in [illegible] conversionem [illegible] [illegible] Hebr. 11. [illegible] 4. Ab initio mundi usque ad consummationem eius una fides semper fuit et erit; sed si objectum materiale [illegible] et [illegible] fidei, quod requirit attentam [illegible] non [illegible] talis virtutis mutaretur aliquando substantialiter, [illegible] et [illegible] successione temporis acciperet, non una semper esset fides [illegible], ergo [illegible].

Dico

Probo mi[nore]: q[uia] mutat[ur] s[ecundu]m essentiam, substantiam omni mali

Articuli ... variantur essentia substantia et facultate per ... divinae ...

ex dictis sequitur ... evincitur evidenter demonstrantur ... ind[ividu]o

in ... et facultate, qua ... dist[inctio] ... mali ... distingui

nulla ... experientia ... sit certus et sapiens ... suspensiva

... ex ... solum ... essentia ... ut ... humanae ...

esse ... indubitanter omnes ... male illius in

substantia et essentia semper esse unum.

Probo eandem assert[ionem]: ... omni mali

... fidei ... requirit attentam ... talis virtutis ad

... mali ... tempore ... deg... ad ...

... videmus ad ... partare, sed ...

differunt ... videmus: q[uod] mali ... articulis

... fidei, ... attenta ... virtutis ... [illegible]

... non exerit substantia ... essentia. Probo m[inorem] ... ceteris ...

... illa, ... decursu temporum mutans omnis mali

... fidei ... quia ... crediderunt ... credentes

... complicite, ... de ... clarius ... partare in uno, ...

debeo ponderare accuratius.

... articulis et ... fidei, attenta ... divinae ...

virtutis, ut ... Heb... cap. 2. v. 2. ... credendorum

nempe ... Deum ... in ... operibus ad praemium ... ut Deus ...

illius remunerator; ... in ... collect... continentur, quae ... temporum

... credita, ... mi... illa certe ... exacte

... illo cap. 2. ... in corpore articuli

... Articulus illo ... includit ... decursu temporum

... et ... Deo, ... de ... indagavit: ... arti-

culo illo ... operum, ... misericordia ... divinis ...

dispensatio est, nempe verbi incarnationem et ... operatus fuit Filius Dei ...

... sibi ... acceptabilis ... operum ...

... clarius in obscuro, ... in ... partare. ... tandem in articulo ...

Deo remuneratore ... quod in ... beatis ... aeterna

damnatione

damnari, de die iudicii et similibus credimus, quod unus et idem est [illegible] explicite fidei, attenta conditione naturae divinae semper fuit [illegible] et substantia eius.

[illegible] satis declarare istam 1am propositionem [illegible] et [illegible] mysterium [illegible]; [illegible] ad alteram, quae non minus est apperta. — Decursu temporis crevit notitia omnium maxime [illegible] fidei [illegible] articuli, [illegible] solum lege tenebantur et credebantur solum obumbrate, et implicite nunc declarata credantur, et [illegible] obscuritas [illegible] caligine dispersa. Adeo [illegible] certum est, quod nulla egeat probatione. [illegible] demonstrat apperte scripturae sacrae testimoniis. Unde Deus (inquit ad finem corporis articuli 7. citati) Moisi dicit Exodi 6: Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob, et nomen meum Adonai non indicavi eis, et David dicit: super senes intellexi, et Apostolus dicit ad Ephesios 3. [illegible] generationibus non est agnitum mysterium Christi sicut nunc revelatum est sanctis Apostolis et prophetis. Et [illegible] ostensum capite 3. [illegible] fidei [illegible] diversis statibus eius [illegible], et ideo [illegible] singulari modo [illegible] non [illegible]; et [illegible] malitia [illegible] fidei [illegible] ad [illegible] male [illegible] illius.

[illegible] dixi in illo [illegible] 2. [illegible] alterius [illegible] et abstracte [illegible] supponat [illegible] Eius doctrina [illegible] veritatem supponens [illegible] 1. 2. 5. in corpore [illegible] speciale [illegible] intelligi et [illegible] integra [illegible] solum [illegible] male [illegible] ad tale [illegible]; [illegible] intelligi non [illegible] [illegible] exemplo [illegible], cuius [illegible] male [illegible] sustinere periculum mortis, et [illegible] bonum [illegible]. Nec [illegible] nec [illegible], nec [illegible] in particulari [illegible] in particulari, et [illegible] sumptis, [illegible] intelligi virtus [illegible] aliorum [illegible]: [illegible] [illegible] in bello iusto aut aliis [illegible] reducit [illegible] ad [illegible]

[illegible]

/

tradiderunt ipsa acciens quod sensus sacramentis et filios eius in particulari quo alia, in quibus via, aggredi solet, et experientia a maxime ipsis bonus esse viri fortes, subiectum ipse.

Hic s. Leonis sapientes qui in particulari ambi-
cans de fide quam a nobis in aeternum sedulo exquirunt, dum est quod fidei omnis est c.
e' id quod quod sanctos beanys efficit, i. collectio illorum tulit sequitur sed seais
efficit nunc ut ipsa lex doctrina cap. 2 ipse sinati, et ex doctrina
exhibuit quod quod il, ad quae et ex ipsa .1. Anno quod acciens autem, aut
quo ratio idem a. d. Sequitur, ut sententia de omni fidei via qui in sacra
scriptura divinis traditas Dominus, ut quod Abraham sunt domus filius,
quod David fuit filius Isai, et alia similia. Que sic ubi sic esset
intelligi possit adeo et simplex, et nulla facta sic ac actuali, inter-
gra, atque perfecta. merito

Ergo exemplorum, et de soliditate huius doctrinae c.
omni materia 14 et 13 et 2 et de acciens facultatis et sic iam
de alia specialis reddere et sequentis quod ipsa veris, et resolvendo sequitur
spirit et veritatis quam decursu temporum creverint illa materia
fidei 2 et acciens: quod nomine est textus, quae quod libri sacri quae
deinde in diversis temporibus editi, et a diversis auctoribus, et quod diversas
continent materias, quod ipsi diversae quae ad suos adhuc nullis descriptae
exigebant illius lectas decursu temporum acceperint s. quoniam in ista
quae lege ad certa sacrificia in nova aut ad sacris deinde,
sic de religione et aliis virtutibus quorum adhuc successo temporum
sine quod id fuit expediens, ordinari illius scripto, et nunc sanctum rem e.
dico afferri fuerunt, et delatae ad diversas partes, quod adeo certum est, quod
semper fuere maiori operatione nunc nostras per ostendere.

Hic n. viri talibus sunt, quod sic ipsis et in-
telligi possit intacta, et perfecta fides adeo et simplex nullis facta, ut
erant certe pertinentia ad omnes materias 2 et acciens illis. Ut etiam
sint quae decursu temporum creverint ea quae in lucubratis ea de sensus erit
quod omni materia fidei 14 et acciens creverit decursu temporum.
Verum dico, quae de fide sine se et in genere inspecta dicitur sic
omnibus in particulari deducere expediens erit.

§. 2.ª

Doctrinæ dilucidatio.

Fidei cognitionem quippe illustratam semper successu temporis vere est dicere in ad tres differentes status legis; quamvis plane dicat ex dictis antea quæstione 3.ª citato, sed sua certe incrementa decrementaque intra eundem statum accepisse, nec semper in eodem gradu permansisse, pro ut obscurum argumentum probari ex sacra Scriptura. Fidei namque lumen, quo fuit a Deo illustratus Adamus primus fidei parens ad posteros suos diffusum crescentibus peccatorum moribus valde fuit extenuatum; sed sanctissimus Enos filius Seth instaurator et vindex, dilatam incrementa fecit; sic enim meruit, quod de ipso in sacra Scriptura diceret Gen. 4. vers. 26. Iste cœpit invocare nomen Domini: quod sic illo auctore et promotore semper excellentius quam ante Deum fuit honoratus et magnificentius publice celebratus, clariori fidei notitia cognitum quæ totius illius ætatis et cuius merito etatis Ecclesiæ exquisita ut colligunt ex Salianus, quem illa referunt Sixtus, Abulensis, Pererius, Lyranus, Delrius, Batablus, et Tiberius tom. 1. Annal. Eccl. Testamenti Veteris anno mundi 250. n. 6.

Hæc fides quæ tempore huius sancti Patriarchæ tam magnifica incrementa accepit in miserabili illa universæ carnis degeneratione, et corruptione, quæ fuit ante diluvium pene fuit extincta, et obliterata; sed in Noëmo eiusque parva familia tamquam scintilla quædam divini numinis providentissime servata, post diluvium denuo mirum in modum claruit. Quæ ab Abrahamo eiusque posteris aucta quo venit ad Moysem populi Iudaici ductorem et vindicem, ipseque legislatorem, in quo fidei notitia longe maiora quam antea clarius augmenta cepit per scriptam legem, et decreta sacrificia, et instituta sacra festorum solemnia, et cetera in quibus eius fidei lumen splendidius refulsit.

Crescente autem in dies in synagoga annorum successu

Ita progressu...

exemplum vero fecit, nam tempore Davidis ipsi, et aliorum
Prophetarum, quam dies lux longiore se contrahit claritate effulxit, ubi
multo clarius sui fulgoris radiis effudit tempore Joannis Bap-
tistae et ceterorum iustorum veteris testamenti, qui fuerunt cum
Domino coetanei, quo sole fulgentissimo in Bethlehemitico sta-
bulo ex oriente, suisque Evangelicae doctrinae diis [illegible]
[illegible], [illegible] suo [illegible], fidei [illegible]
ad summam claritatem [illegible] pervenit.

[illegible] erant enim tempore [illegible], [illegible]
[illegible] ad diversos [illegible] legis statum [illegible] tempore [illegible]
eius de legis [illegible] fidei [illegible], et [illegible] in [illegible]
[illegible], [illegible] remedio [illegible] peccati originalis [illegible]
circumcisionis principio [illegible] anno [illegible] legem [illegible]
legem naturae [illegible] principio [illegible] fuerit [illegible]
anno [illegible] 157 [illegible] lex [illegible].
[illegible] diversos [illegible] legis scriptae [illegible] diversa
[illegible] oracula a Deo [illegible], diversi libri canonici
[illegible] scripti, diversa [illegible] saecula symbola [illegible] nova
festorum solemnia instituta, et cetera, quae [illegible] tempore
[illegible] scripta lege [illegible] gesta sunt, [illegible]
[illegible] sacrae [illegible], [illegible] fidei [illegible]
[illegible] in dubium [illegible].

[illegible] certissimum [illegible]
[illegible] a [illegible], [illegible]. V. [illegible] Dei a [illegible]
[illegible] in [illegible] maiorem claritatem
in fidei [illegible], quo adventui [illegible]
[illegible] in Adamo [illegible] minus [illegible]
[illegible] sacra salutis, quae tempore [illegible] tempore
minus clare, [illegible] Noemi, et in tempore [illegible]
minus [illegible] sub [illegible] Abraamo, et sic de ceteris usque ad
adventum Christi Domini [illegible] instituit [illegible]

[illegible]

S. Thome, q. in 3o art. 9, docet dictas rationes claritatis
cogn. fidei crevisse: sed d(ic)e e(st), inquit, q. fidei qu... in temporum
incrementa temporis crevit fides ... et q(uod) ... sanctiores ad con-
tinendam ... fuerunt, tanto sacratiorum fidei cognitionem expli-
carunt. — ... ad ... temporis, in ea
perspicuitate ... dixit, q. res revelat ... expediunt:
Cum vero ... temporis ... [illegible]
et ordine, que ponit S. Thom. in incrementa claritatis cognitionis
fidei in Ecclesia Dei. 1o Pro auctoritate tanti doctoris,
cui in magno fundo auctoritatis, et nos resistere insanus
est. 2o Quia alii doctores cum S. Thoma, quos ... sic in
Ecclesia ... ubi docet principia fidei et doctoris, q. ... ad ...
dio ... Ecclesie suis temporibus ... de cognitione fidei in
... dans ... oportebat ... illo tradi populo ...
nude ... in ... manifestationes ...
... sed ... auctoritatis ..., ut ... 1. ad ... 12.
sed tempore Adami oportebat tantum de fidei articulis
tradi populo ... tempore Enos, et tempore Enos oporte-
bat ... tradi, ... tempore Noemi, et sic de tempore Abra-
hami, Moysis, Davidis, ... et Ioannis Baptiste
... in ... fuit minus de cognitione fidei in ... dans Ecclesie sub Ada-
mo, quam sub Enos, et sic de ceteris.
... 2o, ... minus de cognitione fidei suf-
ficit ad cultus reddendos Deo minus solemnes, sed cultus red-
ditus Deo in Ecclesia tempore Adami fuit minus solemnis
q. redditus tempore Enos, et sic minus solemnis q. redditus
sub Noemo post mundi ... illa ex aquis purgat...
et sic de Ecclesia sub Abrahamo et ... usque ad
... Domini adventum, ... manifeste ... ex ... sta
... minus de cognitione fidei oportebat tradi Adamo, q. Enos,
et sic de ceteris.
... 2o ... mi ... doctor S. Thom.
q. ... 3. ... 61. a. 3. ad 2 ubi ostendit ...
augmenti

augmenti cog[nitio]nis fidei … succes[sio]ne p[ro]creationis … ; …
peccatu[m] cepit in … dominari in … …
penetrata, n[on] sufficiens … adiecte vivendi … ; id
necesse fuit extrahi p[re]cepta in lege scripta, et … fidei
… . Ex qua doctrina … Aug[ustin]us ; cog[nitio] fidei … declaratione
dari … , quo peccatorum tenebre maiores fiebant, et ad obscuran-
dum … luminis in … pectoribus influxu splendoris insurgebant,
… peccatorum tempore Adami minores erant … ; …
… , q[uia] temp[or]e … , et sub … dominabant[ur]
… sub Noemo, et sic deinceps ; … dari … fidei
influxu ecclesiae Dei sub Adamo … sub … et sic deinceps ;
… nihil e[st] aliud, q[uam] crevisse in Ecclesia fidei …
… a S. Thoma, … .
… 2[a] 2[ae] q[uaestione] 1 … in illa
… : quo Ecclesia Dei … perfectionis status …
… fidei ; … Ecclesia magis accedit ad
… adventum … perfectionis status, … magis accedit ad …
… adventum … perfectionis … fidei ; … clarius
… , … ,
… ; Sicut … , inquit, … videmus
… in … , … perfectionis … ,
… post … inventum … ; …
… declaro.

Quo magis … accedit ad plenitudinem … ,
magis … perfectione ; … tempus adventum Christi … et Evangelicae
legis … tempus plenitudinis … , ut constat ex Paulo ad
Galatas 4, et dicemus in … ; … quo magis accedit Ecclesia ad
adventum Christi … magis … perfectio … maior vel minor
Ecclesiae sumitur ex perfectione maiori vel minori cog[nitio]nis fidei, …
… , … magis accedit Ecclesia ad adventum Christi …
magis perfecta … magis clara … fidei, …
… ordinis incrementi cog[nitio]nis fidei …
… et … servatis a Deo …

…

Ad 3m: Ecclesia Dei ut aurora, ipsi notans e suum incrementum, atque etiam decrementum suum; nam ante Enos valde fuit obscurata, et ante diluvium pene extincta; quia non est unum a sese [illegible] fidei cognitio, quo Ecclesia Dei magis accedebat ad adventum Christi, ut patet, quia tempus diluvii proximius vicinius fuit adventui Christi, quam tempus instaurationis fidei, cum Enos, sed sub Enos lucidior fuit quam ante diluvium, quando pene fuit extincta et obliterata; ergo etc.

Quae ratio non me multum premit; quia obscuratio quae fuit fidei proxime ante diluvium non fuit per se, sed per accidens, [illegible] non attendere unum est dicere lucem meridianam esse minorem quam lucem matutinam, quia sol in meridie largius sui luminis radios effundit, quam sub mane, et tamen per accidens potest contingere apparere minorem lucem matutinam quam meridianam [illegible] insurgentibus nubibus obscuris quae soli adversantur, [illegible] certe semper attendere unum cognitionem fidei eo esse perfectionem et clariorem quo magis accedit ad Christi adventum, quamvis possit per accidens contingere cognitionem fidei statum perfectionis magis obscuram, et e contra videri quam cognitionem fidei statum imperfectionis et a Christi adventu remotioris, ut si quando errorum et peccatorum tenebrae, quae a fidei splendorem temere insurgunt, et Ecclesiam Dei invadunt. Sic non est attendendum ad multitudinem attendendum; quia res non ex eo quod sunt per accidens, sed ex eo quod per se debent esse sunt indicandae, ut inculcavi saepius ex D. Thom. et ex philosophis et tenemus.

Altera difficultas.

Ut claritas cognitionis fidei tamen crevit in Ecclesia ante adventum Christi D., quod congruebat, aut etiam excreverit claritas fidei, quae est in Ecclesia post adventum Christi D. [illegible] dicitur [illegible] Christum D. non requirit illam claritatem incrementam in cognitione fidei, quae debebat Ecclesia Dei ante adventum [illegible] est. Et obstat ex nostra doctrina illius cognitionis [illegible] servari: illa [illegible] villarum rivulis incedentibus, quae omnia [illegible] ostendunt

cognitionem

lucis fidei, quae ei dari liquido dicenti comparare coaequare, non dico excedere claritatis visionis fidei sub Christo D. Qui status liberior, intensae perfectionis et plenitudinis, ex inquo, ut Paulus ait 2ª ad Corinthios 3. velamen veteris testamenti eva-cuat et misteria regni caelorum plenissime percipiunt.

Ad ipsum Ecclesiae status ex dottrina superiorum certum est, haec est non posse coaequare, non dico excedere culmen perfectionis ecclesiae [illegible] quod adhuc erat in via ad perfectionem: ad statum, quem habuit Ecclesia ante adventum Christi D. est status Ecclesiae in adhuc minoris, inchoantis et [illegible] perfectionis tendentis, quod accidit in adventu Christi. [illegible] dicitur est de tempore [illegible] fidei, et sub intensa perfectione. [illegible] liquido non potest ea esse coaequare, non dico excedere culmen perfectionis ad quod accedit in adventu Christi. Unde praesens dictio solum respicit casum aliquem extraordinarium et irregularem statui Ecclesiae adhuc parvulae, et vero non sensus, quae ea perfectione status immunerunt (dicam discentes) dirigerit: et ideo solum quaerit ut Ecclesiam ante adventum Christi D. aliquis sanctus tam excellentiam fidei habuerit, quod perfectionem et claritatem fidei quam Ecclesia in adventu Christi D. coaequaverit, aut eam exceperit.

Cuius quaestio est, quod perexcellentia verae fidei initiari [illegible] paucis [illegible] doctrinae [illegible] solam [illegible] sensus et paucis [illegible] ornandis effectos. Et quod [illegible] natura et de absoluta [illegible] Deo operante, posse contingere quod aliquis S. veteris testamenti tam claritatis fidei luminibus ornaverit Deus, quod coaequaverit perfectionem fidei Ecclesiae novae non video quomodo posset negari: nam quae nec implicantiam, aut contradictionem [illegible] est limes absolutae Dei potentiae. Unde quaestio solum est de [illegible] [illegible] de facto in Ecclesia [illegible] accidit: [illegible] de facto aliquis sanctus Ecclesiae veteris tam plenam perfectionem fidei [illegible] supra [illegible] sortitus, quod coaequaverit, aut eam exceperit [illegible] claritatis fidei Ecclesiae novae.

Et [illegible] quod difficile [illegible] tantam excellentiam fidei Ecclesiae novae, tantaeque plenitudinis et claritatis, quod nullus [illegible]

ecclesiae

ticla sic veteris de facto fide sua coequa venit illa, nedum excede-
ret. Pro quanto a prima [illegible] si alia sic veteris testamenti
coequavisse claritas cognitio fidei ecclesie nove recentem aliqui forte
ex fidei principiis, quos quasi montes quosdam excelsos abstinuit
Deus vt susciperent pacem, vt canit xxiij Psalmus i. fidem, vt
vnus interpretatur Aug. tract. 1o in Ioannem, vt inde ad colles, deinde
ad imas valles i. minores animas radijs sui luminis derivarent:
Montes, inquit, excelsae animae, colles paruae animae sunt, sed ideo mon-
tes excipiunt pacem vt colles possint excipere iustitiam. que est iustitia
quam colles excipiunt? Fides; quia iustus ex fide viuit, non autem ac-
ciperent minores animae fidem, nisi maiores animae, quae montes dicti
sunt ab ipsa sapientia illustrarentur, vt possint paruulis traijcere, quod
possent paruuli capere; haec Aug. et sic quod ex prius fidei
veteris testamenti nulla coequabit, nedum excessit fidei claritas, qua
effulget Ecclesia sub nouo testamento, &c.

Promissum inquam [illegible] dictatum [illegible]
sextum. Ex Evangelio Mathei cap. 13. vers. 16. vbi Christus Dominus
discipulos suos, et in persona eorum Ecclesiae Evangelicae, que
in illorum fide fundanda erat alloquitur: Vestri autem beati oculi, quia vident,
et aures vestrae quia audiunt. Amen quippe dico vobis, quia multi prophetae
et iusti cupierunt videre quae videtis, et non viderunt: et audire quae auditis, et
non audierunt. ad quem textum latissimus Sanctorum Evangeliorum interpres
vir Ioannes Maldonadus satis opportune: Credibile, inquit, redditur Christi
Apostolos Prophetis antefuisse, quia quae Prophetae longe, illi
prope, quae Prophetae obscure, illi perspicue, quae Prophetae ipsi, illi
oculis etiam vidissent manibusque contrectassent, vt Ioannes ait quod
vidimus &c.

Et addit dominus opportune: Maior nobilitas
quas fuit ex persona; quae sunt dignimus ipse viderent, quae Christi viderent,
nec in videre poterunt, quo magis gratia fuit electos Christi a Deo
creasse merentque. vt [illegible], [illegible] Hieronimus [illegible] Cunimus

ad

annotarunt, non dixerunt patres D. [illegible] sancte, sed multorum quo[illegible]
relinquere & nullus, q singuli privilegio (quo Dñi illustrant [illegible]) et
plenitudine fidei Evangelicæ Ecclesiæ adæquarent, aut eis excederent.
Attamen vere satis: (verisimile non est arbitror) quod multorum quorum omnibus nostris,
ut Apostolis, q pauci erant exponere, ut Paulus fecit ad Rom. 5.
multisque aliis in locis factum videmus. Hæc Maldonatus op-
timus Evangeliorum interpres, quem alii sequuntur eorum, quod de facto nullus
sanctus Ecclesiæ veteris adæquavit, nedum excessit perfectionem eorum fidei E-
cclesiæ novæ.

[illegible] non minus efficaci ratione probo: si nullus iustus
testamenti veteris adæquavit, aut eum excessit perfectionem et claritatem
eorum fidei Ecclesiæ Evangelicæ, ut revera est Ioannes Baptista, quem
[illegible] non surrexisse inter natos mulierum ipse Christus D. attestatur Matth.
11. Id claritatem fidei Ioannis Baptistæ non adæquavit, nedum excessit
claritatem fidei Ecclesiæ Evangelicæ, ergo nullus iustus veteris testamenti
adæquavit nedum excessit claritatem fidei Ecclesiæ Evangelicæ. Pro-
batur minor in qua est difficultas; quia in illo textu tam celebri in quo tanto opere
Christus D. commendat excellentiam præcursoris sui non est dubium, quod sancti
sanctis veteris testamenti præfert illum, [illegible] eum præferens addens autem:
qui autem minor est in regno cœlorum, maior est illo. Excellentiam fidei Evan-
gelicæ Ecclesiæ extollit, quæ tanta est et tam præcellens, ut minimus illius
fax maioris illius Ecclesiæ veteris luminaria maior superat. Ergo nul-
lus iustus veteris testamenti adæquavit nedum excessit fidem ecclesiæ
Evangelicæ.

Cum [illegible] ista, quam mihi illa [illegible], in qua tota
[illegible] controversia [illegible] tam firmiter et clare [illegible], chimeræ
[illegible] sunt in [illegible] in medium [illegible] timore et anxie-
tate fui liberatus, illa invenimus reperiens apud eundem sapientissimum
Maldonatum, q tam nova, ea modestia, quæ tam prudentem et [illegible]
[illegible] virum decebat, [illegible] Sic mihi videtur sic [illegible],
quo [illegible] solius Ecclesiæ [illegible] regimen [illegible], sed aliis [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]. Minimus [illegible] in Evangelio,
[illegible] Evang. [illegible], maior est illo, sic n. et anni[illegible]

[illegible]

Inter Evangelium et legem, quam Christus ipse et perspicue, et inter Evan-
gelij et legis personas, apertissime convenit: quod minimus est in Evangeli-
o, quam in lege maximus fuit maior dicatur. Non enim illud [illegible]
axioma, minimum maximi, maius est maximo minimi; [illegible] Ergo doctrina
in hoc, quamvis doctrina minima, quod modestiae sequens esse velle.

Quomodo autem bene stare possit quod lucernas illas ardentes
ecclesiae Dei lucernam, quae totum mundum luce sua replebit excesserit minima
Evangelij facula multo facilius in mea sententia declarari potest [illegible]
Maldonado, quod non solum ad claritatem fidei, de qua magis est, ad excessum sanctitatis
rationem illa videtur referre. — Dico quod minor est in Ecclesia nova maior de
maiori qui fuit in Ecclesia veteri; quia [illegible] potest vere multo clariorem
[illegible] de nostris sacramentis, quam illi; non quae illi longe, sic
ipse, quae illi obscure, sic perspicue, quae illi [illegible], sic oculis etiam videt
et manibus tenet, quod non solum est verum de Apostolis, et ceteris coetaneis ipsorum
Christi discipulis, sed etiam de successoribus, qui suae fidei ex [illegible], ut dici solet
haurire, ac bibere, in sacris scripturis, in Apostolicis traditionibus, et
ceteris [illegible] mysteriorum nostrorum, quae Christus D. ecclesiae [illegible],
et Apostoli instruxerunt, ad nos pervenit. Verum haec quae sapientioribus relinquo
et ornanda de longinquo suum etiam splendorem accipient ex dicendis.

§ 4a

3a Difficultas.

Utrum maior certitudo fidei in Ecclesia Evangelica,
et claritas cognitionis eius sua etiam incrementa fecerint progressu temporis. —
Cuius difficultatis resolutio in duas partes dividitur, et in prima differentia est ista notanda
quae prima ex parte ad fidem simul et tenere statum pertinent aut [illegible]
opera. Nec crevisse progressu temporis, nec quoad fidei perfectionem, aut clariori
quae credita fuerint, aut explicata ab Apostolis credita fuisse, aut in posterum
credenda forent. — Quae a [illegible] certa est quod omnibus tam errorum
et haeresi [illegible] [illegible] ab [illegible] catholicorum fuerunt.
Probatur [illegible] scripturae locis: Joan. 14.
Paracletus quem mittet in nomine meo, ille vos docebit omnia. — Et 15: Vbi

autem

quibus dixi Amicos, quoniam omnia, quae audivi a Patre meo, nota feci vobis. v. 26: Cum venerit ille Spiritus Veritatis docebit vos omnem Veritatem. Et Lucae ultimo: Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Et ad Rom. 8. [illegible] Paulus se una cum reliquis Apostolis a Christo primitias spiritus accepisse. Inquit: Nos videmus [illegible] in [illegible] Cornelius. 2 ad Corinth. 3. [illegible] Apostolus de [illegible] ministerii Evangelici et Apostolici: Nos inquit, revelata facie gloriam Domini speculantes, etc. Et [illegible] 2. dicuntur fideles fundati super fundamentum Apostolorum, [illegible] [illegible] adeo perspicue, et clare [illegible] perfectionis fidei [illegible] tam [illegible] excellentiorem [illegible] aut [illegible] de natura [illegible] fidei [illegible], et eorum eis annexis, et naturae concomitantibus successu temporis, aut [illegible] aut sperare [illegible] [illegible] et [illegible].

In qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mabit [illegible] P. Valentiam addeatis [illegible] 2. q. 1. [illegible] 6. [illegible] Patres [illegible] testimonia ea [illegible] maxime allegat [illegible] P. Suarez tom. 3. [illegible] q. 1. dub. 7. n. 206. et 211. [illegible] [illegible] ex scholasticis, quae [illegible] tenuerunt [illegible] [illegible]. Ex [illegible] referendus [illegible] Abbatis Ioachimi monachi Benedicti[ni], et [illegible] Ioannis Franciscani [illegible] prudentiam [illegible] amore [illegible] [illegible] rapti, et veluti extra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Evangelii, quem [illegible] [illegible] [illegible] a P. [illegible] intellectum; [illegible] [illegible] Ioannes a S. [illegible] [illegible] in speciali [illegible] [illegible] Alphonsus a Castro verbo [illegible] [illegible] et alios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dogma [illegible], [illegible] stabilire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scholasticos et Catholicos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moram.

Notari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veniamus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et omitto fuisse [illegible] de fide [illegible] [illegible] Ecclesia et populo Christiano [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celebrata ab Ecclesia

[illegible]

Inciis decisa fuere dogmata catholica, quae ante in fluctuant ab Ecclesia
per decreta solemniter, et sub anathemate declarata.

Id enim novae decisiones non faciunt nova articula revelata
aut res fidei, sed clarius et excedentius clarita eorum fidei antiqua
mente fuit illustrata. Ecclesia semper habuit; sed quod vitio hominum
perversorum, quos Satanas ad invadendas Ecclesias Dei in diversis temporibus
excitavit, claritas fidei limpidissima offusis suorum errorum tenebris obnu-
bilata fuerit, ut dies solet clarissimus aliis et terra mari ve insurgen-
tibus nubibus obscurari; quorum fulgentes solis radii illas qui pertexerint
suae fidei antiquae fugatis, dissipatis nubium tenebris stabiliverint
et declaraverint; illae enim decisiones non nova sed antiqua fidei suae antiquitati
suum splendorem vindicant dissipatis, disjunctis et erroris nubibus
veritatem reddunt simplices rudes quoque homines ne in laqueos quos
haeretici parant, misere labantur, quod sapienter explicuit S. Thom. 2. 2. q.
1. a. 9. rem ad quam verbo remisi cap. 3. S. 8. §. Sane solus
ubi videri potest. Ex terminis Sacrae Ecclesiae decisiones declarare quod semel
decidit. Rebus quae ab haereticis fuerant inter catholicos in dubium vertere
et per utramque partem suo probabilitas colore propugnata, ideo dicitur
sua credendi effectus eorum fidei in Ecclesia, sed quod illa sua quae ab
Apostolis didicerat, et Apostolicis traditionibus, quasi de manu
in manus acceperat, aut in verbo Dei scripto quasi sub deposito
custodiebat, quod simulabat utraque parte distulerit, usque ad tempus
quo de veritate dijudicandus Spiritus Sanctus plane apertiusque elucidavit
cavit.

Haec sententia, quae inter catholicos dogmatica est non
possum non afferre Vincentii Lirinensis illam praeclare et luculenter
expressit aureum plane testimonium, lib. adversus prophanas
vocum novitates, cap. 28. ubi id sic fere posuit utique com-
mentis illud Apostoli ad Timotheum: O Timothee, depositum custodi devi-
tans, inquit, scilicet Timotheus, nisi universa Ecclesia et specia-
liter totum corpus praepositorum, quae integram divini cultus scientiam vel ipsi ha-
bere vel aliis infundere debent. Quid est depositum? id est quod tibi creditum est,
~~id depositum~~ non quod a te inventum; quod accepisti, non quod excogitasti;
rem non ingenii sed doctrinae; non usurpationis privatae, sed publicae traditionis;
rem ad te perductam, non a te prolatam, in qua non auctor debes

e, sed auctor, non institutor, sed sectator: non ducens, sed sequens.

Haec Vincentius, quae nisi [illegible] ausus dici dignaretur. Vide in
aliis [illegible] [illegible]. [illegible] sectionem [illegible] istis Comitiis illustrare.
Et nos ad alteram [illegible] quaestionis partem.

§. 15.

Altera quaestionis pars probata.

Quae dicit crevisse decursu temporum in Ecclesia Christi
[illegible] quae [illegible] pertinent ad [illegible] fidem
Evangelii [illegible], atque adeo [illegible] fide [illegible] illorum [illegible].
[illegible] 2. [illegible] Suarez [illegible] 1. n. 211. [illegible]
quae [illegible] ab exordio nascentis Ecclesiae non fuerunt omnes libri Canonici [illegible],
[illegible] successive [illegible] non nulli [illegible] ex Apostolis, aut [illegible]
[illegible] velut Apocalypsis et Evangelium Joannis. [illegible]
Multa [illegible] [illegible] Nicaeno,
Constantinopolitano, Ephesino, Chalcedonensi [illegible] Evangeliis [illegible]
[illegible] magna [illegible] voluit. Et sic de Pontificibus [illegible]
temporum Ecclesiae clavum rexere, quos [illegible] Christi Vicarios, et sanctos [illegible]
successores de fide esse [illegible] videbimus. Et de sanctis in [illegible]
Ecclesiae saeculis, qui sanctitate sua, et miraculis illustrarunt, vel [illegible]
[illegible] regali [illegible] [illegible] et aliis singularibus, qui ad
[illegible] 2[illegible] et [illegible] pertinent [illegible] in [illegible] fides
[illegible] integra, et [illegible] ab exordio E-
cclesiae [illegible], [illegible] temporum successu [illegible] in Ecclesia [illegible]
[illegible]; [illegible] 2[illegible] [illegible] pertinent [illegible] fidei [illegible]
[illegible] legis Evangelicae creverunt decursu [illegible]
[illegible] illorum [illegible], et [illegible].

Dicebunt [illegible] adversarii dicendo [illegible]
[illegible] acti [illegible] ab exordio nascentis Ecclesiae ad tem-
[illegible] multa [illegible] in posterum [illegible] [illegible].
[illegible] Ecclesiae
[illegible] illorum [illegible]. [illegible] innumera [illegible]
[illegible], qui ab exordio nas-
centis Ecclesiae [illegible] de fide [illegible] [illegible] Ecclesiae

tem

in canone receptos continere verbum Dei: [illegible] in Dei
ecclesia: Ecclesiae Romanae Episcoporum [illegible] [illegible] Petri suc
cessores ac totius Ecclesiae Pastores [illegible] legitime congregata
[illegible] speciale assistentia [illegible]. Ita ut errare non possint in [illegible]
decisionibus, et aliis, quae ad [illegible] claritatem [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] in [illegible], ideo [illegible] dici, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] crevérint ullo modo in Ecclesia [illegible]
multo minus crevisse illorum cognitionem [illegible].
[illegible] demonstrari potest: An tamen aut [illegible]
creverint, aut cognitio illorum illuminaretur [illegible] [illegible] in
Ecclesia [illegible] novum aliquod individuum [illegible] [illegible] continen-
tes [illegible] continere in [illegible] [illegible] a principio Ecclesiae credita,
aut cognitio [illegible] illorum temporibus [illegible] clarior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] pietas, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] primitias [illegible]
[illegible], quae [illegible] Patre suo audivit [illegible]. Nota [illegible]
nec [illegible], nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] clarit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] illud [illegible] lumen, [illegible] illustrari, [illegible]
[illegible] venit [illegible] Sanctos [illegible] mittere in terras, quo illa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae nos [illegible]
[illegible] 1. 2. 3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible], et tanto [illegible] [illegible], [illegible] magis [illegible] a
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] Christo [illegible]. et [illegible] [illegible] ut nos ipsa [illegible]
multo clarius [illegible] [illegible] quo magis [illegible] [illegible]
[illegible] Christi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis
accedit a [illegible] [illegible] claritatem. Unde [illegible] [illegible]
[illegible], quae nos [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible], quo magis accedebant ad adventum Christi [illegible]
[illegible] claritatem cognitionis [illegible] [illegible], [illegible] quo magis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Quae cum ita doctrina Patris ... ... communis omnium Theo-
logorum. Quam post ... Hurtado ... efficaciter disp. 1a. sect. 2. §. 8. ait:
Fides neque innititur revelationibus Apostolis, neque Ecclesiae factae, quae canonicos libros scrip-
serunt, neque revelationibus, quae fuerunt aliis doctoribus factae. Idem
dicendum est circa fidei articulos, quales esse ii sint, qui nomine
... in novis succedunt et ipsorum cognitio ad quem ... fides in ecclesia
est novo ... revelari ... nec ... innititur revelationibus
apostolis factae, aut patribus, qui canonicos libros scripserunt,
sed novae revelationi Ecclesiae aut aliis factae, ...

§. 6.

Obiectio tertia.

Ad ... facile est ... ad 1um. Fateor
... cum singulari, in iis ... quae ab exordio nascentis Ec-
clesiae ... de fide ... sed ... in iis clare ... expressi
... adeo ... explicata ... ... Neque
id ... rigorem ... nos premit, atque ... modo
in ... crescerent, aut ... fuerit clarius ... ...
in ... novum aliud individuum ... fidei retinendum ... nullo
modo ... in iis ... neque ... adverti
illius ... in se, ... requiri. In
... novum aliud individuum ... fidei retinendum, aliquo modo
... in ... ... modo. ... singula ... ...
... ... modo ... in illis ... ...
... ... quod modo possit
negari.

Nec ... ... fidei ... ...
... ex parte ... ... in ... adeo ... ...
... fidem ... clarioris. Nam dicere ... ... in
... ... individuum ... ...
et ... ... Nec ... ...
... iudicari ... in ... ...
... ... quam in ... ...

Deus

Deus tã declaris tonis cum eu ovit, q. n' exeamo vt summi
sint omentiriis, fictis, & contrarii Laudum colonitq. — Neq.
sorbus illi, q. in Ang. excellentia claritas fidei Apporum
sanguis affectaris istis habere ellogiis. nã, ut d. inexpri-
com serus, illa solum obra refficientes cõ q. d. [illegible]
loquti sumus, quorum corpus fide semper [illegible] non rep-
ree in claritas, sed in summa illa potuit claritas, qua ab Appis
fuit accepta ab ste in Ecclesia remanet. [illegible]

Addo q. t. ideremus fuisse [illegible] indivi-
dua [illegible] sub ijs [illegible] ulteg. ditte, et in partari sanctis Appis
revellata et ostensa n'ideo a doxia proposito requerit ternus.
[illegible], q. possemus dicere illum fuisse specialis quedam favores ad
personas sanctorum Apporum in particulari pertinentes, et n'ad totaly
ecclesie futura [illegible] Apos. q. ex nullo
testimonio sacre scripture aut Appostolica traditione probari pos-
partaris [illegible] illorum individuorum corpus que semper suc-
[illegible] sub fide [illegible] fuisse relicta ecclesie [illegible]
illis [illegible] fidei [illegible] in [illegible] illis [illegible] [illegible]
runt.

Q.: [illegible] accepisset ecclesia
ab [illegible] dici aliquo mõ fuisse mutatus [illegible] aut
[illegible] tempore; nã illi videbant [illegible] nos [illegible], illi
[illegible] nos [illegible] illi oculis solum [illegible] nos [illegible]
[illegible] magnum [illegible] dicere illa ex Joane [illegible] Epist.
cap. 1. [illegible] magnopere commendat suum, ceterorum Appostolorum
testimonium de Verbo Dei longe [illegible] testimonium
sanctum [illegible] q.: quod vidimus oculis nostris, quod per-
speximus et manus nostre contrectaverunt de verbo vite testamur
et annuntiamus vobis. et Petrus [illegible] Epist. cap. 1. et hanc
vocem nos audivimus de celo allatam cum essemus cum illo in monte S.
[illegible] sermo propheticus [illegible] dici crevisse [illegible]

[illegible]

Malitia. Dixi[illegible] Haec per tempora, et illorum [illegible] amplifica [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nego illo tempore [illegible] annorum cursu extenuatam esse fidem [illegible]
quam portae inferi non praevalebunt. Et [illegible] [illegible] sem per
[illegible] quo [illegible] immortales [illegible] vixit, et Apostoli
Evangelium enuntiaverunt, [illegible] [illegible] [illegible] et miraculis
fundaverunt. Fuit semper [illegible] [illegible] seu iuventutis fidei;
[illegible] semper [illegible] Evangelium, quod nos in eadem [illegible]
fidei, [illegible] sumus fundati, quod [illegible] Catholica Ecclesia [illegible]
[illegible] et [illegible] in sacris libris, et Apostolicis traditionibus.

[illegible] augmentum illud, quod in fide [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicitate, [illegible] illorum, quae [illegible] aut [illegible]
[illegible], aut [illegible] [illegible] statum fidei, [illegible] illorum, quae et fidei
[illegible] [illegible] [illegible] eius statui [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] immutari statum iuventutis [illegible] [illegible]
eius [illegible] [illegible] statui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dici aut fidei, aut statu eius [illegible] immutari [illegible]
illorum [illegible] [illegible] loquimur et cognitionum, quae [illegible] illa [illegible]
[illegible] dixi et fidei et statui [illegible] illius [illegible] [illegible], et
[illegible] [illegible] veniunt.

[illegible] minus facile [illegible] [illegible] crescere, quae
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelata [illegible]
Apostolis et [illegible] [illegible] [illegible] canonicos libros scripserunt [illegible]
[illegible] revelata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] articulis, quae ad fidem sub [illegible] statu
legis [illegible] [illegible] pertinent, [illegible] multis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], quae ad [illegible] statum fidei pertinent. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maiori [illegible] clarit [illegible]
[illegible] [illegible] fidei [illegible] illorum [illegible], quae [illegible] [illegible]
pertinent ad fidem [illegible] [illegible] [illegible] statui legis Evangelicae
[illegible] [illegible] revelata [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

solis seu in ipsius secreto, facta in particulari, sed de individuis eorum dico, et particulariter nego, quia tamen illa ex dictis et magis constabit ex dicendis.

Itaque aut [illegible] adiicienda est de qualibet illa antiqua et Apostolica revelatione, quod nomina alia particularis et expressa, non [illegible] nunc in particulari et determinate possimus de personis fidei veritati et talia individua dicimus scilicet secundum [illegible] ubi est in conveniendis: Unde recens revelatio si quae sit expressa et clara de talibus individuis bene dicatur alia ab antiqua et Apostolica ratione et quoad revelationem eorum individuorum, [illegible] dicenda [illegible] novitatem in fide; sequentium difficultatum decisio [illegible] illustrabit doctrinam.

§. [illegible]

Nonnullarum difficultatum discussio.

1.a Utrum sit in Ecclesia expectanda nova aliqua revelatio ad fidem spectans articulis fidei? — Ad quam quaestiunculam respondeo: Nulla habebit nova revelatio ad fidem spectans articulis fidei, [illegible] et per se [illegible] praeter [illegible] illius naturae, quae sanctis Apostolis factae fuerunt revelationes dictae et clarae, [illegible] aliis revelationibus in sacris libris, et Apostolicis traditionibus fidelibus reliquerunt. Et hoc est communis doctrina in 1. p. et communis de [illegible] a Theologis cum S. Thoma in 1.2. q. 1. art. 5. [illegible], in particulari [illegible] Cano lib. 2. de locis cap. 6. et lib. 4. cap. 4. [illegible] in summa [illegible] nihil [illegible] fidei [illegible] fidei [illegible] revelatum de novo, [illegible] sanctis Apostolis revelatum [illegible] in sacris scripturis, et Apostolicis traditionibus.

[illegible] ratio [illegible], quae [illegible] accipiunt [illegible] fide, nempe sunt libri in particulari [illegible] verbum Dei, sunt libri [illegible] et Deo in coelis [illegible] illa [illegible] revelatione facta sanctis Apostolis [illegible] Ecclesiae [illegible] sufficientes [illegible] ad [illegible] fidem [illegible] speciale lumen, quo [illegible] inducat Ecclesiam [illegible] credendis [illegible]

in

Cui illa gratia debetur, quod accepit a Deo singulari, et illud
quod in particulari tamquam fide credendum fidelibus proponit.

[illegible] a priori [illegible] dico quod non egeat probari; quia
Sibylla [illegible] speciale Dei lumen [illegible] de Deo [illegible] loqui et
et illud in particulari non proponere sua auctoritate ut evidens; [illegible] adeo
non Dei sufficiens motivum ad credendum [illegible] ad constanda fide [illegible] quae
[illegible] sufficiens [illegible] fide [illegible] statim [illegible] non sufficit illa [illegible]
[illegible] revelatio sanctis [illegible] facta, [illegible] speciale
lumen, quo modo [illegible] speciale lumen [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]: cum [illegible]
[illegible] in tempore [illegible] Dei [illegible]
[illegible] tale lumen [illegible] illo [illegible] articulus fidei [illegible]
[illegible] proponit.

Dico [illegible] speciale Dei lumen, quo illustrata
S. Ecclesia [illegible] Dei [illegible] in revelationibus [illegible]
[illegible] sanctis Apostolis facta, [illegible] Ecclesiae [illegible]
[illegible] nova revelatio [illegible] quaestio [illegible]
in sua expositione [illegible] morari debemus. [illegible] nova [illegible] revelatio
si nova revelatio dici debet novum lumen [illegible]
[illegible] discursu [illegible]
[illegible] lumen, quo res manifestat, quae antea nullo facto
[illegible] ostensa, aut [illegible] quo res manifestat, quae [illegible]
[illegible] ut credatur, [illegible] articulus [illegible]
in [illegible] accepta [illegible] non est [illegible] nova [illegible]

[illegible] Anglia [illegible]
[illegible] Petri successore [illegible] Vicarius [illegible]
[illegible] vere sanctus, [illegible]
a [illegible] ante [illegible] revelata [illegible]
[illegible] de sanctis [illegible] Ecclesia Dei [illegible]
[illegible] visibili quo Ecclesiae corpus [illegible] mediari, [illegible]
manifestus [illegible] speciali [illegible] difficultatibus, [illegible]
quae non tineant in articulo in [illegible] et [illegible], supposito in
[illegible] in Ecclesia Dei illud [illegible] visibile,

[illegible]

quę dictas specialior apparebit. Tale est ~~boamorenni~~ 10, quam
Ecclesia canonice elegit et pro tali pacifice adorat, et veneratur; et sup
positio quod multis sanctis temporis Ecclesia Dei floret quę dictas specialior
erit ad credendum, unum ex illis est sanctissimus Pater noster Ignatius de
Loyola, quem Ecclesia, diligentissime examinata eius vita, et morte sancti
ssima fidelibus adorandum proposuit, atque quod ei cultus debetur omnium
sanctorum merito donandum esse declaravit.

Si me dicere iam non ignaras interrogas, quaenam dicenda
sit tua interrogatio, me iudice, non nova dicenda esse revelata, sed antiqua
noviter, inquam, et cum modo longe meliore, atque enim veritas
non res confuse et indeterminate cognita non est alia ab ipsa determinate cog-
nita et quae prius, sed eadem intellecta alteri via certa indeterminata et
confusa cognitio, quae est rei immergo non debet dici alia ab ista et simi
liter accognitio nostrae fidei quae non est alia ab ea fide anti
quorum Patrum, sed eadem alter, quia quae illis longe, nobis prope, quae
illis obscure, nobis perspicue.

Contineo quod omni casu ad hunc apertius videre est, quod
ut diximus cosas claras et apertas de singulis credendo nulla contrarius dictas
superat ad ei praebendum assensum, quae superata iam non supponit propter confusa et obs
cura talis obiecti credendi. Quę certe nova dicitur victoria, qua intellectus in
obsequium fidei de novo captivatur, et narrat, ut novum illud lumen novę
revelationis nomen iusto aliquo titulo sibi usurpet. Et si his non acquiescas
novum quaeso illud lumen, quo illustrata sancta ecclesia, decernit, dicit, et
illa singula continet in generali confusa, et obscura revelatione
de his obiectis sanctis Apostolis facta extra ostendas, his cura
non accordes, arbitrio tuo utere.

Ob. V. singularia haec quae
de novo creduntur, possunt dici novi articuli, et nova dogmata.

Haec quaestio

Haec quaestio etiam e doctrina ea non multum distat apprehendi, quae resolvo ... dist.
si novos articulos, et novas fidei dogmata possit dici declarare, et explanare res
in scriptura et [illegible], in quo sensu dici possent novi articuli et nova dogmata;
in quo [illegible] veritas [illegible] Apostolis subsequentes revellari, ab ipsis
[illegible] fidelis proposita, declarari et extendi. — Verius sapiens
[illegible] obtinetur novas solum vocari dogmata et novi articuli quae nunquam
fuerunt revellari, aut certe novas continent [illegible] quae [illegible] proposita exacti,
ut dicitur [illegible] Roma sess. 8. [illegible] in [illegible] et ad [illegible] articulos
[illegible] ideo ego quod non novas dogmata dices, aut novos articulos, sed [illegible]
[illegible] novitas [illegible] vita [illegible] declarat et clarior [illegible]
aliorum multorum [illegible] ut nullus alter Vincentius Lirinensis [illegible]
cap. 27. ubi ait: In Ecclesia nulla nova dogmata excudi, sed
[illegible] divini dogmatis gemmas excudi, fideliter coaptari, adornari sapienter
[illegible] ut intelligatur [illegible] clarius quam antea obscurius credebatur. Haec
ille, quae ad propositum nostrum satis possunt dici [illegible].

Aliae difficultates explicantur.

V. [illegible] in ipsa die Pentecostes [illegible]
Apostolis revellaverit omnia quae [illegible] liberavit a timore et [illegible]
fide [illegible] fecerit aliqua tempore successu [illegible] Apostolis [illegible]
[illegible] sicut in capite 16. Ioannis, [illegible] 20. [illegible] cap. 2. [illegible]
Ianuarii et [illegible] ubi [illegible] capite actorum 15. Hierosolimis
[illegible] fuit celebratum multo tempore post diem Pentecostes [illegible] in
quo acceperunt [illegible] revelationem de [illegible] legalibus. Et [illegible] cap. 10.
[illegible] libri [illegible] Petrus dubitavit [illegible] Evangelium [illegible] gentes, timeret
[illegible] ut illas admitteret [illegible] visionem [illegible] sive vasculi in
quo erant varia animalia: [illegible] dixit, In veritate [illegible] non est personarum
acceptor Deus, et deveniens Hierosolimam [illegible]
[illegible] quae erant ex circumcisione quod cum gentibus conversatus [illegible]
[illegible]. Ex quo apparet, [illegible] [illegible] de Valle, antea
illas veritates [illegible], [illegible] Evangelium ad gentes, timeret [illegible] non [illegible]
[illegible] probabilius apparet
[illegible] probabilior est [illegible] quod defendunt Bañez [illegible]

7. lib. 2. et Valdeng in Commentario capituli 7, 8, et 9. Actorum
ad 3um respondentes, omnia Apostolis ipsis revelata in iam Ecclesiam
fuerunt ita ut ab illa omnia mysteria fidei substantialia nova Doctrina.
Et addit quod apparuit de Linteo Petro sese demittens et descendens
de caelo, regalium et de visis linteis immundis et sordidis animalibus
ostensi facta in Ioppe divo Petro et diversis Evangelii ad gentes
tent, et optime neque in illo, neque in visis Petri accepisse ecclesiam
novum aliquod dogma, quod iam non accepisset in die Pentecostes; sed quod accepe-
rit Anniquum noviter Dominus et declarat tempus, et aliarum circumstantiarum
quae mysteriis non immutant substantiam, quae est varia pro locis tempore.

Si in priori sensu stare velis, non multum se sub-
iugabo: dum modo fateamur nec novum dogma, aut fidei Articulum, nec
nova revelatione peracta Apostolorum tempore Ecclesiam accepisse, aut accep-
turam esse, nec fidei claritate de variis fidei mysteriis annorum discursu
superasse aut esse superaturam claritatem fidei Apostolorum quod non omnes fere catho-
licos scriptores sequuti impugnamus.

Si ad extremum scire velis: Ecclesia pro tempore
tempore non sit sua facta incrementa gratia fidei Evangelicae,
nam processerit et creverit ab exordio mundi usque ad adventum Christi.
Ubi in propheta: quod accepit iam ad perfectam quasi aetatem; quae admodum ut
recte ait Vualdensis quasi deveniat ad Dominum propositum vasta ibi, et si
vir sit idem Dominus, qui fuit puer modo non est; quod cognoscit vix pridie crescere
atque erat puer; sic Ecclesia ante quam tempus legis Evangelicae veniret sub
lege stringebatur tamquam puer sub pedagogo, quae fuit lex, ut ait Paulus ad Rom.
ut nisi ad perfectum duceret; De quibus exponit ut crescere ad suae industriae
iudicio eorum venit dominus, et Ecclesia ad statum quasi virilem adducta
est non est sub pedagogo ad Galat. 3. Sed ut post non amplius cres-
cere in fidei doctrina; quod quam varia ut exaltare inserit ad Regionem pro
venire non debet. Haec de doctrina fidei in ipso.

De acquisita autem discursiva et Theologia
Sit ex principiis fidei Theologia alius an decursu temporis creverit.
Ad quod quaestio non possumus negare aeternam doctrinam hanc similarem in

Ecclesiam

Ecclesia illustrata, quia maiorem Sanctorum Doctorum sequacem [illegible]
[illegible] facultatibus [illegible] extantissimi et ingeniosissimi libri [illegible]
non solum [illegible], sed ex aliis religiosis familiis, atque etiam [illegible]
[illegible], [illegible] praelo mandari, et in lucem edidit, qui fuerunt [illegible]
[illegible] [illegible] nostro saeculi.

V. [illegible] potuit dici [illegible] [illegible] in doctrina [illegible]
[illegible] opera praecedentia Ecclesiae [illegible] quippe [illegible] ingeniorum [illegible]
[illegible] [illegible] resolvere non audebo: imo meum semper in [illegible] [illegible]
[illegible] iis temporibus [illegible] advenit [illegible] [illegible]. Ecclesiae maior [illegible]
mine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abundantiae, [illegible] in [illegible]
illustrimos et illuminatissimos [illegible] [illegible] saeculi doctrinis [illegible]
doctiores. [illegible] [illegible] mihi adhuc [illegible] explorans [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non solum [illegible] notitiae [illegible]
[illegible] rebus et mysteriis fidei, et maiorem [illegible] ceterorum Sanctorum
excepta Beata Virgine, cuius immensus ille, et [illegible] [illegible]
supernarum perfectionum, atque etiam [illegible] [illegible] cumulus [illegible]
[illegible] aliquod [illegible], aut est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
etiam in doctrina acquisita Theologica [illegible] maiorem
[illegible] nemini [illegible] [illegible] nubes [illegible] [illegible].

Immortales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] opera semper [illegible] debebunt, [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] multis collegiis et academiis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], ex [illegible] [illegible] libri [illegible] [illegible] sapientiae, et eruditionis [illegible]
[illegible] quot [illegible] Bibliothecae [illegible] valent [illegible] aliorum [illegible]
[illegible] ingenia excitata fuerunt, et sancta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] minore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libris Ecclesia illustrarunt, et [illegible] [illegible] saeculi
[illegible] [illegible], [illegible], quae [illegible] et [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] studiis [illegible] [illegible], [illegible] Ecclesiae
[illegible], et [illegible] [illegible], et ruina, [illegible] in dies [illegible]:
[illegible] [illegible], [illegible] quis nullo [illegible] [illegible]

Caput 12.

Quo[modo] inter obiecta materialia fidei sit aliquis ordo.

Ut haec difficultas, quae antiqua explicanda [illegible] scriptores et pastores laboris peperit, qui suis explicationibus magis egomet ...
fateor illa fecerunt obscuriora quam invenerunt, facile et ... videtur
me expedio. Dico igitur 1º. Invenimus ordinem prioritatis et posterioritatis inter obiecta materialia fidei 1ma et 2da; et 2da ex parte ... se-
cundum rationem finis fidei sit posterior, illa vero sit prior. Et ratio est
apperta, quia prius est natura et in quo neque esse neque intelligi potest
secundum, quam e converso, et in quo res intelligi et esse potest absque, et
impossibile et prius est. Et rei sua substantia ... quae sunt
accidens; sed Deus materiale 1 ex parte est natura ... et
neque esse intelligi potest sine fidei 2 vero in ... aliud quod
... esse et intelligi potest; ergo illud prius et hoc posterius.

Dico 2º: obiecta materialia 1 ordinis inter
se ... sua ex prioritate et posterioritate servant. Nam
Deus summum ... quae est finis ultimus, in quem intendit fides
est prior Deo ipso remuneratore, qui est medium per quod nos fides ...
... unione cum ipso Deo summo ... Deus vero remunerator est prior
merito ... operum, quod hoc est medium per nos fides ...
tanquam in finem ultimum in ipsum remuneratorem Deum, quem ...
adeo ... quod maiori ... sua ... neque: Nam quatenus ...
... Deus summum ... esse ... fidei ... salutis ultimum finem, et Deus
... remunerator est medium, quo transimus ad ipsum Deum summum. Ad ...
... remuneratorem Deum merito ... operum tanquam in ... ultimum ... finem
... fides. Sed finis est prior ... in intentione et ... appetitione,
ut est evidens, et media sunt posteriora; quam inter obiecta materialia fidei
servatur hic ordo prioritatis et posterioritatis: quod Deus summum ... quae est finis
ultimus sit prior Deo ipso remuneratore, qui est medium, et quod Deus remu-
nerator ... tanquam in finem ultimum merita ... operum ...
sit prior ipsis meritis. Neque ... in ... facillime ... dici

operis est

opus est +.

Rogat S. Thom. in art. 6. huius q. 1. 2. vtrum credibilia sint per certos articulos distinguenda? Cum Articulus sit v. articuli fidei convenienter enumerentur. Et in art. 9: V. convenienter in symbolo tradantur. Et tandem in art. 10: V. ad summum Pontificem pertineat fidei symbolum ordinare. Quae quaestiones magna ex parte pendent ex traditis in sac. Theologia [illegible] in cap. 3. Et magis pertineant ad Theologiam positivam quam ad [illegible] Catholicis quas solum prosequimur, ideo omittenda iudicavi; videri in possunt [illegible], si iubeat ad dictos articulos inspicere S. Thome et discipuli P. Suarius D. 2. s. 5. Valentia D. 1. q. 1. p. 5. et 7. et Tannerus D. 1. q. 1. dub. 7. et 8. Et nos iis omissis, quae de obiecto materiali fidei tradidimus ad tractatum de formali obiecto seu motivo transeamus. D. 2. de obiecto formali seu motivo fidei eiusque vltima resolutione.

De obiecto formali, seu motivo fidei eiusque vltima resolutione.

Rationem illam, quam nomine motivi fidei [illegible] credendi, seu cui deinde nominis talis [illegible]: rationem inquam vt ait S. Thom. [illegible] art. 3. in corpore qua mediante caetera subsunt huic virtuti, seu vt ait [illegible] S. D. ex 2. 2. q. 1. a. 7. in corpore, illud sub cuius ratione reflexum ad habitum fidei, Deo vero obiectum formale, sive motivum huius virtutis a [illegible] omnibus [illegible] bene [illegible] huius nostri [illegible] de formali obiecto sive motivo Diuinae credendo, vltima [illegible] a [illegible] huius virtutis motiua [illegible], sicut a [illegible] in naturalibus corporibus species et [illegible] sumit, ita certe in potentiis, habitibus et actibus ab obiecto formali, quod est quaedam [illegible] materiale obiectum ad instar formae, et [illegible] liceat [illegible], at non [illegible], id speciale [illegible] obiectum [illegible] vnde [illegible] sumant suam specificationem

et socii fuerunt, et instruendis fautoribus et similibus quae illi versant. Ipsas eas examinare, difficiles disputationes [illegible] quas ea dispicit, et nunc pax est plenior Deo auspice. Tractanda vero breviter quaedam [illegible] quae ad haec sunc [illegible] pertinent, et tractari [illegible] anno, [illegible] et summam, [illegible] quaestionibus agitantur [illegible].

Caput 1

Vtrum Deus, et potius divina ratio sit obiectum formale Fidei.

§. 1.us

Abailardi, et Manichaeorum error confutatur.

Nihil sit esse credendum nisi quod divina ratione intelligi, et persuaderi possit, nulli secum docuere Manichaei, ut tradit S. Aug. lib. de Utilitate credendi cap. 10 dicitur illos docuisse [illegible] esse fidem ante rationem imperare [illegible] Nihil sit credendum nisi quod ratio suaserit. Cui errori adhaesit Abailardus, D. Bernardus Epist. 190. ad Innocentium ille n. 13 [illegible] credendi in sola ratione continebat. Unde illius sit obiectum formale fidei ut diximus in [illegible] fundat apud illius [illegible] dicere [illegible] haereticos [illegible] obiectum formale [illegible] non in Deo sed in divina ratione.

Sed [illegible] nostri [illegible] in quo [illegible] obiectum fidei, at adeo non esse obiectum formale, et motivum illius adeo certum est quod oppositum sit haereticum. Probatur ex Paulus 1a ad Corinth. 2. dicentis: Et sermo meus non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis, ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei. Per quae verba

et probans illud

et propterea illud requirit sanctus Apostolus impugnans Paulus . . . errores,
et ideo dicebat 2. ad Corinth. 10. ob potestatem captivare intellectum in obsequium
Christi, quae autem est captivitas intellectus, nisi illa, in credere, quae [illegible]
cognosceret. Et ideo Matth. 16. Christus dixit Petro: caro et sanguis
non revelavit tibi, dicens et sanus intelligens [illegible] et [illegible] eius, et ideo
addidit: sed Pater meus qui in caelis est, et sic etiam dixit Matth. 10. Confiteor
tibi Pater quia abscondisti haec a sapientibus, et revelasti ea parvulis; et Ioan.
3: Si terrena dixi vobis et non creditis, quomodo si dixero caelestia
credetis? Unde Ioan. 1. dixit: Unigenitus qui est in sinu Patris, ipse enar-
ravit, ita [illegible] et catholico [illegible] dogmate. P. Fran. Suarez [illegible] 3. [illegible]
n. 3, et in n. 4. Videri possunt pro eodem plura, ea quae illustria [illegible]
testimonia.

Secundo probatur 2° ratione quam idem P. ponderat n. 5: quia
praecipua mysteria, quae fide credimus, talia sunt, ut ratione naturali cognosci non
possint ut de mysterio Trinitatis, Incarnationis et Eucharistiae [illegible] insuper
quae adeo est recondita, ut si non captus est caro et sanguis sapientiae
audiverit [illegible] et necessario damnandi essemus, ut etiam impugnant
Theologi, qui dicunt nec potentes illorum posse Sanctos Angelos eius cog-
noscendi vi propria antequam facta a Deo revelatione persuaderi; quare
naturaliter non potest esse obiectum formale sive motivum, cui praecipue innititur assensus fidei.

Et confirmatur ex eodem: nam si illa ratio naturalis cui
tamquam formali obiecto fides inniteretur esset evidens, tunc non esset probabilis. Neutrum
dici potest, [illegible] fides non esset [illegible] necessaria.
[illegible] si evidenti ratione tamquam obiecto formali seu motivo inniteretur, non esset libera
et necessaria, [illegible]. Non negari non potest: certum quippe est fidem non esse necessariam, sed [illegible] arbitrii
libere suscipi, posse [illegible] eiusdem libere negari, ut videmus, et
in infidelibus et haereticis, qui fidem negant, quod clarius [illegible] manifeste, quod sit opus magni meriti fidem suscipere, et gravissimum peccatum illam re-
spuere. [illegible] quomodo esset [illegible] si non libera sed necessaria esset fides [illegible]
[illegible], quae minime est certa, quia evidentia rationis formalis, seu motivi [illegible]
[illegible] necessitatem [illegible] ut dictum est ex [illegible], ita ut [illegible] formale cui fidei

assensus

8

assensus innititur ut evidens, non erit liber ad dubitandum. Sed neque non etiam, quod est.

Nec enim facile potest demonstrari alius a priori modus, nempe fidei assensus non posse inniti, tamquam motivo et obiecto formali, alicui rationi solum probabili; quia aliàs fides non esset nisi quaedam opinio, quod improbat D. Bernardus epist. 190 ante medium, videns scilicet Abailardum vocans fidem existimationem, quasi ex opinione penderet non certa veritate subsistat. Sed non etiam, quod Deo minus quam si fidei actus inniteretur tamquam rationi et motivo formali alicui fundamento solum probabili posset quis liber formidare et dubitare de veritate fidei ut formidat, et dubitat de aliis, quae probabilia solum pro se probabilis tenet, ut sed non potest dici, quod ut inquit S. Petrus 2a Canonica cap. 1: Habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes etc.

Sed ipsum aliud omnibus notissimum probatur: quod assensus fidei ex sua ratione formali differt ab assensu evidenti et opinativo, sed si inniteretur tamquam motivo et ratione formali alicui evidenti ratione non distingueretur ab assensu evidenti, et si inniteretur alicui probabili motivo non distingueretur ab assensu probabili, ergo videtur quod neque evidenti nec probabili ratione tamquam motivo et obiecto formali innititur.

Confirmatur, quia articuli fidei sunt quaedam praecepta quae docet Deus tamquam Magister et doctor, et addiscunt fideles tamquam Dei discipuli, quae bene accepta, si illa opere compleat quae praescribunt, et nec ad dexteram neque ad sinistram illorum declinet, ad perfectam Dei cognitionem et visionem in qua Christi beatitudo pervenitur, quod sapienter adnotavit S. Thomas 2a 2ae q. 2. a. 3. corpore ... unde licet intelligi quod fideles primi discipuli in Ecclesia fuerint nuncupati, deinde vero Christiani ut Magistri sui nomen ... eius ostentarent, et sedes D. Petri, qui ipsius D. sui Magistri successor et Vicarius relinquitur ... eius ecclesiarum doctor ... sit cathedra: cui autem talis addiscens, ut idem S. Thom. ... quod oportet quod credat, captivans intellectum: hoc est se exigendum suam ... actus magistri sui iudicio et directioni relinquens, ut omnia [illegible] arbitrio, sed praeceptoris sui auctoritate, cui se tanquam tradidit [illegible] videatur, ad ... perfectam scientiam perveniat, ... 4 ... dicitur, quod

tamquam

trouve addiian credere quod motivum sive rationes [illegible] apud [illegible] in [illegible], non aliquod rei sive dictamen, quod naturale lumen [illegible]. [illegible] magis [illegible] tabit [illegible] (cap. 9 [illegible]) [illegible] error iste augmentum [illegible]

Inania [illegible] Sectariorum fundamenta

[illegible] Bernar. refert ibi [illegible] sic arguit [illegible] suus Abailardus: qui [illegible] credit levis est corde, ut ait [illegible] sapiens cap. 19, [illegible] ad [illegible] fidei ante [illegible] credere, et [illegible] examinare et exponere, non habere [illegible] an ex Deo sint [illegible] [illegible] id admonentis 1a epistola cap. 4. et Pauli 1a ad Thessalonicenses 5. dicentis: omnia probate, quod bonum est tenete. [illegible] ad [illegible] fides ante [illegible] [illegible] quod examinetur illud [illegible] debet procedere, ut fides [illegible] ad [illegible] [illegible] nisi a lumine [illegible]: [illegible] dicere [illegible] revellatis [illegible] est [illegible] revelari [illegible] an ex Deo sit; [illegible] credendum in [illegible] revelationibus, et veniendum nobis [illegible] ad lumen [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] est [illegible], [illegible] nisi sit aliud, [illegible] lumen sit [illegible] motivum et [illegible] ro[illegible] [illegible] 31.

[illegible] [illegible] si [illegible] in [illegible] lumen [illegible] verita, et in [illegible] tam in [illegible] et motivum revelanda [illegible] [illegible] [illegible] fide tenere, [illegible] [illegible] illi [illegible] infideles [illegible] [illegible] [illegible] naturali lumini [illegible] credere [illegible] et credere Deo [illegible] sua, [illegible] fidei [illegible] resolvendo [illegible] in naturale lumen, tam in suum motivum et [illegible].

[illegible] addi[illegible] [illegible] verax, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negare [illegible] arbitrarium suo [illegible] [illegible] [illegible] naturale lumen, [illegible] [illegible] [illegible] illorum, [illegible] fide [illegible] credendum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] nisi sit aliud, [illegible] lumen [illegible] motivum et [illegible]

[illegible]

gentis fidei, c. 28. Ille ut [illegible] experientiam, adeoque sapienter P. Suarez

Ibi n. 8. Ex quo [illegible] quod praenotando praeclarum illud Ecclesiastici 19:

Qui cito credit levis est corde, non esse ad propositum fidei de qua ibi sapiens

ibidem, bene notante D. Bernar. [illegible] Abailardus de fide divina loqui, quae

[illegible] facile perdicitur [illegible] cito credendo. Sed dubius, inquit

Suarez, [illegible] litteraliter [illegible] sapiens [illegible] leves, et facile credunt [illegible]

de aliis.

Qua praenotata [illegible] [illegible] ad Ar. 5.

[illegible] illa [illegible] de fidelitate [illegible] sano [illegible] intelligas et distinguas [illegible]

[illegible] fide ante [illegible] ante prudentem [illegible] revelationem

credit [illegible]. [illegible] fides ante [illegible] [illegible]

[illegible] credendorum [illegible] aliquo [illegible] [illegible] suadeat [illegible]

[illegible]. [illegible] omnes admonens [illegible] an ex Deo sint et

[illegible] bonum est retinendum [illegible]

lumen, [illegible] aut [illegible] credendorum [illegible] et ab intro de per-

sendas, [illegible] prudentiam et diligentem scrutinium, quo debet [illegible] revelatio-

nem ex Deo esse, quae praesita, [illegible] credit [illegible] cito et [illegible] moveatur

[illegible] sed [illegible].

Imo discipuli [illegible] [illegible] sufficientes [illegible]

[illegible] narrantis de Christo [illegible] mulieribus, [illegible] non crediderunt, ut stulti et

tardi corde reprehenduntur. [illegible] Zacharias punitur [illegible] non credidit [illegible]

sufficienti revelatione, et beata Virgo laudatur [illegible] prudenter disquirit [illegible]

cogitabat [illegible] qualis esset ista salutatio [illegible] fides [illegible]: beata quae

credidisti, quae [illegible] non credidit [illegible] alicuius [illegible] aut [illegible]

[illegible] et ab intro sibi [illegible] [illegible] aut [illegible]

[illegible] ad tale ministerium; [illegible] Dei auctoritas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] implicat [illegible]

[illegible] in illis verbis beatae Virginis: quia non erit impossibile apud Deum omne

verbum, non obscure insinuatur.

Nec minus facile [illegible] ad [illegible] cuius [illegible]

[illegible] c. 14. Nec inde bene adversarii colligunt [illegible] infideles [illegible]

[illegible]. [illegible] de iis, qui [illegible] [illegible]

[illegible]

Agitend. q. ut ado ꝑm fidei ꝯstandu n. requiramꝰ ꝓbabilitatẽ quae inducatur
titulis ex vi motiuor. pium c. habiv ad prebendu. assensu. ob propositu ꝯsiden
tiam sperarii, quod impugnamꝰ, natura m. ex dicimꝰ lumen, quo omnia
noscat n. involvere, sive implicat, aut divina fide, creare i lumine
rõis, quo insignes acutissimas & augere pugnantia n. ꝯstitui
ni obtinduntur, ita q. inexcusabile demonstrant.

Ad idq. addit. eo esse n. posse inter q. ẽ pro vero
ꝯstabilli sat. sufficienta ap. ẽ pr. prebere. Id q. indesit. An. solis ꝓbabile e-
xistimus, diviq. mentis assensu, & prius ad ostendi. certe deref. firmu, e divini-
tas sit digna ap. intus testimonio divinis fide digna ostendit, a. diversis
demonstrant. Inuẽ. aug. lib. de utilit. credendi cap. 10. et sequentibus
in genere cognitum est apud n. posse saepius n. neq. in humana so-
cietate, q. precipue pro humana ratione in aliquo apud istis generis fun-
dat. n. n. est amicitia, si quis humus ratione, nisi unus alteri crederet
illorum testimonio ducerentur; tunc e. aliquo innititur, n. vide ad aut boris
dicentis fundari, hunc q. appellari fide, ad q. adeo. Hieronimus fide
lia ita l. respectu volunt ad nat. lumen, ita q. ad sensum et motiuum suum
n. rat. n. nisi ad male merito de fide.

Concludit Deus esse obiectum formale diuine fidei.

In hac re conveniunt oes. D. Thom. 2. 2. a. 1. et 1.
q. 1. a. 3. et 4. Ubi in ꝑxim scolastici. Magistro eni. ginqᶻ. sanu,
in 3. dist. 24. Vide q. ꝓ de fuar. citatũ, q. in nº 6. ꝯcludit sane apost.
quidad. dubita, seu fundu est clara doctrina fidei. Et ꝓ primo q. sacra
scriptura saepe docet. Vera fide ad salutem necessaria n. si Deo inniti. sic de
Gen. 15. credidit Abraham Deo et reputatum est illi ad iustitiam. pro dicit
Paulus ad Rom. 4. Scriptum est propter nos, q. fide illa ẽ credentibus nobis imputari
tari habemus, n. iustificamur. Et ita de se ipso dicit ille Paul. 2. ad
Timot. 1: Scio cui credidi et certus sum. Et ad Thessalonic. epist. 1.
cap. 2. accepistis illud non ut verbum hominum sed ut vere est verbum Dei. Et
hic est Ioan. 1. epist. cap. 5. q. credit in filium Dei habet testimonium Dei
in se.

Aliis sicut ꝯ̃ ... gressi in sacra scriptura, credendo

merito

merito noster Ambrosius lib. de Abraham cap. 3. et lib. 2. epist. 10. ad Valentinianum; Coeli mysterium doceat me Deus ipse, qui condidit, non homo qui se ipsum ignoravit: cui magis de Deo, quam Deo credam: et D. Aug. de util. credendi, cap. 2. non dubium est illa fide ab ipso mendaci, qua credidit Deo. Omnibus aliis divus Aug. et aliqui SS. PP. testimonia, quae videri possunt apud maiores Doctores. Et hoc de ipso Scriptura.

3.o: quia cum sit summe verax, nec possit apprehendi, aut quod aliud fundum debeat esse, cui tamquam rationi formali secernatur, ut in eius possit assurgere; sed Scriptura fundum nec per se tamen aliquam naturam quo credentibus tradere et proponit ab intra, et potius demonstraret, aut saltem probabiliter ostendat ut manifestos et Apostolorum dictis aliunde est, nec vis aliqua humana ut expresse docet Paulus in citato loco Epist. 1. ad Corinth. cap. 2. Ad Petrum Christus Dominus dixit: Caro et sanguis non revelabit tibi.

Neque item esse per virtus aliqua Angelica, quia Angeli indiguerunt fide ut salvarentur, cuius ordinis est eius fides in qua nos salvamur, quae non potuit innixi virtute aliqua Angelica, sed indiget alia virtute fundari; maxime cum sit Angelicum testimonium de se spectatum fallibile, ut testimonium humanum, ut evenit in malis Angelis, qui saepe decipiunt. Quia cum nihil sit aliud esse in quo possit fundari assensus fidei, debet illius fundari in Deo adeo quod Deus est ratio credibilitatis et fidei fundamentum. Quod cum adeo certum sit, quod sit dogmaticum non debet multis ostendi.

Verum quia modus quo in hoc negotio solus est difficile et valde obscurum; ad explanandum 3. dum illud ostendere sub quo Deus induit hoc formali obiecti huius fidei munus. Et non adeo facile dignosci, ita ut neque in partibus, neque in elementis suis aliquid creatum admittere, ideo in sequentibus ea exacte prosequar, quae tam gravis res postulat, unde huius fidei notitia tota pendet quae est huius operis meta.

Caput 2um.

Sub qua ratione induat Deus rationem formalis sive motivi huius fidei.

§. 1us.

Recentiorum placita.

[illegible]

Obstat inter Sapientes tam Antiquos quam modernos, qui
assistunt in esse obiecti formalis fidei summam suam auctoritatem, quae tanta est, ut
mereatur quod clausis oculis et nullo curioso obiectarum rerum scrutinio [illegible]
tamine audiat: quam summam Dei auctoritatem ad extorquendum assensum
et [illegible] fortiter quasi captivando intellectum in sui obsequium plerique Anti-
quorum vocant Veritatem 1am increatam. S. Thom. hic q. 1. a. 1.
et innumeris aliis in locis.

Sacra nullus doctor impugnavit de [illegible] asserere
quam nullus [illegible] dicens reperi. Neque enim [illegible] excludendus est Aureolus, et
alii asserentes esse [illegible] intrinsece obiectum formale fidei [illegible], neque [illegible] asse-
rient [illegible] [illegible] a se ipsa esse Dei auctoritatem. Immo Guillelmus [illegible] Pari-
siensis, qui docet obiectum formale fidei esse supremum dominium Dei, quo exigit a
cunctis in omnibus obedientia caeca, adeo quod ut captivemus intellectum, et velamine quodam
vello obtegamus in sanguinis ipsius ab Sacra excludendus non est. Ita enim
[illegible] et alii istius asserti sectatores in supremo illo dominio aucto-
ritatem Dei [illegible].

Unde praesens difficultas tota versatur ad explicanda [illegible]
[illegible] auctoritas, sive 1a Veritas [illegible] in qua difficultate [illegible]
sinceritate quam inter scriptores discordent. Nam 1o Aureolus [illegible]
in 3o dist. 24. in fine, quem alii sequuntur docet auctoritatem Dei, quae est obiectum
formale fidei esse [illegible]. 2o Guillelmus Parisiensis ut ultima illa [illegible]
in supremo Dei dominio, sic enim [illegible] [illegible] non longe ab initio
[illegible] et [illegible] credi Deo, nec [illegible] aut [illegible]
Sic enim, inquit, [illegible] si cederet [illegible] [illegible] iubet sibi credi et sic fides, inquit,
est [illegible] obedientiae suae debitum solvit intellectum suum.

3o alii [illegible] Sane auctoritatem Dei in sua
Veritate increata, quae ut ait Suarez [illegible] 3. s. 4. n. 1. nihil aliud est quam ipsa
Dei [illegible], quatenus est [illegible] [illegible] rerum cognitivus unde inquit, [illegible]
ad [illegible] Veritatem sub [illegible] [illegible] [illegible] ignoret, seu ut nulla Veritas
Deum lateat, aliud est ut in nullo errare, seu ut numquam falli possit; [illegible]
pertinet ad summum [illegible] Veritatem increatam, quae non [illegible] Veritatem [illegible]. Sane
opinione [illegible] insinuasse [illegible] Valentia [illegible] 1. q. 1. p. 1. § 5. versiculo [illegible], [illegible]
[illegible] D. Bonaventura in 3o dist. 24. a. 1. q. 2. et eandem sequuntur [illegible]

[illegible] Veritatem [illegible]

esse obiectum formale fidei, et in hac est ita Dei authoritas: hoc vero sit veritatis [illegible] indicendo, ut Suarez ibi annotat, intelligunt modo divino et non inclinantes ad dictum verum, i. ad loquendum semper conformiter menti, qua veritas in dicendo et sic appellant veracitatem Dei: huic favent sequentes Theologi: Villalpando [illegible] Janeiro disp. 1. q. 1. dub. 3. n. 31. et illos refert, et plures alios refert.

Secundo alii authoritatem Dei, quae est obiectum formale fidei, Dei ex duabus istis 1ª veritatibus in cognoscendo, et in dicendo componunt; ita P. Fran. Suarez, ibi n. 7. et est valde communis inter Theologos Societatis nostrae, qui in modo quo sint afferendae ab authoritate divina illae duae veritates non conveniunt inter se: alii n. dicunt veritatem 1ª in cognoscendo afferri in recto, et in obliquo veritatem in dicendo: alii vero e contra, hanc in recto, et illam in obliquo ponunt: 3º vero alii utramque veritatem aeque 1º ab authoritate Dei importari volunt.

Quarto alii, quod ad duas 1ªs veritates superadiiciunt, ut sit dicta authoritas tanquam partiale obiectum, quam nos dicimus, non capiebamus, recurrendo ad Magistrum Aureoli, quo probare tendebat obiectum formale fidei unice [illegible] ipsam Deitatem, et Christi. Sic ad 1um articulum q. 1. dub. 1. et novimi P. Fuente [illegible] disp. 6. s. 4. subsect. 4. quos alii sequuntur: quidem dissentiunt in assignandis 1ª veritatibus, quae non dicta sit adiungenda, et in modo, quo ei adiungantur: nam sunt qui non nisi adiungunt veritatem 1ª in cognoscendo: et qui sola adiungunt veritatem in dicendo sive veracitatem; et sunt denique qui requirant utramque ad rationem dictae authoritatis.

Quinto tandem alii [illegible] alio modo dicendi mediam [illegible] libere expressa quod authoritatem dictam, quam Deus est obiectum formale fidei ponunt in virtute illa divina qua Deus hanc causam efficiens divinus, seu luminis fidei illuminantis non solum mentem credentis, sed ipsum etiam obiectum credibile, ad eius modum, quo lumen illuminat obiectum visibile: ita Bañez dicit q. 1. a. 1. dub. 1. ad 3um, et refert Vernun [?], Gregorium, et Zumel, eodem a. 1. et indicat ibidem [illegible] in 3 dist. 23. q. 1. a. 2.

Decisio quaestionis

Missis omnibus sententiis enumeratis modis dicendi, quae graves patiuntur difficultates, ut modo videbimus, et quae veritatem non attigerunt, dicimus non [illegible] ponendum authoritatem Dei, quae est obiectum formale dictae fidei Deitatem, et [illegible]

Trias perfectus, quia intelligitur ipse summe perfectus, excellens, et unus Deus, dignusque summa fide, reverentia, honore, obedientia et cultu, adeo quod nullus reperi- ri in Deo perfectus, qui ad rationem, et ad totum obiectum formale fidei spectans non habeat saltem ex indigentia ipsius obiecti.

Qui [illegible] habent [illegible] mihi dicendi restat quantum admira- tionis, et perfectionis obiecti formalis fidei illa divina gratia, quam ipsi ponunt: et a fortiori heretici, et sui sectatores, qui ponentes [illegible] divina [illegible] formali obiecto fidei [illegible] divina gratia non debent excludere. [illegible] veritas audiens Suarez, [illegible] et ceteri qui [illegible] obiecto formali Deitatis aliis [illegible] adiunctis gratia [illegible] signant, quia [illegible] in medio [illegible] [illegible], divina gratia in- gredi [illegible] integritas, et perfectione digni sunt.

[illegible] Thom. quem ego multum fallor [illegible] Suarez fautor: Imo Autor multum in [illegible] 2a 2ae q. 1. a. 1. [illegible] formali obiecto facultatis Theologie, adeo quod nec fidei [illegible] Deum [illegible], solum [illegible] loquens de fide ita expressit [illegible] q. 2. a. 2. [illegible] ubi: a [illegible], inquit, formalis ratio obiecti quod est ut medium [illegible] tamen credibilia [illegible] et sic ponit actum fidei credere Deum. [illegible] formalis fidei est Deus: nam [illegible] credere Deum [illegible], et [illegible] obiectum formale fidei [illegible] Deo est tale.

Nec [illegible] formale obiectum fidei [illegible] Veritas [illegible] invenitur, [illegible] Veritas [illegible] [illegible] bonitas [illegible], quae Deitate [illegible] et ceteris [illegible] gratias, ut Deus bonus et Deus verus [illegible] a [illegible], sed [illegible] divina gratia in suo [illegible] [illegible], quolibet [illegible] ex illis [illegible] sublato, nec bonus manet [illegible] et [illegible] nec unus Deus [illegible] perfectus [illegible], et plane [illegible].

Q[illegible] dicens [illegible] Thom. [illegible] veritas [illegible] formale [illegible] fidei, [illegible] formale [illegible] ostendit [illegible] formale [illegible] Deitas et cetera divina gratia, quae ad [illegible] Dei pertinent [illegible] tale, quae est illa sub qua [illegible] Deus in [illegible] Veri Dei, et [illegible] [illegible] fide [illegible], quod [illegible] [illegible] fides sit Verum [illegible] [illegible], quae est summa [illegible] Veritas [illegible] credibilis [illegible] ut sequatur [illegible] [illegible] facultatis [illegible], quae [illegible] credibilis [illegible] credibilis procedit.

Imo ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquorum dicentium [illegible] in [illegible] et aliis [illegible] in quo Deus [illegible]

e formali obiecto et motivo huius fidei, non vero de obiecto formali quo sive quod formali,
sub qua fides sibi subiicit omnia, id est de obiecto formali quod seu supposito, quod denotat
talem; dicens n. esse Deum nullo modo posse excludi a ratione formali obiecti huius fidei
et dicens esse Deum non ut esse, sed qua est prima et summa Veritas non quod formali-
ter ratione nomine credibili; quod clarè exprimitur in scriptis omnibus, et aliis
quae allegavimus, ne de obiecto formali quod solum id de obiecto formali quo sive
motivo et quod formali accipiunt loqui ita clarè ostendit quod non nisi per apertam
[illegible] verborum extorsionem de illis posset intelligi.

Habent enim [illegible] sensus sacrorum scriptorum
Scholasticorum, et dicentium ingenue definiunt Deum esse obiectum formale fidei, quorum
nulla causa superior resultetur de Manichaeis et Abailardis, et magna
[illegible] testimoniorum copia videri potest [illegible]. Quare non [illegible] posse
illa intelligi et [illegible] de obiecto formali quod sive supposito quod denotat obiectum
formale, et de obiecto formali in suo modo, et identice et [illegible] illorum verborum ab[illegible]
[illegible] minus proprius non [illegible] [illegible] admittendus, et ille reiiciendus, quod est magis
proprius; atque nulla gravi causa urgente non [illegible] adhaerendus illi magis proprio sensui.

Aut mihi interpretentur isti qui [illegible]: quaero [illegible] de obiecto for-
mali loquentes [illegible] ab[illegible], et illa [illegible] et actus in[illegible] non minus improprie,
immo insolite [illegible]. Ita certè: et non nisi quod id solum [illegible] ab[illegible] denotative
et identice, formaliter non nisi [illegible] ipsorum [illegible] scientia; quod [illegible] dici
est impropriè, et insolite sacros scriptores [illegible] dicentes ab[illegible] et
[illegible] Deum esse obiectum formale fidei quod est [illegible] [illegible], aut non [illegible]
[illegible] solum identice, et denotative, dici suo formali et abstracto, quod nos [illegible].

Addo [illegible], quod Deus sit identice et denotative obiectum
formale [illegible] iustitiae et misericordiae et aliarum virtutum moralium, quas in Deo [illegible]
reperiri ostendit Aristoteles [illegible] [illegible] 2. cap. 2. [illegible] 6. non minus ab[illegible]
[illegible] dici Deus obiectum formale talium virtutum moralium, quod dici obiectum formale
huius fidei; sed videmus non dici Deus ab[illegible] obiectum formale talium virtutum sed [illegible]
[illegible] diminuente, nempe identice et denotative. ab[illegible] non [illegible] esse obiectum
formale talium virtutum, quae [illegible] honestas specialis [illegible] [illegible] moralis, [illegible]
fuit demonstratum ex S. Thom. quod illa testimonia quae ab[illegible] Deum
esse obiectum formale huius fidei non identice et denotative solum debent intelligi, sed
in suo formali et abstracto. Unde [illegible] magnum [illegible] [illegible] [illegible] scriptura
[illegible], et [illegible], [illegible], quos [illegible] [illegible].

Vera sententia Authoris approbata.

1a. Authoritas, quae Deus est obiectum formale diuinae fidei, qua ita fide dignissimus dicitur, ut nullus esse, nullaque excogitari possit fide dignior illo; sed authoritas, quae talis dicitur, Deitas, et caeteri diuini perfectionis praedicati, dicitur, ita authoritas, quae Deus est obiectum formale diuinae fidei, Deitas et caeteri diuini praedicati dicitur. Est conclusio legitima, maior est indubitata, et per se patet ex terminis, minor singula solet et difficultas.

Authoritas, quae talis dicitur Deus, est qua nulla maior, qua nulla dignior, et nulla gratior sit excogitabilis ad trahendum homines in sui assensum, illosque captivandos in obsequium sui; sed talis est tantum ea, quae Deitas, et caeteri diuini praedicati dicitur. Probo sane minorem: maior et melior authoritas est excogitabilis, dignior et ad homines in sui obsequium captivandos, quam illa, quae careret aliquo ex diuinis praedicatis, illa nempe, quae tota diuina, perfecta et integra, nullum diuinum praedicatum excluderet: nam authoritas sit illa dignitas, et excellentia, quae personae diuinae digna fide, honore, reverentia, et cultu, et crescat, quomagis crescit dignitas et excellentia personae, ut est de se notum; nam caeteris paribus maior est authoritas hominis nobilis, quam ignobilis, digniorque tamen, quam privatae personae, Ducis, Comitis, Marchionis, quam simplicis Equitis, Regis denique, quam cuiuslibet vassalli, certa illa dignitas, et excellentia qua reddat personam omnium excellentiorem et excogitabilium digniorem, et excellentiorem in se ipsa est authoritas summa et omnium excellentium et excogitabilium maior; excellentia, et dignitas, quae non involvit omnia diuina praedicata non reddit personam omnium excellentiorem et excogitabilium maiorem ut de se notum: nam melior et excellentior est persona, quae a se nullum diuinum praedicatum excludit, quam quae... Dicitur Deus in esse obiectum formale diuinae fidei.

Et ideo... Si fingamus credendum per impossibile hominem veracissimum, et ita ut dicat mentiri minime posse, et ita perfecta veracitate... ita fortiori, quam qualis non possit, quae diuina praedicata sint Deitatis et aliis dicuntur authoritas Dei, quae est obiectum formale fidei, talis certa non esset tamen authoritas, qua maior, et excellentior reperiri et excogitari possit. Nam et tanto erit maior authoritas alterius, caeteris paribus, quanto in dignitate

quae

quae alioquin sit tamen Auctor veritatis, consequenter in dicendo quod dicit verum et mentitur, ut dictum suum ad habeat fidem, nempe dignitate, origine et statuta de qua sine dubio evadit dignior cum obsequio, reverentia et honore quod praestat credens quod ex parte sui, quae exponunt se in dignitatem et caput longe excellentes, quod illa auctoritas cui nihil addi potest dignitatis, excellentiae et meriti, ut ei debeat obsequium fidei adhiberi erit omnium suprema, sed talis est auctoritas, quae Deitate et ceteris divinis perfectionibus utitur [illegible] nam illa sola est cui nihil sit perfectionis excellentiae potest addi [illegible] et singula illa est qua Deus utitur in esse objecti formalis fidei.

Ad 2um probatur 2o et magis declaratur: quamvis aliquis sermo veracissimus et valde perfecta sermonis notitia praeditus, is tamen non tamen fidei dignus, quod sit vir ingenuus et liber, parum veracitatis et notitiae rerum non visitis: imo ille nullius fidei dignus est nec pro teste potest adduci aut admitti quod propter vilitatem et indignitatem personae, quae prohibito in iure est, non obstante excellentia sermonis, et veracitas indignus. Sed cui fides praestari crescit quod auctoritas, quo magis crescit dignitas et excellentia personae, et decrescit quo magis illa decrescit: illa quae erit omnium suprema cui nihil dignitatis, excellentiae et meriti addi potest, sed talis est, quae Deitatis et ceteris divinis gratiis utitur; nam aliis [illegible] auctoritatibus est aliquid quod addi potest, nempe divinas illas gratias, quibus singulariter carere, [illegible] auctoritate, quae Deitate utitur, et ceteris divinis gratiis, utitur Deus in esse objecti formalis [illegible] fidei.

Ad hoc 2um non minus efficaci probemus, quam [illegible] ejus [illegible] non parum illustrabimus: illa auctoritas, qua Deus utitur Magister, et Doctor omnium, quae esse aut excogitari potest nobilissimus, est quae fit objectum formale fidei, sed illa est, quae Deitate et ceteris divinis gratiis utitur [illegible] non ceteros [illegible]: quorum ex divinis gratiis beneficium [illegible] non manet Magister et Doctor omnium, quod esse potest [illegible] excogitari praestantissimus. Nam quo praestantior, excellentior erit cui nullus deest ex illis gratiis [illegible] praestantis et excellentis Magistri et Doctoris, quam praestans et excellens [illegible] et simplex in [illegible] utatur, sed ceteris etiam [illegible] ornamentis [illegible], illius sine dubio esse ceteris paribus praeferendus aliis, [illegible] dignitate et integritate morum, aliis [illegible] ornamentis non est [illegible] praestantior, [illegible] illa auctoritas, qua utitur Deus magister et Doctor omnium, quae excogitari potest nobilissimus et praestantissimus, est quae Deitate et ceteris divinis gratiis utatur

dere: scilicet illa auctoritate, qua praestantissimus omnium Magister divinus est omnibus praeditus
veritatis fidei, quod est.
Probo 2o illam minorem: omnium praestantissimus Magister et Doctor
Deus divinus illam auctoritatem, quam author est per doctrinam omnium, quae est aut
excogitari potest praestantissimae, et sublimioris cathedrae, ut ita dicam, proprietatis
Magisterii, et cetera primarius scilicet talis est auctoritas communis
quae nullius divini praeceptoris excludat, sed omnes potius complectatur. Quod probo ista minore: quoniam
per ex dictis praeceptoris exclusio et negatio non potest intelligi auctor praestantissimus doc-
trinae nempe fidei, quae cum solus Deus auctor esse possit, ut est evidens, quemadmodum
nemo negare potest. Scilicet a quo ex dictis praeceptoribus excludatur a Deo.
Itaque sublimioris cathedrae primariae ratione proprietatis
ut unica quaeque nempe Ecclesiae Dei quovis alio praeceptore exclusio praeter veram
negatio; quod Deus est, debeat doctrinam fidei tamquam propriam proponere et ex-
plicare, et doctor esse non potest, quod exclusio et negatio quovis praeceptore alio nominat
Deus, ut est evidens; quamvis certe nec est transitura primariae sublimioris
cathedrae Magisterii proprietatis, aliquo quod neque auctoritatis quam
excludit, quovis alio praeceptore negato, sed est ergo Deus divinus omnibus praeditus fidei
ea auctoritate, qua fit auctor doctrinae omnium praestantissimae, et sublimioris, quod
divinus omnibus praeditus fidei ea auctoritate, quae declarat et ceteris divinis praeceptoribus esse
nullo excluso.
Probo illam minorem 3o: illa auctoritas Deus divinus omnium
quae est, aut excogitari potest praestantissimus Magister, qua fit dignissimus summa fide,
ut et clausis oculis a suis discipulis audiatur et credatur in omnibus, quae dictat et
quae docet, etiamsi longe superent ne capiantur ei potest. Sed sola auctoritas
quae decidit et ceteris dictis praeceptoribus [illegible] talis per divinum, quod est. Probo
sane minorem: non evadit Deus summa fide dignissimus, nec meretur ut clausis
oculis ei fides incutiatur, quae vix difficillimis adhibeatur, ex eo praecise, quod non potest
fieri mens falli ei credentium, quod ad istam ex ea dictis doctor meritus est
dignitas non veracitatis solius et quali veritas notitiae, sed multis aliis concurrentibus:
modo ceteris paribus illustrior persona et dignitate maior fulgentis est
fide dignior, ita demonstratur, [illegible] evadit Deus summa
fide dignissimus, quod sed auctoritatis quae nulla alia est et potest
ullo pacto notior, et venerabilior, sed haec sola est auctoritas,
quae

quae Deitas, et caeteris [illegible] Status: neque [illegible] unum careat non decipit, ut est evidens, quae declarata et venerabilis [illegible].

Adde quod si fingas aliquam creaturam tam infallibilem [illegible] semper in iis, quae mente decipi decipiat, et tam probe incli-nata quod in iis, quae [illegible] mentis erat, [illegible] deo [illegible] mentiar, [illegible] certe non erit [illegible] de dignitate et indignitate [illegible] evidens, [illegible] ei [illegible] nunquam fallere potuerit, quod [illegible] erat [illegible] mentis, mente [illegible] decipi [illegible] non poterit [illegible] si quis [illegible] Deus est [illegible] dignitatis, [illegible] mereri [illegible] ei fides adhibeatur, [illegible] ei [illegible] falli non posset.

Efficaciusque ex eodem [illegible] demonstrat, [illegible] [illegible] credant multa [illegible] captum [illegible] auctoritas, cui ea [illegible] non solum debebit [illegible] certitudinis, sed talis, cui [illegible] etiam [illegible] elebet [illegible] se [illegible] talis [illegible] auctoritas non potest esse, nisi quae Deitas [illegible] ... quod solius Dei est [illegible] ... ut est manifestum, [illegible] auctoritas, quae Deus [illegible] cui fides in [illegible] adhibeatur, [illegible] iis, quae [illegible] ex rebus [illegible] quae Deitate, et caeteris [illegible] status [illegible] auctoritas quam Deus [illegible] fidei [illegible] auctoritas, quam [illegible] Deus [illegible] Deitate [illegible] status. [illegible] doctrina ista, quae [illegible] probabilis [illegible] [illegible] probabilior [illegible] evadat [illegible] efficacibus [illegible] [illegible].

[illegible] probationes non minus [illegible]

[illegible] fidei illa est, cui credere non [illegible] securum, quae nec falli, nec fallere potest, sed cui resistere aut [illegible] [illegible] curare [illegible] est peccatum; sed sola auctoritas, quae Deitatis et caeteris [illegible] status est talis; [illegible] sola auctoritas, quae Deitatis et [illegible] [illegible]

obiectum formale dicte fidei.

Pro mis. nam ceterarum partium: si aliquam aliquis [illegible] credere veritatem in cognoscendo et in dicendo veritatem [illegible] Deus verax, qui nec falli, nec fallere potest, ei vel credere debet securum esse; in resistere, aut aliter nisi de dictis suis curare [illegible] pendendo assensum in utramque partem non erit grave peccatum, magis [illegible] dicitur exedat limites et superet capacitatem; et nihil ad audientes attineat, nec commodi, aut incommodi [illegible] ei afferat nec circa ipsum aliquam exerceat iurisdictionem aut potestatem [illegible] in aliquo sit dependens ab ipso [illegible] ut debeat et obsequium praestare voluntatem suam [illegible] auctoritati subiiciendo, que [illegible] veritatem de veritate [illegible] nullus potest dubitare, quia auctoritas talis [illegible] non est obiectum [illegible] dei [illegible]. [illegible] ipsum [illegible] erit [illegible] aliis auctoritatibus humanis [illegible] si semel careat fingant aliquod [illegible]. [illegible] resistere aut nihil [illegible] suspendendo in utramque partem assensum non erit peccatum [illegible] dicta auctoritas, que est obiectum formale dicte fidei talis esse debet ut dictum est [illegible] principiis [illegible], [illegible] sola auctoritas, que Deitatis et ceteris divinis perfectionibus [illegible] obiectum formale dicte fidei.

[illegible] fidei [illegible] in [illegible]

De illo [illegible]: Videmus nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem, atque [illegible] de [illegible] veritatis [illegible] obiectum formale [illegible] ad proprias singularis nostre accommodatum [illegible] obiectum formale veritatis [illegible] Deitatis et ceteris divinis perfectionibus [illegible] sive Deus ipse [illegible] [illegible] quia ita fides [illegible] obiectum formale veritatis [illegible] que Deitatis et ceteris divinis [illegible] perfectionibus [illegible] sive Deus ipse [illegible] eaque auctoritas que Deitatis et ceteris divinis perfectionibus [illegible] obiectum formale fidei [illegible].

[illegible] aliis omissis [illegible] 5: [illegible]

[illegible] theologica [illegible] theologicarum [illegible] non est aliqua in divina [illegible] perfectio, [illegible] ipse [illegible] proportionata, et idoneo ad [illegible]; quia obiectum formale fidei non est aliqua [illegible] divina perfectio; [illegible] proportionatum et idoneo ad [illegible]. — Pro minori [illegible] [illegible] illius non obiectum formale est divina bonitas, que [illegible] et ceteris divinis perfectionibus sive Deus ipse, ut nobis est bonum, et conveniens [illegible] eadem divina bonitas, sive Deus ipse, ut in se bonum est, et [illegible] dignissimum. [illegible] obiectum formale fidei erit veritas [illegible], que Deitatis et ceteris divinis perfectionibus [illegible], sive Deus ipse [illegible] dignissimum est.

Pro illa mi[nori] 20: obiectum formale virtutis theologicae deberet esse id quod potest subtrahi non manente virtute theologica, sed potest subtrahi Deitas non manente virtute theologica, quia non manente Deus, quae sibi formali obiecto correspondet, et ratio de ceteris divinis perfectionibus, quarum non de medio sublatis, non manet Deus, ut est evidens; quia Deus ipse est omnes suas perfectiones simul sumptas, exclusum est obiectum formale virtutis theologicarum.

Ad 3um Dico 3o: Sive Deus ipse, et specialiter aliqua ex divinis perfectionibus propter est obiectum formale virtutum theologicarum, potest intellecta tali perfectione, et quavis alia negata dari sufficiens obiectum formale talis virtutis, sed hoc non potest dici. Probatur hoc quia potest intellecta tali perfectione et quavis alia negata non intelligi Deus: immo nec divinus aliquis intellectus, quia potest intelligi talis perfectio tamquam quid indifferens communis Deo, et creaturis saltem ex hypothesi possibilibus: Immo potest intelligi tamquam quid quod debet esse excludens et minimum recipiat tamquam ceteras imperfectionem et mancum.. sed non intellecto Deo, aut saltem aliquo quo [illegible] detraheret et abesset, et simpliciter sic tale non potest intelligi sufficiens obiectum virtutis theologicae, cuius est virtus nostra se ferre [illegible] circa Deum, ergo intellecta potest tali perfectione non intelligi sufficiens obiectum formale virtutis theologicae.

Quod deinde demonstratur, quia sive virtus theologica aliqua dicatur sufficienter sibi proponere tamquam formale obiectum aliquam aliam perfectionem non minus bene iustitia et misericordia Dei dici propter talis quod fides, sed [illegible] [illegible]. [illegible] ut ostenditur est a nobis illa 1. 6. cap. 2 [illegible] 2 [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible], istis et ceteris virtutibus [illegible] divisis aliqua specialis perfectio divina formali obiecto assignatur, quod ut virtus theologica aliqua dicatur non sufficit pro obiecto formali sibi proponere aliquam particularem perfectionem Dei, sed totum Deum sibi debet proponere.

Et in particulari de fide, ex eo potest ad extremum persuaderi quod si assignetur ei pro formali obiecto veritas 1a sive divina aut [illegible] [illegible] Dei et ceteris divinis perfectionibus, stare summa scivat [illegible], [illegible] [illegible] et ceteris virtutibus theologicis, quae non particulari aliqua perfectione divina sed bonitate [illegible] [illegible] Dei et ceteris divinis perfectionibus stat, sive Deum ipsum [illegible] [illegible] formali obiecto proponitur, quod est [illegible] nullus [illegible] inconveniens, ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] certe [illegible] [illegible] sive [illegible] quae Deitas [illegible], et ceteris divinis perfectionibus [illegible] obiectum formale [illegible] [illegible]. [illegible] 5o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.[us] Arg.[us] et cui maxime fidunt ij, quod obiectum formale fidei est sola veritas in cognoscendo, et in dicendo ut plani dicunt, quae est celebrior via in scholis. Pro formali obiecto fidei ei solum perfectionibus respondit, quae quidem sine intellectu [illegible] si reliquae attributa removeantur, intelligitur constituere et ex omni in perfectione in ratione talis. sed sola veritas in Deo veritas in cognoscendo, et in dicendo, [illegible] si caetera omnia a Deo removeantur intelligitur obiectum formale fidei constituere et ex omni perfectione in ratione talis; ergo sola veritas in cognoscendo et in dicendo, constituit et perficit in ratione talis.

Probatur minor, in qua est difficultas: Ex eo enim quod intelligatur Deus tam perfecte scire, et nosse res quod falli non possit, et tam summe inclinari ad dicendum verum, quod fallere minime possit intelligitur id, quod est sufficiens ad firmandum nostrum assensum sine ullo timore: neque quomodo vacillare quidem debet, quod dicere, quod nec fallere potest, nec falli. sed perfectio intellectiva, quod sufficiens est ad firmandum nostrum assensum intelligitur obiectum formale fidei; ergo perfectio intellectiva illa in quantum est veritas cognitionis in Deo, quia falli non potest, quae est veritas in cognoscendo, et illa tam summa inclinatio ad dicendum, quia fallere non potest quae est veritas in dicendo, etiam si caetera omnia removeantur intelligitur obiectum formale dictum fidei adeo quod [illegible] veritas in cognoscendo et in dicendo formale constituit.

Ad 3.[um] Arg.[um], cui credunt maxime adversarij, solutio satis constat ex dictis. Ad quod in ipsa Deo credendo maior et minor. ad cuius probationem primo distinguo minorem: Ex eo enim quod intelligatur Deus tam perfecte scire et nosse rerum, quod falli non possit etc. intelligitur id quod sufficit ad firmandum nostrum assensum omitto minorem. Intelligitur id quod sufficit ad confirmandum nostrum assensum, id tamen fieri ex consequendo quod [illegible] summa convenientia, et summa ex merita illius suspendere, aut retardare, nego minorem. — Vel secundo: Intelligitur id quod sufficit ad firmandum ut [illegible] nostrum assensum, concedo minorem. Sufficit ad firmandum assensum nostrum, et captivandum intellectum in obsequium summi Magistri et Dei, quod est [illegible] ex [illegible] rectissime ratione fidei, quae est ad inveniendum medium ad vitam aeternam consequendam, nego minorem.

Secundo modo distinguendo minorem; sed perfectio intellectiva quod sufficit ad firmandum nostrum assensum ut [illegible] intelligitur obiectum formale fidei nego minorem. intellectiva quod sufficit ad firmandum mihi [illegible] dicendo minorem, [illegible] negandum [illegible].

Totius

Dubij in veritate inducendo, et incognito gravi intellectu, ubi fuit evidentia
rationis intellectus auctoritas, cui sit gravis culpa, imprudenti irreverentia, et cum
temeritate resistere, aut non praestare assensum. Hec quia sit auctoritas summi
Magistri, et Doctoris, qui est auctor totius omnis scientiae, nempe fidei, in
cuius obsequium intellectus iure optimo sit captivandus. Nam si est (excitat) in
circa difficillima obiectiva quae esse fingant, quae omnia intellectus excedunt, super
rior fuit obtemperans, et ideo merito debet negari ea.

Ad omnis tamen sit firma et valentes quae solum
quod alias non minus firmus illius probant. Solum subiicere non est ut vacaret
[illegible] non [illegible] ut tenere quod praefata omnia [illegible] omnis quod falli non possit,
et quod lumina inclinata ad dicendum. Quia quod tenere non valeat, sufficit ad
firmandum intellectum in ijs, quae non excedunt vires, et captum eius, certe non sufficit ad firman-
dum intellectum in ijs, quae non et vires et captum excedunt. Tum mihi adversarij tenent.
Ad firmandum non, ut ellebet, et gratiam quod sufficit vis nostra. Certe vis
nostra et plane dicta extraordinaria, ita certum, quod [illegible] sit plane [illegible] immo
serenum; quod ut talis auctoritas posset firmare intellectum, ut ellebet,
et gratias ad vires, et captum suum non credendo mysteria, quae et plane
tota omnem capacitatem longe superant vis sua, et plane [illegible] debet adijce-
re; nam illa duo sufficiunt ad firmandum nostrum assensum absque et sine
atque adeo quae sola obtinet formale totius fidei non [illegible].

Opponunt: etsi Deus non esset omnipotens, im-
mensus, aeternus, esset summa fide dignissimus, quod obiectum formale fidei non
est Deitas, et aeternitas eius, et perfectiones eius. Et tota, et tantum videt indubitanter,
Nam si tu Omnipotens, Aeternus, immensus, et fide dignus intelligimus
esse videntur, si spectet formalitas ipsorum: Nam quod ad fidei dignitatem attinet
certe posset, non spatium replere et non tempus ambire, quod etsi Deus
non esset omnipotens esset summa fide dignissimus.

Et ratione: quia sicut aeternitas immensitas et aliae
perfectiones concurrerent ad obiectum et perfectiones obiecti formalis fidei. Haec
causalis ratio vera: ideo credo Deum quia est omnipotens, quia est supremus
Dominus etc. Ad hoc negat dici, quod ita inciderunt in eius Illustrissimi Patri
Lugensis, quae in supremo Dei dominio obtinet formale fidei [illegible]
mens [illegible] theologi contra male malant, quod aeternitas, et aliae perfectiones.

non concurrent ad ultimum objectum formale fidei.

Sed haec, quae tanquam insolubilia adversarii iactitant, facile solvuntur, ut [illegible] patet. Cum enim fide dignus non sit, fide dignius quo excogitabile est, alter fide dignior, nempe Deus uti omnes suis perfectionibus [illegible], quas ut dicebam, auctoritas non solum veritatis in dicendo constat, sed aliis multis quae personae vestigiant venerabiliorem, et extimatiorem faciunt, quod in [illegible] videre est: Vir dignus, venerabilior, et extimatior fit, quam alter [illegible], [illegible] ex parte [illegible] potius fide dignior de privato, etiam si pares sint veracitate [illegible] nostra veru, et scarum etiam veracissimus [illegible], et nostra veracitas [illegible] [illegible] [illegible] nullius fidei dignus est, nec addi potest, aut diminui [illegible] in testes, tamen Deus ut [illegible] omnibus suis perfectionibus [illegible] ut in [illegible] longe excellentior, venerabilior, et dignior illo, qui omnes, immensis, aliasve sibi perfectiones careret, ideo fide dignior est.

Exemplo et [illegible] [illegible] [illegible] dicere [illegible] esse [illegible], et sunt fide dignus et dignior, Aeternus, Immensus, perfectissimus [illegible] multa pertinent ad dignitatem et excellentiam personae, summaque maiestas eius, et [illegible] auctoritas [illegible] [illegible] [illegible], quae personae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut saepe diximus [illegible] excellentiam [illegible] [illegible] venerabilis [illegible], quae iis perfectionibus careret, ac excellens et venerabilis est modo Deus, qui omnibus [illegible] perfectionibus illustratur, ideo immerito [illegible] putant ista esse impertinentes. Aut nunc si dicant adversarii [illegible] [illegible] [illegible] vilissima et abiectissima [illegible] perfecta veritate utroque et in dicendo [illegible] [illegible] quam Deus, non esse Deus illa fide dignior esset. Ita certe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superaret non esset grave delictum ut iam ponderatum est, at Deo dicenti resistere, et in obsequium [illegible] [illegible] [illegible] claudit [illegible] oculos et obtemperare, gravissimum est [illegible] summa irreverentia et temeritas. Multi [illegible] [illegible] [illegible] attinent ad auctoritatem in qua consistit obiectum formale fidei [illegible] [illegible] immerito [illegible] [illegible] impertinentes.

Non est minus facile ad [illegible] [illegible], cuius modo [illegible] est: Si Aeternitas et aliae perfectiones concurrerent ad ultimum [illegible] objectum formale fidei [illegible] [illegible] [illegible]: idem credo Deum qui est aeternus [illegible] [illegible] [illegible] dignus, [illegible] [illegible] supremus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] aeternus

et

et quod est de id quod est [illegible] venerari et obsequi summi [illegible] et credere [illegible]. Unguo [illegible] [illegible], neque non ideo in [illegible] Gulielmi Parisiensis qui sapientes contra [illegible], [illegible]; et non ideo [illegible], et [illegible], quod ut constat ex suis verbis [illegible], quae [illegible] [illegible] in supremo Dei dominio [illegible] [illegible] etiam veracitate, [illegible] constituit objectum formale [illegible] fidei, a quo sentiendi [illegible] nos longe sumus. [illegible] vindicatus [illegible].

[illegible] omnium [illegible] objectum formale, [illegible] est id, in quod ultimo fides resolvitur: [illegible] veritas [illegible] in dicendo, et in cognoscendo fides resolvitur ultimo [illegible] veritas [illegible] in cognoscendo et in dicendo [illegible] fidei. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] rogetur [illegible] [illegible] verbum [illegible] incarnatum v.g. [illegible] se credere, quod id Deus ita revelaverit, si autem roget quare Deo revelanti credat? [illegible] credere Deo revelanti quod est [illegible] in cognoscendo et in dicendo veritas, quae nec falli potest nec fallere. Ulterius autem rogando quare [illegible] id veritati credat stultus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credat, et stultus et [illegible] erit qui [illegible]: [illegible] sit bonitas [illegible] et nulla possit [illegible] ratio [illegible] digna amari; quod fides ultimo resolvitur in veritatem [illegible] in cognoscendo et in dicendo, [illegible] objectum formale [illegible].

[illegible] non difficile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veniat, [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] ut male Caietanus dixit [illegible] a. 1. [illegible] ex [illegible], quae [illegible] [illegible] Vatia [illegible] 1. q. 1. [illegible] 1. versu [illegible], [illegible] Luisius [illegible] 2. [illegible] [illegible] [illegible] ex his [illegible], quos [illegible] sequuntur [illegible] [illegible] [illegible], ubi [illegible], quod ulterius [illegible] [illegible] dixit, et [illegible] quod summe [illegible] veritati in cognoscendo et in dicendo [illegible] credendum? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Ut [illegible] [illegible] rogando ulterius [illegible], [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible], quae nec retardare nec suspendere [illegible], etiam [illegible] [illegible] longe credentes [illegible], et [illegible] [illegible] ulterius [illegible], nempe ad Dei [illegible] summe, et [illegible] [illegible], qua non solum Deus [illegible] verax est, quod falli, et fallere non potest, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dignus sit, cuius in obsequium [illegible] [illegible]

ei assensum fidelium etiam in rebus difficillimis praestando, et optimo et sagi-
tio, et Doctori extra quae sancta, et manifestissime, decipere.

Et quidem Deus, ut ipsi ponderarunt, et fingentes quandam
creaturam, non minus perfectam in dicendo, et in cognoscendo quam Deus, illa certe fide
digna esset, in eius quod autoritati omnis assensus firmaretur, siquidem nec posset
falli nec fallere; cum tamen addidissent, nimirum et posse sciunt mentem retrahere,
vis sua assensionem suspendere, et retardare, aut etiam resistere, non esset
grave de illius ideo non esset tanta fide digna; quantum modo Deus est, qui non solum
confirmat veritate sua summa in dicendo, et in cognoscendo assensum nostrum, sed dignitate
et excellentia sua (ne alio genere) obligat ad assentiendum ipsi, quod fortasse
de illius gravissimum ei dicenti resistere, aut alio mentem divertere de dictis
suis nihil curando, aut assensionem suspendere, et retardare, aut intellectum
in assensu ipsius non captivare.

Bene quod rogantis Aureolus cuius vestigiis insisti-
mus, dixit, non in [illegible] veritate in dicendo et in cognoscendo ultimo resolvi nostram fi-
dem, sed in Deitate perfecta, et absoluta undique ultimo resolvendam esse,
rogamus vero quod quando docenti Deo tam diligenter debeat attendere
quod nec mentem adeo distrahere, nec assensum suspendere, aut retar-
dare ei liceat de doctrina hesitando, sed in mora deceptus praestare
debeat, quamvis dicat difficillima, et nostrum captum longe excedentia
captivando intellectum in obsequium ipsius, de hoc, inquam, quod rogatur non de-
bet respondendo ultimo quiescere in veritate in cognoscendo, et dicen-
do, quam sit ideo praestare modo dicto praestare assensum Deo, quia nec fallere
potest nec falli, ut constat ex ipsis ponderantibus, sed ulterius progrediendum
est ad naturam Dei adeo perfectam et absolutam undique, quod perfectior alia, aut vere
nobilior neque esset, neque excogitari possit.

Et ratio est: quia Deus exercet sibi tam excelsam dignitatem
et perfectionem tanta fidei dignitate est, quod manifeste sit sentire
est solum mentem alio distrahere licere, quod suspendere de
doctrina eius hesitando cuius in obsequium intellectum merito captivari de-
bet, apparere sit decipere, adeo quod in veritate tam in dicendo, et
in cognoscendo, sed in Deitate omnibus suis numeris absoluta, et perfecta tamque in
omni statu, et ratione ultima assensus sui fidei resolvendus est.

Et

Ex quo per nullam paritatem inter conditionem
et veritatem primam Dei in dicendo, et in cognoscendo, ideo non stu-
tis [illegible] est [illegible] quaerere, quare amandae sit divina bon-
itas quam nihil excogitabile est amore dignius bonitate
divina, qua nihil melius, nihil perfectius esse aut excogita-
ri potest. nihil [illegible] naturae voluntatis convenientius, aut
fortius ad se trahens suum affectum. Cum autem excogitari
possit aliquid absolute et simpliciter fide dignius
fortius quod sit ad assensum praestandum trahens, nimirum
veritas prima in dicendo et in cognoscendo nunquam deficiens in eo quod inter illam
involuit eius dicta veritatis primae in dicendo, et in cognoscendo ideo bene potuit [illegible]
fidei [illegible] quae et assensus firmius obiecto creati [illegible] praestitimus, ad denan-
dum, nisi [illegible] veritatem primam in dicendo et cognoscendo [illegible] sed de hac
[illegible] altius ad primam veritatem in dicendo [illegible] auctoritas, qua
nulla potest excogitari fortius et magis [illegible] devincens ad assensum [illegible]
[illegible]

Notatur enim ex dictis defensione a P. Alex[illegible]
ubi [illegible] 2. doctrinam Amolani non esse [illegible] [illegible] quaestio-
nes sciamus, Deum esse summam veritatem in dicendo et in cognoscendo,
sed [illegible] ei sit credendum? [illegible] nam ista quaestio [illegible]
[illegible] Christi ipso lumine naturae aliquis [illegible] veniret [illegible]
veritas; sed [illegible] ei sit credendum, praesensus etiam [illegible] nam [illegible]
inevitabilis, [illegible] gravissimus [illegible] ei non venire extremae
insipientiae extremae velle sapere; [illegible] temeritas retardare
assensum de dictis [illegible] et summa libertas, ingenuitas [illegible]
se [illegible] suum [illegible] captivare in obsequium talis doctrinae [illegible]
ex dictis plenarie [illegible] divinae [illegible] intimari
[illegible] Quo in doctrina [illegible] ratio vadit, ad extremum
aliquas non [illegible] examinabis.

Sectio 3a

Superioris doctrinae [illegible]

dicta … obiecti formalis fidei attinent n̄
solum affectus … dictae perfectionis, sed etiam personales. Probo
dicendum, dictas perfectiones personales explicite n̄ afferri
ab obiecto formali dic. fidei inmediate. Est evidens, quia assertio, quae auctoritas diu
cui innixa fuit fides priorum seculorum n̄ afferebat explicite personales affectus,
neque eos fideles misterium trinitatis latebat, neque afferri debet explicite ab
obiecto formali fidei cum se affectus personales.

Primo neque afferri debent implicite a tali obiecto
attenta propria natura termini sui directi. Constat ex dictis ante quaestione
p. cap. 2. n. 4. Et probari pot … , quae attenta natura termini sui directi
eius solius affectus necessario debent importari a suo obiecto formali, quae … implo-
libet actus illius permanere n̄ valet. Sed … implicitis perfectionibus perso-
nalibus, dummodo m … Deus maneat unus, ea … , qua fuit apprehensus
in superioribus seculis, quando … illuxerat Trinitatis misterium, permanent
absolute actus fidei; ergo affectus personales neque explicite, neque implicite
debent importari ab obiecto formali fidei, attenta propria indicia termini
sui directi.

Attenta vero indigentia n̄ ipsius obiecti formalis, dicti affectus
personales necessario importari debent. Et probatur facile, quia eae affectus debent
importari, attenta indigentia n̄ obiecti formalis dic. fidei, … tale obiectum
tale, integrum et perfectum esse n̄ potest, sed … perfectionibus personalibus obiecti
formalis fidei tale integrum et perfectum esse n̄ potest, ut … ex dictis;
… evidens, quia negatis perfectionibus personalibus n̄ manet Deus verus
ut modo est trinus et unus, nec … veritas entitativa ac adeo n̄ manet
tanta auctoritas, quanta modo est ad fundandum assensum … ; ergo affectus
personales importari debent in recepto obiecti formalis dic. fidei, … ex
indigentia … ipsius obiecti.

Afferitur de obiecto formali dic. fidei inspiciendo sim-
ul, et abstrahendo a differentibus statibus, in quibus fuerunt. Nec quae bre-
vitate dicta de illo considerandum … tres status quos … memoravimus,
tempore fidei … ante legem naturae, et … legis scriptae et
legis Evangelicae. Et quod ad duos priores status attinet n̄ …
certum affectus personales n̄ … importari explicite in recepto obiecti formalis
fidei, quia certum est n̄ fuisse obligatos fideles, qui in … statibus

[illegible]

fluxerunt ab illis fidei explicitae credendi de misteriis trinitatis quod ipse certissimus et indubitatus. Statuitur ex dictis a nobis superiori d. cap. 3.

De fide quae sub statu legis Evangelicae solis
potest dictari; v. s. in quorum exercitio aut obiecti fidei naturalis
debeat importare perfectionem; quia quod decidere, ex dictis
est plurimis facile. Nec quod omnem eam perfectionem sufficienter importandam
sed in quorum exercitio obiecti fidei debeat fidei. Et ratio est apperta
ex dictis. Quod cum obiecti fidei insistat in auctoritate Dei, qua fide
dignissimus est, Sane cum Divinitate, et ceteris de perfectionibus humanis,
quae ad sui perfectionem et integritatem pertinent; decenter perfectione
in quorum exercitio obiecti fidei importandae erunt, quas
pertinere ad perfectionem et integritatem Deitatis ex parte istae, sed
in statu legis Evangelicae ostendit ex parte, pertinere rationales perfectiones
ad perfectionem et integritatem Deitatis, in statu legis Evangelicae a nobis
perfectius importari debent, quae in quorum exercitio obiecti fidei.

Et dixi, per se loquendo; nam in multis casibus
accidere poterit contingere in statu perfectionis legis Evangelicae, non per fidem explicitam
trinitatis in exercitio obiecti fidei, ut in nuncio in silvis educato, aut
in genere eo, quae sola tria illorum credendorum, quae superiori d. proposuimus,
cum explicitius explicita fide posse salvari exacte probavimus. Et in
sua tam tardi, et indocilis ingenii, quod de misteriis totius fidei pro quo
scia illa credendi, simpliciter necessaria, nec sit sano percipere, aut memo-
ria retinere valeat: aut etiam quod ullam advertentiam, aut actuali
memoria misterii trinitatis, sola propter Dei auctoritatem credere, quod
posset contingere in periculo mortis, et in casibus similibus.

Neque ex eo quod obiecti fidei in statu legis
Evangelicae statuamus perfectiones perfectius, quia negamus obiecti
fidei priorum statuum legis de tempore habere essentiales integritatis
suis statuis, et illorum. Quia nos ipsi Deus cognitus et adoratus ab illis
de illis non est aliud Deus, ab eo, quem nos cognoscimus, et adoramus: solide
ab illis autem et obscure cognitus, a nobis vero clare et evidenter
cum certa auctoritate, qua ipsi sibi posse perfecte agebant, et ... sanctis
ad opus fidei perstandum, nisi ab illa auctoritate, cui nos innitimur.

. . eadem

d pad[illegible] simo, ancog in; q[illegible] in statu pfecti [illegible] affectu [illegible] et distre-
abeo [illegible] in recepte expressivo illius allari, [illegible] perfectionib[illegible]
[illegible] vo, [illegible] in statu imperfecto obscure et formulare, et ideo [illegible]
in recepte explicito illius proclare, sed obscure impertam. sed in tm seque-
(sed ex nra doctrina fidei [illegible] distinctum esse agere [illegible] terminis
in [illegible] ostia gratia, que in iis aostruimus quatuor distinguunt, [illegible]
)stant [illegible] ex [illegible] superioribus [illegible] magis [illegible] sunt ex dicendis,
de fidei unite in parte [illegible] dicerabimus.

[illegible] dictas, quas [illegible] asserunt perfectionis attribu-
tales; [illegible] in recepte obti gratie dictus fidei. [illegible]
attributalis perfectio nempe ipsas immensitatem et sic de aliis. in recepte [illegible]
dictus fidei ex indigia istius obti sive [illegible] in dubitatem in [illegible]
apprehendere ex universa doctrina [illegible] capitis, [illegible] quod obti stabiliter
fidei [illegible] in auctoritate Dei, quae summa fide dignissima est, quam nos in
[illegible] supremus, ex eo est integra, et perfecta. sed Deitas ex eo est integra
et perfecta in volente in suo recepte ipsos et cetera attributa [illegible]
[illegible] in recepte obti gratis fidei attenta indigia istius [illegible] importam
perfectiones attributales.
[illegible] est certus non afferri [illegible] perfectiones explicite atten-
ta indigia [illegible] sui [illegible]. Cuius ro est evidens; [illegible] si de attributis
Dei importaret explicite nulla precedat notitia [illegible] solius, [illegible] in [illegible]
[illegible] in fide dignissimi esse, et mereri [illegible] in obsequium istius capti-
[illegible] intellectus [illegible] sapientia libris suis; ita [illegible] et evenientium, etiam
si difficillima sunt, et [illegible] capiens [illegible] sed sufficiens motivum ad assensum fidei
praestandum, [illegible] evidens [illegible] ex indignitate [illegible] non debet importari explicite perf-
ectiones attributales in recepte obti [illegible] dictus fidei.
Imo neque implicite debent dicere importari dictas perfectiones
attenta [illegible] indigia [illegible], sed indeterminate tam [illegible]. Cuius ro est, [illegible]
ad [illegible] fidei [illegible] videlicet non [illegible] ulla [illegible], sed [illegible] notitia
de Deo et suis perfectionibus, [illegible] confusa et obscura quae apprehendas
summe veracitatis et summa dignitas fidei. [illegible]
[illegible] in recepte isto [illegible] non afferri dicere ipsam, et sic de aliis attributis, [illegible]
[illegible] accidere, [illegible] ipsam, et ceteris attributis [illegible] Deus [illegible]
[illegible] non [illegible], [illegible] in [illegible]
dicere [illegible] manere, [illegible] in recepte obti gratis dictus fidei attenta [illegible] indigia
[illegible] non debet dicere afferri ipsam, immensitatem et sic de aliis attri-

attributis

attribu[illegible] in [illegible] deneare [illegible] a [illegible]

Quae doctrina etiam debet extendi, ad summum [illegible] [illegible] [illegible]. Et itaque etiam [illegible] Dei perfectio [illegible] afferri in [illegible] [illegible] in decepti [illegible] [illegible] fidei attenta [illegible] indigna [illegible] [illegible] [illegible] affere ex [illegible]: [illegible] ad [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nota, quae [illegible] summa fide dignum [illegible] [illegible] talis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] afferri ex [illegible] [illegible] detrahere summam Dei [illegible] indicendo, et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ulla [illegible], et expressius nota [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accideret, [illegible] Deus [illegible] summa fide dignus, et [illegible] [illegible] longe differentius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attributales, in [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debent afferri.

[illegible] autem [illegible] attentis differentiis statuum [illegible] fide, [illegible] [illegible] expedio. [illegible] afferri detrahere in [illegible] [illegible] implicito [illegible] [illegible] fidei [illegible] attributales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] statu legis Evangelicae [illegible] [illegible] in statu legis scriptae et legis naturae indubitanter [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in auctoritate qua Deus est fide dignus, quae auctoritas [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible] perfectionibus [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] detrahere afferri in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] implicite, [illegible] Deitas [illegible], aut fidei, aut [illegible] lumine [illegible], [illegible] in statu [illegible] Evangelicae, [illegible] in statu legis scriptae, et legis naturae [illegible] [illegible] fidei [illegible] lumine, Deitas [illegible] immensitatem [illegible] [illegible] attributum detrahere [illegible] in [illegible] [illegible] implicito [illegible] [illegible] fidei [illegible] in statu [illegible] legis Evangelicae, [illegible] aliis [illegible] statibus [illegible] detrahere [illegible] attributales.

[illegible] [illegible] explicito [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] attributales [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legis [illegible] ad quem [illegible] [illegible] de tribus statibus. [illegible] [illegible] facile: [illegible] in [illegible] explicito [illegible] [illegible] fidei [illegible] debet afferri [illegible] [illegible] [illegible] Deitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] summa auctoritate Dei, qua est fide dignus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] statibus [illegible] fidei [illegible], [illegible] lumine [illegible] Deitas [illegible] [illegible] [illegible] perfectionibus attributalibus, [illegible] in [illegible] [illegible] statibus [illegible] afferri [illegible] attributa [illegible] in [illegible] explicito [illegible] [illegible] fidei.

[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in

in multis contingit, quorum [illegible] 2° dixi de logica memorandum, et aliis similibus accid-
ere [illegible] dictum [illegible] implicite solum in conceptu objecti formalis in actu 2° [illegible]
[illegible] fidei [illegible] importent: ut in capite [illegible] indocilibus, et deben-
tis ingenii tarde [illegible] memoriae, qui non possunt amplius percipere, aut memoria retinere [illegible]
de toto formali objecto fidei, quam in conceptu Deus est fide dignissimus, et similibus [illegible] ad
alias [illegible] expediendas [illegible] veniamus, ut [illegible] scrupulos dubitationis, qui ex doc-
trina [illegible] animum [illegible] excutiamus.

§ [illegible]

Absolvitur quaesitio.

[illegible] non veritas summa Dei in dicendo vel cognoscendo afferant
in conceptu objecti formalis fidei primarii, vel primariis circa immensitatem, [illegible]
perfectionumque attributa [illegible]. Ideo, quod non. [illegible] est ex [illegible] clara; quia in conceptu
objecti formalis fidei non minus generaliter involvitur id quod sit summe certitudinis, vel firmitatis,
quam id quod sit tantae dignitatis et excellentiae, quod sit extrema dementia in obsequium
ipsius non captivare proprium intellectum [illegible] mora [illegible] dubitando, [illegible] dignitatem
[illegible] captivare [illegible] dicitur, obsidem dat, et afferit 2° in dicendo vel
cognoscendo [illegible] summa certitudo, et firmitas [illegible] Deus formaliter nec posse falli,
nec posse fallere; alter vero [illegible] summa dignitas et excellentia,
propter quam [illegible] dictorum suorum, quod esset extrema dementia ei resistere, aut
de doctrina sua dubitare. Ex eo enim quod Deus sit illud ens quo non possit excogi-
tari potentius, excellentius, non possit venerabilius, non possit sanctius, non possit potentius, et vere am-
abilius, [illegible] dignus omni obsequio, reverentia, et subiectione, atque adeo meretur
ut in obsequium doctrinae suae tam sanctissimae, et optimi Magistri captivet intellectus sine
ulla dubitatione, aut mora ei assentiendo, quod [illegible] sanis [illegible] sensu et superius
[illegible] in conceptu objecti formalis fidei, non minus praecipue afferri ipsa attributa
[illegible], quam veritas summa, in essendo et in dicendo.

[illegible] difficultas. Nam perfectiones quae sunt in conceptu objecti
formalis fidei continendo [illegible] importent in ipso. Ideo, quod non. Cuius
[illegible], [illegible] formale fidei consistit in summa Dei auctoritate, qua fide dig-
nissimus est, qua nos [illegible] in [illegible] veritate in essendo [illegible] in Deo [illegible]
[illegible] et perfecta; sed quae in conceptu veritatis in essendo, sive deitatis
[illegible] integrae, et perfectae continent non importantur in ipso [illegible] formali,
[illegible] quae continent in conceptu objecti formalis fidei [illegible] continendo in
[illegible] formaliter

in

Unde licet ad minoris dictae potestatis, ea vero [illegible]

quia in regno veritatis primae, in sensu sive veritatis, ex eo quod intime et [illegible] eo redire, et aggressione ingrediuntur effectus, qua vera conveniunt Deo, ut est res, sed non conveniunt Deo ut est res quae formaliter omnes effectus, quae in regno veritatis primae continentur, nam deitas convenit ei primo, et per se, sive tanquam essentia attributa, vero ei conveniunt [illegible] sive tanquam effectus extra se, [illegible] [illegible] tanquam complementa convenientia ei. Quod non ingrediuntur in regno objecti formalis illius fidei, quae formaliter effectus, quae in ipso continentur.

Et confirmatur, quia in regno veritatis primae, quae est objectum formale illius fidei ea [illegible], et non ingrediuntur effectus, quae in ipsa continentur, qua ingrediuntur in regno bonitatis primae, quae est objectum formale charitatis, sed in regno bonitatis primae non ingrediuntur quae formaliter effectus, quae in ipsa continentur. [illegible] Deitas prima, et attributa vero, et relationes divinae, et minus formaliter, nam ex [illegible] perfectionis [illegible] diligi, resultat bona bonitas, et perfectio, quod neque in regno veritatis primae ingrediuntur quae formaliter effectus, quae in ipsa continentur, sed Deitas primo, et per se attributa vero, et relationes divinae et minus formaliter.

Et addimus: in regno veritatis primae, quae est objectum formale illius fidei, illi effectus ingrediuntur primo, et per se, quia ablatis talibus veritas non manet, sed quodvis ex his attributis, aut personalitatibus de medio sublatis remaneret veritas prima, quae modo est objectum formale fidei, ut nos ipsi propugnamus, quod in regno veritatis primae, quae est objectum formale illius fidei attributa, et personalia per se ingrediuntur.

Dico secundo, [illegible]. In regno veritatis primae, quae est objectum formale illius fidei illi effectus primo et per se ingrediuntur, quia ablatis talibus, veritas prima non maneret integra, quod importat recedo [illegible]. [illegible] ablatis non maneret sine integrali, aut attributale, quae importat [illegible] [illegible]. Et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quovis ex his attributis, aut personalitatibus de medio sublatis non maneret veritas prima, quae est objectum formale illius fidei [illegible], quod includit [illegible]. Non maneret sine integrali, aut attributale, quod [illegible] [illegible]. (Unde [illegible] [illegible]

[illegible] prima veritas, et prima bonitas [illegible] [illegible], nam non includit ea, quae sunt [illegible], et radix ceterorum, quae ad bonitatem et veritatem pertinent. [illegible] in bonitate, [illegible] veritate [illegible] per se importat. [illegible] vero includit attributa et personalitates, quae [illegible], et integrat, et [illegible] in bonitate prima veritate [illegible] divina et minus formaliter importantur. Et bonitas ista prima non [illegible]

ex virtute operis, alexquior defectu sui attributi supernaturalitatis transiat in malitiam; neque [illegible] est coeterum videre pronuntiari, bonum [illegible] ca malum autem [illegible] [illegible] verum certe illa veritas, 1.ma non solum ex defectu [illegible], [illegible] defectu sui attributi supernaturalitatis transiret in falsum. Unde [illegible] absurde [illegible] dicere, posse ingredi [illegible] veritatis [illegible], id quo [illegible] sublato non manet veritas [illegible] id admittendum esse [illegible] traditio quae [illegible] [illegible] doctrina manet. [illegible] ad alia [illegible] pergamus, [illegible] doctrinae [illegible] capitis non parum illustrabit, et [illegible]

Caput 3.

Utrum Revelatio pertineat ad obiectum formale actus fidei et quo modo?

[illegible] [illegible] inquit [illegible] [illegible]. dic. H. 1. D[illegible].
1. D. 3. n. 1. Requiri revelationem ut fides [illegible] [illegible] [illegible]. Verum [illegible] non [illegible] quod alicuius non [illegible] [illegible] credi, nisi id ipse [illegible]. Unde [illegible] Deus [illegible] media revelatione nobis aliquid aperuerit [illegible] revelatio requiritur ut [illegible] autoritati aliquid credamus. Praesens quaestio tota [illegible] in [illegible] investigando, quo [illegible] ad obiectum formale fidei pertineant; [illegible] [illegible] et partiale [illegible] eius; [illegible] [illegible] et applicatio [illegible] [illegible] [illegible] gravissima est [illegible] semper [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] accedamus, ut de more [illegible] [illegible], [illegible] nulla praenotatione, et sapientum placita recenseamus.

§ 1.

Praeviae notationes.

[illegible] revelat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quomodo pertineat ad obiectum formale fidei [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] revelari [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. Unum [illegible] certum est, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] annotare, [illegible], nempe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quo [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible], et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ea [illegible] [illegible] manifestat [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelans [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible]

tione formae, ipsa vocum et notionum diversitas in varia distra formia, pro-
notandi nobis erunt varii termini, qui in hac materia saepissime veniunt, et varie
ab auctoribus usurpantur. — 1º. Ex P. Suarez de fide d. 3. s. 1. sub 8. n. 51. et 52.
Signum externum, quo primo cognito ducimur in cognitionem rei dictae, vocatur loquens, in
revelatione instrumentalis audientis vero sive Deum quo audiens percipit id quod
loquens voluit, aut aliis externis signis intendit significare quod audiens ipse
fuerat ad loquentis intentione revelationis formalis appellatur.

2º. alii revelationem dividunt in internam et externam
internam vocant internos Dei actus, velut causas pro voluntate educendi signum externum,
externam vero esse aiunt signum externum productum. Ita [illegible] Gaspar. a Rux.
d. 2. de fide diff. 2. 3º. dividunt alii revelationem in activam et passivam
activam vocant, quam alii internam, et passivam, quam alii externam appellant. Ita
[illegible] Granado, tr. 2. de ver. 1. d. 3. n. 5. et multi alii. Quidam
revelationem activam appellant totum id, quod concurrit ex parte revelantis et loquentis
Dei nempe actus illi internos et externa signa quae ijs fiunt et percepti-
biles sunt, passivam vero esse inquiunt audientis, qua res dicta, et revelata de-
fabro percipitur.

Ex his vero terminis, quibus in hac materia et [illegible] usurpari solent, quam
diligenter observari debent, ut id, quod dicere est quilibet mirum non intel-
ligi; neque vero est facile aliquem dicendi modum in quo omnes conveniant, non inveniam
est esse aequivocationem [illegible] in nostro [illegible] resolutionem [illegible]
veniunt, quia nullus aequivocationis absolute delinquat. —

3º. ante omnes [illegible] institutam opportune commonitionem variae [illegible]
quae Deus creaturas alloqui solet eisque secreta sua revelare, ij autem sunt quatuor
quos Angelicus Doctor declarans verbos Ecclesiae dicit q. 173. a. 2. primus
corporis repraesentatione autem, ut divinitus menti [illegible] mediante
[illegible] externa quidem sensibili: ut Daniel vidit scripturam parietis
ut legitur Daniel. 5. Secundus autem per species imaginarias sive divinitus
impressas [illegible] puta si alicui caeco nato imprimerentur in
imaginatione colorum similitudines) sive ex divinitus ordinatas ab ijs, quae
a sensibus sunt acceptae: ut Hieremias vidit ollam succensam a facie
Aquilonis ut dicitur Hieremiae 1. Sive etiam imprimendo species intel-
ligibiles ipsi menti, ut patet de his, qui accipiunt scientiam vel sapientiam infusam,
sicut Salomon, et Apostoli. [illegible] [illegible] adeo [illegible]
[illegible] ut [illegible] commentatores eleganter.

Et [illegible] ordinarij, ut omnis claritatis [illegible]
[illegible] ad resolutionem [illegible] [illegible] ita [illegible] instituimus.
ad

actioni finale fidei stineant, et quomodo. Ex duobus, que in nostra revela-
tione continentur, scilicet totus actus Dei, quo Deus extrinsece et intrinsece con-
cursum veritatis rerum promerendarum, et actus voluntatis, quo illas efficaciter
vult promerere, sive illi sint intra Deum, sive signa exteriora quibus
ij actus instant extra Deum, quae defectu manifestant ejus nobis, sive illa sint
articulatae voces, aliquae vel sensibiles, sive sint signa imaginaria omnino divinitus
impressa, aut solus divinitus propositae, et ordinatae ad ea sic referendus, sive denique
sint species intelligibiles ipsi menti divinitus impressae.

Circa hanc difficultatem varij sunt dicurrendi modi, quos praemittam
antequam decernam ad referendum meum de hac re iudicium. Primus est Aragonis 2.2.
q. 1. a. 1. ubi afferat testimonium externum, sive Dei, sive omnes externe reve-
lationes, tamquam ad obligationem et vota rerum finales esse motivi fidei, et in auctoritate
tamen ipse constituit in actione interna Dei, sive interna revelatione Cidelis se habet
Valent. ibi quod ad 1m. obiectum, et Pesantius eisdem ibi dub. 3. (c. 4, eisque
ei sunt contra Doct. et ex nostra Societate non pauci, nec ignobiles etc.

2o discurrendi modus fuit Patris Gaspar. Hurt. disp. 1a.
disp. 2. ubi docet totum fuisse actus, sequuntur credamus dicere, qui internus
revelationis et externus testis quatenus generaliter; ipse tamen non videtur omnino dari aliquid
actus fidei, cui cum testimonium externum non sit obiectum finale solum; sed tamen ideo
significans internam revellationem quae sit finale obiectum, et talis rei.

Tertius modus sequitur aliquos internos Dei, quos
internos et activos revelationes appellare solent, et externum testimonium, aut internum
passivam revelationem appellant, et constituere obiectum finale fidei.
Afferunt pro hac sententia Medina dicto q. 1. a. 1. Martinez ibidem, Durandus
in 3. dist. 25. q. 5. Gabriel dist. 23. q. 2. a. 1. et Valentia; q. 1. dist.
2. quorum tamen licet aliud laborent aliquibus extrinseci videantur, videntur
eorum mentis dubia in praesenti difficultate. Et sic ait Valentia dicto loco ubi:
certe quoniam videtur et sententia non attingere nisi sit certi velit intra-
here et ... non ... ut lucius intelligi recepta fuit.

Firmius et clarius pro hac sententia sunt ... Suarez disp.
3. sect. 2. n. 3. Pellizzarius Granado Vic. tr. 1. disp. 1. sect. 2. Bernae Hurtado disp. 5.
sect. 9. et q. 24. et disp. 3. sect. 4. Lominus disp. 9. n. 4. Janeiro disp. 1.
q. 1. dub. 3. n. 34, et 35. ... disp. 2. dub. 2. ... Palao tom. 1.
tr. 4. disp. 1. p. 2. n. 1. et 2. et alii, quos mox pauci sequuntur patres.

Ex his auctores in eo conveniunt, quod revelationi
... tamen ..., quae intra Deum fuit, ... extra ...

[illegible] ingredi in rerum o[mni]um fidei, qualis autem [illegible] sit, una diversa [illegible] nam et [illegible] et [illegible] o[mn]i[um] fidei in [illegible] auctoritas [illegible] solum [illegible] complementum, seu integritas illius est [illegible]. [illegible] docent [illegible] testimonio externo, et interiori [illegible] et [illegible] in [illegible] fidei [illegible]; quod autem nobis [illegible] ad [illegible] reverendissimo [illegible] in [illegible]

Resolutio quaestionis

Placet mihi [illegible] Aragonis, et aliorum asserentium externa revelatione seu passiva, [illegible] signum externum quale quale [illegible] de facto [illegible] mens [illegible] nobis [illegible] seu [illegible] fidei [illegible] in resolutione [illegible] non ita [illegible] certe [illegible] ex multis [illegible] colligi potest [illegible] testimonia [illegible] 2. [illegible] numerus [illegible] et omnium fidei [illegible] in [illegible] revelatio, sive externo signo [illegible] mentio, [illegible] certe in ita [illegible] in [illegible] complementum ingredi indicaret.

[illegible] testimonijs [illegible] a. 6. [illegible] docet Deum est omnium fidei [illegible] et ideo [illegible] diversa [illegible] distingui, [illegible] Deo in [illegible] mentis [illegible] Deo [illegible] et [illegible] Deo et [illegible] nobis veniunt. [illegible] Deo autem [illegible] nobis et [illegible] Deo in [illegible] nobis [illegible].

[illegible] textum [illegible] Deus [illegible] nobis [illegible] in [illegible] revelatio, [illegible] ex [illegible] perfectissime et [illegible] Deo [illegible] et [illegible] intellig[ere] [illegible] in [illegible] in via, [illegible] et clare, [illegible]

q. tm̄ d. D. om̄. quapropter revelano sive signis externis ostensis in loquutione Dei creantis non habet intra Deum obiectum formale fidei.

[illegible] ita [illegible] ostendamus quomodo [illegible]. Obiectum formale fidei dicitur quod id [illegible] perficit, et complet, quod Deus in actu [illegible] intelligatur summa fide dignissimus, ut constituit obiectum formale caritatis, quod id per quod in actu constituitur summo amore dignissimus, sed praedictum externis ostensis in loquutione Dei creantis neque constituit nec complet, nec perficit in eo dignissimi summa fide in actu [illegible], quia tale signum nec constituit, nec complet, nec perficit obiectum formale fidei.

Probatur: nam certa [illegible] quod etiamsi [illegible] omnes [illegible] impossibile quod sunt [illegible] non esse [illegible] vera [illegible]: Deus est in actu fide dignissimus: Deus est summae auctoritatis, talis quod et tantus quod in sui obsequium omnes intellectus debent captivari [illegible] praebendo assensum dictis suis. quod [illegible] difficillimus [illegible] quod non constituit in actu [illegible] fide dignissimus [illegible] signum externum in revelatione [illegible].

[illegible] non video quomodo absolute negari potest. [illegible] Deus manere [illegible], immensus, summo amore dignus in actu [illegible] etiamsi [illegible] [illegible] non esse impossibile [illegible] quod [illegible] simpliciter, quae [illegible] conveniunt independenter [illegible] actuali ad extra; ita certe manere summa fide dignissimus summae [illegible] auctoritatis [illegible] seu in actu [illegible] etiamsi creaturae [illegible] quae ei fidem praestare possunt [illegible] sunt non esse impossibile [illegible] manifestum [illegible] summa auctoritas Dei non minus [illegible] et non minus [illegible] simpliciter simplicis et independentis [illegible] esse talis [illegible] immensus, summo amore dignus [illegible].

[illegible] autem [illegible] negari [illegible] non [illegible] quia [illegible] admisso [illegible] sit id, quo [illegible] intellectus ex [illegible] integram et perfectam, id [illegible] creantis [illegible] Deus fide dignissimus in actu [illegible] summae auctoritatis [illegible] nominis [illegible] intellectus [illegible], summo amore dignus [illegible] ostensum est [illegible] admissum esse illius [illegible] quod Deus in actu summa fide dignissimus est, summae auctoritatis [illegible] summo, quae [illegible] in sui obsequium omnes intellectus captivet nisi [illegible] creatum [illegible], [illegible] illud quod externum signum ostensum in loquutione Dei creantis [illegible] seu externa revelatio admissum esse obiectum formale fidei [illegible] pertinens.

[illegible] quam [illegible] valide [illegible]. [illegible] signum externum

[illegible]

1 [illegible]

[illegible] cont[inere] adeo obiectum formale dic[tum] fidei [illegible], seu in actu 1°, negative, [illegible], vt in actu 2° [illegible] fidei; [illegible] nulla ratione potest continere ad esse obiecti formalis [illegible] [illegible], contra [illegible] [illegible]: [illegible] continere dictum signum externum adeo obiecti formalis dicti fidei [illegible], seu in actu 1°, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut actu [illegible] [illegible] [illegible] continere [illegible] [illegible] addita solum [illegible] seu exercitio quo in actu 2° summa Dei auctoritas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus obiecti formalis dicti fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] investigantes, aut certe [illegible] [illegible] excludant; [illegible] nulla ratione [illegible] dictum signum externum adeo obiecti formalis dicti fidei.

[illegible] ratio [illegible], quam [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] magna necessitate: [illegible] [illegible], [illegible] omnino [illegible] a [illegible] integrante et [illegible] [illegible] rei ad hanc rem intelligendam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], integrando, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excludi [illegible] [illegible] signum externum de quo loquimur [illegible] obiecti formalis dicti fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] integrando, et [illegible] [illegible] obiectum formale dicti fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] summa Dei auctoritas, quae [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible] obiectum formale dicti fidei [illegible] [illegible] Dei et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dei, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla sint excogitabiles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] admitterent, vt est videns. [illegible] signum illud externum, [illegible] [illegible] Dei [illegible] continet, et dici solet revelatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiecti formalis dicti fidei iure excludendum sit.

[illegible] illa [illegible]. [illegible] [illegible] signum externum [illegible] a [illegible] obiecti formalis dicti fidei, et solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manet nihil omnino [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] summa [illegible] [illegible], qua Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et qua meretur vt in obsequium [illegible] captivet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicens [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] dictum externum [illegible] obiectum formale dicti fidei, sed ei solum deservit [illegible] [illegible].

[illegible] illa [illegible]. [illegible] si revera res ita succederet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dei auctoritas quae [illegible] fide externa revelatio solum deserviret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dei auctoritas [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] maneret [illegible] obiectum formale fidei dicti [illegible] et [illegible] integrum, atque [illegible], etiamsi externa revelatio a [illegible] [illegible] excluderetur [illegible]: [illegible] quomodo [illegible], [illegible] ei auctoritati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

obiecti

omni gradibus talis sint, in ea auctoritas non manere.

Ad 2um autem dicitur non debere: non quod certius et evidentius ea potest quam magnus quam inniti tertiae summae auctoritati, qua Deus maxima fide dignissimus est, concurrente solum tamquam conditione applicante. Externa revelatio effectivum fidei dicitur potest. Et sic dico quod non debet admitti in ostensione intrinsece vel aut fide divinae Dei, id quod exclusio addit revelatio quae affirmata, et oi exo negans, ac qui effecta oiti ostenditur, quia externa revelatio, nec affirmat, nec negat, nec efficit motivum formale fidei, sed solum deservit ei tamquam conditio applicans.

¶ 3.

Aliae probationes.

Prima probatur veritas. Revelatio externa, seu passiva ... concurrit ad actum fidei tamquam motivum ... summa bonitas Dei ad actus ... summa bonitas Dei solum concurrit tamquam ... applicans ad actum ... Revelatio externa, seu passiva solum concurrit tamquam conditio applicans ad actum fidei. ... bene intelligitur ... intus ... gratia ... adeo ... apparet ... videatur ...

Primo ad se ratio nulla reddens ... dispari, quae ... non sit ... facile et ostendere ... nullus — Dico ... non habet ... auctoritas quae ... formale ... fidei revelatae ... quae ... Dei ... summa bonitas, quae ... nullus sequitur ... aut ... ignorant ... certe minime ... nullus ...

Ad 2: ... summa Dei auctoritas, qua est ... dignissimus ... minime ... potens ... ad actum fidei, ... summa Dei bonitas est potens ... ad ... Secundo ... negari ... Deus, nec minime vera ... et summa veritas effective ... Deus ... amoris ... summa ... bonitas ... bonitas. Sed sic est, quod summa Dei bonitas est potens ... ad amorem ... solum ... quam ... ad ... tamquam ... conditione applicante ... summa auctoritas, seu ... veritas ... potens ... concurrente solum ... revelatio tamquam conditione applicante ...

... quod ... bonitas ... veluti ... illuminata ... qui est ... sui ... in ... revelatio ... veluti ... quae ... illuminata ... auctoritas ... ei ... amor manuducens ... ad ... et solum ... applicans, quia talis est ista ... illuminans et manuducens, ...

fidei

potest vera [illegible] propositio. Probatur 5ª ratione efficaci [illegible] [illegible] necessaria est propositio Sanctae Ecclesiae.

Revelatio passiva absque externo illo signo certo in [illegible] Dei [illegible] tanquam internum [illegible] assensus fidei veritatis revelatis; atque Sanctae Ecclesiae [illegible] propositio applicans obiectum formale, et non [illegible] constitutiva illius, quia [illegible] erit propositio applicans et non constituens obiecti formalis fidei illud externum signum, quod [illegible] Dei [illegible] continet. [illegible] [illegible] adeo certa [illegible] contra [illegible] Theologi [illegible] damnent eos qui docere videntur constitui obiectum formale [illegible] fidei [illegible] Sanctae Ecclesiae auctoritate. Vide [illegible] [illegible] [illegible]. de fide l. 2. [illegible] 3.

[illegible] [illegible], quia [illegible] fidei [illegible] credere mysteriis [illegible] [illegible]. [illegible] adversarios [illegible] revelatum a Deo. [illegible] [illegible] [illegible] a Deo [illegible] revelatum [illegible], quia [illegible] id [illegible] a Deo revelatum [illegible] [illegible], unde [illegible] revelationis [illegible] Ecclesiae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eodem modo [illegible] [illegible] Ecclesiae ad assensum fidei [illegible] [illegible] revelatio, sive signum illud externum [illegible] continet [illegible] Dei [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] Paulus [illegible] [illegible] requirere videtur ad [illegible] fidei revelationis Dei [illegible] Ecclesiae [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] verbi Dei, quae fit per legitimum ministrum [illegible] [illegible] [illegible] manifeste [illegible] [illegible] Epist. ad Rom. 10. vers. 14. quomodo ergo invocabunt, inquit, in quem non crediderunt? aut quomodo credent ei, quem non audierunt? quomodo autem audient sine praedicante? quomodo vero praedicabunt nisi mittantur etc. [illegible] verbi Dei [illegible] legitimum ministrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedicandi [illegible] [illegible] ad assensum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] passiva revelatio ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostros adversarios, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quarum [illegible] ostendere. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible], [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3. subs. 3. [illegible] revelatio passiva [illegible] [illegible] [illegible] obiecti formalis, [illegible] Sanctae Ecclesiae [illegible] [illegible] theologis [illegible] [illegible], [illegible] in eo [illegible] auctoritas Sanctae Ecclesiae non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veritatis articuli propositi, [illegible] debet [illegible] obiectum formale fidei et [illegible] revera [illegible] auctoritas [illegible], et eius testimonium externum, [illegible] bene valet [illegible] ad veritatem articuli testati, quae non valet ab auctoritate Sanctae Ecclesiae, neque [illegible] testimonio existente, adhuc [illegible] non [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] testata.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. lib. 2. de [illegible] [illegible].

Respondetur

Donatistas in quo totus est in ostendendum S. Cyprianum cum multis Episcopis
Catholicis, et Doctis, et cum toto Concilio Africano non solum potuisse decipi sed
de facto fuisse deceptum in sententia de rebaptizandis iis, quos iam bapti-
zaverant haeretici, affert quod S. Petrus etiam fuerit deceptus et emendatus a Pau- S. Paul. ad Gal. 2. 11.
lo, itemque non nulla Concilia generalia antiquiora emendata esse a alia re-
centiora: quod intelligere debet de Conciliis generalibus illegitimis, aut non approbatis
a Papa.

Ad hoc effugium facile praecludit 1.º quod ut infra ex professo demon-
stravimus omne Concilium generale non debet, rerum naturam mutare, adeo ut quibuscumque
neque ab extrinseco illius ad extrinseco illius etiam bene debet valere. 2.º quod
nisi sumptuose multum fallor, nec Augustinus, nec sectatores illius, qui bene recte calcu-
laverint vim argumentum Caiani, nos non ita arguimus: Summa auctoritas Ecclesiae non attri-
debat ad actum fidei, quam passiva revelatio. nam si rogeret quis: quare credat
Mysterium incarnationis, respondet quia Deus revelavit. et si rogeret: quare
credat id Deus revelavisse, respondet quia ita proponit ab Ecclesia, ut datur
Summa haec Ecclesiae non posse esse bonum generale dictum fidei quod ei potest abesse, et
non tamen iubeo quod eius Ecclesia etiam ostare debet revelatio passiva non posse esse bonum
generale dictum fidei.

Unde, et tota vis huius argumenti potissima est in evidentia iterandi
ad actum fidei revelatione passive, et proinde supra Ecclesiae Summum, supponimus non posse
esse bonum generale dictum fidei per nos tacta. — Quae huic refert nam ostendere
deberet differentiam eius iterandi illius, illius quia ut summus non bene reat
edicere: quare credat Deus revelavisse misterium incarnationis. dicit hoc esse
credere, quia proponit ab Ecclesia, quae est congregatio tot sanctis et doctis tot
celeberrimis viris etc., qui mysteria nostrae fidei evidenter credibilia reddiderunt.
Sed nec ipse, nec sectatores eius huius argumenti, nec facile absolvimus
dicit hoc ubi insolubile hoc 5.us a nostris Adversariis oritur. Aliis ergo modo
nostrae de ipsis qui pugnatores, qui praecedentibus formis invicte, modo usque ad finem cum illa
sequitur cum eis, quod illa a haereticis nostris incommode sibi obiecit.

De ... seu interna revelatione indicandum.

Est ista ... qua Deus cognoscit veritatis rei
nolet

nobis [illegible] et a [illegible] voluntati, quam [illegible] exercuit et nunc [illegible] [illegible] [illegible], tum illud [illegible] quod [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] ex dictis [illegible]. Quoniam ea [illegible] maiori claritate et perspicuitate notandum est in [illegible] [illegible] nos loqui de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. 1°. [illegible] [illegible] tendentiae quaedam [illegible] sibi soli [illegible], [illegible] illud [illegible] quod est suum [illegible] et sub [illegible] pertinere ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] superiori in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible], [illegible] integra [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] tendentiae [illegible] accipiuntur [illegible] [illegible] extendunt [illegible] externa signa, [illegible] [illegible] manifestant [illegible] mysteria, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pertinere [illegible] tendentias ad [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex dictis de signis externis, seu revelationibus [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] illa [illegible] est ad [illegible] [illegible] [illegible] videre. [illegible] pertinere ad [illegible] [illegible] fidei, id est [illegible] intellectu [illegible] [illegible], ad suum intellectum [illegible] fidei [illegible] [illegible] integrum et [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] ea actuali extensione [illegible] ad sua [illegible] [illegible] ad sui intellectum [illegible] fidei [illegible] [illegible] integrum [illegible] [illegible]; [illegible] intellectus [illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], neque ad [illegible], neque ad [illegible], neque ad integritatem [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ea actualis extensio [illegible] [illegible] ad sua [illegible] [illegible] pertinens ad [illegible] fidei [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] tendentiae, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et nunc exer[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] in amore ipsius; [illegible] tendentiae [illegible] [illegible] in quantum extendunt [illegible] [illegible] voluntatem, quae est suum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] in summa [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actualis extensionis [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in quantum [illegible] extendunt ad revelata [illegible] seu signum externum, quo [illegible] et nunc mysteria [illegible] nobis [illegible], [illegible] est suum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] suum [illegible] in quo [illegible] [illegible] pertinere ad [illegible] [illegible] [illegible] qua Deus est [illegible] fidei [illegible] pertinet ad [illegible] [illegible], [illegible] Deus intelligit [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

ad

adeo [illegible] auctoritati, qua Deus intelligitur sentire: [illegible] intelligitur tales [illegible] ex voluntate, [illegible] a peccato [illegible] tunc n. nec [illegible] lex [illegible] testimonii [illegible] voluntas [illegible] proponendi [illegible] praedicta [illegible] voluntas [illegible] ad intrinsecam [illegible] auctoritatem, qua Deus [illegible] gratiae [illegible] fidei [illegible] applicans.

[illegible] Voluntas [illegible] qua [illegible] sic et nunc [illegible] efficaciter vult ponere et [illegible] [illegible] externo ita [illegible] auctoritatem [illegible] quia [illegible]

[illegible]

[illegible] ad affectiones [illegible] affectionem [illegible] ad [illegible] [illegible] denominatur [illegible] respectu [illegible] maioris.

Nec [illegible] maiori exigentia [illegible] ...

dictis, superius ... in tractatu de [illegible] obtinent [illegible] quia [illegible] quae [illegible] non [illegible] defectu [illegible] ad nec [illegible] ex tenebris et [illegible] ad [illegible] [illegible]. Ergo [illegible] ad [illegible] tenenda [illegible] ... veritas non [illegible] illustrari.

[illegible] [illegible] revelat [illegible] [illegible]

[illegible] Suarez [illegible] d. 3. s. 2. citata n. 3.

illa testimonia [illegible] non minus clare videtur ostendi continere revelationem [illegible] [illegible] fidei; [illegible] ipsa [illegible] de his testimoniis [illegible] [illegible] exprimat, sed solum ostendat necessitatem revelationis ad actum fidei [illegible] testimoniis [illegible] necessariam revelationem [illegible]. [illegible] Suarez [illegible] sectatores [illegible] facile nobis [illegible].

[illegible] in [illegible] seu veritas [illegible] [illegible] in [illegible] fidei inevidentibus revelationem [illegible] [illegible], seu in [illegible] [illegible] divinitatis [illegible] revelatio non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelatio non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. — Nec minus facile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sectatores [illegible].

[illegible] revelationem [illegible] [illegible] [illegible] media veritas, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelat [illegible] media qua [illegible] veritas [illegible] [illegible] evidentius [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] operationi qua mediante [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] autem revelat dicta [illegible] in actum fidei [illegible] nec [illegible], nec [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] omittendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nempe applicatur [illegible] [illegible] quasi unio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] realis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] complementum potest [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationes, quas [illegible], [illegible] [illegible], quas [illegible] [illegible] dicemus.

[illegible] citata [illegible] n. suo 4: [illegible] intelligi [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible], sed revelationem [illegible] intelligi [illegible] fidei, q. — [illegible]

dicentis quamdiu non dicit nobis aliquid non est motivum assentiendi non solum ad veritatem qua obiectio requisita et qua nobis applicet; sed quia non illum intelligit sensum, quo dictat mens, ut sic bene [illegible] assensum, quod [illegible].

Itaque constat 1.° quod interrogamus cur credamus aliquod fidei misterium verum esse, tota res quod illud Deus dixit, quod signum est divina revelatio [illegible] de [illegible], atque adeo ad obiectum cui nititur fides innititur. — Constat 2.° quod ita se habet revelatio activa ad actum fidei, sicut praemissa ad conclusionem, sicut ad [illegible] conclusionis, quod et revelatio passiva [illegible] fidei. — Constat 3.° non est mera [illegible] quod specificat assensum, sed revelatio specificat actum fidei; quod a revelatione provenit obscuritas, quae est assensui fidei essentialis, quod [illegible].

Id [illegible] facile. Ad argumentum dico [illegible] [illegible] et negando minorem. Ad probationem dico distinguendo antecedens: ut [illegible] dicentis quamdiu non dicit nobis aliquid non est motivum assentiendi in actu 2°, [illegible]: non est motivum assentiendi in actu 1° nego consequentiam. Ut si quod de divina bonitate ita arguitur, divina bonitas, quamdiu non applicatur voluntati non est motivum amandi: et deinde ignis quamdiu non applicatur ad comburendum non est comburens. [illegible] [illegible] est: non est motivum amandi in actu 1° quamdiu divina bonitas non proponitur: nec ignis est comburens in actu 1° quamdiu non applicatur combustibili nego [illegible]: non est motivum amandi divina bonitas nec ignis comburendi in actu 2° quamdiu non proponitur et applicatur concedo antecedens.

Id quod ad minorem non sequitur applicatur ignis combustibile, qua [illegible] in actu 2° [illegible], et proponitur divina bonitas voluntati quae in actu 2° movet, et incitat ad amorem [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] quod meras conditiones deserviunt, ita certe non [illegible] colliget tales conditiones [illegible] quae divina [illegible] auctoritas in actu 2° non movet ad assensum fidei [illegible] [illegible], sed meras conditiones [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] bene [illegible] [illegible] ordine misteria [illegible] fidei, et ideo crederes quod Deus dixit [illegible] ideo [illegible] conditiones [illegible] Dei nobis [illegible], sed conditiones tamen quae [illegible] [illegible] velint: [illegible] illi bene respondent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ideo dicunt, quod ei fuit applicatum [illegible] [illegible] ideo solum conditiones [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sermo sit de [illegible] obiectivis, quod de [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]

[illegible]

ta [illegible] rõe formali ad ea. Et si Aamo [illegible] de premissis formalibus rõe [illegible] duplici solutio satisfaciò: [illegible] que do-
cet premissas formales esse partiales motivos assensus: et concedendo illos [illegible] alte-
ra [illegible] que defendit premissas formales non esse solum concurrere [illegible]
[illegible]. Id sine [illegible] colligitur [illegible].

Nec [illegible] [illegible] [illegible] uberius adaequ-
[illegible] concedendo minorem, et negando minorem negamus non esse obscuritatem a revelatione
[illegible] a proprio, [illegible] rõe formali provenire. [illegible] id [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] imperfecte [illegible] provenire [illegible] [illegible]
[illegible] auxiliis [illegible] [illegible] in via [illegible] lumen defectus carpere [illegible], [illegible]
a [illegible] [illegible] opaci corporis, [illegible] solis lumen [illegible] vivat, et in me-
dio [illegible] [illegible] [illegible] in tenebris. [illegible] obscurit[illegible] [illegible] fidei
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible] P. [illegible] [illegible] d. [illegible] [illegible] §. 22: [illegible] in
syllogismo [illegible] [illegible] formale [illegible], id auctoritas, et revelatio Dei sit medius
in syllogismo dispositivo, et articulus revelatus est [illegible], [illegible] auctoritas, et revelatio Dei
sit [illegible] [illegible] [illegible] articulus [illegible] [illegible]. Vi [illegible] indubitata [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] syllogismo quo assentimur revelatis. Quod [illegible] Deus revelat est
[illegible] sed Deus revelat trinitatem, [illegible] trinitas. In quo syllogismo [illegible] [illegible]
[illegible] auctoritas Dei, [illegible] [illegible] revelatio [illegible] ita disposita [illegible]
[illegible] [illegible] revelata, [illegible] auctoritas Dei, et revelatio sit medius in syllogismo dis-
positivo [illegible] [illegible] formale [illegible] articulorum, seu conclusionis fidei.

Ita [illegible], [illegible] magno in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], id [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] solvi [illegible].
[illegible] omittendo maiorem, [illegible] minorem [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] articulus revelatus
est [illegible] ratio qua est veritas fidei nego minorem, ea ratio, qua est veritas theologi-
ca concedo minorem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] auctoritas, et revelatio
Dei sit formale [illegible] veritatis theologicae [illegible]: [illegible] veritatis fidei
negatio.

Unde [illegible] ad [illegible]. [illegible] [illegible] illa veritas, [illegible] trinitas
ea ratione qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dei [illegible] revelat [illegible] [illegible]
[illegible] ratione formali, [illegible] certe inde colligitur [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
dicta veritas ea ratione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de fide, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] veritas theologica [illegible] fidei discursive [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Videtur P. Rex.mo sane solum, qua primis ...
in distinctis non sit commodi afferre argumenta, revelatis ex omni ...
adjici illis, satis frigida impugnat: quia non dicit posse citra discursum ...
ingredi in distinctis objecti [illegible] quae ad[illegible] citra discursum alia [illegible]
distinctio ingrediuntur in distinctis illius. Sed dico idem facilius, quia
Rex.mo negat a nobis, non quod non possint capi in objecto formali discurre
ta multa [illegible] ... bene impugnat; sed quod revelatis ingredi distinctis
objecti formalis non recipere, innovare, potest pro rebus a nobis [illegible] [illegible].

Ait Rex.mo num. 25, rebus apprime [illegible]
multa credi: ut aliquod, inquit, sit objectum formale ... aliud necesse
... cognitis ratio inferat ... objecti materialis, sive in [illegible]
... sive ... sed ... revelatio ... apud fidei; ...
revelatio est objectum formale ... apud fidei ... arcere ... addit ... Veritas
Veritas, ... sit objectum formale fidei, non ... ab ipsa. ... sit ... infe
... objecti materialis, in ... [illegible] et ... ratione, ratio
objecti materialis ... distinctum rebus objecti formalis.

Admiror ... dicere ... quod ceteri
... adhuc ... ratio ... aut in majori ... neque ... in ...
supponit rebus objecti formalis esse necesse, quod ... moveat, quod
inferat ratio ... objecti ma... et planè ... ut
tota formalia ... quae ... amata non
inferunt ratio ... quae ... non
non infert ratio amoris ... sanitas ... ratio
amoris ... amari, aut ... vere. ... ipse
... in ... fidei ... apud fidei ... libere
... objecti formalis illius ... inferens illius ratio; ... libertas
... ratio quod infert illius ratio.

Et male definit Rex.mo ...
... cognitis, aut ... amari ratio ... objecti materialis, ... sunt bene
... objecta formalia, quae ... cognita, aut ... amata ...
relinquunt liberum ... et ... materialium.
... in ... amori ... allegari in ...
suis ... disputationis. Definivit ... dicens: ... rebus
... quae omnia ... et subsunt facultati, ...

Sibi

Sabinei, Sec enim definitio omni et soli obiecto quati
conveniat, de illo neque obiecto, quod infert necessario ipsum ses-
su et afferre obiecti materialis, et de illo, quod liberum
stringens se relinquit eum, dicitur quod sit ideo sub ipsum ma-
teriale obiectum ei facultati verbo Sabinei, Sic Est.

cum verò revelatio sit sub qua credibilia sub est
Sicut virtutis divinae fidei sola divina auctoritas, a qua tamquam motiva habet ipsum
credendi, ideo soli divinae auctoritati seu veritati convenit esse obiectum formale
divinae fidei, ut soli divinae bonitati convenit esse obiectum formale charitatis, et non cognitio-
ni convenit illa, quae sola illa est sub qua sua amabilia sub est, ut venis
et a qua appetitus motus assumitur in affectum talis obiecti. — Exergitando
dicitur esse, quod alii inferebant. revelatio auctoritatis divinae
est ergo obiecti formalis divinae fidei, quod ab illa accipit certam inferendi
tantum alium obiectum materialis; quod etsi sit dependens ei quod tendit cum in
illa connexione et illa non fiet ipsa obiectum formale, ut ostensum est, de
cetero quod sit sub qua sola divina virtuti fidei subijciendi quod non sit pars
revelat auctoritas divina, ideo non sit stricto sensu.

Ad extremum aliqui ita arguebant. In tantum acti-
va revelatio, quae dicitur ut pertinet ad obiectum formale divinae fidei, in quantum
ea pertinet ad rationem formalem divinam obiectum, quia, nec fides, nec formalis
intelligitur, sed revelatio passiva licet pertinet ad rationem formalem divinam, loquentis
est intelligibile, cum non sit medio activa passiva revelat, et non
nec una, et alteri dei loquentis ut et evidere. Quod revelatio passi-
va licet pertinet ad rationem formalem obiecti formalis divinae fidei.

Ad solutionem huius obiecti in genere et explicatione
eius maior distinguenda est. In primis activa revelatio, quae dicitur pertinet ad obiectum
formale divinae fidei in quantum ea pertinet ad rationem formalem divinam loquentis naturalis
sive libere, concedo maiorem. In quantum pertinet ad rationem formalem divinam, loquentis stringentis
et dominii, nego maiorem. Et sic distinguo minorem: sed revelatio passiva
licet pertinet ad rationem formalem divinam loquentis stringentis et dominii, sed ad
rationem formalem divinam loquentis naturalis, sive libere, nego minorem. Et ideo neganda est consequentia.

Activa revelatio, ea ratione solum pertinet ad pertinens obiecti
formalis, quia pertinet ad perfectionem divinitatis, cum ipsius solius divinitatis efficiat sui de-
nominationem per libera et voluntaria, quae dicuntur ad tantum libera, quia ipse filius, et verbum dei;

ra̅ la denoat̃ [illegible], et ad [illegible] q̃ e ipsa externa, seu passiva reve-
latio nisi [illegible] affectus addit divinitati, ideo sub hac denoat̃ne [illegible] n̄ pti-
net ad obiectum [illegible] fidei [illegible] sed solum se [illegible] [illegible] materialio
applicari, quae [illegible] [illegible] ex dictis maiori explicat[illegible] deduci n̄ debent.

Caput 1.

Vtrum ad assensum fidei alicuius obiecti sufficiat privata revelatio ipsius.

Quoniam de revelatione [illegible] [illegible], cetera quae ad ipsam attinent in hac D[illegible] [illegible] ne in distantibus [illegible] ipsius quasi membra [illegible]; [illegible] divulsa et dispersa [illegible] [illegible] tractare [illegible] ostendimus et applicare [illegible] [illegible] fidei [illegible] propria sede, maxime in d. sect., in qua [illegible], et applicat materia ad actum fidei tribuitum.

Sectio 1a.

Doctorum sensa.

Revelatio privata dicitur quae fit privatae personae [illegible] non toti Ecclesiae, [illegible] ipsam [illegible] credendam, ad distinctionem revelationis publicae, quae fit toti Ecclesiae, aut alicui personae pro tota Ecclesia, [illegible] ab omnibus credendi. Difficultas [illegible] publica revelatione [illegible] sufficiens ad applicandum [illegible], ita ut moveat ad assensum fidei indubitanter, [illegible] de revelatione particulari et privata. In qua difficultate invenio tres sententias.

1a negat [illegible] Caietanus [illegible] a. 3. Soto lib. 2. de na. et gra. cap. 11. dub. 3. Canus lib. 12. de locis cap. 3. et 4. Vazquez [illegible] q. 1. a. 1. dub. 2. — 2a [illegible] Item Bellarm. lib. 3. de iustificat. cap. 3. Aragon [illegible] q. 1. a. 3. [illegible] ultimo, Vega lib. 9. in Trident. cap. 3. Malderus [illegible] q. 1. a. 1. [illegible] 5. [illegible] opusc. de certitudine [illegible] Card. de Lugo d. 1. s. 11. n. 226. Suarez d. 3. s. 10. Becanus cap. 1. q. 4. Torres d. 5. dub. 1. Coninck d. 9. dub. 6. Tanner d. 1. q. 1. dub. 3. n. 61. Granad. tr. 1. d. 6. n. 7. [illegible] Hurt. d. 2. diff. 3. Pinner. tr. d. 9. [illegible] 3. Salmant. [illegible]

3a sententia media est quam [illegible] d. 3. n.

7. Et asserit aliquas privatas revelationes sufficientes ad applicandum sibi auctoritatem Dei ita ut moveat ad assensum fidei; aliquas autem non sufficere. Illas ex-
dicit, quae sunt de Deo, aut iniuria tangunt ultimum finem et principia necessaria salutis, re-
ferunt qualis est revelatio facta data ex mente Christi, et similes; has
non esse dicit, quae nec sunt de Deo, neque aspiciunt [illegible], verum Deus re-
velaret [illegible] aliquis natus [illegible] res gestas, aut [illegible] ac [illegible]
et vitae [illegible] aut ordinat ad vitam aeternam. [illegible] sunt se praecipue, quae
circa [illegible] dictis inter sapientes circumferri solent [illegible].

2ª

Quod sententia paucis sectatores.

Sit [illegible] asserens privata revelatio non de Deo,
nec de re relata ad nostram salutem aeternam non sufficienter proponit Dei
auctoritatem ita ut movere possit ad assensum fidei [illegible] sine [illegible]
de qua [illegible] loquimur. [illegible] sententia [illegible] et
a [illegible] ad [illegible], et in [illegible] negant privatas revelationes sufficie-
re ad assensum fidei, et [illegible] eius [illegible] applicari, et ut ego
intelligo, de privata solum revelatione loquuntur, quae de re, quae ad Deum attinet
et ad ultimum [illegible] salutis.

Hoc manifesta [illegible] asserens, quod non sufficienter
proponit Dei auctoritatem ita ut movere [illegible] ad assensum fidei [illegible]
et infusae ea revelatio, quae non proponit obiectum materiale circa quod versatur talis
virtus; sed privata revelatio de qua loquimur non proponit obiectum materiale
circa quod versatur Dei fides [illegible], et infusa; [illegible] ut [illegible]
[illegible] 1. cap. 1. [illegible] 2. [illegible] doctrina D. Thomae obiectum materiale
Dei [illegible], et in [illegible] revelata et revelabilia, a Deo,
sed Deus [illegible], revelatum [illegible] et revelabile [illegible] et ordinat [illegible] aeternam
salutem; sed revelatio de qua loquimur, nec Deum proponit, nec [illegible] respicit et
ordinat ad nostram salutem aeternam, [illegible] quod [illegible] ad [illegible]
[illegible].

[illegible] asserens ea solum [illegible] in [illegible] quae [illegible]
[illegible] et [illegible] ad salutem nostram aeternam non requiri [illegible] fidei
[illegible], et infusae, quae in [illegible] ideo [illegible], [illegible] in [illegible] 3.
[illegible] et [illegible].

Sit 2a. assertio: privata revelatio de Deo, aut de re alia ad [illegible] sufficienter proponere, cuius auctoritas [illegible] moveat ad assensum fidei, cuius [illegible] et in fine [illegible] circa [illegible] auctoritas [illegible]. [illegible] et examini de privata solum revelatione, quae [illegible] ad [illegible] salutem [illegible] pertinentis.

[illegible] quia [illegible] in qua [illegible] laudantur, qui privatis revelationibus fidem adhibuerunt Deo, et alii reprehenduntur quod in fide Deo adhibenda his praecurrentibus revelationibus tardi fuerunt. Sic [illegible] ad [illegible]. Laudatur [illegible] in revelatione de [illegible] filio, et quia in prius tarda fuit reprehenditur Genes. 18. ut etiam reprehensus fuit Zacharias Luc. 1. quia de filio a se generando dubitavit, postquam fuit revelatum ei ipsum nasciturum ex Elisabet.

Ad 2um Vasquez in his testimoniis solum fuisse reprehensos, quia fide humana non crediderunt, quae eis proponebantur [illegible] ait: non ideo fuisse reprehensos, quia non adhibuerunt assensum fidei, sed quia non praebuerunt assensum prudentem naturalem aut alium [illegible], quos alii [illegible] sequuntur, quae adductis testimoniis [illegible] in nostra sententia [illegible] clarent.

Ad haec sacrorum textuum [illegible] ut [illegible] a vero abhorrent, et [illegible] Vasquezii dictum fuisse ideo reprehensos Saram et Zachariam, quia fide humana non crediderunt, quae eis proposita fuerant sua bona venia [illegible], quia ideo fuerunt reprehensi quia non acceperunt verbum [illegible], quam eis fuit propositum, sed non fuit eis propositum ut verbum [illegible], sed ut vere erat verbum Dei, ideo fuerunt reprehensi quia non acceperunt verbum, quod eis fuerat propositum ut vere erat verbum Dei, atque adeo ei praestando assensum fidei.

Et confirmatur, quia si non fuissent obligati Zacharias et Sara accipere verbum quod a Deo factum fuerat ut vere erat verbum Dei, sed ut verbum [illegible], non fuissent [illegible] dubitantes [illegible], quia [illegible] debet [illegible] credi [illegible] impossibile [illegible] verbum [illegible], debuerunt illud accipere ut [illegible] verbum Dei. Unde [illegible] fuisse ideo reprehensos, quia non

certo

captivaverunt suum intellectum in obsequium Dei, et quae Verbo suo Ecclesiae [illegible]
fide non crediderunt. Nec enim [illegible] dicere [illegible] et sequaces, ideo
fuisse reprehensos, quia non crediderunt [illegible], aut aliis Ecclesiae
[illegible], qui privatam revelationem [illegible] proposita fuerunt; quia si semel fuisse
ante privatam revelationem [illegible] proponi [illegible] authoritate [illegible] impru-
dentiae, et temeritatis ei non [illegible]. Alioquin non video quo fundamento [illegible]
possint [illegible] proponi [illegible] fidei Ecclesiae, et [illegible]
detrahere et movere valeat. Maxime cum [illegible] et publica revelatio
non est sufficiens [illegible] ad [illegible] fidei [illegible] maior
[illegible] posset, nisi [illegible] bene, et accommodate [illegible] authoritate [illegible]
[illegible] plane imprudens et temeritatis [illegible] non [illegible].
Ad [illegible] ideo Sara et Zacharia fuisse reprehensos, quia non credide-
runt [illegible] fidei Ecclesiae, et in [illegible], qui fuerunt ipsis priva-
ta revelata; atque adeo [illegible] revelatio est sufficiens [illegible]
fidei [illegible], quia ea proponit illa, quae [illegible] salutis
[illegible] et [illegible]
[illegible] Joannis Baptistae. &c.

Ad [illegible] Tridentini [illegible] 6.
cap. 12. Ubi [illegible] neminem posse scire [illegible] a Deo [illegible] nisi per specialem revelationem.
[illegible] Tridentinum supponere [illegible] specialem revelationem scire posse.
[illegible] adversariis [illegible] Tridentinum [illegible]
[illegible] fide [illegible] speciali revelatione posse [illegible]
[illegible] Canonis [illegible] de alia fide, quae de Ecclesiae [illegible]
[illegible] veritatem demonstrat. Aliquis, inquit, magnum illud usque in finem per-
severantiae donum se certo habiturum absoluta et infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex spe-
ciali revelatione didicerit, anathema sit. [illegible]
[illegible] quae eo respexit [illegible]
[illegible] fide, qua credit se vere iustificatum esse [illegible]
[illegible] aut certitudine sibi persuadent [illegible]
ex numero electorum.

Ad [illegible] allegari solet textus ex Dictio [illegible]
[illegible] 10. [illegible] ubi [illegible] speciales revelationes [illegible]
examine, et [illegible]. Alioquin [illegible] supponere videtur [illegible]
revelationes [illegible] Ecclesiae examine [illegible] fidei [illegible] et textus
[illegible] in quo [illegible] de Spiritu. Ubi dicit specialem revelationem

fidei

[illegible] non erat [illegible] vocandus nisi miraculo [illegible], vel [illegible] aut aliorum qui revelat audiunt, non recipiunt et [illegible] eius videt sufficiens [illegible] revelat miraculo [illegible] ad assensum fidei, quae [illegible] [illegible], et [illegible] ex Ecclesiasticis [illegible] legitur in [illegible] eiusdem [illegible] addi [illegible], iis [illegible] [illegible], quae in allegan[illegible] 2a [illegible] auctoritatis [illegible] videri, ad [illegible] venio.

[illegible] a Ratione.

[illegible] [illegible] efficaci [illegible] [illegible]: [illegible] fidei [illegible] [illegible] negari [illegible] ex [illegible] [illegible], [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], quo [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ex nullo [illegible] [illegible] [illegible] negari [illegible] fidei [illegible], [illegible], quod non debet negari [illegible].

[illegible] adversarii [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] applicat [illegible] auctoritatis. [illegible], cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eadem applicat [illegible] auctoritatis [illegible] revelari [illegible] [illegible] Prophetae, et alii canonici Scriptores, [illegible] [illegible] revelati de rebus pertinentibus ad totam Ecclesiam, [illegible] [illegible] Deus [illegible] in iis, quae ad totam Ecclesiam attinent, [illegible] [illegible] temerarius [illegible] [illegible] se [illegible] Deo resistere, et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], in iis rebus, quae ad ipsius aliorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et temerarius [illegible] resistere, et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adversarii [illegible] persuadere.

[illegible] admirabili illa [illegible], et illuminatione, quae [illegible] applicatio [illegible] auctoritatis [illegible], cui [illegible] revelatio, [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] miracula, [illegible] alia [illegible] adminicula [illegible] in [illegible] revelatam, [illegible] nulla prudens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] dicere in capite, de quo loquimur, assensui fidei [illegible], [illegible] [illegible] applicatam sufficientem auctoritatis [illegible] [illegible].

[illegible], [illegible] ad [illegible] assensum fidei [illegible]quiri [illegible] Ecclesiae, [illegible] [illegible] sufficere [illegible] auctoritatis [illegible] [illegible], [illegible] ad assensum de quo loquimur. [illegible] Ecclesiae [illegible] [illegible] ad assensum fidei, quod [illegible] non [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] nulla [illegible] applicata [illegible] [illegible], ea, quae [illegible] fuerint a Deo [illegible], [illegible].

[illegible] revelatam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nii

nisi scriptorii instant in tanti privati revelationi, sicut patroni publicis, in
tota ecclesia representant esse aliqua vera, de qua idonea, potest ad actum fidei
divinae et infusae, de qua loquimur, stare non potest. fides non quae ex natura sua veri
est, de se seu applicatur veri stare non potest, ut est evidens; sed fides de qua loquimur
est ex natura sua veri, nam ideo dicitur catholica, quod diversa istis sigat, quod potest seu
applicatur veri stare non potest; sed sic est quod privata revelatio nullus est veri quod ante
aptum potest et applicatur ad actum fidei divinae, et infusae, de qua loquimur.

Sed dici non degent nos, quod facile est sanctificare dicendo revelationes
factas sanctis Patribus, et ceteris canonicis scriptoribus esse diversae diversalitas per
illos ibi posita. Neque vero est ista veritas fidei ita extranea, quod de se illa sufficienter
non proponat auctoritas divina ita ut detrahere et movere possit ad actum fidei divinae
et infusae. — Neque contra, quae obijiti aliquis e nomine, ad secundum contra dicit, minus; fides
quae ex natura sua est similiter, seu aptitudine, de se est esse veri et actualiter possit
seu applicatur veri stare non potest, neque minus. Et similiter saltem potest, seu applicatur veri
stare non potest dicendo minus. Unde ad minorem; sed fides de qua loquimur est ex natura sua
veri similiter et quod est esse dicendo minus, actualiter neque minus. Et ad idem, quod
potest, seu applicatur veri saltem similiter stare non potest dicendo ipsi. Et actualiter potest
seu applicatur veri negatur.

Sive fidei dupliciter intelligi potest ... ...
Et similiter, illa est quae regulariter requirit diversalitas, et ista minime est
neque intelligi potest alius suos exercere; si vero quod illa potest committere, aut contra
illi requiritur illa attenta sua prima inclinatione, et non exigit; sed in actuali stare potest
quod aliquos alios suos et minus proprios exercere, illa. Et deinde secundo
ordinis primamque sive non fidei veritas secundum similiter ex sua prima inclinatione
quod non ad unius solum, sed omnium et eorum salutem deducere valent et ipsius ...
...rum fundum ponere. Neque adversarii, dicitur ultimo firmo fundo ...

Et si dicant esse hac doctrina e aqui fidem nostram non fide
catholicam ex natura sua non ideo determinamus, quod sequella, diximus facili dicto
sed non est ex natura sua catholica, sed fides est actualiter dicendo sequella; et non est
catholica sed esse seu similiter neque sequella. Veritas sive fidei quae
facto fideles instruimus, et credimus, quae universalis ecclesiae omnia et requirit
fundum salutis omnium nam potest esse exercere influere in actu quae credunt illa
quae ad privatam unius, aut paucorum salutem pertinent. Immo de facto influxisse
... divisse ... aliquos dictis verbis, quae sanctis suis in privatis colloquijs, de
divinis secretis et intentionibus docuit, et inspiravit, non video quomodo possit
negari, quae ... oppositaria opponi possit ex dictis veritatibus.

Ad 5.m Viri Spes sunt speculative vera distinguenti in notandis et in praxi in suis privatis revelationibus admittendis approbandisque magna cautela procedendum est, presertim in simplicibus hominibus, et mulieribus praecipue ad hoc faciles quae imaginationis vehementia decipiuntur, et saepe capitis illusiones et somnia revelationes falsas a Deo sibi esse persuadent. Unde postquam dixit Apostolus ad Thessalonicenses 5. prophetias nolite spernere postea addidit omnia probate etc. Regulas aliquot pro iis admittendis et approbandis doctores proponunt quae in iis videri possunt, nos autem ad alia transeamus.

Caput 5um.

Utrum revelatio divina et persuasio de aliquo obiecto sit sufficiens ad assensum fidei eiusdem obiecti in particulari et distincte ubi utriusque fidei sunt Romanus Pontifex est verus Christi Vicarius et D. Petri successor.

Gravissimam et difficillimam huius dubii questionem, quam omnes cum praeclaro et doctissimo Angelici D. Thome pario, nullam difficilem, nec gravem [illegible] explicare.

Planata via ad decisionem gravissimae quaestionis.

Angelicus Doctor 2.2 q.1 a.6 in corpore inquit: dicitur sunt per certos articulos distinguenda. Doctores qui hoc docent, et multi alii Doctores declamarunt tamquam primum, et velut axioma statuunt omnes animadvertentes Theologi neque difficile ab hac quaestione exceptionem, neque [illegible] [illegible], quas [illegible] difficiles decidendas [illegible].

In corpore articuli dicit: Est autem obiectum fidei, inquit, aliquid non visum circa divina, ut dictum est et ideo ubi occurrit aliquid speciali ratione non visum, ibi est specialis articulus. Ubi autem multa secundum eandem rationem sunt incognita, ibi non sunt articuli distincti. Et aliquam difficultatem ad videndum quod Deus sit passus, et aliam quod mortuus resurrexit, et ideo distinguitur articulus resurrectionis ab articulo passionis. Sed quod sit passus, mortuus et sepultus unam et eandem difficultatem habent: ita quod uno suscepto non est difficile alia suscipere, propter quod omnia pertinent ad unum articulum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut opportunius, aut explicatius.

Et hac doctrina supposita cui nullus sapiens reclamare
potest in materiis Ecclesiae in definiendis [illegible] fidei articulis multis
habet per ratione status [illegible], et quasi fundus decisionis huius gravissimae
quaestionis. Si sub certis revelatur [illegible], et ipsa de [illegible] nulla spe-
cialis difficultas apparebat in assentiendo ei in particulari talis conclusione, cuius
revelatio erit sufficienter applicata, et proposita ad assensum fidei ipsius [illegible] in particulari
adeo quod non solum in conclusione, sed in particulari erit de fide; sed ubi suscepta [illegible]
et conclusio revelata [illegible] nova difficultas [illegible] assentiendum
[illegible] in particulari, et distincte, sed non [illegible] non erit de fide [illegible]
illius revelationis, et conclusio.

[illegible] duas [illegible], quae in veritatibus adductis s.
[illegible] clare [illegible], et adeo [illegible] Scriptura [illegible]
apparent [illegible] videbatur [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible] et [illegible] [illegible] tota [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] revelatio [illegible], et
conclusio [illegible] sufficiens applicatio, et [illegible] ad assensum fidei ipsius [illegible] in [illegible]
et [illegible], id quod [illegible], et conclusio est de fide [illegible] revelata
[illegible] nulla [illegible] difficultas ad assentiendum ei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicta revelatio [illegible] ei [illegible] temerarium
et insanum, [illegible] accidat [illegible] revelatio [illegible] et [illegible]
[illegible] in particulari et distincte dicta revelatio erit sufficiens [illegible] et applicatio
ad assensum fidei ipsius in particulari, et distincte adeo [illegible] erit de fide.

[illegible]: quod [illegible] fide [illegible]
[illegible] [illegible] certum et indubitatum [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] temerarium, et insanum [illegible] [illegible].
[illegible] revelatur [illegible] et [illegible] certum et indubitatum [illegible]
[illegible] in particulari et distincte [illegible] temerarium [illegible] et
[illegible] insanum [illegible] certe in particulari et distincte erit de fide.

[illegible]: [illegible] in particulari [illegible]
[illegible] revelata [illegible] de fide [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dici [illegible] novum, [illegible] ad novum articulum
fidei [illegible] ex adductis veritatibus [illegible], et [illegible]
ab Ecclesia [illegible] nova [illegible], quo nova [illegible].

q. ipsa iam vel Ecclesia revel. sit de qua loquimur manebit
per obiectum ipsius impartiali et distincte.

Dico 2°: Ex sanis asseritur, quod si supposita revelatio sit
Ecclesiae, illa a ... non manet de fide impartiali et distincte tale
obiectum quoad illa, quae suscipere proposita tali revelationi minime sit difficile.
Nam certe decursu temporis a summis Pontificibus et Oecumenicis Conciliis de-
claratum et receptum propositum quod tamquam fidei dogma posset dici tale, non
in eo tamen quod est. Ideo nunc: illa certe quae a Pontificibus et Oecu-
menicis Conciliis fuerunt decursu temporis declarata et tamquam veritas fidei dog-
matica proposita a summis Pontificibus, quae in revelationibus ab Ecclesia co-
loris ... suscepta, ita certo et indubitato continent, quod ipsi accepti de
istis dubitare temerarium sit, et insanum; quod non sufficit ut obiectum sumi
in ... revelat. sit de fide, adeoque revel. ... et ... de obiecto
sufficiens erit ad actum fidei de illo impartiali et distincte, quod ei assentire
propter tali revelationi non sit difficile, ... ita natura quod ... contra
sit temerarium, quae ... prius.

Ideo alterum est facilius, ut revelatio universalis
et ... de obiecto non est sufficiens ... ad actum fidei de ipso
impartiali, quod in assensione ipsius impartiali nova restat difficultas vincen-
da, ideo nunc alterum non est de fide ex vi ... revelationis
universalis. Quoniam illa ... et applicatio obiecti quae proposita sit ... temeritatem
imprudentiae nota, tales ... admitti non est sufficiens, per ... ad actum
fidei de illo. Et si revelatio universalis et Ecclesiae ... sit talis,
... illa admissio posset nihilominus temeritatis aut imprudentiae nota talis
obiectum impartiali non admitti non erit sufficiens ... ad actum fidei de
... impartiali. Est evidens consequentia. ... in assensione ipsius impartiali
nova restat vincenda difficultas ... temeritatis aut imprudentiae nota, ...
... gratis ... revelationis ... impartiali non admitti, quod erit.

... ex verbis ... allegari quod ...
fidei sit aliquod obiectum ubi ... revelationis ...
nova ... antiquitus ... possit, ...
... nova ... aliquod speciali ... obiectum, quod erit natura nova.
... antiquitus ... possit ...

q ad novum fidei articulum nova revelatio, vel saltem charitas, sed tantum nova difficultas et novum arcanum, q[uo]d ut dicebat S. Thomas ... nova difficultas varia et nova revelatio, etc.

Ad ... efficacima ... si revelatio ... ex ... de Christo erat sufficiens applicatio, ... ad assensum fidei de ipso impanatori, ... in assensum ... ejus impanatori restat nova difficultas vincenda revelatio Dei obscura, et ... facta antiquis Patribus erat sufficiens ... et applicatio ad assensum fidei de ipso Deo trino et uno et revelatio de aliquo medio quo erat redimendus a captivitate diaboli ... populus ejus ... erat sufficiens ad credendum impanatori ... dist ... misterium incarnationis, adeo q[uo]d fideles priorum ... tenerentur ad fidem de misterio Trinitatis et incarnationis ... ea dist ... impanatoris, quia nos illa credere debemus ... revelatio ... et ... de aliquo ... sufficiens ad assensum fidei de ipso impanatori, et ... q[uo]d in assensum ... ipsius impanatori nova restat difficultas vincenda. Nesso ... adjunxe ... utraque ... facto ... manet, ... ad ... varias ... discurrerem. S. I.

Propositiones ... Doctrinis.

... impanatoris, quae ... et ... ordines, et ... in ... ordine et ... ea ... quae ... sit, et assensum ... aut ... evidentes, et metaphysice ... aut ... realis identitatis ... ille ... Christo ... corpore ... revelatio ... quae ... et ... de fide ... sapientes ... adeo ... obscura revelatio ... accedente metaphysica evidentia de ... de fine ... sufficiens ... ad ... de ipso impanatori et explicite. ... demonstrari ... illa ... applicatio ... sufficiens ut moveat ... assensum, qua ... et facilius ... manet, ... temeritas ... imprudentia ... sufficientia revelatio ... evidentia metaphysica ... de fine ... facilius ... manet ... assensum ... sit ... et ... imprudenter ...

et temerarius eri illa negare, aut suspendere, sed ineptus et stolidus immo impius, quod revelao, quod Christus sit Deus, iuncta metaphysica evidentia divina de fide et sufficienti applicatio ad terminos, quod sit ab reale, et quod ille corpore, et anima [illegible] Dei auctoritas.

2° demonstratur prob; quod est de fide, et de [illegible] sunt convertibilia auctoritas Dei obstricta et de fide exit similiter obstricta, de fide, quae in illa convertuntur bona est: sed propositio revelata quae dicit Deus Christus est Deus obstricta est divina auctoritas de fide, quod est Deus [illegible] de obstricta eius exit de fide Dei, quae in illa convertitur bona est; et talis est in videtur metaphysica, quod Deus sit ab reale, et in videtur physica, quod ille corpore, et anima, quod illa revelata, quae divina [illegible] divina auctoritas, et applicatur ad firmandos terminos, quod Christus sit Deus obstricta est, et applicata ad firmandos terminos, quod sit ab reale, et quod ille corpore et anima.

Ad hos 2 ordinis propositio, quas est de fide certa convertimus adiungo alias, quas non de fide sunt necessaria et indubitatas. Quae sunt, quae ita certa, et apud fideles, cum revelatur ubi, et obscura, quod sint evidentia physica, nam quae, quales sunt [illegible] hac ubi, et obscura revelata: Omnes in Adamo peccaverunt et parvulares, Petrus peccavit in Adam, Paulus peccavit in Adam, et sic de ceteris hominibus puris, excepta Beatissima Virgine Maria, quae singulari Dei privilegio a hac labe fuit exempta.

Ergo [illegible] firmandi divina auctoritas sufficiens applicata est vestigiis obscura revelata iuncta evidentia physica de singularibus hominibus existentibus facile probatur demonstratur, quod propositio in ubi [illegible] est, et evidentia physica de singularibus in ea existentibus itas facile, et proprii manent particulares terminos, quod si solus temerarius sit et imprudens illos suspendere; aut negare, sed ineptus praeter stolidus immo impius ut haereticus est; sed ea revelatio, quae propositio fuit facile, et in divina manet [illegible], quod temerarium et imprudens suspendi, aut negari non potest cum sufficienti [illegible], et applicatio divina auctoritas, ad firmandos illos terminos est: ergo revelatio divina et obscura iuncta physica evidentia de singularibus in ea existentibus est sufficiens applicatio divina auctoritas ad firmandos illos particulares terminos.

Dices, particulares a sui non innititur divinae auctoritas [illegible]

Minor [illegible] ut [illegible] deducitur ex duabus premissis altera de fide altera evidenti [illegible] [illegible] omnes [illegible] peccaverunt; [illegible] peccavit in Adam. [illegible] fidei sola [illegible] autoritate de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est de fide. [illegible] [illegible] ex duabus premissis altera de fide, altera evidenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporale et [illegible].

[illegible] [illegible] non est de fide [illegible] [illegible] deducitur ex duabus premissis altera de fide, altera evidenti [illegible] [illegible]. [illegible] de fide [illegible] [illegible] [illegible] autoritati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] notitia [illegible] [illegible] in Adam peccaverunt [illegible] revelatio [illegible] [illegible] applicans [illegible] Dei ad [illegible] credendum, et [illegible] [illegible] motiva [illegible] notitia de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] applicans autoritatem Dei, et [illegible] [illegible] motiva [illegible] fidei. [illegible] [illegible] [illegible] revelationi una [illegible] [illegible] [illegible] applicatio [illegible] autoritatis [illegible] [illegible] [illegible] revelationi [illegible] Deus revelavit [illegible] [illegible] peccato originali.

[illegible] me [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelavit [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in Adam peccaverunt, [illegible] originali [illegible] de [illegible] [illegible] peccato [illegible] [illegible] [illegible] notitia de peccato [illegible] applicans [illegible] autoritatem [illegible] moventem [illegible] [illegible] Petrus peccavit in Adam [illegible] [illegible] [illegible] notitia [illegible] [illegible] evidentia de [illegible] peccato originali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognitioni [illegible] [illegible] notitia [illegible] originali [illegible] [illegible] evidenti [illegible] Petrus [illegible] [illegible] applicans autoritatem [illegible] ad credendum [illegible] Petrum [illegible] in peccato, [illegible] [illegible] [illegible] de fide.

[illegible] [illegible] [illegible] revelavit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in peccato originali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in individuo [illegible] in peccato originali [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] individua [illegible] revelatio,

p(er) q(uam) e(st) enumeratio phantasiae et individua sub his moraliter c(on)tinetur omnium individuorum sufficiens, et applicatio illius auctoritatis moventis ad assensum ...

Respondeo mihi q(uod) illa revelatio sola sufficit ad applicandam illius auctoritatem ita ut movere possit ad assensum fidei alicuius articuli quia sola intellecta per lumen sufficiens lumen ... de modo, nec de ratione generali sub qua assensus ... est, sed sola intellecta illa phantasia, et individua enumeratio morali omnium individuorum per lumen sufficiens de Petro et ceteris datis in phantasia q(uod) sit materialiter assensus, nec de auctoritate quae est ratio generalis sub qua, q(uod) illa sola sufficit ad assensum fidei. Verum in aliis p(ro)p(ositionibus), quas de fide esse asserunt oppositae ... immorari n(on) debemus ... ad illas, deq(ue) praecipua ...

§. 3.

Propositiones 2i ordinis.

In 2o ordine expono propositiones, quas subtiliter ... revelata c(on)tineri et moraliter evidens, ita ut ... morali, quae ... ut ... temerarii ... et insipientis ... ut ... vere ... aut ... familiaritate ... q(uod) ... et illi sunt q(ui) ... revelata c(on)tinentur, quales istae: Sit n(unc) ... Innocentius decimus est verus Pontifex, et legitimus Petri successor. Sit n(unc) ... Concilium ... et generale ... Tridentini celebratum, et ... canonicum et in rebus fidei ... fuit assistentia ... Sit n(unc) ... canonizatus Beatus Xaverius, Ignatius de Loiola, Beatus Dominicus et alii ... sancti et ... beatitudine fruuntur, et ceterae ... similes, ... sunt de fide.

Hanc negantem ... Turrecremata, Caietanus, ... Albertinus, Canus, Vega, ... Castro et alii ap(ud) ... d. 20. s. 5. n. 2. ... tradiderunt ... Ferre ... q. 1. a. 10. ... Magister ... q. ... Papae ... in ... Dominus ... in ... publicis Theologiae ... de potestate Pontificis ... ubi ait ... Pontificis ... Papa, q(uod) ... baptizavit.

Casus iste contigit tempore P. Gasp. Hurt. tunc temporis collega
in maiori Complutensi D. Ildefonsi in solemnibus disputationibus pro laurea docto-
ram in Universitate de more fieri, fuit ei de officio replicare unus
D. Gregorius de la Camara eiusdem Universitatis Decanus, et Doctor
Alvarez de Villegas vespertinae Cathedrae Theologiae regens. Mortuus
fere est postea P. Vazq. et D. Torres. in 2. 2. Card. Belarm. tom. 1.
lib. de Conciliorum auctoritate cap. 9. ad extremum observat aut nulla
Concilia, aut fide sunt certa Concilium Nicenum, et Ephesinum, et reliqua
decreta eorum sufficienter ut de ipsa a Biblia ... de fide. Sanct.
P. Vasquez disp. 1. 2. p. 7. in quaestionibus ... §. 39. Ut proba-
bile admittit posse eligi in summum Pontificem aliquem non baptizatum,
aut iure ... incapacem.

Et probantur sunt modo Papa Innocentius X vel
legitime electus, ... ab Ecclesia. Et ...
nostri ... assumpto Pontifice agnitam, et sua ... coactis nempe
Tridentinum et Canonicum ... ad fidei decreta.
Et sunt nostri ... canonizati ut S. Ignatius et S. Dominicus et
Xaverius ..., et aeterna felicitate in caelis fruitur, et ... defendunt ...
... semper, ... nullus ... Clementis 8.
quo ... graviter ... occasione ... Gasp. Hurt. qui tunc
cum ... D. Ildefonsi ... qua dicta ... ille, ...
ei ... Romam vocatus est ac ... ea ...
nia res ... ut refert ipse Hurt. d. 11. diff. 13.

... affirmant Card. de Lugo d. 1. s. 13. §. 5.
n. 316. Suarez d. 5. s. 8. n. 12. et d. 10. s. 5. Granad. d. 2. q. 1. dub.
5. n. 16. Castro Palao tom. 1. tr. 4. p. 5. §. 2. Puente ... d. 11. s. 3. et
d. 37. Mota cui plures alii faveant apud Suarez loco citato d. 5. et alii apud
Castro Palao. Alii denique, quos refert Dominicus Bañez 2. 2. q. 1.
a. 10. dub. 2. medium quandam viam ingressi sunt, nam asserunt de fide non esse,
hunc nostrum Pontificem esse Pontificem quousque aliquid definiat, seu alicuius sancti
canonizationem celebret; postquam vero aliquid horum praestiterit de fide esse

Hunc.

Sunt nostri Pontifices et Pontifice.

Quia relati sunt à ... de fide sunt nostri Pontifices

Innocentius Decimus v.g. legitimè electus, et pacificè adoratus ab ecclesia,
et verus Pontifex: et hoc non Concilia aut Pontificia tractatus,
et approbatus sunt, et approbatus nempe Tridentinus et Canonicus et
quisque assistit Spiritu Sancto in decisionibus fidei: et sunt nostri Sancti rite canoni-
zatus v.g. S. Ignatius, et S. Dominicus et verè beatus.

Hi assertio efficaciter probatur [illegible] ex proprio dicto: illa
revelatio [illegible] et propositio, quae proposita tam facilis et frequens
manet apud particulares, et certum, ut nisi temerè, aut insipienter ne-
gari possit, aut suspendi est vera sufficiens applicatio, [illegible] ad particulares
et certum apud, sed proposita revelatio Dei et propositio de aliquo capite
visibili ecclesiae Dei de aliquo vero Xpi Vicario, et legitimo Petri
successore: de assistentia Spiritus Sancti Canonicis Conciliis ad decisiones fidei de
Sanctis, quos semper Ecclesia honorat, ita facilis, frequens quae manet apud
particulares, et certum de hoc determinato Innocentio Decimo, quod sit verus
Pontifex: de hoc particulari Concilio Tridentino quod sit Canonicus et
quod fuerit assistentia Spiritus Sancti in suis decisionibus, de hoc determinato S. Ignatio
et S. Dominico quod sit verè Sanctus et aeterna felicitate fruatur quod nisi
temerè, et quasi insipienter possit negari aut suspendi, ergo etc.

Et probo minorem singulariter [illegible] urgentem hoc
et legitimum: Ecclesia Dei habet aliquod caput visibile quod sit successor
divi Petri et legitimus in terra Xpi Vicarius, sed Innocentius 10. ab
Ecclesia per tales Canonicè electus, et pacificè receptus, et adoratus quod est caput
visibile Ecclesiae, verus successor divi Petri, et legitimus in terra Xpi
Vicarius. Maior est de fide certa; minor vero ita certa, quod nisi temerè
et insipienter negari possit, aut in dubium vocari. Consequentia autem maiori,
et minori, negari non potest. Item quod ita facilis et frequens manet apud
particulares de hoc numero Innocentio 10. quod sit verus Pontifex sup-
posita revelatione Dei, et propositione de aliquo capite visibili Ecclesiae Dei
et quod nisi temerè et insipienter negari possit aut in dubium vocari, sed
hoc sufficit, ut revelatio [illegible] Dei, et propositio sit sufficienter

ap

apostolice aut Sancti [illegible] circa res fidei, et alia.

Sic ad propositum quot dixi pro decisis, etc. canonizari nempe in sanctis: Ecclesia legitime congregata, celebrata, approbata et confirmata Sede [illegible] speciali assistentia Spiritus Sancti in rebus fidei decisio, [illegible] tale est Concilium Tridentinum; et alia. Esse in certo de veritate de fide minorum [illegible] certa, quod nisi temere et insipienter negari possit, concessa autem maiori et minori negari non potest consequentia, quod de fide est Concilium Tridentinum fuisse specialiter assistentia Spiritus Sancti in decisionibus fidei.

De Sanctis autem canonicatis ita dixi pro propositum [illegible] credere in Christum D. et in [illegible] sanctae fidei quae vivit, et moritur [illegible] a vita aeterna, sed S. Ignatius et S. Dominicus crediderunt in Christum D. et [illegible] sanctae fidei operati sunt, vixerunt et mortui fuerunt, quod [illegible] dixerunt, a vita aeterna consecuti sunt, adeo quod sunt veri sancti, et aeterna feliciter fruuntur. Cuius propositum maior est de veritate de fide, minor autem, [illegible] canonizare, quod tot diligentissime inquisierit et maturo examine processerit de vita, effectis, de sanctitatis [illegible] fama, de miraculorum claritate [illegible] post mortem patrata, et de ceteris quae sanctitatis insignia, et [illegible] qui solent praerogativas attribui, et [illegible] adeo certa et indubitata quod non nisi temere et insipienter de sua sanctitate dubitari possit. Concessa maiori et minori, non potest negari consequentia, quod de fide est beatum Ignatium de Loiola, et beatum Dominicum, et sic de ceteris Sanctis [illegible] canonizatis esse veros Sanctos et vita aeterna consequutos fuisse.

Superioris doctrinae dilucidatio.

Dices negabant [illegible] discursu et de fide esse [illegible] per [illegible], quod ita demonstrat: Assensus fidei debet esse [illegible] certus, quod nec [illegible] nec metaphysice [illegible] subesse possit [illegible] [illegible] possit [illegible], quod non est assensus fidei. [illegible] omnis [illegible] theologica est: is assensus est [illegible] deductus ex duabus praemissis, altera fidei, altera moraliter solum evidenti, quae [illegible]

[illegible]

ptie, et methaphisice debere fo. idest certe credi quod Dialecticorum axio-
ma refert, scilicet Descriptionem [illegible] quae opposuit a toto et singulis [illegible]
habere, atque adeo non sit capax [illegible].

[illegible] [illegible], quod in exercitio illorum [illegible]
cursivum est potuit et docere eas esse in [illegible] deductas ex iis [illegible]
esse de fide difficillimum est, et quasi inexplicabile, in nostra vero [illegible] fa-
cile solvitur. Ideo quod evidentia moralis et dictamen [illegible] apud [illegible]
[illegible] est [illegible] de fide necessario. [illegible] sit [illegible] ex duobus
illis principiis [illegible] omnino [illegible]. [illegible] apud illi [illegible]
[illegible]. Nam [illegible] considerari [illegible] apud [illegible] [illegible]
duabus illis principiis, quia [illegible] motivo, et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] indicativi immediati [illegible] Ecclesia auctoritate [illegible]
[illegible] notitia illa [illegible] et [illegible] de fide, et particulari
evidentia morali, tamquam [illegible] ratione, et applicatione [illegible]; [illegible]
non [illegible] apud [illegible] certitudinis cum [illegible] debere [illegible]
tacita in [illegible], bene autem in 2ao [illegible] quod [illegible] auctoritati
[illegible] tamquam [illegible] suo motivo et [illegible] in qua summa firmitas
[illegible], non [illegible] debilitatem, et infirmitatem.

Quomodo autem fieri possit, quod [illegible] apud [illegible]
[illegible] auctoritati innitantur se [illegible] illa qua [illegible] revelat
[illegible], et particulari evidenti morali tamquam [illegible] actionibus [illegible]
[illegible] applicantibus non est difficile explicare. Nam [illegible]
[illegible] revelatas [illegible], quas Deus [illegible] in-
nocentius 10. esse verum Pontificem et [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] particulari [illegible] ratione, et applicatione [illegible] auctoritatis [illegible] apud [illegible]
[illegible] de Pontificatu Innocentii 10. in [illegible] quae [illegible]
[illegible] et motivi amovet revelat [illegible] applicatum [illegible]
[illegible] defendit. [illegible] revelatio de aliquo capite [illegible]
[illegible] [illegible] evidentia morali [illegible] maxima [illegible]
[illegible] Innocentium decimum [illegible] equivalet revelationi [illegible]

fari

lari, ut evidens, quod illa uti et compositum revelatio de originem
visibili capitis Ecclesiae Dei iuncta evidentia morali vel moraria
quae demonstrat talis esse Innocentium Xum. et mere dicto et applicatio
auctoritatis divinae ad assensum fidei et de pontificatu illius, atque adeo
ita sicut [illegible] [illegible], et soli auctoritati divinae innititur, tanto
quod [illegible] firmitudine constans, [illegible] sublata nulla [illegible].

Idque [illegible] supposita ea uti, et compositum
revelatio de aliquo capite visibili Ecclesiae, et evidentia morali
vel moraria, quod tale sit Innocentius Xus. manet clare obiectum capax
assensus fidei quod Innocentius Xus sit caput visibile Ecclesiae Dei.
[illegible] alicuius novae revelationis, quae minime necessaria [illegible]
[illegible] amotis [illegible] revelatio [illegible] [illegible],
[illegible] auctoritas divina [illegible] ad movendum intellectum
ad assensum [illegible] temerarius, insanus [illegible] sit [illegible] motioni et
detractioni resistere, aut contradicere. [illegible] sit ab ea uti re-
velatio iuncta evidentia morali declarata, quod [illegible]
illius revelationis iuncta evidentia morali declarata manet
obiectum capax assensus fidei, quod Innocentius Xus. sit Ecclesiae Dei visibile
caput, aliud [illegible] illa uti et compositum revelatio [illegible]
morali summa separatarum [illegible] integra et perfecta [illegible] et applicatio
divinae auctoritatis movens ad assensum [illegible] quae equivalet revelationi [illegible]
[illegible] singula [illegible] distincta, et [illegible].

[illegible], quod revelatio [illegible] et individua [illegible]
in sua morali sufficiens applicatio [illegible] auctoritati divinae ut movere possit, et
[illegible] ad assensum [illegible], id est revelatio [illegible] et individua [illegible]
[illegible] de pontificatu Innocentii Xi. quod [illegible] sufficiens applicatio [illegible]
auctoritatis divinae ut movere possit ad assensum [illegible] de pontificatu Inno-
centii Xi. [illegible] et de [illegible] [illegible] dubitari [illegible]
[illegible] et applicatio auctoritatis divinae [illegible] [illegible]
[illegible] distincta et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] revelatio [illegible] et
indi-

individua in sua morali de qua loquimur, quia etc. Ex quo primi
singula sortis sunt ad dictas, quae evidens est revelata quia et
gratis de aliquo casu [illegible] Ecclesiae (etc.) dei [illegible] Innocentius
X. [illegible] morali evidentia, cui resistere, et [illegible] dicere [illegible]
et insignia [illegible]. quod [illegible] revelatio [illegible] et individua de pontificatu
Innocentii X. [illegible] in sua morali [illegible] applicatur [illegible]
[illegible], ut movere possit et trahere ad assensum [illegible] de pontifi-
catu Innocentii X. [illegible] etc.

Ideo aliis omissis [illegible] revelatio supra
et [illegible] iuncta evidentia morali de singuli, et individuo non est sufficiens [illegible]
et applicata ad assensum [illegible] propter dicti res insignia et in individuo [illegible]
[illegible] in [illegible] et in quantum [illegible]
Ut [illegible] ex verbis [illegible] allegatis [illegible] non est nova difficultas,
Vincenda [illegible] ad [illegible] assensum [illegible] novus articulus. [illegible] revelatio supra
et [illegible] iuncta evidentia morali maxima de singulari, et individuo [illegible]
[illegible] applicata, et [illegible] ad assensum [illegible], ut adeo illa [illegible] post
credi fide divina [illegible] Pontifex, [illegible] Pontifex, et sit de [illegible]
[illegible]. Id quod solum [illegible] clarius.

[illegible] Sanis Factum.

[illegible]: [illegible] si revelatur [illegible]
[illegible], non [illegible] Ecclesiae [illegible] legi-
me electi; [illegible] de [illegible] nulla est revelatio, nec [illegible]
evidens est [illegible] capax dignitatis Pontificiae, [illegible] non [illegible] an sit rite
baptizatus [illegible]. [illegible] non [illegible]
[illegible] Episcopos [illegible] rite baptizatos, et ordinatos, [illegible]
fidei [illegible] celebratis [illegible].

[illegible] Innocentio [illegible]
[illegible] tanta evidentia, [illegible] sit capax dignitatis Pontificiae, adeo [illegible] rite
baptizatus etc. [illegible] sua electio [illegible]
Ecclesiae universae [illegible] dubitare [illegible], [illegible] sit in
[illegible] morali evidentia iuncta revelatur [illegible]
[illegible]

... terris equivalet particulari revelationi ... Pontificum ... ... e ... tulerunt ... ad ... fidei. Et ... ipsius ... de ... Catholicis ... Excipies autem certe maioris ... tanta evidentia ... legitimos Ecclesie ... pastores ... quod ... Pontificia ... illius ... quod ... temere, et insipienti ... dicere ... quae moralis evidentia ... revelationi ... et ... equivalent revelationi particulari et individue de Canonica revelatione ... in particulari adeo quod illa ... et ... credi ... fidei ... Canonicis ... et in fidei ... ...

Dices: aliquos ... legitime electos Pontifices et acceptatos ... in ... incapaces Pontificatus, quia non erant ... fideles. Ita ... Pontifices ... Pontifices ... ex Martino Polono et Mariano Scoto asserentibus anno 853. electam fuisse feminam in Pontificem Romanum, que vocata est Ioannes 8. et successit Leoni 4. ante Benedictum 3. ... Hoc negandum, et asserendum illud esse fabulam ut ait Suarez ... et ridiculis commentis ... quam solet ... probat ... Card. Belarminus lib. 3 de Roman. Pontifice cap. 24. et Card. Baronius tom. 10. annalium Ecclesiasticorum anno 853. Videri etiam potest P. Castro Palao tom. 1. tr. 4. d. 5. p. 2. n. 7. ubi ... ipsius ... insigni testimonio ...

Obiicies 2°: legitimus Pontifex potest in haeresim etiam externam incidere, quo crimine ... a dignitate cadit, et non est Pontifex. Sed nihilominus potest ut talis reputari, et adorari a tota Ecclesia ... ac antequam in haeresim incideret; ... tota Ecclesia potest errare ... veri Pontificis deferendo ei, qui iam vere Pontifex non est. Adeo quod pacifica ecclesie receptio et adoratio ... et ... revelat ... visibili Ecclesie Dei non est sufficiens ... ad ... fidei.

... omittendo posse in haeresim Pontificem incidere, ut tenent Ibañez, Caietanus, ..., Canus, Sotus, Cordoba, ... et Valentia apud Castrum Palao ... graves referunt historias ...

Dico 2

Istam Legem et in Pontifices Victorem 5., Marcellinum, Liberium, Hono-
rium, et Anastasium; id neque Pontifices sic in lapsum cadere
a sua dignitate, id ergo non fuit omnino tribuere ea quae veri Pontificis, uno
usque ab Ecclesia declaretur ... [illegible] ... Ita Baro-
Caietanus, Soto, Canus, Corduba, et ... [illegible] ... ,
quos [illegible] sequuntur, quo [illegible]

V. [illegible] stringere possit attenta ... [illegible] ... qua Deus
bono Ecclesiae suae desuper [illegible] ... [illegible] ...
posset multo tempore Ecclesiae ... [illegible] ... si verus Pontifex sit
[illegible] ... [illegible] ... in multis [illegible] ipsius negans ...
... [illegible] ... prævalituros non esse adversus Ecclesiam ...
... [illegible] ... Pastore [illegible] prævaleant
adversus illam. [illegible] ... [illegible] ... victoriis [illegible]
... de Ecclesia [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... quo certe ... [illegible]
[illegible] in [illegible] in fide, et moribus, ... [illegible] ...
disseminare in magnum populi Dei [illegible].

[illegible] ... D. Petro rogavit et in illo
... suis successoribus ut ... Lucae 22.
citata ... Quae oratio quomodo exaudita fuisset a Deo, si
alicuius Pontificis ... multo tempore deficere permisisset. ...
multo ... dissimulato ... [illegible] ... emendare ut
pascant oves ... [illegible] ... imprudentia ... [illegible] ...
... [illegible] ... in manu [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... Petro ... oves suas [illegible], ... in
illo ... suis successoribus cadendum ... ad specialem suae ...
sua de iis curam gerere ... [illegible] ... [illegible] ...
... multo tempore ... [illegible] ... regans
[illegible] ... Examen suum [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... [illegible].

[illegible] 3. ... certum [illegible] ... [illegible]
adversus Pastoris ... [illegible] ... de [illegible] ...

c) Sed n̄ dicet de evidentia physica et metaphysica, sed de sola moralj evidentia absolute et simpliciter potest esse [illegible] et de fide esse quod Innocentius 10 est verus Papa; quia non ... assensus absolute et simpliciter non est assensus de fide, quia certitudo tanta esse debet, quod nec physicè nec metaphysicè possit falsificari. Quod si absolute et simpliciter esse [illegible] Innocentius 10 est verus Papa, non est de fide Innocentius 10 esse verum Papam.

Dico 2° duplicem assensum posse afferri Innocentium 10 esse verum Papam; 1° assensum ex evidentia morali ex evidentia morali cum maxima, cum motivis credibilitatis [illegible] motivorum quae id faciunt evidenter credibile, ut est electio pacifica, [illegible] et adhaesio totius ecclesiae; et sic assensus, quod absolute et simpliciter potest reddi [illegible] non est assensus fidei. Alter vero assensus est, quo affirmatur Innocentius 10 esse verum Papam [illegible] aut lumine Dei sufficienter applicatum ad movendum [illegible] revelatum gratiae et [illegible] de aliquo vero capite visibili ecclesiae Dei juncta illa notitia evidenti morali de [illegible] pontificatu Innocentii 10; et sic assensus nullo pacto falsificari potest, quia motivo nititur divino firmissimo [illegible] et summae Dei veritatis.

Dico 3° Tunc assensus redditur [illegible] quando semel [illegible] quae applicatur esse divinum; si n[on] repugnat physicè et metaphysicè tunc assensus esse applicatum reddi, ut nos asserimus; [illegible] [illegible] supponit 2. assensum fidei dari, ex quo credat tunc non [illegible] esse verum Papam in sua [illegible], quod [illegible] alter assensus, qui affirmat [illegible] [illegible]. Certè in illa [illegible] assensus erit solius fidei existimatae ut fidei verae; qualis erat assensus, quo [illegible] de infante recens nato afferat [illegible] esse sub peccato originali sibi persuadens, prudentissimè [illegible] [illegible] nisi merum specimen diabolicum fraude [illegible].

Ad [illegible] [illegible] illud [illegible]. 2.

Citaro

citata in illo casu non minus quam in aliis ingg. reverenter obedientiam et auctoritatem

Ecclesiae in definitione alicuius articuli nos teneri ad credendum, ac hanc

fidem saltem existimari. Summum Pontificem et Pontifices omnes

non [illegible] a labe subiectio Originali, quam apostolicae auctoritatis [illegible],

unde colligitur obligationem esse quoad existimationem in utroque casu

[illegible]. Alia obiectiones minoris momenti, quae sane obiici omnino

non solent ab adversariis, quae ex dictis facile solvi possunt,

iis proponendis, et resolvendis morari non debeo, quoniam doctrinae

[illegible] ex praedictis clarior apparebit in nulla dubia ei affinia

expedienda.

§. 6.

Dubiorum nonnullorum expeditio.

Primum. V. Ut sit de fide Summum Pontificem

esse verum Pontificem, sit necessarium expectare quod definiat aliquid, vel alicuius

sancti canonizationem celebret. Resp. non esse necessarium. Ita dicunt Doctores resoluti

non nulli citati a Dominico Banez, ubi supra. Id placuit communi Theologorum

[illegible] et probatur ex dictis et clare, quia ut fide divina credi possit, et debeat

Summum Pontificem esse verum Papam, sufficit id esse tam certum, supposita revelatione

de ipsa et qualitate [illegible] visibili ecclesiae [illegible], quod

nisi per temeritatem et clarum insipientiam dubium verti possit, ideoque non necessarium

expectare, quod definiat aliquid aut sanctum aliquem canonizet, quod [illegible].

Probatur; quia postquam solus quod Pontifex [illegible]

sit electus, et ab illo admissus, et adoratus ab Ecclesia sedens in Pon-

tificia cathedra, ita certum est esse Pontificem, quod non nisi per temeritatem

et claram insipientiam de eo dubitari possit; quod ut credi possit et debeat

Summum Pontificem esse verum Pontificem, non est necessarium expectare, quod definiat

aliquid, vel alicuius sancti canonizationem celebret.

Unum tamen certum est judicio meo, ut fide divina credi

possit Summum Pontificem esse verum Papam, esse necessarium [illegible] [illegible]

[illegible] totius catholicae Ecclesiae, nam si in schismate [illegible]

[illegible] nec [illegible] a universa Romana Ecclesia Pontifex

ut

utrum is sit receptus ab omnibus, priusquam Ecclesia iudicium suum ferat; sit fide credi n[on] potest; cuius ro[ratio] dicta est supra; quia ut ad actum fidei debet applicari auctoritas iam ut certa et indubitanter movens, quod non nisi per temeritatem, et clarum indicium dubitari possit de sua motione et defectu; non si nondum confirmatus [illegible] ab Ecclesia [illegible] sit, nec pacifice ut orat, et cultus Pontificius de [illegible] non [illegible] ita certo et indubitanter applicatur per auctoritatem Ecclesiae, quod sit temeritas, et clarum indicium de motione eius ad actum [illegible] de Pontificatu illius [illegible], imo prudentissimus [illegible] iudicium suspendere quousque Romana Ecclesia universa iudicium suum ferat.

[illegible] V. Utrum sit de fide, et credi debeant quae Pontifices definiunt necesse sit fide credere, et esse de fide, hunc non Pontificem esse verum Pontificem. Resp. non esse necesse: ita expresse Bellarminus [illegible] citatus et Bañez: habent [illegible] auctores, qui negant de fide esse hunc non Pontificem esse verum Pontificem, si non [illegible] admittunt non esse de fide ea quae definita sunt a Conciliis et summis Pontificibus, [illegible] Canone in fide dici non possunt: de huius [illegible] docti [illegible] suffragantur.

Ratio [illegible] clara; quia testimonium Pontificis aut Concilii non est ratio credendi, sed applicatio testimonii Dei, seu revelationis alias factae a Deo, quae extat in sacra scriptura aut traditione [illegible] non quae Pontifices et Concilia definiunt [illegible] quod de fide credenda proponunt, ut supra [illegible] antea [illegible] alias fuerunt revelata [illegible] tunc incipiunt esse de fide, quia tunc [illegible] revelata [illegible] ut dixi [illegible] tunc [illegible] sufficienter [illegible] applicatur revelatio divina [illegible] [illegible] requisita, nempe [illegible] Concilii [illegible], quae proposita [illegible] tenemur credere [illegible] non [illegible] errorem [illegible], [illegible] ratio [illegible] sufficienter [illegible] applicari [illegible] revelationi, et [illegible] auctoritati quae sola, ut probavi [illegible] est ratio, et motivum, cui actus fidei innititur.

Id autem [illegible] ratio credendi, [illegible]

et applicato dicto generalis credendi in hac rel. cum fide credi debet, resp.
... sit moralis ita evidens, et ita certum, quod illa notitia ex qua procedit
et applicatur illis auctoritatibus procurante assensus fidei sine magna imprudentia
et temeritate suspendi non possit. Ut sexta causa et sexta conclusione
demonstrabitur, quod ut haec fide sint, et fide credi debeant, quae Ponti-
fices, et Concilia definiunt non est necessarium esse de fide, aut fide divina
credi in particulari esse veros Pontifices.

Et: quod etiam dicitur ut sit de fide Summum non Pontifices
esse Pontifices, et sacra non Concilia esse canonica, certe quod non essent in suis
decisionibus specialiter assistentia Spiritus Sancti. certe, quae definiunt proponunt
ut fide credenda ita certum, et infallibilia ut revelata a Deo
quod cum definientibus contradicere non nisi cum imprudentia: imo impudentia possit.
Nam quae auctoritates tanti ponderis et potestatis quam nisi ponderent auctoritas
Concilii Tridentini, aut Innocentii e cathedra definientis? Et
quae sana mens erit, quae tantae auctoritati resistere velit, aut non sese
illi summittere, et in obsequium illius quasi se captivare. Ad hoc
sufficit, ut quod proponitur a Conciliis et Summis Pontificibus ex fide credendum
sit de fide, et fide credi debeat ut est evidens, ex quibus statuitur
ex dicendis in sexta, quod ut sit de fide, et fide credi debeat, quod Ponti-
fices et Concilia definiunt non est necesse in particulari credere cum fide esse veros
Pontifices.

Quae tamen est obiicere solent auctores Leuvaniensis
nis ... quod si non est de fide Summum non Pontificem esse Pontificem,
possemus dubitare an sit verus Pontifex, et eo ipso, quod possemus dubi-
tare an sit verus Pontifex dubitare etiam licet an dicta ab illo
definita sint vera: sive an illius definitiones alicuius sint valoris, quod
non tenetur cum credere dicta a bisso definitio sit de fide.
argumentum inane est quod specioso est inepto: Dico non credimus actu fidei ...
quod de illo possumus dubitare. Certe in infinita ... quae fide
divina non credimus nec tamen aliquam sobrie, aut moraliter credimus
tenemur. Neque enim dubitare non nisi cum imprudentia, temeritate, imo insania
nisi possit: aut dubitet aliquis esse Urbem Romam aut ...
... nunquam vidit.

cum [illegible] fide divina non credere Summum Pontificem [illegible]

contigit [illegible] esse verum Pontificem, certe id tam est indubitatum ut nisi

cum imprudentia temeritate [illegible], et insania, dubitari possit, [illegible]

[illegible] urbes esse Romam, et Neapolim, adeo ut de suis definitionibus,

et decisionibus non nisi manifesta imprudentia et temeritate dubitare

liceret. Non vero sufficit ut fide credi debeant quae tamquam de fide credenda

definit Pontifex, quod ad actum fidei requiritur [illegible] et applicatio [illegible]

quae sit de fide, non quae sit tam evidens et certa, ut nisi cum temeritate et

imprudentia possit negari, quod quae Pontifex definit et proponit tamquam de

fide retinenda fide credi deberent, etiamsi non esset de fide Summum Ponti-

ficem esse verum Pontificem.

Respondetur 2o P. Suarez [illegible] illa disp. 3. sect. 2: testi-

monium Papae esse rationem formalem credendi, et Deum mediante Papa loqui sicut

locutus est medio Isaia et aliis SS. Prophetis, quamvis non sit de fide medio

Papa non vero, sed quem verum existimamus, adeo ut quae admittimus de Isaia et ceteris

Prophetis, prius necesse est credere esse veros Prophetas ut fide credi possint

quae Deo sua afflante pronunciant, ita de Papa prius necesse est credere

esse verum Papam, et organum Spiritus Sancti ut quae fide credi possint, quae eodem Spiritu af-

flante definiunt.

Contra nego testimonium Papae esse rationem formalem credendi quod etiam

de testimonio [illegible] ipso Dei testimonio [illegible] negamus

[illegible] applicantes [illegible] motiva [illegible] fidei [illegible]

[illegible] non [illegible] debere credi divina fide, sed sufficere [illegible] cognoscere

[illegible] moraliter evidenter, [illegible] evidentia morali [illegible]

credere, sed imprudentissimum sit dicere, etiam [illegible]

[illegible] ex dicendis [illegible].

Etiam [illegible] Deum medio Papa loqui sicut

locutus fuit medio Isaia, et aliis sanctis Prophetis, [illegible]

[illegible] a [illegible] Isaia, et ceteris sanctis Prophetis [illegible] pronunciat

[illegible] minori nos obligat [illegible] ad [illegible] fide illas [illegible] Ponti-

[illegible] revelatas [illegible] Pontifici [illegible] nova

[illegible] revelatio, sed novum [illegible] lumen ab speciali assistentia Spiritus Sancti

aeternae

accipiat, ad explanandas interpretandas quae antiquas ecclesiae revelationes ut superius fuit ostensum; ideo non debet absurde dici medio Papa vocem Dei non aperte [illegible] loquutus fuit medio Isaia et aliis sanctis prophetis qui [illegible] antiqua novitates, sed [illegible] nova suppeditavit.

Et addit de Sanctis Prophetis; nempe esse credendum antiquos veros esse Dei prophetas quoniam fide credi debent prophetiae ipsorum, forte non est absurdum; quia [illegible] non defecit non solum fide credendum est Prophetiam Isaiae [illegible] sed Isaiam esse verum et sanctum Prophetam, quod ab Ecclesia universa [illegible] fide credendum proponit; forte non fuit necessarium quod Propheta ille Isaias [illegible] explicatis [illegible] sententia enunciabat. quod [illegible] clare et evidenter constaret omnibus de bono [illegible] illius, quod non ipsi [illegible], et clare [illegible] id in dubium verti possit. Quo [illegible] cui magis [illegible] debebat [illegible], nec alia [illegible] Sanctitas, quam aliqui extimari debebant.

Unde [illegible] standum nobis erit, nempe fide tenendum esse summum Pontificem esse [illegible] Pontificem [illegible] non [illegible] canonicum [illegible] non necessarium ut fide credi debeant ipsorum canones et decreta.

[illegible]. Sanctae non [illegible] religiones non ab uno modo sed [illegible] summis Pontificibus approbatas et confirmatas et innumeris [illegible] privilegiis infinitis [illegible] catholicorum Principum, et in fide maxime Scriptorum laudibus illustratas, nempe Religiones S. Dominici, S. Societatis Jesu, sit de fide esse veras religiones et sua instituta, et regulas laudabiles et sanctas, et in nobilis Sacrosancti Christi [illegible] Evangelio [illegible] dicentes.

Gravis certe difficultas [illegible] non [illegible] transeunda serio, et ex professo discutere quae [illegible] sanctarum religionum, quas Maiestas illa [illegible] cuius [illegible] administrare, et regimini suis [illegible] citat ut [illegible] novis adminiculis Ecclesiam sustentet, et tamen [illegible] luminibus novis decoret; id quod [illegible] me [illegible] diu [illegible] non iniuria negare me posset, ideo breviter [illegible] ut dici solet quaestionem resolvam.

Dicimus [illegible] esse de fide Sanctae [illegible] religiones nempe Dominicanorum, et Jesuitarum esse veras religiones et sua instituta, et regulas esse sanctas, atque laudabiles et nihil continere [illegible] quod in [illegible] [illegible] Canus [illegible] theologorum [illegible] Dominicus Canus lib. 5. de locis cap. 5. [illegible] quoque [illegible] Pontificem errare in approbandis religionibus [illegible]

ac

acerrime, videat Dominicus Bañez ... q. 1. a. 10. Alvarez tom. 3. de ... lib. 2. cap. 17. ant. 17. Puente Hur. de ... disp. 163. s. 5. ... 13. Et alij doctores, qui horum ... exagitant, et ... et ... haeresis, ... haeretica damnant.

In nostris ... pro facile veritas illius assertionis ...

fide sancta est, neque errare Summum Ecclesiae pastorem in pascendis ovibus Christi pabulo sanctae doctrinae, ... proponendo, et tradendo doctrinas aliquas ... institutiones, et modos vivendi tam securos et salutares, laudabiles ... et ... ad ... fideles ad illas capessendas, tanquam ad ... et proximum ... salutis ... medium, ... in ... periculosos, et ... et in ... excogitatos.

Ita Catholici ... nullo ... excepto: ex divinis ... textibus Evangelicis, in ... Petro, et in Petro illius ... suis legitimis successoribus ... Ecclesiae catholicae, specialis assistentia ... quam illos ita dirigere valeat, quod errare non possit in fide, et modibus in quibus ad ... ut ... Matt. 16. Super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Et Luc. 22. Rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Et alij textus ...

Atque ... indubitatum ... summum ... Romanos Pontifices approbasse et ... instituta, doctrinas et regulas, modosque vivendi ... illarum Dominicorum Fratrum, et Patrum Jesuitarum, dictaque instituta, et regulas innumeris laudibus affecisse, privilegijs extraordinarijs ... gratijs, et indulgentijs ... fideles ... ad ... ad illa capessenda et ... tanquam sancta, et ad magnum ... proximorum emolumentum in Ecclesia suscitata. Et constat ex suis bullis autenticis, ... impudentissimus ... et certe insaniae ... de eo dubitari possit; ... instituta, et regulas Dominicanorum Fratrum et Patrum Jesuitarum ... sanitas ... errore, ... Apostoli.

... ut ... veritas ... revelata de illa ... evidentia moraliter maxime

certa

ejusq. verit. in particulari, quia talis revelatio generalis, et particularis notitia moralis evidens, equivalet revelationi particulari, et in individuo, ut ostensum est supe-rius, sed datur revelatio generalis, in qua Doctrina approbata a Petro, et suis legitimis successoribus, et proposita fidelibus, tanquam sancta et acceptabilis est vera et sancta approbatio. et praeter est evidentia moralis quae maxima de qua dat, et constat constitutionum et regularum totius institutionis, et modi vivendi sub regula Dominicanorum fratrum, et Patrum Jesuitarum; ergo fide credi debent institutiones, constitutiones, et regulas religionis Dominicae, et Jesuiticae, esse sanctas, et laudabiles, et in nullo a doctrina Ca-tholica recedentes.

Secundo. Quando Suarez citatus addit graves quidem esse in n° suo 18. quod Pontifex approbando aliquam religionem quasi canonizat illam ut sanctam, et honestam, et obligat omnes fideles ad id credendum, quod si non errare in canonizatione alicuius sancti, ut est certum apud omnes, ut monet noster supra, vide Cano super lib. 5. cap. penultimo de locis theologicis, ita neque in constitutione religionis errare potest. — Quod Suarez graviter auctoritate constat ex Concilio Viennensi, et Concilio ubi Conciliis damnat, eo quod religiones approbatas ausus est damnare, ex Concilio Lateranensi sub Innocentio 3. cap. 3. inquo decernit inviolabiliter tenere, et quia est religionis auctoritate Pontificis constat, et aliis, quos ubi dixi referunt. Adverte Angelici Doctoris 1. tomo opusc. 19. contra impugnantes religionis cap. 4. circum. 13. initio in editione Romana, quae ubi in nota habet: aliqua religio, inquit, a Sede Apostolica instituta est ma-nifeste se damnabiles ostendit, quod tales religiones damnare conatur. Et haec sufficiant de propositionibus 2i ordinis.

Propositiones 3ii ordinis.

In 3° autem ordine pono illas, quae sub veritatibus continentur, excedit limites et debeat sub primo ordine, quae occurrunt, quae de quibus dictas. — 1a. In aliis nostris creditur, fide divina et ... 2a. id sufficit credere de actu. 3a. An quod ... sit in Ecclesia Decretaria? 4a. An quod infans ab aliis baptizatus sit ... et ...

3

Circa 2.m ad 1.m partem attinet ipsum primo errare ... alterius
qui a ... sectariorum ... Lutheranis nullus potest iustificari, neque a ... alterius
a peccatis nisi certo, ... illa ... dubitat et formidine credat
se esse a ... et iustificatum; quae errata damnat Ecclesia in sess.
6. Concilii Trident. cap. 9. Cum autem ... ...
... potest aliquis citra revelationem particularem credere fide divina infalli-
bili se esse in gratia. ... multi opinari ... ...
... exclamaverunt ... in ipso ... ...
... in credendo ... ab haereticis ... abscedebant, ... arbitra-
bantur ... iustificari illa sola fide ... nulla ... ...
... Catholicis ... haereticis ... ...
... ... pie vivere, ut certo arbitraretur, ... adeo
crederet divina fide se esse in gratia Dei.

... Deo neminem citra revelationem particularem credere
divina fide se esse in gratia tam certe et quam indubitanter defendit ab
... Theologis qui post Concilium Tridentinum floruere, inquit ...
... damnari ... certo ... videre ... illa ...
citata cap. 4. ... facile ... ut fide divina ... ali-
qua particularis veritas ... in verbo Dei ... ...
... in particulari testificanda ... auctoritatis, quod ...
... imprudentissime temerarius de eo dubitari potest, aut formidari. Ideo nemo
potest ... speciali revelatione tam certo scire ... in particulari
testificando, ... certo ... auctoritatis, ... temeritas, imprudentia
et manifesta insania ... de eo dubitare aut formidare; ... nemo potest
fide divina credere ... speciali revelatione se esse in gratia.

Ratio in ... mox et indubitata ... quomodo ...
certus et infallibiliter ... ... incerta ... fallibilis, ... formidolosa
applicatur, ... intus. ... adeo
certa est ... ... ut constat ... Concilii Tridentini
verbis illa sess. 6. cap. 9. ... ... Nam sicut
nemo pius, inquit, de Dei misericordia, de Christi merito, de
sacramentorum virtute et efficacia dubitare debet: sic quilibet, dum se

ipsum

Viam neque Pontificis infamientes, et indisponens alteri de sua gratia formidare, et timere, quia nullus sine valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, ... et debere ... etc.

... speciali revelatione ... credenda credere summum Pontificem esse verum Pontificem, et ... credere speciali revelatione ... aut si ... bene credere nequit, neque ... unde ... bene credere ... Item ... et ... sit ... dari specialis revelatio de Pontificatu Innocentii X. verum ... credendi ... certe ... equivalens alia applicatio ... particulari, nempe revelatio ... de Pontificatu Innocentii X. in particulari ita evidens, et certa ... formidare, aut timere, manifeste sit de ... applicatio ... dubio equivalens revelationi particulari ... individuo ... particulari. ... ab ... expectari potest ... certum, et securum de ... Pontificatu Innocentii X. in particulari ... temeritas impudentissima, et manifesta ... dubitare, aut formidare? ... credendum ... esse ... non ... dari applicatio, aut ... equivalens particulari revelatio ... revelationi allegari ... illi revelationi ... de sanctis, qui ... ecclesia ... non ... adiungi notitia ita certa, et indubitata ... Sancti ... formidare et timere temerarius ... insipiens: ... infamis, et indisponens ... non formidare et timere ... temerarius, et insanus ... definit ... non bene ... fide ... credi potest speciali revelatione summum Pontificem esse verum Pontificem ... fide credere ... revelatione speciali esse ...

Dico 2º ... Caramuel ... speciali revelatione certum ... revelata ... et ... accedere ... accedere ad ... notitia certa nota, et indubitata de

dicti spiritu sancto, et sufficit nona [illegible] babilis, qua ibi est, tandem si videat expressè dispositus esse, et recipe, sed tunc esset nihil [illegible] omnia, aut mali tiosè omissa ex [illegible], ad [illegible] illa cereris manducanda.

Vide alia adnotationes in nostro Quevedo [illegible] ibi a §. 40. ubi sorg. Suarez [illegible] Vega efficaciter impugnat, quod aperiunt per alias revelationes particulares de rea sanct. dominus [illegible] certus de [illegible] Roma, et alia, que ita sunt certa, et evidentia moralia, quod nemo, nisi temeritate, et manifesta insania possit negari, et negant [illegible] omnino, cum Doctores Concilii resistere videantur per eam fide credere se revelat speciali esse in gratia, que certè nisi [illegible] possit affirmari ibi efficaciter probat, et nos ad [illegible] de qua postea dicturi [illegible].

Quaeritur 2º: An homines possit [illegible] speciali revelatione credere fide divina aliquis adultus esse verè sanctus, sive is adhuc inter mortales vivat, sive iam è vita decesserit, quorum [illegible] de tali sancitur Ecclesia [illegible] dicitis intellexit. — Non aperuit Concilium Tridentinum nisi expressè definitum, quod Concilium [illegible] de iustificatione a [illegible], et de [illegible] a Concilio nisi [illegible] in 2º capite [illegible] in [illegible] dubio Concilio [illegible], quod sane aperto restiterit, et ideo impugnant illud unanimiter catholici.

Respondeo facile, quod aliquas particulares veritates fide divina credi possint [illegible] applicatione [illegible] [illegible] nostro [illegible] [illegible] certa, sed temeritate et manifesta insipientia de [illegible] et determinatione illius dubitari, aut timeri minimè possit, quod satis constat ex dictis, et magis constabit ex dicendis, et [illegible] iudicium suum Ecclesia pronunciet de speciali revelatione, [illegible] applicatione [illegible] audiverit ad credendum de aliquo adulto, sive inter mortales vivat, sive è vivis iam decesserit, quod sanctus sit et [illegible]. [illegible]

Dominus, quod [illegible] de gratia indispositionem et infirmitatem timere, et formidare possim, et debeo, ut ait Concilium, ita certe de aliena infirmitate et indispositione timere potero: immo, id benè notante nostro Quevedo [illegible] citato §. [illegible] 42. multo certius [illegible] [illegible] de mea dispositione [illegible] de aliena, aliter [illegible] [illegible]

diiscio ex operibus externis, propriis vero cognosco ex actibus meis internis, quae video evidenter non esse mala, clara opera, ex quibus ex institutione, quae scio me tunc non operari ex malitia, timeo tamen ne illis aliquid desit ex infirmitate et ignorantia mea, et me non opportet dispensare propter [illegible] indiciorum [illegible], ceteros vero [illegible] similiter externis operibus iudico, et extimo, quae [illegible] dubio magis sit [illegible], quam interna.

Et quod non possit gaudens timere, sicut certe iudicijs dependere de sanctitate [illegible], antequam Ecclesia iudicijs suis de ipsa sustulerit, et audierit multos alios, ex [illegible], et sicut huic [illegible] Xpi. quod ante iudicium Ecclesiae nulla [illegible] speciali [illegible] applicatur [illegible] ad credendum de aliquo [illegible], sive [illegible] mortuus erat, ad [illegible], sicut [illegible] decesserit [illegible] sanctus sit. Et dixi de sanctitate adultorum, non de infantibus [illegible].

Dicit: [illegible] sanctitate [illegible] credi sanctitatem [illegible] iudicium Ecclesiae [illegible] revelatur, [illegible] et [illegible]. [illegible] quod [illegible], [illegible] ad canonizandum aliquem sanctum [illegible] sinceritate [illegible], et miraculis [illegible] summus [illegible] procedunt ad canonizandum solemniter talem sanctum, [illegible] applicatur [illegible] ad [illegible] de tali sanctitate cui [illegible] sanctus [illegible] fide credi talis sanctitas [illegible] revelatur ante iudicium Ecclesiae. — [illegible] fide [illegible] credi sanctitatem sancti [illegible] et aliorum sanctorum, qui in Ecclesia solemni ritu non fuerunt canonizati, sed quorum [illegible] canonizatio [illegible], [illegible] fide credi sanctitatem [illegible] et aliorum sanctorum solemni ritu canonizatorum, [illegible] specialis revelatio, nec solemnis et publica canonizatio Ecclesiae ad credendum [illegible] fide aliquem [illegible] esse vere sanctum.

[illegible] ad [illegible] in [illegible] canonizationibus et annumeratis sanctis exemplis, quae [illegible] et clarissimis miraculis in vita et post mortem, [illegible] applicatur [illegible] ad credendum etiam fide talis sanctitatis

6

Deus vero ante iudicium Summi Pontificis cui commissa est specialis assistentia Spiritus Sancti nec tantum, quae de fide et moribus occurrunt, pertinent declarare possit in dubio facere, et inconveniens formidari potest et timeri cum formidine et timore a parte fidei minime stare potest, quae talis certitudinis auctoritate et alteritatis [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] et iudicium [illegible] dei [illegible].

[illegible] [illegible] omittendo [illegible] negamus non diximus necessarium ad actum fidei expectandum aliquam particularem sanctitatem indicere iudicium publicum, et solemne Ecclesiae, sed illud quomodo credere auctoritati Dei moventi, et declaranti [illegible] [illegible] [illegible] necessarium. Cum [illegible] privata illa canonizatione et [illegible] tacita sanctitas [illegible] plurimorum et aliorum Sanctorum sufficit, non [illegible] sit expectanda publica et solemnis canonizatio, ut fide credi possit ipsorum sanctitas, praeterea cum non possit reperiri sine speciali revelatione [illegible] nec publicum et solemne, nec tacitum saltem privatum Ecclesiae iudicium de sanctitate alicuius particularis [illegible] intercedit, ideo absque [illegible] [illegible] speciali revelatione ante iudicium Ecclesiae posse credi [illegible] fide alicuius adulti sanctitatem. Sed iam ad 3am et 4am [illegible] perveniamus.

§.

3a, et 4a propositio [illegible]

[illegible] [illegible] non possumus credere fide divina absque speciali revelatione [illegible] [illegible] [illegible] gloria? Ita [illegible] Vazquez tom. [illegible] [illegible] 91 [illegible] 49, et 50, [illegible] Suarez tom. 3. in 3am p. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Fuente Hurtado citatus [illegible] 43. qui ait [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auctoritatis nisi [illegible] [illegible] Catharini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sancti Thomae dicit q. 1. a. 3. in responsione ad 4 [illegible] ubi [illegible] ad 4um [illegible] [illegible] credentis non [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illas, [illegible] ad [illegible] [illegible] verum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] recte [illegible] [illegible]. [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unanimiter.

Quae assertio potest ex [illegible] [illegible] demonstrari facillime, [illegible] Ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credi possit [illegible] [illegible] et

tamen

tanta[m] applicat[i]o[nem] aut credit[ivita]te[m] dic[it] ad movendu[m] et detrahendu[m] ... ad a[ssen]su[m] ...
... [illegible] ... et manifest[e] ... de tali ... de
... formi dari ... et ... speciali revelat[ion]e ... applicat[ion]em
aut ... ad movendu[m] detrahendu[m] ... ad a[ssen]su[m] de vera ... pr[ae]-
s[enti]a ... aut ... illis speciebus panis et vini imparlari
... sp[eci]ali revelat[ion]e ... dia[bo]li ... vera et
realis ... Chr[ist]i D[omi]ni ... speciebus panis et vini
impartari. ... n[on] ... ad ... corporis Chr[ist]i D[omi]ni ... de bene ... quorum ... de illa
revera ... n[on] erit ... tales ... et ... imm...
bene de pr[ae]s[enti]a illius ... partari ... estimari ... magis q[uam]
sit ... vel ... sacerdos ... intent[i]o ... ; ... ministri
que ... sint ... partari revelat[ion]e ... certo ... speciali revelat[ion]e
... applicat[ion]e ... quales ... ad movendu[m] detrahendu[m] ... ad a[ssen]su[m] de vera et
reali pr[ae]s[enti]a Chr[ist]i D[omi]ni sub ... illis speciebus panis et vini impartari ... .

... magis urgeti ... , que ... n[on] videmus
... sacerdotes ... tempus sacra facere simul[ata]e ... crimine in
... a fidei ... , et alia, que a[ssen]su[m] de pr[ae]s[enti]a
Chr[ist]i D[omi]ni sub speciebus partalis ... difficil[em] ... speciali revelat[ion]e
... pr[ae]s[enti]a Chr[ist]i D[omi]ni ... speciebus ... illi impartari.

... aliq[uo]s ... in admittendo ...
aliquos ... matrimonia ... legitima ... quae
... Sixtus V. ... , a ... vere ...
... aliq[uo]s ... credendo ... .
... que ... n[on] fuit ... revera n[on] ... fidei ... .
... deceptos ... ... in
... fidei certa ... , et ... illos vere ... credere
... .

... matrimoniis ...
... , que ... Ecclesia ... tolleravit atq[ue] ...
... Sixtus V. ... illa ... .
... Catechistae ... n[on] est sufficiens ad a[ssen]su[m] fidei ...
... , ... a ... Ecclesia ...
... , ... in ... aliq[uo]s ...
...

... de fide Xpti Dni nri esse sub sac. hostia
et illa ipsa adorari de singulis dubitare liceret sicut nec licet dubitare
et in ea Dni Xpti corpus continuari sub hoc. Adeo quod nulli hostie ingra-
tiari liceret cultum latrie deffere quod adorantes exponerent se periculo
idolatrandi, quod evitare deberent, hoc autem dici non potest cum devotio
et cultus, qui tam solemnis, et venerabilis in Ecclesia exercentur. Quod de fide e
Xpti Dni ee sub sac. hostia, et illa ipsa adorari. — Sed his nihil sequitur
stat enim optime non esse de fide Xpti Dni esse sub sac. hostia illa particulari
et tamen de eo dubitari non posse licite, quod quam multa nascuntur ad opus fi-
dei de credendis quae ad excludendam probabilem dubitandi ad id n-
dum applicantur et positio auctoritatis, tam certa, et indubitata ut de
ipsa non nisi ... ... et apperta insipiens possit dubitari; at hoc vero
sufficit probabilis quaedam ... quia solum habemus particularitatis
dictationi licite dubitari non potest de reali presentia corporis Xpti Dni
in illa, 2° quod ... timidari et timeri posse de presentia
Xpti D. sub tali hostia ingratiari, ca ... formidine, et timore, quod
... probabiles ... et longe differt a reali dubio
... timor, et formido ... integro iudicio de presentia corporis
Xpti D. quod solum requiritur ad verum adorationis ... ideo in nostra ... quod sa
... de cultu, et adorati ... sacr... de ... in ... de
... illius, quae in ecclesia est tam sancta, et venerabilis.

Insequitur illicitum non esse particularibus hostiis cultum la-
triae deferre, et ... quod adorantes exponi in tali cultu peri-
culo idolatrandi. Nam enim non mali ... aut vino adorationem exhiberi
de vero et reali corpore Xpti D. ... probabiliter ... nam ... pro-
... presentiae ... ad verum realem ... et actualem adorationem ... cor-
poralis corporis Xpti D. et si reversa ... tale ... non ...
... non ... licitum. Etiam ... eleemosina illa, quae
... sub ... pauperis ... pauperis ...
pauperi ... ita ... vera ... adorari ...
... Xpti D. ... licentia, quod non ...

et credentem nobis [illegible] talem; adamus [illegible] naturalis [illegible]
virtutes vera, et realis [illegible] nostrum obtenti materia [illegible] celesti
natali seu moralis [illegible] quae nunc [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] aliqui arguebant culpam et se
adoratur, absque [illegible] [illegible] posse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut qui moriens [illegible]
absque [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sacerdos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] et absque culpa, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in qua [illegible] [illegible] [illegible] immorari, [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] speciali revelatione fide divina credere
[illegible] [illegible] [illegible] baptizatum ab aliquo sive sit infans sive sit adultus.
[illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] ut fide divina [illegible] [illegible] credi
[illegible] aut [illegible] [illegible] moveris, [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] certo, et [illegible]
[illegible] [illegible] debet [illegible] motione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] formidare aut timere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] formidari et timeri [illegible] de motione, et [illegible] aut [illegible]
[illegible] ad [illegible] quo credere baptizatum ab aliquo [illegible] [illegible] sive is sit adultus
sive [illegible] infans [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] tales baptizatos esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adeo quae ad legitime [illegible] baptismi administrationem
[illegible] [illegible] ita ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formidinis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] baptizatus ab aliquo [illegible] [illegible] baptizato
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] administrationem [illegible] quae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formidinis [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] ad [illegible] fidei debet [illegible]
[illegible] certo [illegible] [illegible] aut [illegible] divina, [illegible] [illegible] motione

[illegible]

et declarat nisi se [illegible] et manifestis indiciis [illegible] ostendi posit, quod [illegible] certa [illegible] fide baptizatum a valido, sive sit adultus, sive sit infans esse [illegible].

Rogar: An possis [illegible] fide credere esse [illegible] quos ego ipse baptizo. [illegible] possum [illegible] fide credere infantes [illegible] baptizatos esse [illegible], ut [illegible] adultos. [illegible] facile, [illegible] [illegible] infantes, quos baptizo [illegible] baptizans [illegible] nisi [illegible] insipientia dubitare, aut timere [illegible] [illegible] me intentionem faciendi quod facit ecclesia Christi in baptismo, [illegible] materia [illegible] ecclesiae [illegible] [illegible], quae sit necessaria ut [illegible] [illegible] [illegible] illos de [illegible] [illegible] [illegible] baptizans [illegible] [illegible] defecisse ex iis, quae necessaria sunt ut baptismus [illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible] stultitiae [illegible] dubitare aut timere [illegible], [illegible] de adultis [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] intentionem meam, et ceteris quae exterius [illegible] ad baptismum [illegible] quod [illegible] ecclesia [illegible] administrator [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] suscipientium [illegible] [illegible] alia maiori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adultorum, quos ego ipse baptizo [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] certo et indubitato [illegible] ad movendum [illegible] [illegible] ex dictis [illegible] [illegible] necesse [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible].

Propositio 4 ordinis [illegible]

[illegible] in [illegible] ordine [illegible] quae [illegible], [illegible] et [illegible] in [illegible] revelata, quales [illegible], quae enunciant de [illegible] revelata [illegible] et [illegible], [illegible] quae [illegible] de [illegible] [illegible] revelata [illegible], enunciat esse [illegible] et quae [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] aliis [illegible] [illegible] aliqualis [illegible];
At [illegible] interrogamus in [illegible] nunquid sint de fide [illegible] de fide
sint illae [illegible] tamen in fundo et radice virtualiter et remote
continent.

[illegible] [illegible] [illegible] dicendi modus, ut [illegible] [illegible]
[illegible] 1. Canus l. 6. de locis cap. ultimo. Vega, lib. 9. in [illegible]
cap. 38. Catharinus opusc. [illegible] [illegible] 6. Aragon 2. 2.
q. 11. a. 2. Belarm. lib. 3. de Ecclesia cap. 2. [illegible] de
1. q. 1. a. 3. n.º 68. Albertinus tom. 1. [illegible] 3. corollario 3. p.
2. Egidius Lusitanus tom. 1. lib. 1. tit. 2. cap. 5. n. 5.

Sunt etiam [illegible] neutra [illegible] [illegible] [illegible] lib.
12 de locis cap. [illegible] [illegible] disp. 3. s. 11. [illegible] 6. s. 4. [illegible]
d. 6. dub. 3. Valentia d. 1. q. 1. p. 2. Conimbr. d. 9. dub. 9. [illegible]
[illegible] cap. 8. q. 3. [illegible] Hurtado, Gaspar d. 2. diff. 4. [illegible]
d. 12. s. 1.

Medium viam alii ingrediuntur, nam [illegible] propositiones [illegible]
in [illegible] virtualiter et remote continentur, sint in duplici differentia [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] dicunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui dicunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] in [illegible] [illegible], quae enuntient [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
revelata, [illegible] [illegible] edificans et de fide [illegible] [illegible], [illegible] enun-
tiant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab illa. [illegible] [illegible]
[illegible] recentiores.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in nostris [illegible].
[illegible] nobis [illegible], [illegible] [illegible] revelata enuntiant [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] de eo dubitare, formidare, timere [illegible] de fide.
Sive [illegible] [illegible], quas enuntiant [illegible] sint realiter [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] distinguant: [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] revelata enun-
tiant [illegible] [illegible] quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sive [illegible] identificent [illegible], sive realiter distinguantur [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] adeo de fide a Deo [illegible] ee visibile, et sese duplic[iter]
[illegible], aliquando [illegible] et aliquando obscure. [illegible] revelare, quod [illegible] [illegible]
[illegible] adeo certum et indubitatum [illegible] visibilis, et [illegible] dupliciter
[illegible] aliquando et obscure, quod non nisi [illegible] appareat [illegible] et insipiensia
[illegible] de eo dubitari, formidari et timeri possit. Nam
de fide Dei, de iustitia et misericordia iustitiae, et misericordia quae [illegible]
[illegible] si revera talis sit, et talis virtutes morales [illegible] tales in Deo
[illegible] maiori alia notitia, [illegible] possibili nobis in [illegible] non [illegible]
[illegible] apparentiae, tam indubitatam et certam [illegible]
[illegible] evidenter: quod ut aliqua veritas [illegible] credi possit, [illegible] nobis
debet [illegible] aliquando apparuisse illa [illegible], quod non nisi insi-
pienter et temere de tali veritate dubitari possit, formidari [illegible]
timeri; [illegible] tales [illegible] veritates de [illegible] apparentias
ut [illegible], nullam aliam meliorem notitiam [illegible] nobis per eas
[illegible], et [illegible], quas enuntiant [illegible] revelare et evenire quam
notitiam [illegible], infirmam, et [illegible] (quod non possit [illegible]
[illegible]

Videtur [illegible] ad 1[illegible] [illegible] in [illegible] per [illegible] Ecclesia
[illegible] facillime, quod [illegible] veritas [illegible] aliquando stare [illegible]
[illegible] certum et indubitatum, quod non nisi [illegible] et insipienter mani-
festa de eo formidari aut timeri [illegible] dubio [illegible] veritas de
fide, [illegible] veritates de [illegible] loquimur, quod [illegible] de fide [illegible]
[illegible]; [illegible] Antonii quod de [illegible] loquimur [illegible]
[illegible] quas evenire esse revelatas ita certa et indubitata
[illegible] de eo dubitare, aut timere [illegible] decimi. [illegible]
[illegible] non videtur [illegible] posset. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] veritatibus [illegible] [illegible], id remote [illegible] [illegible]
[illegible] quae [illegible] et [illegible] auctoritas, quae [illegible]
[illegible] testimonium dat; [illegible] aut [illegible] remota [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] fidei [illegible] Dei [illegible]
[illegible]:

[illegible]

Dices 2°: si tenent admittant adversarij dignam auctoritatem alicuius hominis, iam et sic veritatibus iis quas nos possemus assentiri ducti a divina auctoritate, esse etiam nostrum assensum de fide, et sicut de fide quia Dei auctoritati assentimur. Aut nisi dicant adversarij actus alios speciei a nostris ipsi actus pertineant, quaerere ut legere faciunt.

Et licet non negent fidem divinam auctoritati Dei dicentis immediate [illegible] esse, et assensus apostolis immediate dicit non ideo sed dicitur tales esse de vero [illegible] auctoritate divina immediate et specialiter revelanti, quaerere longe diversum est; nam stat optime inniti immediate inniti auctoritati alicuius de fide, [illegible] aliquam veritatem quam ab ea sola specialiter et immediate [illegible] talis assensus, et [illegible] non inniti tali auctoritati immediate et specialiter revelanti, sed solum revelanti mediate et remote, ut et si quidem sint qui Deum negare praesumant consequenter ostenderent Aug. [illegible], qui clipei [illegible] facturi sunt [illegible].

§. 10.

Dicta confirmo et [illegible].

Dices, assensum quem non innititur auctoritati Dei immediate et specialiter revelantis, non innititur illi tanquam motivo adequato: [illegible] motivo materiali; sed assensus fidei auctoritati divinae tanquam adequato motivo debet inniti ut nos ipsi fatemur; ergo assensus qui innititur auctoritati Dei immediate et specialiter revelanti non est de fide. Hoc sed non negari: minor est certa, et maior inquam solum est dicta, facile potest demonstrari; quia ille assensus innititur auctoritati Dei et alteri [illegible], quem istat evidentem applicari veritatis quam enunciat et veritati revelatae, ut videre est in hoc syllogismo: omnis homo est risibilis, Petrus est homo, ergo Petrus est risibilis, cuius conclusio quae est [illegible] deducta ex litera et scientia non innititur tanquam adequato motivo, et ratione [illegible] auctoritati divinae, nimirum est certum quod quia ex duabus praemissis altera de fide, et altera evidenti deducitur. Ergo etc.

Et ex quod scriptum revelat, quia distat auctoritati divinae [illegible] unum et Deus non det quod motivum sufficiens ad assensum [illegible] nisi aliunde distet illi: id est ex ratione naturali, et evidenti esse Deum esse [illegible]

visibile, idque ubi exeo divinei evidenter, quod ipsi ignorarent [illegible]
[illegible] visibilis a lumine fidei fuisse dicitur, quod ostendit illud [illegible]
[illegible] esse [illegible] non [illegible] sufficiens fiendi ad assentiendum [illegible] temerarium [illegible]
esse visibile. neque innititur sic assensus [illegible] visibili auctoritati divinae
[illegible] adeoque motivo adeo [illegible] non est de fide.

Ideo sed non multum nos urgent, [illegible] [illegible]
[illegible]. Nego quod illa non stare non optime [illegible] inniti auctoritati
Dei, etiam si [illegible] revelans immediate [illegible];
[illegible] remote mediate et virtualiter [illegible] maioris et urgentioris [illegible] /
[illegible] negari debet: [illegible] assensus [illegible] visibilis, [illegible] de fide est
[illegible] quia [illegible] et alia [illegible] revelata [illegible]
[illegible] auctoritati, quae saltem virtualiter et remote id revelat.

Quae doctrina et lucidior evadat, quae in hac [illegible]
atque iterum geminari [illegible] incidens [illegible] non [illegible], aut
[illegible] modo. De hac [illegible] visibilis indu[illegible] de
[illegible] ingressi. [illegible] deducta ex duabus praemissis,
alia de fide, et alia evidenti, et sub hac consideratur [illegible]
[illegible] non est de fide, sed assensus, etc. quae [illegible] theologica: [illegible]
[illegible] innitens auctoritati divinae applicatae [illegible] revelatae, quae
[illegible] evidentes, [illegible] visibilis,
[illegible] resultat [illegible], et integras applicatio auctoritatis [illegible]
valens [illegible] revelati [illegible] revelatur nobis [illegible]
visibilis et sub hac 2a consideratione est de fide; [illegible] auctoritati divinae
[illegible] motivo [illegible] non [illegible] illa, cui
[illegible] et expressa revelatio [illegible] visibilis est.

[illegible] non [illegible] quae [illegible], et doctrine [illegible]
dicant, quod nobis [illegible] revelatae [illegible]
[illegible], et [illegible] evidenti, quae [illegible] compone [illegible]
[illegible], et integras [illegible], seu applicatas auctoritatis [illegible]
a credendum [illegible] componere [illegible]
[illegible] revelatur [illegible], et [illegible], quae [illegible]

et

a particulari etiam evidenti qua dicitur Petrus v.g. esse hoc, v.g.
etiam Christi [illegible] et intentum [illegible] et applicari auctoritatem Dei ad
credendum [illegible] Dei auctoritatem, [illegible] Petrus peccavisse in hoc et sic de
aliis [illegible] quae ex ipsis revelationibus, et notitiis evidentibus [illegible]
[illegible] evidentia [illegible] Mariae [illegible] ut constat ex dictis. [illegible]
negare [illegible] ex revelatione qua [illegible] [illegible], et remote [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible] et notitia naturali, qua [illegible] hoc [illegible], sive
etiam applicari [illegible] auctoritatis fieri ad credendum [illegible] Christus esse [illegible]:
[illegible] adversarii ulla [illegible] dispari [illegible] tradituri.

[illegible] ex [illegible] naturali evidenti qua constat hoc [illegible]
esse [illegible], et ex dicta revelatione [illegible] et [illegible] applicari
auctoritatem Dei equivalenter revelationi particulari [illegible] [illegible]
[illegible] qua [illegible] Christus esse [illegible] tam certo est de fide,
[illegible], qua [illegible] constare [illegible] et [illegible], existere.

[illegible] non solum [illegible] [illegible] [illegible],
quia [illegible] dicitur [illegible] sufficiens [illegible] et motivum non est ad [illegible] Christus
[illegible] esse [illegible] [illegible] revelatio [illegible] nisi [illegible] [illegible]
hoc esse [illegible] [illegible] nemini [illegible] [illegible] Christus esse
[illegible] [illegible] [illegible] fidei quo revelat Christus esse hoc, et [illegible]
[illegible] esse [illegible] qua [illegible] evidenter hoc [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motivi, sive [illegible] [illegible]
[illegible] fidei, quae certe [illegible] sufficiens [illegible] revelat [illegible] [illegible],
[illegible] applicari [illegible] [illegible], [illegible] dixi [illegible] [illegible] fit
revelatio [illegible] Christus esse hoc, [illegible], et notitia naturali evidenti
qua constat hoc esse [illegible].

[illegible] solutio adversarii [illegible] [illegible] nisi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] revelatio qua constat Christus [illegible] esse hoc non [illegible]
sufficiens motivum ad [illegible] [illegible] et [illegible] corpore, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partiale motivum [illegible]
[illegible] adeo non [illegible] de fide [illegible] [illegible] auctoritate [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] ipsi, si sapiunt, [illegible] de [illegible] motivum et [illegible]

[illegible]

utique sufficiens esse ad dictum assensum non autem applicandum ex eo illius, quae exterius revelat illam, super se clara notitia naturali de ipsa, sed inserviet ex dictum solum non tale assensum imperandi non autem [illegible] motivi et modi gratis.

Quod si adversarij solum dicant ipsa sit enim sua et talis [illegible] extra diuini [illegible], quo iure nos reprehendent, quod ad solam [illegible] illa esse ultimum. Dicimus quod standum est nobis, et assistendum [illegible] sufficiendum et motivum ad assentiendum [illegible] D. et [illegible] revelat, quod sit solum et solum expectari evidens notitia naturalis, quam ut et [illegible] ex dispositionibus [illegible] applicare, ex [illegible] dicti [illegible] fidelis, [illegible] sitam ut de facto assentiri possit esse talis, et adeo [illegible] [illegible] visibilitas non minus esse de fide, quam ipsius regula D. dicat conforme, exacta, et fides.

Aliis tamen adextremum: inniti auctoritate divina remote ex interna revelante et inniti divina auctoritate mediante alio, quod specialis est proxime revelat; sed fidei assentibus convenire non [illegible] talis modum inniteradi divina auctoritate, quod sit medio alio, non [illegible] adeo [illegible] ex [illegible] [illegible]. — Respondetur duas istas dicta non [illegible] [illegible]. Ad secundum dico distinguo minorem. Inniti auctoritate divina remote, et interna revelante et inniti divina auctoritate mediante aliquo, quod motivo, et [illegible] speciali [illegible] deserviente, nego minorem. et inniti auctoritate divina mediante alio [illegible] obiecto naturali notiori, et proximiori, concedo minorem. Et in hoc sensu [illegible] debet esse minor.

Neque adversarij in hoc a nobis possunt discordare, neque negantes [illegible] in obiecto materiali fidei alia esse aliis notiora et medijs [illegible] alia [illegible] ignotiora auctoritate dictae subiecti. Certe medio de [illegible] quod est notius subijcit fidei [illegible], quae est ignotior et medijs [illegible] verbis, et [illegible], quae est notiores sunt verbis, [illegible] partes, et [illegible] quae ignotiores, et [illegible] de fide; quod tamen [illegible] sed subijciendi dictae auctoritati, quod est mediante alio [illegible] obiecto [illegible] notiori, et immediatiori non invenit [illegible] fidei, adeo quod [illegible] dicti et [illegible], [illegible] sit [illegible]. Neque in hoc [illegible] [illegible] quaestionem [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fidei divina immorari opus est.

Ceterum alias quaestiones ad revelationem [illegible], [illegible]

curae

asserere possis nempe cum illis credibilitas: num debeat esse evidentia credibilitatis de qua quaesivi [illegible] D. Greg. [illegible] de credibilitate misteriorum nostrae fidei tractatu: et ubi alias [illegible] quaest. expedio, quae minus apte in [illegible] tripenetrent. illa enim celebris quaestio, quae versatur circa potestas quae revelat debet: an sc. intellectus fit facienda singulis credentibus in particulari; potius ad conversionem infidelium pertineat quam ad fundandam catholicorum fidem. Dogma enim catholicum, a quo nullus potest dispensare, revelatio de misteriis fidei singulis fidelibus in particulari intellectum fieri non debere. Sane quaestionem ipsi doctoribus relinquo, qui conversioni aethnicorum [illegible], et quo ad illa credendo, quae circa firma [illegible] obiectum intrat ad examinandum [illegible] sufficit.

Caput 6.

Num Lumen fidei pertineat ad obiectum formale suiipsius visionis.

§. 1.

Difficultatis punctum, et varii discurrendi modi.

Ex eo Luminis fidei praecipuum inter alias [illegible] formale suiipsius visionis, a quo omnes [illegible] et velut incomplexum reducit actus illius, quia [illegible] quandam lucernam, [illegible] accensis [illegible] tenebras securi ducimur per vias [illegible] minus [illegible] dies [illegible] quo supplentur vices [illegible] intus [illegible] illuminat [illegible] quoddam [illegible] actus suiipsius visionis. [illegible] specie [illegible] [illegible] instrumento imprimitur, ut suppleat vices illius [illegible] decipere aut attingere non possumus [illegible] mortis [illegible] incarcerati.

[illegible] debitis [illegible] modo luminis fidei, movendi aptari quaestio potest [illegible], num pertineant, aut [illegible] obiectum formale [illegible].

[illegible] quaest. [illegible] dedit [illegible] lib. [illegible] 2.3. a.2. [illegible] aliqua [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] revelatis, et testimonij Dei [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] assentiendi fidei: nimirum ut assentiamur [illegible] ex motivo [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] tendendo in veritates propositas ac si esset [illegible]
[illegible] [illegible] videtur [illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
assentiri [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullas [illegible]
[illegible] motivum assentiendi agnoscere [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] motiva [illegible] fidei [illegible], [illegible] illuminat [illegible]
[illegible], [illegible] quodam modo [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assentiunt [illegible]
[illegible] procedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible], et motivum [illegible] assentiendi [illegible]
lumen fidei, ac [illegible] [illegible] ipsum credibile [illegible] [illegible]
[illegible] quatenus [illegible] sub dicto lumine, ac [illegible] illud illuminat, ac [illegible]
[illegible]. Unde fit, ut Deus quatenus lumen infundens [illegible] lu-
men fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motivum [illegible] [illegible] credendi: Ita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q. 1. a. 1. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 1. [illegible] 3. [illegible] 6. [illegible] lib. 12. de [illegible] cap. 3. [illegible] 2. [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] Scoti et sectatoribus eius abierunt
~~[illegible] [illegible]~~
[illegible] Magistri [illegible] actum fidei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] neque [illegible] extra testimonium [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] nec tendentis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] actum fidei [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et testimonium
extra Dei nihil aliud esse, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
testimonium Dei, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible]

pareri.

Ita ergo [illegible] actus fidei, quo creditur res aliqua assumpta, Iunius 26. [illegible] alia reperire, nec [illegible] obiecti formalis [illegible] veritas, Iunius et [illegible] dementia [illegible] materialis [illegible] a [illegible] autem [illegible] obiecti formalis, et illi tribuunt [illegible] illa [illegible] [illegible], quod [illegible] tribuere auctoritati testimonii Dei [illegible] [illegible] obiecti [illegible]. [illegible] quia [illegible]

[illegible] materiae et inani [illegible] respicere [illegible] et testimonium Dei [illegible] recente [illegible] magistri [illegible] dicendi [illegible] [illegible] divinis [illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et n° [illegible] sequi [illegible] sibi ad hoc inventio [illegible]. Legendo [illegible] [illegible]. 9. lib. 5. n. 50 (. [illegible] toto [illegible] [illegible] [illegible] n. 62.

[illegible] Ludovicus de Molina [illegible] ad [illegible] [illegible] Cuit 1. 4. [illegible] a. 3. disput. 2. [illegible] formale [illegible] fidei [illegible] Dei [illegible] testimonii [illegible] lumen [illegible] ultimo [illegible] [illegible] Divini, [illegible] integra [illegible] [illegible] formalis [illegible] [illegible] ex [illegible] Dei [illegible] testimonio [illegible] lumine, [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. [illegible] citavi [illegible] Magno in 3. dist. [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] quaerens [illegible] veritatem Dei et luminis fidei [illegible] art. 4. ad 5. [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] ultimo [illegible] actus fidei.

[illegible] lumen fidei [illegible] nullus [illegible] pertinere ad [illegible] formale [illegible] motivi [illegible] fidei [illegible] [illegible]: [illegible] d. 3. q. 3. in [illegible] [illegible] n. [illegible] [illegible] d. 2. dub. 3. [illegible] q. 1. dub. 3. n° 5. [illegible] [illegible] [illegible] d. 2. disp. 2. Salmanticenses d. 13. [illegible] [illegible] d. [illegible] 2. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

2

Ad aliorum sententijs Auditum.

Non placet mihi discurrendi ratio circa illud, in quo necessitas desinit, ut bene notat Suarez ibi n. 2. 3a quia graves ...
ut ipse est stans scilicet opponit non esse intelligibilis. Nam quomodo intelligi potest. [illegible] ... [illegible] et ... : ... et ... et similia alia poe motiva rapi et necessitari ad sumendum assensum Dei et ... et ... ... Trinitatis et Angelis Unitis.
Naturali quod rapit et necessitat ad sumendum assensum ... quia ... ...

2o: quod assensus fidei non est naturalis, sed voluntarius et liber, supposita naturalis illuminatio intellectus adhuc manet in arbitrio voluntatis inclinare ad assensum, aut illum ab assentiendo removere, quia non ... et ... quia fides est Meritoria. Quod ... dicere rapi intellectum et necessitari ad assensum fidei supposita illuminatione naturali ipsius, ... quia necessitat lumine naturali ad assensum ... .

3o: quod ad assensum ... quod necessitat intellectum ab ... contra clarime et evidentissime proposita, sed non a ... lumine ... , sed lumen naturale non proponit credibilia clarissime et evidentissime, sed obscure et quasi sub velamine et aenigmate, ut dicitur a D. Paulo. Videmus nunc per speculum in aenigmate, tunc autem facie ad faciem. quomodo ergo supposito lumine fidei necessitabitur intellectus ... ad assensum illius, nisi velles secum necessitati quasi ... ... rapit ... ... adducendus ... ... quae adducunt ratio ... dici non posse ... ... in ... ... motivo ex ... ... inclinat ... ... in Baptismo receptis ratio assentire ... articulis fidei, ... ex evidentia ... et negat a ... Scoto q. 1. ... ... in 3o dist. 25. ... non ... lumen fidei ...

... nisi [illegible] obiecti praecedantur illis [illegible] sufficienti instructo [illegible]

[illegible] quo minus [illegible] contrarium in re, non [illegible] admittenda.

Nec minus displicet minus [illegible] Theologis et aliorum asserentium lumine [illegible] [illegible] fidei [illegible] quae [illegible] obiecti [illegible] rationes [illegible] non [illegible] [illegible] dicendi non minus graves [illegible] militant. [illegible] ex medio [illegible] quo minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxiliorum [illegible] dictae facultates informantes [illegible] ad operandum [illegible] non [illegible]

2° [illegible] obiectum fidei [illegible] saepe inculcans [illegible] e illa ratio sub qua [illegible] cognita [illegible] sufficienti [illegible] auctoritas e [illegible] ratio sub qua [illegible] cognita [illegible] fidei [illegible] dicta auctoritas [illegible] fidei, et non [illegible] assensum, [illegible] qui certe [illegible] [illegible] dicti universa [illegible] qui credunt [illegible] fidei, [illegible] [illegible] obiecta auctoritas [illegible] in [illegible] ... et quasi [illegible] dictus [illegible] difficillimus [illegible] [illegible] [illegible].

3° [illegible] obiectum fidei [illegible] Theologicarum [illegible] debet esse, nam ideo virtutes Theologicas [illegible] ... Deum respiciant [illegible] dicere [illegible] fidei et timor [illegible] [illegible] obiecti [illegible] demonstrare [illegible] impugnare [illegible] et [illegible] impugnando [illegible] immorari nec [illegible] nec [illegible].

Nec minus [illegible] alius dicendi minus [illegible] [illegible] dictae auctoritati, [illegible] non nulli [illegible] [illegible]

exercitiu decidat ad finem illius quem impugno facile quod ad verbi
expresse ... virtualis respiciens non est aliquid, et studiis ad auctori
... ad suum proprium obiectum formale ... quod comparative
inequalitatis equivalentis certitudini et infallibilitati, quo acciperet ... ab auctori
... illa reverà ... formali observaret, ... respicientia
virtualis non est sufficiens ad distinguendum actum diversum fidei, ... auctoritati
dominum.

Probo minorem quod assensus sciat unicum illum gradum certitudinis vel incertitudinis, non est esse assensum fidei.
Neque enim dici potest sciens fide divina, qua credat Petro genti aliquid
historiis romanis ex eo precise, quod sciat actus ... certitudinis, et incerti
tudinis, quae deberet ... respiceret formaliter illi auctoritati ... fide divina
... quod actus sciat formaliter intuitiones respiciens ad ... auctoritatem; ... respicientia ... et virtualis, non est sufficiens ad
distinguendum actus fidei.

Ergo ... ille actus, qui debet respicere virtualiter et in genere
... auctoritatis Dei ita explicavit: Assentior huic veritati, quia
Deus est trinus et unus, quia est veritas Dei, etc. ... dicant adversarii
negant ... illius sui virtualis et imperfecti respicientia
auctoritatis ... : Nam ... respiciens negare assensum fidei
actus, ea ... explicari ... debet ... altera ... aspect
non solus virtualiter, et imperfecte ... adversariorum ... dicta
auctoritatis attingunt ... explicari ipsis ... quod iste mutuus virtualis ...
... impertinens ... quae non minus ...
... superiores ... impugnari ...
... facile ... adiungere ... genere ...
...

Advertendum scopo nunc ab ... Molina, et
sectatorum eius, quod ... obiectum formale fidei, quod ... auctori
... externo testimonio ... lumine ... divino, ...
... ... militant ... in capite 4.
... formale fidei ... auctoritatis ...
vel

vo(luntas) ... [illegible] ... Conclusione ... Unica ... Deus ... specialem ... [illegible]
... [illegible] ... quae firmius, omnibus [illegible] ... — [illegible] ... ultimo
obtinere ... , et ... obiectum formale ... fidei ... quo
excelso actu intellectus talis obiectum ... ultimo, ... atque perf[ectum]
... excelso lumine, quo ... actu intelligit
obiectum formale fidei ultimo obtinens, ... atque perfecte ...

... omnis ... excelso lumine ... quo ... assentiri potest veritati propositae actu potest ... [illegible] ... aliqua
veritas. Immo ... potest ut talis ... perfecte ... et applicari ... nulla
... potest ... [illegible] ... nisi ... [illegible]
... lumine ... potest intelligi obiectum formale ... fidei ultimo ...
... et perfecte: Immo sufficientissime applicari, atque ... possit. ...
... quae auctoritas ... imposita ... aliqua veritas erit tota ... posita
et applicata dicta applicatione, erit ... obiectum formale fidei obtinens ...
... perfectum: ... sufficientissime applicari, atque ... excelso lu-
mine ... potest ... ... modo intelligi, quod ...

Franciscus Suarez aliique ... Sanctae ... impug-
natis ... an. 40. ... potest nos ... tenendum ...
tendum ... transeamus.

§. 3.

Vera Sententia.

... impugnatis praecedentibus ... contrario
... duas ... opinionibus ... luminis ... auxi-
... quae ... ut ... et ... ad
... in ... naturalia ... obtinet obiectum formale ... fidei. Ita
... in ... ultimo ... theologi ... [illegible]
... aliis ... sententiae ... [illegible] ... praeclare
... ex impugnationibus praecedentibus ... atque ...
novis ... : Obiectum formale fidei ... obtinens ... , atque ...
quem ... intellectus intelligit Deum ... , et ... actu ...
fidei lumine, aut ... et ... maior ... ut talis
intelligatur nulla ... quae ... ,

confortans et elevans illud ad agendum, q. erat. — Probatur min.: Per lumen praecipue, quod intelligatur Deus quatenus revelat et dicit, .s. Dei dictans in Christo integra, atque per illam quod aliquis articulus sentiat, ergo illo lumine infusum aut habitus intelligit sensum in Christo, nempe fide summa dignitatis, quod certe adeo manifestum, et videns est qui probat tradere Mariae c. Dos Sextio ex proposito tractavit a nobis disputatum cap. 2 sui dignitatis, ubi de distinctione obiecti formalis dicti fidei disputantes fuit, quod lumen, quod de ser. Christo [illegible] ut est potest, et elevat ad agendum in linea praeci[sa] nulla ratione distinguitur obiectum formale dicti fidei.

Probatur 2° a paritate; quod si lumen fidei quod de ser. Christo erit illa confortans, et elevans ad agendum formale distinguetur obiectum formale fidei, etiam distinguitur obiectum formale scientiarum illius luminis, quia ipsum requirit ad illas perficiendas, aut si tot negent adversarii tradant disparitatem inter ipsa lumina, quod certe non possunt [illegible] est apparere quod: nam cui unquam venit in mentem afferre obiectum formale Logicae, .s. medicinae et lumen internum, quo illas studiosi addiscunt, q. erat.

Probatur 3° in lumine gloriae efficacissime probatur: nam si semel negetur obiectum formale fidei esse lumen, quo intellectus confortatur et elevatur ad credendum, quo pacto negari poterit esse etiam obiectum formale visionis beatificae lumen gloriae, quo illuminatus intellectus videt Deum facie ad faciem, .s. [illegible] alioquin creatura beatificata non videt Deum ut obiectum [illegible] lumen confortans, et elevans ipsam ad videndum, quod manifeste falsum, q. erat.

Hoc ipsum probatur 2° et [illegible] efficacius. Obiectum formale dicti fidei est illa ratio sub qua omnia subiiciuntur huic virtuti, sed lumen et auxilium non est illa ratio sub qua omnia subiiciuntur fidei; quod lumen et auxilium non est obiectum formale fidei. — Probatur min.: nam certa persuasio sit: quod ratio sub qua omnia subiiciuntur alicui actui et facultati, .s. lumini, non potest esse lumen ipsius facultatis .s. actus, sed aliquid distinctum ab ipsis, ut est evidentissimum; quod lumen fidei et auxilium non est illa ratio sub qua omnia subiiciuntur huic virtuti, sed aliquid distinctum ab ipsis, atque adeo obiectum formale huius virtutis non est lumen et auxilium ad actum [illegible], sed aliquid distinctum ab ipsis.

Circa 3° lumen ipsum facultatis .s. actus non posse esse rationem sub qua omnia subiiciuntur ipsis dicitur [illegible] apertissimum; [illegible] illud veritatem [illegible] adversarios id negare possit manifeste fac[illegible]

que

roe dictum demonstro — qa si Sinus fidei v.g. est [illegible] ei subjice-
rent [illegible] negaret q[uo]d sub qua roe omnia subiciunt Sinui seu vitani fidei
bene recte subjici ei sub ea roe sub qua subiciunt omnia ei vitani [illegible]
Sinui, quae e responsio ineptima [illegible] evidens et recte idq[ue] [illegible]
ro [illegible] omnia subiciunt Sinui fidei n[on] p[o]t[est] ei idq[ue] [illegible] Sinus [illegible]
aliqd distinctum ab eo; atq[ue] adeo lumen fidei se tenens ex parte [illegible] illius
confortans, et elevans ad agendum nulla roe potest pertinere ad statum Sinuer[illegible]
motivi illius.

De lumine, quo se tenet ex parte obiecti, c[um] mareat [illegible] et
[illegible] duplex dici pot: nam pot dici lumen [illegible] ea revelanti qua
ignotis nobis et quasi velamine obtecta obiectum manifestatur et dicitur [illegible]
Dei inter [illegible] ministerio Angelorum aut [illegible]
[illegible] tale lumen pertinere ad statum [illegible] fidei [illegible]
[illegible] in quo revelatur [illegible]
[illegible] ad obiectum statum [illegible] fidei pertinere exacte probavimus [illegible]

Pot etiam dici lumen [illegible] species impressio [illegible]
[illegible] ita ut illis obiective moveat et debet
ad agendum, [illegible] longe diversum [illegible] nam illud e [illegible]
[illegible] illud e, quasi indiculus obiecti, a quo manifestatur
et quasi digito ostendit; [illegible] e talis quaedam ipsius obiecti substitutio
et quasi praesentatio: [illegible] ad actum requirit [illegible] ipsum in se
[illegible] sua aut [illegible] imprimatur [illegible] potest [illegible] et [illegible]
[illegible] illud [illegible] ad agendum neque recte neque remedia specie ad actum sit concursum.

De lumine quod in hac 2a accept. inquirimus. num ad statum obiecti dic
fidei pertineat, et quomodo. §. 4.

Conclusio.

Sit 2a conclusio. Lumen in hac 2a accept. pertinet ad
Sinuer obiecti formalis fidei in esse motivi et determinativi, ita scriptores allegati
[illegible] duplex [illegible] lumen distinguunt, nempe lumen se
tenens ex parte [illegible] illius confortans et elevans ad operandum, quod docent non per
tinere ad statum Sinuer motivi fidei. — Et lumen se tenens ex parte

obiecti

coti, quod dicunt pertinere formaliter ad talem distinctionem videatur P. Suarez ibi. Haec sane magna cum claritate, et distinctione discernit et aperiunt alii, quatenus habent suae aperte, quatenus in gratia defendunt pertinere lumen ad se. Per expositionem ostendi, quod illud sit ad distinctionem motivi fidei dico. Et eadem censeo allegari debent affirmationi auctores aliarum partium: imo nullus sapiens ab ea recedere potest ex mea probatione, quae erit maxime efficax, clare et stabilis.

Species impressa media qua obiectum formale proponitur et adaptatur potentiae, ut eam moveat, atque determinet ad actum pertinere dicitur ad distinctionem illius, inquantum motivi et determinativi lumen de quo loquimur est species impressa media, qua proponitur et adaptatur potentiae formale fidei, nempe auctoritas divina intellectui creato, ut illum possit movere, et determinare ad actum fidei; ergo pertinet ad distinctionem illius in ratione motivi, et determinativi ad talem actum. Consequentia optime infertur, minor suppositionibus nostris, de maiori autem nescio quomodo possit dubitari.

Et potest ostendi facile: quia illud quo obiectum formale fidei nec proportionatur, nec aptum ad movendum et determinandum intellectum, sine dubio pertinet ad distinctionem ipsius ut motivi, et determinativi; sed obiectum formale fidei, nec proportionatum, nec aptum ad movendum intellectum ad actum fidei, nisi intellectui per speciem impressam; ergo species illa sine dubio pertinet ad distinctionem illius ut motivi et determinativi. Probatur minor ... loquimur; quia cum divina auctoritas sit in se lumen perfecta et immaterialis, et ... est apta, et proportionata intellectui nostro imperfecto et materiali nisi media specie creata, ...ut si ita loqui licet, quodammodo in ... et materialiter; quia maxime naturale est, ... clarius ... animi corporale moveri ... nihil spirituale percipiens, nisi mediis corporibus speciebus, quae species impressae pertinent ad ... divinitatem, in ratione proxime motivae, et determinativae ad assensum fidei.

Haec apta

Hoc certo evidenter satis deluditur argumentum sed
quia ad ea obiectivum talis dicitur in eo motivum, et determinativum proximi ad signum
pertinere: non autem tractatur, quod pertineat ad illud obiectum; tamen
lumen illud non pertinet ad ea obiecti formalis dicti fidei, ut motivum
et determinativum primum et per se, neque sub ratione formali, ad secundum
et tertium, sicut et sub ratione formali et actiones illius, seu ut
clarissime tres vias in dictum pertexo: obiectum formale dicti fidei in
suis motivis et determinativis proxime, sicut quod lumen illud de
quo loquimur. Tertium primum: objectum ad secundum et quoniam ideo sub ratione
formali [illegible], non sub ratione formali faciens sive dirimens.
Hoc probatur: ratio, quia pertinet ad
fidem ut talis ad ea quod effectivum in eo talis integra, atque ex parte
sicut proximi: sed calor ad ea ignis ingressivum et effectivum proximi
alterius ignis pertinet, ergo lumen ad ea quod autem [illegible]
motivum et determinativum proximum, ad obiectum fidei. Cuius probatio non est difficilis:
[illegible]: si calor est instrumentum ignis movet et dirimit, ratio ad ea ducitur ad
producendum alterum ignem. Ita lumen illud, nempe species impressa
in intellectu movet et trahit dicit [illegible] et movere atque determinare ad
assensum fidei. — Et si substantia ignis, demota et inepta et in [illegible]
ornata [illegible] ipsius attingat formaliter, alterius substantiae
ignis: a calore vero approximata, adaptata, et quasi approximata [illegible]
[illegible], ita lumen illud intrinseca impressio nata est [illegible] et obtinet ipsius
[illegible] et solitarie [illegible] proxime movere et determinare, approximata
[illegible], adaptata, et approximata ad [illegible] determinandi movendi a tali lu-
mine.

Hoc si ego quod multum non fallor, tibi certum est, quod animi
negari possit, sed sic est, ut ratio pure intrinsece effectiva non pertinet ad ea quod
effectivum proximi primo et per se, ad secundum, et tertium ideo sub ratione formali [illegible]
[illegible] sub ratione formali faciens sive in recto dirimens, quod sicut illud lumen
[illegible] dicimus non pertinet ad ea motivum proximi dicti fidei [illegible]
formale, et [illegible], seu in recto dirimens, ideo sub ratione formali faciens
seu

seu in obliquo [illegible]

[illegible] syllogismi quia causalis
[illegible] calor ita se habet cum igne ad operandum [illegible]
[illegible] neque [illegible] minus perfectiva est, ergo ignis [illegible] operari
[illegible] calor non constituit esse ignis sed perficit, neque [illegible] in
[illegible]: ignis perfectus est [illegible]. [illegible]
[illegible] in obliquo [illegible]
[illegible] indubitanter
[illegible] calor constituit [illegible] operativus ignis, sed perficit, neque [illegible] in
[illegible]: ignis ad agendum proximus, in recto, sed in obliquo,
[illegible] quia lumen de quo
loquimur, ita se habet cum [illegible] in ordine ad movendum, et
[illegible], et se habet calor cum igne in ordine ad agendum, [illegible]

§. 5.

Nostra doctrinae elucidatio.

Obiicies: illud principium [illegible] res intelligi non potest
non quomodo liber pertinet ad [illegible] et [illegible] lumen
de quo loquimur ita pertinet ad [illegible] auctoritatis [illegible]
[illegible] ad [illegible] in illo intelligi non potest
in [illegible] talis [illegible] quomodo liber [illegible] pertinet [illegible]
illius. [illegible] bene [illegible]
[illegible] non video quomodo [illegible]
axioma inter [illegible] theologos et philosophos [illegible]

[illegible] in nostris propositionibus [illegible]
[illegible] illud principium [illegible] in recto et principaliter [illegible] res intelligi
non potest non quomodo liber pertinet ad [illegible] Dei [illegible]
[illegible] quo [illegible] in obliquo [illegible] minus principaliter res intelligi
non potest non quomodo liber [illegible] pertinet ad [illegible] Dei, neque
[illegible]. Atque lumen de quo loquimur, [illegible] in obliquo
[illegible] res intelligi non potest [illegible] auctoritatis [illegible]

proximè motivo, et determinativo, quod dictum lumen vel similia, ad omne [illegible]

tivum proximi ita esse [illegible] et [illegible] proximi ad causandum [illegible]

Sed talem, quod non afficit in recto [illegible] ut evidenter [illegible]

[illegible], atque adeo 2do et 3tio [illegible]. Unde [illegible] tale [illegible]

[illegible] ad [illegible] authoritatis [illegible] proximè motivo, vel de-

terminativo proximo [illegible] sed solum 2do, et 3tio [illegible].

[illegible]: illud quo quo sublato non manet res, et

quo quo posito [illegible] res manet [illegible] non afficit

[illegible] sed [illegible] lumen est id quo sublato

non manet proximum motivum et determinativum [illegible] assensus fidei, et quo posito

[illegible] determinativum manet tale motivum [illegible]

[illegible] non manente proximum motivum et determinativum [illegible] assensus fidei [illegible]

[illegible] indubitanter.

[illegible], quae videtur difficilior: [illegible]

[illegible] accideret [illegible] lumen [illegible] authoritatis [illegible], et

[illegible] authoritatis [illegible], id est dubio determinatum [illegible] moveret

ad assensum fidei [illegible] moveret, et diceret [illegible]

[illegible] in aliis speciebus [illegible] abstractis ab [illegible]

[illegible] divinitus accidere [illegible] bene determinati

[illegible] ad actum, [illegible]

[illegible] supra dixi [illegible] dixissemus [illegible]

[illegible] ad [illegible] actum [illegible] lumen est id quo sub-

lato non manet proximum motivum et determinativum assensus fidei

[illegible] posito [illegible] manet, atque

adeo [illegible] afficit in [illegible].

[illegible], quae gravis est et urgens, [illegible]

[illegible] non manet

proximum motivum, et determinativum [illegible] assensus fidei [illegible]

[illegible], sive 2do et 3tio [illegible] sublato [illegible]

[illegible] dicit in recto, sive [illegible]

[illegible] quod motivo, et determinativo [illegible] fidei in recto, et [illegible]

afficit

ex xxiii q. [illegible] ostensum a nobis. Quod si sublato dicto lumine nihilo-
minus manet motivum similiter idem, quia [illegible] non recedit ab illo sive [illegible]
[illegible] et solum petit similiter idem, quod non [illegible] ab illo affectum sive
2do [illegible] quo fundo [illegible] et [illegible] lumine xxiii
quaestione [illegible] pertinent ad [illegible] talis motivi.

Ad 23 [illegible] rationis Deo, [illegible]: neque n.
[illegible] ex aliis speciebus, quae abstracte a [illegible] eminenter
[illegible] bene detrahere [illegible], quod in ratione obiecti [illegible]
nos, quod [illegible] species, et speciei de qua loquimur manifesta
[illegible]. Ille n. ideo a [illegible] divisibus
[illegible] bene detrahere [illegible] ad aliud quod in ratione obiecti, quod [illegible]
ab ipsis [illegible] talibus obiecti maiori aliqua necessitate
[illegible] physica, quae divinitus [illegible] suppleri. Ad [illegible] dic fidei [illegible]
[illegible] non solum physice, [illegible] metaphysice, [illegible] suo obiecto
metaphysica necessitate, quae suppleri [illegible], atque a Deo abstracto avelli
nulla ratione potest.

[illegible] visio beatifica a Deo ipso [illegible]
avelli nulla ratione potest [illegible], quae attendendo Deum intuitive [illegible]
species oportet esse [illegible], quod Deo ipso non solum physice, sed metaphysice
[illegible] quae [illegible] non solum physice, [illegible] metaphysice; [illegible]
certe [illegible] fidei quod nihilominus [illegible], quod [illegible] intuitiva
visio a suo obiecto, nec divinitus separari [illegible]. Et ideo si [illegible]
species a [illegible] auctoritate [illegible] ad nullum aliud detrahere
[illegible] ab [illegible] obiecti aut [illegible] detraherent
[illegible] aliquo [illegible] a [illegible] fidei, sed fidei [illegible]
[illegible], [illegible] illud, quo nos [illegible]
adversarii nullo [illegible] impetere nos.

[illegible] insurgunt alii [illegible] dicta [illegible]
praecedenti. Ostendunt quod [illegible] doctrina nos ipsos adversari
[illegible] 3. [illegible] revelat [illegible]
[illegible] fidei, sic [illegible]

[illegible]

dic tale actui et ex parte ex illo obiecti aut ... in
ee motivi, et determinati ... ex parte potentie ex parte ...
a calore in ee passi activi, quamvis in lumine, ... legitime in ...
per ... vel lumen, sive species impressa, et ... necessaria
revelata ... ex dictis auctoribus ... 1. 2. vel post
varios ... Deus revelare solet, quos ... nunc
... ad ... revelari, et ... impressas species
intelligibiles ipsi menti ...

Sed huic obiectioni ... ostendere ...
... difficile ... revelatum in ... mente
... actu ... huic ... dicere
... de lumine ... si ... lumen ee
revelatum ... duplici ... loqui;
... revelatio ... obiecti ...
e species emissa ab obiecto illud perficiens ... motivi ... determinatis ...
... actu ...
... ex ...

Illud lumen sive species ... dici
... loqui Dei ... quo dicit ... notificat ...
... aliquid ... sub ... revelatio
... dixima ... loquentis Dei ... actu fidei
... assumus de illo loqui ... loqui ... species emissa ab obiecto ... tali ...
... proxime ... proxime ... facto ...
... quod est ... difficilius ... evidens ...
qua neque ... loquentis ... aut
quomodo dictis ... lumen sive impressa species
... ultimo determinans ... dicitur ...
... recipimus ... male ... recipimus ... incerta
... nobis est ... evidentia ... et
... aliquos ... oppositarum ... auctores ...
... .

1. 6.

§. 6.

Solutiones argumentorum

[illegible] objectum formale fidei est sub quo materiale attingitur, et intelligitur ab illo, ad objectum materiale fidei attingitur, et intelligitur ea ratione sub qua est sub lumine fidei [illegible] illius lumen fidei, quod est auxilium [illegible] singillatim [illegible] fidei [illegible] in [illegible]. de maiori dubitari non licet [illegible] quomodo [illegible] [illegible] intelligitur sub aliquo lumine intelligitur [illegible] [illegible] cognoscibile, et attingibile objectum, quo extincto, non potest cognosci, neque [illegible] potest videri corpora [illegible] oculis conspicui. [illegible] ratio sub qua est [illegible] subjicitur lumini fidei, quod est auxilium [illegible] attingitur objectum materiale fidei a [illegible] natura, atque adeo tale lumen est objectum formale illius.

* attinui et extincta [illegible] mali

[illegible] illuminati lumine fidei, [illegible] adeo [illegible] Paulus ad Heb. 6. baptizatos vocat illuminatos, et [illegible] recipiat [illegible] illuminationis e [illegible] finalis sive motivum, a quo determinatur [illegible] ad [illegible] fidei ad [illegible] objectum formale illius.

[illegible] lumina sit. [illegible] dist. minorem [illegible] formale fidei est [illegible] sub quo movens et determinans, et quasi finali [illegible] attingitur, et intelligitur objectum materiale illius [illegible] quomodo liber attingatur, et intelligatur negamus et [illegible] dist. minorem [illegible] materiale fidei attingitur, et intelligitur ea ratione qua est sub [illegible] lumine, [illegible] subordinate movente, et determinante, et quasi [illegible] negamus [illegible] attingitur et intelligitur quomodo liber ea ratione qua est sub lumine, omittimus [illegible] negamus [illegible].

[illegible] minoris, quae adjicitur [illegible] dicit [illegible] intelligitur sub aliquo lumine, intelligitur [illegible] movente et determinante, et quasi finalizante [illegible] lumine intelligitur, [illegible] aliquomodo [illegible] [illegible], et in [illegible] potest admitti quod [illegible] a lumine fieri attingibile, et cognoscibile, illo [illegible] extincto neque intelligi, neque intelligi posse, [illegible] quo [illegible] [illegible] de mali [illegible] [illegible] extincta [illegible]

crederi nequit, etiamsi illa sit ex fine motiva, et credibilita
ex suppositioni, ut videtur supponi.

[illegible] sic fatalli vocat ad [illegible] illius cultus
ad [illegible] immediata distinguo. Ideo necessario quod lumen illuminans fide
ideo [illegible] igat per gratis motiva demonstrativa [illegible]
dignos esse. [illegible] ideo exigere aliqualiter caritas lumen necessario
luminis fidei ad assensum illius credendum. Nec S. Paulus,
qui baptizatos vocat illuminatos adversarius habet nam illumina-
tos ideo recte nuncupat quia ab infuso lumine, quod induunt in
Baptismo fidei tam quam adeo quodque flamma inflammant et illu-
minant, et non quia in lumen fidei tanquam in se et motivis fidei,
de fide fideles perdunt assensum, atque videtur esse quod longitudine [illegible]
[illegible] et illo merito negari de se bona.

Si roges sub qua ratione lumen fidei deducat
ad assensum illius, id certe est ex dictis evidentissimum. Nam si de lu-
mine, quod est finis et auxilij, et de se [illegible] quaestio est,
tam est effective concurrere ad talis assensus. Si autem de lumine
quod est revelatio inquirat, tam est tamquam mere [illegible] et aequaliter
[illegible]. Si vero quaeritur de lumine, quod est species impressa [illegible]
[illegible] distincte reddens [illegible]
ratione, qua [illegible] ad loquentes [illegible], et est per illius sub qua ratione
[illegible] revelat. [illegible] ea ratione, qua [illegible]
[illegible] adaptat et approximat [illegible], ut illos movere credentem
possit ad tales assensus: quae omnia [illegible]
eget.

2a objectio: [illegible] aliquis [illegible] lumen fidei,
nempe lumen et auxilij non determinent fidei objectum fidei, magis
quam [illegible], quadrare minime possent, [illegible] effectivus ipsius
et non esse [illegible] gratis, et motivis illius; sed [illegible]
[illegible] in lumine [illegible] effectivus vi-
sionis Dei, et [illegible] gratis [illegible], in [illegible]

et

et in premissis specialibus, que in se efficiunt, et causa specialis obiecti capitis
cum... et in luce naturali, que similiter est obiectum speciale visionis corporalis, et
ipsius efficientibus illius; quia lumen fidei est obiectum speciale, et motivum
illius.
Item negando minorem non ideo negamus luminis fidei esse
obiectum speciale sui, et virtutis, quia id est de essentia ipsius in separabile, de quo
modo nihil statuimus, utrumque alias graves doctores, quod idem, quo se
apprehendimus, et ponderamus. Vide autem exemplum luminis spe
ciei visus... Dei: premissarum specialium ad ...: naturalis lucis ad visionem
corporalis, ... suum inventum modo ... decerno.
Ad obiectionem, que est maximum fundamentum P. Mortine:
obiectum speciale motivum spiritualis credentis unum articulum, et negantis alium,
non est unum idem, cum obiectum speciale motivum catholici, cum de articulo sit ... idem
a suis credendis, solum dicere, quod spiritualis credit, propter auctoritatem Dei,
quod non est sola auctoritas Dei obiectum speciale motivum catholici,
sed ad auctoritatem, que communis est assensui haeretici et catholico, aliquid aliud
debet adiungere, quod distinguat. Sed autem solum potest esse lumen
speciale fidei, quo catholicus illuminatur, et quo lumine, dico, ipse
spiritualis caret, quia lumen speciale fidei quod est annexum ... divine
dicit auctoritatem, vice motivi et obiecti specialis illius.
Huic argumento quod quidem grave est dicendum. Ad ipsum
nempe dari actum naturalem cum obiecto speciale naturale apprehensum spiritualem
non credere misterium illud propter testimonium et auctoritatem Dei, atque
alia motiva naturalia, et divina, illi esse, quod tenentur cum obiecto speciale
naturale, nempe dari actum naturalem apprehendit in se ... spiritualem, ut et ...
... credere misterium illud, quod credit spiritualis propter idem speciale
motivum diverso modo: nam catholicus credit actus naturali fidei
dicit divino ... est cum existentia revelationis. Spiritualis autem actu naturali
quod fidei divino revelationis attingit, sive in re existentiae, sive solo
apprehenditur. Unde inducitur actum hereticis non esse actum fidei
certum, nec in re certum, quod licet eiusdem obiecti infallibile, si ... revelationis
de facto existentis, sic quod credit catholicus, sicut etiam potest esse
actum ... actum, qui sunt spiritualium, nam talis actus eodem modo
existeret, revelatione non existente, sicut quo sic apprehenderet.
Itaque

Itaque et solutio et probatio haec est . . .

. . . nos in alia via planiori et expeditiori ingressuri

. . . quod dicunt auctores aperientes aliquem . . .

quo credit aliquis articulum aliquem negare . . .

. . . regere . . .

. . . credens . . .

. . . catholici . . .

. . . auctoritas . . .

. . . veritas fidei . . .

. . . credendi auctoritatis . . .

. . . aliquis auctoritati . . .

Deus . . . non . . . negare . . .

. . . Deus verax . . . negat

. . . Dei auctoritati . . .

. . . admisso aliquo articulo . . .

. . . auctoritas . . . articulos, quos

negat . . .

. . . dixi . . . admisso articulo aliquo . . .

. . . negare . . . admisso articulo

alios . . . nec neget nec admittat . . .

. . . auctoritas . . .

. . . catholicae . . .

articulos . . .

. . . concipiens . . . negans . . .

. . . agnoscit . . .

. . . agnoscit . . .

. . . credens . . . auctoritati

Dei . . . articulis . . . negans . . .

Dei authoritas sibi sufficit ad id credendum quod Deus revelat
quo vis diminutae, et imperfectae sit, quae tamen non credit de quo revelat
ille vero qui credens cum articulis negat aliquem alium, non ergo Dei
authoritati se subjicit, et consequenter sibi proponit quod excludit
totam, quod Deus revelat.

Hinc patet quid dicere de haereticis et catholicis
credentibus mysterium trinitatis nam utrique alios non credunt, et tunc quae
credentes videri simul inassentiendo, atque adeo tenere ex objecto
formali ejusdem Dei authoritatis, id tamen qui sunt ergo ... quia
haereticus, nec catholicus incapax propositio aliqua contra alias arti
culos, dicat tamen non secundum ... negent formae, et formali
ac expressae tenere totam, virtualiter, et implicite catholicam in uno
assensu omnes admittit, quae in ... 34 lecta dicta, quae Deus
revelat, atque adeo vere se subjicit authoritati Dei cui innititur;
qui non est haereticus ... nullis examinatis totam virtualiter
et implicite negat aliquas revelatas authoritatis non tamen
... ad admittendum ..., quod Deus revelat ... ideo non
... id est simpliciter authoritati se subjicit; atque adeo inassentiendo
... incapax propositio longe diversus est a catholico, quae ... experi
... alibi ... amplius non prosequar.

Controversia 5 dubio

Dico ... ad extremum ... assentiendum
actum fidei non requirere formalem et expressam ... authoritatis
Dei, sed tantum implicitam et virtualem. ... Deus, credunt
mysteria ... fidei absque ulla cognitione authoritatis divinae, quam
illi non respiciunt ... formalem et expressam authoritatem
Dei, sed tantum implicite et virtualiter ... ante ...
... talis actus fidei non est ... admittat ...
... Deus ..., quod actus fidei numquam ... non

quoniam [illegible] credidi, quod numquam ab eo ex motivo cogitaverunt: omnino [illegible]
fuerant in tempore illius recordari.
Ante hoc autem [illegible] Evangelii ministri
Catechumeni [illegible] [illegible] in illis expressis [illegible] [illegible]
motivis [illegible] credere [illegible] [illegible] credit [illegible] Mater Ecclesia
et eo motivo, quo ipsa credit. Atque [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] 3. [illegible] ad Novitios [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S. Agnetis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilio [illegible] [illegible]
accepit. [illegible] Credere et Sanctas Agnes, Cecilia, et Barbara et
alias Virgines credidisse debent, quo [illegible] praecepto et exequiore
mandanti [illegible] [illegible] liberaris, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] credo et Agnes, Cecilia et Barbara.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] credere aliquis [illegible] [illegible] [illegible]
fidei, [illegible] [illegible] attingat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obsequium captivat mentes.
[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] ut attingat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] id [illegible] [illegible] Deus id dixerit, quod credit
[illegible] [illegible] [illegible] summe fidei [illegible] lumine [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] aliquo radio illuxit, revera [illegible]
[illegible], et [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus fidei [illegible] [illegible] [illegible] ad illos elliciendos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] requiritur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tali motivo [illegible]
cogitaverunt [illegible] actus fidei elicierunt. Hoc [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quomodo [illegible] [illegible]
motivo cogitaverimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in talis actus [illegible] [illegible]
m

indubitanter, certum dicentium.

§ 2m. Sit enim pulsans [illegible]
videtur divino dirimendi fidem attrectare, nisi exigit, et aequalis
Christi opera, non enim ponet in illis votis proficere in motis [illegible],
admissis [illegible], nec in voluntatis intentio, tales motivus apprehendere
[illegible] motiva, ita se indifferenter habet ad verum et illius fi-
nem, docens [illegible] vitae quod et capitare illius ex se [illegible],
[illegible], quod semel de motivo [illegible] fidei [illegible] quae pro-
pter quod credimus et [illegible] per [illegible] tale motivum
credimus, et ad numeros illius ut [illegible] quae movemur, et
si id non facile [illegible] discernere possim.

§ Quod addit de ipsis Evangelii ministris, qui homines
nos ad fidem instruentes non habet difficultatem, quod diximus
[illegible] incumbere illud quod exercent et docent ministri [illegible]
aut catechumenos instruunt illis proponunt fidei misteria ut a Deo dicta
et revelata, et nisi maxime quae circa misteria fidei instruunt etiam a
parentibus illiteratis et rusticis, qui ea vere ministrant, hi non proponunt
[illegible] credenda misteria trinitatis, nisi illis suadent credendo [illegible], ac
instruunt ut credat Deo id dicenti, quod summa fide dignissimus est. Quia
[illegible] aut catechumeni respondent ad fidem sine instructione non solum
illis [illegible] misteria credenda, quoniam liber, sed ut revelata
a Deo, cui fides certa talia obtata et credenda.

§ Si [illegible] aliquo misero dixerit circa fidem formaliter
quod sine instructione, quod misteria [illegible] [illegible] credendis,
de nullo [illegible] a Deo ut certe miser. [illegible] Dei accipere
[illegible], [illegible] verbis [illegible] misteria fidei [illegible]
fide, [illegible] credit. Et ut bene dixit [illegible] [illegible] n. 4.
[illegible] mutanda est, [illegible] instruendo, ut sciat non solum
misteria, sed ut cognoscat a Deo esse revelata [illegible] aut [illegible]
ipsius esse credenda.

§ V. Certe ei revera sit aliquid fidei [illegible], quod [illegible] dicat
et tradere, quae [illegible] credit, et eo modo quo credit et
ille quo alter [illegible], [illegible] [illegible] dicebat
se credere ut Agnes, Cecilia et Barbara, [illegible] care, [illegible]

Resolvo sancius [illegible] [illegible] ad effectum pacandi servari una
Sacerdos ille affligebat et [illegible] scrupulos de fide quia [illegible]
[illegible] fungebat necessarium tales actus esse fidei, [illegible]
actus fidei non sit, ad aliarum virtutum, ut tantum [illegible], et
fidei ad tales fine [illegible] et [illegible], nemo dubitare potest.

Singulariter dein descendendo ad resolutionem dico

Dico [illegible] tales actus saltem virtualiter, moraliter [illegible] dici
actus fidei Dei. Cuius ratio est clara: quia qui vult credere que credit Ecclesia
Dei, et [illegible] ad minus illa credit, et que credit id Beata Agnes [illegible]
ad minus illa credidit omnes articulos veræ religionis [illegible] credere et
[illegible] [illegible] Dei, quia eos omnes Ecclesia Dei credit et Beata
Agnes et [illegible] [illegible] Dei, id ille saltem virtualiter mo-
raliter [illegible] dicitur, quemadmodum dicitur [illegible] et eo modo, quo illa
dicitur [illegible] pedibus it in [illegible] sua et calculo suo, [illegible] calculus [illegible]
quia ille qui vult credere omnes articulos veræ religionis, et eo modo, qui
illos credit saltem virtualiter et moraliter credit [illegible].

[illegible] [illegible] est fides insufficiens [illegible].

Contra [illegible] tales actus non esse fidei [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
esse fides insufficiens [illegible], [illegible] et [illegible] de illis [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si in casu posito [illegible]
[illegible] ignorant et [illegible] credendi sunt, quia in casu [illegible]
[illegible] [illegible] insufficio [illegible] [illegible] de articulis [illegible]
[illegible] et [illegible] motivis illis — Dico, quia actus fidei est actus [illegible]
ut [illegible], id quod dicitur: Credo id credit id Beata Agnes, aut credit
[illegible] Dei religio, non [illegible] actus [illegible], [illegible] [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] [illegible] animi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad admittendum [illegible] vera Dei Ecclesia admittit, et eo modo quo
admittit, [illegible].

[illegible] quod dicit se credere id [illegible] Dei [illegible]
credit non [illegible] [illegible] [illegible] authoritate Dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ostendit, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod probabiliter
[illegible]

ab aliis fidei in suo genere, ex gratis vni, ex qualis deberet subi
ici auctoritati Eccl. et ex libris constat evidenter quod diu?
credere et verba Dei Ecclesia credit nisi per alias fidei in suo genere
ex qualis ad summum, ut dicitur in suo visibilis, et moralis, neque
in tantum probatur, quae sane suprema est in sua genere operae. Ex
quo constat multis implicitis et visibilis suscipiendi Ecclesia
auctoritatem, quos induxerunt adversarij ad explicandos actus fidei
debile propter certitudinem: quidem et alijs, qui sumens se totius
2. ... quali obiecto totali, aut saltem parciali dicis fidei
statuunt, ... medio resistendum.

Caput 3.

Quali Cognitione debeat Ecclesia aut Scriptura attingi ut sit obiectum formale dicis fidei.

§. 1.

Certiora premitto.

Ex dicta de obiecto formali fidei clamitarie videant ex quali
... quali cognitione debeat attingi auctoritas divina et
... fungi possit, ex cuius quaestio decisione, quae gravius
... maxime pendet decisio aliorum valde celebrium in
Sacra materia circa resolutionem fidei.

Circa praesentem dictionem tres invenio sententias: ... tribuit
... Aduersario doctrina ... lib. 3. sum. ... cap. 2. q. 1. docet aliquam cum ...
... veritatem, quae est ... formali dic fidei ... cognoscendo ... per
lumen naturale ut possit demonstrare, et movere ad assensum fidei ... naturalis
principijs; neque ... per aliquam cognitionem certiorem, aut perfectiorem
attingi.

2.a sententia docet naturalem cognitionem Dei non semper esse necessariam ... in
... sufficere, imo etiam in aliquo necessario, quae ... tribuit Caiet.
et alijs, quos refert P. Suarez ... d. 3. s. 6. n. 3. ad finem.

3.a denique sententia docet naturalem evidentiam illius propositionis Deus est prima veritas

neque

nec [illegible], nec etiam sufficere ad credendum fide infusa, ea, quae Deus revellat, ita P. Suarez ibi an. 4. ubi pro se alios refert.

Est autem nobis sic in aere dari [illegible] [illegible]. Ut dicta autoritas movere, et trahere possit ad actum fidei, [illegible] a cinqua ipsius notitia praerequisita ante fidem, et ex alio motivo. Huic assertioni suadetur P. Suarez in loco citato, id est immerito, ratione quae sequitur gravis: quod si ante fidei actum non praerequireretur aliqua notitia, et ex alio motivo sumpta de illo prio: Deus est summa fide dignissimus in quo naturaliter quiesceret animus, et a quo progredi interrogando, in [illegible] [illegible] quod foret infidei resolutione et procedendum in infinitum, quod est [illegible].

Quod vero sane sequella quod rogatus quod cur credat misteria fidei, veret se credere propter autoritatem Dei cuius in obsequium oportet intellectum captivari oportet. Si autem ulterius interroget, unde sit ei dicta autoritas esse fide dignissima, et responderet id se scire per autoritatem ipsius Dei ulterius erit interrogandum, unde sciret autoritatem dictam mereri tantum fidem, maxime in iis quae de se degenerit, et sic in infinitum nobis interrogationem procedendum esse quod ire vitet. Sic quasi in infinitum ad aliquam notitiam de illo prio: Deus est summa fide dignissimus debet recurri ante fidem in qua quiescat animus, et a qua progredi interrogando, nisi inepte et insipienter [illegible].

§. 26.

Qualis sit vere cognitio dictae autoritatis, quae debet fidem praecedere?

Qualis sit cognitio fidem praecedens de dicta autoritate, non est ita facile discernere, id autem sic duxi expediri: sit 1a conclusio attenta indigentia nostra non requiritur evidens notitia [illegible] et metaphysice illius [illegible], sed sufficit notitia moralis evidens. Probatur primo quod illa

solis

solus notitia de divina auctoritate, et dignitate summa, quae meretur summam fidem, requiritur ante assensum ipsius, quae habere sita est, ... vos esse subjici a testimonio tam urgenti, quod nonnisi ex temeritate, et manifesta insipientia tale jugum possit excutere; sed ad hoc sufficit moralis evidentia de summa Dei auctoritate et dignitate, quae credi meretur; quia illa solus requiritur ante fidem attenta indigentia necessarii assensus.

Probatur: quia non ceteris stantibus manifesta temeritas, et insipientia est non subjici morali evidentiae, et manifesta insipientia est resistere famae constantissimae, quae dicitur esse Urbs Romana, quae est certa solum evidenti morali, ita ut stat ... tam urgentis ... se subjiciendi auctoritati divinae, quod nonnisi ex temeritate, et insania manifesta ei possit resistere sufficit evidentia moralis de dignitate, quae fidem meretur summam. Quia eius mihi logo sufficit attenta ... indigentia necessarii assensus fidei.

Quod si ... quod talis notitia moralis evidens sufficere ante fidem experientia comprobatur; in fidelibus simplicibus ... qui vere credunt fide confusa, et in de Deo nihil maiori evidentia quam morali praecognoscunt fundata in ratione Evangelicorum ministrorum, propositionibus Ecclesiae, et illustratione interiori qua nos Deus ad se trahit: quia sufficit ante fidem notitia moraliter evidens de divina auctoritate attenta praecise indigentia necessarii fidei.

Quod si ... ut recte notavit S. Thom. 2.2. q. 2. art. 4 et 5. Qui sapientes christiani, quae assequuntur demonstrationes de existentia et veritate Dei prius credunt quam scientia sequantur, non scientiam acquirunt post multam aetatem et studium, credunt in a principio rationis usus; quia scientia de existentia Dei, et summa eius veritate, non requiritur ante fidem attenta indigentia talis assensus.

Sed minus tamen dictum est ante dictum assensum aliqua praerequiritur notitia de Deo, et summa eius veritate adeo certa et evidens, quae habeat credi inquirendo nonnisi ex temeritate possit; quia apud ... moralis

evidentia

evidens (neque aliquis non excogitabilis quod assensus ei excluso timore et formidine partis oppositae omnino quiescat) deo prerequiritur ante fidem attenta indigentia talis assensus.

Quarto dando consequentia: attenta praecise indigentia naturae ante fidei non prerequiritur melior notitia, nec clarior, de esse Dei, summa quam eius auctoritate et veritate in genere, quam de ipsius potentia eius in particulari conveniente articuli, quae dicit et nunc creditur, sed de hac sufficit notitia moralis evidens, ut constabit ex dicendis in sequenti quaestione.

Si 2a cum attenta indigentia humanae naturae, nec [illegible] haec prerequiritur ante fidem notitia evidens quae est et metaphysice illius partis Deus est summa fide dignissimus; quae est solum facile, quia illa notitia de illo prius prerequiritur ante fidem attenta natura hominis, quae per se committitur ipsa notitia evidens quae est et metaphysice de illo prius per se committitur naturae hominis, quia [illegible] se sola ostendit esse Dei per solum lumine naturali quod sit Deus, et quod sit fide dignissimus ut docent constanter Patres, quod talis notitia prerequiritur ante fidem attenta indigentia naturae humanae; nec Dei quae sit certissima probari debeat.

§. 3.

De Actu [illegible] Suarii [illegible].

P. Fran. Suar. citatus in nostro 3 hoc argumentum probare vendit non prerequiriri ante fidem notitiam naturalem evidentem illius partis, quoniam fieri non potest ut actus altioris ordinis fundetur in assensu ordinis inferioris, nec maior certitudo et firmitas in minore. Sed actus fidei est altioris ordinis, et magis certus quam assensus naturalis et evidens; ergo fieri non potest ut actus fidei possit fundari in assensu naturali et evidenti. Hoc argumentum quod multis comprobat, et declarat ibi P. Suarez maiore [illegible] Sed contra nostra 19 quae notitia solum moralis evidentiae illius partis ante fidem, consentanea est et in nostris partis solvitur quod sane facile. Deus quod dicitur maior fieri non potest ut assensus altioris ordinis fundetur in assensu ordinis inferioris, nec maior firmitas in minore, [illegible] intrinseco, et non formali

assen[illegible]

generandi concedo ma. tamen quod moveat ad
fidem nego ma., unde possumus eadem dicta et distinctione formali et motivi assen-
sus dicti fidei non fundari in notitia illius principii, et caeteris praerequisitis, tam
in ratione formali, sed tamen quod in deductione et applicatione; ideo nihil prohibet
quod sit talis notitia ordinis inferioris, id est quod Suarez ipse debet
fateri, quod docet fidem fundari in summa Ecclesiae fide, et caeteris
argumentis credibilitatis tamen quod in applicatione nostri obiecti formalis, quae minoris
est certitudinis inferioris ordinis quam fides, nequit negari.
Videtur sane solutio, quae ita conatur infringere, tamen non assequitur
est mera conditio rei motivi fidei, illa sine qua intelligi non potest motivum
quo tale, sed motivum fidei in quantum tale intelligi non potest motivum in
praecognitione quod non ut cum quo movet, sed ut praecognitum quod etc.
Sed haec impugnatio enervatur distinguendo ma. non est mera conditio
rei motivi formalis fidei, illa sine qua intelligi non potest, sed id praecise
attentum quod importat in recto, concedo ma., attentum etiam sumendo id quod
importat in obliquo nego ma. Atque motivum fidei attentum praecise
sumendo id, quod importat in recto, et ipse utriusque intellectus non inte-
lligitur ut praecognitum, non autem attentum etiam sumendo id, quod affert in
obliquo, ratione veri et gratiae.
Neque illa dicta auctoritas non movet ad assensum nisi
ut praecognita, quam adiicit Suarez illius rei haec vera non est
admittenda, si praecognitio, quae affert in obliquo solum est tamen quod
mera conditio, et applicatio rationis formalis importet. Falsa vero est
reiicienda si etiam vellet afferri in recto tamen quod rationis formalis et motivi
totalis, sicut partialis sit vera est haec ignis non nisi ut applicatus
comburit, significata in obliquo applicatione, tamen quod mera applicatio
ratione combustibilis, falsa vero si vellet significari in recto et tamen quod ratione totalis
et alis, quae contra est in omnibus principiis vulgaris explicatione maiori non opus.

Caput 3.

De ultima fidei Dei resolutione.

§ 1. Nostra sententia.

Notitia

— Malii a proposito [illegible] eius explat, ex [illegible] gratia ista, et ceteros in Sa(cr)a ma(teri)a [illegible] ordiri, q(uod) illa propositio explicata per q(uod) facile erit varios dicendi modos, [illegible] discurrunt, quatenus a veritate aberrant, impugnare.

Ad prin(cipium) [illegible] q(uod) opportet [illegible] resolutionem accipi a Dialecticis, et Theologis pro [illegible] quasi [illegible] recurrit ad prin(cipium) [illegible] quae [illegible] ad [illegible] praestandum alicui veritati, unde [illegible] resolvantur, [illegible] aisi [illegible] motivum [illegible] ad eliciendum [illegible] [illegible] Fran(cisc)o Sic [illegible] 2. s. 3. q(uod) secun(dum) numerum [illegible] dicitur [illegible] dantur [illegible] in q(uo) fiat ultima resolutio alicuius assensus [illegible] inquiritur, quae sit ultima ratio [illegible] illius, et [illegible] q(uod) [illegible] innititur talis [illegible].

Haec, addit idem Fran(ciscus) in n(umer)o 2. Ex proposito dicta ... [illegible] in eo posita [illegible] [illegible] illud, q(uod) ultimo nos [illegible] ad credendum seu ad [illegible] vehementia [illegible] fides, [illegible] ad ultimam r(ati)o(n)em [illegible], cui nostra credulitas innititur. Haec Fran(ciscus) [illegible] proposito [illegible] [illegible] nisi [illegible] ad [illegible]

Resolutio [illegible] intelligenda [illegible] Fides [illegible] fiat de [illegible] resolutio ut revera [illegible] resolvitur ultimo in [illegible] authoritas, qua Deus [illegible] summa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] captivet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Theologi [illegible] [illegible] [illegible] dicendi [illegible] quilibet [illegible] ultimo resolvitur resolutio propria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] dicta authoritas [illegible] [illegible] dicta authoritas [illegible] fidei resolvitur [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Sa(cr)a ma(teri)a de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] revelatis [illegible] lumen fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]

id

id assensus in sola auctoritate divina, quae est summa dignus fide, et merito quod in obsequium ipsius omnis captivet intellectus, et in sola dicta auctoritate assensus fidei ultimo resolvitur.

Dico 2°. quod assensus ultimo resolvitur, seu propria resolutione [illegible], ad quod tamen ad ultimum non semper motivis [illegible] fieri regressum sed ad sola divina auctoritate non fieri regressum, et illa sola est quae tamen ultimo non [illegible] talis motiva, detrahat intellectum ab [illegible] et ad assensum fidei et sola divina auctoritate in qua ultimo resolvitur propria resolutione assensus fidei. In sola maiori [illegible] distinctione apparet [illegible] obtinens [illegible] [illegible] negari [illegible] [illegible] in [illegible] regressum solum fieri non ad omnem finale, ad ultimum [illegible] [illegible] sola divina auctoritas et omnem finale ultimum ad quod [illegible] detrahat ad assensum fidei ut obtinens est quod ad sola divina auctoritate non fieri regressum atque alio in quo solum resolvitur ut [illegible] assensus fidei.

[illegible] [illegible] [illegible] et fides omnium sit una [illegible] [illegible] debet assignari, in quo omnium fidei proprie resolvi debeat et Deo solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa, facile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] male vexant, quod nos [illegible] rogamus [illegible] [illegible] assentiat mysterio Trinitatis et sic de ceteris. [illegible] se assentiri illi quod [illegible] Dei qui summa fide dignissimus est cuius in obsequium omnis intellectus captivari debet nec [illegible] [illegible] [illegible], nec [illegible] recurrat, quod in illa auctoritate tamen ultimo [illegible], quiescit atque sistit fidei assensus.

Unum solum restat examen [illegible] [illegible] [illegible], per quae inductus fuit et attractus ad assentiendum tali misterio; ut [illegible] [illegible] rebus constare [illegible] non [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] credidisse [illegible] [illegible] [illegible] studia [illegible] [illegible] vere poterit et Beato Augustino tom. 6, lib. contra Epist. fundamenti cap. 4. ubi allegans, enumerat rationes, quae induxit, et ut ab Ecclesia non discederet, sed [illegible] firmiter crederet quae ipsa proponit.

Multa inquit, sunt quae me in Ecclesiae gremio

gremio autoritati teneant tenet [illegible] Populos, atque tenuis tenet auctoritas miraculis inchoata spe nutrita, charitate aucta vetustate firmata, tenet ab ipsa sede Petri Apostoli usque ad praesentem Episcoporum successio, sacerdotium etc. [illegible] Scotus [illegible] q. 2. a. 9. ad 3. ubi sic scribit, ille qui credit sed sufficiens inductivum ad credendum inducitur. auctoritate dicti doctoris, miraculis [illegible], vel alio exteriori instinctu divinitus unde non leviter credit, cum sufficiens inductivum ad credendum. Ita S. Doctor, quorum sensus [illegible] quaeri solum in sequenti d. de fide [illegible], et [illegible] de fidei tractabimus.

Quae autem motiva quae ad actus prudentes [illegible] et moveant [illegible] sic et nunc iudicat [illegible], iam esse expedientem se subiicere auctoritati Dei quae non nisi sit temeritas, et manifesta insipientia ei resistere, et de facto [illegible] actu efficaci decernit [illegible], quae [illegible] rationem [illegible] in obsequium ipsius Dei, sequens illum qui aliis quos [illegible] duxerit ad instar fidelis discipuli, qui [illegible] nihil [illegible] Magistri ductui totum se dimittit, et sic [illegible] admirantur quae aliorum [illegible] infideles non audent dicto ductui quae fidei ministrii sui totum se accommodet; ideo quae de prudentia [illegible] inductus fuit ad fidem praestandam rogatus fuisset ad illas motiva, [illegible] ad [illegible] resolutionis [illegible] debere vere recurrere, non vero quae de solo fidei assensu rogaretur, de sua non fide fidelis nulla alia [illegible] dare [illegible] quam nulla alia sed, [illegible] quam auctoritas Dei cui [illegible] innititur et in ipsa resolvit ultimo, [illegible] in suum obiectum, et motivum finale adequatum, et perfectum.

[illegible] [illegible] ut amplius elucescat diligenter debet [illegible] [illegible] mens quae se gerit [illegible] fidem [illegible] Deo, ipsa volunt [illegible] [illegible]. [illegible] illa quae [illegible] [illegible] regit [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible] ad credendum, [illegible] se regendum dimittit a prudentia, et ideo in [illegible] fidei, quae [illegible] vellet [illegible] [illegible] actum voluntatis sequenti [illegible] etc.

[illegible]

Itaque ad primum dico, ille, qui de actu caritatis, quo amor proximus rogatus, et proximus amor lex, aeque vere amari ipse Deus, quod summo amore dignus est, si ab alterius interrogaretur an Deus sit summo amore dignus aut taceret omnino; quia actus caritatis in Deo, tanquam in ultima ratione et obiecto suo formali conquiescit, nec habet quo ultra progrediatur; aut certe vere diceret se esse caecum per virtutem, totumque se regendum illius tradidisse atque adeo assensu a tenere debuisset vere, aut iudicare, quod hic constant Deus esse summo amore dignum quod illum solum ut talem amare, quia per talis ei propositum est a Deo iudicium habet potius quam de eo. Interrogatio quidem dicendo de iudicio suo reddet rationem, licet certe dirigeret fidelis; qui credat. Ut sit et aeque se credere ipse Dei auctoritatis, quia summa fide dignus est et veritas, qui in observantiis sibi omnis capiter innititur. Si ab alterius interroges unde sciret ei Deus esse summa fide dignus, aut taceret omnino quia fidei actus in diam auctoritatis tanquam in ultima ratione, et obiecto formali sistit, nihil ultra discurrendo aut inquirens, aut certe rediret se esse virtutem fidei caecam totamque se regendam providit commisisse, ideoque de iis quaestionibus aut inquirere aut ratione sui non esse muneris. Tantum debet solum ex parte sive ipsi totum ipse se auctoritati dicere, certa quadam assentione committere, etiam si nulla omnino ratione formali et motivo credere de iis quae circa motivum credidit Deum esse fide dignum etc.

Eruditus vero potest interrogari cuius de iis inquirere, qui dubio humanum actus aptus, componens quod rationes reddet omnis, aut nisi standus crit et tenendus opinio fidei resolutionis ultimo in sola Dei auctoritate facienda esse, cuius veritas eximpugnat alia omnia magis confirmabit.

Aliarum sententiarum confutatio.

Mor urgentior quam sano nostrae est summi sortis exinpugnatur contrarius et prima opinio integraliter sumit, ex qua illa obiiciunt

et primus

ut dispositione adeo non diu coelesti detrimentum, quae post longum [illegible]
naturarum considerationem excludi non posset, grandis [illegible] firmius quod
tenendum sit, cum ea [illegible] utique [illegible] qui ad magis difficultatem
[illegible], infamares, et inter difficultates omnium theologiae et humanae
ingenio [illegible] magis inexpugnabiles numerares?
Quod impugnatio [illegible] quos [illegible]
cunt sui [illegible] auctores, quod illi immemores [illegible]
circuitus et impossibiles interrogationes et responsiones, resolutionem
fidei circumferant, [illegible] firmissimis principiis
[illegible] et [illegible] figere, [illegible] vestigare
[illegible] Cui [illegible] re serio cogitanti [illegible].
Nonne sapientes [illegible] ingenue [illegible]
aeternum [illegible] resolutionis fidei [illegible]
[illegible] faciendam esse in suo [illegible] finale. [illegible]
magis quae est ulterius progrediendum est in ordine finale [illegible]
[illegible] et evidentiae [illegible] ordine finali fidei intra
Dei [illegible] ostenditur, [illegible] ita [illegible] revel
[illegible] lumen ultra non progredi: sed uno verbo
[illegible]: nam [illegible] resolutionem fidei fieri in suo ordine finale
[illegible] in illo [illegible]. [illegible] immemores sunt, et
[illegible] figere [illegible] videntur,
qui in resolutione fidei [illegible] circuitus circumferunt
[illegible] nullo [illegible] fixi, quae ea inter miscent
[illegible] ad [illegible] nihil attinent.
Quae impugnatio [illegible]
qui nobis adversantur post interrogationes et responsiones [illegible]
[illegible] conveniunt [illegible] magno denique
[illegible] S. [illegible] non [illegible] videndum est.
[illegible] auctoritas [illegible]
[illegible]

i. aliqua veritas creata, ideo non potest dici aliqua conformitas fundari in minori ita quod sit certitudo formali, et certitudo maioris ordinis, incertitudo ordinis minoris, quod non potest dici quod illud sit certissimus: propter quod unus quod formale est et illud magis in quo habet

etiam. Tunc sic: Athenis fideli post varias interrogationis circuitus ita quod tandem revertant ad divinam auctoritatem, se frustra ijs distrahunt et facile possint venire ad 1.am interrogationem quia inquirunt quod hoc ipsi mysterii credantur: debere credere propter auctoritatem Dei.

Imo et sic recte quod ut notaris est quod deroe formali et motivo fidei sic inquirunt fideles non debent illa in responsionibus miscere quae ad obiectum formalis attinent: sed tantum ad rem vel praesuppositis, et directis quae extra rem formalis obstrativis occurrunt, praecipue fidelis deberet quod attinet ad rem formalis, id sicut, quod ea quae in responsionibus suarum resolutionibus immiscent adversarij non pertinent ad rem formalis motivi ut sibi ipsi velint nolint, ut aperiri debent succincte et praecise venire ad 1.am interrogationem quod divinae auctoritatis cuius in obsequium captivatur intellectus qui ita quod iam sit, spreta naturali luce rationis se regendum committit.

Impugnatur cum gratia: quod est fides omnis divina eiusdem quod cuiusque recursu quod habet habere in resolutione sua sed fides rusticorum rudium quod fidelium non potest habere tum recursus quod... quod obtinent adversarij assensus fidei, in suis resolutionibus in quo multa alia miscent, ut per pendentem patebit deinde. ... non sunt, nec debent habere ut salvi fiant quod ab adversarijs in resolutione fides sit opportet. Quod amplius ... sine ... impugnare ... aliquis resolutionis celebriores modos, ita ut omnes ... molestias ... ...

§. 3.um

Medinae discursus impugnatur.

Contra [illegible] celebris [illegible] Medinae lib. de recta in Deum fide cap. 4. qui statuit discretionem inter priores illos viros clarissimos, i. Apostolos, discipulos, Prophetas, qui immediate revelata sibi divina misteria credidere, quae [illegible] revelatio immediate facta non asserit, et illorum fidem immediate resolvendam esse in Dei authoritatem solum, quod nec miracula viderunt nec immediate revelationes a Deo acceperunt resolvendam esse in Ecclesiae authoritatem, non quatenus ecclesia est virorum sapientissimorum congregatio quae [illegible] regit a [illegible] c. Ac [illegible] [illegible] Dei authoritatem [illegible] [illegible] illi credere [illegible] Deo immediate crederet [illegible] sic: Ecclesia a [illegible] a [illegible] regit docet [illegible] Deus dixisse, propterea [illegible] credo religione. Ad [illegible] [illegible] facile erat impugnari, [illegible] regit illam discretionem quae statuit [illegible] [illegible] nostra [illegible] ad [illegible] eadem [illegible] eadem [illegible] resolutio debet esse [illegible] fidei [illegible] [illegible], quod [illegible] Paulus fidei [illegible] [illegible] eadem [illegible] debet esse resolutio.

Deinde ostendo non posse resolutionem [illegible] fidei nostrae fieri in Ecclesiae authoritatem ea ratione, qua [illegible] a Medina quia authoritas Ecclesiae ea ratione addit aliquid Dei authoritati in qua [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] resolvat [illegible] [illegible]; [illegible] nihil addit. Si [illegible] dicatur: [illegible] frustra dicitur fieri resolutionem in authoritatem Ecclesiae, [illegible] facilius [illegible] dicere fieri in solam authoritatem Dei.

[illegible] dicatur [illegible] [illegible] [illegible] impugnatio, quia [illegible] illud [illegible] additum authoritati Dei [illegible] [illegible] sumamus [illegible] non [illegible], [illegible] erit sumamus [illegible] [illegible] fidei nostrae [illegible]

[illegible]

neque tota ratio potest resolvi in summum quod primo, alioquin motivum primarium fundari posset in minori, et quod est altioris ordinis, in eo quod est inferioris, quod dici non potest. Ergo etc.

Contra: Illa addita auctoritati Dei certitudo physica et metaphysica vel incerta, et dici non potest aliquod certum fundari posse in incerto. Respondeo distinguendo. Urget alterum dilemma; quod vel illa certitudo physica et metaphysica quae adjicitur auctoritati Dei, in qua fundatur fidei resolutio, est naturalis vel supernaturalis in ipsa Dei auctoritate fundata. Si primum dicatur, praeterquam quod non potest stare, quia neque sit illa naturalis certitudo, neque assignari ab Medina suisque sectatoribus in quo fundetur illa, certe dato quod inveniatur, non est apta ad fundandam certitudinem supernaturalem fidei propter rationes saepius inculcatas, quod certitudo maioris qualitatis et certitudo fidei fundari non potest in minori qualitate naturalis certitudinis.

Si autem secundum, nempe certitudinem adiectam esse supernaturalem et fundari in ipsa Dei auctoritate, sed tunc videre nihil est aliud quam totam fidei certitudinem revocandam esse in divinam auctoritatem, in ipsa quod solum esse faciendam ultimam fidei resolutionem, et frustra adjicit Medina ad divinam auctoritatem aliquid aliud in fidei nostrae resolutione.

Respondeo ad utrumque non minus urgenter: nostrae fidei actus ... resolvi in ... et praesupponendum, sed tamen non debet totum in sua ... impugnamus, quod non debet sustineri. Probo minorem: Actus fidei quibus credimus Ecclesiae regi a Spiritu Sancto et fine specialis assistentiae ipsius ita ut errare non possit in iis quae attinent ad nostram fidei, non potest dici ultimo resolvi in ipsa Ecclesia a Spiritu Sancto recta, quia ipsa est omnino

ymale, qd credit et habuit certe ro eas inquirit, q solis suis
aut solig, set spca et grali roe sup certitudinj adeo q
inig sola resolvit pprie, q doi jung depperij actibg fidei
alimebrit.

Qro 3o an minig solidi, c fides simplicium sapientiug
sit omni substialis eade, idq trug pprie resoluy assignandus e, Id
fidei simplicium n assignet pro tro sup resolutj propria Ecclesia
Dei ab spu sto edocta, ita ut errare n possit in iis quae
attinent ad substa fidei, qa: Qd bo mis n pot e trug resolu
fidei, is, q prorsg pot ignorari stante fide. at stante fide
simplicium fidelium pnt ignorari pro articulo de assista spus
ad Ecclesia. Ergo.

Valor et indu sitata, q e trus pprie resoluy sit omi
fralib, et soi nisi ut pro cognitiy moveat evidense n posse
ee trug pprie resolut illud, q stante fide pnt ignorari
Nec minig certa e minor. At q pe innumeri simplices fideles
recta fide in Deu credunt, quos prorsg lateat articulus
ille de assistia spus sti ad Ecclesia. Vnio et iis, qui
articuli notig tenent, eig articuli obliti ples fidei actg elli-
ciunt qd experia manifesta pot probari, q is articulg n e
trug proprie resolutiy omg fidei.

Et tandem qrobatur sanis ut sciret n pot e trg pprie
resolutiz fidei is qui optime pot stare fides simplici naria
ad salute, sed fides simpli naria ad salutg, qua e illorum
trig credendorum nempe ee Deu, et merity in nuis operibus
Deu qd ee illorum remuneratore, optime pot stare sine fide
de assista spus sti ad Ecclesia, q fides de assista spus sti n
pot ee trg pprie resolutiui fidei, atq adeo ...
Asta ... Magistri ... et ... q ...

ignare

i nari forte et intra impugnare superius insudare, quorum ad alias.

§. 4.

Falsa aliorum placita rejecta.

Durandus tamen in 3. dist. 23. q. 1. n. 8. et 9. superiori sententiae suum calculum addere videtur dicens fidei ultimam resolutionem in illud quod credimus ecclesiae regi ab eo... in q. 3. n. 5. et 9 magis declarans fidei resolutionem videtur revocare ad principia nota naturali lumine, scilicet ad hoc quod debeamus credere quae non videmus propter auctoritatem Dei et quod admittere debeamus quae tot signis confirmantur. Unde de propria et rigorosa resolutione loqui ex eo potest intelligi quod ultimum motivum verum medium assentiendi. Quem secutus est Gabriel ubi supra q. 2. art. 1. ex adductis in 2 fratrum superiorum sententiae facile potest impugnari.

Sed certitudo alterius ordinis non potest sumi ex certitudine ordinis inferioris. Ad certitudo fidei est ordinis altioris certitudine naturali superioris, ut evidens, quae sumi non potest ex certitudine naturali inferiori. Ergo quia ultima fidei resolutio fit in suum obiectum formale, sed dicta propria naturalia non sunt obiectum formale fidei divinae, sed solum conveniunt divinae auctoritati, cuius in obsequium captivat intellectum assentiens, neque fidei obiectum. Et quod etiam ultra ex dictis cap. superiori, neque aliqua evidens praecognita per lumen naturale ante fidei ... Dei, et [illegible], quae fidem debent praecedere... ut [illegible] motiva fidei [illegible] solum, quod non fit resolutio ultima fidei proprie loquendo in aliquod evidens propter lumen naturale.

Nec mirum dictat a vero a Grandi [illegible] ... d. 5. qui dixit se magis recepta a theologis et ultimam fidei resolutionem fieri in internum fidei lumen illustrans, qua ita propriam movendi

[illegible]

dicta auctoritas applicata me credibili ut vim dicat ad firmiter credendum, sicut et alia omnia quae impugnant nostram, quae ex dictis facile colligi possit, vel non omnino, cum sit id ineficax.

Ad haec sane non potest everti circulus vitiosus qui repudiari debet. Si enim rogans fidelis cur credat Deum esse trinum, vere debet se credere quia id Deum revelavit. Rogans autem cur credat id Deum revelasse vere debet sine dubio id credere quia movet ad id credendum absque [illegible] per internam motionem. Si autem rursus interrogat unde sciat dari talem motionem, vere debet se scire quia Deus id revelavit, unde revertitur ad idem et datur pro ratione formali motionis eiusdem motionis revelatio, id sic est vitiosus circulus, vel evidens [illegible].

Sic et P. Gran. in dicta sua d. n. 45. non mitti talem circulum, nam cum quis credat Deum revelasse, inquit, quia id inclinat per interna revelatione illustrationem, et rursus interrogamur unde sciamus dari istam motionem, non est recurrendum ad dictam auctoritatem, ut ad rationem formalem, quia talis illustratio non innititur auctoritati dictae, ut rationi formali assentiendi, et motio ipsa determinat ad eliciendum actum fidei, quia versatur circa dictam auctoritatem, id ipsamet illustratio per se ipsam cognoscat non clare et evidenter, sed obscure et [illegible], inquit, vitat circulum vitiosum.

Scillam circuli vitiosi fugiens Grandis in Carybdim non minus infaustum incidit quia illa notio a se distincta de interna seu sua motione, in quo ultimo P. Grand.

fides

fides resolvit, adhuc mihi erit certa, et evidens mo-
rali certitudine, et evidentia. Nec enim ex speciali revelatione
certiori aliqua cognitione, aut evidentiori posset depen-
dere, et interius esse absque dubio. revera motivum existens,
et fides sit opportet, ut ei iustificationis gradum ferat.
Deinde. Et ad aperte fuit esse assensum fidei ultimo re-
solvi in nobis a bene existimatione fallibili, quia fides
certissima debeat esse, non solum physice, sed etiam metaphysice
fundamentum physice et metaphysice fallibile, utrumque non
posset, haec ultima fidei resolutio, non potest fieri in eo
nobis de interna spiritus testimonio re.

Nihil deest.

Ad [illegible] Dico quod resolutio ultima fidei
de qua loquimur, non potest in obiectum formale, potest fieri, ad probandum lumen
nec particulare nec totale pertinet ad obiectum formale fidei, ut sit
ex cap. 6. q. 4. Nam illud minus efficax, quod resolutio fieri
non potest in id, in cuius precognitione stare potest fides ut oportet ad
consequendam salutem; sed potest sine precognitione dicti luminis stare fides ut
oportet ad consequendam salutem in simplicioribus, qui dicti lumi-
nis non possunt cognoscere; q. 4.

Dicitur alias cuius se impugnare, quod [illegible]
qui molestius qui dicunt se velle [illegible]. [illegible] dicendi modum
minus certe ores impugnari non intendo, quia ipsorum fallacia facile
patet ex dictis convinci. Quoniam veritas nostrae doctrinae magis splen-
descat obiectiones quae iniectae contra [illegible] et diluuntur.

Obiectionibus satisfit.

Obiicit Medina textum Pauli ad Rom.
10. quomodo credent in quem non audierunt? quomodo autem audient sine
praedicante? ergo fides ex auditu. Ubi Paulus monitus rationem cre-
dendi videtur referre in auctoritatem Ecclesiae praedicantis. Et
ut per testimonium D. Aug. tom. 6. lib. 6. contra epist. fundamenti cap. 5.
dicentis: Ego vero Evangelio non crederem nisi me catholicae
Ecclesiae commoveret auctoritas.

Ergo [illegible] quod rusticus non ob aliam rationem credit
nisi quia ita audivit a publico ministro. Minister vero a tra-
ditione ecclesiastica traditio, nec ultra [illegible] procedit interrogatio [illegible]
ultimo resolvat fidem ad Ecclesiae auctoritatem, atque adeo in
ipsa ultimo resolvitur. Dicitur enim [illegible] vitae [illegible]
cat solicitus respondet se credere illud misterium, quia [illegible]

[illegible]

dore ecclesia, quo certe differunt ab hereticis, qui rogari de
sua fide eam facile vere poterunt se credere propter auctoritatem
Dei, aut quod ad id interim movere se sentiunt ab ipsis dictum.
et hoc solum vere non possunt se credere propter auctoritatem ecclesie
quam in hanc resolvunt ultimo nostram fidem.

Ad hoc argumentum facile solvitur. Et quod
textus Pauli solum probat ad fidem aliquomodo prerequiri vocem
Ministri predicantis Evangelium, quod nos non negamus, talem vero
Ministri vocem esse ultimum nostrum motivum fidei, a qua nostrum
assensum firmitudinem depromi tamquam ex obiecto formali nullo
fundamento probabili potest dictus textus intelligi.

Ex hoc solum ipsum manifestum est quod intendit Augustinus in
textu allegato, dicens non se crediturum fuisse Evangelio
nisi ad auctoritatem Ecclesie moveretur, vult dicere quod si non
moveretur ab Ecclesia, non haberet eam prudentiam que requiritur ad
assentiendum rebus fidei ut opportet, atque adeo Evangelio
non crederet, que interpretatio textus Augustiniani quod [illegible]
conformanda est, potest in forma sic applicari [illegible] dictum.

Ego Evangelio non crederem nisi me catholice
Ecclesie moveret auctoritas ad assensum fidei intelligo, nego.
Nisi me catholice Ecclesie moveret auctoritas non quoad ad
assensum fidei, que sola auctoritate divina immititur [illegible] ad ipsum
eius specialis prudentie que requiritur ad fidem, [illegible] quia illa
stante non possum credere. Hoc autem idipsum est quod nos asserimus
quod quis movetur ab Ecclesia [illegible] non fidei.

Ad [illegible] additur in confirmatione nullum [illegible] est inaequale
est rusticum quod si opportet credere tot credere propter auctoritatem
Ministri. Ministrum vero propter auctoritatem Ecclesie, si de
assensione credendi sermo sit, quod [illegible] si opportet
[illegible] dictum est [illegible] auctoritatem [illegible]. Si

autem

aliis ubi de solo motivo prudentiae quae debet [illegible] ante
fidei assensum [illegible] per [illegible], quae nec [illegible]
dicit, nec habet [illegible] Medina.

Ad 2um in 3 [illegible] addit [illegible]
[illegible] dicere [illegible] vos [illegible], qui de [illegible] fide [illegible]
[illegible] credere [illegible] Ecclesia, nisi [illegible]
[illegible] argumentis et nisi de [illegible]
fidei motivum, quod [illegible] diversa [illegible] auctoritas [illegible]
prudentiae quae vos induxit ad fidem arripiendam [illegible]
[illegible]. In quo certe verum dicunt, ipsi [illegible] nos [illegible]
dimus. Neque [illegible], quod de fide [illegible]
[illegible] nobiscum in eo conveniunt, quod [illegible] fides [illegible]
auctoritati inniti atque adeo quod in ipsa [illegible] in ultima
[illegible] resolvenda sit. In qua [illegible] bene. [illegible]
a [illegible] Ecclesia deficiunt, atque adeo [illegible] carent [illegible] iudicio prudentiae
[illegible] nihil [illegible] auctoritatem [illegible] proponentium aut altero aequivalenti [illegible]
[illegible] necessario ante fidem [illegible] oportet, ideo vera fides [illegible],
nec veram fidei resolutionem faciunt, sed [illegible] existimata [illegible].
[illegible] vera fides [illegible] oportet [illegible] qualis [illegible] innititur [illegible] reali
auctoritati Dei, [illegible] existimata, ita vera resolutio fidei [illegible]
vera et reali Dei auctoritate debet fieri, [illegible], in auctoritate
existimata, [illegible] haereticorum fides [illegible] vera, et reali auctoritate
Dei innititur sed [illegible] existimata, ideo [illegible] in vera Dei auctoritate
sed [illegible] existimata faciunt resolutionem fidei [illegible] quod dicere [illegible]
[illegible] haereticorum fidem nullus [illegible] excogitari [illegible] videt.

Solutio 2i. Neque [illegible] auctoritas [illegible] revelantis
est nobis nota [illegible] per Ecclesiam quae nobis notificat quae
Deus dixit, [illegible] auctoritatem [illegible] revelantis [illegible] Eccle-
siae notificantis [illegible] resolutionis fidei nostrae. [illegible],
de [illegible] ante [illegible] posse dubitari. Ultima resolutio fidei
sit et [illegible] liber [illegible] assensus [illegible] in id quod [illegible] cognitum

movet —

movet ad assens. R. si maius dic Sorgach: Ultima fidei resolutio fit in id quod prius cognitum est ab actu diuino operum quae cadunt sub assensum de talis et Ecclesiae proponentis auctoritas, atque est ab actu diuino operum quae cadunt sub assensum fidei et quae prius cognita movet ad talem assensum, qui est in quo fit ultima resolutio fidei.

Ex solutione cuius argumenti quod ponitur non desmenanda in parte illustratur nostra doctrina. Itaque dist. ant.: neque dicta auctoritas, neque revelatio est nobis nota inse clare sed obscure. Conc. obscure nego ant. R. si maius ita distingue: neque dicta auctoritas, neque revelatio est nobis nota inse, ea ratione qua bonum est bonum inse ut voluntas nego ant., ea ratione qua diuini videntis et discernentis omnia sunt bona et sed concedo ant. Unde neque dicta et ea ratione auctoritas, et quae imo est ... movet ad assensum fidei subiecta quatenus talis motiuo qui ... distinguens, ut in subiectis inse nota, ea ratione qua diuini videntis et discernentis sua omnia innatesceret esse bona, qua innuit fidelis et eius sic summo ore ... amore voluntatis, quae est pia deca.

Verum ... ex eo in parte dependet explano et claritas doctrinae ex actione expendenda est. Quod de obiecto formali fidei huius actionis in alio iudicandum est, quod de obiecto formali charitatis huius actionis et sic de caeteris virtutibus, quae pertinent ad voluntatem ... iudicari, fides non est pia ... more voluntatis quae est pia eius in omnibus debet sequi, ut dictum est. At quod ... dr amplecti bonum inse ... moveri, tamquam a suo motiuo et ratione formali non quod illius revera cognoscat, aut videat et tale, sed quia a diuini cuius est videre, proponere atque discernere, omne bonum et malum ut tale ei proponitur, ita certe de fide dicitur quod verum attingat inse ... dicitur auctoritate ... quod quam moveatur et dicitur ... ab ipsa tamquam motiuo et ratione formali non quod ... clare perspiciat quod ipsa videat atque discernat

Jo

Id qua aprudia cuiq. e de fide diiudicare, proponere que admitenda, et que respuenda sit ut tale proponi nobis notificat q. Ergo
l. quod de se e credita de fide, etiam ni ratio, si quominus proponent potent ... impedit qd sor intellectus moveat atq. sole
tiat ad assentiu, et si iste prop. quod cetera amenti ita certe
et credita proponere dic auctoritas obstricta ad tenere illa
sed Christus ni tollere debet, quia bene intellectus moveatur
ad determinem fidelis, nisi quod ... cetera cadant sub
tali casu in sacr. standus erit.

§. 6

Aliae obiectiones

Et Durando ita probat: ut quis firmiter
credat misteria fidei propter auctoritatem Dei debet illi astare
certo Deum esse in se testem veritatis, atq. adeo moveri debet
ab sor prio ... acto et derivativo quali sui certi;
sed ultima, cuiq. ... resolutio est in primo ...
qui derivativa resolutio fidei fit in tale prius. sed sic e
quod sor prius ... ni nisi natura lumine, ... evidenter dicta
quod sor prius ... veritas ... ultima resolutio fidei
Deus ee infallibilis ... veritas ...
fit in prius lumine naturali.

Illis omittendo prerequiri illa notitia
certa et evidentem de summa Dei veritate ante fidem,
neq. in abeo prio ad assensu moveri, quis sola dicta
auctoritas ... ... credere. Sui enim omni
sere ... ... dare pot
s. assensu ... prerequisitis ante fidem ... ...
... moveri, ... ad fidem ... ...
... ...

... ... que Durandi

sa dispositione praevenit et praecedere debeant cum explicatis, 3 obiicit Gran. soles
d. [illegible] [illegible] supra § 5 et § 2. dicit quod in particulari video non satis fieri,
quod cuilibet, quod eos perlustraverit erit perspicuum ad Grand. propo-
situm nihil prorsus pertinere. Respondetur ad rationem, qui letum potest solvit
facile id ita quod § 6 n.º 34. Respondetur. Sola dia. auctoritas ob-
scure revelans non est sufficiens vel totalis elevans ad actum fidei, quia aliquid
aliud addendum erit, quod debet innixus actus. Sed autem nihil aliud
est [illegible] nisi interna ~~[illegible]~~ illuminatio spiritus sancti. Nam si cetera omnia
adsint nempe dia. auctoritas obscure revelans et ecclesia propo-
nens, et sola media credibilitatis, sola quidem inalia modo sancti spiriti
a Deo non dabitur actus fidei ut oportet, sed ad summum actus fidei
fidei nalis, et acquisitus quod ultima ratio erit elevativa ad
actum fidei ut oportet est motio spiritus sancti atque adeo in ipsa sit
ultima resolutio.

Sed negando ant., addidit quod adducit in par. rei d[illegible] ant.:
si cetera omnia adsint nempe dia. auctoritas etc., sola quidem deficit inali
motio spiritus sancti non habebitur actus fidei ut oportet, deficiente motione
elevatione totali requiritur: deficiente veri effectivi auxilio quod le [illegible]
ex hac ipsius ordo ant. Probatur. Grand. eiusmodi motionem non esse
de ex [illegible] veri effectivi sed ex [illegible] totali [illegible] obiective elevans, quae est intrinseca
pertinens fidei, nec sine [illegible] auxilio quod sic influens, sed a parte obiecti
rei, quae credenda proponit, et clarius est dic. illa talis revelans
[illegible] quod vel totalis debet non unius [illegible] apprehensione terminorum elevans ad
evidentiam actuum ac principiorum.

Verum ipsi evasio facile praecluditur. Dico nempe in ea causa
motionis [illegible] Grand. ex [illegible] supposita tua motionis spiritus sancti accedente vero
[illegible] tales motionis, [illegible] apprehensione terminorum, [illegible] deberet ante
fidem, ut [illegible] requiri ad talem actum [illegible] quod motio totalis, sed quod intera
[illegible] [illegible], et applicans vel motiva.

(2) m[illegible]: Ad actum fidei non praecedere apprehensiones
terminorum [illegible] [illegible] specialis [illegible], quo indicat esse credentis [illegible]
[illegible] [illegible] permittere [illegible] dicendi sed [illegible] [illegible] [illegible]

propterea

spreta nat[ura]li r[ati]one a[ss]e[n]su ad libere, q[ui]a ut ueram credentiz, immo ingenio
credentis c[ertu]m ... sit genius volunt[ati]s sequi. Et autem cæca volu[n]tas ... ..
amplectar, nec nequeat nisi ... iudiciu[m] præcedens ad credendu[m] ...
respuendu[m] oportet; ita certe intus in[tellectus] credens nihil admittit
nec resolvit, nisi ... præcedens iudiciu[m] speciale practicu[m] ad mittendu[m] ...
respuendu[m] oportere. Atq[ue] hoc iudiciu[m] practicæ præcedens causa
fidei ... rationes ... motiva illius, sed meris applicans ...
... ratio ... talis motiva adeo certu[m] indubitatu[m] ... ..., ... n[on] possit in dubiu[m]
[illegible] verti, et ideo ni ... deluchi ... Gran[dis].

Instantiæ ... Aut. Sorij.

Nullu[m] amplius instat D. Gran[di]s in mente n[ost]ra vigenti q[uo]d ultimo
resolvatur in ipsum ob[iectu]m circa q[uo]d versatur, sed oportet resolvi in aliquod determinatu[m]
... intus, ... debet ad apprehendendu[m] ... ... et ...
... resolvit n[on] solu[m] in præmissas ... sed et in præmissas ... ...
... et hoc resolvit in tale apprehensione[m] unionis ... ...
... debet adprandiu[m] tale iudiciu[m] ... discursu[m] q[uo]d de asse[n]su fidei ...
... n[on] resolvi ultimo in ... aut ... sed in aliq[uo]d aliud ... sustineat ...
... talis ... inter ... seu ... motivis, idq[ue] a priori ... ... q[uo]d id
... q[uo]d obiectu[m] ... ... ut de ipso ... ... illud
... iudiciu[m] ... n[on] pertinere ad ... ... talis iudicij;
... præmissis ... ... extremitates ut de ... possit ...
tale iudiciu[m] facere in ... et sub apprehensione ... ..., quæ præcedunt
... et quarum variet[at]e iudicia variantur, ... iudiciu[m] ... ...
... ... aut solu[m] ... ... qualibet præcedentis appre-
hensionis, q[uo]d n[on] possunt ... pertinere præmissæ ... ad ... ...
... ... et sub apprehensiones, quæ iudiciu[m] præce-
dunt ... illius. ... et ... apprehensiones ... diversis ...
... ... quæ præcedit iudiciu[m] fidei pertinere ad
... ... ultimu[m] illius, atq[ue] adeo in ipsis ...
... ... more, ... debet ad credendu[m] resolvi ...

Fol. ... in multis urgemur, et quod adiuvis dicto
cum negotio Auctor: ... non agens de ... sine sit ... prius de ... resolvi
in nostris ... in malitia ... seni experientiae, praemissae in ... ru... ... ...
apprehensionis ... ... prioris ... seni ... ...
... ... mere ... ... motiva, ... ad
propositum Grandi ...

... ... de praemissis ... ... et de apprehensionibus ...
prioris ... omissis ... ... Granados in ... actus, ... actus fidei manifeste
possit reddi disparitas. ... fidelis, ut saepe dixi, ... sit genus
... ...
... ... motiva integra ... ... neque
... aut ex parte ipsius voluntatis, aut ... ...
... ...
mera ... ... actus fidei ... respicient ... ...
... ... motiva ...
movebuntur neque ... aut ex ... , aut ex ... voluntatis ...
nent ... ... moveri.

... ... iudicium ... ... fidei ... praecedit ut
dictum est, non potest ingredi ... ... motiva actus fidei, ... sit
certus ... certitudine ... ... in ... ... motiva ...
... ... quale est iudicium ... praerequisitum ad
fidem, ... debet esse certum et evidens ... ...
et magis ... ex dicendis ... ... licet ... ...
et apprehensionis ... ... prioris motiva ... exercerent, non debet ...
... ... dicendis ... de fide.

Neque vero ... ... momenti ... ...
omissis ... ... ex praemissis, ex apprehensionibus ... ...
... manifeste discrimen, ... inter ... actus ... actus fidei. ... ...
... ... id ... ...
ut de ... ... iudicium ... ... non potest ... ...
... ... talis iudicii ... ...
... quasi ... non potest ... ... motiva ...

Atque

Atque adeo [illegible] iudicium precedentes [illegible] prudentie finales, que dirigunt ad [illegible] si [illegible] aliquid [illegible] secundum [illegible] omnis suis, [illegible] moveant [illegible] [illegible] [illegible] effective [illegible] esse creditur [illegible]; [illegible] certe [illegible] effective [illegible] tales [illegible] tales [illegible] talia [illegible] [illegible] faciunt [illegible] [illegible] minime [illegible] adeo ad [illegible] finales motiva non [illegible] pertinere.

[illegible] ex [illegible] [illegible] auctoritatis [illegible] fidei [illegible] est faciendis ut dixi [illegible] nam [illegible] [illegible] [illegible] sit, qualis [illegible] que sit in [illegible]. [illegible] alioqui [illegible] [illegible] fidei dari [illegible], ea certe [illegible] [illegible] [illegible] aliquo modo [illegible] ad [illegible] fidei [illegible] mere [illegible] conditiones [illegible] applicari [illegible] finalis [illegible] male, nempe ad credibilitatem [illegible] [illegible] vero in motiva, que talis [illegible] prudentie observant [illegible] motiva sint [illegible] dicendum [illegible]. [illegible] autem [illegible] motiva [illegible] [illegible].

Hac [illegible] [illegible] Caietanus dub. 4. [illegible] 1um [illegible] P. Gregorius de Valencia [illegible] [illegible] expresse defendit [illegible] dicens fidem [illegible] resolvi in [illegible] veritatis [illegible] in [illegible] resolvi vero in ecclesiam [illegible] auctoritatem, aut in [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] in id, quo inducimur ad [illegible] fidei. [illegible] docet P. Torres d. 2. dub. 4. [illegible] Magister [illegible] [illegible] [illegible] quest. [illegible] 4. in fine [illegible] non [illegible] P. Coninck [illegible] disp. 5. [illegible] 1. ubi docet [illegible] fidei resolvi in testimonium [illegible] in [illegible] [illegible], in ecclesiam vero [illegible] in infallibilem regulam [illegible] [illegible] credenda a non credendis: [illegible] in idem recidit P. Suarez d. [illegible] [illegible] [illegible] P. Tannerus [illegible] [illegible] dub. 4. [illegible] 5. dub. 5. ubi [illegible] fidem resolvi in testimonium Dei [illegible] in [illegible] [illegible] in ecclesiam vero [illegible] in ultimum [illegible] maxime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15. [illegible] fidem resolvi in testimonium Dei [illegible] in [illegible] [illegible] motiva, in ecclesiam vero [illegible] [illegible] et multi [illegible] quorum [illegible] [illegible] [illegible] in re [illegible] non recedunt. [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Satis factum.

D. 3a

De Propositione et applicatione fidei Dei, de regulis quae sacra dogmata discernunt a falsis et incertis dogmatibus.

Propositio fidei gratis accepta est duplex, una communis et publica, quae fit infallibiliter, et publica auctoritate ecclesiae aliquid velut a Deo revelatum tanquam certum fidelibus credendum proponit. Altera particularis et privata, quae privatim seu particulariter singulis credentibus fidei objecta credibilia proponit. De utraque in praesenti disputatione agemus. Et primo de propositione privata, cum agendum ut commodius particulariter quod explicare possimus de credibilitate misteriorum nostrae fidei in generali disputemus.

Caput 1um.

Num misteria nostrae fidei sint evidenter credibilia.

§. 1a

Vera sententia.

Evidenter credibile est illud quod licet in se obscurum sit, nobis tamen ex tot motivis tam probabilibus quam argumentis et notis extrinsecis nititur quod absque temeritate et manifesta insipientia possit reputari aut quod sit absque formidari et timeri. Dico omnia Dei et inquisitionem in praesenti misteria nostrae fidei sint evidenter credibilia. Est communis evidens credibilitas conter Theologi cum S. Thoma 2a 2ae q. 1. art. 4. ad 2um et 3a parte q. 63. a. 4. et Argentina lib. 1. cap. 40. et Scoto et aliis in prologo sententiarum. Et ideo male audit Capreolus in 3. dist. 32. quaestio unica a. 3. ad 2um, quia negat de misteriis nostrae fidei dari evidentiam credibilitatis proprie loquendo.

Probatur ex illo Psalm. 92. testimonia tua credibilia facta sunt nimis, quod

me

Quin alios textus ultime expendunt contrij propositi evidentiam et testim.
et vincit evidenti demonstrat; quod ut dixi, evidenter credibile dr.
quod tot praeclaris argtis et motivis credibilitatis innititur, quod nisi temere
et manifesta malitia possit respui, aut de verit. sua formidari, nisi
temeri [illegible] in misteria nrae fidei; quod ut videntur credibilia.

Pro omnibus talis solum capita argtorum credibilitatis miste-
riorum nrae fidei, quae ab omnibus videri possunt in theologis, et dignum contra
Hereticos, solum inter alios videri potest Eusebius in praeparat. Evangelica,
Chrys. lib. 2 Epist. [illegible], Vincentius Lirinensis in suo commentario
[illegible], Card. Bellarm. lib. 4 de ecclesia militante,
[illegible] de fide [illegible], Campianus in decem
rationibus, et Academicis Ybanez et Aragon. Item Suarez
d. 4. s. 3. Valen. d. 1. q. 1. p. 3. Torres d. 7. dub. 2. Coninck
d. 14. dub. 3. Granad. tr. 2. d. 1. [illegible] Hurt. d. 3. [illegible]
[illegible] Hurt. d. 21. et d. 22. Lorca d. 16. Medina
lib. 2. de recta in Deum fide, et demum P. Tanner d. 1. de fide
q. 2. dub. 2. qui satis accurate haec omnia prosequitur.

Primum [illegible] caput est sanctitas et excellentia
doctrinae Evangelicae. — 2um miraculis, quibus tam excellens doctrina tam
[illegible] persuasa et [illegible] nationibus, ex multiplici [illegible]
[illegible] nobilium, doctorum, [illegible], pauperum, [illegible]. —
[illegible] martyrum [illegible] fide [illegible] cruciatus, tormenta [illegible]
[illegible] incredibili [illegible] temporalis [illegible]
[illegible].

[illegible] miraculorum, quae ad catholicae [illegible]
[illegible]. [illegible] tanta multitudo sanctissimorum, [illegible]
[illegible] semper [illegible]. [illegible] Sanctitas [illegible]
et doctoris viri. [illegible] veteres, [illegible]
[illegible] errores infectis infidelibus [illegible]. [illegible] catholicae [illegible]
[illegible], quae [illegible], [illegible] catholica ecclesia [illegible].
Decimum [illegible], summa sapientia et literarum
peritia, quae inter catholicos floret. Quae argumenta et motiva credibilitatis
adeo firma [illegible] ad [illegible] veritatis misteriorum

nrae

nrē fidei, inquiunt, contra quam omnia et singula militare quae [illegible] nisi [illegible] vehementer, et certissime insipiens eis poterit resistere. Contra illud quod pulcherrime dixit Richardus de S. Victore, lib. 1. de Trinit. cap. 2. Mysteria fidei inquit tam multis, tam magnis, tam miris prodigiis esse confirmata, ut genus videatur esse dementiae in his aliquatenus dubitare. Quod mysteria nrē fidei sint evidenter credibilia.

Et sane ex urbe Roma nemo dubitavit esse evidenter credibile, praecipitis quidem temeritatis et insaniae illum esse reum, qui an revera sit aliquatenus dubitare, [illegible] mirari, aut timere praesumpserit, quamvis id [illegible] nulla dimentione, aut experitatus [illegible] variant [illegible], et [illegible] innumeri [illegible] fide dignissimi, et longe [illegible] efficaciora quam argumenta credibilitatis [illegible] in [illegible], et contra quae mysteriorum fidei, ut alibi existorum enumerat quae esse evidenter credibilia.

Quod adeo verum est ut sapienter dixerit S. Aug. de utilit. credendi cap. 16. commemoratis integerrimis moribus catholicae ecclesiae, [illegible] aut [illegible] tam illustre [illegible], in credibilia nolle mysteriis ipsius primitias dare, [illegible] summae impietatis esse [illegible] praecipitis arrogantiae. [illegible] addit pie pariter et scite S. Greg. de Valentia [illegible] in [illegible] credibilitatis mysteriorum nrē fidei dum [illegible] allocutionis.

Quod vero de rebus non evidentibus vulgo creditur esse si credere, quod [illegible] doctrina tot tantisque argumentis confirmata docet, culpa non vacat. Alioquin quomodo in extremo illo iudicio Deus eos qui studiis [illegible] religionis condemnare nos poterit, quod tot tamen [illegible] probavit [illegible] certe [illegible] [illegible] firmissima, ut nisi plane desipimus, nullas religio alia ac multo minus [illegible] in religionis [illegible] gravius [illegible] recte [illegible] venire esse videri nobis possit.

Ad illud [illegible] aptè [illegible]. Certe nunquam laudari satis Richardi Victorini lib. 1. de Trinit. cap. 2. orare ad Deum poterit. Dñe si decepti sumus, a te decepti; qui misisti [illegible], inquit, et verissima et [illegible] et lenissima [illegible], quae in omnibus partibus in [illegible] circa [illegible] fidei [illegible] evidentissime [illegible] possimus. [illegible] [illegible] ut experientur [illegible], [illegible] regimentis movere nos [illegible] evidentiae intellectionum ut ex [illegible], [illegible] aut [illegible] esse verum, aut culpa.

[illegible]

ipsorum vero auctores iudicari. Ita non minus pie, catholice, quam ingeniose Doctissimus noster Vallia.

Quae certissima veritas eo magis, ac magis potest urgere, quo manifestius apparet ex argumentis adductis in probationem, quia et evidenter credibilia sunt misteria nostrae fidei, ut ceterarum sectarum eodem evidenter incredibilia, suosque sectatores tam quam temerarios et stultos iudicari posse, nam et stultus, et magis temerarius, atque imprudens, qui spreta sanctissima et immaculatissima religione, quam profitetur ecclesia catholica, tam manifestis, et indubitatis argumentis credibilitatis fundata et confirmata, sectari impiorum dogmata, quae non nisi in maxima [illegible], quorum attente et mature perspexerit, facile animadvertet.

Illa enim aut auctores sunt sceleratissimos aut ipsa continent naturali rationi repugnantia, aut maxime inter se contrarietatem, et magna ex parte introducta sunt ad habenas [illegible] libidini, et turpitudini laxandas, et alia vitia sunt, facile erit animadvertere non a Deo, sed a Diabolo inventa, et introducta fuisse.

Pro quolibet vero ex articulis catholicae Religionis, pro cuius veritate [illegible] argumenta, et facta militant, et quae reliquae sectae inanes sunt, ridiculae et odibiles. Pro suis articulis confirmandis innumeri sancti vitam suam cum sanguine effuderunt.

Sunt igitur [illegible] mature, et adverte [illegible] evidenter incredibiles, [illegible] tam quam imprudentissimi, et stultissimi merito reiiciendi, qui spreta sanctissima catholicae ecclesiae fide impiorum vanitates sectari praesumunt. [illegible] irridentur, sacre clamant, stultos, insipientes, caecos, [illegible] et alia probra vocantes illos [illegible] aures [illegible] tormenta sentiunt [illegible] misteria nostrae fidei evidenter credibilia [illegible] magis [illegible] veritas [illegible] confitari velit.

Obiectiones.

1a. si misteria nostrae fidei sunt evidenter credibilia, erunt evidenter vera [illegible] Catholica. probatur non est; quia non est dici misteria Trinitatis, incarnationis et Eucharistia, esse evidenter vera [illegible] Theologi unanimiter [illegible]. Probatur: quia si misteria nostrae fidei sunt evidenter [illegible], sunt evidenter

incredibili

incredibilia, quia si sint evidenter credibilia, erunt evidenter vale [illegible]. [illegible]

[illegible], de ante n. nulli pot esse dubitatio, quod ut [illegible] illud [illegible] sint humabili [illegible] bene valet ab [illegible] ad [illegible] [illegible]. Sed hoc [illegible] mysteria nostrae fidei sunt evidenter incredibilia, et [illegible] hoc [illegible], mysteria nostrae fidei sunt evidenter credibilia, [illegible] valet ad [illegible] illius [illegible] mysteria nostrae fidei sunt evidenter [illegible], ergo [illegible]. [illegible] adeo ad [illegible], mysteria nostrae fidei sunt evidenter [illegible] etiam. [illegible]

[illegible] [illegible] Theologis facere solet, [illegible] facile dist. m. si mysteria nostrae fidei sint evidenter credibilia, erunt evidenter moralia [illegible] concedo m. erunt evidenter [illegible], et metaphysice [illegible] nego m. [illegible] minor, quod [illegible] Theologi nullo excepto, fatentur [illegible] evidens moraliter mysterium Trinitatis, [illegible] de ceteris [illegible] fidei, [illegible] ceteri [illegible].

Et [illegible] evidenti credibilitate mysteriorum fidei, quae [illegible] in motivis [illegible] [illegible] aut metaphysice aliquam connexionis [illegible] valere, adeo talis mysteriorum, non [illegible] infallibili physice, et metaphysice, sed [illegible] in fallibili morali [illegible] est. [illegible] evidenter credibilitatis, [illegible] arguit adesse [illegible] reale talis [illegible], [illegible] ad [illegible] physice, et metaphysice [illegible], [illegible] illa [illegible] talis connexio [illegible] vero et reali [illegible], sed connexionem [illegible] moralem, quae physice et metaphysice [illegible] falli [illegible] implicatio [illegible] [illegible] humanae historiae [illegible] [illegible] illudant, [illegible] arguit [illegible] motivis [illegible] mysteria nostrae fidei [illegible] evidenter credibilia adesse [illegible] reale [illegible] [illegible] ad consequens physice, et metaphysice [illegible] connexione [illegible] [illegible]. [illegible] valet a [illegible] adeo [illegible] moraliter certa [illegible] evidens, adeo [illegible] simpliciter [illegible] physice et metaphysice fallibiles, quae moralis [illegible] quoad nos. connexionem [illegible] certe nullus [illegible].

[illegible] mysteria nostrae fidei, at [illegible] [illegible] [illegible] simpliciter fallibilis, [illegible] [illegible]. [illegible] nos fidei mysteriis [illegible] adhaerere [illegible] [illegible]. [illegible] mysteriis [illegible] nobis proponuntur [illegible] simpliciter fallibilibus [illegible] non possumus adhaerere. Sed [illegible] mysteria nostrae fidei proponuntur nobis [illegible] simpliciter fallibilia [illegible] illa [illegible] moraliter evidenter [illegible] de suae veritate [illegible] simpliciter fallibiliari, [illegible].

[illegible] in [illegible], illa n. maior [illegible] [illegible], aut [illegible] quoad [illegible]. [illegible] mysteria nostrae fidei

fidei ab ore et singularis a fallibilitate in eo negotio. Et facultas
ingenij relata ad cognitionem evidentem moralem de veritate [illegible]
in quo certe nullus est in [illegible] veniens, neque in inde [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quae sunt [illegible] [illegible] et sic auctoritas divina in qua est firmi-
tudo summa, et ut monstra illa credibilitas [illegible] [illegible] [illegible]
illa evidens, quae non est fides, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sequitur [illegible] actus non dat aliquod [illegible] confirmari, aut dubitari:
[illegible] fidei summa certitudine et firmitate [illegible].

Nec [illegible] [illegible] [illegible] mysterijs fidei [illegible] et
formidine, non adhaerere [illegible], sive [illegible] sermo sit de actu fidei, quod
soli Dei auctoritati tanquam motivo, cui sic [illegible] innititur, in quo certe
nulla potest reperiri infirmitas, ut dictum est, propter summam firmitudinem et
necessitatem [illegible] [illegible], sive sit sermo de illo actu, [illegible] ea mysteria
[illegible] [illegible] fide credenda proponuntur et [illegible] dicere, illum actum infirmitatem in-
volvere, aut non [illegible] dictis mysterijs adhaerere cum aliqua formi-
dine, seu timore, [illegible] [illegible] dixi motiva [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] innititur [illegible] actus applicativus [illegible] [illegible] fidei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moralis [illegible] veritatis mysteriorum
moralis [illegible] certa et tam clara, et evidens, [illegible] excludat [illegible],
et formidinem a tali actu, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gravissimus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] veritate mysteriorum fidei dubitare [illegible]
[illegible] dementiae [illegible] [illegible] dicebat [illegible] [illegible]
[illegible] timere aut formidare.

In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab ore, et singularis fallibilitas, quae [illegible] [illegible] [illegible] myste-
riorum fidei, quae [illegible] debet proponere illa [illegible] certissima et indu-
bitata, [illegible] actu fidei [illegible] [illegible] applicato sit. Et alia ratione
[illegible] cognitio ab ore, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]
[illegible] certe [illegible] requiritur ad [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] applicatio [illegible], quae [illegible] mysterijs
fidei [illegible] ulla [illegible] aut formidine adhaerere [illegible], [illegible]

moralis

morali evidens de verit. misteriorum fidei ad hoc ut sufficit ut
dictum est, et magis constabit ex dicendis. Quod si talis sit moralis evidens
de verit. mysteriorum fidei adeo quod in quiete et meritorie applicetur falsitatis
est idonea ..., et applicando mysteriorum fidei. Quod certe est valde
invenerunt adversarij fidei ipsam esse falsitatis aut formidolosam utique
assumpsere.

Caetere obiectiones

Prima obiectio: Ex eo quod obiecta nostrae fidei sint evident.
credibilia evidens est nos teneri illa credere fide divina, ergo ex eo quod
sit evidens nos teneri ea credere fide divina evidens est positos esse actus
fidei de illa. Ex positione autem actus fidei evidenter infertur positionem
obiecti quia actus fidei est ... de obiecto ... impossibili, ergo ... evidenter
credibilia.

Haec obiectio innotata aequivocatione ... quae discussa ...
ex dictis depello, concesso quod obiecta nostrae fidei sint evidenter credibilia
evidens est ... et meritorie nos teneri illa credere fide divina vere
et realiter tali nego ... saltem ... evidentissima existimatione ... moralia
concedo ... Et ... quae subsequitur ... dicta ... eo ipso quod sit evidens
moraliter nos teneri ea credere fide divina vera et realiter tali ... evi-
dens moraliter esse positos actus fidei veros et reales de illis, concedo ...
concesso quod saltem sit evidens moraliter nos teneri ea credere fide divina est evi-
dens ... et meritorie esse positos actus fidei veros et reales nego ...
... existimatione obligati ... evidentia ... actus
... obligamur ... ex evidentia ... actus ... evidentia
... veritatis obiecti credibilis ... autem non sumus obligati
... illis dictaminibus ... quo cognoscimus mysteria nostrae fidei
esse evidenter credibilia ad hoc ut ... assentiendum ipsis ... vera et
realia ... ... prudentissime de rebus iudi-
care ... tales ... illa ... obligari ... ...
... et meritorie ... actus fidei ...
prudentissime existimatione ... realiter ... veris ... tales
... hoc ... actus ... mo-
raliter ... autem ... fides ... prudentissima seu evidentissima

existimatione

existimet moralis sufficiat pro istis ex veritate ui obiecti me existi-
mat prudentiam, sic est absolute contingentis [illegible] operationibus, et vera et
vel illi imperfecti, contemplari talis obiecti, ideo male colligitur ex
evidentia obligari [illegible] ad eas evidentia fidei et mendacia
et veritatem mysteriorum nostrae fidei.

Obiectio: si mysteria nostrae fidei essent evidenter
credibilia nullus posset esse dissentiens, quia nullus potest dissentire obiecto evidenter
proposito. — Respondeo et distinguo: si mysteria nostrae fidei essent evidenter
credibilia nullus posset esse dissentiens, [illegible] concedo [illegible] nego
ante: nullus posset esse dissentiens ex imprudentia et precipitatione animi dissentientis
nego ante.

Ad [illegible] adverte obiecti ea ratione [illegible] evidens
veritas talis obiecti, et [illegible] veritas mysteriorum nostrae fidei solum sit evidens
moraliter apud illorum solum moralis erit varia, quae [illegible] negari non potest adeo in-
efficacia [illegible] convenientia argumenti credibilitatis mysteriorum fidei, quae moralis sit
simpliciter, [illegible] imprudentissimus [illegible] temerarius [illegible] convictus ei
dissentire, [illegible] impossibile aliquem esse dissentientem [illegible] imprudens
[illegible] [illegible] deficere, [illegible] imprudentissimus.

Caput [illegible]

Qualis [illegible] credibilitas mysteriorum fidei, [illegible] revelatio requiratur ad actum ipsius.

[illegible] est in generali esse evidenter credibilia mysteria
nostrae fidei [illegible] inquirimus de [illegible] dictae credibilitatis quae [illegible]
ea debeat esse [illegible] [illegible] ipsi praestare. [illegible]
placita dicendi [illegible], [illegible] ante [illegible] [illegible].

Sapientum Placita.

1. [illegible] docet Vega lib. 6. in Trid. cap. [illegible]
sequitur [illegible] Marius in 3 dist. 32. q. 2. [illegible] requiri ad actum fidei
[illegible] sufficere apprehensionem extremorum [illegible] mysteriorum credendorum
[illegible] revelantis [illegible] credenda est. [illegible]
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] aliorum [illegible]

catholicis

indicativus, immediantes quod sola extremorum apprehensio [illegible] sufficit, et propterea ad iudicium [illegible] meris [illegible] [illegible].

Nihilominus [illegible] [illegible] quod principia [illegible], [illegible] fide discursiva [illegible] id est assensu [illegible] invenire [illegible] assensibus primorum principiorum certe ab his differt, quia veritas istorum clarissime apparet, ita quod ex sola terminorum apprehensione evidenter ea sic [illegible] fieri possit: [illegible] autem veritas mysteriorum fidei extremorum apprehensioni [illegible] differt, quia est obscurissima ideo maiori [illegible] [illegible] indiget ex iudicio [illegible] et [illegible] deficiente, mysteriorum [illegible] credibilitas, ut fieri possint.

[illegible] [illegible] fidelis quaeritur magis quod voluntas requirat assentiens [illegible] et applicat indigebit ad assentiendum mysteriis fidei, ei quod voluntas requirit ad amandum [illegible] sendum, atque voluntas exigit ex [illegible] iudicium, quod [illegible] [illegible] tamen dignum amore [illegible] [illegible] intrinsecus actus [illegible] [illegible], [illegible] sufficit sola apprehensio extremorum, [illegible] [illegible] iudicium [illegible], [illegible] exiget assentiendum mysteriis fidei, iudicium [illegible] mysteriorum [illegible] assensus [illegible] sola extremorum apprehensione.

[illegible] [illegible] acuminis [illegible], [illegible] defendunt posse requiri ad actum fidei iudicium morale certum et evidens de credibilitate mysteriorum fidei. Ita S. Thomas [illegible] a. 4. ad 2.m Valentia d. 1. q. 1. p. 1. Suarez d. 3. s. 12. Coninck d. 13. dub. 1. Vazquez 1. p. d. 5. cap. 5. [illegible] d. 14. s. 7. [illegible] Caietanus, [illegible], [illegible] alii [illegible].

[illegible] evidentia [illegible] est duplex a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex evidentia signorum [illegible], [illegible] mysterium fidei et de revelatione credibilitatis [illegible] [illegible] veritas mysteriorum et revelationis, quod neque oppositum appareat [illegible] credibile [illegible] de ea prudenter [illegible] assentiendum [illegible] [illegible]: [illegible] ad actum fidei [illegible] [illegible] evidentia de veritate mysteriorum et revelationis et sufficiens [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] requirant, et non [illegible] [illegible] sola negativa evidentia.

Denique [illegible] Tannerus in sua 1.a [illegible] q. 2. dub. 2. n. 31. refert [illegible] [illegible] recentiorum [illegible] [illegible] [illegible], quod debemus credere [illegible], [illegible] quod [illegible] credere [illegible] ad [illegible] credenda asserunt non requiri

reperiri [illegible] motiva credibilitatis, [illegible] sufficere revelationem credere [illegible] ulla imprudentia iudicio [illegible] probabili admittente formidinem [illegible] [illegible] credenda requiruntur iudicia de credibilitate revelationis [illegible] prudenter [illegible] talis revelatio [illegible] nec de illa dubitari. [illegible] sententia [illegible] [illegible] [illegible]

Decisio quaestionis.

[illegible] 1a [illegible] 2o. Ad actum fidei non sufficit iudicium probabile admittens aliquam formidinem de veritate [illegible], et [illegible] [illegible] revelationis. Ita omnes theologi [illegible] excepto [illegible] [illegible] [illegible] velani, qui singulariter in hoc negotio opinari [illegible] admittentes [illegible] actum [illegible] fidei [illegible] [illegible] revelationem [illegible] probabilitatem oppositam.

[illegible] [illegible] efficaciter [illegible] [illegible] [illegible] in no 25 [illegible] fidei actus debere esse firmus, et [illegible] [illegible] immutabilis, [illegible] [illegible] [illegible] probabilitatem [illegible] oppositi, [illegible] formidinem [illegible] [illegible] ter [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] id [illegible] credit [illegible] ita sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sola adest probabilitas [illegible] de veritate rei credendae [illegible] revelationis [illegible] [illegible] sufficit [illegible] probabile de veritate rei credendae [illegible] revelationis ad actum fidei.

[illegible] [illegible] [illegible] minor videtur indubitata [illegible] probari [illegible] solidae [illegible] sola [illegible] probabili esse de veritate revelationis [illegible] rei revelatae [illegible] dari [illegible] [illegible] [illegible] firmus et immutabilis [illegible] [illegible] speciali revelatione fide, cui [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidelis, [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] volunt [illegible] sequatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] firmiter et immobiliter, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probabilis et admittens formidinem [illegible] [illegible] [illegible] imprudens et temerarius [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] firmitate et immutabilitate [illegible] ad [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de veritate revelationis et veritate credendae [illegible] [illegible] prudens [illegible] [illegible]

et defendenda tali veritate vita in manifestum discrimen exponere,
sola ea probabili cognitione praecunte, nec fides potest deservire. Si fides potest
exponendae vitae indiscrete et defensione fidei cum prudentia, sanitate et salute
stare potest, non potest stare cum salute prudentia et sanitate exponendi vitam
indiscrete et defensione alicuius veritatis non potest stare fides. Sed ut dictum
est, non potest stare salus prudentia et sanitas vitam exponendi indi-
screte et defensione veritatis de qua solum habetur probabilis cognitio, ergo
nec fides divina cum illa potest stare.

4. Fides non potest esse firmus et immobilis assensus, quia
ab illo inconveniente in contrarium potest mutari, si fides esset de aliqua veritate
revelata, quae solum probabiliter proponitur, ab illo inconveniente mutari
potest, ergo non potest esse firmus et immobilis. Probatur minor, quia ceteris pari-
bus potest fieri, quod nullum est inconveniens quod dicta cognitio probabilis moveatur
in contrarium mutetur, si spe nihil melius et assentiens considerata ratione
contrariarum, et quae modo placuerant statim displicent, et mutata cognitione
probabili proponente in contrarium non potest mutari assensus, ergo sequitur quod fides.

Ex his satis perspicue constat, veritatem quae probanda assumpsimus
illius minoris maioris, adeo certam et indubitatam esse, ut eius prio-
rum dignitas sedere possit, quod non certius est, quod ex parte rei cognitionis fidei
fidei, sit certus et immobilis, ita quod careat periculo, et formidinis omnino
excludens. Clarum sit quod sit de potest ancipitis ostendat difficultatem ad suspicionis
et intendendi in suum bonum, cum fidei et humanae, ubi fallacia;
quod de illa maiori propositione non potest dubitari. Quo constat veritatem et certam
et consimiliter aeternam, quae in hoc efficacissimam firmitatem, et claritatem
reddidi.

Nullus intellectus, nulla facultas movetur ad eliciendum actum
suum, nisi adsit motivum et ratio formalis sub qua actio attingunt ad ex
intellectus tamen probabilis de revelatione veritatis alicuius rei revelatae
habere non habet motivum, et rationem formalem sub qua ratione attingit fides
divina, quod ex illius cognitione non potest moveri et incitari ad eliciendum
actum suum. Probatur minor, quod ceteris negantibus quod ex motivo
probabilis tamen vel existit infallibilis divina revelatione, stat non ex parte
illam vel existere revelationem divinam et lucidiorem quo stat, fides
fidei

forte non esset ita, et ipse iudicat quod sit ut ex vi illius necessario existimare sive moraliter existat infallibiliter revellatio, et si res ita se haberet, cum non existit motivum et ratio formalis in ratione obiectiva quae sit attingi certitudine fidei, ex vi cognitionis moraliter infallibilis.

Et ratio est, quia ratio formalis et motivum sub quo ratio attingit certitudine fidei non est alia quam auctoritas Dei revellantis, ut exigit applicata et proposita, id est applicata et proposita quatenus vera et realiter revellatio Dei, id est ex vi cognitionis moraliter infallibilis admittens formidinem partis oppositae, neque vere et realiter existit, quia in casu opposito non existit vera et realis revelatio, neque sum existimat sive moraliter existit infallibiliter, quia in casu impossibilis est prudens formido et suspicatio partis oppositae: immo in casu maiorem probabilitatem et certitudinem... ex vi cuius nunc prudenter creditur existere revelatio, et ex vi cognitionis moraliter infallibilis non existit ratio formalis et motivum sub quo certitudine attingitur certitudine fidei; stante quod non existente motivo et ratione formali nec facultas potest moveri per se ad eliciendum actum fidei.

Et confirmatur: quia voluntas applicans intellectum ad assentiendum rebus fidei ita prudenter et rationi consentanea debet esse, quod contraria sit imprudens et rationi dissona, ut Paulus dilucide expressit dicens, ad Galatas: Si quis aliud vobis evangelizaverit, licet Angelus de caelo, praeterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit; ad Galat. 1. id est quia imprudens, neque rationi dissona est voluntas quae avertit ab assentiendo probabiliter revelationi Dei, quae excluditur omnibus opinionibus et imprudentia aut culpa. Ubi potest applicari cum probabilis tantum de revelatione Dei et veritate mysteriorum non est sufficiens applicatio ad assensum fidei. Quae doctrina fiet ex dicendis clarior.

Sit 2.a Conclusio.

Evidentia solum negativa de revelatione Dei et veritate mysteriorum revelatorum non sufficit ad assensum fidei. Haec assertio ut diximus, contra aliquos recentiores qui hic doctrinam hanc ... vellent. Probatur facile, quia evidentia solum negativa nihil aliud importat, quam motivis

credendi

credendum ... evidens. Ergo nullum est prudens fundamentum ad assentiendum aut credendum contrarium eius quod proponitur. Consequentia: sicut evidens nullum est fundamentum prudens dubitandi, aut formidandi de veritate rei quae proponitur ... de fide revelata, ideo eius iudicium non est sufficiens ad assensum fidei. q[uod] e[ra]t ...

Confirmatur. Quia ex illo D. Paul. ad Galat. 1. si quis ... firma ad ... adeo fidei postulat ut a nullis argumentis aut vi sermonis ... dimoveri debeat, sed ad tam firmam ... non sufficit illa applicatio iudicii solum evidentiae negative, ut de evidentia ... ex praxi Ecclesiae ... quae nihil proponit credendum de fide nisi de veritate et revelatione constiterit evidenter non solum negative moraliter videri possit, ut videri potest in definitionibus et decisionibus ... quae de fide teneri debent, ... quas ferendas ... consilia ... nisi post exactissimum examen et ... tempore ... Pontifices ... approbationes fidei credendas proponunt. Ideo tam exquisito examine opus non esset, si sola evidentia negativa de veritate rei proponendae ... revelationis foret satis. q[uod] e[ra]t ...

... ad fidei assensum ... articuli revelati requiritur quod ... imprudens sit in ... cohibere aut suspendere assensum ... non est propositio articuli revelati solum evidens negative, ... sine ulla imprudentiae nota potest suspendere assensum ... rei de qua solum est negativa evidentia, ut nullus negare poterit, ergo non sufficit ad assensum fidei propositio articuli et revelationis solum evidens negative.

... probari potest quia illa maior ... ad assensum fidei ... quae ad ... applicet ... sit licitum illum mutari ... suspendere, ... solum negative evidens non est talis, ... accedente ... evidentia ... evidentia ... ut revera ... quo modo accedere assensui fidei ... sola evidentia moralis negativa ... applicatio ... licite potest mutari ... evidens ... non sufficit ad assensum fidei ... solum negative evidens.

Probatur id ipsum ... applicatio ... quod fidelis ita sit obligatus ... ad credendum

q[uod]

quod sunt tormenta graviora et mors ipsa pati debeat quam
fidem deserere, quam semel sunt professi, ideo est non sufficiens
applicatio solum neque evidens, quod ad prudens de ferendo
iudicium, aut suspendendum assensum, quod solum nisi evidentia inducimur
multo minores esse suffiunt, et quod manifestum periculum mortis;
quod tandem [illegible] minus verum est, quod ad fidei assensum talis
est applicatio rei credibilis et revelatae, quae prudenter [illegible]
et [illegible]. Dicitur esse evidens, quod si esset requisita ad fidem posset
prudenter superari, iam ut immediata [illegible] fides posset [illegible] et
deseri, sed dici non debet. Ad hoc, dico quod applicatio solum moralis evidens
neque potest prudenter superari. [illegible] applicata [illegible] evidens moralis
[illegible], ergo applicatio solum moralis evidens de revelatione et
veritate [illegible] revelati non est sufficiens ad assensum fidei.

Dices: de mysterio Trinitatis et aliorum difficilimorum
nulla melior est applicatio seu potest, ut credant, et tamen [illegible]
[illegible] de veritate ipsorum nullo evidenti [illegible]
dubitari [illegible] formidari potest, cum quaerens ad credendum [illegible], nul-
lus adest evidens [illegible], quod non potest negari, quod [illegible] et applicatio
[illegible] solum evidens neque sit sufficiens ad assensum fidei.
[illegible] neg[ando] [illegible]: quod dicta mysteria et cetera [illegible]
fidei non solum sunt evidenter credibilia, neque, sed [illegible]; [illegible]
[illegible] ipsorum et existentia [illegible] revelationis quae [illegible] illa [illegible]
[illegible] [illegible] certa, et [illegible] credibilitatis [illegible]
[illegible], [illegible] solum neque, [illegible] sicut credibilia [illegible].
[illegible] exacte debent [illegible]. [illegible]
[illegible] mysteriorum [illegible] fidei [illegible]
[illegible] metaphysica [illegible] moralis. [illegible]
[illegible] metaphysica mysteriorum [illegible]
[illegible] sufficere [illegible] fide credi[illegible]
[illegible] credibilitas. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible]

[illegible]

termino sit decursiva morali, veritatis et credibilitatis talium mys
steriorum, et revelationis de qua Loquimur, in eo sensu quo loquimur, con
certe negantes totum esse insufficiens, ut dicemus, et Arripa opposi
tione. Et nullus de facto certius est nobis, quod
in multa eaque moraliter irrefragabilia argumenta circumstantias
revelationis et [illegible] quod etiam credendi id velle nobis
vitiis probare. In [illegible] rationes, quae explicandis in sequentibus
magis ostendi.

§. 2.

Sit 2.a Conclusio.

Natura essentialis fidei, ut credibilitatis eorum my
steriorum, et ipsius revelationis non solum evidens morale neque etiam mo
raliter evidens potest: Ita Theologi in §. 1. citati, et alii communiter,
et expressis verbis docet D. Thoma in eo Art. 4. citato
ad 2.m ubi agens de evidentia credibilitatis ait: Nullus est credibilis
mysteria fidei nisi videret ea esse credenda per evidentiam signorum
vel propter aliquid huiusmodi.

Ex quibus verbis clarius potest dicere evidentiam non sufficere
ad assensum fidei evidentiam moralem credibilitatis, sed etiam requiri am
pliam [illegible], qualis est ea, quae colligitur ex evidentia signorum [illegible]
aliis motivis, et argumentis huiusmodi et idem dicit [illegible]
expresse D. Thomas et Doctores [illegible] subscribunt, videantur Caietanus
in [illegible] dictum articulum D. Thomae, Bañez dub. 3. ad 3.m Curiel [illegible]
dub. ultimo, et alii citati.

Probatur 1.o conclusio assertio; quod ad assentiendum rebus fidei
aliqua pars est applicatio credibilitatis suarum rerum, et revelationis [illegible]
[illegible] est, sed non sufficit ea, quae applicatio credibilitatis [illegible] probabilis nec
non evidens neque probabilis, ex 2.a et 3.a §. 1. ergo necessaria est, et
applicatio credibilitatis rerum fidei, et divinae revelationis sit evidens
moraliter.

2.o Probatur: quod omnis ipsa est applicatio credibilitatis requiritur
quae praecedenter ad evitandum et [illegible] credere, et [illegible]

mys

mysteriorum fidei, sed sola ipsa existentia et applicatio credibilitatis evidens fore est, quae praecedente non sit levitatis et fanitatis credere sublimitatem mysteriorum fidei, quae ita in sola minime probabili fore dicitur, quam Ser. Dyonisius in 3. dist. 24. q. unica ad finem dicens: Levitatis, et fanitatis foret certo credere sublimitatem mysteriorum fidei nisi certo sciret legem, et fidem Christianam esse a Deo mediis motivis credibilitatis.

Confirmatur efficaciter: quia cum fidei professio sit negotium quod pro mortalibus occurrere maius, gravius quae, ab eo quippe quod tanquam a principio, et fundamento bonorum eius summa vitae felicitas dependet; leve certe et fanum erit absque diligentiori examine, et exactima deliberatione et iudicio ad credendum se resolvere, ea maxime mysteria quae per sublimitatem suam longe superant captum nostrum, quod sola existentia et applicatio credibilitatis mysteriorum fidei, et revelationis divinae, evidens fore, esse quae praecedente non sit levitatis et fanitatis assensum fidei praestare.

Confirmatur secundo: quia existentia et applicatio credibilitatis fore inevidens non supponit examen dispendiosum, et exactam deliberationem, et iudicium: nam quanto diligentius, et exactius examen fore et quo fundamenta et motiva inquirit et ea credibilitatem mysteriorum et revelationis divinae evidentius fore ostenderent, quo accuratior deliberatio et maturius iudicium quod motivis credibilitatis fore evidentius inniteretur? Certe ista existentia et applicatio credibilitatis mysteriorum fidei, et divinae revelationis prudenter superari non posse, quia supponit existentiae et applicationis fidei divinae, quae invariabiliter et immutabiliter [illegible] nullo probabili, neque evidenti possunt ne quidem pervenire, quae possit prudenter superari, et mutari; ergo existentia et applicatio credibilitatis fore evidens, quod erat [illegible].

Confirmatur tertio, quia qui a sua manuductione fidei assensum praestat non cito credit: nam quod amplius est expectaturus, aut investigaturus certius et exactius verum indagare, quam quod summus est in nostris prudentiis sive evidentia et certitudine naturali [illegible];

Ergo non sola negativa evidentia durat, cum possit haberet retro fidei
cum crederet, quia non expectare propterea credibilitatis, quae rerum
exacte perpensis potest, immo debet fieri, ad decernendum in rebus
tanti momenti, utique de tanta summa agitur, revera evidentiae credi-
bilitatis positivae, adeo quod Leviores animi a sapiente arguerer
Ecclesiastici 19. vers. 4. ubi dicitur: qui cito credit levis est corde
et minorabitur, idest quia non videns evidentia signa credibilitatis, ut
interpretatur noster Cornelius: dicitur credit parvi iudicii est, et minorabitur
tam sapientia, tam famam et nomine, debilitatur rebus impostoribus,
et subire insipiens. Ac sic in veritate amens, quo ad assensum
fidei evidentia signa credibilitatis mysteriorum fidei, et revelationis
necessaria sunt.

Probatur 2º: quia ea evidentia credibilitatis mysteriorum fidei
et revelationis requiritur, quae non solum hominibus, sed Angelis ipsis idest Deo
est resistenti resistendum, si contrarium quod nos impossibile est praedicare ut dicitur
ex illo textu celeberrimo Pauli ad Galat. 1: sed et si nos aut
Angelus de caelo etc. sed adhuc requiritur talis evidentia credibilitatis, quae
prudenter vel superari non possit, ergo evidentia positiva credibilitatis
mysteriorum fidei, et divinae revelationis, quae sola superari pru-
denter non potest. Ergo etc.

Probatur 3º: Quia ea propter et applicatio credibilitatis
mysteriorum fidei, et revelationis necessaria est ad assensum divinae virtutis, quae
non relinquat locum ad deserendam fidem ex aliis suis prudenter amplec-
tendis: immo talis applicatio est quae requiritur, quae omnes alias sectas
quam fides et incredibiles, si prudenter, etsi vellet homo
generare debeat repudiare. Sed haec solum positiva, et applicatio credibilitatis
mysteriorum fidei evidenter positive potest praestare. Ergo etc.

Probatur 4º: Quia positiva et applicatio probabilis tamen, immo, et
negative evidens relinquit locum ad prudentem mutationem fidei,
et alias prudenter admittendas si accedat suis positiva et applicatio
moraliter evidens positive. Ut positiva et applicatio solum probabilis,
vel solum negative evidens, non relinquit aliarum sectarum incredi-

816

fides et reputari dignas. Imo si forte possent ut magis credibiles quam vera fides, si ipsi cognoscerent et applicarent proval evidentia credibilitatis; ab applicatione vero ex parte evidentis potentie conuiicti Longe ad prudenter deferendum fidei, et ita quoque se convertendum, quia proval evidentia certitudine moralis a nullo ... reddi ... intra prudentie limites vinci potest. ... fluat ... tale applicatio, et per quod esset secte evidenter incredibiles, ... impossibile ... eius evidens certum, ... alterum ... inevidens, et incertum; quod sola ... evidens ... credibilitatem mysteriorum fidei, et revelationis ... sufficiat ad actum suum vinciendum.

Addo quod tam firma adhesio requiritur ad fidem, quae nec tormentorum, nec ipsius mortis metu sit dissolvenda, ... summa ... fidei ... quae in morali prudentum existimatione summa ... animi ... in ... evidenti potentie morali, cuius resistere ... manifestam dementiam ... quia ... suum vinciendum.

... aliis omnibus ... constat evidenter ex text. Marci cap. 16. ubi mittens Christus Dominus discipulos suos ad disseminandum Evangelium in universum mundum, motiva et argumenta credibilitatis ... credibilitatis ... signa autem eos, qui crediderint, haec sequentur in nomine meo daemonia eiicient etc. ... sufficit ad ... fidei ... evidens ... moralis evidentiae potentie.

§ 5

Sit 4 Conclusio

Assensus fidei ... et applicatio credibilitatis mysteriorum fidei, et revelationis evidens ... ex omnibus motivis, et argumentis in particulari ... attactis, quibus ... iudicatur ...

vel sufficienti

sed sufficit prova evidentia ex ijs motivis ... credibilitatis ...
in confuso importatis, dicta Gran. sic tt. 2. ... s. 2. n.). et
apud illos Canus, Valentia et Turrianus, et a nullo potest negari.

Probatur ... efficaciter, quia si ita perfecta evidentia credibilitatis mysteriorum fidei, et divinae revelationis requireretur in credente, maior pars populi christiani non elliceret actum fidei, cum illi semper advertant enumerationem illustrium motivorum in particulari, neque advertant illorum efficaciam, sed dicere ex catholicis paucissimos esse vera, et tali fide credant temeritatis et impietatis ... praesertim ...

Confirmatur quia ille sed dubio ... sufficientem ... et applicationem credibilitatis mysteriorum fidei et divinae revelationis quia ... applicatur immitentis auctoritatis Ecclesiae Catholicae proponentis, etsi in particulari non distinguat motiva et fundamenta quibus tanta excellens auctoritas stabilitur, nec quisquam ita audax et pervicax ingenii erit, qui neget esse ei sufficientem propositum articulum quem agnoscere ab Ecclesia catholica proponentis ... universo populo, ut crederet sibi fide imperare, talibus motivis inductus. Ergo ad actum fidei eliciendum non est necessaria ... et applicatio credibilitatis mysteriorum et divinae revelationis ex omnibus motivis et ... credibilitatis in particulari et expresse attactis, sed sufficit, et applicatio ex ijs motivis in confuso et in generali importatis.

Confirmatur secundo quia ad fidei acceptandum ... virtutis actum eliciendum ea sola ... et applicatio credibilitatis requiritur cui resistere non nisi ex temeritate et pervicacia animi potest, sed si expressa particularis quibus motivorum ... ... ille non opponi catholicae Ecclesiae fidei proponenti, aut ea, quae proponit debite canino reddere, curiose ... scrutari et ... velle ... privare suae auctoritatis iudicio subijcere, quae tam publica et tam accepta maiori auctoritate definivit, etsi in particulari et ... non appareant ... et fundamenta quibus tam summum iudicium stabilitur temerarius certe, imo pervicax, et insipientis animi ...

Probatur secundo: si requireretur evidentia credibilitatis ex omnibus motivis in particulari quae potest ... ad actum fidei, sed sufficere evidentia

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], et in gratis importaris [illegible]
re poterit, ut q[illegible] [illegible] p fide Xpi[illegible] induisset [illegible] dia [illegible]
[illegible] posset expolliare a fide, q semel p[illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] apperte [illegible]

Pro m[illegible] q a b infideli ministro [illegible] dogmata p
poni ei possent p longe meliora et evidentiora [illegible] narrant mi
[illegible] [illegible] sue [illegible] fide dignimis [illegible] historijs [illegible] mi
racul[illegible] ostensa [illegible] populis et [illegible] mirabili [illegible]
[illegible] animorum [illegible] [illegible], et deffens[illegible] [illegible] p sanguine et
[illegible] et alie, que [illegible] dogmarite [illegible] ostendere [illegible]
ad mortales ad suu[illegible] rete infelicitate trahendu, q a fide, q
semel p[illegible] [illegible] licite possent recedere.

[illegible] q a b recedere a suscepto [illegible] q [illegible]
multo certius, et [illegible] appare[illegible] prudentis [illegible] imprudentis
[illegible] et dure cervicis [illegible] velle [illegible] p[illegible] [illegible] perseverare
[illegible] liceret eis, q semel fide[illegible] suscepere induci evidentia credibilitatis
[illegible] motivis [illegible] [illegible], et in gratis [illegible] fide[illegible] deserere
[illegible] falsis dogmatibus clarius q veris.

Ad [illegible] arg[illegible] [illegible] solutio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] veritas dissolvere grave [illegible]. [illegible] q more, ad
[illegible] [illegible] [illegible] q a b infideli ministro p poni [illegible]
[illegible] dogmata [illegible], et [illegible] motivorum credibilitatis [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] inde. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] externa videat meliora et efficaciora [illegible]
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] inferior [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fide, ad fide[illegible] deserendam [illegible]
susceptam, q ad illam [illegible] [illegible] [illegible] uera
[illegible] interiora adminicula et auxilia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] quasi [illegible] agentis ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] Martyres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] armis instruxit [illegible] [illegible]

[illegible]

Crudelitas a fide quam in Baptismo susceperant [illegible] per
[illegible] malorum [illegible] minantes, et temperint [illegible] flammis
[illegible] [illegible] ceteris tormentorum artificijs ultro [illegible]
indefessi sue fidei divinitus superabunt.
Ergo [illegible] maxime [illegible] communis misericordia
Dei [illegible] cum ijs, quos semel in baptismo [illegible] ser-
vari [illegible] illud Isaie 49. vers. 14. Et dixit Sion
dereliquit me Dominus et Dominus oblitus est mei. Numquid oblivisci potest
mulier infantem suum ut non misereatur filio uteri sui? Et si illa
oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Et certe non est passurus
Deus illos fideles tentari supra id quod [illegible] gratia [illegible] in baptis-
mo susceperunt resistere [illegible]; asserente id Apostolo Paulo 1. ad
Corinth. 10. vers. 13. Fidelis autem Deus, qui non patietur
vos tentari supra id quod potestis.
Et [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] sacri [illegible]
[illegible] sumunt [illegible] ad superandas tentationes [illegible]
[illegible] et a libero [illegible], Deum rite invocantibus eiusque
gratie ut par est cooperantibus, quod etiam asserunt [illegible] 27.
Can. 9. [illegible] 6. Can. 11: [illegible] preclare [illegible]
[illegible] de penitencia: Sic, inquit, [illegible] iumentis non [illegible] imponunt
quam ferre queant, multo minus [illegible] crux tentationum
imponit Deus, quam ferre queant. Et rursus alia [illegible]
[illegible], Aliter sumpta a figulo [illegible] vasa sunt igne excoqui
et solidari [illegible] sinit, si non [illegible] adorari; videndus [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] Cornelius [illegible] et sapientissimus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] volunt. [illegible] 27. [illegible] 2. et 30.
Dum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] moralem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] fideles [illegible] ad veram fidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] semel susceptam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et corroborat, contrariam [illegible] qualiter
[illegible] [illegible] ad inducendos eos in errorem, et apostasiam

a fide, atq adeo nulli ... ejus sit ... vicere
a suscepta fide recedere.

Superioris doctrinae dilucidatio.

Dico 1° ... sufficit ad assensum fidei quod ... credibilitas mysteriorum ex quo ... motivo ... sit evidens ... moraliter ... a fide prestitum ... assensio non minus certa, quam ... expressa ... requirunt ad assensum fidei ... certa ... evidens ... motiva ... in ... imo adeo certae, quod a nullo ... [illegible] ... rationibus.

2° ... ad assensum fidei ... [illegible] ... articulorum ... resistere ... formidare, timere, ... [illegible] ... moraliter evidens ... motivo ... resistere ... moraliter ... imprudens ... formidare, timere ... motivo ... credibilitas mysteriorum moraliter evidens ... sufficit ad assensum fidei ...

3° ... ad assensum fidei ... credendi ... veritati ... moraliter evidens ... motivo ...

4° ... pueri ... credunt ... articulos ... credibilitatem ... [illegible] ... fide ... sufficit ad assensum fidei ... [illegible]

qui credimus ex [illegible] quod sit moraliter evidens [illegible]
certo [illegible] instructionis [illegible] ex quo [illegible] [illegible]
[illegible] dices [illegible] instructio [illegible] doctrina
quae innititur sola auctoritate parentum [illegible] parochi, non est mo-
raliter evidens [illegible] probabilis tantum [illegible] non sufficiens ad
[illegible] fidei assensum [illegible] ut oportet [illegible] dixi [illegible]
[illegible] doctrina quae innititur sola auctoritate parentum
[illegible] parochi non est moraliter evidens absolute [illegible], seu nulla [illegible]
[illegible] [illegible] credentium. Non est moraliter evidens [illegible] puerorum
et rudium [illegible] quorum iudicium [illegible] nullo modo decet negotiari.
Et [illegible] nulli [illegible] infantes, pueros, rudes [illegible] addictos
et iuratos [illegible] dico esse debere in verba maiorum [illegible]
[illegible] et [illegible] ab iis [illegible] recedere [illegible]
[illegible] nec [illegible] et auctoritatis [illegible] et auctoritate
Dei et [illegible] eius ministros loquitur [illegible]
[illegible] credibilium mysteriorum fidei [illegible] illorum moraliter evidens.
[illegible] quod moraliter evidens [illegible] aliquid [illegible]
cui resistere et [illegible] dicere [illegible] familiare [illegible]
[illegible] [illegible] sed parvulos rudes [illegible] quos
[illegible] et discernere [illegible] non decet [illegible] auctoritate suorum parentum
[illegible] parochorum, qui crediderunt [illegible] doctrinam fidei [illegible] et auctoritate
[illegible] Dei ministros [illegible] [illegible] eius [illegible]
[illegible] evidens [illegible] [illegible] adeo [illegible]
[illegible] adeo [illegible] inquit [illegible] 2. de
fide [illegible] 3. [illegible] 2. [illegible] adeo negari [illegible] neget [illegible]
populi christiani vera fide credere [illegible] audiverit enumerationes illorum
[illegible] credibilium mysteriorum [illegible] fidei nec advertent illorum [illegible]
[illegible] multi [illegible] credentes [illegible] [illegible] alterum
parochum [illegible] religiosum. [illegible] autem [illegible]
[illegible] [illegible] credunt [illegible] innumeros [illegible] populos [illegible]
[illegible] instruunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fidei [illegible] demerent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sufficit [illegible]
[illegible] dices [illegible] sufficeret [illegible] credidit
1843

soly innitens Auctori[tati] maiorum adaptari fidei ad credendum, non
opportet iam fidem semel susceptam, et sufficienter propositam, et applicatam
licite posse mutari accedente alia longe meliori, et efficaciori
quae [per] Ministros neque explicatur, sed ad capiendum artificiosissime propo-
sitis argumentis credibilitatis, sua falsa dogmata proponat et doceat.

Dixi iam dictat ... exempli gratia ... instructus
Ministri neque omnino diabolicis artibus ad illudendum ... non Tere
... ad ... apostasia a fide, quia ... illa ...
... mysteriorum verae Religionis, quae ...
... sufficiens ... ad fidem ... recipiendam, ... interiore ... gratiae
... Deo ... gratiae et indies ... susceptae semel ... cooperentur.

... Excedat doctrina ... sufficere ad
... fides ... opportere ... et applicatas credibilitatis mysteriorum
... aliis ... dogmata ... cadere possit, ... doctrina ... et.
Prosequitur, quia nimirum certa et evidens est instructio Paren-
tum ... haeretica dogmata erudientium filios suos ...
... Catholicorum ... instructio ... eos in ...
... Catholicae doctrinae ... nimirum ... fama ...
... a ... doctrina ... Veronius
... ad ... recipiendam fidem ... opportere
... credibilitatis ... sufficere ... et applicatas credibilitatis ...
... cadere possit in dogma ... et
... fidei ... certus et infallibilis ...
... falsitatis, et incertum, ...
Hic argumentum adeo grave ... et ...
... in ... posse ... expediri.

Canon

Fides ad fidem requisita, adeo infallibiliter
debeat ... ut falsitati ... cadere
nullo modo possit.

Sapientia Lucas ...

1575. [illegible] Sanc[tus] [illegible] in [illegible] [illegible] regener[illegible] [illegible]
[illegible] dicens [illegible] posse [illegible] [illegible]
[illegible] fide credendum [illegible] propter [illegible] videntur [illegible] [illegible]
redientes qualis [illegible] [illegible] fidei [illegible] dogmati vero adhi-
beres. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] citari [illegible] Card. Bellarm. lib. 5. de [illegible]
[illegible] [illegible] cap. 3. [illegible] adhaerendo fidei certitudine [illegible]
infallibilitate [illegible] exigere [illegible] [illegible] et applicatas [illegible] certo
et indubitatam veritatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] non est [illegible] ad meram [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] indubitatam, [illegible] [illegible] et applicatas credibilitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q. 2. art. 6.
[illegible] [illegible] [illegible] fideles [illegible] credere [illegible], qui cre-
dunt motos auctoritate [illegible] [illegible], qua [illegible] non [illegible], [illegible]
[illegible] sua culpa, moveri possunt ad credendum aliquid falsum, [illegible]
docet expresse Bannez [illegible] q. 1. a. 3. dub. 4. [illegible] ad [illegible].
[illegible] [illegible] ad [illegible] dicq. 1. [illegible] 4. § 3. et [illegible] Tannerus tom. 3.
d. 1. de fide q. 2. dub. 5.

[illegible] ipsum etiam [illegible] [illegible] [illegible] docentes, posse
aliquem [illegible] minori certitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assentiri [illegible] credibilitate, qua
[illegible] [illegible] fideles assentiuntur [illegible] veritati fidei. [illegible]
lib. 3. [illegible] cap. 10. [illegible] dicit [illegible] non esse dubium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erroris et addit quin imo [illegible]
[illegible] suorum errorum quos catholicos existimant veritates tantum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] articulorum fidei

[illegible] in eodem [illegible] [illegible] 1. [illegible] q. 1. a. 5. dicit [illegible]
certum, quod [illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible] adhaerere [illegible]
certum [illegible] firmius errori, [illegible] ad[illegible] catholicus veritati
[illegible] [illegible] posse firmius adhaerere rei ipse dubiae [illegible]
[illegible] et [illegible] rei certae. [illegible] Bannez [illegible] q. [illegible] a. 5.
[illegible] [illegible] aliquos [illegible] firmius ad[illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] alii veritatibus, [illegible] docent [illegible] 2. 2. q. 10.

a.

a. 1. dub. ultimo et [illegible] in Trident. cap. 13. et alij etc.

Ad 2. probatio [illegible] defendenda a [illegible] quia ad assensum fidei solum requiri [illegible] et applicationem credibilitatis mysteriorum evidentiam moralem [illegible] sequentia [illegible] procedere videntur. Evidentia quippe moralis non est absolute et simpliciter [illegible] et metaphysice [illegible] incompatibilis, ut omnes unanimiter asserunt, et ideo [illegible] posse de revelatione et credibilitate dogmatis [illegible] clara evidentia [illegible] [illegible] sufficeret ad assensum [illegible] et infusae fidei [illegible] et a Deo revelatum dogma caderet omnino.

[illegible] Sentiendum

Dico 1. non requiri adeo infallibilem evidentiam et certam [illegible] et applicationem credibilitatis mysteriorum fidei ad assensum [illegible] [illegible] quae sit ex genere suo incompatibilis cum [illegible] dogmate. [illegible] ut [illegible] Suarez ipse Bellarminus [illegible] [illegible] videntur sentire, si coherenter [illegible] vellint, [illegible] ipsi docent [illegible] ad assensum fidei [illegible] et infusae ad [illegible] articulis vere a Deo revelatis evidentiam moralem de revelatione [illegible] et credibilitate eorum sufficere, adeoque [illegible] applicationem [illegible] suo [illegible] dogmate [illegible] negare non posse.

Et probatur [illegible] [illegible] ad [illegible] fidei assensum ad [illegible] mysterijs a Deo revelatis [illegible] et applicationem credibilitatis moralem evidentiam sufficere [illegible] [illegible] adversarij non nisi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite praecedenti, [illegible] ex [illegible] suo non incompatibilis [illegible] dogmate, [illegible] [illegible] et applicatione [illegible] adeo [illegible] infallibili et evidentia morali, [illegible] [illegible] [illegible] formidare [illegible] non nisi [illegible] [illegible] [illegible] apparentibus suis, et maioribus [illegible] [illegible] non audire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa adeo [illegible] gravi-

qd. arbitrio ducti q̄ proprio n̄ debent reputari . . . et a porticu
suspendi adversarii vere ī naturali . . . fidei n̄ ē irreprehensibiliter . . . ex
. . . suo . . . dogmate.

. . . : qd. ut bene Salmanticenses dixit, frequentius
e error dubitare hæreticus posse devenire ut credibilius aucti-
oritatem . . . adeo certa firmiter . . . atque catholicus . . .
manifestissima . . . qd. firmitas . . . credendo, quasi
de his ad . . . credibiliter mysteriorum verorum . . . sufficiente
ad approbandum . . . in naturali . . . ex . . . e . . .
ī dogmate . . . potest . . . placere, ut nemini . . . [illegible]
ad . . . dogmata.

. . . Ex Dannen ibi n. 121: qd. ex
. . . nullus infidelis firmo . . . et indubitato fide
. . . falsi . . . divinitus revelatum credens posse excusari sa . . .
a temeritate credendi, . . . ut qd. . . .
. . . adeo certa fide credat aliquid . . . divinitus revelatum
. . . videtur absurdum, qd. . . . nullus infidelis . . .
sive falsi . . . divinitus revelatum certa fide credentes ex-
cusari . . . invincibiliter . . . qd. . . . negant
. . .

. . . Ex Coll. n. 122, qd. . . . nemini . . .
. . . si alioqui obstinatio invincibilis excusaret ab erroribus . . .
. . . fide . . . vera, et naturali fide assentiri, nec . . . veri-
tatis, quæ vere, et catholica fide . . . absurdum
. . . qd. . . . nemo talis . . .
. . . fide . . . placere Deo, et salvari e impossibile. . . .
. . . in talibus . . . fidei . . . credat indubie . . .
. . . motiva . . . ipsi . . . evidentia . . . qd. . . .
divinitus revelatum indubitata fide credibile ee . . . nec . . .
. . . fidei . . . ita sufficienter credibilia ee ut . . . fide . . .

. . . talibus . . . Canonica . . . videri . . .
. . . Danneru . . . ad . . . fidei . . .
. . . applicato credibiliter articulorum a credendi

sit adeo infallibilis et certa, quod sit ex [illegible] suo inseparabilis [illegible] obiecto [illegible], [illegible] si tallis [illegible], applicatio per humana media naturalia [illegible] ex [illegible] cap. [illegible] [illegible] tom. 3. [illegible] fidei certitudo non [illegible] [illegible] ex [illegible] applicat. [illegible] [illegible] ex suo [illegible] [illegible] alia auctoritate, [illegible] [illegible] attingit [illegible] [illegible] mate, [illegible] [illegible] [illegible] articuli [illegible] [illegible] appetitiva facultatis non de [illegible] [illegible] specificata [illegible] [illegible] applicat. [illegible], que se [illegible] [illegible] innes. [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] convenit ceteris affectibus, [illegible] non specie [illegible] [illegible] applicat. [illegible] [illegible] [illegible] a causis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auctoritas [illegible] Dei summa certitudine et infallibilitate [illegible] quod non obstante [illegible] applicat. credibilitatis articulorum [illegible] [illegible] suo non [illegible] [illegible] [illegible]. potest stare certitudo et infallibilitas [illegible] [illegible], adeo quod [illegible] [illegible] fide optime stare poterit.

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Obiicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adiecimus, [illegible] [illegible] [illegible] posuit [illegible] [illegible] [illegible] credibilitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] teneamur, certo, et indubitanter assentiri credere, id [illegible] [illegible] revelare non aliquem incertum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: imo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex suis [illegible] [illegible] clare, et aperte [illegible] [illegible] fide credibilitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credere posset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] invincibilis ignorantia [illegible] [illegible] vera, et catholica dogmata [illegible] negare [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incertitudo non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo adiiciis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] certitudine et indubitatione ex [illegible] suo [illegible] [illegible] [illegible] summa veritas, altera [illegible] [illegible] [illegible]

Distans

4.

vocant [illegible], et hoc [illegible] non [illegible] suppositum [illegible], ut agitur
[illegible] requirimus, [illegible] conditionem [illegible] adeo firmi credibilitatis
fidei esse debemus, quod in nobis [illegible] stabilis, a [illegible] recedere,
nisi vero [illegible] hesitare, aut formidare potuerimus.

Dico 2.º quod quod credendum non est [illegible] omittendo ad [illegible]
[illegible] id obtinere, [illegible] [illegible] [illegible]. Probatur. Certe ex
[illegible] [illegible] colligi potuerit de facto non [illegible] evenire quod suf-
ficiens [illegible], et efficax credibilitas, ad credendum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dogma, ergo [illegible] specialissimam curam [illegible]
scilicet removendo credibilitatis [illegible] dogmatis [illegible] ex neces-
sitate indigentia ipsius fidei [illegible], quae [illegible] admittit, ut [illegible]
ex [illegible] suo [illegible] doctrina [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ingratis [illegible] formatis, [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccatores, [illegible] specialem curam quod Deus [illegible]
[illegible] [illegible] illos incircumcisos, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

Dico 3.º [illegible] duo genera credendorum ex [illegible]
[illegible] in [illegible]: alia non [illegible], quorum [illegible] [illegible] fides, [illegible]
ad [illegible] placere Deo, nempe illa tria, quod Deus sit, quod
[illegible] in nostris operibus [illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible]
Deus sit [illegible] remunerator, quae [illegible] [illegible] [illegible] cap. 2. requiruntur
ex indigentia [illegible] fidei. [illegible] sunt quae [illegible] requiruntur [illegible]
attenta speciali providentia, qua Deus [illegible] curam [illegible] [illegible]
[illegible] attentis [illegible] statibus [illegible], nempe Deum esse trinum [illegible]
[illegible] in nostris operibus ex [illegible] meritis [illegible] veri Dei [illegible]
[illegible] nos tradens [illegible] in manus [illegible]
quae [illegible] requiruntur [illegible] attento [illegible] [illegible].

Quae dicta [illegible] [illegible] veri [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] credibilis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] impossibile [illegible] placere Deo, [illegible]
[illegible], qui vult omnes homines salvos fieri, et ad agnitionem veritatis
venire ex Pauli 1. ad Timot. 2. ver. 4. [illegible]

testes Dei, vtque Sacri Interpretes, et Doctores vnanimiter asserunt praeparat [illegible] naturaliter nata ad salutem, atque adeo illuminatus, quod possint ad [illegible] fidei cognitionem venire [illegible], vt nullus [illegible] fidei [illegible] vt [illegible] culpa [illegible] ignorantia, aut errore inuincibili eos aut neget, aut negligat.

[illegible] nihil refert, [illegible] euidentia non [illegible] notam [illegible] naturalia ad salutem [illegible] euidens incredibile [illegible] euidenter credibiles, id est [illegible] potest [illegible] credibilitatis euidentes [illegible] non [illegible] et simpliciter [illegible] repugnare [illegible] rei [illegible] Suarez [illegible].

[illegible] qui [illegible] aut [illegible] semel fidem [illegible] culpa [illegible] maiori et meliori [illegible] dogmatum [illegible] erroris [illegible] ei [illegible] vt [illegible] perseuerare [illegible] ad [illegible] ministris [illegible], quod dici non potest.

[illegible] posse ei, cui fides semel [illegible] fidei [illegible], vt [illegible] dogmatum meliore [illegible] incapax [illegible] fidei [illegible] quae [illegible] introducentem [illegible] fidem [illegible] culpa [illegible] perseuerare [illegible] sufficienter [illegible] cognitionem credibilitatis [illegible] euidenter, ita certa [illegible] non [illegible].

[illegible] non potest [illegible] multo magis [illegible] [illegible]

4

[illegible] ut [illegible] , in [illegible] [illegible] q. 1. [illegible]. [illegible] n. [illegible] [illegible] determinar[e] [illegible] [illegible] Deus [illegible] mentes [illegible] movere ad singulare genus ut acquisita iustitia recipienda, [illegible] sufficiens esse veris fidei assensui, [illegible] [illegible] Trident. S. 6. [illegible] q. [illegible] [illegible] peculiari revelat[ione] posse [illegible] ut infallibili fide credere se esse iustificatum, [illegible] multo minus sufficeret [illegible] ad assensum verè divinae fidei [illegible], [illegible] revelatum a Deo [illegible] veram [illegible].

Fides [illegible]. Nulli n. [illegible] speciali revelatione [illegible] innotescere propria sanctitas, [illegible] temerarius [illegible] prudens [illegible] de ea [illegible] [illegible] [illegible] dogmatis [illegible], ea n. ut [illegible] ut [illegible] credibilia [illegible] proponi [illegible], [illegible] imprudens [illegible] manifestum [illegible] revelari, [illegible] [illegible] nulla [illegible]. [illegible] posse [illegible] proponi ut divina fide credenda [illegible] [illegible], [illegible] evidentia [illegible] applicat credibilitatis, qualis [illegible] sufficeret [illegible] fidei divina dogmati vero [illegible].

[illegible] difficultatis [illegible].

[illegible] assensus [illegible] ad [illegible] fide [illegible] [illegible] revelatum evidenter moraliter [illegible] [illegible] veri fidei divinae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moraliter evidens ut [illegible] [illegible] [illegible] vera [illegible] realis [illegible] [illegible] credenda, [illegible] [illegible] moraliter [illegible] [illegible] veri [illegible] acquisitus [illegible], [illegible] [illegible] existimare [illegible]

[illegible]

im. et affirmaverunt.

2a. nec aliquid illi, quae fieri dogmata opponi solent

3a. Evident. credibilia sint evidentia naturalia: an ponit naturales, sed evidentia

et evidentia naturalis: in iis non esse naturalia evidentia in se, ex eo diximus

alium inquam quod deducerent ad credendum aliqua, et naturali fide .. scholastici diximus

alium, et in iis inducunt ad credendum et fide requisita, et sunt etc.

4a. Atque doctrina in sua maiori superioris doctrinae ambobus tradita

elucidat evidentia, quia in iis quae evangelicae credibilitatis verum sunt

dogmatum credere, et doctrina non est in ordine veritatis, ut

sunt divinum, et ordine certitudinis, et evidentiae moralis credentionis alii

ad assentiendum, in quo quod veritas est fortissima, magna certitudo ... sit

esse indubitatum.

5a. Circa credibilitatis mysteriorum fidei quae evinci inducit

ad praestandum assensum ad quod sint pertineant fide, aliis omnibus dicendum:

fidei, a fidei sine una sine specialis cuiusdam fructus et subordinatum

et subiecto etc. Ita S. Thom. dic. q. 1. a. 4. ad 3. cuius ratio est:

quod ad quod liber sine pertinet illa ... quae ad actum suum venire

habet, et sine fidei pervenire non potest ad sum actum et credibilitatem

... mysteriorum; quod ad illa debet pertinere ... credentis actum,

in se quae est ... et specialem ad fructum ... credibilia ... quae

ei sine ... tamen sunt ... et derivativus, ut pertinere ad

... tamen ... medium ... suum

quo transit ad ... sibi ... ducendum ... ad suum ... sine,

quae ... ei subiectum et subordinatum tamen quae ad ... partem

quae derivativa.

6a. quod doctrina nihil momenti potest opponi; nec dicere.

illius actus non est ... fidei, quod ... aliquid ...

ut motivis credibilitatis ... sed ... non ... actus

... et debere fidei, qui de suo ... etc.

... quod ... et medius tales sine, ad suos actus ...

... actus de credibilitate mysteriorum fidei ... sive ...

... ullo fundo ... quod alii obiiciunt: non posse eorum

actus

cris et sincere ad [illegible] specialiter [illegible] neq separatur ... practica, illa aut notia et speculativa ... dicta notia practica est, nec opus requirit ... actus fidei. Videri
[illegible] standus, qui deffendit [illegible] Tomas ... et conter ... sic q. ... q. 1. a. ... 2. p. 4. ad 3.

[illegible] ... Aliquando videtur, quomodo debeat
[illegible] ... alicui ... Angelo imm. ... proponendus a Deo
q. ... Sam. 3. ... cap. 15. ... videmus
fidei contra ... illa imitar ... debet a Deo ... lumine ... a ... proponenda ...
... Deo, et noie ipsius ... et annunciare ... fidei ...
... notandus est ... qui ... omni qui
a ... sit arevelat, qua Deus ... et
a ... enunciat, qua ipse acceptus a Deo ... populo;
q. si de ista quasi ... Dei loqui ... termo ...
... ab ... Angelo posse fieri ... industrias, ...
... Angeli, et ... sunt apti ministri Dei, ad ministerium ...
... ... videri ... Swenkfeldiani, et Anabaptiste, Libertini, seu ...
... illuminati, seu ... Temporal, ... scripture ...
... Universi ... privati revelanitus ...
quasi singulis privatis a Deo fide revelanda et proponenda ...
... optimo refutanda. Videatur Belarm. lib. 1. de verbo
Dei cap. 1. 2. et 3. et lib. 3. cap. 10. Tanner ... 1.
de fide q. 2. dub. 3. et alij; et nos de ... qui ... magis ... pertinent, qui ad ... dicit, ad ...
...

Caput 4m

[illegible] evidentia revelant, et evidentia qua
dicit in attingere, mysteriorum fidei possunt
substere ... ipsius.

Tertio Notationes

Evidentia revelantis propter actus fidei
subsistere in illius sa[illegible] actu fidei, et actu [illegible] eiusdem [illegible]
[illegible], [illegible] pugnant [illegible] sese. Et ideo in [illegible]
[illegible] [illegible] omne [illegible] cedere dictas [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] insparabiliter fidei [illegible] eiusdem [illegible], et
adeo propria fidei [illegible] obscuritas et inevidentia [illegible] errore
[illegible] in esse [illegible] claritas et evidentia [illegible] minime [illegible].
[illegible] quaestio ita, quo possit a [illegible] disparari [illegible] inhiberi.
[illegible] [illegible] evidentia [illegible] [illegible] sequatur [illegible]
[illegible] [illegible] evidenti revelatur et evidenter [illegible] [illegible]
mysterium fidei.

[illegible] gravissima [illegible], et satis celebris [illegible] clarit[illegible]
et [illegible] [illegible], quapropter [illegible] exponere debet [illegible] [illegible]
[illegible] evidens [illegible] certe ignorat [illegible], et [illegible] incedunt ad ex-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnino explanationibus, quas [illegible] invitet
[illegible] [illegible] maxime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] evidens [illegible] [illegible] expressio mentalis
[illegible] imago [illegible] [illegible] revera [illegible] [illegible] terminum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evidentia [illegible]
[illegible] notitia clara, et [illegible], [illegible] ita clare, et expresse
repraesentat [illegible] [illegible] oculis [illegible] videret. [illegible]
[illegible] [illegible] evidens [illegible] mentalis expressio [illegible] quando
[illegible] repraesentat [illegible] ut [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ocularem.

[illegible] [illegible] evidentia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] S. Thome, et [illegible] fere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

mentis clare manifeste ex illa demonstratione adeo dicitur in quia [illegible] propter quid, Sed et in demonstratione que dicitur a priori et sumitur ex causis, et in demonstratione que dicitur a posteriori et sumitur ex effectu: [illegible] effectum sit imagine ex eo [illegible] dubio [illegible] notia evidens [illegible], ut revera est ipse, et sumitur ex imagine [illegible] evidens nota [illegible]: ex eo [illegible] expressa [illegible] effectu a [illegible] posterior [illegible] nota evidens, Sed expressio, et imago mentalis [illegible], ut ipse revera est, et sumitur ex ipso [illegible] evidens nota [illegible] imaginis.

Qua [illegible] [illegible] demonstrationem [illegible], quomodo id poterunt [illegible], [illegible] expressa representationem [illegible] evidentia [illegible] definiverunt [illegible] evidentiam [illegible] attingerunt [illegible] audacie nota [illegible] fecerunt [illegible] inadequatas et insufficientes [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] evidentiam inadequatam, seu que ex extrinsecis, nec [illegible] [illegible], quod immerito [illegible] [illegible] ex dictis.

Hec demonstratio Mathematica, ut sit syllogismus: Que sunt equalia uni tertio sunt equalia inter se, [illegible] duo corpora [illegible] equalia uni tertio, ergo sunt equalia inter se, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lineas in [illegible] [illegible] [illegible] coloribus, [illegible] effectu [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideo [illegible] que [illegible] causis [illegible] demonstrationem [illegible] evidentiam [illegible] [illegible] que definitur cognitio evidens [illegible] expressionem et representationem [illegible] [illegible] demonstrationem [illegible], [illegible] exclusa [illegible] [illegible]. Ex qua evidentia cognitio [illegible] manifeste apparet [illegible] evidentiis [illegible] obscura [illegible] [illegible]: [illegible] firma [illegible] [illegible] [illegible] expressa [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] evidenti [illegible] /

[illegible] accessorium [illegible] inquam [illegible] / quod [illegible] spectat ad [illegible] immediate non debet [illegible] / [illegible] non [illegible] posse [illegible] Dei [illegible] / [illegible] Deus [illegible] sua secreta revelet [illegible] / [illegible] divini [illegible] / [illegible] evidenter [illegible] aliquis [illegible] quos [illegible] agnoscimus / [illegible] certe evidens [illegible] Deus [illegible] loqui / tenebras [illegible] / [illegible]

[illegible] hac revelatione [illegible] / [illegible] mysterii Trinitatis [illegible] quae / [illegible] non posse [illegible] nec / [illegible] evidenter [illegible] Deus non posse mentiri [illegible] / [illegible] revelat evidenter, qua [illegible] / [illegible] Trinitas [illegible] / [illegible] evidenter [illegible] Trinitas [illegible] / [illegible] dicti mysterii Trinitatis [illegible]

[illegible] Dependentia

[illegible] ipsa [illegible] evidenter inevidens / [illegible] fidei [illegible] discursu [illegible] / [illegible] evidenter revelatum Trinitatis [illegible] / [illegible] posse dependere [illegible] evidenter revelat [illegible] Trinitatis [illegible] / [illegible] actus fidei, qui non [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible]

[illegible] evidentiam revelationis [illegible] / quod [illegible] evidens [illegible] inevidens [illegible] aliquid [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] evidenter [illegible]

[illegible] in humano [illegible] fides [illegible] esset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Diur. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicens
[illegible] in attestante non est absolute et simpliciter [illegible]

[illegible] adversarius [illegible] fides divina mysterii Trinitatis [illegible] evidentiam eius revelationis et evidentiam in attestante eius mysterii [illegible] tali evidentia obscuritas quam requirit assensus fidei consistere non potest, sed cum tali evidentia bene potest consistere cum obscuritate [illegible]. Confirmatur: talis evidentia non excludit talem obscuritatem [illegible] non est expressio et repraesentatio Trinitatis ut est revera in se, qua [illegible] nec attingit ipsam in ea [illegible] inquam [illegible] quam in [illegible] teneat, nec in [illegible] inquam [illegible] in imagine, nec [illegible] sibi inquam analogia divinae ut unus equale [illegible] in altero divino.

Unde melius et aptius dici certitudo [illegible] ad [illegible] firma et immobilis ad [illegible] excludens omnem dubitationem et formidinem [illegible] expressa et repraesentata eius ut revera est in se, quae est ipsa certitudinis [illegible], quae cum evidentia dicti attestantis optime potest stare assensus fidei. [illegible] certitudine de obiecto optime potest stare fides. Immo fides est [illegible] in se certissima, et longe certior omni [illegible] naturali. Sed evidentia in attestante [illegible] solum certitudo de obiecto testato, ut diximus, [illegible] optime potest cum ea stare fides.

[illegible] [illegible] quod evidentia revelationis et in attestante de mysterio Trinitatis, et sic de aliis, solum facit mentem adhaerere veritati [illegible] et Deo illam docenti ita firmiter et immobiliter, quod [illegible] excedat [illegible] omnes [illegible] nisi [illegible] omnino clausis [illegible] debeat [illegible] absque ulla dubitatione et formidine; sed est ista mentis adhaesio ita firma et immobilis ad veritatem mysterii Trinitatis bene potest stare assensus fidei [illegible]: immo [illegible] ad [illegible] ita immobilis et firma [illegible] excludat [illegible] formidinem et dubitationem [illegible] opposita fides stare non potest ut diximus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evidentia revelationis [illegible] testante de tali mysterio.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] evidens [illegible] evidens eius [illegible] revera

ce impossibilem credere omnino ex ea re quae credenda est: sicut si
Deus nobis nostram conformem [illegible] dictum [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
stare. Nam si semel sicut ex sola cuius auctoritas [illegible] [illegible]
munit ad dignum fide, verum solum potest retardare [illegible] [illegible]
et incertitudo [illegible] ad inveniendum [illegible] auctoritatis [illegible] [illegible] illius
dicti: nam si semel [illegible] evidens quo pacto retardabitur, quae
quaedam [illegible] bene potest stare omnis fidei evidentia revelationis
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] maneat omnis status [illegible]
[illegible] maneat [illegible] actus, [illegible] invenit id stante evidenti revelationis [illegible]
[illegible] alicuius mysterii maneat omnis status fidei, [illegible] [illegible] [illegible]
omnis status fidei est auctoritas Dei revera impossibilem [illegible]
veritatis id est evidenti revelatione [illegible] evidentia maneat
auctoritas Dei revera impossibilem [illegible] veri [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] stante evidenti testimonio [illegible]
[illegible] [illegible] aliqua veritas [illegible] [illegible] assentire [illegible]
[illegible] dicta auctoritas Dei [illegible] [illegible] quo modo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evidens
[illegible] [illegible] movere, et [illegible] [illegible]: quomodo [illegible]
securius [illegible] non movebit [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] auctoritas [illegible] [illegible] impossibile sibi evidens non potest
[illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expresse, et [illegible] [illegible] [illegible], revera
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] evidentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nostris, [illegible] [illegible], [illegible] sola [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] assentiendo [illegible] [illegible] fidei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] et evidentia [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] melius intelligi posset quomodo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] evidentia revelationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mysterium fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evidentia revelationis
fidei [illegible] Negare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

c. 9. 3. adhaerere autem evidentiae citò transisse, eum dum ipse adhuc fidei illa laborabat, quod insinuat Bandres q. 1. dub. 13. n. 48. videtur fundando carere, [illegible] ponere autem evidentiam revelationis a[illegible] obscure, eius de revelatione propter [illegible] desparitas et cognitio evidentis et obscure secundum tale obiectum in eodem intellectu cum quaestione facilis solutio in potenti copula, ut assentire valde voluntarium est quod [illegible].

§. 3.

Assertio Tertia.

Dico 3: posita evidenti revelatione et evidentia [illegible] in assentiendo mysteriis fidei necesse est credere: ita expresse [illegible] loco citato art. 2. circa [illegible] 14. de veritate q. 9. ad 4. [illegible] ait daemones non voluntate, sed necessitate credere, quia evidentia signorum eos ad credendum [illegible], et quasi resultantes dicta Dei audire faciunt et sic [illegible] Divinitus ex dicto Jacobi 2: daemones credunt et contremiscunt. [illegible] fidei non [illegible] [illegible] daemones contremiscentes necessitate [illegible] quae a [illegible] extorquetur ipsius non obscure demonstrant.

[illegible] efficaciter [illegible] necessaria sufficienter applicata ad [illegible] necessario operatur, sed in necessaria [illegible] sufficienter applicatum [illegible] necessario operatur. Sed posita evidenti revelatione est sufficienter applicata ad credendum, et non impeditur, ergo necessario credit. [illegible] est sufficienter applicatam et clarum, non quae melior, et immediatior applicatio [illegible] illis certo evidenti [illegible] applicat intellectui [illegible] neque clarius intellectui impeditus non est, nam aliquo [illegible] impediendum [illegible] sunt [illegible] aut spiritui et veritati [illegible] non [illegible] verax, ergo necessario [illegible] [illegible] ex [illegible] ex [illegible] applicatione evidenti [illegible] contraria evidentia revelatio [illegible] necesse credere [illegible].

[illegible] igitur [illegible] daemonum esse [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quia [illegible] evidentes revelationis [illegible] evidentia in assentiendo credendo [illegible] [illegible] [illegible] dicti Dei gementes, contremiscentes [illegible] fidei [illegible] excutere vellent [illegible] acervitiis [illegible] [illegible] [illegible] clarius [illegible]: [illegible] quod [illegible] daemonibus [illegible] fidei [illegible] evidentia [illegible] credere [illegible], unde [illegible] maxime eorum [illegible].

Offerre vo. Deo labij sancti libentime sacrificium

Deo, et cum gaudio magno suorum intellectuum captivitatem ferunt et ideo fidei laudem meruerunt. D. Paul. ad Heb. 11. ut ii illeque portiny in catena non aegre captivitatem ferret, ad eque suo [illegible], et [illegible] [illegible] Deum suum [illegible] laude [illegible]; ille vero, qui captivitatem aegre [illegible] [illegible] ferret iugum quod a collo excutere [illegible] sui viribus [illegible] [illegible] supplicio dignus [illegible] et odio Dei; ita certe Daemones quorum intellectus [illegible] vidia [illegible] captivat ad credendum [illegible] [illegible] Dei [illegible], qui sui intellectus captivitatem [illegible] ferunt [illegible] [illegible] [illegible] assensum praestant Deo, quod [illegible] excusare vellent si [illegible] possent. [illegible] Amenola [illegible]. [illegible] assensum fidei [illegible] [illegible] libere [illegible] [illegible] sit, et Deo [illegible] quem ad [illegible] sentiendum [illegible] mysterijs adducunt, ergo meritò immortales gratias reddunt.

[illegible] ad meritum attinet [illegible] meritum fidei [illegible] [illegible], [illegible] evidenter revelata sit dicta mysteria, [illegible] fidei merito [illegible] [illegible] ministrorum Dei fide [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Thoma credidisti, beati [illegible] Thoma. Joan. 20. Quia vidisti me Thoma credidisti; beati qui non viderunt, et crediderunt. Quasi diceret inquit [illegible] a [illegible] Beatus es Thoma, qui me tetigisti ideo quod credidisti et, verum magis beati sunt qui me non viderunt nec tetigerunt et tamen in me crediderunt, [illegible] maius est meritum [illegible] [illegible], ubi [illegible] [illegible] experimentum et ratio [illegible]: [illegible] maior libertas [illegible] [illegible] meritum. [illegible] in fide nostra est maior libertas [illegible] [illegible] evidenter revelare fide [illegible] et [illegible], [illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible] dictis mysterijs, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auctoritati quod [illegible] fidei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostra [illegible] captivamus in obsequium [illegible] et fidei [illegible], [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad illos [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fidei imperio [illegible], [illegible].

[illegible]

Ex ijs quae ad intentum attinent inferes [illegible] requirat fidei
actus [illegible] modo electis qui tenentur ex Christi doctrina. [illegible]
inquirimus num credat teneatur requirat [illegible] ad actum dicti fidei
imperium voluntatis. [illegible] num [illegible] et actu [illegible] fidei
[illegible] imperet ex Christi innus actus acceridia [illegible] [illegible]
[illegible], et de conveniencia [illegible] immi [illegible]
[illegible] imperium voluntatis movendi [illegible]
[illegible] actus alijs mysterijs [illegible] et auctoritas.

[illegible] resolvo.

1a [illegible] solutio sint vel q. 1. a. 1. afferentis non [illegible] actus fidei ex libera motione voluntatis.
[illegible] a. 6. ad 1m dubij [illegible] sufficiente [illegible] motiva
credibilitatis [illegible] imponit innui, ut credat. 2a est [illegible]
[illegible] q. 23. § 2. a [illegible] ad eliciendum actum fidei [illegible]
requiri [illegible] volas [illegible] es actus ipse [illegible] sentiat [illegible]
[illegible] innui a [illegible] possit, qui [illegible]
actu [illegible] imperet talis actus.

[illegible] Vasquez [illegible] 23. § [illegible] ad
[illegible] ut infirmus non requiri ut quis liber actus fidei [illegible]
imperium voluntatis [illegible] concurrit [illegible] [illegible]
[illegible] differt, [illegible] opinari [illegible] actus fidei. [illegible]
aliorum requiri imperium voluntatis non [illegible]
[illegible] requirent [illegible] libere actus fidei.

[illegible] [illegible] actus fidei [illegible]
[illegible] a [illegible] imperio voluntatis [illegible]
[illegible] non requiri [illegible] imperium a quo [illegible]
[illegible] et [illegible] innus ad [illegible] actum, [illegible]
[illegible] [illegible] illos [illegible]
[illegible] adduxi, [illegible] nominis [illegible] [illegible]

... tran. ... [illegible] ... in nostris Tenebris [illegible] ...

[illegible] ...

[illegible] ... accredendum [illegible] ... sent. evidens

revelans, et evidentia in attestante, de obscuris misterijs imperio voluntatis

... [illegible] ... ex cap. superiore ... [illegible] ...

... [illegible] ... [illegible] ... necessitari [illegible] ...

[illegible] ...

... misterijs ... intrinsece ... [illegible] ... Thert. [illegible]

... [illegible] ... Annis ... [illegible] ... multis.

... facile [illegible] ... in imperio [illegible]

... inquantum ... ferret ... [illegible] ...

... [illegible] ... sufficiens ... [illegible] ...

... voluntas ... [illegible] ...

... evidens ... [illegible] ...

... illis ... [illegible] ... non assequitur ... [illegible] ...

... negari ... [illegible] ... hinc certe necessario ...

... [illegible] ... exerceri ... [illegible] ... Deus evidenter ...

... [illegible] ... sententi non eget imperio ... [illegible] ...

... in rapsu ... [illegible] ...

... [illegible] ... constanes.

... dixi ... [illegible] ... laudandus ... lauda

... [illegible] ... et necessarium et captivitare ... [illegible] ...

... [illegible] ... bonum ordinarie, ... [illegible] ...

... [illegible] ... reve... [illegible] ... secreta

... illaudate ... [illegible] ... imponunt ... [illegible] ...

... [illegible] ... excutere

... captivitatis ... [illegible] ... subiugo ... [illegible] ...

... [illegible] ... demones, ... [illegible] ...

... recalcitrant, ... [illegible] ...

... dubio ... imperio ... voluntatis ... [illegible] ...

... divinus ... [illegible] ... ex dictis ... [illegible] ...

... vera ... fide, qua credimus res ... a Deo revelatas ...

ordinarie ... [illegible] ... moralis evidentia ...

revelantis ... [illegible] ...

Sit

Sit 2a de eo et singuli actus fidei, quia fide innata et infusa credimus res a Deo revelatas, ut ordinarie quoad exercitium pendent ab imperio voluntatis moventis, et determinantis intellectum ad tales actus, nec sufficit, quod [illegible] voluntatis posse resistere. Ita communiter [illegible] [illegible] ipsi [illegible] exceptis [illegible] superius referebamus [illegible] bene audiunt in [illegible].

Probatur [illegible] ex [illegible] multis in [illegible] ex quibus videtur apparere fidem ab imperio voluntatis pendere; et ex [illegible] decisionibus [illegible], in quibus [illegible] clare [illegible] supponunt [illegible] certum [illegible] [illegible] citatis et [illegible] citer. [illegible] [illegible] quod in singulis actibus fidei [illegible], quae [illegible] [illegible] mentis [illegible] naria [illegible] a [illegible] [illegible] pendendo ab imperio voluntatis.

Resp. Scotus et [illegible], [illegible] ita [illegible] non esse [illegible] voluntas intellectui imperaret ut revera [illegible] eos eliciat. Contra [illegible] quod [illegible] si actus fidei [illegible] [illegible] possent esse et [illegible], si voluntas posse [illegible] imperando intellectui, ne tales actus eliceret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessitas non esset magis [illegible] quam actus [illegible] [illegible] et minoris evidentia [illegible] propositionis suppositis [illegible] [illegible] [illegible] et posset esse et non esse si voluntas imperaret intellectui [illegible] [illegible] [illegible] dicere non esse magis liberos et voluntarios actus fidei [illegible] [illegible] propositionis et evidentiis conclusionis [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] fallor [illegible], quod [illegible] et minori posset suspendi actus [illegible], et suppositione [illegible] impediri actum [illegible] propositionis imperante voluntate ne intellectus tales actus eliciat, certe non potest [illegible] [illegible] ut eliciat actum [illegible] [illegible] evidens videtur esse [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] cogere intellectum [illegible] assentiretur, quod non potest dici [illegible] supposita notitia [illegible] in credibilitatis misteriorum nostrae fidei, ergo [illegible]

[illegible]

x credi[illegible] a demittere, et [illegible] n[illegible] solus [illegible],

[illegible] singulari [illegible]: unde [illegible] supra [illegible]

[illegible] in errores [illegible] visus [illegible].

Item est [illegible] videmus [illegible]

[illegible] Deo a Deo excitans, n[on] posse discernere sive [illegible]

quae doctr[ina] [illegible] intelligi[illegible] [illegible]

[illegible] et alii in [illegible] dijudicari

[illegible] sufficiens [illegible] spiritus [illegible]

[illegible] testimonium et [illegible] sufficientem [illegible]

[illegible] cognoscere evidentia credibilitatis et de [illegible] sufficien[illegible].

[illegible] doctrinae Evangelicae alios credidisse, alios vero discredidisse,

[illegible] dicere [illegible] fidei magis [illegible], et [illegible]

[illegible] prioris. [illegible]

[illegible] ergo [illegible] magis [illegible] et [illegible]

[illegible] fidei [illegible] prioris [illegible] sufficien[illegible]

[illegible] independens a [illegible] imperio [illegible]

[illegible] sufficiens [illegible]

necessitans [illegible] sufficiens [illegible]

[illegible] independens a [illegible] imperio [illegible]

[illegible]

[illegible] imperium [illegible]

[illegible] imperio [illegible] sufficiens [illegible]

fidei [illegible] adeo [illegible] importat [illegible] imperii

[illegible] credibilitas [illegible]

[illegible] fidei, et [illegible] evidentia [illegible]

[illegible] stando [illegible] prudentiae [illegible] illarum cognitionum [illegible]

[illegible] imperio [illegible]

[illegible] evidentiae [illegible]

[illegible] evidentiae [illegible] stando [illegible] prudentiae [illegible] dependere

dependere a [illegible] imperio [illegible]

a [illegible] imperio [illegible]

[illegible] nec [illegible]

n[on] dependere a prudentia [illegible] stando [illegible]

prudentia [illegible] iudicium [illegible] dicitur [illegible]

[illegible]

circumstantiis expedientiis. Id decernit quo dicit, et nunc opus est tale dictamen imperet, et mandet executioni res quae prudenter cognoscit scire, quod expediens est sic, et nunc; sicut tali modo decreto suo opus imperans non se accomodaret voluntas, quae eligeret eius non posset non pendere a imperio voluntatis.

Addo quod aliis omissis argumentis, quod possimus non credere quod evidentes experientiae, qua assensus est fidelis dormiunt se necessario, id volunt credere quod non apta credibilitatis sunt efficacissima, et extra sine ut divino [illegible] illius actus [illegible] eius rebus, quae et ipse obscurissima sunt, atque evidentia [illegible] non et revera posset [illegible] principia attendat certitudo veritatis quae quoad nos dent [illegible] motivis, quae est solum certitudo et veritas moralis. Atque quae [illegible] timorati [illegible] [illegible] [illegible] rei fidei [illegible], et [illegible] illas [illegible] negant, et [illegible] insipiens, et timere suos in errores [illegible] cis defendunt, quod non potest negari, quod assensus fidei dependeant a proprio imperio voluntatis.

[illegible] per [illegible], etc. non multis [illegible] venio ad id quod difficilius et magis [illegible] inter [illegible] de imperio voluntatis [illegible] [illegible] sufficiant [illegible] credita, quae excitari solent cum dicti [illegible] qua [illegible], quae [illegible] [illegible].

Non sufficit imperium mediatum

[illegible] fidelis credat mysterium aliquod sibi debere persuadere, ut dictum est tale mysterium esse evidenter credibile [illegible] [illegible], atque adeo de eo dari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sibi in aliis inducenda [illegible] [illegible] voluntatis imperium, et [illegible] [illegible] sufficere ad id credendum ea [illegible] fide, quae [illegible] [illegible] [illegible].

Omitto [illegible] vera ista doctrina [illegible] difficultati [illegible], quae quaerit [illegible] imperium voluntatis quo imperat

imperat quod, cum illa revelatio sit sufficiens ut
assensus fidei dicitur, quo supposito ex auctoritate credatur mysterium reve-
latum, et imperium voluntatis [illegible] requiratur praeter hoc motivum
aliud motivum, quo moveat intellectum ad assentiendum sine ex
[illegible] tali mysterio tenore revelato?

Cui quaestioni [illegible] in manu-
scriptis, quae asservantur in nostro collegio Complutensi q. 4. a. 2.
sufficere illud motivum imperium cum existentia revelationis universalis
non requiri aliquod imperium voluntatis [illegible]
[illegible] non sufficere ad assensum fidei [illegible] motivum [illegible]
[illegible] imperat assensum de existentia revelationis [illegible]
requirit novum imperium, quo assensum fidei [illegible] imperet
[illegible] sane assentior aliquibus [illegible]
[illegible] quae tradi solent [illegible]
[illegible] imperio non necessitatur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] imperium [illegible]
[illegible] imperat [illegible] imperium [illegible]
[illegible] necessitas [illegible] imperat [illegible]
imperium [illegible] de existentia revelationis [illegible]
[illegible] non repugnat [illegible] relinquit [illegible]
[illegible] necessitatem [illegible] adeo relinquit [illegible]
[illegible]

[illegible] ex imperio necessitari [illegible]
[illegible] de existentia revelationis, sed [illegible] semel [illegible] re-
velationi de aliquo [illegible] credere
[illegible] ex imperio necessitatur intellectus ad credendum [illegible]
[illegible] majori et minori [illegible]
[illegible]
[illegible] negari [illegible]
[illegible] fidei [illegible] imperio [illegible]
[illegible] illa minore [illegible]
[illegible] necessitatis [illegible]

no

notum solum imperium adhibeat ad fidei assensum quo quis credat
Deum esse trinum et unum.

Et hoc facile explicatur. Scilicet imperium
pium, quod nos diximus assensum fidei, ut sit necessarius, supponit
evidentem revelationem, sed assensum ille de existentia revelationis
saltem ratione imperii dicti equivalet revelationi evidenti quoad
non minus necessarius est certus quo revelatio [illegible] ad [illegible]
assensum et revelationem evidentem, quoniam assensus [illegible] ratione impe-
rii; et est assensus fidei ut sit [illegible] erit necessarius [illegible] apud
de existentia revelationis [illegible] ex vi imperii, atque ideo [illegible]
immediatum, quo imperet, non erit necessarius.

[illegible] nostra, non erit grave
solvere; [illegible] [illegible] dicti [illegible] semel [illegible]
[illegible] revelationi de aliquo articulo fidei assensum evidenter [illegible]
[illegible] non [illegible] credere talem articulum [illegible]
[illegible] revelationi [illegible] moraliter evidenter [illegible]
ex qua dicta [illegible] minoris cuius minor dicit [illegible]
et minori [illegible] [illegible] dicit [illegible] negari [illegible]
[illegible] verum est [illegible] trinum et unum. et ratio quia [illegible] ex
[illegible] promissis [illegible] certum moraliter [illegible] non potest
negari ea ratio, quae non deducitur [illegible]
[illegible] Unde neganda est minor: [illegible]
assensum [illegible] ea ratio, quae deducitur [illegible] [illegible]
fidei assensum quod sit non certus debet esse [illegible]
[illegible] moraliter certitudine [illegible]
[illegible] Unde [illegible]
imperii, quo necessitatur [illegible] ad praefatum assensum moraliter evidentem
de existentia revelationis necessitari etiam ad assensum fidei.

[illegible] facile est [illegible] cuius minori
[illegible], [illegible] non [illegible] non est minus necessarius certus, quo [illegible]
revelatio [illegible] assensus, et revelationi evidenti [illegible]
praefato [illegible] ex vi imperii, et assensui [illegible]
[illegible] revelationis evidentis, [illegible] ex vi imperii

[illegible]

Voluntas sunt conse[quenter] differentes, dic[o] n[on] e[sse] solu[m] moraliter
ille, v[er]o e[st] certus [?] sp[ecie], aut [etia]m metaphysice idest conse[quenter]
differentes necessit[at]e stringente minus ad credendum, se[d] q[uod] sufficiendo
[?] auctoritati. Qualis n[on] e[st] certitudo, quae stat minus dig[?]
auctoritas ex imperfecta sic, et nunc [pro] aliqua verit[at]e talis
esse necessitas, qua ad credendum tales articulos sic, et nunc constrin-
git, sed cum [?] deducte ex vi [?] dexteritate dic[?] revelationis, sit [ra]t[io]ne
imperii voluntatis soli[us] stat intus [pro] evid[enti]a morale ex imperfecta
auctoritas [dig?] [pro] verit[at]e alicuius articuli, q[ue] ad summum ex vi illius
moraliter erit necessitas ad credendum; sed ex vi evidentiae revelationis
n[on] solum moraliter [?], et metaphysice, stat minus auctoritas Dei
[?] sic, et nunc incorrupta [pro] verit[at]e alicuius articuli, q[ue] ex vi evi-
dentiae revelat[ionis] maiori necessit[at]e constringit ad credendum. Unde stat
[?] [bene] concludi ea cognitio ex vi imperii voluntatis [sit] equi-
vallere evidenti revelationi.

S. 4.

Instantiae contra Scotum, et Vazquium.

Instas pro [?] Vazquio: [?] ea maiori et
minori: ergo Deus dicit[ur] esse [?], sed Deus dicitur esse Trinus, n[on] pot[est] negari
[?] cognitio q[ue] Deus e[st] Trinus. Ca[?] [?], quae est [?] ex dictis [?]
[?] cognitio n[on] pot[est] separari assensus de Trinus nempe Deus
[?], [?] assensus istius cognitionis n[on] pot[est] separari assensus de [?] et
n[on] e[st] Trinus aliq[uo]d [?] separari [?] intus assensus [?] de [?] q[uo]d
e[st] evidens [?], q[uia] assensus istius cognitionis Deus e[st] Trinus, ca[?]
[?] liber assensus fidei. [?]
quae collig[?] [?] n[on] manet liber assensus [?] [?] in indust[r]ia
q[ui]a [?] libertas [?] in industria a [?] liber [?] in industria
n[on] erit libertas, sed [?] assensus [?] n[on] manet in [?] industria
ad [?] liber, q[uia] n[on] pot[est] [?] de Trinitate [?] n[on] manet
[?] libertas atq[ue] adeo n[on] erit [?] [?]
voluntas ad credendum misterium Trinitatis, sed [?], q[uia] [?]
quae e[st] subtilis Doctoris sententia valde subtilis.

Responsio [?] initio, ad [?] [?] in [?]
[?]: sed assensus istius cognitionis n[on] pot[est] separari assensus de [?] nempe

[?]

Deus non est trinus, ea ratione qua praedicatur scientia nostra ea ratione;
non est de fide neque nostra. Ergo aliud iste: Deus non est trinus quod
a ratione non est de fide ista: Deus est trinus quod sensus indiversitatis sensibus
asserant; et a historia non credidit et subiectis in hoc sensu verisari
ea ratione, qua ille aliud: Deus non est trinus opponatur historiae
alteri; Deus est trinus in operationibus et in illo non aliud ea ratione, qua
non fit de fide.

Ergo aliud ista: Deus non est trinus vere, et realiter,
non opponatur de historia alteri, quae affirmat esse trinum attentis operis
veracitatis seu moralis evidentiis, quas sensus afferunt, quia ille,
et deducitur ex illis argumentis, quae possumus [illegible] vere stare cum
altero aliud negante quod quis negat reverá Deum esse trinum, atque
ideo respondet sub libero actu, et animo.

[illegible] mihi dicunt adversarii: non bene stant in eodem
homine dicere: Omnis mater diligit filium suum, attentis operis moralibus:
aliqua mater de facto non diligit filium suum. Et ideo concedimus. Ergo non bene stant
in eodem quod dicitur illis duo: Omnis mater diligit filium suum absque exceptione
ista: Aliqua mater de facto non diligit suum filium. Et evidentia
est concesso et debilitur de bene sibi dicere, illo aliud cum ista:
Deus est trinus, et attentis operibus veracitatis et operationibus aliud negans
de vero reali mysterii Trinitatis, atque ab illo actu, et contingenter
aliud de fide libero.

Reclamant adversarii: talis moralis manet naturalis
aliud de fide supposito aliud de existentia de revelatione divina ex illo
mysterii Trinitatis, et nos ipsi asserimus quod ut revera fiat talis aliud
non est naturalis novus imperium, sufficiet quod ipsa a voluntate imperatur. Et con-
tra ut in eodem assentiat esse homini non est naturalis in imperium voluntatis, sed
si sensus [illegible] dependeat ei veri assentiri quod est moralis naturalis
ei assentiri, sed supposito aliud de existentia de revelatione divina ex
ei imperij est manet moralis naturalis aliud de fide de talis
mysterio revelato, ut dictum est, quod non est naturalis novus imperium ut
fit talis aliud, sed si voluntas non resistat revera erit.

Ad ista solvendam ista inde, quae praecipue non est consequens
pars doctrina tradita, ideo quod deserendo aliud de necessitate illorum utriusque ratio-
num

res [illegible] dicta m[anet]. Intellectus assentiatur [illegible] stante assensu, quod inni-
titur motivo quod innotuerit solum moraliter evidens, non necessarium imperium volunt-
atis. Motivo [illegible] assensu innitenti motivo, quod innotuerit magis aliquam certitudinem in ac-
cessionis. Unde licet minori [illegible] sua, quod assensus fidei innititur
motivo, quod non solum morale [illegible], et metaphysica inducit certitudinem,
et ideo [illegible] novo imperio voluntatis non [illegible].

[illegible] veritas [illegible] clarior evadat, advertere debet, quod
imperium voluntatis ponit [illegible] solet determinare intellectum, quando id [illegible]
[illegible] solum determinare intellectum ad assensum [illegible] determinans [illegible] intellectum ad assensum
fidei [illegible] illo tamen de existentia Dei revelantis non sufficiat [illegible]
[illegible] determinandum intellectum ad talem assensum, quia illa motiva [illegible] solum mo-
raliter evidentia et certa non possunt de se sola movere et determinare
ad assensum maioris certitudinis qualis est assensus fidei [illegible]
metaphysice certus, ideo ut determinent et moveant [illegible] ad fidem impe-
rio voluntatis debent [illegible].

Ad extremum rogabis [illegible] revera opus sit imperio voluntatis
ad actum de existentia Dei revelantis et de credibilitate mysteriorum fidei
[illegible] quem [illegible] ante assensum [illegible]. Imperium de facto dari in fronte [illegible]
[illegible], et ex Deo [illegible], sed non necessarium [illegible]
[illegible] dictus actus de
[illegible] 25. n. 4. [illegible]
[illegible] Dei revelantis et de credibilitate mysteriorum fidei, [illegible] ante [illegible]
fidei non requiri actum voluntatis [illegible] liberum [illegible]
quatenus voluntas potest applicare intellectum [illegible] rei [illegible]
et avertat [illegible].

[illegible] sane assensus [illegible] imperio voluntatis non est opus
ut intellectus assentiatur iis, quae vera esse apparent evidenter; sed existentia revelantis
de mysteriis nostrae fidei, [illegible] fide credibilia, apparet evidenter
moraliter propter [illegible], et motiva credibilitatis [illegible] gravissima
et efficacissima, quae id [illegible] demonstrant; ergo imperio voluntatis opus non
[illegible] intellectus assentiatur existentiae Dei revelantis et credibilitati mysteriorum
[illegible] fidei [illegible] rei moraliter evidentis [illegible].

[illegible] ut intellectus moveatur ad assentiendum est
[illegible] assensu morali [illegible] imperio voluntatis opus non est et [illegible]
[illegible], nisi [illegible] evidens assensus [illegible] mora [illegible]
assensus [illegible] mora [illegible] non [illegible] evidenter [illegible] revelat [illegible]

[illegible]

de mysterijs nostrae fidei, ea quae sunt credibilia fidei, dicitur quod ut moveatur
homines ad assentiendum eo quod revelatur de mysterijs nostrae fidei,
ea quae sunt credibilitatis evidentia imperio voluntatis opus non est.

Unde potest elegi in aliquibus tollere vel videri quatenus imperio
voluntatis potest impediri, et quatenus ab illo potest homines [illegible]
applicari tali obiecto, tum removendo aspectum, et rationes [illegible],
evidentiam aliquantum obscurari, et [illegible] potest [illegible]
[illegible] assentiendo. Quae doctrina [illegible] est sententia nostrae [illegible]
[illegible] si certum est in fide assensum suum virtute a imperio voluntatis
pendere, vel pendent a imperio morali, quo potest homines ad assensum ante fidem
[illegible] requisitum de existentia Dei revelantis et credibilitate mysteriorum [illegible]
[illegible] sic est notum ut dictum est quod debet pendere a imperio morali
quo [illegible] ipse imperent.

§. 5.

Virtuale imperium voluntatis saepe sufficit

Imperium voluntatis duplex esse potest, alterum formale
alterum vero virtuale. Formale imperium est, quo dic, et nunc voluntas
per suum actum imperat intellectui ut acquiescat rebus fidei. Virtuale vero est
quo solum moraliter id ipsum imperat voluntas. Imperat enim voluntas modo
[illegible] actus quo credit mysterium Trinitatis et Incarnationis, [illegible]
acquiesco, statim [illegible] una [illegible] quod debet aliquid [illegible] imperium,
quo voluntatis imperium et fidei actus cessant, in suis [illegible],
[illegible] non fuerunt interrupti [illegible] voluntatis nec [illegible]
[illegible], virtualiter [illegible] manere indicant.

Itaque imperium voluntatis morale et virtuale [illegible]-
tem est sufficiens ad applicandum intellectum ad novos actus fidei, quoniam
[illegible] Trinitatis credat, et sic de alijs mysterijs maxime [illegible]
obtime inclinatus et affectus ad res fidei [illegible]. [illegible]
[illegible] Joannes Maior [illegible] et a fortiori [illegible] solum requiri [illegible] actus
fidei imperium voluntatis [illegible] ad paucos alios maxime [illegible]
fidei [illegible] frequenter [illegible]. Nec enim ut video [illegible] exigentes
singulis actibus fidei imperium voluntatis ei [illegible], [illegible] declarant [illegible]
[illegible] tale imperium semper actuale debeat esse, [illegible] sufficiat aliquod virtuale.
Immo [illegible] nostra [illegible] de virtuali imperio [illegible] non male [illegible],
[illegible] alterum illorum [illegible]. id quod [illegible]

[illegible] iune, q solo [illegible] imperio voluntatis alligari est [illegible]
minus bene possit intelligi de actuali imperio voluntatis, [illegible] de virtuali.
[illegible] respondemus [illegible]: q illud voluntatis imperium sufficit
ad applicandum intellectum ad actum fidei, q sufficit ad applicandum absolutionis
conferenti, decretans [illegible], et [illegible], nec video quo iure magis [illegible].
sed sola virtualis [illegible] sacerdotis absolventis et decernentis sufficit ad
applicandum absolutionem, et decretam, ut [illegible], [illegible] sola virtualis voluntas
sufficiet etiam ad applicandum intellectum ad actum fidei.
[illegible] imperium virtuale voluntatis non [illegible],
[illegible] applicandi, et inclinandi [illegible], nec minus liberos in [illegible] existi-
mat, q imperium actuale, id q [illegible] inducit [illegible] illa,
que a [illegible] imperio voluntatis pendent, que ideo non prosequar, q [illegible]
[illegible] in [illegible] sacrorum q non [illegible] imperio actuali voluntatis ad [illegible]
[illegible] singulos actus [illegible] fidei. [illegible]; q in [illegible] illo [illegible], non
[illegible] virtuale imperium nec liber posset [illegible] fidei nec appli-
[illegible] intellectum ad talem actum [illegible] dictum est [illegible] virtuale
[illegible] actuale, nec
imperium, non minus apte [illegible] intellectum ad assentiendum, [illegible]
minus [illegible] inclinat [illegible], nec minus libere [illegible] actiones
[illegible] virtuali prodeunt, [illegible] que ab actuali; [illegible] actuali
imperio [illegible] opus non est, ad singulos fidei actus.
[illegible] nulla nova occurrant [illegible]
[illegible] et inclinantis [illegible]
[illegible] fide, et sit [illegible] optime [illegible]
[illegible] quo capite [illegible] resoluto; [illegible] sic aut diabolica suggestione,
aut a [illegible] aut alia [illegible]
[illegible] novo voluntatis imperio [illegible] ad applicandum
[illegible] veriti, et [illegible], quasi clavis [illegible].
[illegible] addo, [illegible]
[illegible] fidei, [illegible] debent, [illegible]
[illegible] virtuali imperio movente et inclinante [illegible] illos [illegible]
[illegible] exercitus [illegible] actus
[illegible]. [illegible] non videt [illegible]
[illegible] dependent a virtuali imperio, [illegible] tenderent [illegible] actuali
imperio voluntatis; [illegible] virtuali imperio movente et inclinante
[illegible] ad actus fidei [illegible]
[illegible] virtuale imperium [illegible]
[illegible] credendi, [illegible] actuale [illegible] dictum est.
[illegible]
[illegible] actuale [illegible] ad inclinandum [illegible]

[illegible] credendo; etiam [illegible] bene [illegible] virtualem imperium [illegible]
actuale utrumque [illegible] [illegible] actus fidei [illegible] omnes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus fidei actuale imperium [illegible]
[illegible] virtualis [illegible] [illegible]

Dico [illegible] actuali notitia, qua [illegible] mysterium, cui fides
adhibenda est evidenter credibile, et de [illegible] nunc [illegible]
[illegible] [illegible] fidelis actus ei adhibere [illegible] actuali imperio
voluntatis actum [illegible] adhibere [illegible]. — [illegible] quod ad actum fidei [illegible]
[illegible] [illegible] intellectus [illegible] notitia, [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] imo [illegible] actibus [illegible] [illegible] [illegible] credibilis
[illegible] [illegible] [illegible] actus fidei [illegible] [illegible] nos asserimus, [illegible] actuali
[illegible] notitia intellectus [illegible] [illegible] fidei [illegible] [illegible] stare [illegible] nec potest
stare [illegible] actuali imperio [illegible] voluntatis.

[illegible] omittendo [illegible] [illegible]: est [illegible] manifesta dis-
paritas inter actus intellectus, qui [illegible] requirunt ante fidei actum, et actus voluntatis,
[illegible] [illegible] requirantur ad illuminandum et dirigendum intellectum, qui [illegible] ad [illegible]
[illegible] illuminant et dirigunt [illegible] voluntatem [illegible] officio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] requirunt, ideo actuales esse debent [illegible] ministerio [illegible]
[illegible], [illegible] voluntatis actus [illegible] requirantur ad [illegible]; et [illegible]
[illegible] [illegible] credendum est, ad [illegible] [illegible] [illegible] servire possint sive
actuales, sive virtuales [illegible] existant [illegible], ideo non [illegible] [illegible]
actuales.

[illegible] [illegible] [illegible] aliquando sufficere notitiam virtualem
[illegible] mysterii [illegible] [illegible] fide actum [illegible], [illegible]
[illegible] memoria [illegible] notitia, [illegible] articulis fidei, cuius [illegible]
[illegible] voluntate, [illegible] [illegible] se subiecit: imo [illegible]
[illegible] numero articulis fidei [illegible] [illegible], [illegible] beneficio [illegible] mysteriis
[illegible] firmiter [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] certo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] doctrina [illegible] sufficientes [illegible] semel [illegible]
credibilitas talis doctrinae [illegible] [illegible] actum fidei adhibendi, [illegible]
[illegible], [illegible] certo [illegible] [illegible], singulari [illegible] notitia cre-
dibilitatis singulorum mysteriorum ad singulos actus [illegible] fidei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] maxime in [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] fide de [illegible] mysteriis [illegible] [illegible] actum ad [illegible] [illegible] credi-
bilitatis [illegible] [illegible] actuali [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] maxime [illegible] ad [illegible] fidei
[illegible]

... tanti adsterna ... referr ... debet admitti, propterea ... prudenter ... memoria ... sufficit ... nullo ... illa ... mirabili ... fidei ... diabelli ...

Si adversarii ... imperio ... et inquit ... numero 14 ... imperio ... credendum ... cessante imperio ... et actuale ... sive vera ... morale ... virtuale ... administrare ... ad administrandum ... detrahi, et apti sunt ministri ... virtuale ...

... durante virtuali imperio non maneat in ... credendum ... dicendum erit ... sufficiens imperium virtuale voluntatis ad credendum.

... imperium ... fidei ... sufficit.

... imperium ... quo ... imperant ... articulos Ecclesia Romana ... fide credendos ... non detrahi ... quod ... articulum in particulari imperatum;

... mysterium Trinitatis ... incarnationis ... sufficere ... ad ... fidei ... illud ... imperium in hac ... imperium ... voluntatis ... sufficiens inclinare ... articulum ... ad credendum ... imperium ... ad credendum ... articulis ... sufficere ... imperium ad ...

... Secundum ...

Respondeo minorem syllogismo, cuius conclusio est necessaria deducta maiori et minori; quia credere id omnia quae sancta Mater Ecclesia [illegible] tamquam fidei credendum proponit, sed proponit credendum mysterium incarnationis, ideo est mihi [illegible] [illegible], [illegible] credere omnia [illegible] mysterium incarnationis. Quae [illegible] non est [illegible] tam [illegible] nova, sed tam [illegible] nario [illegible] gratiae: quod alio syllogismo apertius declaro: Ex hac gratia imperii sum paratus ad credendum, quod tamquam fidei dogma [illegible] mihi et [illegible] a [illegible] Ecclesia, sed mihi [illegible] evidenter [illegible] ab Ecclesia [illegible] tamquam fidei dogma mysterium incarnationis. Ergo ex [illegible] gratia et imperii [illegible], ad credendum mysterium incarnationis atque [illegible] [illegible] [illegible] narium.

[illegible] [illegible] ratione, [illegible] superioris, demonstro. Novum imperium voluntatis est necessarium si nova [illegible], et libertatis novum exercitium [illegible] ad prestandum assensum particulari misterio. aut [illegible] [illegible] aliqua nova difficultas vincenda occurrere; sed nec novum exercitium libertatis dari, nec nova difficultas apparet quae sit vincenda in assentiendo particulari misterio; ergo non novum imperium necessarium.

[illegible] [illegible] [illegible] difficultas [illegible], ea [illegible] [illegible] superiori ratione: [illegible] supponimus nullam particularem difficultatem apparere, quae [illegible] gerere possit et quasi [illegible] in [illegible] fidei [illegible] mysterii particularis cum [illegible] ad [illegible]: nam si ea revera [illegible] novo appareret, [illegible] dubio est necessarium imperium novum, [illegible] casu [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] in [illegible] [illegible] perenit [illegible] in fidei negotio. In [illegible] [illegible] casu [illegible] novam [illegible], et novum [illegible] exercitium ad assensum particularem [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible], [illegible] necessarium [illegible] novum imperium voluntatis ad particularem assensum [illegible] [illegible] [illegible] gratiae [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] voluntatis [illegible] [illegible] ad aliquem assensum [illegible] [illegible] [illegible] ad apprehendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] nova [illegible] ad apprehendum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nempe paternitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessitatem [illegible] illo gratiae [illegible] [illegible] et certa [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tradi [illegible] probabilior.

[illegible]

Ipso [illegible] standum non est [illegible] si negandum imperium tartarorum
regendi ne imperare tartaros [illegible] s. ipso [illegible] et illa
[illegible] et inclinat [illegible] de bonis [illegible] advertere, [illegible] singulos
[illegible] requiri ad tales [illegible] ad [illegible] [illegible] quod illo revera
[illegible] liberi; [illegible] in [illegible] eorum rebus [illegible] et in facilitate [illegible]
[illegible] exercitium illorum, quod ad salutem [illegible] aeternam [illegible] [illegible], [illegible] ipsi impe-
le sui placere [illegible] idem de [illegible] libertatis [illegible], maxime
nullus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod facile [illegible].

Si dicant adversarii [illegible] [illegible] non esse
liberos [illegible] tartaros [illegible] [illegible] non mereri [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liber-
[illegible] imperium [illegible] inde dependent, [illegible] deberent esse liberi
[illegible] et [illegible]. [illegible] in [illegible] esse [illegible] imperio [illegible]
[illegible] tartaros [illegible] fidei [illegible] [illegible], maiore
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] libertas. [illegible] [illegible] exercent [illegible] illo imperio fidelis [illegible]
[illegible], aut [illegible] suspendere, [illegible] libertas quoad exercitium et [illegible] dictioni.
Unde [illegible] tales [illegible] tartaros, [illegible] [illegible] [illegible] nationes.

[illegible] merito [illegible] multo minus [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] fidei non sint [illegible] liberi, [illegible] nempe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in alio liberi, nempe in alio imperando
[illegible] [illegible] libertas [illegible] sufficere ad meritum, aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicere, [illegible] [illegible] alii [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut sic libero [illegible] [illegible] impe-
rantes; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperantium maius meritum [illegible]
[illegible] alii [illegible] inferiori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] meritum [illegible] par [illegible] imperio [illegible] et [illegible]
maior merito [illegible] [illegible] imperii, etiam [illegible] nulla maiore libertate, [illegible]
[illegible] a tali imperio, [illegible] [illegible] alterius [illegible] imperii [illegible]
[illegible] amplius [illegible].

§. Ultima.

[illegible] quaestionale [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] requi-
situs ad [illegible] fidei.

[illegible]. De [illegible] et [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]. 4. de fide [illegible]. 8. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad

ad actum fidei, non debere esse supernaturale. Quam sententiam tenent nonnulli recentiores Theologos, ut cum expresse citat P. Suarez, de fide disp. 6. dub. 2. n. 114. atque id absolute existimat probabile.

Dicendum 1° contraria sententia asserens actum voluntatis praerequisitum ad actum fidei debere esse supernaturalem certa debet dici, quam communiter defendunt Theologi cum D. Thoma sic q. 6. a. 1. ad 3m. Videatur Gran. ill. tit 9. circa d. 3. et vide [illegible] ibi qui referunt contrariam [illegible] doctrinae semipelagianorum propinquam abominantur.

Probatur haec assertio ex Concilio Arausicano 2. cap. 5. ubi haec veritas in hunc modum definitur: Si quis sicut augmentum ita etiam initium fidei, ipsumque credulitatis affectum, quo in eum credimus, qui iustificat impium, et ad regenerationem sacri baptismatis pervenimus non per gratiae donum, i. per inspirationem Spiritus Sancti corrigentem voluntatem nostram ab infidelitate ad fidem, sed naturaliter nobis inesse dicit, apostolicis dogmatibus adversarius approbatur. In quo textu pondero 1° quod Concilium aequiparat augmentum initium fidei, quo in Deum credimus, et dispositionem impii ad iustificationem, seu affectum credulitatis, de quo loquimur, et utrumque per gratiae donum, et inspirationem Spiritus Sancti similiter dari clarissime verbis definit; sed Concilii verba non possunt stare, quin augmentum fidei sit entitative naturale ut omnes fatentur, et nisi ita sit, quod voluntas similiter seu, ut Concilium ait, affectus credulitatis sit entitative naturale.

2° pondero, quod ut omni aequivocationi ansam tolleret, Concilium loquitur de fide, et affectu credulitatis praerequisito; quod naturaliter nobis inesse dicere apostolicis dogmatibus adversatur. Si ergo affectus esset entitative naturalis, naturaliter nobis inesset, et quilibet actus entitative naturalis nobis naturaliter inest: ergo non est entitative naturalis.

3° pondero, quod Concilium dicit affectum credulitatis, et fidem non inesse nobis naturaliter, sed per donum gratiae, inspirationem Spiritus Sancti, et non posse [illegible] gratiae robur, et integras acquiri, id ut acquiri possint adiutorio [illegible] opus esse [illegible] non tam ut facilius possint, sed [illegible] possint, et praedictus affectus credulitatis entitative naturalis posset fieri viribus naturae [illegible] robusta, et integras et adiutorio [illegible] ordinario facilius posse, ut est evidens; ergo Concilium eiusmodi affectum credulitatis entitative supernaturalem, ut pondero, esse supponit, et ideo adeo certa mihi redduntur, ut vehementer mirer contrariam sententiam, et [illegible] defensari.

Granado

[illegible] ran[illegible] citare [illegible] p[illegible] declarata [illegible]
quae ibi videri potest, nos autem unicum, sed tamen efficaci ratione illud probamus:
Si eiusmodi assensus credulitatis, sive imperium praerequisitum ad fidei actum est
entitive naturale, iam tota nostra salus, et vita aeterna deberet suum principium
[illegible] ab ea quae tamen ex ante a quo dependere dependerit, sed hic
ipsa Pelagianorum, et semipelagianorum haeresis, ergo etc. Probatur sequela
[illegible], quia illud imperium est [illegible] principium nostrae fidei adeo et aeternae
nostrae salutis, et tamen unde sequitur [illegible] ut [illegible]
[illegible] quae est [illegible] existimes [illegible] quae [illegible]
[illegible]. Si tale imperium est entitive naturale, iam aeterna nostra salus
a natura deberet suum principium.

[illegible] actus imperans non est meritorius
aeternae salutis, nec tamen est [illegible] actus imperatus ut est evidens. [illegible]
Ex actu imperato nullum meriti incrementum sufficit addi actui imperanti, sed
totum meriti [illegible] nec pauci, nec ignobiles theologi
docent; sed imperium illud [illegible] ante dependet actus fidei, [illegible]
actus imperatus ab imperante [illegible] entitive naturalis non erit meritorius
aeternae salutis, ut est certum in [illegible], nec actus fidei erit meritorius
aeternae salutis, sed [illegible] non potest dici, ergo neque illud [illegible]

[illegible] respondent: [illegible] Si iste actus [illegible] exor-
dium est entitive supernaturalis tale [illegible] est [illegible] qui praecedit eiusmodi [illegible] actum
de evidenti credibilitate mysteriorum fidei, et de [illegible] actum
ipsius, [illegible] non potest dici talem [illegible] esse entitive supernaturalem [illegible] actus fidei
de [illegible] nulla [illegible] naturalis entitive [illegible]
nec entitive supernaturalis. [illegible] maior [illegible] debet esse [illegible] actui
eliciendo. [illegible] Si actus sit entitive supernaturalis [illegible] debet esse [illegible]
dependet; sed [illegible] non est [illegible], [illegible] est [illegible] entitive naturalis.

[illegible] facilis [illegible] ad [illegible]
[illegible] illud [illegible] id est quod [illegible] nullius momenti
quae eiusmodi [illegible] fidei [illegible]
[illegible] inclinationem, et ideo pro [illegible] entitive supernaturalis, quia imperium, [illegible]
[illegible] ordine. [illegible]
fidei [illegible] supernaturalis [illegible] entitive supernaturalis [illegible]
veniat;

q. ij. n. de cognitione certa fidei, scilicet de imperfecta, et discursiva, quae est

tamen, certitudinis fidei sit ...

Dico 2º. actus ille videtur antecedere ... adiungendo

cognitionem praevenientem dictis actus voluntatis esse in natura conditum praecedentem

... debet ... actus, qui ... cognitionis ... vna

voluntatis que ... dependere ab ... et ... certa

videtur adiungendo cognitione actus voluntatis et ... decreti ... immediate

certum fidei, et ... actus praestandi ... in natura conditis. ...

... debent ... fidei ... dubio ... conditum ...

fidei n. ... ipsa ut dicitur ... dependere ab ...

de, ... applicando ... credibile ... dependet ...

... seu praesentat ... natura, ... debet

... ... actus, ... actus voluntatis, fidei

actus ... conditum ...

Id quod efficaciter ... multo fortior ... debere

debere esse actus voluntatis ... praerequisitum ad fidei actum ... rationem

ei, atque adeo conditum ... praerequisitum

ad talem actum debere ... ordine ... rationem

... et ... actum ... conditum

natura ... id ... actus fidei ... fortiori ...

... conditionario ... actus fidei ... talis non ...

praerequisita ad talem actum, ... actus ...

... ipsa, et ... cognitionem actus credibilitatis et ...

natura.

Quaestiuncula. ... actus imperii, quo

voluntas ... ad actum fidei praerequirat ... pia voluntatis

affectio, quae ... inclinatio ... ad actum

ad rem fidei. ___ Ad hanc quaestiunculam ... illa ...

citata n. 2. ... requiri ... multum ... argumentis

... credendi, nulla n. ... efficax ... necessarium

... actus ... pia voluntatis affectio, quae ... re-

quirendo ... ad actum fidei ... efficax imperium voluntatis

ad ...

a

3

3° Quartum : ... signum imperium adeo variis sit, quod non divinitus ... posset a omni illius assensu fidei. Deb... P. Lugo de Torres ... dub. 4. Granado ... n. 80., Card. de Lugo de fide disp. 2. ... aliis ... multis aliis modis ... sumere, et debere omnes credentes, neque inde ... veritate ... apparere.

Ergo infero ... et applicatur fidei, quae ... monstrare ... omnibus notitia ... misteriorum sacrorum moraliter evidenti, et de evidentia credibilitatis ... sic et nunc ... non affirmare ipsis imprudentiis sit, et ... ingenii. ... addere ... quo imperet omnes ... ad ... Granado ... in sua ... d. ... a ... speciale ... dirigentes ... circumstantias ... sit in rebus fidei. ... aliqui nimis ... non ... notis ... et alios quos numero ... a ... fidei ... multis ... ad privata fidei ... abunde ...

... denique ... fide optime ... ab ... Apostolo ... et declarata ... ad ... corporis illa celebris ... fidei ... ex epist. ad Hebr. cap. 11: fides est sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, opportune interpretanti ... inquit, ... verba, nempe ... reddere ... quod ... quae ... vita aeterna ... omnes ... auctoritate ... obscure revelatas. ... non apparentium ... evidentia ... fidei ... dubitare ... quae non ... omnis firma ... Per hoc autem ... non apparentium ... fidei ... omne ... quae ... apparens. ... autem ... sperandarum rerum ... fidei a fide ... quae non ... aeternae speratur. ... tali ... libertati, ut evidenter appareat, ... mira ... quae ... fide ... tradidimus ... fidei.

S. Doctoris.

Caput Decimum.

De propositione fidei publica et de verbi de regulis quae sacra dogmata discernunt a falsis et incertis dogmatibus.

Sextimus discurrendi campus, si novis aperiebat. Si haereticis adversaremur, quod non divinae fidei, quae publicae sunt, discrimina, quae inter catholicos excitari solent. Videri possunt de his novissime et eruditissime disputantes P. Tannerus q. 3, 4, et 5. Suarez disp. 33, 34, 35, et 36. P. Granado tract. 4, 5, 6, 7, et 8. P. Valencia disp. 1, q. 7. P. Torres ad art. 14. 2-2. q. ad 23. et omnes fere interpretes S. Thomae ad articulum 10 suae quaestionis 1. ubi quaerit: an ad summum Pontificem pertineat fidei symbolum ordinare.

Quod si in praecipuis dubiis debent interim P. Fran. Suarez disp. 5 de regulis fidei, et disp. 9 et 10. Et in defensione fidei adversus errores sectae Anglicanae lib. 1 et 3. opere Hieronymi de Dignitate qui se meruit et Paulus Nuncupavi doctor eximius, et P. Guido Vdo. Beram. atque alter saeculi nostri Thomas nostri adversarius et varios libros.

Et ita, proposita fidei ratione, in modo, et externo de fine et variis affectionibus ipsius fidei tractandum erit; sed quia fere ea quae ad has disputationes attinent in superioribus partibus a nobis tracta sunt, in iis in particulari discutiendis amplius immorari non debui. — Fateor ingenue aliqua, quamvis pauca, solita clare ex dictis posse colligere, vel fidei in praesentiarum fidei libentius praetermittere, et iam fidei, de quo eius ipsa tractare aggrediar. Ex dicendis enim de his non facile erit colligere, quid sit dicendum de fide.

Si ad doctrinam praesentis rei maiore claritate opus sit digressiuncula, ea mihi facienda, proinde et cetera quae ad integram eius notitiam capessenda sunt necessaria, quid sit ingenue fateri ad animi exitum, quod, ut opto, possit eis faustius doctoris evenire, fidei, et ipsi tractatui nihil esse desiderandum. Inter

quæ dixi, quæ scripsi subiicio censuræ S. Matris Ecclesiæ
Catholicæ Romanæ, cedant in gloriam SS.mæ Trinitatis Patris
et Filii et Spiritus S. et in cultum Beatissimæ Virginis Mariæ absque
Labe originalis culpæ Deiparæ, cui operam meam, et me ipsum
consecro, atque etiam Beato P. nostro Ignatio de Loyola, et S.
Francisco Xaverio, et Angelico Doctori S. Thomæ, quos non
magistros modo, doctoresque, sed Patronos, et tutelares ex toto
cordis affectu suspicio, et appello.

Finis

TRACTATUS
De visione Beatifica ad questionem 12 sancti Thome

Auctore
Reverendo patre
Ioanne de Villesar Societatis
Iesu Theologo Sacerdote, et
in collegio Astigitano, Divo
Fulgentio, sacrato, sacre Theo-
logie professore. Anno Dni
1644

[illegible] ... in praesenti ... [illegible]

[illegible] ... proprietatis ac ... [illegible]

[illegible] ... tradit ... [illegible]

[illegible] ... quia ... in [illegible]

[illegible] ... claritatis ... [illegible]

[illegible] ... ejus utilitate et excellentia [illegible]

[illegible]

Agit D. Thomas Angelicus [illegible] ... tenuitate versabimur per q. 12 per 12 art. ... contra [illegible] aliquot disp. quae certamen ... [illegible] utilitati [illegible] ... claritati non [illegible] maxime [illegible] ita ut intra praesentis ... [illegible] ... tractatu ... [illegible]

[illegible] ... de [illegible]

De visione dignissima objectiva disputatio, in qua modo visionis beatificae intelligimus id medium quo potentia intellectiva attingit seu cognoscit objectum. Scienter duplex solet objectum attingere, 1. immediate in se ipso cognoscendo quod ibi fiat, et sic est visio intuitiva; 2. mediate seu in medio aliquo in quo fiat continetur, et sic dicitur abstractiva. De qua in praesenti non est sermo, sed de immediata tantum cognitione, an visio sit possit voce nati a quo ab intus creato 1. in illa in dicto appetitu voluntatis, an denique in verbo mentis 1. in alia qualitate, aut modo ei [illegible] quae per sequentia capita discutiemus. Caput 1m an possit sit visio qua Deus ab intus creato immediate cognoscat.

Caput 1m

An possit sit visio, qua Deus ab intus creato immediate cognoscatur?

Error fuit Armenorum et aliorum Graecorum Deum nullatenus posse intuitive ab intellectu humano videri, sed solum illo quodam seu splendore ac luce a Deo creata, in qua beati felicitate consistebant. Quem errorem inter alios memorarunt Gualterius in Cronologia pagina 53, errore 3., Turrecremata lib. 4 summae cap. 35. Imo Vasquez d. 37 cap. 2. 3. et 4. existimat in eodem errore extitisse Chrysostomum, Theophylactum, Theodoretum, et alios patres Graecos, necnon et Hieronymum, quorum mentem satis tute examinat Vasquez et alii. Verum nobis sufficiat D. Thomas hic art. 1. et alios sapientes Theologos eos interpretari in uno ex triplici sensu, 1. de visione corporea, 2. de comprehensione, aut de visione praesenti, quae propter nos nota aliqua erroris est, adeo patres invenerimus, si forte aliquorum testimonium occurrat, esse in uno ex enumeratis sensibus intelligendum.

Unde catholice in hac difficultate dicendum est de fide catholica non solum posse esse verum de facto existere visionem claram et intuitivam Dei, sic definitum fuit a Concilio Florentino sub Eugenio 4. in litteris unionis, et in Senonensi tempore Bernardi et in Francofordiensi, tom. 3 Conciliorum, epistola ad episcopos Hispaniae, et in Tridentino sess. 25 in decreto de invocatione Sanctorum, necnon a Benedicto 11 in extravaganti, quae incipit Benedictus

Deus

Benedictus Deusin^{tis} suis, ac denique eadem veritas affirmatur a multis ecclesiae patribus qui videri poterunt apud Vasq. 1. p. disp. 5. citatis cap. 5. et Alericius d. 36 cap. 1. 2 et 3.

Quae decreta concil.iorum, et sanctorum patrum fundantur aliquibus testimoniis sacrae scripturae praecipue Mathaei 5. Beati mundo corde quoniam ipsi Deum videbunt. et cap. 18 Angeli eorum semper vident faciem patris mei qui in caelis est, et 1^a Corinthiorum 13 videmus nunc per speculum et in aenigmate, tunc autem facie ad faciem. ac denique ut alia omittam 1^a Ioannis 3 cum apparuerit similes ei erimus quoniam videbimus eum sicuti est. Quae tota acatholicis interpretibus de visione clara Dei intelliguntur.

Nec deest suis veritatis probatio et congruentissima ratio, quae non affert manifestam contradictionem non denegetur divinus potentia, sed quod Deus afferet et elevet intellectum creatum ad videndum Deum; nulla vero affert contradictionem, ut ex argumentorum solutione constabit, quod possit clara Dei visio in intellectu humano vel Angelico. Maior est probabilis, ...

Maior probationis constat ...

Denique probari potest eadem veritas ...

manifestum est; Caput 2um argumenta X sacra scriptura petita sint satis.

Caput 2um

Argumenta ex Sacra Scriptura petita sint Satis.

Quamvis Catholica sit stabilita veritas patitur nihilominus obiectiones ex divinis litteris petitas et ostendunt adversarii testimonia allata ad ea probanda nullius roboris esse et primo illud Genesis 32 ubi Iacob ex Mesopotamia rediens se deum facie ad faciem vidisse testatur vidi Dominum facie ad faciem. Et iterum illud Deuteronomii 5. ubi etiam dicitur deus locutus fuisse Hebraeis facie ad faciem: quae testimonia ex communi interpretatione non declarant Dei visionem, sed de imagine externa in qua Deus et Iacobo, et Hebraeis apparuit intelliguntur; quod sit testimonia a nobis allata non debent intelligi declarare Dei visionem in se ipso sed de visione in luce vel in medio aliquo.

Postremo prioribus testimoniis est vigore fundus allata interpretanda de visione Dei in figura externa, verum in posterioribus potius maxime ut declarant Dei visionem in se ipso a nobis intelligantur, et ratio est quia in prioribus testimoniis sermo est de visione Iacob et filiorum Israel existentibus in mortali corpore et videntibus oculis corporeis; cum autem hac ratione nequeat Deus, nec divinitas ut in se est intueri nihil mirum quod testimonia illa de visione Dei in figura externa interpretentur nam sacra scriptura interpretanda est iuxta subiectam materiam de qua loquitur. At vero in testimoniis a nobis allatis sermo est de visione Dei in patria et de beatitudine nostra finali ac proinde verissimo hic sermo de visione intuitiva a beatis nostris intelligendus est.

2o opponunt alia testimonia quae in sacra scriptura videntur insinuari impossibilitatem visionis clarae et intuitivae Dei. primum est ex capite 33 Exodi ubi Deus Moysi faciem negavit. Item capite 6. Isaiae ubi Seraphim facies suas velantes ante thronum Dei videntur insinuare Deum esse invisibilem: et Matthaei 11 nemo novit filium nisi pater et cui voluerit filius revelare. Nec non 1a Corinthiorum 6. ubi Deus dicitur invisibilis: et in 1a Ioannis ubi dicitur Angelos ipsum Deum desiderare prospicere et sic in aliis locis sacrae scripturae, quae omnia satis indicant Deum visione clara et intuitiva nullatenus posse ab intellectu creato intueri.

Verus his oibus facile ver: Ad 1us q dū Deus Moisi faciē
sua negare, hoc ē aliqua speciē expressionē illā quā solebat adeo
videri qd hec repraesentat oculis corporeis. l. si mavis, dicito Deus
negare claram suae intuitivā visionē n qd hec irregulis et adquisit.
lege coi et ordinaria providentia nulli viatori cedit. Ad 2um
dū ē Seraphinos velantes faciē denotare, l. divina ipi tamen
sapientia a creaturis aequari posse; l. etiā Deus n posse a tinctē creatis
suis viribus relicto clare et intuitivē videri qd verissimū ē; neu-
tiquam tm indicant impossibilitatē visionis in mentū creato elevato
lumine gloriae.

Ad 3um imo dū ē Christū Dnū loquutū fuisse de
visione comprehensiva, et adeo q.ta qd ē propria sit solius divi-
ni et increati intus, nulli creaturae posse competere. Vel etiā dici pot
cum Maldonado loquutū fuisse de hoibus q fuerunt ante eius adven-
tū, quorū nullus usqz ad illud tempus Deū aut filiū clare intuitus
fuit. Ad 4um Deus dici invisibilis a creatura, l. oculis corporeis,
l. visione comprehensiva; n tm visione intuitiva de qua in prae-
senti sermo ē. Ad denique ad ultimū Angelos dici desiderare Deū
prospicere n qd eū clare et intuitivē n cognoscant sed quod loquit
S. Gregorius lib. 18 moralium de fastidio aliquo, et anxietate
beatitudinis illa possidere.

Ex ut oibus testimoniis, quae in contrariū occurrere pot
promptior sit congruentissima solutio notandū ē in quatuor sensi-
bus posse in sacris literis dici Deū invisibilem, aut n cognosci
a creatura rationali 1o per solas vires naturales, et independenter
a elevatione divina. 2o de lege coi et dū sumus in hac vita
mortali. 3o oculis corporeis, qui n nisi res materiales atingere possunt
etiā divinitus. 4o denique visione comprehensiva de qua q.ta seu
quae tm sit cognoscitiva obti quantū obtū petit ex ratione cognosci
quae ē propria sit solius Dei, nulli creaturae pot convenire. Coniu
huius difficile argtus, quo petitus proponit et diluit.

Caput 3m

Difficile argumentis contrarium petitum proponitur et
Diluitur.

Celebre e aliquod argumentum assumptum ex infinitate obiecti ad probandam impossibilitatem visionis clarae et intuitivae ipsius quo sic arguitur: Deus est increatum obiectum et infinite perfectum, ergo implicat quod intuitive a mente creato per visionem vitalem qualitatem beatificam videatur, consequentia probatur, quia visio semper specificatur ab obiecto quod respicit, et eo est eo nobilior et perfectior esse solet, quo perfectius et nobilius est obiectum quod tangit, quod si Deus ut cognitus a visione beatifica est obiectum infinitum, ipsa visio erit etiam infinita; atqui visio infinita repugnat creaturae, ergo impossibilis et repugnans est visio clara et intuitiva Dei.

Huic argumento venit huius temporis respondendo non negando consequentiam, et ad probationem dicendo non eo perfectior est cognitio, quo perfectius est obiectum proportione arithmetica, sed non proportione geometrica. Itaque verisimile est, quod si cetera sint paria, nempe potentia, species, et alia requisita pro maiori perfectione obiecti crescit maior perfectio visionis; verum hoc incrementum non est per partes aequales ea ratione qua crescit dimidia extra comparatione 4° et una comparatione dimidia; quod est crescere proportione arithmetica, sed per partes proportionales, aut per excessum inaequalitate et fixa mensuras, quod est crescere proportione geometrica, alioquin actus fidei quo credimus Deum esse trinum et unum esset infinite perfectus, quod excedit infinitos actus perfectiores et perfectiores et quae ulterius subsistit creata esset infinite perfecta, quod ... probabilior ... infinitas alias imperfectiores et imperfectiores ...

Verum quamvis probabilis sit eiusmodi solutio adducta iudicio clarius et fortasse verius respondetur esse distinguendo consequens visio specificatur ab obiecto, et eo nobilior est, quo nobilius est obiectum intra latitudinem et limitationem entis creati, et subsistentis et subsistentis finiti aliquo procedit concedo consequens, extra latitudinem et limitationem entis creati et subsistentis finiti nego consequens. Itaque sicut actiones, subsistentiae, et alii modi creati eo et nobiliores sunt et crescunt in perfectione quo perfectiores sunt termini producti subsistentes aut modificati, quin propterea eorum perfectio excedat limites accidentis ... modales ...; ita et visiones creatae crescunt pro maiori perfectione obiecti, sed hoc intra latitudinem et limitationem entis creati qualitatis ... Quis vero unquam dixit quod quantumvis crescat perfectio

fectio sub oste create positiv extra sere alinea accidentis actione, illiq productiva? Certe nullus, si ad istis leges adstrictus loquat.

2° ind vero post stit dist. ans, eo nobiliore visio quo nobilius e obtu. si id sit de visione adeqta et spresservia, pcedo ans; si sit de visione inadeqta et imperfecta negoans. Ita itaqz dupliciter pot atingi a bntie aliq obtu: 1° per visioneg adeq et perfecta, que adequet et exhauriat tota atingibilitate ipsius: 2° per visiones inadeqta et imperfecta minime adequantes obti atingibilitate pasiva: si visiones sint, 1° mo eo crescant imperfectione quo perfectiora et perfectiora sit obta et coene visio que daret infita aliar se excedentes excesu equali poterat appellari finita; nisi ita, que daret infitas visiones se excedentes in perfectione 2° mo, (ques illa semper eet potis alia visio perfectior nempe que spre senderet obtu ut manifectius e. Imo et singere poterit qd visio nobilioris obti sit absolute et simpliciter imperfectior visione ignobilioris obti, qd vbt hec magis adeqt sit.

Et que vis darem adversariis, qd posset dari coo aliqua creatae ois maxime (q finisime) sub quo excederet infitas visiones creatas se excedentes excesu equali in linea perfectionis creat, n propterea talis coo eet infite perfecta; na ut talis sit aliqua n sufficit qd superet infitas alias visiones se excedentes excesu equali si qd stineat insd eg perfectione poste in linea cognitionis, ita ut eis atingibilitas et cognoscibilitas activa adequet tota cognoscibilitate pasiva obti infiniti: que propt e ador nullius sit, qd visio sit ne talis, et equalis perfectionis c obto increato, ut e visio ipsius Dei, neque visio ista eet absolute et simpliciter infite perfectionis neque eadem atinget visio beata de qua loquimur, c neutra stineat eg perfectione potis in linea cognitionis.

Nec deest suis doctris clarisimo exemple in via ... ista, possibilia sit infita accidentia perfectiora et perfectiora ... et coene infite visiones ad illa trans et provenientes a luminibus potentiis equaliter elevatis per lumina glorie, e luminis talem ... pere? ... equales ... visiones, daret visio aliqua absolute ... ut ... dubitat, quin propterea talis visio dicend infite perfecta; ut evidens e de que hem visio beata ...

in

in perfectione infinitas alias visiones creatas seexcedentes excessu
q quelibet perfectionis non erit infinite perfecta. Sic improbabiliori sa
positis esse supposita supernaturalis. Dividio adeo quod sicut daret infinitas visiones beatas
ac infinitas substantias naturales possibiles, et tamen non esset infinite perfectas, sic talis non
erit visio beata quaecumque in perfectione excederet infinitas alias vi-
siones creatas. Alia sic alias instantias eiusdem argumenti quae potissimum
militant contra solutiones aliorum doctorum quas non insectamur. Caput
4um leviora alia argumenta solvuntur.

Caput 4.

Leviora alia argumenta solvuntur

Negabis secundo insurgunt adversarii. Implicat quod res naturalis
dicat ordinem et rem supernaturalem ad res supernaturales; ad sic esset possibilis visio intui-
tiva Dei ab illa, et ad eius obiectum diceret intuitiva rem supernaturalem, quod implicat
visio clara Dei. Minor probatur quia si res naturalis diceret rem supernaturalem ad res supernaturales
naturales ab illa specificaret et consequenter non esset undequaque naturalis, ad positionem
esse sicut identificatum praedicatum alicuius supernaturalis quia posset ordinem
ad productionem aliarum supernaturalium. Absurdum est dicere quod in eadem entitate sint
identificata duo praedicata aliud naturale, et aliud supernaturale, ideo non possit
visio clara et intuitiva Dei.

Respondeo quod sicut de aliorum solutionibus dicimus non implicat
quod res naturalis dicat ordinem supernaturalem ad rem supernaturalem sed non respondentiae,
seu potentiae obedientialis negando minorem; per hanc potentiam naturalis et potentiae inclinationis
negando minorem. Itaque potentiam idem quod potentiae inclinatae non inter virtutibus
naturalibus seu terminata potentia naturalis, et aliud est quod nulla res repugnat
divinitati: illud enim respicit actum terminum proprium et consequenter a Deo
proprie et rigorose specificatur, aliud vero secundum non respicit proprium vi-
rtutis sibi sed tantum quasi non repugnantiae, seu ut alii loquuntur potentiae prae-
dicationalis.

Unde et ad formam rationis, licet integra naturaliter in ordine ad divi-
nitatem ad visionem beatam, consequenter propterea erit naturalis et supernaturalis,
ad divino naturalis, tamen eadem illa entitas et potentia quae suis viribus naturaliter
producit eadem potentia obedientialis seu non repugnantiae, ut recipiendo productionem visionis
et causis supernaturalibus. Unde non negamus quod in eadem entitate inter se sint identificata

duo

Deo separata aliud natē et n̄ natē alterius.

Dices quia q̄ etiā adversarij daremq̄ lumen creatum di-
cere rēt verē et rigidē rē̄ tralē ad visionē beatā s̄natē n̄ propterea eet
entitatis s̄natis. Ex nullo in casu repugnaret natē dicere rēs tralē corp.
s̄natē, et negaris spatē ad entitatē corporea, creatura n̄ valis per se,
dependens a̅ Dei ipsa entitative s̄nali ad illā natio dicat rēs
tralē quin ex hoc inferat q̄ sit entitatis s̄natis nā rei specificatio n̄,
capitur ex eo respectu tralē, de a̅ billis quos propria virtute pōt
atingere desumenda, maxime si sit spēā productiva: uno et
in actibq̄ vitalibq̄ desumi pōt specificatio actus natis a obto s̄nali
ut aliter diceremq̄; o

Arguunt magis distat Deus a lumine creato, quā
spā corporea a re spati, et [illegible] spā corporā nequit [illegible]
ad videndū rēs spatē, q̄ neque intus ad videndū Deum intuitive: Di[illegible]
en. e. [illegible] rē̄ cur spā visiva n̄ pōt ele bari a Deo ad vi-
dendū Angelū: c̄ tn̄ possit intus proportionari ad videndū Deum in-
tuitive. Hoc aiq̄ts facile abilibq̄ eludit distinctione magis distat
Deus a lumine creato, quā spā corporea a re spati in g̅ entis accedo m̄.
in rōē cognoscibilis et cognoscentis seu obiet spōe, nego m̄;
itaque verū e. q̄ in rōē entis e. m̄ distā inter ens creatū et increatū,
quia inter substantia creata, etsi unq̄ sit spatē, et aliud corporeū;
verū in rōē obti m̄ e. distā inter spā corporea et rē spatē, quia inter
intus creatū et Deum: nā in re spati n̄ reperit rō coloris quā cōis spā
corporea solet atingere proprius obtū; at vō in Deo reperit vera
rō cognoscibilitatis sub quā intus cognoscit propria obtā, quia
propter Deus stinet sub sphera obiecti nr̄i intus et cōē n̄ ite
poōt ele bari ad Deum videndū n̄ vō res spatis ut videat a spā corpo-
rea q̄ n̄ stinet sub sphera obiectiva istā.

4º Denique obiici pōt, Deus comprehensive videndus,
e. extra sphera intus creati q̄ dr̄ Deus intuitive videndus. Rn̄
ab omnibq̄ admitti: cōē pōt nā ideo Deus intuitive videndus e. intra
sphera intus creati qz nos q̄ in illo reperit rō cognoscibilitatis, quae e. rō
formalis sub quā intus nr̄ atingere solet proprius obtū; Deus in Deo spectato
sive videndo reperit eadē rō cognoscibilitatis quin propterea pōt
cognosci a lumine q̄ s̄n̄ pōt Deus, nec dicimus comprehendi;

ita

ita nequit intuitive cognosci.

Deducendo autem notionem: ita ergo dicendum est.

Ideo Deus intuitive videndus est extra sphaeram intellectus creati, quia est intelligibilis duplici modo: uno modo quia est intelligibilis limitato et proportionato modo; secundo modo ... itaque duplex est Deus cognoscibilis: primo perfectissime ... illimitatoque modo, et hac ratione facit cognosci a visione infinita et increata, illimitata; haec est tanta cognoscibilitatis activae, quae est eius passiva cognoscibilitas, et hac ratione non potest attingi per visionem creatam et limitatam, ideo ut ... sensibilis est extra sphaeram intellectus creati. Secundo modo est cognoscibilis in ... et limitato modo ... intuitive, et hac ratione solum potest cognosci visione finita et limitata, ideo ut talis est intra sphaeram intellectus creati. Caput 3m an ratione naturali sit demonstrabilis possibilitas visionis beatificae.

Caput 3m.

An ratione naturali sit demonstrabilis possibilitas

Visionis Beatificae.

Ex dictis in superioribus stat tamen ex principiis fidei quae ex probabilibus fundis et sicut ... possibile esse visionem intuitivam Dei ab intellectu creato, nunc ... controversa difficultas ad examen vocatur, an scilicet non solum probabiliter suadeatur et demonstrative ratione aliqua naturali eadem possibilitas ab intellectu humano vel angelico ... in ... supponentes non posse ratione naturali demonstrari, sed neque ostendi, quod voluntatis actu Deus ab aeterno habuerit.

In qua difficultate duplex est opposita sententia: prima tenet possibilitatem visionis beatificae posse ratione naturali demonstrari, ita ... d. 49. q. 8. ... d. 20. c. 2. Arriaga d. 15. c. 1. et alii pauci e recentioribus. Secunda vero sententia propugnat nullatenus esse ratione naturali demonstrabilem, ita ex antiquioribus Gabriel, Scotus, ... Caietanus et Ferrara: ex novioribus Molina, Fonseca, Suarez, ... Lorca, apud Herice, qui eos sectatur d. 39. cap. 2. Alarcon ... d. 1. c. 2. ... d. 1. ... et communis recentiorum magistrorum.

Ego autem etsi aliq. maxima propensione in priorem feror sententiam
nostre certe materie videatur c. 2: sed ita existimo nullum esse fundamentum
nate itá evidens ut illo possit ostendi, ac demonstrari visionis beatificae
possibilitas: idque ideo quod dari ut aliqua veritas evidenter demonstretur
opus est, et quod detur fundamentum proprium, insuper á sensu intus vincens, et quod evidentes
solutiones eorum, quae in contrarium afferri possint, sed neque unum
neque alterum datur in possibilitate visionis beatificae, quae evidenter demonstrari
non potest.
Atque videtur certissima, et ab omnibus admittenda. imo
quod in his nequit dari fundamentum proprium a priori, tenet quod nulla est
proportio naturae propriis illius visionis, quae alicui creaturae debeatur vel in
notescat neque evidenter stare potest an intra sphaeram dicti divinae
elevantis creatura contineat. Item neque a posteriori, in nullus sit naturalis
effectus talis visionis per cuius evidentiam possit devenire in demonstrationem
eius etc. Ac denique neque stante opposito solutiones
adeo certae sunt ut non pateant mille difficultatibus et instantiis
ut ex dictis superiori casu et dicendis in sequentibus constat, sicque neque
fundando a priori, aut a posteriori evidenter ostendi potest visionis beatificae
possibilitas.
Secundo ° Pro quo ex duplici capite ostendi posset evidenter
visionis possibilitas, vel ex parte naturae, vel ex parte ut elevet ad eos,
vel ex parte cognoscibilitatis Dei ut intuitive a creatura videatur, sed ex
nullo capite ostendi potest, vel nullatenus demonstrabilis est ratione naturali. Illi in
qua est differentia potentia naturalis ad hoc ut evidenter demonstret ex parte naturae requirere
intellectus opus est evidenter cognoscere Deum intuitive visibilem contineri
intra sphaeram obiectivam nostri intellectus; sed hoc nullo evidenti fundamento demonstrari
potest, vel ideo potest ex parte naturae requirere. Secundo iam invisibile
corporeum ut in genere luminoso et contingens, ideo videmus invisibile
esse corporeum et experientia docuerunt potentiis intuentis obiectis,
cur non poterit inter maximo fundo dubitare an Deus contingentibus
maiestate sit intuitive invisibilis a intellectu creato. Et sicut de facto
Deus est invisibilis sine sensitive, etsi rationabiliter formidabit in aspectu
visionis intuitivae dubitando an Deus in illa infinitate respondeat.
Tertio ratione ... manifeste ... ex parte Dei
n.

n. ee demonstrabilē visionē beatificā; nā ē Deus cum parata ad alia sit ens
Inate entitativē, cuius proportio maxime fugit captum intus creati, ad
summum poterit ite probabilit dicere contrariis potius nullum Deum
posse intuitive videri. Et ē certo n' cognoscat. qt sic excellentia et
Maiestas Divini obiecti n' poterit certo. Sic afirmare et evidenti:
maxime ē pari videat. ita obiecta creata continere intra spheram
alicuius poss. ex ordine ad aliquos actus n' vo in ordine ad alios
Probabiliter. n' credunt philosophi aliqui, ꝗlibet ens productibile
otineri intra spheram saltem obediatr productiva cuiusque alterius entis;
Et hi' sic n' admitunt per quem ꝗ actionē; ꝯ solum separativa nō
implicant actionē creativā a quere divinitate ex nullo caso
poss. ita probari. possibilitas visionis beatifice ... maneat in pris
formidine ꝯ oppositi, et coens' n' evidenti. Caput 6 aliqua argu
occurrit.

Caput 6m.

Aliquibus Argumentis occurritur

Existimant visionē beatificā ee' demonstrabilē roē nali
1º arguunt. ꝗq n' apparet manifesta ꝯdictionē evidens ē q' n' debet
negari divine potentie, ꝯ qd Deus possit elevare intus creatum ad visionē
intuitivā sui nullam adest manifesta implicatione, ꝗ evidens ē
possibilitas visionis beatae. Mo. ē necessitissimus prius in sola, mi videt
manifesta, nā evidens ē q qu obiectum aliquod continet intra spheram obiec-
tivā alicuius potentie cognoscitive talis pot. poss. divinitus elevari ad illud
cognoscendum, sed Deus ut potest cognoscibilis continet intra spheram
obiectivā intus creati q evidens ē ꝗ elevari pot ad Deum intuitive
videndum.

Ad quis n' videat hoc argumentum roē mi et mi
Longe ee' a demonstratione quem propter tantum negatur ē nōn evident
ostet rem aliquam posse dari ad visionem opposita narius ē n' solum quae ap-
pareat manifesta implicatio et n' repugnat, sed debet probari evidens
a priori l. a posteriori quod talis n' repugnant suadeat et coent. evi-
dent solvant funda. in oppositum elata. probare obtinat poterit d'n' ap-
pareat evidens repugnantia ꝗ sic ut Deus ē liber ad ipsa creature
ad alias producendas, et adhuc q. hic probabilis ... funda

gradity.

oppositum suadentia, c. qq manifestum est non posse stare evidentia. Illud
autem porisma receptum impedia[?] scilicet est evidens quod iungit cum probatione
evidenti de repugnantia seu non implicationis est sufficiens ad reddendum
de opinione probabile coniungit probabilia signa non implicationis
seu non repugnantiae &c.

Sic minor deficit ab evidentia nisi aliquod obiectum
contineat intra latitudinem obiectivam alicuius potentiae, non demonstratum
sit ratione omnis actus, quos potest trahere quae potentia licet dum sit [illegible] communis
sit ab intra creato, adhuc non nobis aliquod fundamentum evidens, unde
nobis certo constet posse cognosci per actus intuitivos et coerenti ratione ipsum
esse intra sphaeram nostri intellectus, immo potius non desit fundamenta probabilia quae
oppositum suadeant, ut dicitur in exemplis obiecti maxime luminosi
et entis producibilis.

Si instant adhuc adversarii: evidens est quod intellectus
creatus adaequate potest valere etiam amplius aliquid circa excellentiam divinam
quam poterit intellectus evidenter infertur posse elevari ad Deum videndum: quia in-
tuitio Dei neque ex ratione intuitionis, neque ex ratione obiecti infiniti, quod tangit
neque ex ratione utriusque repugnat, non ex ratione intuitionis quia multae dantur
cognitiones intuitivae rei obiectorum, quae non potest naturaliter nostri intellectus attingere,
non ex ratione obiecti infiniti, alioquin potentiam naturales ad Deum trahere repugna-
rent. ac denique neque ex ratione utriusque, quia quae duo seorsum separati
nequeunt afficere effectum circa neque poterunt coniuncti nisi sit aliquod fundamentum
oppositum suadens. Sed nullus est [illegible] collige, visionem intuitivam obiecti
infiniti infinita fore, et evidenter quod visio intuitiva Dei non est infinita
et coerenter quod possibilis est.

Sed [illegible] esse verum non inde inferri quod possit intellectus
elevari ad visionem intuitivam Dei, quae fortasse est infinita, non ex
praecisa ratione intuitionis, aut obiecti infiniti, ut bene probat argumentum, sed ex ratione utriusque
quia intuitio alicuius obiecti nimis luminosi reddit impotentes organum
debilitatis potentiae corporeae, et ratione ingentis lucis; ita merito dubitare
potest intellectus an visio intuitiva Dei ob limitationem nostri intellectus et excellentiam
ac maiestatem divinam repugnet et non inde quod obiectum quod intuetur
debeat videri per proprias species merito dubitatur an species obiecti
infiniti infinitae debeant esse. Ut non valeat quod intellectus possit aliquid divinitus,
quod non potest naturaliter, non quae extendat ad ordinem effectus naturalis, ut sufficit

hi

ti aliquos ex celebratione posit producere ut evidens e.

2.º argtur. n. Scotiste evidens e potentia nri intellectus continet sub sphera obiectiva intellectus Angelici, et q. Angelus pot comprehendere et evident cognoscere talem potentiam. sed cognita evident n. pot n. evident cognosci eius potentia obedientialis ad visionem Dei, q. talis intellectus Angelicus poterit natur evident cognoscere visionem beatificam possibilitate. maior est n. probatur q. q. cognoscat evident, et comprehendit unum potentiam, quin cognoscat etiam reliqua potentia identificata, necnon et terminos ejus. nec obstat q. potentia sit obedientialis intellectus identificat cum potentia nali ut dicemus postea. minor (ut diximus) Angelus natur comprehendens potentiam nalem, naturalis cognoscet evident potentiam obedientiale et terminos, quos respicit, ergo et visionem beatam.

Respondit. dist. ma. evidens e potentia nri intellectus continet sub obiectiva sphera intellectus Angelici, quatenus potentia natur et in ordine ad terminos nales concedo, quatenus potentia obedientialis e et in ordine ad terminos supernales nego ma. et dico esse Angelus neque alia creatura posse natur aliquam comprehendere quoad potentiam obedientialem, q. nulla est obiectum specificativum naturale eius. cum tamen supernaturalia evident cognoscant, nam hec non cognoscet cognitionalis creatura ad obiectum supernale, ut tamen cognoscet clara intuitiva ac comprehensiva per propriam speciem et ita in talibus opinantur Florentinus d. 40. dicta s. 4. Fasolius q. 12. a. 4. dub. 3. n. 32. Alarcon tr. 9. d. 1. c. 2.

Nec novum videri debet q. Angelus aut alius creatus n. posit comprehendere entitatem aliquam nalem quoad terminos obedientiales respectus; nam evidens e. ipsa oim q. Angelus n. pot evident cognoscere aliqua entitatem etiam ex entitatibus nalibus, ut sunt secreta cordium, et actus voluntatis liberos hominum et Angelorum, et res alias nales futuras, quare mirabile videri debet, q. n. posit comprehendere et evident cognoscere terminos potentie obedientialis supernales, cum, ut postea dicemus, entitas nalis n. includit eos. 3. argtur. Scotus et Vazq. fructus. ergo sicut nri intellectus e. ens cognoscibile, cum adaequatum continet, et quilibet potentia tendit in proprium obiectum, n. quiescit usque dum assequitur, atque perfectum nobilissimum ex obiectis, que continet intra eius sphaera, cum Deus contineat adaequate, n. quiescet intellectus nr usque dum assequatur ipsum Deum cognitione perfecta et intuitiva, ut et conveniens hec erit demonstrabilis evident. sed ingeniose satis huic obiectioni occurrit nr. Heric. animadvertendo hoc discursu optime probari ab adversariis q. visio beata sit

natur

natur potentiæ non omnis potentia ad natur pot, atque externa rei inclinat, unde sicut propenderet in nobilissimum obiectum, ita etiam sufficiente erat videndi visione perfecta Dei dubia posset natur. Quod probare minime intendit Scotus, fuit etiam eodem discursu potest probare visionem creatam potentiæ sensitivæ Dei, nam sicut Deus intuitive cognoscendus obtinet sub bonis in communi et potentiæ sensitivæ attingentibus et bene ad tale attingentiam inclinavit natur, non intellectus, nec quiesceret usque ad eius assequutionem.

Quæ propter ad argumentum quod diceret ibi dico: mihi potentia non quiesceret usque ad assequutionem perfecta nobilissimi obiecti eo ratione qua tale obiectum ab ea assequibile est secundo modo, ea ratione qua assequibile non est nego minor. Unde cum nobis non constet certo et evidenter an Deus intuitive videndus obtineat sub bonis cognoscibilibus proportionatis animo intellectivo, inde est quod evidenter non cognoscamus an possit sit visio intuitiva Dei. Propterea quod talis potentia non potest intelligi veritatem nisi de obiectis natur cognoscibilibus ingenitis solis propenderet et inclinat potentia nostri intellectus; non vero de obiectis obscuriis cognoscendis si quæ sunt, quæ non dicunt inclinationem et ordinem natur, eo solis non repugnant.

4° obiicit potest ex eodem Scoto: quod potentia propter inferiori separatione sui obiecti, potentia propter superiori in ordine et ad obiectum quod respicit, ergo potentia inferiores possint intuitive cognoscere sua obiecta, quoniam etiam ut potentia superior poterit intuitive cognoscere Deum quod obtinet intra latitudinem sui obiecti. Respondetur nego minorem ex nullo enim casu colligi potest hæc proportio et convenientia inter potentiam inferiorem et superiorem, aliqui si illa natur et intuitive cognoscit omnia sua obiecta, ita etiam potentia superiorem quod nullus affirmabit.

2° dicerem potest dato nego minorem et dicit minor: potentiæ inferiores possit intuitive cognoscere omnia sua obiecta non excedentia omnes suas vires et limitationem, secundo minorem quæ excedunt earum facultatem nego minorem, maxime cum videamus inter obiecta inferiorum facultatum esse ingens luminosum, quod ob vehementiam luminis non solum non potest intuitive videri a potentia, verum minuit eius vires natur: unde sit intellectus sufficiens motivum ad dubitandum an ita magna sit lux divina, ut excedat eius vires in ordine ad eius intuitionem.

5° denique arguitur potest omnis amor præsupponit cognitionem obiecti quod amat iuxta vulgare axioma nihil volitum quin præcognitum, sed Deus potest immediate amari a voluntate creata, quod evidens est potest immediate intuitive cognosci, nam immediatus amor necessario supponit immediatam cognitionem

obti amati. Et varios ei amores Dei alios subjectos et regulatos per cognitiones abstractivas seu habitus per alienas species; et alios regulatos per cognitiones intuitivas aut per desiderium dicendum de amore inferiori sub dormito quod possit evidenter cognosci; non autem de amore omnino altiori sub non desito eo de modo possendum est ac dicendum intuitiva, ut eligere se.

Ad ultimum argumentum desumptum a adversarii ex appetitu naturali creaturae ad videndum Deum, patebit ex sequenti capite. Caput 7 an in creatura rationali detur aliquis appetitus ad visionem Dei.

Caput 7.

An in creatura rationali detur aliquis appetitus ad visionem Dei.

Cum inter potissimum argumentum quod adversarii in naturali evidentiam possibilitatis visionis Dei adducere, sit quod in nobis detur appetitus naturalis ad Dei visionem, satis opportunum duxi in examen huius difficultatis. Quaerimus an in creatura rationali detur aliquis appetitus et inclinatio ad Dei visionem.

Pro quo supponendum est appetitum naturalem esse inclinationem naturalem rei ad aliquod bonum sibi conveniens. Hic autem duplex alius innatus alius elicitus: appetitus innatus est inclinatio seu vis realiter identificatur cum natura seu entitate in ordine ad suas operationes, et sic ad materiam, necnon potentiae ad actus dicuntur appetitus innatus, qui sive sit receptivus sive passivus, sive ad agendum activus nuncupatur. Appetitus vero elicitus est inclinatio identificata cum natura et entitate, sed ab ipsa producta, et tales sunt actus vitales intellectus et voluntatis quos potentiis producunt.

De utroque genere appetitu innato et elicito procedit praesens difficultas an utrumque sit aliquis in creatura rationali ad visionem beatam respiciat. Et in 1° loco de appetitu innato Scotus in 4° d. 4. q. 10. d. 49 q. 10. Durandus, Sotus, Paludanus et alii apud Henrice tomo 4. d. 37 c. 1. n. 7. et Valentia d. 5. p. 1. opinantur, in nobis esse appetitum naturalem innatum ad Dei visionem. Oppositum indicant Ferrariensis, Caietano, Conrado, Zumel. q. 9. Molina, Arrubal, Vazquez et Lionel apud Henrice citatus: recentius Alarcon tomo 1° cap. 3. Videtur Ferrandi lib. 3. dis. 51. videbat Deus et esse auctor naturae, et esse terminum bonum et obiectum beati-

ficans

ficans, unde ad Deum s. [illegible] ... dedit appetitum innatum naturalem; negat tamen talem appetitum ad Deum in 2° sensu.

De 2° loquendo de appetitu elicito naturali S. Thom. 1.2. q. 5. a. 8. distinguit duplicem rationem beatitudinis alteram sub ratione communi beatitudinis, alteram sub ratione speciali: ad 1am dicit appetitum naturalem in omnibus [illegible]; ad 2am vero non in omnibus, et tamen in illis ... talis rationis peculiaris beatitudinis: qua propter Thomistae communiter negant talem appetitum in [illegible] ante revelationem. Praeterea noster Salas 1a 2ae ... 2. d. 12. s. 3. n. 24. distinguit duplicem appetitum efficacem et inefficacem; 1um admittit in creatura minime vero 2um ac ... Vazq. 1. 2. d. 22. c. 4. et Arrubal citatus ... in ... viribus naturae appetitum elicitum visionis; et Vazq. addit ... naturam ... gratiae ... ordinis naturalis.

... Thoma ... posse procedere ... de beatitudine et ultimo fine nostro sub ratione communi seu sumpta ut sic; ... de beatitudine sub peculiari ratione. ... enim posse procedere de appetitu naturali elicito ... consequente ... visionis beatificae, aut de appetitu naturali ... [illegible].

Quo posito loquendo de appetitu innato [illegible] sit: ... appetitus naturalis ad visionem beatificam sub ratione communi beatitudinis. Ita noster Suarez tom. 2 met. d. 3 ... 3. ... quia ... in nobis appetitus naturalis, quod est bonum nobis conveniens et propriis viribus acquiribile ... beatitudo sub ratione communi est nobis conveniens ... in nobis ... appetitum ad illam ... Beatitudo sub ratione communi ... obiectiva ... delectari ... ergo utroque modo est nobis conveniens et ad illam ... propriis viribus ... ergo in nobis ... appetitus ad illam. 2a ... sit ad beatitudinem seu visionem beatam sub ratione speciali talis visionis non datur in nobis appetitus naturalis innatus. Ita ... Thomas ... q. 4. a. 4. ... 3. ... c. 3. et 4. ... c. 3. ... Alarcon ... de visione d. 1. ... appetitus ... naturalis ... capacitas ...

naturalis

naliq ad id cuius appetitus, et in intellectu creato non datur potentia proportionata naliq ad Dei visionem cuius ratione specifica talis est ex eo quod non potest ea propriis viribus producere, quod et illa ut talis non datur in nobis appetitus naturalis innatus. Minor est certa, neque in hoc distinguitur appetitus proprie naliq a non naturali obedientiali; quod illa supponat carentiam potentiae et virtutis naturalis, ultimo illi Minor probatur neque visio beata cuius ratione specialis talis visionis est entitative supernaturalis; sed ad entitatem supernaturalem producendam nihil sunt in intellectu et voluntate naturali vires naturales, quod neque dabitur appetitus innatus nalis ad talem visionem.

Dico 2° et sit in nobis datur appetitus obedientialis innatus ad visionem beatificam; quia appetitus et sit entitas naturalis, minime tamen supponit virtutem aliquam naturalem ad visionem producendam, sed solum dicit quandam capacitatem et potentiam non repugnantem ad obediendum Deo, et producendam talem visionem in concursu cum supernaturali. Haec conclusio debet esse ad mentem fere omnium doctorum si recte loquantur, et expresse traditur a P. Alarcon citato cap. 3. n. 4. et a cursu Capuccinorum d. 2. s. 4. et ratione quod appetitus obedientialis ad visionem, ut dictum est, est capacitas activa et passiva ad illam recipiendam vel producendam media elevatione divina, et in nobis datur eiusmodi capacitas et non repugnantia, quod et dabitur appetitus obedientialis ad talem visionem. Reliqua ad probandam faciunt omnia fundamenta quae supra attulimus ad probandam possibilitatem visionis beatificae, nam si semel probetur, sane esse potest, in nobis dari capacitatem et ordinario concomitanter.

Dico 3° accedendo ad 3am partem difficultatis et loquendo de appetitu elicito naturali. Dico et sit impossibile est in nobis appetitum elicitum naturalem efficacem et perfectum visionis beatificae si cum P. Alarcon citato: ratio est quod appetitus elicitus et perfectus visionis beatificae debet supponere ex parte intellectus cognitionem evidentem illius, et in nobis nequit naturaliter dari talis cognitio evidens proportionata et ergo neque talis appetitus elicitus efficax et perfectus. Maior est in probabilitate quod unde distinguitur appetitus elicitus voluntatis ab innato quod elicitus supponit cognitionem proponentem obiectum ut appetibile et sic evidens si appetitus efficax et perfectus sit. Minor probatur quod nulla creatura potest viribus naturalibus assequi cognitionem perfectam visionis beatificae qua illi representetur ut bonum

appetibile

appetibile absque ratione alicuius mali; quia neque potest naturaliter elicere actus voluntatis efficaces et perfectos circa illud, quia actus voluntatis perfectus et efficax petit ex parte obiecti cognitionem perfectam et sibi proportionatam naturalem.

Dico 2o licet supposita cognitione probabili visionis beatificae, bene possit in nobis dari appetitus naturalis elicitus naturaliter liber ... non mihi manifesta videtur ... in modico ... quod illud quod mihi tamquam possibile et futurum ... apparet diligeret et amet. Libere si indifferenter proponatur, et naturaliter indifferentia representetur, ut contingere potest quod excitet a Deo ... aliquod representans ut bonum tale amorem visionis ... voluntas ... bonum ... tale bonum ... aliquid tristis proponatur ... contingere nullus ... dependentiam ... supposita cognitione probabili possit dari aliquis appetitus visionis.

Quod autem talis appetitus esset naturalis ordinis ... visionem ut bonum et conveniens sibi ex bonitate naturali ... entitatis nostra voluntas caret omni virtute sufficienti ad illam amandum ex bonitate supernaturali, quae altioris ordinis et virtutis est, quam proportionata sit ... divinitus elevata ... potest ... proportionatam ... attingere ... talis appetitus esset ordinis naturalis. Imo etiam inconveniens dicere possit quod talis appetitus esset efficax. Nam illud desiderium est absolute efficax ex vi cuius ita serio quis aliquid amat ut parata sit voluntas ad ponenda omnia media necessaria ad eius consecutionem, et ita posset esset illud desiderium esse absolute efficax.

Dico 3o ... supposita fide divina in ... qua credat firmiter futuram esse visionem beatificam possit in illo dari appetitus ... talis visionis ... fides divina representat tali ... visio beata ut bonum ... sibi conveniens ... divini auxilii poterit ... desiderare et appetere serio et efficaciter libere aut naturaliter. ... desiderium visionis ... bonum sit ... motivo honesto naturaliter ... dicemus in ... capitulo ... impugnando ... occurrit.

Dicimus superior(em) casum in nobis dari appetitum innatum ad visionem beatam, seu rem totius beatitudinis, et proportione... veraciter: Visio beata, seu res totius beatitudinis supernaturalis ratione qua supernaturalis est nequit dari appetitus innatus naturalis, quia iste attractus, solum supponit naturalem potentiam, et est improportionatus, et nullatenus ordinatus; dari appetitus innatus naturalis actualis visionem, seu rem totius beatitatis, probatur: nam minor: beatitudo non in ea, neque in naturalitate, neque supernaturalitate ponitur, sed abstrahit ab utroque et solum aliquam rationem veri pertinentem ad felicitatem, quam semper appetiit potentia naturalis, ut nullus dubitare poterit.

2° Dicimus non dari in nostro appetitu naturali innatum ad beatitudinem, seu rem specialem, ut est talis visio clara Dei, id est ut ... quia visio clara Dei est ut talis et abstracta a naturalitate, continet sub se rationem veritatis et bonitatis, et aliqua ratione naturalitatis, sed omne verum et bonum aliquo modo aliqua ratione continet intra sphaeram nostri appetitus naturalis, qui etiam adversus speculativam rationem dari in nostro appetitu naturali innatum. ... minor: omne verum et bonum abstractum a differentia naturalitatis continet intra sphaeram naturalem nostri appetitus, neque minus; abstractum a differentia naturalitatis ... quia visio beata ut talis continet rationem veritatis et bonitatis abstracta a differentia naturalitatis communiter est intra sphaeram obiectivam appetitus naturalis, in ordine ad finalem attingendam vires non inde.

3° arguitur probando quod natura humana creata fuit a Deo visione, seu aliquo fine ultimo ... (alioquin finem in rerum natura existeret, quod absurdum est) sed finis iste non est alius quam beatitudo nostra sita in visione beata, quam datur in nostro appetitu naturali ... Minor, in qua est difficultas, probatur, quia ille resultando est tamquam ultimus finis alicuius non intuitu ista ultimo quiescit et ultimo desiderat felicitatem, et solum in Deo clare viso plene et ultimo satiat nostra voluntas ... iuxta

illud

illud Augustini. Fecisti nos Domine ad te et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te, quia Deus clare visus est ultimus finis et obiectum seu appetitus naturalis voluntatis nostrae.

Ex succedendo [illegible] dis. [illegible] finis item nequit esse alius quam beatitudo nostra seu visio beata [illegible] humanae [illegible] et [illegible] gloriae [illegible] alio auxilio elevante [illegible] [illegible] [illegible] neque [illegible]. Itaque [illegible] finis ultimus [illegible] nostrae seu creaturae [illegible] naturalis [illegible] ultimo [illegible] [illegible] a Deo; in priori [illegible] solum pro fine ultimo [illegible] naturali et abstractivo Dei, quae solum propriis viribus haberi potest; in posteriori vero [illegible] Deus [illegible] ultimo seu clare visus ex quo [illegible] intellectus appetitus obedientialis ad claram Dei visionem [illegible] dictae et in hoc sensu solum intelligendus est [illegible] Aug. [illegible].

Propterea diximus [illegible] capacitatem seu appetitum innatum obedientialem ad Dei visionem; potest impugnari [illegible]: quod [illegible] potentia obedientialis ad aliquid [illegible] non sufficit ad hoc ut [illegible] dicat appetitum [illegible] ad illud, [illegible] in nobis [illegible] potentia obedientialis [illegible] visionem [illegible] non propterea [illegible] quod [illegible] innatum appetitum etiam obedientialem ad illa [illegible] potentia obedientialis et capacitatem ad efficienda [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] appetitus innatus etiam obedientialis ad illa, [illegible] in nostro [illegible] et voluntate [illegible] capacitatem potentia obedientialis ad visionem [illegible] appetitus innatus etiam obedientialis ad illa.

[illegible] dis. [illegible] potentia obedientialis ad aliquid [illegible] vitales [illegible] sufficit ad appetitum obedientialem [illegible]; [illegible] potentia obedientialis ad aliquid [illegible] vitale [illegible]. Itaque duplex [illegible] potentia obedientialis: [illegible] entitatibus [illegible] [illegible] [illegible] et hoc [illegible] obedientialis [illegible] gratuitam [illegible] non sufficit ad obedientialem appetitum innatum; [illegible] non est in [illegible] ad aliquid [illegible] [illegible] efficiat, [illegible] obedientialis; aliud est quod non [illegible] entitatibus [illegible] [illegible] vitalibus [illegible] [illegible] [illegible] non possit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vitalibus.

[illegible] intellectus et voluntas [illegible] dicuntur obedientialem potentiam ad actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligendi et amandi quos non potest [illegible] si in illo [illegible] tale;

actus

actus illo carent; et ideo merito pot. obedialis intus et voluntatis pot. dici
appetitus obedialis ad actus n[ost]ros pot. obedialis lapidis, neq in ordine ad
hos actus, neq in ordine ad gra. sanctificantem q[ua]e in illo deu nibat capa-
citas ad eos physice effi[cien]dos efficientes media electione; itiur
est ita proporti illius pot illum efficiendo conient, sum effi frati. Prop[ter]
quod minime committeret inepte ille peccatum q[ui] tale pot. obedialem
lapidis et aliorum entium vellet appellare appetitum innatum obedialem;
intellig[im]us n[omi]ne appetitus illum capacitatem et distinctionem ut eleuent a Deo
ad efficiendum.

Denique etiam 2a. in dictis et eius c[ontra]es pos[itione]s de appetitu elicito
impugnari solent ab adversariis, sed eius ro[ati]es solutionem, vel ubi geminos
loco dimittunt ac p[er] ita debiles et nullius roboris ut ut eas proponere
illorum et opera pretium a sapientioribus iudicet, idea q[uod] eas in praesenti
omnino mittimus et illum animadvertimus ut semper proportionem habeat nullum
actum s[upe]rnat[ura]lem sive intus sive voluntatis posse ante uro s[upe]r auxilio s[upe]rnati
produci, et co[n]s[equ]e[n]ter nullum esse in nobis appetitum natum elicitum s[upe]rnatis visionis
circa visionem beatam et alia obiecta s[upe]rnatia. Cap. 9. Essa physica
visionis beatae examinatur et an beati videndo Deum forment verbum
quaerit.

Post discussionem possibilitatis visionis beatificae ordinata methodus
expostulat ut eius physicam naturam et quiditatem inquiramus. Deinde
in quo naturam sita sit fiatur quae ita se et essentia physica visionis in qua
disse omissis antiquiorum erroribus inter catholicos doctores Henricus
de Gandavo quodlibeto 13. q. 2 existimabit visionem claram Dei
consistere in quadam penetratione ipsius Dei cum intus humano.

Angelicus

Angelico corpore modo ac ignis solet a ferro penetrari.

2a sententia est Thomistarum qui opinantur visionem beatam non esse verbum creatum productum ab intellectu, quod sit expressa Dei similitudo consistentem in qualitate unione ipsius esse divini cum intellectu beati per modum speciei impressae, et expressae sui ipsius per quam clare et intuitive videtur. Ita Caietanus, Nazarius, Vanez, Zumel, Gonzalez, Ferrara et alii videndi apud Alarcon citatum c. 6. Granado de Deo tractatu 3. d. et s. 1. quamvis non omnes eodem modo adstruant eiusmodi unionem: nam alii nihil creatum admittunt inter intellectum beati et ipsam essentiam divinam; alii vero ut Gonzalez, quem sectantur huius temporis Thomistae, ponunt speciem impressam realiter distinctam.

3a sententia quam tenent defenduntque alii huius temporis recentiores graves defendunt intellectionem creatam formaliter consistere in qualitate, seu repraesentatione formali non producta per actionem physicam realiter distinctam, itaque sit actio sui ipsius, inquam format visionem beatam ultimo consistere in repraesentatione formali, et verbo mentis non producto per physicam actionem de formalitate actionis, de se ipsa; ita Ovied. lib. 1 de actione controversia 6. p. 1. § 3. de ipse ait, hanc Gerardum Gabrielem et alios et eam probabilem reputat Arriaga d. 23 s. 3. n. 43.

4a denique et communior sententia ait visionem claram Dei consistere in qualitate quadam, quae est repraesentatio formalis et verbum expressum speciei Dei producta per physicam actionem et realem de formalitate actionis. Ita S. Thomas postea referendus, S. Bonaventura in 1 dist. 3. a. 1. q. 1. Vasquez, Scotus, Dionysius, Lirana, Canariensis et Molina apud Granado de Deo 3. 2ae. Lugo d. 38 c. 2. Beato Lessius lib. 2. de attributis c. 11. Hesius d. 4. n. 11. et d. 42. c. 5. Alarcon tract. 1. d. 1. c. 6. et apud istos alii quam plurimi.

Ex quibus sententiis verior mihi videtur et probabilior quarta, ut postea quam auctoritate et firmioribus fundamentis nititur. quae propterea dicendum est visionem beatificam et intuitivam Dei esse

frat

statu immediate producta actione physica a lumine illustrante lumine gloriae; quae est expressa similitudo et repraesentatio Dei et cognitionis beatae videndo Deum verbum sapere; Haec secunda probatur authoritate Sancti Thomae 1a parte quaestione 27 articulo 5 ad 3 ubi sic loquitur. Quicumque intelligit ex hoc ipso quod intelligit procedit aliquid intra ipsum quod est conceptio rei intellectae, et dicitur verbum cordis: quod verbum minime intelligi debet solum de intellectione naturali creata, sed intelligitur tam aliquid hominis naturali quam supernaturali scilicet de visione creata.

Idem habet Sanctus Thomas in 1 distinctione 27 quaestione 2 articulo 1 in corpore formalissima ratione intelligentis constituit verbum mentis quare sic loquitur verbum importat rationem intelligentis scilicet speciem, quae est similitudo quae intellectus et per utrumque hoc non potest intelligere, utrumque conjunctim est quo intelligit formaliter, ergo magis est forma constitutiva cuius verbum mentis conceptio [illegible] inveniri, quod si forma constitutiva operationis intellectualis est similitudo expressa et verbum mentis ergo illam constituet sive intellectionem creatam sive increatam aliquoquin non esset formaliter constitutiva. Videantur alii Doctores, alia quae ultima testimonia Sanctorum Patrum apud Henrice d. 40. c. 11.

Dicitur ratione: quia id constitutivum formale visionis beatae, quo formaliter beatus videt Deum, id non requirit esse aliud quam similitudo expressa producta actione physica ab intellectu creato quod in illo solum formaliter existit essentia visionis. Minor probatur quae ipsius adversariis admittitur: Minor probatur quia intelligere formaliter in ratione intellectualis vivere est se ab intrinseco movere. Sed requirit beatus se movere ab intrinseco intellectualiter nisi producendo verbum mentis seu similitudinem expressam speciei Dei quae in ista formaliter stat essentia visionis et cognitionis beatae Deum videndo formare verbum.

Quamvis autem vivere intellectualiter nequeat intelligi nisi per verbum seu similitudinem expressam productam est quod illud producat ab intrinseco ratione cuius vivit quod videt Deum respicit ut mera conditio de ornamento actionis vitalis suae cum est etiam vitalis et realis formalis concurrit tamen, [illegible] beatus nec producit [illegible] esse

in

in productione, neque producat similitudinem Christi ut ipsi habent quae requirit et mera perfectio ex parte actionis. Tandem neque potest unio esse, divinae a beatitudine ut opinatus fuit Gonsalez, tunc quia unio in suo conceptu formali non est vitaliter intelligere, ac si videntur, tunc etiam quia non sufficit sola unio physica ... ad proprium intellectivum ut ab ipso intelligatur; alioquin si physice uniret ... a beato cognosceret quae est ... sed neque in actione ... et ... neque in unione physica ... vivere intellectualiter ... verbum mentis ... productae ... similitudine producta ... visionis.

Nec valet dicere ... est vivere intellectualiter beatus esse actionem quamque grammaticalem et non physicam: quia actio ita grammaticalis id est aliquid verum productum intra ipsum intellectum beati ... est ... divina, ... et ... ut alii ex adverso supponunt. Si aliquid productum ... est a beato et ... percipiens ab obiecto id est aliquid ... in illo, et quod ad aliud obiectum vivendum non possit deservire: ... non poterit esse ratio formalis cognoscendi Deum ... quam aliud obiectum ut evidens est. Si 2um ergo ... formalis expressa similitudo talis obiecti, quia nullo alio modo intelligi potest quod sit ratio formalis cognoscendi Deum ... illud obiectum.

Tertio si actio grammaticalis sit solum ..., et productio metaphorica, quia beatus videndo Deum physice non vivet, sed mere passive se habebit in ordine ad visionem, quod aperte pugnat cum de fide sessionis Tridentinae s. 6. c. 5 can. 4 quae plane statuit intellectum et voluntatem ... in actibus fidei et amoris (quod consequenter ... de actibus visionis) non se habere mere passive et ut inanimata instrumenta, sed revera Deo cooperari quod illud quod vivit beatus ... videndo Deum debet esse aliquid productum ab intellectu ... verbum mentis ... similitudo expressa et formalis ... visionis.

3o ... quod eodem modo ... proportione servata inter beatum videntem Deum ... ponit eius voluntas amando; ... ita amat Deum ut vivat per amorem et producat physice actionem qualitatis ... quae sit ratio formalis amandi, sic ... ita Deum cognoscit, ut producat qualitatem, seu similitudinem expressam, quae sit ratio formalis intellectus seu verbum, ... est expressa mens ... in 1a. dist. 27. a. 2.

Et

Et probari potest quia si voluntas est potentia vitalis, quae movet se motu ab intrinseco vitali sibi intrinseco, et vivere voluntatis amando obiectum nequit intelligi sine producto per physicam actionem a qua reddatur amans, ita neque vivere intellectus videndo obiectum nisi qualitate seu verbo producto, quod sit ratio formalis intelligendi, in qua visio consistat. Minor etiam est manifesta quia si voluntas amando non produceret aliquid neque posset esse libera in amando nec haberet meritum in suis operationibus, quia nihil videndo aliquid producit et consequenter idem erit de intellectu.

4º probatur quod si ob aliquod visio beata non consisteret in qualitate producta seu verbo mentis maxime quia superflua esset talis qualitas seu verbum ex summa praesentia et penetratione essentiae divinae cum intellectu beati. Sed penetratio ista et intima praesentia non sufficit ut independenter a qualitate et verbo intelligatur a beato, quia non in praesentia et penetratione, sed in similitudine expressa seu verbo consistet essentia visionis. Maior est unicum fundamentum adversariorum: minor quia nequit intelligi maior penetratio et intima praesentia, quam est illa, quae datur inter intellectum humanum vel Angelicum et suas essentias, sed ista penetratio non sufficit ut intellectus Angelicus vel humanus se ipsos cognoscat, sed necessario producit conceptum seu verbum ut loquitur Augustinus 9. de Trini. c. 11. ubi se mens ipsam novit est eius notitia verbum eius: et S. Thom. 1ª p. q. quaestione 1ª art. 2 agens de Angelis, docuit rationem quod in eis non est idem intelligere et esse; ergo sola penetratio essentiae divinae cum intellectu beati non erit sufficiens ut a beato cognoscatur, et consequenter erit necessaria repraesentatio formalis obiecti seu verbum mentis productum.

Denique probari potest idem ex Clementina ad nostrum de Haereticis ubi dicitur lumen gloriae necessarium esse animae elevandae creaturae ut Deum videat, et si ista visio esset nec produceret similitudinem et formam non esset necessarium lumen gloriae sed ad elevandum quod videntes Deum producant similitudinem expressam seu verbum, quod est actus visionis. Confirmatur ex Epistola Leonis Papae, quae habetur in 6ª Synodo actione 17 de fide, ubi beatitudinem consistere ponitur in hoc quod est videre Deum, illum tenere et possidere, illoque frui, sed dictae actiones exercentur in formali sed actus vitalis per quos vivens obiectum attendit, quod in actu vitali seu similitudine expressa retinenda est actus visionis in qua ut postea dicemus consistit beatitudo formalis.

Maneat

Maneat q. n. solum esse Visionis visitive inqualitate producta quae sit repraesentatio fratis Dei sed beatus videndo Deum frare verbum. c. 1°

aliarum sarum impugnatione nrā adhuc roborat.

Semper mihi firmissima fuit probatio propriae sed eximpugnatione aliarum rationum in praesenti perstantium. Et in primis Enrrici de Gandavo propter quam quod acer Theologorum sentit nota plusquam stratis reiicit adhuc impugnari possit l. quod l. Enrricus stendit pertransformationem beati in Deum hanc physice intus esse divinae, et sic eam cognoscere, l. solum penetrari aut intime aproximari velut ignis ferro. Si loc 2 stendat ig ex dictis manifestum e n. sufficere solam penetrationem, l. aproximationem ess divinae intus Creato ad hoc ut abitio videat, quod intus ut vivat per visione n. debet se habere mere passive sed aliquando physice agere. Sicut dicat lib. 3 e. q. solum physica unio unius entitatis ad potentiam vitalem n. efficit ut abitio vitaliter percipiat: alioquin tamen physica unitus intui aut voluntati vere amaret l. intelligeret. Deus ergo q. inter Deum et aliqd creatum nulla aliam unionem hucusque agnoverunt philosophi ac Theologi praeter unionem Hypostaticam, quae ista Enrrici chimerica est. Praeter quam quod ut notatum unio physica licet sit realis vivendi requirit ad vitalis intellectionem.

Dic. 2a a Doctorum multiplicitate aliis fautoribus solet explicari: nam alii aiunt esse divinam intime applicatam intui beati primum speciei impressae et expressae optime vices absolute independenter agentis, et verbum producto, quae intelligentia satis sufficiente explicat esse ordinationis. non vero Doctor istos quod perfectae divina esse aproximata intui beati rae cuius dici exercere munus speciei impressae et expressae. e. nil aliud quam esse obiectum illius l. exercet aliquam causalitatem aut se sola aut cum intui. Si dicant esse solum obiectum, talis intus independenter ab actione aliqua excerdiri a bello, quod intus videndo Deum mere passive se habet, et n. vivit per talem visionem, quod manifeste e contra dictis tridentinis et alios pp.

Si dicant essentiam divinam exercere aliquam actionem et causalitatem independentem a voluntate, quod ita videndo Deus vitaliter videat, nam vitaliter est moveri, ne erat operationis vitalis ad vitalitatem videndi, ut procedat ab ipso per se et ab intrinseco. Contra: essentia divina secundum se producit qualitatem aliquam Deo representationis, vel producit unionem physicam sui ipsius cum intellectu beati. Si neutrum sufficit ut a beato videatur quia nihil est ~~[illegible]~~ essentiam divinam producere, utcumque exerceat munus speciei expressae vel impressae.

Mi: 16: quia quod producat ab essentia divina non modo non scierat effective et vitaliter intellectum, non sufficit ut ita ipse illud videat, nam se habet more passive; ergo non sufficit videndum esse divinam, si quod ab ista illa producit, nisi potest esse constitutivum, non potest esse constitutivum visionis beatificae; quod si comitante intellectu ille aliquid producere ad videndum Deum, ille Deus requirat ea aliud quam qualitatem quae sit expressa similitudo Dei, sed verbum, ita Deus solus sistet essentia divina.

Valentia Gonzales explicare solent dicentes quod in quemcumque unionis rationem cuius essentia divina intelligibiliter unit cum intellectu beati: dicunt nihilominus efficaciter vincit, quia vel magis ita est ratio formalis uniendi, vel ratio formalis vel. sicut: si ita igitur erit formalis reddens intellectum beatis intelligentem et cum eorum non erit mera unio, sed verbum et similitudo expressa Dei. Quod aliud est in origine, quia est modus quo intellectus cognoscit obiectum, vere merito noster Henricus. 40. c. 3. existimat eos sic explantes sine se a nobis non dissidere. Si dicant esse veram rationem formalem uniendi, nullatenus erit sufficiens ut illud intellectus videat esse intelligens reddat, nam tunc non operaret intellectus immanenter et vitaliter, sed mere emanative ut reliqua extrema unionis producere solent alias uniones et proprietates.

Rursus quod non minus difficile est quod operetur vitaliter per rationem formalem uniendi physice, quia quod producat per eam rationem: si id difficile est, producere per rationem formalem uniendi physice, ut sit prorsus impossibile, quod erit difficile vitaliter operari per physicam unionem ut sit etiam prorsus impossibile. Mo: videtur certa ratio quia ea disparitas inter unionem physicam et vitalem ratio forte accidit eandem physicam unionem et actionem physicam, quia si impossibile est quod unio physica influat actionem effectivam, ita erit quod misceat actionem vitalem vel digne nequeant in medio adversarii.

Ipse verumque

repugnante aliqua disparitate n' arte ego eam n' invenio.

Confirmatur ex ... patrum et praecipue Augustini lib. 14 de trinit. c. 17, et lib. 15. c. 16. Beati viden- Deum habent similitudinem intentionalem ipsi Deo iuxta illud Ioannis Epist. 1a c. 3 Scimus quod ... videbimus eum sicuti est: At nequit intelligi quare essent similes beati per meram unionem quam Deus fieri potest similes per expressam similitu- dinem obiecti existentem et productam ab ipso intus. De maiori nullus catholice dubitare potest: minor probatur quod sola unio unius extremi cum alio non sufficit ad reddendum unum simile alteri quod non ... absurditatem maxime dicat me ex vi unionis physicae cum ... substantiali reddi similem ipsi ... [illegible] ... Gonzales ut mera unio physica ... non est ... beati- ficam neque ... cognoscendi.

Confirmatur quod haec unio quae a ... ponitur ... [illegible] physica inter ... essentiam ... intellectum beati ... qualitatis et solum intentionalis unio, si dicatur ... ponit in quolibet beato ad Deum videndum aeque mirabilem unionem ac hypostatica, et incidit in ... absurdum ... quod ad hoc ut intellectus videat ... egeat physica unione cum obiecto, quod nullus ... somniavit, quod ... unio est imago expressa obiecti ... nullus alius ... intentionalis ... ex cogitari potest quam similitudinem intentionalem, et ... repraesentationem, et ... ad ... haec unio posita ... est chimerica, ... imagine intentionali seu verbo.

Ac denique ... admittatur verbum productum ... similitudinem expressam in qua ... consistat visio beata ... negat ... similitudinem ... actiones physicae de ... beati ... ab ea veritate et ... ut ... probavimus in lib. 3 ... physicae ... actiones ... maxime ... ut ... actionis et qualitatis vitalis. ... si semel admittatur intellectionem esse actionem productivam sui ipsius ... dici poterit quod volitio, actus corporei videndi, ... cationes,

velationes

relationes, et alii modi sint actiones et productiones suarum entitatum, quibus nullus potens aucitur fuit afirmare. Si scilicet admitto hec sola verbum et similitudinem expressam productam in qua visio intellectualis valet ponere ea producta per intellectualem actionem. C. 21. de veritate articulo si sat [illegible]

2. In nostra 3a opponi solet a Doctoribus auctoritas Angelici Doctoris qui aliquando in locis videt negare verbum productum a beatis qui Deum vident. Et quia longum esset omnia testimonia referre duo tantum afferam, ut ex eorum solutione constet quid ad alia dicendum sit. 1m testimonium est ex q. 8. de veritate a. 1. ubi ait: Sed non autem potest dici quod essentia Dei videatur ab aliquo intellectu per aliquam similitudinem. Quia verbum mentis sit expressa similitudo minime poterit beatus per illud Deum videre iuxta mentem S. Thom. 2m testimonium est ex 4. sententiarum q. 2. a. 9. ubi interrogat S. Doctor utrum ea quae in Deo vident videant per aliquam similitudinem et tandem respondit verbum: Sed autem similitudo Dei esse in intellectu recepta, non potest secundum aliquam convenientiam cum essentia divina nisi analogice tantum. Et sic de aliis testimonia quae videri possunt apud Hericem citatum.

Sed his et similibus testimoniis satis vulgaris et levissima est solutio, quam tradunt communiter nostri: nempe Angelicum Doctorem locutum fuisse de similitudine obiectiva in qua Deus tamquam in medio perfecte videatur; quam propterea merito reiicit S. Thom. tum quia nihil potest esse medium in quo Deus perfecte videatur et quia tollit immediationem visionis beatificae, nec tamen Deus debet immediate intueri; minime tamen negat nec negare potest similitudinem expressam intentionalem, medium quo tamquam ex parte, quod minime immediationem tollit, Deus videatur. Nisi velimus dicere, quod verissimum reputo S. Thom. solum negare species impressas creatas quae etiam similitudinem vocat, ad visionem Dei, minime tamen expressam seu suum verbum, quod expressionem verbum admittit q. 4. de veritate a. 2. ubi ita loquitur (...) ille verum est, nempe quod cuilibet intelligenti formet verbum, debeat quod ambobus intelligit sine quo esset intelligere sine similitudine ipsa, non similitudo est ipsum intellectum.

2° obii. in divinis intelligere essentiale non dici productionem intelle-
ctionis seu verbi, quia non inde penderet ab illo tres divinas personas et effec-
tus ad intra et creaturas ad extra reproducent, quod intelligere non [illegible]
dicit productionem intellectionis seu verbi et tamen salvari posset quod beati
in patria videant Deum inde penderet a productione intellectionis seu verbi.
Resp. ad 2. ans. dist. coens quoad 1am partem quod intelligere ut sic ut abstracta dicitur ab
intellectione essentiali [illegible] et a creata non dicit productionem intellectionis seu verbi
concedo, [illegible] omitto [illegible] intelligere ut sic abstractum a creaturis nego con. Unde 2a
pars nego [illegible] quae in divinis identificantur realiter sunt increatis dicta [illegible]
ut ipsa mens et attributa, quae licet in Deo identificentur increatis non distinguuntur
creatur.

Producuntur in ma. de qua loquimur [illegible] intelli-
gere essentiale in divinis, sit vivere tamquam perfectissimus actus, a quo [illegible]
[illegible] actus et [illegible] inde [illegible] intellectionis realis producta [illegible] non con.
[illegible] increatis intelligere et vivere, imperfectus quod intelligi non [illegible]
[illegible] et reale a [illegible] de productione intellectionis, inde [illegible]
accipiendo Deus aut alius [illegible] producat verbum. [illegible]
ex divinis [illegible] essentia etiam [illegible] Beati amando Deum nihil
producerent: [illegible] intellectio neque [illegible] neque [illegible] adequabitur [illegible]
ponunt [illegible] producant [illegible] indipendente [illegible] divinitate intel
[illegible] in patria. [illegible] et alius [illegible] non [illegible]
[illegible] intellectio et notionale divinum non dicere productionem [illegible]
[illegible] intellectione [illegible] essentiali [illegible]

[illegible] beati videntes Deum producerent similitudinem expressam seu
verbum in qua visio beata [illegible] in ipsa tamquam in medio Deum vi-
derent et [illegible] maxime [illegible] doctrina
qua [illegible] Deum immediate et intuitive a beatis videri, quod visio beatifica [illegible]
[illegible] in hac similitudine expressa seu verbo producto. [illegible] juxta [illegible]
[illegible] in [illegible] similitudine [illegible] et [illegible] intellectio, verbum [illegible]
et similitudo [illegible] praesentia; [illegible] hoc [illegible] tant [illegible] in quo Deum vi-
deret, [illegible] in hac similitudine [illegible] visio, [illegible] non videret immediate et intuitive.
Resp. neg. ans.: [illegible] similitudo expressa seu verbum [illegible]

[illegible]

cognoscendi, ac proinde non tollit immediationem esse obiecti, sed aliud, quod veluti
media est inter ea, et esse proinde non tollit, sed illud immediate ab ea efficiat, quod solum medium
tamquam ratio formalis producendi; [illegible] intellectio et videns veluti mediam, et
intercedentem inter obiectum et potentiam non propterea tollet quod ista illud immediate et intuitive
videat quod est ratio formalis videndi. Unde ad confirmationem primam dicimus quod sanctus Thom. appellare
intellectionibus, verbum conceptum, similitudinem expressam &c. non ut quod, tamquam
obiectum directe cognitum, sed ut quo, id est tamquam ratio formalis cognoscendi, nam sicut
actio dicitur fieri sui ipsius, ita intellectio dicitur solet cognosci sui ut quo. Vel
dicimus intellectionem ita appellari a S. Thom. quod reflexe cognoscitur ab altera,
non tamen quod ipsa solum directe cognoscitur et ex proprietate contrahentes, c. 11.
qui praedicta intentio non sit in nobis intellecta, inde apparet quod aliud est
intelligere rem, et aliud intelligere ipsam intellectionem intellectam quando [illegible]
dum supra opus reflectit.

4ª obiectio. Deus maxime proportionatus et intime praesens
intellectui beati quod ut ab illo videatur, sed illud est similitudo expressa seu verbum, ergo
non ideo eatenus in creatis datur verbum et expressa similitudo requiritur, quatenus
obiectum creatum non est intime praesens et proportionatum, quod si Deus est intime applicatus
et proportionatus, sed illud erit verbum, ut a spiritu creato videatur.
Respondetur concedendo antecedens negando consequentiam: sit et antecedentis probationis: nam increatum non ideo
requirit verbum, quia obiectum sit vel non sit intime applicatum, nam licet Angelus
est intime applicatus et proportionatus sibi suo modo et tamen ut a se videatur
necessarium est verbum productum. Et ideo intus videndo obiectum videt et demonet
ab intro, quod ut probatum est alio modo intelligi non potest, quam producendo
similitudinem expressam seu verbum: quod est etiam eveniat in beatis, quod Deum videntes
in illis ita ponendum est verbum productum quod sit ratio formalis cognoscendi, et in quo
visio creata formaliter [illegible].

5 obiectio, visio differret in hac similitudine expressa.
Deus est ex ipsa ratione divina [illegible] implicat sed ut talis est producat
a beato implicat quod ite videndo Deum verbum producat. Maior
quod eatenus verbum divinum est eiusdem rationis [illegible] quod est eius expressa similitudo, sed

etiam

77

Visio vel sic producta a beato ut ad[vers]arii fatentur, esset expressa similitudo essentiae divinae, quod esset eiusdem n[atur]ae cum illa. R[espondetur] neg[ando] m[aiorem]. Et ad prob[ationem] d[ico] quod Verbum divinum est eiusdem n[atur]ae cum p[at]re, quod est expressa similitudo illius quod nego m[aiorem], quod expressa similitudo nat[ura]lis et repraesentiva, nego m[inorem]. Unde visio beata non est nat[ura]lis imago Dei, neque repr[aesentati]va, et si esset expressa similitudo non erit eiusdem n[atur]ae cum Deo.

6. Denique obi[ici]: si visio differret in operatione ... obiecti producta duo valde inconvenientia absurda sequerentur: 1um quod beatus esset ipse beatificans; 2um quod posset quoque a beatitudine cessare, quod utrumque opponitur catholicae theologiae, quod est impossibile quod beatus videat Deum producendo expressum seu verbum productum.

R[espondetur] neg[ando] antecedens, inquam, ab adversariis propositum, quod beatus sit causa adaequata et formalis et adaequata visionis beatificae, nam solum concurrit ... beati meritis, electione, et tamquam causa instrumentalis ... beatificet statu, hoc est producat ipsum statum beatitudinis qui visionis est; minime tamen quod se beatificet obiective, nam hoc proprium est solius Dei. Unde neque inferretur beatum posse a beatitudine pro libito cessare, nam videndo Deum non libere operando operatur: libertas enim non in intellectu, sed in voluntate formaliter reperitur. Caput 2: An saltem de potentia absoluta possit beatus Deum videre per verbo mentis producto.

[illegible] probatum sit beato de facto Deum videndo formare et producere verbum seu actum internum merito proponi dubitamus an saltem divinitus posset contingere quod independenter a tali productione Deum videat. In qua diffi[cul]t[ate] controversia an verbum mentis seu actus internus produci possit per actionem realiter distinctam, de quo in lib. de anima; sed solum an independenter a verbo producto

sive

sive p actionem realem distinctam aut identificatam possit Deus a beatis videri.

Quo posito dicendum nec divinitus posse contingere quod beati videant Deum sine verbo actu vitali seu similitudine expressa producta ab ipsis: a qua conclusione existimo non posse dissentire doctores supra alegatos et si a nullo ex illis sic ipsis controvertatur. Probatur primo quia implicat etiam de potentia absoluta quod beati videntes Deum non vivant intellectualiter: sed impossibile est vivere intellectualiter sine productione verbi, ergo independenter ab ista nec divinitus possunt beati Deum videre. Maior est manifesta, nam intelligere est potissima actio et operatio viventis intellectualis ut talis, ergo implicat omnino quod haec operatio detur et quod non vivat per illam. Minor probatur, nam vivere intellectualiter est se movere ab intrinseco intellectus seu producere et intra recipere aliquid quod sit ratio formalis cognoscendi: sed nihil aliud potest esse aliud nisi representatio formalis ut probatum est; ergo nec divinitus possunt beati Deum videre sine productione verbi.

Probatur 2°, quia nullo modo potest contingere quod beatus Deum videret non producendo verbum: si enim talis quod Deus se solo produceret intellectionem seu visionem in intellectu beati: 2° ipso se representando intelligenti per solam penetrationem vel aproximationem, ut prius est dictum; seu mediante aliqua seu unione actione vel qualitate distincta a verbo mentis, sed neutro modo potest Deus nec divinitus efficere quod beatus ipsum videat, ergo impossibile est etiam de potentia absoluta videre Deum sine productione verbi. Minor probatur quia in primo neque Deus se solo efficere sola penetratione aut aproximatione sola, ut supra late probatum est; neque mediante unione actione aut qualitate distincta a verbo mentis, quia nulla ex his entitatibus est similitudo expressa et ratio formalis intelligendi, nam Deus intelligi non potest alio modo, quam per representationem formalem, ergo impossibile est se solo modo quod beatus videat Deum.

Praeterea negari potest secundo modo quia forma denominans intellectum creatum intelligentem, debet esse talis denominatione quae petit esse producta tanquam actio physica ab eodem intellectu, ut exponere habet S. Thom. 1. 2. q. 34. a. 1. ad 2 his verbis: *ipse autem conceptus cordis de ratione sua habet quod ab intelligente procedat*. Et quantumvis Deus divinitus se solo producat

visionem

visionis beatae in intellectu, si ita ut non produceret non posset intelligens denominari.

Antecedens adducitur probatur, quod omnis actio vitalis pendet essentialiter ex influxu potentiae vitali quam denominat, ut clare deprehenditur inductione facta per omnes actiones vitales creatas: nutritio enim, motio localis et volitio creata nequeunt nec divinitus denominare suas potentias, nisi ab ipsis efficienter producantur: alioquin unquam diceretur nutriri ac moveri, velle objectum de eorum aliquo quod circa nutritionem, motionem et volitionem; quod intelligere sit effective actio vitalis, absque productione istius in intellectu beati non posset iste videns denominari, nisi quod beati Deum viderent productionem verbi seu intellectionis.

Secunda dices, posita forma formali alicuius denominationis in subiecto capaci, statim tribuit talem denominationem; intellectio est forma formalis intelligendi, ergo si Deus potest divinitus producere intellectionem in intellectu beati independenter a productione istius, poterit beatus per illam sic productam Deum intuitive videre.

Maior probatur: potest namque eo ipso quod quantitas uniatur subiecto corporeo capaci impenetrationis, statim independenter a quocumque alio reddet illud impenetrabile et quod et sic similiter praecipiatur forma; licet si in illa non influat nominis in grata et constituens unum per se cum illa, non ex alio capite nisi quod ista sit forma formalis talis effectus et recepta in subiecto capaci; sed intellectio seu visio est forma formalis intelligendi, porro cum si haec producatur a solo Deo in intellectu beati capaci denominationis intellectionis reddet intellectum intelligentem, sicque divinitus valet quod beati videant per productionem verbi seu intellectionis.

Respondetur similiter: posita forma in subiecto capaci cum aliis requisitis ad denominandum necessariis statim resultat denominatio, secus vero, posita in subiecto capaci, deficiente tamen aliquo ex requisitis, neque vero. Itaque itaque formas denominantes aliae sunt vitales, et aliae emortuae: formae enim emortuae ex vi sua, ut in pluribus solum petere solent quod uniantur subiecto capaci attribuendo suas denominationes, ut patet in exemplis allatis; at vero formae vitales ut est intellectio et volitio dicunt ex natura sua attentione potentiae et per actionem objecti petunt naturaliter attribuendi suas denominationes, quod sic per potentias efficientes eorum ... Quae propter si Deus de solo produceret intellectionem creatam in intellectu beati

99

quam graves theologi negarunt; quod tamen deficeret in suo nexu proveniens ab illo, quod non cuiusque ipsa attenderet et perciperet potius, nec utique posset pro illa intuitive videri. Ex quo plane statuendum est ad alias idest disp. 2. de proprietatibus intrinsecis visionis beatificae.

Hac disputatione tres aliqui habent instituat distinctionem valde ex ordine tractatu solent et quod caput est ut simpliciter naturalis, imperfecta notitia visionis beatificae: in illa non agitur de naturalitate visionis, et an ista propria sit, spiritualis, vel corporalis et an ad essentiam in quo nostra felicitas ac beatitudo sit, et sic de aliis similibus, ut sic facilius de duabus aliis et specificativis visionis adverdamus. Caput 1.º de sola entis naturalis, ut a naturali distinguitur proprie examinare.

§. subiectum

Quia una ex potissimis proprietatibus visionis beatificae sit supernaturalitas meritorium. Hic huius disp. inquo non solum sit ens et non entis naturalis, ut a naturali distinguitur videamus. Ad quam rem supponendum est tamquam indubitatum inter theologos huius temporis et aliis moralibus, esse diversa naturaliter entia intrinsece et essentialiter naturalia, quae naturalia quoad substantiam dici solent, et alia solum accidentaliter et extrinsece talia, quae appellari solent entia naturalia quoad modum; et talia dicuntur restitutio visus in caeco, resurrectiones mortuorum, et reproductiones entium antea destructorum, quae licet quoad entitatem naturales sint, ex circumstantiis tamen dicuntur naturales.

Quod tamen etiam suppono me in praesenti non controvertere de distinctione substantiae a naturali, huius rei politice in sequenti disp. examinabo, solum id quod adore praecedens potissimum movit nempe inquo non naturalitas accidentis tam quoad modum quam quoad substantiam sit. Inquo sententia 1.a docet supernaturalitatem accidentis consistere in eo quod sit debitum vel inde ... cuicumque non creatae, vel creabili: sumpta non pro ... substantia abstracta creata et creabili ita Granado ... 4. d. 2. n. 10. et communiter recentiores.
2.a sententia propugnat hanc supernaturalitatem consistere in participatione divini esse, vel alicuius attributi ... ita ... Vincentius, Oviedo et Gonzales, apud Alarcon ... disp. 2. c. 1. et putant eandem esse divi Thomae 1. 2. q. 110. a. 1. et 2.
3.a sententia quam defendit Hurtado, Vasquez 1.2. tom. 2. q. 110.

-a-

a. 4. d. 5. ait eē accidens s̃nale quoad subst̃am, et eē ordinari ad Deu ut sinis, eē

vō accidens nale ordinari ad Deu ut sinis, qui sa absolute tamquā ostendo destituta

respicit. 4ᵃ sa propugnat accidens s̃nale quoad subst̃am eē illud, quod ipsis seu

nā mediatē, s. imediatē, physicē aut intentionalr̃ siungit c̃ Deo. l. ē effus siunctionis in

Cita Henricē a ipse ttᵘ q. d. 44. c. 3. q̃ ait unionē Hipostaticā eē accidens

s̃nale propterea quod physicē et intē siungit Deo; visio vō beata, fruitio, et amor

beatificus q̃ eidē intē siunguntur intentionalr̃: et ind̃ s̃ttas virtutes infusarum

et actus religiosarum virtutes posse Theologarum propter siunctionē mediatā c̃ ipso Deo.

Et denique dotes gloriosi corporis, ordinis Caracteres et alia insignia di[illegible] sequi-

entia ratione quod sit effus intē siunctionis. 5ᵃ sa tuet̃ s̃nalitas accidentis consi-

stere in eo quod produci n̄ possit a creatura nalis ordinis medio oratiet sur-

sum, s. quod n̄ petat ordinē a tali nā ut sit s. operet Cita in Cajetan ttᵘ fide

q. 4. dub. 1. in 6. 6ᵃ sa quā defendit Suarez. lib. 3. de auxiliis c. 1.

n. 3. et lib. 2. c. 29. ait illud eē accidens s̃nale quoad subst̃am cujus ratio

nō specificans nulli enti creato sive debitā, inquit eti sa viae ordinare

Jansen. s. pl̃. d. 44, c. 1. 7ᵃ denique quā sibi proprium appellat Aloreonti

tatus docet s̃nalitas quoad subst̃am consistere in privatē, quoad intrinsē et effectionē

quoad quasi via rōe cujus ita ex se independens ana[?] sit a collectione

oīs, quae deus in suā rōnē dōtione produxit et parā intellexit

ex nullo titulo ab illa sit intrē petitus aliquid nali nalē eē sive substantiale

sivē accidentale.

Denique s. qui de ente s̃nali quoad modum Suarez docet

eē illud q̃ licet nunc nulli enti creato in individuo debeat, debitum

ex sit s. debet alicui sui speciei. Venē Lanconetti certam ait ens s̃nale,

quoad modum, quod nale reputat quoad subst̃am, eē illud indebitum eī

n̄ rōe alicuius propterea, n̄ rōe aliquid accidentali rōe alicuius

impedimenti et sibi alii modo gratuitas juxta suas peculiaris exquisitiones

entis s̃nalis quoad subst̃am et explanat eti proportionē, semper

ens s̃nale quoad modum, quod autem amorem sit ex sequenti cap. detexit.

C. 2ᵘᵐ

Vera sententia eligitur et probatur.

Quisque difficile reputat iter inter et deb̃ placita verius

aē

rutiore. opinanti amitz elligere. fateor equidem nullam ex enu-
meratis sententiis nullam Themeris excipiam quae magna ex parte
Verum non attingat verum quod nullam invenio quae attingat [illegible]
scateat alia incedendum duxi: adque supono opinionem verissimum
esse ens supernaturale quoad substantiam esse illud quod sui [illegible] exigentiam non
ne non indebitum, verum inexplanda vera et propria ratione non [illegible]
soli habere in illos: quae porro quod sit de aliorum expositionibus
in ipsa existimo, non in con[illegible] observari posse 1º phisice
2º Theologice, non phisice sed innumeras observationes quas me-
minimus lib. 10. [illegible] 1ª nostra [illegible].

Nam vero Theologice iuxta priorem expo-
sitionem est collectio omnium substantiarum quae in hac rerum universitate
a Deo auctore non fuit conditae fuere. ? quae illis affines et nexus perie
aut intentionales sunt: Ita ut ille dicant phisice affines et nexus
quae ? sunt eiusdem speciei ? ab illis possunt phisice produci; intentionales
vero quae saltem cognoscibiles sunt naturales, et adequate possunt cognosci quae expositio tradit
a vero Ripalda decente supernaturali lib. 10. cap. 30. § 2º. et
eam quoad sensum tenet Alarcon tom. 1º divisione de 2ª cap. 3º.

Quo posito conueniens dicere ens supernaturale quoad substantiam esse illud quod est indebitum
cuicumque non creato ? creabili sumpta natura in corruptione [illegible] explicata, ens vero
supernaturale quoad modum id quod est debitum sit pro dicto non sui entitatis est illi indebitum
[illegible] aliquam circumstantiam ? ratione alicuius extrinseci impedimenti: et ut clarius fiat
[illegible] primum illud existimamus omne supernaturale quoad substantiam quod neque phisice
produci potest neque naturaliter et adequate cognosci, ? [illegible] explicata [illegible] supernaturale
quoad modum quod licet [illegible] produc[illegible] aut cognoscibile sit aliquando, sic et nunc
ratione circumstantiarum aut impedimentorum nequit produci, ita opinantur
Ripalda et Alarcon citati et alii tum [illegible] propria mente exponunt
et est [illegible] doctrina Suarii lib. 2. de gratia cap. 12. n. 15. quatenus ait
praedicatum supernaturale in entibus et excellentia [illegible] entis [illegible] vires non
[illegible] docent Egidius de beatitudine lib. 10. q. 3. a. 1. et Andreas Pera
in Laurea certatione 4. scholastico c. 3. n. 48.

Probatur 1º: quod illa est [illegible] definitio et expositio entis supernaturalis
quae non [illegible] quadrat entibus quae sunt tamquam entitates supernaturales, [illegible]

[illegible]

[illegible] ostendere post alias, quae excogitari possunt, si vera esset nostra doctrina et explicatio entis supernaturalis quae optima est. Omne, inquam, est distinctum, quia, quod est entitas [illegible] est supernaturalia quoad entitatem, sicut est gratia sanctificans, unio hypostatica, lumen gloriae, habitus et aliae virtutes supernaturales et alia huiusmodi; item alia haec quoad suam entitatem est improducibilia viribus naturalibus, ut loquuntur Scriptura et Patres, praecipue contra pelagianos, seu est ingenita substantiis productis in hac rerum universitate, et aliis sibi affinibus: immo neque potest cognosci naturaliter, et [illegible] seu evidenti cognitione, ut ex dictis [illegible] de [illegible] visionis beatificae constat. Ex quo nullum excogitabile ens supernaturale quoad substantiam est, ut adversarii fatentur, cui non spectat haec repugnantia et incognoscibilitas [illegible] viribus naturae, sed [illegible] oppositio haec omnibus entitatibus naturalibus convenit.

Dico 2.º Iuxta loquutionem communem scripturae et patrum omne supernaturale est quod viribus naturalibus nequit attingi et in hoc sensu loquuntur de gratia sanctificante, unione hypostatica, et auxiliis, quae [illegible] viribus naturalibus aliquibus entibus ad summum possunt extendi ad physicas et intentionales, quae reperiuntur entitatibus, quae [illegible] rerum ordine continentur, scilicet quae sunt illis affines et quae in illo contineri possunt, [illegible] eiusmodi entia, et ab istis nec produci nec cognosci possunt, cum [illegible] evidenti erit supernaturale, conformiter ad doctrinam scripturae et sanctorum patrum.

Dico 3.º In appropriatione adversariorum non in 1.º sequitur admittenda supernaturalitas entis, sive [illegible] indebitum sit non, dumtaxat naturale pro omni substantia a Deo creata supponit, id quod maxime incertum est [illegible]: nempe est impossibilis substantia supernaturalis, quam doctissimi [illegible] admittunt. Item non satis exponit [illegible] sit in accidentibus supernaturalibus esse supernaturale, non scilicet quia possint produci a propria naturali substantia [illegible] in illa non possint recipi: sive [illegible] velint ergo actionem creativam [illegible] [illegible] erit supernaturalis si a nulla substantia creata de facto producatur [illegible]. [illegible] infert multa accidentia ut gratia sanctificans, unio hypostatica et alia huiusmodi non erunt supernaturalia, nam in substantiis creatis naturalibus capacitas entitatis naturalis ad illa recipienda, non quia eiusmodi entia recipiunt dicantur recipere per potentiam obedientialem, [illegible] a fortiori recipiant aliquid quod vi agentis supernaturalis et ab unione supernaturali producunt, verum non tollit [illegible] recipiendi

entitatis

entitatis natis. ~~Quaesta~~

Dic. 2a sa quae ait, ens Snale e quod e participatio divinae esse l. ali-
cuius atributi ut e ipse, etiam a veritate longe e: 1° quia n satis explicat, quid sit
ee participatione esse aut atributorum ut sit ipse: quia in ~~ter~~ inquitur
quod entia specificent ab atributis l. esse, ita quidem res actus nalis entitative
possit ab illis specificari; Nempe actus quo Sereticus crederet Deum esse omnipotentem
aut sapientem, Neque potest esse quod talia entia Snalia praetent aliquid essentia
essibus attributorum, v.g. quod St Sanctitas nia resorit Deum l. sta gratia. vel
ut sit scientiae refertur scientis, ita et inter creatam scientiam creatam. Nam etiam
scientia creata nalis, e participatio Sae roe Scientiae divinae et bonitas
nalis, illa bonitatis eius et tamen n sit Snalis entitative. 2° quia aliquae entitates
Snalia ut sacramentorum charateres dequibus n pot explicari cuius quae attributi
Dii sint participationes. Ergo Sai explicatione n bene intelligitur ratio entis
Snalis.

Inr 3a sa Zumelis quae defendit ens Snale ordine ad
Deum ut trinus adeo fae, ut piperat ac pudeat eam impugnare; Nam quod
roe peculiare sit Deus ut trinus. roem cuius eigsperant aequat Snalitatem;
nisi Deus ut trinus, e sub utraque roe sit. roe Deus ut eiusdem entitatis l. Ortae
neque Zumel neque eius fautores, ita facile designare poterunt. Praeterquam
quod actus quo Sereticus credit Deum esse trinum et unum etiam si respiciat tri-
nitatem personarum ne Snalis ut l. ipse Zumel fateri tenet.

Praeterea 4a sa Valentini de Herice etiam difficile ra
entis Snalis quoad substantiam exponit: nam si verum sit quod omnis entitatis
quae in objeto suo n aspicit vera Snalitas spectat in aliqua sit, quae e Sui
ordinis constitutivum spectat n sit Snalis. Ipse n. Herice facit dari amorem
entitatis natis erga Deum quem nubio, quae bene diriguntur Deum ut
authori natis et amorem Snalis e eorum ut authorem Snali. Item virtutes
nales acquisitae in Soe iustificato ex merito salee de omnio, gratiae gloriam
aeternae Snales quod salee in te Soe iustificato e Deo iunguntur, aliaque, et talias
omittant impugnationis, restitutio illa in Deo facta ordinis Snalis
at solemtarem nia pos! Snistate est Snalis quod alie in te siunt et nos e Deo
sique augentur fides et charitatis qui promoventur gratia et visionem beata-
bit sit de his innumeris, quaere ita sa potius exponi rationem entis

Snr

Snalis.-

Adversarij ergo et alij ex Caietani, Suarii, et Alarcon, qui ipsorum ad verbum accedunt, aequivocatione laborant nisi iuxta expositionem a nobis traditam intelligant. Verum existimo quoad substantiam debita non differre eas ex instituto non impugno maxime cum id in quo a veritate deficiunt clare ex solutione argumentorum constet. Sententia nostra ex positione propria entis supernaturalis convenientior est. Sed obtinen etiam optima est ex positione entis totalis quoad nos, dimissa supernalitate quoad substantiam, quam supra nos tradidimus. Nam hi omnes supponunt tamquam certum ens supernale quoad nos esse entitative naturale et solum ratione circumstantiarum seu impedimentorum ab extrinseco supernalitatem positivam quam dicimus naturale est, quia non debet iuxta superiorem expositionem illud esse indebitum suo subiecto, et indebitum quoad aliquam extra circumstantiam est supernale quoad nos ut patet in exemplis allatis. Circa adversariorum argumenta.

Dupliciter possunt, ac solent impugnari sententia nostra, seu ostendendo esse aliqua entia supernalia, quae indebita non sint neque in hac acceptatione, seu demonstrando alia, quae indebita sint non excedunt tamen limites entis natalis et naturae. Et propterea primo arguitur: Gratia sanctificans, visio beata, et unio hypostatica sunt in ordine entitates quoad substantiam supernales et tamen non sunt indebitae neque simpliciter neque pro collectione omnium eorum quae possibile fuere in primo mundi conditione seu pro entibus quae existunt mechanice physice aut intentionaliter, ergo bene explicatur supernalitas entis quoad substantiam per indebitum istud. Minor probatur: quia omnia ista entia ut nos ipsi fatemur possunt ab intellectu creato saltem cognitione probabili attingi, et omnis substantiali cognoscibilitate dependent a tali cognitione et entitate naturali, non inter [illegible] ordinis, aspiratione debita dependentes.

Ad secundum ergo argumentum; quoad primum respondendo nego primam illud quod secundo: et ad probationem argumenti distinguo, quoad ista dependentia substantiali cognoscibilitate dependent in esse obiectivo et intentionali a tali cognitione, concedo; in esse reali et physico nego argumentum, sed non est dicenda inter cognitionem probabilem imperfectam et in [illegible] et cognitionem evidentem [illegible]

non cognoscit [illegible]

nã cum probabilius dicatur esse fo n. connecti nario cum obiecto in esse reali etc. sicut si
sufficit roe ab illa representatione distingui per hoc quod obiectum n. sit et absolute re-
presentat etiamsi actu realiter existat: ac per hoc arguit obiectum esse in eadem linea
et ordine naturalitatis et supernaturalitatis, quia obiectum verum est tamen accessorie illa
tiva obiecti cum possit fore sub esse connecti nario cum [illegible] n. solum in esse obiectivo
verum in esse reali et contra arguit in illo sibi proportionata eadem cognosci-
bilitate, qua proportionaliter active naturaliter natura illius attingentia est, et
iuxta hanc dependentia n. posset n. esse naturaliter eiusdem ordinis in proportio
ad rat. quae impugnat tamen nra.

[illegible] arguit visio beata et alii effectus supernaturales
quae ab obiecto ut tales sunt debent nario ac nario connectuntur
cum nro intra entitatem naturalem et n. bene explicat supernaturalitatem quod subsit
inentibus per interpretationem [illegible]

[illegible]

[illegible]

Simpliciter pendere ab aliis stentibus in sacreris utilitate cum n. illam n. intra stineat.
Resp. ans. visio beata et alii effectus supernaturales debent intui nude sumptus, nego
ans. intui infrato lumine gloriae, concedo ans. Unde ad probationem nam sumpta
sunt de et specificative stineat intra entia sui utilitatis, n. tamen stinet prout
infratis lumine gloriae, nam ut sic ad ordinem supernaturalem spectat: ut opportune
promouerunt Granado, Scotus, Lusitanus et alii.

Arguitur: potentia obedientialis aequivocatis et alia
forma supernaturalis a potentia est ab ipsius aequivoca, quod sit proprio ista forma et forma supernaturalis
cum connectit nario, a ipsa aequivoca debet esse sui potentia, quatenus et ista connectit nario
cum illa tamquam cum proprio subiecto quae in illa influit, si tamen erit, ratione non possit
ab ista dependere. Dist. ans. minor, nam licet sit potentia obe-
dientialis aequivoca, sit potentia est ab ipsius aequivoca, minime tamen nectit nario cum gratia;
nam n. est hac potentia et capacitas, a ista et omnis inclinationis per propensionis
donari conditionata et cum n. repugnat, quae praecise bene existerit
et servaret sive produceret sicut n. produceret gratiam et aliam formam supernaturalem
quae praelata recipetur illa tamquam subiecto mero receptivo aut influere
in illa, credo licet n. est quod dependeat an, nam licet tales sit aequivoca.
gitur

n'tr' ut ele bata mediante Unione dnali (vt lib. 2. nra phie) poterunt qua obedialr gra recipi.

A. alia via argtri pot: n' repugnat subsra natis ordinis que neque psilice, neque intentionalr dependeat ana sumpta proportione omn. corm que in hac rerum universitate stinent, q'n' hre exponit formalitas entis p independenz a tali na. Quod hr nam virtus productiva et cognoscitiva que nunc e in entitatibus stentis in hac rerum vlitate finita et limitata e, et sitr finita e perfectio et numerus Angelorum de facto existentium, q' vltra eiusm Angelos, possit deus producere alios dist. speciei ad huius cognoscibilitatem, possiuns n' attingat activa cognoscibilitas entius nalis de facto existentius, q' ab ea sic sublata possit psilice nec intentionalr ana dependeat.

Resp. ad ana nam hr Angelos posse esse superiores p fectiones ac pro a spiritibus existentibus n' posse spiritu sive cognosci, intuitive, vt esse posset intuitive cognosci q' sufficit sit intentionalr ana dependens et coeni carens omni ostibusive entis s'nalis nam et ipsa e indicium ad pot cognosci intuitive natur n' pot nec nale nam actus intuitiva nalis requirit species impressas proportionatas et nalis intuitiva ab obto, q' sit n' ostr nalis n' pot nalis species immittere. Dr ergo q' st numerus Angelorum de facto existentium finitus e intra illum posset produci alii Angeli perfectiores et plenius ptro et coeni illorum activus cognoscibilitates possit magis ac magis augeri ac igre nulla erit cognoscibilitas positiva Angeli, cui n' correat proportionata cognoscibilitas activa aqua inee intentionali dependeat.

Sb. Sbi: Deus vt unus e s'natis et tri dependet intentionalr ab ipsa nra nali evidenti nam plus evidens cognoscere pot de deo unus sed bene e possibr na entis snatis p independentia psilice et intentionalr ana sumpta nam produceretur a nobis sensui pot. Rndo scdendo antecedens nam alius e q' Deus vt unus possit abstractive cognosci cognitione nali scientifica exspcie st ab terentiis pot venire nalis fidei cognosci Deus vt trinus, aliud q' deus vt unus s. vt trinus dependeat ab eiusm cognitionibus nam hoc 1.m verum sit, 2.m vo longe e a veritate: q' ro aserimus ens s'nale ee nam et independens tam psilice, quam intentionalr a nobis

loquimur

exprimunt secundo intuitiva dicta propriis speciebus minimè secundo et abstractiva in ordine aequali (ut iam in 1a dubitatione notavimus) ex entia supernaturalia est intra latitudinem eius et ab ista optimè cognosci potest.

Obiicies denique obiecti etiam entia supernaturalia entitativè possunt cognosci naturali cognitione immediata et intuitiva, aut quidditativa ut docet sanctus Thomas et alii videre potest apud Ripaldam de ente supernaturali, d. 10. s. 1a. qui frustra explicamus entitatem supernaturalitatem quoad substantiam et inexigentiam et dignitatem animae in ordine doctrinae reales et intentionales [illegible] intentione [illegible] intelligatur secundo cognitione immediata aut quidditativa. Ad nego antecedens ut in 1a disp. probabimus entia supernaturalia esse longe extra [illegible] intuitivam immediatam aut quidditativam entis naturalis, ut latè probat Ripalda citatus per [illegible] 2. 3. et 4a. antecedentem notitiae.

Si desideres rationem aliquam cur entia supernaturalia quoad substantiam non possint cognosci intuitiva immediata aut quidditativa cognitione creata, naturali secundum se, [illegible] quia quae ad sui existentiam naturalis postulat detrahere [illegible] aliqua physica entitate supernaturalis [illegible] supernaturalis: alioqui effectus non esset [illegible] existentia causa proportionata et eiusdem ordinis, et exigeret aliquid altioris conditionis et inexistendo et in operando, quod opponitur meliori acceptioni physicae, sed visio intuitiva et quidditativa obiecti supernaturalis postulat naturam [illegible] existentiam speciem intentionalem propriam talis obiecti, quae [illegible] [illegible] concurrat cum cognitione sit imago propria obiecti, sed species obiecti supernaturalis proportionata semper est supernaturalis, ergo et visio illius postulans postulabit [illegible] physicas supernaturales et sequenter erit supernaturalis entitativè. Alia autem quae hic proferuntur obiecta de supernaturalitate quoad modum a nobis exposita adeo levia sunt ut indignum sit ea proponere ac dissolvere. C. 4. visionem beatam esse supernaturalem entitativè ex dictis infertur. Etiam certa est in meo libro examinata.

Superioris controversiae permisimus ut facilius ad resolutionem praesentis difficultatis accederemus: petimus an 1° an visio beata sit supernaturalis quoad entitatem: ad quam respondemus affirmative verum est, si illud est supernaturale quoad substantiam quod est indebitum naturae physice quia intentionaliter sumpta non est in acceptione expectata visio beata est, si non ita sumpta est supernaturalis entitative. Alii inquam dictum est, quod visio beata nequit a substantia aliqua creata mere naturali produci per physicam actionem nam licet intellectus noster in illam physice influat, non praestat suis viribus aut entitatem totalem nude sumptam, sed cum illa prout elevata homine glorioso ut nullus dubitat. Unde neque dependet intentionaliter vera et propria dependentia ab objecto suo intuitivo aut abstractivo; tunc quia ut diximus nulla creatura potest ea assequi cognoscendi; tunc quia cognitio adeo intuitiva et immediata illius deberet fieri per propriam speciem supernaturalem quae est illa ut cum physica deitate et ex natura rei postularet esse proprie supernaturalis.

2° probatur quod nulla est ex sententiis et expositionibus doctorum supra usque traditis pro natura entis supernaturalis quoad substantiam, quae non quadret visioni beatificae. Si haec est supernaturalis quoad substantiam, aut pro non significat naturam pro omni substantia creata vel creabili, ut est ipso nulli volvero; quia nullatenus comitantur exigentiam aut vim substantiam aliquam quam visio beata debeat, sic necessario erit in sententia doctorum saltem indebita naturae, et communis supernaturalis quoad substantiam. De illis qui sumunt [illegible] supernaturale pro participatione esse divini vel alicuius attributi; quia visio beata sit nobilissima participatio visionis et scientiae increatae, ut nullus dubitat, erit utique supernaturalis quoad substantiam.

Praeterea sicut supernaturale ut illud quaerebat summum [illegible] respiciens Deum ut trinum etiam sub ratione visio beata erit supernaturalis quoad substantiam quia Deum ut trinum clarissime intuetur [illegible] gloriae adducit supernaturalitatis quam substantiam participat, quia immediate et intentionaliter nos cum Deo sic conjungat, [illegible] creata vel creabili naturali spectat ut naturale vel ordinem [illegible] sententiis suarez, Herice et aliorum, quia magna ex parte [illegible] in illis visio beata vera ratione supernaturalitatis participat ut [illegible]

ē cuicūqz nā creatę l creabili a Deo in expositione nō adi [illegible]
[illegible] ipsius et in oīz sa visio beata ē īnalis quoad subā.

2° etiā postulamus assign. huius capitis [illegible] an sit visio īnalis quoad entitatē debita sit īnali intui elevato sive informato lumine glorię seu toti siuncto resultanti ex intu et elevatione. [illegible] dicendum est psisie evidenter [illegible] intui nullo iure [illegible] minime debita talis visio beata: nā ut sic ē improportionata et nulla habet virtutē abstā et īnalē ad illā producendā [illegible] ordinatā, et [illegible] ut postea dicemus [illegible] propter tota [illegible] ē de [illegible] resultat ex intu et lumine glorię.

Obijcies in hoc est quia ē visione beatā quamvis [illegible] entitatiue īnalis quoad substā debetur īnalis huic siuncto ex elato. [illegible] Caietanus, Ferrara, et alii [illegible] neqn [illegible] et alijs [illegible] ratio huius ē qa tunc effectus debet īnalis esse, qn in cā ē debita īnalis et sufficiens virtus ad adequatē illius producendū, sed in [illegible] ex intu et lumine glorię reperit virtus sufficiens et sibi debita ad producendā visionē beatā, ergo [illegible] debet illi siuncto. Maior evidentissima ē in numerosis exemplis: cur n. calor debet igni [illegible] calori nisi qa in illis ē īnalis virtus illius producendi, et sic de alijs effectibus debitis suis causis [illegible] qa [illegible] siunctus [illegible] produuit visionē [illegible] virtute alia [illegible] extra proveniente, sive [illegible], sive elevante [illegible] [illegible] ad producendā visionē beatā [illegible] īnalis [illegible] visione [illegible] in tali siuncto [illegible] talis [illegible] et [illegible] illi debet īnalis tamquam proprius effectus visio beata.

Ad 2ᵃ dicendum: intus etiā illustratus lumine glorię [illegible] cative prout elevatus [illegible] vis nalē, neqz lumen glorię [illegible] virtus productiva visionis, sed neqz toti siuncto debet īnalis visio beata: nā [illegible] erat nārius [illegible] ille reperiret virtus [illegible] nālis. [illegible] distinguo [illegible] virtus [illegible] prout informatus lumine glorię [illegible] virtute nali et debita residente [illegible] intu [illegible] virtute nali, seu debita toti siuncto resultante ex intu et lumine glorię nego [illegible]. Itaqz virtus nalis [illegible] [illegible] virtute

re-

residente in aliqua na[tur]a l. entitate naturali: et hac ratione verum est quod non debetur illi subiecto naturaliter visio beata, neque in tali subiecto nulla est natura cui adaequate spectat virtus productiua visionis; 2° pro virtute propria alicuius entitatis l. debiti proportionata et adaequata ad effectus producendus, siue debitus resultet ex entitatibus naturalibus, siue supernaturalibus et in hoc sensu asserimus dari in tali subiecto virtutem naturalem ad visionem, et hanc esse illi debitam quod verissimum est, et nullo efficaci fundamento impugnari potest. Cajet. [illegible] Utrum visio beata ita productibilis sit ab intellectu, ut non possit a potentia corporea [elici]cari.

1. Difficultas haec et via [illegible] breuiori ac poterat, stylo [illegible] tantum a nobis [tractata], ut potest utilissima ad varias theologicas ac physicas difficultates ex instituto et pro dignitate tractanda est. Quaerimus enim an ita propria sit intellectus visio beata, ut nequeat exerceri per aliquam corpoream, nempe visiuam, id quod alij cum D. Thoma et alij doctores interrogari solet, utrum oculis corporalibus possit Deus intuitiue videri.

Pro qua difficultate supponendum est gentiles qui in cognitione Deorum [illegible] Deum corporalem esse, ac proinde oculis corporeis intueri posse [illegible], ut testatur S. Cyprianus lib. de idolorum vanitate et S. Athanasius in oratione [illegible] ut de Athanasio in disputationibus habitis cum Arrio in concilio Niceno, necnon et Aug. lib. 3. contra Maximinum cap. 26 quos inuehens in Arrianos qui putabant filium Dei sub diuina non esse visibilem oculis corporeis, quod idem docuere [illegible], ut ait Hieronymus lib. 2 [illegible] Rufinus ac denique D. Aug. 22 de ciuitate Dei cap. 29 [illegible] Deum de facto a beatis videri oculo corporeo: verum ut optime notauit S. Thom. hic a. 3 ibi nihil definit D. Aug. sed solum veluti dubitando [illegible] proponit.

Hodie inter theologos catholicos certissima et verissima est sententia quae affirmat ita proprium esse visionis beatificae ut intellectus creati Deum intuitiue videre, ut nulla alia potentia corporea siue per actus corporales siue separata possit illum intueri et hoc non solum de facto verum de potentia absoluta.

Ita

Ita int' alios S. Thom. citatus, Molina, Suar., Bellar. et
et alii apud Alarcon d. tract. 5. Verum licet adhuc sit [illegible] et
int' oes recepta, seq. tam' maxima [illegible] est [illegible] int' [illegible] intrad[illegible]
convenienti et efficaci roe' illius repugnant.

Verum ut pro modulo nro' dico, Sane probemus suff[illegible]
to q' ab oibus admitti debet, ut potentia ex ipsa' sua' representat[illegible]
oes' pot[enti]as' corporeas et etiam spales' vere' certas quasdam roes' sub quibus
solum attingere solent sua obiecta; ita ut subeitte nequeant ab aliis
potentiis attingi. V. g. pot[enti]a' visiva attingit proprium obiectum sub roe' coloris
albi vel nigri etc. ita ut sub tali roe' nequeat recipi tale obiectum
a pot[enti]a' auditiva l. loco motiva, auditus n' neque pot[enti]a' motiva percipiunt
intuitive colorem. Sic auditus attingit proprium obiectum sub
roe' soni, et intellectus sub roe' intelligibilis, et sic proportione servata
de aliis potentiis, ita ut neque oculus possit obiectum intelligere, neque intellectus
solum audire: imo neque a Deo possit ad hoc elevari, neque etiam [illegible] Deus
efficere divinitus ut [illegible] [illegible] Leo [illegible] immutaret sonus [illegible]
neq; [illegible] neque pot[enti]a efficere q' oculus intelligat, aut q' oculus audiat
[illegible] sonus proprius [illegible] immutaret.

Ex qua suppositione sic probatur, q' si videlicet
etiam divinitus al[ique] pot[enti]a' aliqua corporea et materialis attingat obiectum in quo
n' reperitur ro' formalis sub qua solet proprium obiectum attingere, dicendum
ut reperit' [illegible] ... coloris sub qua pot[enti]a' visiva attingit proprium obiectum
(et sic de reliquis formalitatibus aliarum potentiarum materialium) q' n' solum defacto [illegible]
divinitas pot' Deus videri a pot[enti]a' visiva l. ab alio sensu aut pot[enti]a' mali.
Mai' [illegible] nisi certissima, n[on] si semel n[on] stabiliat [illegible] pro[illegible]
certum, nulla est repugnantia [illegible] q' [illegible] audiret, oculi viderent intus
[illegible] et voluntas intelligeret, sic de aliis potentiis. Mi. etiam
pr', nam Deus ut pot' spalis nullis corporeis accidentibus coloris, sonus,
odoris etc. affectus e', [illegible] [illegible] in illo ro' formalis sub quas [illegible]
n' e' videri poterit oculis corporeis, aut attingi in[illegible] a[illegible] alio l. pot[enti]a'
corporea.

2° Pr': q' si pot[enti]a' corporea posset elevari ad videndum
Deum l[ice]t. est spectus corporeus, aut p' visione spali, si neutro mo'

elevari

elevari potest divinitus, neutiquam Deus videri potest oculis corporeis, aut attingi visione abstractiva potentiae materialis. Minor probatur 1° 3° quod actus corporeus porrecti quo videndi solum percipere potest colorem, vel obiectum coloratum, quae est materia ratio formalis sub qua proponi obiectum attingere ut probatum manet: quod nequit Deus intuitive videri actu corporeo. Probatur 2° potentia; quod licet extremum adver-sarii potentia visiva possit elevari ad producendum actum visionis spiritualis, ut docet noster Valas d. 2. tom. 1. 4ta 2 d. 5. § 1. adhuc non possit tale actum videntis denotari, quod licet tenet communis probatio ut actus vitales denotent petunt in subiecto certas quasdam organisationes ac dispositiones naturales, sed in potentia visiva non est dispositio requisita ad denominationem intelligentis, quia neque actum potest potentia elevari materialis potentia ad intuitionem Dei.

Alii dicunt ipsa ex parte manifeste apprehendit: cur non actus visionis in corpore ... positus, sive in lapide vel in ligno, non denotaret ... ... evidentia? ... quod ultra ... est actum visionis producere requiritur naturalis quaedam pro-portio, et organisatio in subiecto denotando, quod signum evidens est quod omnes actus vitales petunt talem proportionem et organisationem ex parte subiecti ad denotandum, quod cum potentia visiva careat organisatione et dispositione naturali ad intelligendum quae tamen divinitus in illa pro-ducat actus visionis non potest ... cognoscere intuitive aliquid quaelibet potentia vitalis, ... Deus sufficientem propor-tionem ad recipiendam divinitus quamlibet denotationem vitalem et esse-entiam quod possit divinitus intelligentem, discurrere, et amare spiritualiter [illegible].

Denique haec conclusio solet ab aliquibus probari specie maxima testimonium sacrae scripturae, inquit ... Deus non ... invisibilis in hac visione ... facie ad faciem videri; quae omnia iuxta communiores ex-positiones patrum intelligunt de visione oculis corporeis, ut videre est apud Granado tomo 1 intus 2 ... 4ta de visione d. 1. tract. 1 Herice d. 43. c. 1. Verum quod omnia haec facile solent ...

Sectis

Sectio 3 interpretari de visione corporea sive virginalibus ... ea in presenti omnibus et solum fundis sacris fidimus. C. 6 adversariorum argumenta solvuntur.

1°

Obiiciunt adversarii varia testimonia sacre scripture quae ostendere suadere, saltem divinitus posse Deum intuitive videri. 1um testimonium est ex Iob. c. 42 ubi dominus inquit: Auditu auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te. 2um ex cap. 19: in carne mea videbo Deum meum: 3um ex Genesi 32 ubi Iacob post luctam ait: vidi dominum facie ad faciem. Ac denique 4um (ut alia omittam fere sitias) ex 12 numerorum: Siquis fuerit inter vos propheta in visione apparebo ei aut per somnium loquar ad ipsum at non talis servus meus Moyses ore enim ad os loquar ei et palam, et non per enigmata et figuras Dominum videt. Ex quibus videtur stare Deum non solum esse visibilem oculis corporeis, sed etiam posse aliis materialibus sensibus attingi.

Verum hys et aliis similibus testimoniis satisfacit germana est sacrorum interpretum expositio. Ad 1um Iob. 1 ret. s. idem intelligendum esse de coquo mentis deum intuitu, quae non semel in sacra pagina per oculos cordis intelligitur iuxta illud Pauli ad Ephesios 1°. det vobis spiritum sapientie in agnitione eius illuminatos oculos cordis vestri. 2° in ret. [illegible] suscitato Iobo sive dicenti ostensam esse imaginem quandam filii Dei, sicut aliis prophetis et Patriarchis, quam imaginem videri oculis, et auribus audiri minime repugnat. Preterea ad 2um ... petita est ex codice S. Aug. lib. 22 de civitate Dei c. 29 ubi inquit Iobum locutum fuisse de resurrectione sui corporis, unde ita loquitur: Numquid ait Iob in carne mea videbo Deum resurrectione quippe carnis hoc procul dubio prophetabat non tamen dixit per carnem meam; quod si dixisset, posset Deus intelligi ... per carnem in carne videbit. Nunc vero potest sic accipi ac si dixisset in carne mea ero sed videbo Deum. Unde sicut nunc omnibus dicitur, quod in carne existentes intelligimus, et tamen minime dicimus quod intelligamus per carnem; ita de Iobo resuscitato dici optime potest quod viderit Deum in carne, tamen ex hoc inferatur per oculos carnis Deum videre.

Fiat ad 3um Genesis ... dici potest ... sacros doctores nempe Iacobo ostensam fuisse imaginem aliquam filii Dei

et sane asserit vidisse faciē ad faciē, et si nō placuerit hęc interpretatio dici etiā pōt nō ē sumenda in rebus, loquutus fuisse de maiori et clariori notitia acquisita tunc p intū; quā explicat p visionē faciei nō p metaphoram. Denique 4ᵘˢ numerorum doctissime interpretat̄ D. Thom. 2.2 q. 174. a. 2. et c̄ Vazquio dictam esse frā aliqua visibili ex- teriori et mali qua Deus ipsi apparebat et mysteria loquebat̄ q̄d nō ita familiariter c̄ aliis prophetis praestare solebat; quibus p figuras et enigmata loquebat̄, ut Ezechieli in curru, Ieremię in ollā succensa et sic de aliis.

2° arguunt: nō minus difficile ē, q̄ corpus videat ab spū quā q̄d spūs intueat a corpore, sed corpus nempe ūrē [illegible] et ań q̄ḡeu- ritudine de aliis possit intueri et cognosci ab spū, ergo etiā spūs et ē Deus poterit intueri a corpore seu pā visiva et [illegible]. Rñ negando m̄ poñ. nō repugnā ē in visione spūs a corpore quā in visione corporis ab spū: nā in corpore reperit rō formalis sub qua intus potentia obtā attingit, videlicet intelligibilitas: et ideo nullū ē q̄ intus corpus possit cognoscere sub rōe intelligibilitatis, quā corpus participat, et continet intra sphęrā sui obti; at vō spūs nō participet rōē coloris, sub qua propria obtū attingit pā visiva, minime continet intra latitudinē obiectivā istius, et p̄ nequit elevari pot ad Deū intuendū.

3° obii: maior distantia ē inter pā nrā visiva, et Angelus sū et limitatus, quā inter nrū intum et Deū, qui ē perfectissimus et infinitus, sed intus nr̄ pōt elevari a Deo ut eū clare videat suffulto lumine gloriae vel alio auxilio extrū hanc vitā, ergo etiā poterit elevare Deus pā visiva corporea ad Angelus videndū et consequenter ad ipsum Deū. Rñ. Dist. m̄: maior distantia ē inter pā nrā visivā et Angelus sub rōe entis finito, concedo m̄; sub rōe intelligibilis et intelligentis, nego m̄. Verum ē q̄ in rōe entis maior distat creatura a Deo quā una creatura ab alia, verum tñ ē in rōe obti et intelligibilis pot ēē proportio sufficiens inter creaturā et Deū, quā minime reperiri pot inter aliquas creaturas, ut attinet in casu presenti: nā ē Deus ens intelligibilis sicut et intus nr̄ ē ens rei intelligens pot optime ab isto cognosci; at vō ē Angelus nō sit materialis q̄d nullus habet colores longe ē a rōē obti potē materialis quę minime trahit nisi ad obta habentia rōē coloris visibilis existentia.

4º obii. Ut tenent graves Theologi cum lumen divinitus non repug-
nat quod potentia visiva physice producat visionem spalem seu actum vitalem,
et non implicat lapidem et alia materialia corpora ut aquam et Deus gratiam sanc-
tificantem physice causare, et actus intellectus physice productus et receptus in ipsa
corporea ex viventia denominare. nam ad denominationem actus vitalis absolute et
productio et receptio eorum in subiecto denominantis; ergo saltem per actum spalem
poterit potentia materialis et corporea Deum videre. Respondeo concedendo antecedentem, conce-
dendo minorem, negando maiorem nam ad actus vitalis denominationem non sufficit quod pro-
ducatur et recipiatur in subiecto utcumque sed in subiecto capaci vitaliter recipiatur
certa quaedam proportionalis, seu organizatio quae ex natura respicit actus
vitalis [illegible] tollendam propriam denominationem ut notavimus in 2º puncto
superioris capitis. Ista propter cum in potentia visiva deficiat proportio et
veluti naturalis dispositio et organizatio potentiae intellectivae quae ad tribuendam
sibi denominationem exigunt actus intellectus, inde est quod licet eis in ipsa re-
cipiatur, et a Deo producatur actus intellectus non poterit tamen sortiri propriam
denominationem intelligentis.

Quod denique obiicitur potentia ut aliquid pertineat ad obiectum
alicuius potentiae sufficit quod in illo aliquid elucescat attribui potest tali potentiae
et in actu visionis Dei elucet ratio visibilitatis, quae optime tribui potest potentiae
visivae corporeae quod aliquando actus eminenter intra sphaeram suae potentiae, et
consequenter poterit elevari ad Deum medio illo videndum. Respondeo
absolute negando; nam ratio [illegible] visionem evidens ut aliquid pertineat ad
obiectum alicuius potentiae vitalis oportet quod in illo reperiatur ratio vitalis [illegible]
talis potentiae ut supra notavimus; unde licet in actu vitali [illegible] reperiatur ratio
producibilitatis non invenitur ratio visibilitatis materialis coloris. inde est quod
licet Deum [illegible] pertineat ad obiectum producibile saltem divinitus potentiae corporeae
non tamen ad obiectum visibile, et quod in Deo quod est obiectum non reperitur ratio coloris
quae est ratio sub qua potentiae materialis visivae unde patet veritas [illegible]
quam quod nullius creaturae in praesenti [illegible] sic visio beata
sit [illegible] adaequata [illegible] in [illegible] nostra beatitudo formalis

Cuius a nobis fere Theologis hac dissas in sacra n̄ri
Controversia in q̄ua n̄ desunt aliq̄ sed haud ignobiles, q̄ eius d̄ver. maxime
utile in presenti iudicant eorum vestigia insectantes libuit eam
in presentiarum convertere. Petimus igitur an inter proprietates visionis
beatificae maxime esse adeq̄ta aut inadeq̄ta n̄rae felicitatis et
beatitudinis formalis, qua nos in patria adeq̄. vel inadeq̄. felices
et beati ut speramus reddimur; pro qua diff. aliqua notanda sunt.

Primo est duplicem esse beatitudinem alteram formalem et alteram obiectivam:
obiectiva est ipse Deus quem tamquam bonum intuemur, formalis vero
visio ipsa beata qua beatitudinem obiectivam acquirimus seu
possidemus.

2° notandum esse sa[illegible] 1° ethicorum cap. 4° beatitu-
dinem esse summum bonum hominis formalem si sit beatitudo formalis et obiectivam
si obiectiva felicitas definitur. 3° denique notandum diversitatem
n̄ esse cum aliquibus [illegible] allegari solent in materia de beatitudine
existimantibus beatitudinem consistere, aut in illapsu Dei in anima ut
Enricus Gandavensis; aut in visione increata Dei, ut alii quos
supposito nomine allegat Gaspar Hurt. d. 2. de beatitudine diff.
[illegible]: aut in [illegible] procedente a solo Deo ut iudicavit olim Gabriel
et Paludanus [illegible] sed fere evidenter reiiciuntur a S. Thoma 1. 2. q.
3. et ab eius commentatoribus hic nempe a [illegible], Valq. Meur
et aliis et tales cum reliquis Theologis, qui verissime admittunt beati-
tudinem n̄ram consistere in operatione elicita a virtute beati merito
dubitant an haec consistat in visione beata, in amore beatifico
aut in utroque simul.

Propositio 1ª sancti Thomae in 4° dist. 49, q. 1. art.
Sed contra | quod [illegible] beatitudinem nostram formalem esse in actu

[illegible]

70

intui, et in solo actu amoris beatifici, seu charitatis consistere
sa e Aureoli et aliorum asserentium consistere in sola delectatione
seu complacentia de Deo viso. 3a quae tradit ab Argentina, Vega
Corduba, et Valentia citatis a Gaspare Hurt.o disp. 2. sect. 5.
ait beatitudinem sitam esse gemine 1o et in recto in visione clara Dei
et amore amicitiae erga Deum. 4a sa Marsilii proponentis
sane beatitudinem consistere in visione beata et amore complacentiae.
5a est sti Bonaventurae in 4 dist. 49 quam sequuntur
Toletus et aliqui doctores consistere in visione amore amicitiae
delectatione et gaudio complacentiae de Deo viso et dilecto. 6a
denique est divi Thomae q. 3 a. 4 et 8 quem sectantur innumeri
Thomistae, tenet in sola beatifica visione Dei consistere beatitudinem
formalem sitam esse.

Ex his sententiis verior semper mihi visa fuit 3a, si in
intelligatur juxta expositionem adhibendam. Quare propter dicendum ultimo
et adaequate essentiam nostrae beatitudinis formalis consistere formaliter et in recto
non in visione sola beatifica, aut tantum in beatifico amore; sed in utroque
simul nempe et in visione ipsius Dei, et in amore beatifico quo in eo
est amor charitatis diligens Deum ut bonum in se: unde ad
essentiam huius beatitudinis non pertineant actus amoris seu complacentiae aut de
lectatio et gaudium de Deo clare viso et dilecto, sed solum pertineant
ad necessitatem et complementum huius beatitudinis ratione passionis et
proprietatis metaphysicae Dei ut visibile et admirativum ipsum
consequantur. Ita P. sectati ... et Caesar...
... citatis § 1o et sequenti. Dicta autem sententia magna
... de vobis exsistimet quae sit ... ex dicendis constabit.

Quae propter ... complices continet sententia duas probandas
1. quod in utroque actu visionis beatificae et amoris Dei ut boni in se
... consistat beatitudo formalis. 2a quod alii actus amoris seu
complacentiae, delectationis et gaudii illam constituant, sed solum quasi
... et ... oportet ... scripturae ... testimonia
sacrae scripturae ... ubi ... et ... testantes

D. Bonaventura et auctores allegati pro 1a sententia;
ego m' ab his abstineo sua ... eorum ut facillime a ... [illegible]
variis studii, cum illa de beatitudine integrali importanti
quae propter rationes m' probandae.

Dico 1o quod illud solum pot. adequate nostram beatitudinem
formalem constituere, quod perfectissime coniungit nos cum Deo et ratione cuius
Deo adequate adhaeremus; neque sola visio beata, neque solus amor
beatificus id praestare possit, quod in nullo actu diviso sed in
utroque simul adequate nostra felicitas et formalis beatitudo consistit.

Prob. videtur certa, quia id quod solum inadequate coniungit nos cum
ultimo fine et ratione cuius inadequate illi adhaeremus imperfecte
et diminute nos felices reddit. Min. ... [illegible]
per nos beatificari ... [illegible] intellectus ordinatus ex natura rei ad cognoscen-
dum et amandum, consequenter ad coniunctionem intellectivam et
affectivam cum objecto summo bono et summo vero, ut solus actus
unus qui solum pot. coniungere nos intellectu cum Deo, aut visio, aut actus
voluntatis ... affectivam nos praestant ... [illegible]
et ... [illegible] ordinis et coniunctionis adequate quae in ... [illegible]
... [illegible], sed in utroque simul consistit beatitudo nostra formalis adequata.

2o ... quod illud non sufficit ad constituendam adequate nostram
beatitudinem formalem, quo praeciso intellectu et secluso quod ... aliud
non intelligitur nos perfecte beatos et pacatos, sed potius ... ut ...
inquietos et quasi orbatos illo quod ... appetit ... [illegible]
... inclinat et fert ... [illegible] intelligimus ... [illegible]
... a Deo secludatur amor de bonitate ... intellectu ... beatos
et pacatos, sed potius veluti inquietos et privatos bono ... [illegible]
... veluti impetu quodam ... fert et inclinat ... [illegible]
actu visionis, ... [illegible] beatitudo adequata aut adequate
constituitur actu amoris ... ex utroque simul, nempe visione et amore.

Min. videtur certa, et ipsa experientia ... [illegible]
... cognosceret aliquod objectum ... amabile ... et tamen
nullus amaret ... [illegible] illud non ... [illegible]

voluntatis

voluntatem non plene satiat; unio potius immediata eius amor dei
et [illegible] infinite videntis et possidentis felicitate aliquam [illegible] felicitatem
ra omnis increatae v. Deus videns intelligat ut [illegible] [illegible]
sine illi, amans amore amicitiae et intelligens plene et
adaequate beatus, atque neque adaequate constituta [illegible] beatitudo
[illegible] illius [illegible] constituere adaequate felicitatem hominis quae
beatitudo sed felicitas sufficienter distinguitur a beatitudine et ultima
felicitate aliarum creaturarum etc. vobis juxta illud in [illegible] [illegible]
receptum [illegible] [illegible] constituitur creaturae, quae a [illegible] distinguitur
distinguitur; [illegible] beata [illegible] sufficiens distinctione ultimae feli-
citatis hominis a beatitudine et felicitate aliarum creaturarum quae in
visione beatifica nequit consistere adaequate nostra felicitas. Vel nihil
de amore solo beatifico. Mihi quod [illegible] probabili, [illegible] dicitur
temporibus graves doctores sectantur intellectivum non infert necessario volitivum;
[illegible] dari potest saltem divinitus vivens intellectuale perfecte quod non sit voli-
tivum, et ultima et adaequata suae creaturae felicitas et beatitudo
consisteret in sola visione ut indubitatum est; ergo nostra et adaequata beatitudo
ut a dicta dicta non in solo actu [illegible] [illegible] in actu voluntatis
consistere debet, ut constituatur per aliquid in quo conveniat et in quo differat a
beatitudine talis creaturae.

4° denique [illegible] [illegible] in ore omnes existimant
tamquam adaequate constitutivum rei [illegible] intellecto intelligentia, [illegible]
beatus, et ad quem [illegible] in beato existentia necessario sequuntur; non alii
ac illa hominis et alterius cuiuslibet [illegible] constitui debet per separata [illegible] atque
subsequentes rationes et proprietates illorum; [illegible] intellecta visione beata
et amore beatifico dei [illegible] intelligitur beatus et ad tales aliquid necessario
subsequentes amor [illegible] gaudium et delectatio de deo viso et dilecto
[illegible] necessario currunt in beato; [illegible] impossibile [illegible] est quod cognoscat
intuitive et evidenter [illegible], [illegible] ut bonum [illegible] amet [illegible]
[illegible] bonum diligat, gaudeat [illegible] et delectet de isto, [illegible] in [illegible] duobus
actibus, et non [illegible] adaequata nostra beatitudo et felicitas talis
consistit.

2a [illegible], [illegible] ut neque amor [illegible], neque delectatio

et

et gaudium ad constitutionem status beatitudinis concurrant, licet si ea ad integritatem non requirantur, sic tunc ex dictis pro et contra circa, tunc licet Bannez dicit

(licentia) gaudium et delectationem supponere et esse in statu formali

beatitudinis, supponunt in obiecto beatifico nempe Deum iam possessum

intuitive et affective, et minime pertinere ad constitutionem beatitudinis ad

talem possessionem, quin potius esse conditionem sensibilem extra statum

constitutivum beatitudinis, licet si ita ad integrandum et spectant, quia iuxta

vulgarem loquutionem et communem doctorum constitutionem status beatitudinis

in sola consequutione ultimi finis, quod licet adsit et requiratur gaudium

beatum et amorem amicitiae in voluntate, solum consistet dicto statu constitutivo

beatitudinis et reliqui actus ad eius integritatem solum spectabunt.

Et sic dicta conversationis argumenta contra quod pro et circa solvuntur.

Ex dictis superiori capite stabilitur quod in opinione auctoris scotistis

beatitudinis nostrae status consistere debet in perfectissima unione creaturae

rationalis ad finem et non in tractione seu delectatione ad obiectum, quae unio sic

solum est actus charitatis et amoris in patria, quae in eius uno actu tamen consistit

nostra beatitudo formalis. Nam si felicitas avari nequit consistere

in eo, quod pecunias videat, nisi illas realiter possideat, ita similiter neque

felicitas beati ita non erit in sola cognitione obiecti beatifici, sed ratio

erit perfecta ad illud unio per amorem. Dico: Dicimus nos beatitudinem

nostram formalem consistere debere in perfectissima unione intuitiva et affectiva

ad finem, concedo minorem in imperfectissima unione solum affectiva sine

intuitiva, nego minorem. Et probatur quia ut primum fixum hoc sit, viventis intellectualis

totius essentialis constitutivum quoad spectat intelligere et amare, ex

natura rei ordinatur, scilicet utrique secundum respectum ad unionem cum ultimo fine,

qua propter nisi intuitive et affective unitus sit non erit completus beatus.

Sicut enim quod de avaro dicitur non est adversum, quod eius felicitas solum consistit

in assequutione sufficienti adversus divitiarum, alias sola est assequutionem

actui intentionalis et affectivi et asequutio felicitatis beati:

2° probatur. Beatitudo nostra formalis debet consistere in perfe-
ctiori actu creaturae rationalis; at perfectior est amor amicitiae non solum actu
intellectus, et etiam quolibet alio actu voluntatis. Antecedens est notior
post quam intellectus in solo actu amicitiae et non in visione stare ex bea-
titudinis formalis. Maior et minor [illegible] solet probari a Scotistis
et in nos non veniunt eorum probationes [illegible].
distinguo maiorem Beatitudo nostra formalis debet consistere in nobiliori actu
saltem [illegible] concedo [illegible] nego maiorem. Itaque essentia
beatitudinis [illegible] adaequata assequutio ultimi finis [illegible]
sui assequutione; sive [illegible] assequutio [illegible] ex unico actu
aequalis aut inaequalis perfectionis. Unde sive actus voluntatis
sit perfectior actu intellectus [illegible] praesentiarum [illegible] in neutro
[illegible] consistere potest beatitudo nostra formalis adaequata, quia neuter est adaequata
assequutio [illegible] debet a creatura intuitiva. Neque inconveniens
est [illegible] essentia beatitudinis ex actibus inaequalis perfectionis aut [illegible]
sit perfectior alio constituatur et [illegible] essentia [illegible] alterius
ex [illegible] metaphysicis aut physicis inaequalibus imperfectione [illegible]
sit [illegible] in [illegible] rationali [illegible]

Dices [illegible] opponunt [illegible] Scotistae [illegible] testimonia sacrae
scripturae et [illegible] patrum praecipue Aug. et [illegible] charitas
appellari solet nobilior virtus, praemium et merces nostrorum operum imo
ultimus finis, et felicitas [illegible] videntur habere nostram bea-
titudinem in solo actu amoris et charitatis consistere. [illegible]
testimoniis ex [illegible] amoris [illegible]
facillime eluduntur. [illegible] sacra scriptura et sancti patres cha-
ritatem appellare nobiliorem virtutem, praemium [illegible] finem nostrum
[illegible] aut maiorem praemium [illegible]
[illegible] est [illegible] charitas beatitudo nostra ultimus finis [illegible]
nostrorum operum [illegible]
sit [illegible]
afferri solent a Scotistis [illegible] in sola [illegible] visione [illegible]
nostrae felicitatis et beatitudinis [illegible] de beatitudine [illegible]

3° probatur. [illegible] intellectus est nobilior operatio

Creatur[illegible]

Creaturæ rationalis tenens quo distinguitur ab irrationalibus, tunc ... regula est et velleitas voluntatis ... immediatior esse ... eiusque obiectum est nobilius et potentia maius extra sensus existat: ergo beatitudo nostra debet consistere in nobiliori operatione, quæ in solo actu intellectus et non in actu voluntatis aut in utroque ... verum existit ... Solum facile est ... sive in actu intellectus ... nobilius, sive ... actu voluntatis non ex inde sequitur quod in illo debeat consistere adæquata nostra felicitas et beatitudo ... ad summum ... inadæquate ... tamquam inadæquata assequutio ultimi finis creaturæ rationalis, neque ... sit ... intellectus sit prima operatio ... abrutis ... qua adæquate a creatura ... intelli... et non volitiva, quæ ... multi admittent ... discriminat, unde ... beatitudo solum consistet in ... distinctiva ... actibus intellectus et voluntatis ... operationibus ... discriminat.

5° obiicies: nostra beatitudo formalis solum consistit in assequutione ultimi finis ... intellectus ... est ... assequitur ... involuntarie, consistit nostra formalis beatitudo. Maior ... assequi ... nihil aliud est quam ... præsens ... intellectus operatio facit Deum præsentem beato ... inepta est operatio voluntatis ... ad ... futurum ... ad præsens ... intellectus ... visione ... consistit nostra beatitudo formalis. ... intellectus facit Deum præsentem et possessum ... voluntatis ... beatitudo nostra sit ... ultimi finis ... a creatura ... et ... voluntate et ... ut finis ... adæquate ... beatus ... obiectiva beatitudo ... intellectiva et affectiva ... nisi ... voluntatis.

6° obiicies: in illo debet consistere æterna beatitudo et felicitas beatorum quod æternæ opponitur infelicitati æternali pœnæ damnatorum, ... consistit in sola carentia visionis beatæ ... felicitas ... æterna consistet in sola visione. ... omitto ... damnatorum

nis

•

Nã infelicitas essẽtialis et sũma damnati n̄ est solũ in carentia visionis beatificæ, sed etiã in privatione amoris beatifici, sed ita è, nã et è magna infelicitas, quod damnati careant assequutione obiecti et ultimi finis ad quẽ ordinatur, ita illis ergo sua voluntas sit causa carentiæ beat. nã quia libere cõstituit se agens ĩ tali incapax et subiectũ pœnæ.

2º obii. c. 1. Dom.: Q. è beatitudo nra̅ formalis quod ultimũ finẽ nr̄ sub nra̅ potestate cõstituit ut illo fruamur, sed solũ actus intus cõstituit eũ deum sub nra̅ potestate, eo fine ut illo fruamur, ergo in solo actu intus cõsistit nra̅ beatitudo formalis. Confirmatur: quia beatitudo nra̅ è 1ũ volitũ, sed actus voluntatis n̄ è 1ũ volitũ quia n̄ è directe volitus, ergo nequit beatitudinẽ neque in eo cõstituere. Resp. distinguendo ma. illa è beatitudo formalis quo finis ultimus sub potestate intus et voluntatis cõstituit, secundo m. sub potestate solius intus negandum. Unde necesse sit assequutio intellectiva et affectiva, ut dictũ è, n̄ erit adæquata beatitudo. Ad confirmationem etiã m. distinguendo è nra̅ beatitudo saltem inadæquate è 1ũ volitũ ut quo, sed ut formalis amanti obiectũ, secundo m. è 1ũ volitũ ut quod, sed ut quo et directe amatur, negandum. Hoc n. solũ è ipse Deus, qui n̄ beatitudo nra̅ formalis sed obiectiva. Cæteræ, quæ possunt fieri, ex dictis facile solvuntur.

Diximus in præcedenti tr. amorem amicitiæ, quo Deũ prosequimur, reliqui amores, vario modo sequuntur, de essentia cõstitutiva beatitudinis esse visionem beatam, ac proinde reliquos actus amoris concupiscentiæ, gaudii et delectationis solũ ad integrare et complere beatitudinem, et ad illam tamquam proprietates et passiones subsequi: hæc doctrina nunc specialem postulat disputationem pro illius enodatione specialem caput instituere opportunum duximus.

Contra id obii. adversarii auctoritate sacræ scripturæ et ratione, nã gaudiũ beatitudo nra̅ n̄ semel significatur, ut Mathæi 25. intra in gaudium dñi tui: Joannis 15. ut gaudium meum in vobis sit et ita in aliis quã plurimis locis. in auctoritate S. Aug. l. 10 confessionum c. 21. ait: de ipsu gaudio vitæ beatæ cõstant et ib. de civitate Dei: Nemo beatus è (inquit) quod eo quod amat n̄ fruitur. Accedit

S. Thom. 1. 2. q. 11. a. 3. ubi docet fruitionem esse adeptionem ultimi finis: quod etiam repetit 3. contra gentes c. 117: ex quibus omnibus constat juxta [illegible] sacrae scripturae, patrum et loquutionem sacrae scripturae, patrisque debere spectare ad essentiam beatitudinis.

Quod in sacra scriptura et testimoniis allegatis beatitudinem appellari gaudium, neque in gaudio consistere essentialiter et formaliter

[illegible]

solum quia est quid necessario beatitudinem consequens et veluti ejus consummatio et ultimum complementum in quo sensu interpretatur Augustinus Ang. D. S. Thom: nam quod asserit neminem esse beatum nisi fruitione solum de beatitudine completa et integraliter sumpta non solum quoad ejus formale essentiale, et quasi metaphysicum constitutivum, sed quoad omnia quae quomodo cumque spectant ad ejus complementum, et integritatem in quo sensu verissime. Unde ad testimonia S. Thom. dici optime poterit fruitionem esse adeptionem et consequutionem ultimi finis non ratione sui sed ratione visionis et amoris quae supponit: nisi malimus dicere Angelicum praeceptorem appellasse fruitionem nomine consequutionis et adeptionis quatenus complementum est et ad integrandam ipsam essentiam beatitudinis, completam proximam adeptio.

2.° obiicies: posita de essentia beatitudinis quod sit adeptio, consequutio et tentio ultimi finis concupiti et desiderati seu expectati, sed consequutio non fit independenter a actu amoris concupiscentiae; nam sicut actus spectat in Deum bonum in se et bonum nobis, ita et consequutio ejusdem obiecti debet esse partis quae et amemus Deum bonum in se et bonum nobis, quare actus concupiscentiae est etiam partiale constitutivum nostrae beatitudinis nam sine illo neque consequimur Deum ut bonum nobis. Respondeo distinguendo majorem: de essentia beatitudinis est quod sit adeptio consequutio et tentio ultimi finis concupiti seu expectati constitutive beatitudinis nego majorem, per actus antecedentes aut consequenter tale constitutivum concedo majorem. Itaque de essentia et formali constitutione beatitudinis est actualiter consequi et comprehendere ultimum finem, quem aut actibus praecedentibus desideravimus, antea concupivimus aut postea amamus ut bonum nostrum per actus concupiscentiae, non tamen alius finis actus illius partialiter constituat nam ejus constitutio solum petit actus quae intellectualiter et affective ultimum finem accentur [illegible].

3.° obiicies: posita juxta definitionem Boethii 3.° de consolatione beatitudo est status aggregatione omnium bonorum perfectus, sed ad ejus

... spectat visio et amor amicitię, ... etiã amor ... et gaudii ... iustj etiã itaque beatitudo essalis. ...

... Beatitudine quoad ... constitutivo ... et ... quoad ... aperte ... essalia ...

... amor ... de ... constitutiva ...

... desiderij aliud reparare ...

... constitutivum ...

... qui ... aliquam perfectionem ...

... ingrediatur, et ... amore ... et delectatione ... beatj

... manerent integrè satiati, ... deficerent perfectiones

quas appetunt et ... inclinant, ... perfectiones

pertinere debent ad essale constitutivum beatitudinis.

... spectat ad beatitudinem, tamquam constitutivum essale quo à beato non ma...

... aliq integrè et plenè satiatur, ... essalia beatitudinis ...

... veram beatitudinem ... essale

... integrale ... censendum ē.

... Itaque ... beatitudinem constituit ... quae ...

... ut ... illius ... in beato ...

spectant ad ... satietatem: ... veram constitutivum ...

... essale constitutivum ... complet, et ...

... admirativo ...

... ut ... aliquj ...

ut reliqua quae complent et adaequant ... illius ...

Unde ... Beatus ... visionem beatificam et amorem amicitię ...

... ad ... possideat ...

felicitatem et satietatem ...

et beato distinguatur, ...

... visio et amor erunt essalia constitutiva; reliqua ...

...

... constitutio ...

... visio ...

[illegible] Deus [illegible] gravissimae [illegible] [illegible] difficultates, [illegible] in [illegible] circa virtutem [illegible] intellectus [illegible] [illegible] Beatificae visionem [illegible]; circa lumen gloriae [illegible] aequo [illegible]. Ac denique circa auxilia extra [illegible] divinum [illegible] [illegible]: quas [illegible] de more nostro variis capitibus distributas [illegible] [illegible] intellectus noster [illegible] propria virtute naturali aut obedientiali producat physice visionem [illegible].

Ad [illegible] dif[ficultat]is tamquam certum [illegible] Theologos et fidei [illegible] maxime [illegible] supponendum est nostrum intellectum videndo clare [illegible] Deum aliquo modo influere physice [illegible] in ipsam visionem, [illegible] efficaciter suadet [illegible] in superioribus [illegible] semel inculcata. Nam intellectus noster [illegible] vivit [illegible] vita dicitur [illegible] actione [illegible] ab ipso intellectu [illegible] vita ut diximus est [illegible] ab intrinseco [illegible] intellectus videndo clare et intuitive Deum aliquomodo [illegible] influit in ipsam visionem Beatificam. Quapropter difficultas [illegible] an virtus [illegible] intellectus influit sit [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] errore [illegible] [illegible] Begardi, et [illegible] [illegible] Deum [illegible] [illegible], [illegible] virtute [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] veritas [illegible] Concilio Viennensi ut [illegible] ex Clementina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testimoniis maxime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Pauli ad Timotheum 6 ubi dr Deus inhabitare lucem inacces-
sibilem quem nullus hominum videre potest. Et testimonium intellectum non
deciunt Viennensis de hoc Dei visione nali.

Ind pr hac divisio beatae visionis constat ex praemissis
quoniam [illegible] naturalis et intellectus entitative nalis [illegible]
entitative et improportionatus ad producendum physice et [illegible]
quod supernaturalis est ut [illegible] altioris et excellentioris ordinis [illegible]
naturalis nequit producere physice visionem claram et intuitivam [illegible]
[illegible] quod ad elliciendos actus fidei quibus Deum obscure cognoscit,
et ad efficienda alia opera quae in hac vita producimus [illegible]
[illegible] fides nostra [illegible] virtus mere nalis [illegible]
[illegible] intellectus ut potentiae nalis ad producendum [illegible]
Deum clare cognoscit, [illegible] supernaturalis [illegible]
perfectionis.

[illegible] reiicitur Durandus in 4 dist. 49 q. 2
[illegible] dicit Deus [illegible] posse [illegible]
[illegible] posse [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] intelligit superiorem intellectus [illegible] phantasmatis
[illegible] ordine [illegible] intellectus a natione [illegible]
[illegible] intellectus est in corpore [illegible]
et phantasmatibus operatur [illegible] posse Deum videre; at [illegible] est in [illegible]
separata posse [illegible] vires [illegible] naturalis [illegible] clara [illegible]
[illegible] producere, quae [illegible] gravissimis [illegible] nota
[illegible] infidelis [illegible] ad adeo [illegible] censura [illegible]
[illegible] tribuit suis verbis ipse Durandus [illegible]
solum [illegible] naturalis ad Deum videndum
videtur tribuere intellectui [illegible] testimonium [illegible]
allegatum reiiciendum est.

Neque [illegible] Durandi alicuius ponderis est, [illegible]
Deus cadere sub [illegible] obiectiva [illegible] intellectus [illegible] potest
a [illegible] naturaliter attingi [illegible] corpore [illegible] accidentia impe-
ditus sit [illegible] phantasmatis [illegible] potest [illegible]
[illegible] Deum. Nullius inquam ponderis est [illegible]
[illegible] Deus clare visibilis [illegible] obiectivas [illegible]

nn

uni unq minime in ppe lenois ueb pfera obiective [illegible]
e ipse deus intuitive videndo intra se essalb sit apta de [illegible]
nates. Prept quae q ex sac dotha. Summi in te [illegible]
[illegible] illis intus paucioriq meritis non [illegible]
[illegible] potiret visione imo et Angeli intue, et [illegible]
tum visione quae Christus Dns et beata Virgo, quae est [illegible]
maxime [illegible].

2° [illegible] intus nrs [illegible] calis [illegible]
[illegible] et real tamquam instrumentalis elevata visione [illegible]
fica. In qua [illegible] Theologi [illegible] et [illegible]
[illegible] obedialis quae physice influit maxime differentiae [illegible]
[illegible] ut constat ex superioribus visio beata [illegible]
[illegible] intus [illegible] vitalis [illegible] illius [illegible]
[illegible] ment nale ut [illegible] manet
influit [illegible] obedialis seu elevata [illegible]
[illegible] instrumentalis [illegible] ut explicui [illegible] in [illegible]
quae aut [illegible] perfectionis, [illegible] aut ad [illegible]
[illegible] id [illegible]
[illegible] visione [illegible] in [illegible] virtute [illegible] obedialis [illegible]
[illegible] influit physice in visione beata —

[illegible] transcendenter [illegible] pararioris
[illegible] disput[illegible] occurrat. Petimus [illegible] in qua visio
illa, [illegible] in intellectu nro [illegible] obedialis [illegible] influit physice in
visione beata. [illegible] Theologi de potentia seu [illegible]
[illegible] de humanitate Christi Dni in ordine ad [illegible]
[illegible] sanitate et alios effectus [illegible] de sacramentis [illegible]

Igitur in ordine ad eo mouenta obiectiue prius ac per se ad alia sentita ... qua Deus elevare voluit ad eius efficiendum vel faciendum ... eius suas vires naturales.

Ad cuius ... examen suppono ... obedientialis ... cum ... parata ... in ordine ad ... patiendum effectus excedentes vires naturales virtutis ... quae ... in activa et passiva: activa ... quae sufficit Deo in ordine ad aliquid ... excedit eius vires naturales, passiva ... quae sufficit sibi ... recipiendum patiendum, ... obedientialis activa ... ut ... immanens ... transeuntes: immanentes ... quae ad effectus intra se manentes ... elevantur ... ad visionem beatificam ... transeuntes ... quae ... extra ipsas ... quaestio ... in praesenti ... potissimum ... obedientiali activa immanenti intellectus creati ... visione beatifica ... de aliis potentiis obedientialibus.

... doctores ... pro ... visionem beatam non ... qualitate ... impressa a Deo ... et ... intellectus ... Ita ... Pasquing, Ferrara, Sonutia, Ripalda ... Ripalda ... naturali ... in modo ... qualitatem non ... 2a ... elevationem ... ad visionem beatam fieri ... applicatam a Deo ... virtute aliqua ... repugnans ... subordinatione, ... elevatione ... Suarez tom. 1o in 3. p. ... d. 1. s. 5.

... primam ... probatur ...

... prima ...

debere fieri in modo quo [illegible] intra voc' ling. [illegible] 3

[illegible] concurrendus [illegible] et partialis [illegible] c' ipsa vir[tu]te elevant[e]
actus visionis [illegible] aliorum [illegible], et co[nsequ]enter non distingui realiter ab
ipsa pot[enti]a [illegible] ita [illegible] citatus [illegible] 6. Advertitur Vecanus,
Arrubal, Flor[entini]s, Fas[o]lius, Granado et alii [illegible]
Ripalda citatus [illegible] 5[a] necnon Alarcon [illegible] 2. c. 1. Proqua [illegible]
[illegible] valq. [illegible] et alii [illegible]
[illegible] in quibus entitatibus non [con]stituant, [illegible] in inte[llectu] nostro [illegible]
[illegible] actus [illegible] [illegible]

[illegible] 4[a] [illegible], ut alias [illegible] quod [illegible] enumeratus [illegible]
[illegible] revocant [illegible] intra, [illegible]
[illegible] entitatis et vir[tu]s [illegible], ut [illegible]
in ordine [illegible] elevationem [illegible] actus [illegible]
non [illegible] et [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] ipsa entitate [illegible] non dicat [illegible]
[illegible] nec afferat [illegible] aut [illegible]
[illegible] virtus [illegible]
[illegible] transiit accidentis [illegible] elevan[tis] [illegible]
Ripalda citatus [illegible] 6. [illegible] autem [illegible] it [illegible]
sequenti [illegible] stabilit. [illegible] 3 [illegible] circa [illegible]
[illegible] exponit et [illegible].

Ex enumeratis sententiis semper mihi verum apparuit quod propria, seu
virtus obedientialis nri intus, ut separato intro cum illo identificato constituit, sit
ut suis formalibus intellectus. 1º quia sit virtus illa quae intus ele-
vatur supernaturaliter intus naturae supernaturalis ipsa obedientialis separata
intra entitative naturae identificatae. Constat ex ipsa mea opinione naturae taliumque
& Suarez & alii antiquiores quae saepe ex nostra Societate
quae ex intus supernaturali potest multis testimoniis sacrae scripturae et Conci-
liorum ex quibus constat nostrum intus et voluntatem intellectus posse cooperari ad
actus supernaturales, videat si placuerit noster Ripalda lib. 2 d. 30
s. 2. 3. et 4, ubi satis eruditè omnia haec testimonia congerit; unum tamen
4. alterum Concilii Tridentini commemorat, quod sessione 6 c. 5 statuit
contra Lutherum et Calvinum hos ergo excitantis atque adiuvantis libere
assentiendo, et cooperando disponi ita ut agente Deo cor hominis
per Spiritus Sancti illuminationem, hominem ipsum inspirationem illam recipiens.
Et declarans autem definit can. 4: Si quis dixerit liberum
hominis arbitrium a Deo motum et excitatum nihil cooperari
assentiendo Deo excitanti atque vocanti, et veluti inanime
quoddam nihil omnino agere mereque passive se habere anathema
sit. Ex quibus testimoniis colligitur ergo his nostris,
cooperari et concurrere immediatè aliquid virtutem nostro intus
et voluntati, quae sit ipsa obedientialis ad actus supernaturales,
maximè cum intentio Concilii Tridentini in suis decretis sit impugn-
nare et destruere errorem Lutheri et Calvini qui totam activitatem
et virtutem ad actus supernaturales gratiae adtribuebant, et sinè
negantes intui et voluntati quorum fundamentum fuit testimonium
Christi Joan. 15: Sine me nihil potestis facere, quod
depravata interpretatione intelligebant, quod extra vim tribuen-
dam potentiae obedientiali intus separato intra cum ipso identi-
ficatae.

Ad 2um resp. negando conseq. visio beata si n̄ teneat mone [illegible] effectus vitalis
[illegible] spectat ex natura sua physice procedere a principio vitali [illegible]
gloriae neque auxilium extrinsecum [illegible] vitalitatem a formali respectant neque
[illegible] beanter ut intellectus qui ipse intellectus per virtutem suam [illegible] et [illegible] vitalis
influit physice in ipsum visionem [illegible] beatam [illegible] effectus
est vitalis, aut effectus vitale posse [illegible] non vitali [illegible]
[illegible] procedere [illegible].

Ad 3um dices visionem beatam etiam esse effectum vitalem [illegible]
principium proximum et immediate influens non sit intellectus [illegible]
remotum seu intellectus. [illegible] non in bona [illegible] proximum, nullatenus tribuitur [illegible] tamquam principio remoto. [illegible]
visio beata [illegible] effectus vitalis [illegible] in [illegible] aut [illegible]
tamquam in principio proximo vitali [illegible]
[illegible] tamquam principio remoto; sicut calor non
[illegible] calor producit [illegible] productio tribueretur
[illegible] igni tamquam causae remotae. [illegible] intellectus beati non [illegible]
[illegible] visionem beatam, [illegible] influxu
[illegible] sufficit ad visionem
beatam [illegible] in [illegible] virtus seu potentia [illegible] influens
in visionem erit identificata realiter cum ipso intellectu.

3° resp. [illegible] lumen gloriae et ipse Deus [illegible] concurrens
[illegible] non est adaequata causa visionis in beatis non [illegible] et concursus [illegible]
requirunt illa producere [illegible] intellectus [illegible] concurrens [illegible]
[illegible] influere [illegible]
[illegible] seu potentia [illegible] influit [illegible] et [illegible]
seu identificati [illegible]. [illegible] appareat [illegible] fide [illegible] profitendum. Probatur
[illegible] multis sacrae scripturae et sanctorum Patrum testimoniis:
[illegible] ex 1 Corinthiorum 15: Neque ego autem, inquit Paulus, sed gratia
Dei mecum [illegible] Bernardus et alii neque sola gratia
neque ego solus sed gratia Dei mecum [illegible]
lib. de duabus Christi voluntatibus c. 38: [illegible] bene
et recte agendi nobis potestatem dedit, [illegible] producere
sine [illegible] tunc a nobis [illegible]
[illegible] actio qua visio beata [illegible] virtus [illegible]

... Dei tamen ... divino ... quae ... entitative seu identificatae ...

... non ... si intus ... in visione ... separatus ab illo ... posse producere talem visionem quae bene ... ipso intus ... separatus visionem ... alterum ... producere, si separatus ... nominis gloriae ... intus ... potuerit visionem producere; ... talis ordinatus ex natura ... ad ... productionem ... naturalis productionem extra ... capax talis ... ... visionis beatificae, et ... virtus seu identica ... concurrit tanquam ...

... potentia obedientialis quae concurrit ... voluntas ... actus ... liberos, et bonos ... intus ... identificata realiter ... et entitate naturali voluntatis ... potentia obedientialis quae intus ... et producit actus ... intus identificata entitate ipsius intus. ... Mor... ... 3. a. 3. ubi ita loquitur: motus charitatis ita procedit ... movente humana mente, ut humana mens sit ... et nullo modo sit ... motus ... voluntarii ... Deo ... voluntatis ... liberos ... intus et identificatae cum ipsa voluntate. ... manifesta ... voluntas in ordine ad elevationem actus ... voluntas concurrit ... ad visionem beatam ... naturalis ... seu identificata.

... concurrit elevatus ad visionem beatam ... entitative naturalis ... potentia obedientialis ... concurrit ... in ... naturalis elevationis ... virtus ... quae concurrit ad visionem beatam ... lumine gloriae ... entitative naturaliter

...

n'e' dicenda pot. natis sub obediali. In sententia dicta pot. obediali anati, et pot. natis semper e' acceptu debito et in ordine causa natis; at vo. obedialis solu' de indebito, et in ordine ad f. natis elevantis, quod sit ad utraq. f. pot. sientitatis natis.

Quaeres ij. an pot. sit sic pot. obedialis, in eius divisive et in eius sumpta n'e' dicenda pot. absolta. Sed mi conditionata, seu quasi conditionata ad producendum, ut apparebat 4a. ra, et vol. ei ipsa entitate in qua invenit n'e' inclinatio natis et veluti [illegible] pondio, attenta n'e' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pot. i aliquo ordine essali, et nec proprie trali ad [illegible] f. natis elevantes [illegible] producere actus i natis: ad [illegible] inclinatio natis et eius proportio trali ad esse n'r. sed dicitur absta pot. et sic pot. obedialis intis ad visionem beatam n'e' dicenda absta, sed conditionata. Praeterea illa solu' censenda e' absta esse quae libere potest illum producere cum quibus si [illegible] sed ad producendum, ergo pot. obedialis intis n'potest essaliter neq. [illegible] inclinat in scat. f. natis ad visionem producenda, sed illum n' repugnat producere si illius [illegible] [illegible] pot. [illegible]. Ideo merito n' absta sed conditionata n' dicenda. 64. [illegible] [illegible]

[illegible] actione aliorum sanctorum.

Sit ancta vuetudine in procurandis [illegible] n' deficiamus, da supplices stabilita in nostra sententia c' impugnatione aliorum sanctorum. Et in eius primo sa' quae statuit pot. obediali inqualitate importata [illegible] [illegible] inne' [illegible] [illegible] n' solu' fundo [illegible] [illegible] sequentia [illegible]. 1° qu. nequit intelligi qua [illegible] intis elevari, [illegible] ad influendum in visionem beatam per talem qualitatem [illegible] [illegible] [illegible] qualitas immutatrix intis reddendo illum aliud essaliter ac ante erat; [illegible] illum immutatum relinquit. [illegible] [illegible] qualitatem esse [illegible] [illegible] et inhaerentem [illegible], nequit [illegible] illam recipientis [illegible] [illegible] aliquod [illegible] sua essalitate. [illegible] [illegible] [illegible] qualitas [illegible] n' immutat essaliter intis [illegible] [illegible] [illegible]

pot. -

proportionata vt elevaret ad influendum physice in visione imaginem ...
posita tali qualitate ... augeat vires ipsius intellectus.

2º ad iuxta superius dictas ... constituenda est potentia obedientialis
intellectus et virtus illius vere influat et aliquid operetur ipse intellectus ... [illegible]
in qualitate superaddita a Deo recipere intellectus ... qualitas influeret
... hac qualitate superaddita nequit existere talis potentia obedientialis;
... ordine ... et voluntas in
ordine ad actus ... non debet se habere ... Aliud quod
... qualitas existens in intellectu se haberet veluti calor ... et in aqua
aut frigiditas in ligno vel lapide ... hac qualitate ...
... substantiis producto calore vel frigiditatis ... substantia
aquae, ligni, vel lapidis ... si visio beata procederet a qualitate exi-
stente in intellectu ... potentia obedientiali ... constitutae ... intellectus
... qualitate producere ... absurdum.

3º ... qualitas ista posita in intellectu ...
... actus ... in lapide vel in ligno ... operari ...
... modo operatur ... circa visionem ... naturalis, et ... anime
... Diverso modo ... intellectus alio modo ...
entitate naturali et ... potentia obedientialis ... triplicem ...
in sola entitate naturali independenter a qualitate ... constituenda
... potentia obedientialis independenter a qua ... qualitate
... superaddita ... Alioquin ... incommoda ...
... Theologia, quae ex ... talis qualitatis sequerentur, ... potentia
... nec ... maximum ... adeo
... reiiciam.

Dico 4º ... constituit potentiam obedientialem in denominatione
extrinseca seu subordinatione creaturae ad Deum ... efficacia
... reiicitur ... absurdis in ... Theologia, quae asserere creaturas ... virtutem ad aliquid producen-
... subordinationem ... Deus ...
... velit, ut producat ... ex ... virtus ... abique ...
... ad producendum ... certe nulla ... alio ...
proportionata est ... intellectus ... producendo ...
... ipsi ... subordinatio Deo et nullius speciei ...

[illegible] [illegible] p[illegible]ialis [illegible] un[illegible] n[illegible] [illegible] alicer.

[illegible] [illegible] [illegible] extra[illegible] denominatio e[illegible] gratis aliud pos[illegible] accidentale
[illegible] e[illegible] aliqua negatio, aut aliq[illegible] identificatus c[illegible] ipso [illegible]. Si e[illegible] aliquid accidentale
erit natio [illegible] entitative, nam entitas nat[illegible] n[illegible] [illegible] et nec [illegible] influentia
nat[illegible] entitas ipsius intri[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] n[illegible] distinguitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Si sit aliqua [illegible] [illegible] [illegible] pot[illegible] influere [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] mere passive se [illegible] in [illegible] additionis [illegible]
[illegible] [illegible]. Si tertia dicatur e[illegible] aliquid identicum [illegible] [illegible] [illegible] po[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] e[illegible] in [illegible] intro et [illegible] ipsius [illegible] [illegible] [illegible],
nota [illegible] denominationis extr[illegible] et subordinationis [illegible] obedientiae [illegible] [illegible].

[illegible] denique et 4[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] veniunt: [illegible],
circa 4[illegible] animadvertendum e[illegible] [illegible] [illegible] po[illegible] obedientiale[illegible] [illegible]
[illegible] intra et [illegible] extra[illegible] [illegible] velit [illegible] [illegible] dicat [illegible] intri[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nat[illegible] entitate[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] utri[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] naliter aliis [illegible] c[illegible] ipso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obedientialis po[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] e[illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
auxilium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], at [illegible] [illegible] [illegible] e[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilii [illegible].
[illegible] [illegible] c[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] ex [illegible] ipsius [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilium [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
po[illegible] obedientialis [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
occurrit.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiicere po[illegible] [illegible] [illegible] virtute
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beata [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nat[illegible] identificato c[illegible] ipsa [illegible] [illegible] virtute
[illegible] [illegible], et [illegible] ordinis [illegible] [illegible] [illegible] virtutem
nat[illegible] et [illegible] ejusdem ordinis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] entitatibus [illegible] virtute nat[illegible] ordinis
[illegible] [illegible] po[illegible] obedientialis [illegible] [illegible] [illegible] nat[illegible] ordinis [illegible]

identificato cum ipso intu. Sequela pp neg quelibet potentia naturalis petit compleri ab altera potentia naturali ut evidens est in materia prima et forma substantiali naturalis ordinis, neg quelibet petit ex natura rei compleri ab altera parte eiusdem ordinis, sed ... se habet veluti in indifferenti in ordine ad alteram, sed ... si ... ordinis ... compleri ab altera, sed ... naturalis ordinis et ... in ...
potentia obedientialis ... in ... naturalis ordinis.

Ad ... neg antecedens et ad probationem ... quelibet potentia naturalis petit compleri ab altera parte naturali in ordine ad effectus naturales, quos ut naturalis petit producere concedo majorem in ordine ad effectus supernaturales quos ut obedientialis petit producere nego majorem ... quelibet potentia naturalis et ... naturalis ordinis ... in ... est ... naturalis est ... indita ad alteram partem ... est sibi debita et proportionata, et hac ratione petit compleri ab altera parte seu ... naturalis et eiusdem ordinis: ... obedientialis est seu dicens in ... ad ... et sic neg petit parte naturali ... eiusdem ordinis ... apta est ... cum ... naturalis ... naturalis ... ab altera sequitur quod visio beata possit produci a causis, unde quasi naturaliter ... et producendo.

... implicat entitatem naturalem esse ... cum visione beatifica, et ab ipsa specificari, ... si potentia obedientialis ... in ... intrinseca et identificata cum ipso intu ... esse ... cum visione beatifica et ab ea specificaretur quod implicat quod potentia obedientialis identificet ipso intu, seu ... in ... entitatem naturalem ... intrinsecum ... intrinsece in visione ... intra ... obiectiva ... dicere ... et specificaretur ... illa neg ... potentia ... eius ... ultimum ... repugnat quod potentia obedientialis intellectus nostri ... in ... entitatis naturalis.

Ad ... majorem neg ...
... intellectus ... dispositionem et ... obedire ... quando ipsi ...

exercere minime tn' dicit v. g. et ordinis transcendentalis
proprietatis aut essentiales mexiones addita tamquam ad specificandum
quia mixtio ad se sufficiens ... inordinata ad terminos natu-
randos. Qua propter visio beata non continet intra sphaeram obiectiva
intus creati ... natis ponere et coeunt negat ... spe-
cificat quod specificatio propriis ... [illegible]

[illegible]

... entitatis destruerent.

2° ... insurgunt contra ... intus ... quia
... intus deficeret ... deficiente in visione aptitudine potentia ...
... producerent deficeret natio intus ... modo ...
... interne ac modo est ... intus ... interne perfectionis ... specificati
... conferet natio cum visione beata ... modo ... modi ... ...
natio intus quoad denominatione potentiae obedientialis ... visionis ... modo ...
quoad entitatis et ... intra nego ... quod non intus ... debeat aut non
debeat; et quod in rebus sit hoc ... illa aptitudo ... ... producenti
... ad existentiam et ... intus, quod ... modo maneat, potens produ-
cere ... nullo tempore ... aliquam mutationem ...
... obedientiales manet intus ... aut alter ... ...
... obedientialis est veluti ... ...
... denominatione ... non ... eadem maneat; quoad entitatem ...
minime ... denominatione ... obedientialis.

3° obiicitur: Virtus et activitas ad actus ... naturalis entitative
... esse entitative naturalis ... obedientialis ad visionem beatificam, est ...
... seu actus entitative naturalis quod ... ... entitate
naturali. ... non virtus et activitas ad actus ... naturalis est participatio ...
... est ... naturalis ... esse activum ... ...

- Obj. participatio Dei debet esse entitative ejus intrinseca ... nequit esse entitatis naturalis. ... virtus et activitas absolute talis, seu creativa et productiva in virtute causae naturalis et effectus naturalis debet esse entitative naturalis, modo non ... virtus naturalis et activitas principii in virtute causae innaturalis ... naturalis elevantis ... Unde patet, ... et virtus agentis principalis operantis sine elevatione alterius ... entitative sit participatio Dei ... activus naturale; ... instrumentis ... et elevata qualis sit potentia obedientialis.

Ad solutionem ... instrumentalis naturalis ... calorem

[illegible] ignis in sua probabili saltem in adaequate ... concurrit ad ejus productionem ... et si faciant ut elevatae ... potentia absolute productive et essentialiter connectuntur cum suis effectibus, ... specificant ... potentia obedientialis identificaretur cum illis, ... et si ... connecteret ... et includeret essentialiter cum visione, necnon et ab illa specie ... absurdum est, quod et potentia obedientialis consistat in potentia intrinseca et identificatur ipsa entitate ...

Dico ... ad ... dispositionem ... elevatio ... causis instrumentalis et elevatis instrumentalis ingenii ... virtus absoluta, ... et inclinatio naturalis ad tales effectus producendos ... essentialiter connexione et ... ut ... proprius specificativus ... [illegible] sunt ... proveniens ... causae naturalis et ejus ordinis ... connexionis. At vero elevatio instrumenti et aliorum instrumentorum ... obedientialis ... inclinationis ... ... superioris perfectionis ... ordinis ... naturalis ... perfectionem

Et ut facilius ... quae in hac materia ... occurrat notandum est discrimen quod intercedit inter potentiam naturalem et obedientialem, et sic inter instrumentum naturale et obedientiale. Et in his potentia naturalis et naturale instrumentum ... dicunt virtutem naturalem ... sit absolute talis secundum ... inclinationis, et appetitus naturalis ... ejusdem ordinis cum quo essentialiter connectuntur et quae specificant, ita ut si eorum ... deficeret ... potentias destruerent; at vero potentia et instrumenta obedientialis ... dicunt ... ad influendum in effectus, ... dicenda absolute talis, ... conditionata seu quasi conditionata ... virtus ... ejusdem ordinis, neque cum illis connectit essentialiter aut ab illis specificatur, et ... talis effectus

positas

potentias, vel fieret nullatenus ut dictum manet, entitas obedientialis potentiae defectu
similiter dicitur etiam ea et intrinseca naturalis et obedientiali in eo quod intrinsece naturalis
elevatio dicitur consistit in eo quod sit, quas ad producendum postulat, et cuius est
ordinis naturalis, sint tamen multae perfectionis quam tempus intrinsecum et saltem aequalis perfectionis
cum effectu, etiam maioris perfectionis, quas instrumentum ut in 2° probarum late explicui.
Et vero intra obedientia ut entitatis naturalis sint elevant ad effectum supernaturalis
semper esse in ratione causae supernaturalis seu altioris ordinis, ut est ostensum.

Quaeritur an et quid sit Lumen gloriae, quo vere ratione elevetur intellectus ad visionem
Dei

Vidimus intellectum nostrum non posse suis viribus producere visionem claram et intuitivam Dei, et consequenter indigere elevatione ratione potentiae obedientialis activae producendi. Nunc examinandum est an et quid sit id ratione cuius intellectus elevari solet quod communiter vocatur lumen gloriae. Per nomen luminis gloriae, iuxta communem sententiam Theologorum intelligitur habitus quidam supernaturalis infusus a Deo in nostro intellectu ratione cuius intellectus proportionatur et elevatur ad producendam Dei visionem, et dicitur ut inquit S. Thom. ad illud lumen sumpta metaphora a potentia materiali visiva et lumine quo illuminatur, nam sicut ista ad videndum proprium obiectum requirit necessario lumen materiale, ita similiter intellectus indiget aliquo alio medio quo veluti spiritualiter illuminatur.

De hoc igitur lumine in primis dubitant Doctores an de facto detur in intellectu beati et infundatur a Deo ut illum elevet ad visionem producendam. In qua difficultate communis est Theologorum sententia quae docet tale lumen dari et infundi a Deo ad elevandum intellectum beati. Quod ita certum a aliquibus iudicatur, ut oppositum asserentes alii temerarium, alii erroneum, alii haereticum iudicent. 1° hoc probatur primo auctoritate Concilii Viennensis quod in cap. ad nostrum de haereticis in Clementinis damnat dicentes animam non indigere lumine gloriae ipsam elevante ad videndum Deum beate fruendum. Ex quo inferunt Theologi defensores existentiae luminis gloriae in beatis ita Cait. Ferrara Vasq. Herrera et alii apud Herice d. 45. c. 1. eandem sententiam probabilem iudicat Vasquez et alios qui contendunt sane veritatem esse de fide in Concilio Viennensi.
Iterum probari potest 2° auctoritate Sacrae Scripturae in illo Psalmo 39 in lumine tuo videbimus lumen.

testimonium intelligunt com̄r DD. 1. parte in d. Genes. Ita d. q. 10. Suarez
lib. 2. de vi. lib. 60. ubi dr̄ Deus ee beatis in lucem sempiternam, Ita
ut huius gravissimi interpretes intelligant de lumine gloriæ infuso beatis
ad Deum videndum. Ac denique alia testimonia omitto, Ex ueritas
infra ex 21 Apocalypsis quatenus dr̄ claritas Dei illuminavit civitatem
quæ non indiget sole, neque luna; quæ ad literam videntur lumen Spiritus
... accidente ... intelligentia probabilis firma
cuius luminis gloriæ existat.

3. suadet rōe quia quæ habet operatio vitalis pertinens ad rei
proportionate ad suum non producat, fieri a porrò intra proportionato
visio beata est operatio perfectissime vitalis, ergo ut proportionate procedat
a virtute beati oportet quod Deus illum elevet et proportionatum reddat medio
principio intrinseco seu lumine gloriæ. Maior videtur certa inductione facta
per omnes operationes immanentes, quæ de facto noscuntur: et probari potest ipsa de se
quia vitalis, quæ com̄r dr̄ motus ab intro quia est nata rei petit ...
... proportionate procedat et nullo alio modo melius proportionari
... ad visionem producendam quam per lumen infusum quod est ...
a Deo ad visionem Dei.

Ut quod com̄r sent. Theologi et statuit Concilium Triden. s. 6.
c. 6. Deus infundit in anima habitus ad proportionate producendos actus supernaturales
fidei, spei, et charitatis: ut ostendit Triden, Si in ipsa iustificatione cum
Iesu Christo, fides, spes, et charitas; cum ipsius dixisset sed iustificari
infusione gratiæ et donorum, ergo a pari intelligatur de habitibus supernaturalibus
quod ad nobilissimum actum supernaturalem visionis beatæ Deus infundet habitum seu
lumen gloriæ ut proportionate det virtuti suum actum a virtute producat.

Sed statuit DD. quæ non sint munera quæ exercet
lumen gloriæ, seu quam rōem virtus habet. Circa quod dissentiunt Theologi
duo munera agnoscunt propria luminis gloriæ. Primum esse munus
ut illi iungat essentiam divinam per modum speciei intelligibilis: 2. munus
esse ... ad producendam visionem ... Ferrara, Soto, Ledesma,
Vañes, Arboleda et nr̄ Granado ... 5. 3. Quæ ... expresse S. Thomæ. a. 5. Sed alii ... duo ista munia ...
... ad receptionem visionis ... Ita Maior, Marsilius,
Valentia, et alii apud Herice D. 45. c. 2.

et vide Salas dem. in 1a 2ae tr. 2. d. 5. s. 3. n. 66.

Et deveniendo ad 3m munus an scilicet sit lumen gloriae disp... [illegible] divina ... [illegible] specieì intelligibilis ex [illegible] ... intellectus ... et ... dispositionis intelligatur ... [illegible] recipiendo ... lumen gloriae ... [illegible] ... potest ... ad [illegible] divinae ... [illegible] ... lumen ... [illegible] ... exerceat munus speciei. Dico quod propriae dispositionis munus ... reddere ... aptum ... [illegible] ... speciei intelligibilis quoad munus efficiendi et ... intellectus ... postea dicam ... minime ... quoad munus ... [illegible] ... lumen gloriae ... ad essentia divina.

Quibus stat quod ... et munus ... proprio modo dicat ... [illegible] ... essentia divina ... ut ... gerat vices speciei intelligibilis et ... [illegible] ... intellectus sufficientem proportionatum ad ... [illegible] optime dici potest ... in ordine ad exercendum munus speciei ... lumen gloriae tamquam ... proportionatum intellectui ... [illegible] ... existimo ... D. Thom. ... dicamus ... sapientissimus doctor ... [illegible] ... loquutus et ita ... [illegible] ... gravissimi ... [illegible].

... [illegible] luminis gloriae ... producere visionem ... [illegible] ... tota ... ad ... [illegible] visionis ... sit in ... concurrens cum intellectu influente partialiter ... visionem ... [illegible] ... concurrere ... [illegible] ... partialis ... [illegible] ... vitalis ... [illegible] ... vitalitatis ... [illegible] ... lumen gloriae ... [illegible] ... visionis beatae ... d. 3. c. 3.

... [illegible] ... S. Thom. ... [illegible] ... creati ... [illegible] ... virtus intellectiva ... [illegible] ... illuminatio ... [illegible] ... visionis ... lumine gloriae ... [illegible] ... virtus in ordine ad aliud ... producendum ... [illegible] ... evidens est ... divi Thomae ... lumen ... [illegible] ...

Quae

[illegible] sic [illegible] adversariis obiiciunt poterant ex dictis loco citato facile solvuntur.

Ad deniq. circa 3um munus quod DD. aliqui attribuunt luminis gloriae, nempe disponendi intellectum ad receptionem visionis beatificae [illegible] [illegible] ex Herice [illegible] nullatenus est disp. ad talem receptionem [illegible] [illegible] nullus sit [illegible] neque natus neque [illegible] aliarum virtutum et dispositionem ad recipiendum [illegible] actus quos producit, ut in actione facta [illegible] [illegible] sicut luminis [illegible] a [illegible] [illegible] erit dispo. ad receptionem visionis. 2° quia nulla pot. productiva actus vitalis est propria dispo. ad eorum receptionem, [illegible] luminis gloriae est pot. ad visionem beatificam, [illegible] nullatenus est dispo. ad eius receptionem.

[illegible] recipien. [illegible] innumeris actibus naturalibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullam [illegible] exigunt [illegible] recipiendi in pot. obedientiali [illegible] in [illegible] sanctificante recepta in [illegible], in unione hypostatica [illegible] lumine gloriae et [illegible] [illegible] [illegible] luminis gloriae in [illegible] tamquam dispo. naturalis ad recipiendam visionem beatificam. [illegible] [illegible] adducit [illegible] [illegible] adeo [illegible] [illegible] [illegible] proponere [illegible] in [illegible] [illegible] ex dictis in [illegible] solvi.

[illegible] forsan debitatis an lumen gloriae recipiat intellectum [illegible] in [illegible] visionem beatificam. [illegible] [illegible] [illegible] Suarez et Herice [illegible] [illegible] [illegible] et charitatis non recipiunt [illegible] [illegible] [illegible] luminis [illegible] visionem beatificam, [illegible] reliquis [illegible] naturalis [illegible] [illegible] [illegible] obedientiali [illegible] [illegible] visio beata: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad deniq. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] visio beata et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] receptiva visionis. [illegible] lumine gloriae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] visionem Dei [illegible] luminis gloriae, [illegible] [illegible] Deus [illegible] extrinseca [illegible] debere [illegible] productionis. [illegible] [illegible] [illegible] et sequent. Gonzalez, d. 23, s. 3. et Arauxo, lib. 7. de anima, d. [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] luminis gloriae [illegible] esse [illegible] ad Dei visionem producendam. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Valentiae [illegible]. Suar. [illegible] [illegible] apud Herice d. 47. c. 2. Granad. d. 6. s. 4. Alarcon tr. 1 d. 3. c. 4. [illegible] [illegible] tenent.

Verum ut in hac re [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posse visionem beatam produci [illegible] intellectu a Deo: [illegible] proportionate et iuxta [illegible] exigentiam actus vitalis qui participat [illegible] [illegible] [illegible] vitalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sed [illegible] proportionatae [illegible]. 2° modo [illegible] ita proportionate [illegible] [illegible] [illegible], nempe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] actus vitalis, ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beatam [illegible] [illegible] vitalis producerent; ita [illegible] [illegible] lumen gloriae [illegible] nullatenus ei [illegible] [illegible] [illegible] posset [illegible] ad eamdem producendam, ut [illegible] minime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilio [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] nequeat [illegible] [illegible] [illegible] luminis gloriae ad producendam visionem iuxta eius exigentiam et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beatam [illegible] [illegible] [illegible] efficacissime vitalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] auxilio [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] proportionati [illegible] [illegible] luminis gloriae [illegible] Deus [illegible] [illegible] visionem beatam iuxta suam [illegible] et exigentiam [illegible] producendam. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] actus vitalis sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intrinseci proportionati [illegible].

Quo ad 2m dico 3° posse Deum elevare intell[ectum] ad visionem beatificam independenter a lumine gloriae et solum auxilio [illegible]
1° probatur autoritate S. Thomae in 4. d. 49. q. 2. a. 7. ubi ita loquitur: sicut in [illegible]
[illegible] sic corpora sic et mentes unde [illegible] producere corpora [illegible]
[illegible] in illis non invenitur, quae non fecit Petrum ambulare super aquas, ita potest facere
ut mens veniat ad videndum ipsum Deum sine lumine gloriae [illegible] [illegible] ergo iuxta
S. Thomam independenter a lumine gloriae potest Deus elevare intellectum [illegible] auxilio
extrinseco seu influxu [illegible] ad producendam visionem beatificam.

2° Quia non est [illegible] Deus potest auxilio extrinseco praestare in visione
beatifica [illegible] modo in illa praestat habitus luminis gloriae, [illegible] independenter ab isto potest
Deus intellectum elevare ad visionem producendam. Antecedens probatur [illegible] influxus, bona pro-
veniens a causa creata non vitali potest suppleri a Deo per uberiorem concursum, ut manife-
feste [illegible] inductione, [illegible] [illegible] effectus, quae [illegible] a non vitalibus proveniunt, ergo
Deus potest supplere influxum ignis in calore, influxum aquae in frigiditate, [illegible] caloris
[illegible] in alterum calorem aut frigidum, [illegible] et sic de aliis; sed habitus luminis gloriae
influit in visionem beatificam tanquam causa non vitalis, ut evidenter [illegible] poterit Deus
per uberiorem concursum praestare totum id quod in visione beatifica talis habitus praestat.

3° at lumen gloriae solum efficient tanquam causa non vitalis
elevet intellectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ipsum intellectum informare, [illegible] elevare efficienter concurrendo. [illegible] ad elevandum et in
fluendum non pendeat a [illegible] in [illegible], [illegible] non solum [illegible] tole
[illegible] [illegible] accidentis, [illegible] ad [illegible] existens semper [illegible] vim [illegible] [illegible].
Unde si a Deo divinitus servaretur, [illegible], [illegible] in [illegible] ad intellectum intime
[illegible] [illegible] posset utique eum elevare et visionem beatificam producere:
[illegible] modo ac accidentia eucharistiae servata divinitus [illegible] [illegible] [illegible],
ergo habitus luminis gloriae solum elevat intellectum efficienter tanquam causa non vitalis, et consequenter
eius influxus in visionem beatificam poterit suppleri a Deo per uberiorem concursum.

4° [illegible] non minus dependent actus fidei, spei et caritatis [illegible]
[illegible] habitibus infusis, quam visio beatifica a habitu luminis gloriae, cum omnes [illegible]
actus sint [illegible] vitales et [illegible], sed Deus potest per auxilium extrinsecum supplere
defectum habituum fidei, spei et caritatis, et per uberiorem concursum intellectum et voluntatem
ad eos producendos elevare, ergo similiter poterit elevare intellectum independenter
a lumine gloriae ut producat visionem. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pot elevare infideles vt eliciat actus fidei et ipsi inales[?] inrequies illi infundat habitus virtutum, et sic peccatorum, atque etiam Sanctorum sine elevationis. si dicant nisi adversarii in quo nam sita sit repugnantia eius elevationis, qua potest Deus elevare intellectum et voluntatem per solum auxilium extrinsecum ad eos actus naturales producendos et communiter visionem beatificam.

Secundo probatur actus vitalis non magis dependet ab Sitre[?] in Speciente in potentia et intellectu intelligente quam ab specie intelligibili etiam eidem potentiae impressa, sed vis speciei intelligibilis potest suppleri a Deo per auxilium extrinsecum ipsi potentiae etiam absentia luminis gloriae, per auxilium extrinsecum in ordine ad producendam visionem beatificam. Ergo. Minor videtur certa: tum quia per effectum ut tenent theologorum de facto visionem beatam non datur species impressa creata, sed essentia divina gerit vices talis speciei, et si extra se habeat ad intellectum nostrum ergo sic per auxilium extrinsecum poterit suppleri absentia luminis gloriae.

Denique petitur efficacis probationis pot esse, cum vulgari et maximi receptum principio ...os, ex eo vox qui in ea elevatione intellectus per auxilium extrinsecum nulla appareat implicatio neque ab adversariis sufficienter ostendatur, et ex sileatione ipsa ... stabit. Maxime cum in aliis effectibus supernaturalibus qui a Deo quotidie proveniunt videamus ipsum Deum per se vicem causarum secundarum et gratiae quam et eorum effectus conjunctive et vis praestare solet, peculiaris alias et uberiores vires supplentes defectus peculiaris causae creatae impendat, ergo etiam poterit praesertim cum gratia quam de facto tribuit ad visionem beatam, uberioris alias et uberiores vires supplentes defectus luminis gloriae impendere. Ergo adversariorum argumenta res.

Postremo superiori conclusione et alii infra citati communiter, sed dicit: lumine non dari nisi virtus radicalis ad producendam visionem beatificam, et communiter indiget alia virtus non cuius reddatur proxime potens intellectus ad suam productionem, et virtutem requirit seu alio nisi in verisimili in sitre[?] luminis gloriae, quod per se ipso nequit Deus intellectum elevare ad visionem producendam. Sed nos modo volumus explicare statim nos intelligere per virtutem illam ordinatam proximam et socialem ad influendam in visionem, et communiter lumen gloriae illius requiritur tamquam secundum intellectum elevans intellectum ut de illo ipsa sua natura et exigentia producatur proportionatum actus vitalis:

qua

... quia virtus que se elevatio ad producendos talis actus et que ... supplere valet ... auxilium ... extrinsecum independenter a lumine gloriae, poterit visio beata ... producere.

2° obiicitur: voluntas non potest per se sine et virtute supernaturali elevari ad eliciendos suos actus liberos, sicut neque intellectus sine lumine gloriae ad visionem beatificam producendam. Antecedens probatur: quia voluntas non producit suos actus liberos nisi ex intrinseca inclinatione ad illos independenter a ... virtute supernaturali non habet inclinationem intrinsecam ad actus supernaturales; ergo nequit illos per se sine producere; et eodem modo neque visionem beatificam independenter a lumine influente. Respondeo negando antecedens: et ad probationem dico voluntatem non habere inclinationem seu appetitum saltem improprie ... ad actus supernaturales independenter a virtute; ut enim libere actus suos producat sufficit quod sit proxime parata ... auxilium extrinsecum agens elevat; sic etiam ... voluntas libere producit actus entitative naturales non est necessarium quod ... sit illi intrinseca ... proxime parata sit ... ipsa voluntas ... unde minime sequitur quod possit visio ... sine lumine gloriae a ... elevari ...

3° obiicitur: ... intelligat ... actum eliciere visionem ... intellectum proxime ... ad eam producendam ... in ... non ... nisi per lumen gloriae quo ... divinitus ... ad visionem intendendi ... p. ... quod nequit intelligi proxime ... existente aut ... voluntate ... illam applicante ... et voluntas ... tenet ab aeterno in Deo et ... tempore proxime ... ad eliciendam visionem beatificam quod ut intelligatur ... proxime ... necesse est quod ... a lumine gloriae.

Respondeo ... nego minorem et ad probationem dico ... non ... voluntas divina neque ... sine applicatione intellectus aeternitate ... ipso ... instanti ... applicatam et ad operandum ... illo in quo Deus ... scientia ... intellectus ... proxime ... operari in ... instanti, erit ... proxime ... in illo ... voluntate ... applicatam, et ... sustinere ... auxilium ... id ... praestare ... lumen gloriae in ordine ad visionem beatificam producendam.

4° obiicitur: actus visionis est perfectissime vitalis ... actus ... excedere ... intellectus proportionata ... actus visionis beatificae ... divinitatis ... poterit ... nisi mediante lumine gloriae ...

Potest [illegible] intr. et intra proportionatu intr. Resp. neg. mi. [illegible] vi- vis ad vitalis petit ex natura sua et ratio ad propria exigentia producat ple- -nere ... intra proportionatu. Neg. mi. [illegible] et vitalis producat Neg. mi. Ut n. 19. S. monuimus aliud e. id quod sufficit [illegible] potentia subiecte et simpliciter [illegible] producat, aliud id. quod [illegible] propria exigentia, [illegible] inclinatione procedat a sua ca. Sic ac [illegible] [illegible] producat verissimum ... tamen lumen gloriae, tamen principiu intrinsecum [illegible].

Atvero urgebat ... Sufficit principium vitale inhaes. ... proportionate et [illegible] et auxilium ... tribuens ... defficient ... lumine gloriae.

Dices: Si visio beata posset divinitus ... absque lumine gloriae maxime ... voluntas ... applicans ... auxilium extra ... defectu luminis gloriae ... [illegible] ... mutatio ... quae ... inferat, quae ... teneat nulla ... voluntas ... physica mutatione ab extra, neq. ... et consequenter neq. productio actionis beatificae ... lumine gloriae.

Resp. neg. mi. neg. mi. ... voluntas divina libera applicans ... ut suppleat defectum luminis gloriae in intellectu [illegible] physica mutatione ab extra, atque esset actio productiva ipsius visionis beatificae: quae actio esset diversae speciei, ab altera actione media qua ab intellectu instructo lumine gloriae produceretur eadem visio. Nam actiones [illegible] ut docuimus lib. 3. nra. Phys., non solum specificantur ... ab ... et causis ... efficientibus producentibus; illa que procederet ... lumine et intellectu ... diversae speciei ... ac procederet altera ... ab intellectu et auxilio extra, et consequenter esset diversae speciei seu [illegible] diversa [illegible] ... voluntas divina ... quae applicaret ... lumine gloriae et ... auxilium [illegible].

Verum, hanc ... Aureli... q. 1. 75. a. 3. ... de ... c. 2. ... Deus ... lumine gloriae ... beati ... Verum ... facilime ...

vitali inclinationibus nempe quibus homo sequitur (?) quasi ex lege ordinaria
ad producendam visionem iuxta eius naturales inclinationes, neque talis ratio
producat, quia (?) effectus vitalis petit procedere a principio vitali intrinseco
[illegible]nato, quod (?) ; non nisi a lumine gloriae, [illegible] alia qualitate [illegible]
[illegible] procedere potest; minime tamen [illegible] Deus [illegible] nam [illegible]
possit supplere [illegible] aliarum causarum naturalium [illegible]; non est cur non possit etiam su-
pplere [illegible] luminis gloriae producentis visionem. Alia argumenta [illegible]
[illegible] indigeant solutione ideo ea in praesenti omittimus. C. 9. an
potius sit aliqua substantia cui [illegible] debeat lumen gloriae [illegible]
beata [illegible] ducenda ?

Salmanticenses d. 5. et in manuscriptis p. Ludovici de Mendoza q. de visione Dei d. 6. et ex antiquioribus afferri possunt plerique scholastici, Durandus, Alm. Gabriel, et Bacon quatenus docuerunt non esse impossibile divinitus hominem aliquem ex natura sua impeccabilem. Academici eandem sententiam probabilem esse reputant, [illegible] aperte non audeant eam defendere, ut Molina [illegible] q. 12. a. 5. [illegible] [illegible] d. 48. n. 63. Valentia 1a parte d. 1a. q. 12. p. 13. § 5. [illegible] autem [illegible] Veccarius 1a parte c. 9. q. 5. n. 4. Conink 3a parte q. 76. a. 3. n. 138. Albertinus [illegible] 2° [illegible] 1a Theologica [illegible] 6a. et alii [illegible].

Veris ante quam propriam mentem circa eximiam hanc [illegible], in qua indubitatum apud omnes supponitur de facto nullum dari subiectum cui [illegible] lumen gloriae, aut aliud diversum gratiae sanctificans [illegible] aliud accidens [illegible] debeat: et tamquam fide certum statuit a Theologis in materia de gratia ubi omnes unanimiter contra Pelagianos et Semipelagianos propugnant nullum [illegible] posse propriis et naturalibus viribus iustificari; et in materia [illegible] de visione beatifica [illegible] nulli [illegible] nec creaturae debitam esse, quamquam [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in alio ordine [illegible]

an-

an vero in illo repugnet quod Deus producat aliquam Creaturam spiritualem cui sit
debitum lumen gloriae, quod de facto datur in beatis, vel aliud diversae speciei
naturaliter debeatur.

Propositio dico 1° esse impossibile de potentia Dei absoluta aliquam
substantiam seu creaturam realem cui naturaliter debeatur lumen gloriae, quod a virtute
Dei in beatis de facto datur, nec gratia sanctificans, aut alia dona supernaturalia
aliqua de facto existentia, sic omnes Thomistae citati [illegible] 1° loco, et existimo esse communem
aliorum quos referunt [illegible] 2°. Ratio mihi efficacissima est: quia lumen gloriae quod
de facto datur [illegible] sanctificante, et aliis accidentibus supernaturalibus quae de
facto existunt, [illegible] superna sua ordinatione et elevatione possunt esse improportionata
ad Deum clare videndum, et consequenter respicit potentiam obedientialem, et implicat omnino iuxta
extra rei improportionatam ad videndum Deum cui naturaliter debeatur lumen
gloriae, quia etiam divinitas implicat aliquem cui debeatur lumen quod de facto datur
[illegible]. Minor certa, nam nullum aliud signum habemus [illegible]
[illegible], quam effectus quos de facto videmus a speciebus causatos, aut
proprietates a speciebus emanantes, sed videmus lumen gloriae quod de facto
datur respicere potentiam obedientialem, et elevatam posse esse improportionatam
ultime inferimus sane esse ei contra naturam.

Mihi potest ne de ipso respondere esse debitum naturaliter
lumen gloriae, et sic gratia sanctificans [illegible] tale subiectum esset improportionatum
respectu talia accidentia, recipere potentiam obedientialem, aut ordinarentur
ad intelligendum [illegible] virtutis naturalis illius: [illegible] 1° quia nullus subiectum
substantiale cui naturaliter debent accidentia esse improportionatum ad illa
nam ab illis elevatur, ut ipsis terminis manifestum est, et patet de potentia in
accidentibus naturalibus, nempe sicut dictum calorem [illegible] separatione supernaturali
[illegible] debent. Ratio 2° quia existit subiectum spirituale naturale supra aliquam [illegible]
procedit 2° [illegible] naturalis et consequenter ita supra [illegible] [illegible]
naturalis, quae implicat subiectum aliquod cui naturaliter debeatur lumen gloriae,
et gratia sanctificans et alia dona supernaturalia: nam ex uno capite [illegible] supernaturalia
quae de facto dantur et consequenter ordinata ad [illegible] proportionandum subiectum esse improportionatum;
et si non erunt alia quae erunt debita naturaliter [illegible] in illo
nullum supponerent improportionatum. [illegible] 1° a virtute naturali non [illegible]
naturae divinitas creaturae realis cui debeatur lumen gloriae et alia
accidentia supernaturalia.

Non semper antiquitati omnis veritatis gloria illuxerit, quotidie enim clara
ingenia non sine ingenti laude multa in scientiis acquirendis non frustra
et opportune vatis monuit Philo lib. 1° de vita Moysis, quæ propter
in hac difficultate antiquitatis quæ maxima est, veneratione digna iudicent,
nova a sapientissimis posteritatis luce explorata invenerit qui ingenti ratione pon-
dere cogor quæ propter cum D. Th. 3 p. q. [illegible] iudicio attenta ratione nihil nullius
invenire possim repugnantiam ratione cuius non sit possibilis substantia aliqua seu creatura
rationalis cui connaturale debeat lumen gloriæ ad visionem Dei gratia et alia
dona supernaturalia quamvis sint alterius speciei ab iis quæ de facto dantur sic
[illegible] et ex [illegible] quæstionem in manuscriptis.

Probatur primo [illegible] quod talis substantia seu creatura rationalis
existentiæ suæ, neque existentiæ luminis gloriæ et aliorum accidentium supernaturalium
repugnantiam aliquam [illegible] nulla ostendi potest ratione cuius divinitus repugnet [illegible]
[illegible] in [illegible] repugnat existentia ipsorum accidentium supernaturalium. [illegible]
est quod accidentia supernaturalia debeant aliis accidentibus supernaturalibus quæ debeantur
substantiæ, nulla est repugnantia in eo quod accidentibus debeant ut manifestum est
in unione hypostatica ratione cuius Christo Domino debetur gratia sanctificans et in
lumine gloriæ existente in beato cui connaturale debetur visio beatifica,
neque erit aliqua repugnantia in eo quod alia similia accidentia substantiæ possint debe-
antur, ut ostendunt adversarii [illegible] non hæc traditio et repugnantia [illegible]
[illegible] hæc [illegible] a nullo efficaciter ostenditur non repugnat existentia accidentium
supernaturalium.

Secundo neque repugnat existentia talis substantiæ, quod repugnet hæc [illegible]
[illegible] posset oriri Deus maxima ejus imperfectione cui divinitus repugnaret
nobilissima accidentia supernaturalia debere. Ex maxima perfectione
quæ ex tali debito in substantia resultaret, quod videtur si illi deberentur talia
accidentia et sint ipsi insita, ne ex neutro capite repugnat quod existentia
nulla dicat repugnantiam. [illegible] quod accidens ex
[illegible] est imperfectior substantia et tamen illi non repugnat ex sua imperfectione
accidentis

cui sententia [illegible] de [illegible] in [illegible] e [illegible] praemonstravit [illegible]
quae non in perfectionis, ceterisque imperfectis. Dei [illegible] nam perfectio
[illegible] quae resultat ex [illegible] gloriae [illegible] beati est finita et limitata
[illegible] debeat visio beata, [illegible] non [illegible] lumen gloriae
et visio beata non deret perfectiones infinitae et illimitatas [illegible]
maxima perfectione [illegible] talis [illegible]
Dices [illegible] quod non repugnat quod Deus [illegible] in unica
entitate virtutes et perfectiones, quae in duplici aut multiplici entitate [illegible]
diversa reperit [illegible] Philosophi [illegible] sublunares et coelestes
et diversas in specie. [illegible] in [illegible] producere divinitus
[illegible] aliquam [illegible] corporales et incorporales seu substantias
et coelestes, et [illegible] entitatem aliquam in qua virtus [illegible]
[illegible] Theologi [illegible] de facto admittant [illegible] et caritatis [illegible]
veras [illegible] gravissimi [illegible] quae [illegible] divinitus [illegible] perfectiones
[illegible] possit in unica entitate reperiri. [illegible] Deus
[illegible] visivam aut intellectivam [illegible] aliquam [illegible] in se
contineat virtutem [illegible] et attingat [illegible] divinitus [illegible]
attingere [illegible] non erit impossibile quod Deus [illegible] alicui substantiae creatae
[illegible] perfectionis quae de facto [illegible] lumen gloriae et in [illegible] creata [illegible] infinita,
et [illegible] cui debeatur lumen gloriae et visio beatifica.
[illegible] negari non potest [illegible] agnovissimis [illegible]
[illegible] ex iis quae nobis in [illegible] sit virtus [illegible]
quae reperiri [illegible] entitatem [illegible] ad videndum Deum [illegible]
[illegible] limitatione creaturae [illegible] perfectio [illegible]
[illegible] creaturae creatura [illegible] limitata et finita
[illegible] ex nullo capite arguens infinitatem non posterior Deus producere talem
[illegible] cui lumen gloriae debeatur et [illegible] visio beatifica [illegible] in qua
tanta perfectio sit [illegible] servata [illegible] reperiri [illegible] infra [illegible] lumine
gloriae.
Verum [illegible] occurrere solent adversarii [illegible]
non repugnare [illegible] multiplex perfectio reperta in [illegible] entitatibus in una
et eadem [illegible] Verum [illegible] intellectio [illegible] visio [illegible]
intelligat [illegible] aliquid sit, quae ob [illegible] et [illegible] specificas [illegible]
in [illegible] aliquid [illegible] entitatibus creatis [illegible] requirant [illegible]
nex

nec divinitas iungi sicut intellectus actualis per rationem a substantia sua [illegible]
sua desideret, repugnant in diversis entitatibus creatis et divinis [illegible]
inveniri potest aliqua entitas creata quae sit substantia a Deo [illegible]
intellectio actualis, nam substantio talis entitas est effectivissime actus, ut
bene Deus.

[illegible] nam licet verum sit, ut bene probat [illegible]
in nobis ut accipiendum est [illegible] ut dicta omnino perfectionis [illegible]
in diversis entitatibus verum sit quod in una et [illegible] reperiri [illegible] ex nullo
[illegible] Dei et lumen gloriae iungi
[illegible] divinitas [illegible] substantiae a Deo creatae, nam licet inferat [illegible]
substantia [illegible] posset dicas, minime tamen [illegible] quod sit infra
ut increatum; nam [illegible] maxima perfectione quae illi [illegible]
ex nobilissimis accidentibus sibi debitis [illegible]
illorum ac suorum actuum, [illegible] producta a Deo et [illegible] alias [illegible] et
[illegible] realiter dictis [illegible] ex nullo capite repugnat [illegible] in substantia a Deo creata
reperiat illa virtus aut alia [illegible] quemodo invenitur in [illegible]
tante ex lumine gloriae et [illegible] creatae.

[illegible] autem repugnaret actualis intellectio [illegible] divinitas [illegible]
substantiis [illegible] quod sit [illegible] substantia [illegible] intelligens
[illegible] controvertitur, et difficile ostendi posset [illegible] repugnantia [illegible]
[illegible] tali substantiae [illegible] intelligere [illegible] existere, [illegible]
et independens a causa extra, [illegible] difficile sit [illegible] ac alterum
[illegible] nulla [illegible] esset Deus [illegible] substantiae creatae
[illegible] iungi, etiam divinitas [illegible] intellectus actualis: at ex nullo capite infertur
per [illegible] substantia illa, cui deberet lumen gloriae et visio beata, [illegible]
independens a causa extra aut [illegible] aeterna [illegible] ex nullo
capite inferret [illegible] esset Deus, maxime [illegible] videamus [illegible] lumine
gloriae deberi visionem beatificam [illegible] Deus dicatur.

[illegible] si [illegible] substantia divinitas repugnaret
[illegible] ratione quod Deus [illegible] seu intuitive videns [illegible]
[illegible] proportionatus [illegible] alicuius [illegible] creati [illegible]
[illegible] ex nullo capite repugnat quod Deus intuitive videndus sit [illegible]
creaturae, [illegible] ex nullo capite repugnat [illegible] substantia [illegible] lumen
et visio beata debeatur. [illegible] ab adversariis [illegible] Deus

[illegible]

intuitive videndo sit immalis et nequeat in obto mali videnti propor-
tionari; ad nulla ratione requiritur talis proportio inter obiectum et potentiam cognoscentem
sed sic cum minime repugnat quod Deus intuitive videndus sit obiectum
proportionatum cuiusvis intellectus creati.

Alii insuper dicunt ad aliquid exemplis quia aliquis
separatus a corpore, etiam si non sit aequalis immaterialitatis et simplicitatis
ac angelus, quod satis notatum est ad proportionem cum materia, quod post illam intui-
tive cognitio esset tamen obiectum sufficienter proportionatum. Item si Deus vellet
creare in nullo subiecto creatum Angelus cum subsistentia seu identificatum
etiam si esset magis simplex quam Angeli de facto existentes posset tamen sibi
tamquam obiectum proportionatum intuitive cognosci. De intellectu creato
etiam prout infractus lumine gloriae est materialis et corporalis, et tamen repugnat
quod sic videat Deum immaterialem tamquam obiectum improportionatum. Eadem
ratione intellectus de facto attingit Deum cognoscitur naturaliter abstractive, et tamen ut sic
immaterialis sit sufficienter cum illo proportionatus, quod nullo fundamento probari potest
quod debeat dari adeo stricta convenientia immaterialitatis inter obiectum et potentiam
cognoscentem, quod poterit Deus intuitive videndus esse obiectum proportionatum intellectus
creati et creaturae rationalis solus cui debeat lumen gloriae et visio beata.

Si aliquis dicat convenientia immaterialitatis inter potentiam et obiectum
debere servari inter potentiam substantialem et radicalem et ipsum Deum, non vero inter potentiam
proximam accidentalem: facile reiicitur primo quia gratis omnino et sine fundamento haec
proportio ponitur inter potentiam radicalem et substantialem, non vero inter accidentalem
et proximam. Maxime cum pugnans inter se ipsas convenientia et inter ipso-
rum formam et radicalem potentia non servari. Replicando si aliqua propor-
tio deberet servari, potissimum ponenda videtur inter obiectum et potentiam proximam
quia illud immediatius attingit quam inter radicalem quae solum mediante proximo
cognoscit. 2º quia consideranda probabili quae identificationem ponit inter
rationem et quam, haec infractum lumine gloriae est potentia proxima et radicalis
substantialis, et tamen non servat sane proportionem immaterialitatis cum Deo
intuitive videndo sed nulla probatio probari debetur nec
de qua loquimur et ipsum Deum intelligendum sub ratione immaterialitatis.

Deus participatur [illegible] creaturis sub ratione attributi cognitionis

quas ante etc. [illegible] quo in Deo existunt sed c imperfectionib.
potentialitatis et dependentiae a alio ut videre e in iustitia bonitate
paternitate, in eternalitate et aliis, quae pt evidense, lt limitato mo
a creaturis participant, [illegible] poterit Deus participari a aliqua crea-
tura [illegible] et [illegible], [illegible] sit c imperfectionib. potentialitatis et depend.
ab alio. [illegible] tam: [illegible] non [illegible] Deus extra [illegible] beatus, [illegible]
esse sapiens, bonus, iustus, sanctus, et [illegible] [illegible] attributa [illegible]
a creaturis aliquo mo participari c dependentia a ipso Deo [illegible]
participari et beatus [illegible] rei c imperfectionib. potentialitatis et dependentiae
ab ipso Deo. [illegible] alias rones quas [illegible] aliqui [illegible] afferri solent ad eand.
[illegible]: tum [illegible] [illegible] mihi videntur; tum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] mea [illegible] cogitata [illegible] meis auditoribus tradere promittunt.
[illegible] possibilitatem [illegible] cui debeat lumen gloriae, n opponi testimoniis sacrae
scripturae et [illegible] patrum satis probabiliter [illegible].

[illegible] [illegible] contendere [illegible] adversarii ec impossibile [illegible]
[illegible] creaturis [illegible] lumen gloriae et visio beata [illegible]
sacrae scripturae, et [illegible] patrum [illegible] aliqua [illegible] testimonia [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et 1° [illegible] testimonia sacrae scripturae in [illegible] [illegible]
invisibilis a creaturis viribus [illegible], sive in [illegible] [illegible] [illegible]
Ut 1ª ad Timoteum c. 1° regi seculorum immortali et invisibili. Ut cap. 6 [illegible]
nullus hominum vidit nec videre potest. Ioannis 1° nemo Deum vidit [illegible]
[illegible] psalm. 17 posuit tenebras latibulum suum. [illegible] et alia testimonia
[illegible] patribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et alios de impossibilitate creaturis
[illegible] suis viribus Deus videat. [illegible] [illegible] testimonia [illegible]
[illegible] ait vita eterna et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] lumen gloriae et [illegible] beata [illegible] vita eterna [illegible] [illegible]
[illegible] sacrae scripturae impossibilis [illegible] cui debeat lumen gloriae
et visio beata.

5. Dices primo et est facile verum Resp. P. Ripalda ... Dicere esse ...
consensus, Deum invisibilem et illius testimonium sui invisibilem a creaturis realiter
... existentibus, Ipsius iuxta sane providentiam relictis suis viribus reali...
... in aliquo ex his testimoniis sermonem esse de substantiis ... in alio
vero ordine, et iuxta alias providentias. Propterea quod ut ordinem ...
... aliqua ex his testimoniis interpretari solent ... de visione
... itaque sed sit nulla creatura neque existens neque possibilis ...
... oculis Deum intueri quod verissimum est. Quod dici potest beatitudine
... facto existens non beatorum ... et consequenter neque illa neque lumen gloriae
... de facto dari posse debere alicui creaturae aut possibili aut existenti ...
clare et intuitive naturaliter videat, et vero beatitudine ... lumen
gloriae esse necessarium non sufficit cui naturaliter debetur. Nisi maius dicere
aliquis maxime cum ... beatitudine ... et lumen gloriae ...
... debet ... quae etiam gratiose et liberaliter sunt Deo
decretae subsistere.

Quod si adversarii alia testimonia ... patrum ... videntur
... solum Deum esse ... sua beatitudine; et consequenter creaturam ex se ...
... neque beatitudinis neque sanctitatis esse ... dicit ... in
... lib. 12. de civitate Dei c. 1. ... Omnis
creatura non potest esse ... creata ex ... creata est
... Damasc. 2. fide c. 3. ... mutationi ... est
necesse est: id non ... extra mutationis ... beati
Dei l. Prosper l. 6. ... 143. Creaturae ... beata
sit, non nisi ... Dei non esse ... creaturae, ... re...
hent ... et S. Thom. de veritate q. 24. a. 1. ...
... ad 3. ... clare ... dubitationi locum relinquere ...
Lumen gloriae ... creaturae, nisi creatura ad divinam ...
... patrum nullatenus ... debet ... lumen gloriae
... beata ... Haec auctoritas patrum ... confirmat ...
... adversarii ... ut ... creatae
... sequentibus ... patrum ... quod nulli Theologorum ... esse
aliud ... beatitudine ... quae ... sit ... in ipso ...
... intellectus et voluntatis beatorum et aliud beatitudinem formalem
... intellectus et voluntatis et consequenter aliud esse ... creaturam
esse beatam ... beatitudine formali sibi debitam ... actus ...
... et aliud esse ... actus.

esse in ipsis aliquam potentiam cui lumen gloriae dicitur supplici a Deo sufficienter [illegible], in aliis vero testimonium quod afferri solet ab adversariis, in quo videtur negare substantiam cui lumen gloriae debeat interpretandum est [illegible] de [illegible] per [illegible] facto [illegible] Dei juxta Magni providentiam l. 12 parat [illegible] Dei [illegible].

Atque ita [illegible] sacrae scripturae et [illegible] testimonia interpretanda, ac pervenienti expositione intelligenda sunt. Tradimus nunc vero adversariorum argumentationibus [illegible] solutionibus paramus. [illegible] Si itaque talis substantia cui lumen gloriae deberet [illegible] esset [illegible] quod repugnat quod [illegible] ratione substantiae [illegible] talis substantia repugnat. [illegible] est [illegible] non [illegible] esse substantia [illegible] quod [illegible] talis [illegible] impossibile.

Ad 2um argumentum fateor [illegible] substantiam fore [illegible] tamen quod esset quod inde [illegible] neque in usurpatione neque quam tradidimus [illegible] 2o et [illegible] quod illi deberent accidentia [illegible] per nullius [illegible] deberi posset. [illegible] inferunt adversarii quod talis substantia [illegible] esset [illegible] in aliqua ex variis usurpationibus quas tradunt. Si porro non intelligendum [illegible] nos in 1o lib. [illegible] meminimus una sit in qua [illegible] substantia creata [illegible] creabili [illegible]. Sed [illegible] usurpatio [illegible] mere [illegible] nimis [illegible] et parum adstricta [illegible] ad rigorosam [illegible] considerationem entis [illegible] quia ut notavimus [illegible] naturae [illegible] vires [illegible] et intentionalis omnis entis quae Deus in [illegible] omnia [illegible] potera [illegible] aut intentionalis [illegible]. Inde

talis

c'tains substa solis haberes excederet ut evidens e utiq; eet ... formaliter ... te et minime na' in ratione usurpatione.

Et tandem ut nulla dubitatio n' implicat q aliquid in nomine aliquo usurpatio nis ... vocare solent ubi et dicat na' ... q sit ens [sup]natale absolute et simplr. Sic n' Doctores ab ... et alij ... accipit na' pro ipso Deo, et intrinsece ut nulla q̃stabit e ens absolute et simpliciter [sup]nale. Sibi na' sumit pro essa rei in qua accipitur gra ... et ... lumen gloriae unio hypostatica et sic de alijs ... na' tam absolute et simplr in ordine ad ... entia [sup]nalia entitative ... aptio ... usurpet na' pro di' substa creata ł creabili ... enim forsan substa illa possibilis cui lumen gloriae et visio beata deberet posset na' appellari n tn erit absolute ens natl sd [sup]nale entitative.

2° arguunt adversarii fundo sumpto ex D. Thoma 1 p. q. 50 a. 1° ... ad perfectionem universi pertinere ... ex ordine rerum ordinibus et gradibus. Unde sic ... substa cui lumen gloriae et alia accidentia [sup]nalia deberent, aliquod eius individuum in rerum na' de facto existere, sd ut nos ipsi fatemur tale individuum de facto n' dat, q nec possibilis divinitus talis substa: alioquin mundus de facto productus n' eet perfectus et conveniret eius imperfectio auctori suo nempe Deo tamquam ... tribueret. Nq ... de facto dant in rerum na' aliqua accidentia [sup]nalia, q' ... possibilis sit eorum na', oportet ut aliquid individuum de facto existentia inveniatur.

Sed n' videtur ipso ... lumine huius argumenti efficacia. Primo quia ... de facto n. n' est in universo species ... quae possit ... intra lineam entis nalis, quae [sup]nalis: n' ne optimi ... admittunt possibilia plurima alia ... speciei ... quae de facto dant ... nullum eorum individuum de facto existat. Similiter ... admittant posse corpus ... simplex, et alij ... entitativi, aut ... et ... indivisibilibus, aut ... simplex et indivisibile: nec n' ... et nullum individuum horum specierum de facto existit ... de facto n' dat existens individuum substantiae [sup]nalis absolute cui lumen [illegible] ... debeat poterit tn' ee possibilis talis substa.

Neque forsan erit ... perfectionem huius universi ut ... adversarii: ... liberum fuit Deo mundum facere ł n' facere ita in eius potestate fuit eum talibus ł talibus ordinibus ac rerum generibus constitutum producere; quae propter nulla imperfectio Deo ut auctori et ... tribueret. Ideoque mundus

n'

ut produceret, tamen tribuendum est aliquod ex eo quod in illo non producerentur [illegible] aliquod cui debitum sit lumen gloriae, etiam si talis substantia possibilis sit; neque vero D. Thomae vocat non ita rigorose sumendum est ut de omnibus generibus et speciebus rerum intelligatur: sufficit enim eidem ulterius, et notioribus mea [illegible] sit; ita ut in linea spirituum, in linea corporum, et in gradibus entium naturalium et supernaturalis plura entia de facto existant. Praesertim quod ut notarunt graves Theologi [illegible] D. Thomae non est nisi sequentia quaedam quae in rebus naturalibus panduntur [illegible] videre.

3° obiicitur: possibilis esset talis substantia cui debitum esset lumen gloriae [illegible] cientia supernaturalia, coeteri [illegible] intellectu et voluntate supernaturalibus, nam [illegible] naturales [illegible] obiecta naturalia [illegible] et in [illegible] substantia supernaturali [illegible] supernaturales [illegible] talis substantia supernaturalis non posset obiecta naturalia attingere [illegible] entitative naturalibus [illegible] specificantur [illegible] attingi [illegible] absurdum [illegible] possibilis sit talis substantia. [illegible] supernaturales [illegible] producere actus entitative supernaturales [illegible] ad obiecta naturalia [illegible] actus [illegible] naturalia [illegible] non supernaturalis [illegible] entitative naturalis [illegible] supernaturales non possent obiecta naturalia attingere, quod est absurdum [illegible] Vitale Sendale [illegible] Respondendo [illegible] Tradita [illegible] non [illegible] actus a tali substantia procedentes essent supernaturales [illegible] procedentes ab Angelo [illegible] anima separata [illegible] ipsa [illegible] proportionati [illegible] naturaliter procedunt. Verum nulla esset [illegible] actus entitative supernaturales attingeret obiecta naturalia: nam [illegible] actu quo procedunt a potentiis naturalibus et ad obiecta naturalia [illegible] sunt naturales, non tamen illi [illegible] obiecta naturalia [illegible] a potentiis supernaturalibus entitative: [illegible] vitalis non [illegible] ab obiectis [illegible] a quibus procedunt specificantur et sic [illegible] non sumunt speciem ab obiectis [illegible] et inferioribus, quae possunt attingere, [illegible] superiori [illegible] collective [illegible] posse [illegible] corporeos [illegible] obiecta sensibilia [illegible] non propterea dicendum est corporea [illegible] corpus obiecta spatialia et [illegible] exteriorit. Et sicut [illegible] Angelus cognoscat [illegible] non tamen [illegible] actus corporeos [illegible] quia [illegible] Angelus [illegible] immanentes [illegible] proportionari [illegible] Deus cognoscit obiecta entitative naturalia et tamen [illegible] cognoscit [illegible] entitative [illegible] talis substantia possibilis a nobis [illegible] attingeret obiecta naturalia non propterea [illegible] actus essent entitative naturales, [illegible] proportionatas.

4° [illegible] possibilis esset [illegible] lumen [illegible]

[illegible]

visio beata deficeret eet successiva, sancta et coeva semel eo ipso quod non posset in sanctitate crescere quia vis maiora et maiora opera meritoria eliceret neque substantia naturalis iuxta esse magis aut minus incapax... augmenti ... videtur absurdum ... talis substantia ... intensionis talis substantia ... extra statum merendi, sed non esset beati ... actus esse meritorios, nihil ... praemii ... incongruae ex maiori copia historiae posset dici ... creata physice conclusius inconvenientiae.

2° (et fortasse convenientius) Respondeo talem substantiam esse aeternam extra statum merendi tunc quod tenent graves Theologi ... de merito status beatorum non excludit extra ... virtutem merendi ... ex extra legem ... quae propter merita talis substantiae possent ... a Deo remunerari ... perfectiori substantia visione ... intensionis quam ipsi deberet. Alii magis placuerit asserere talem substantiam esse indifferentem ad perfectiores ... perfectiones visiones quoad intensionem sicut ... de facto ... lumen gloriae indifferens ... dispositione et applicatione ... dependens a maioribus ... meritis beatorum.

... admittas statum beatorum esse aeternum ... virtutem merendi ... probabiliter ... lib. 1. d. 23 ... 6. ... substantia non fore ... visionis beatificae ab initio suae creationis ... semper sit ... certo tempore ... quia propter ... ea caret posterit elicere bona opera meritoria remuneranda ... visione talis ... talis intensionis non ... naturalis ... debita ... substantiae naturali; minime non debet ab initio suae productionis ... totius universi ... naturalis ... minime ... ab initio suae productionis ... in statu separationis a corpore.

5° Obiicitur. ... talis substantia ... lumen gloriae et visio beata ... alia substantia naturalis corporea aut simplex aut composita ex materia et forma naturalis corporea cui deberent ... accidentia ... dotes corporis gloriosi et alia ... talis substantia ... Theologi ... concedunt ... naturalis ... spiritualia. Respondeo 1° ... sequela.

sequelam, nam certe ego nullam manifestam repugnantiam invenio circa
possibilitatem talis substantiae corporeae ...) Patet. Talis probatio ...
posset ... possibilis substantia corporea, concedendo possibilitatem verae substantiae ...
et ratio disparitatis est, quia ratio ... connaturalis est quod superior ad corpus, et ...
rei ... adiuncta ratione spiritualitatis, quae ... est implicatoria substantiae
spiritualis, bruta ut ita loquar, et non intellectivae; ita ... substantia
... non est spiritualis, quia non minus repugnat brutalitas ... substantiae
... corporeitas. C. 13 ... argumento desumpto ex ...
talis substantiae rei.

Difficillimum videtur in hac materia argumentum quod opponi solet ab adversariis
ex impeccabilitate quam haberet talis substantia connaturaliter rei beatae si possibilis esset: quod
[illegible] solet; si talis substantia esset possibilis, esset etiam per connaturaliter impeccabilis
et sancta, sed implicat omnino intrinseca impeccabilitas in creatura, ... repugnat
talis substantia connaturaliter rei beatae, minor probatur quia sanctitate iustitia et beatitudine
non separatur intrinseca peccabilitas, sed talis substantia esset connaturaliter rei sancta Deo grata
et beata, quae esset ex natura rei impeccabilis. Minor quia implicat omnino talis substantia
peccari nisi per actum entitative naturalem, sed per actum naturalem nullus unquam posset peccare
... Deus diceret causa et auctor peccati, cum illorum ... diceret numquam ...
... quae esset connaturaliter rei impeccabilis.

Minor etiam ... multis probari ... et ... sacra
scriptura aliis testimoniis in quibus ... Deus ... immortalis ut 1 ad Timo-
... 6. ... et immortalitatem, quae et similia testimonia intelliguntur ...
... non solum de immortalitate physica ... repugnanti destructioni ... ...
... talitate morali, quae opposita est morti peccati ita Ambrosius, lib. 2o
de fide cap. 3o. a corruptionis et mortis, etiam ... non moriatur, aut peccet, ...
[illegible]. ... August. libro 3. ... cap. 12. Solus Deus habet immortalitatem ?
qui numquam peccavit, quae natura sua nec potuit nec poterit aliqua mutatione peccare.
Quod idem ait Hyeronimus Epist. 146 et alii. Minor etiam aliis testimoniis in quibus
Deus ... dicitur immutabilis ... ... quae de immutabilitate et indeficientia
physica et morali intelligitur, ... nulla creaturarum iuxta sacram scripturam potest
ex natura rei habere impeccabilitatem et consequenter nulla esse ... ex natura rei beata.

[illegible] tamen peccata [illegible] tamen [illegible]

possibile est [illegible] à Deo tandem [illegible]

volendo [illegible] nihil [illegible]. Aug. lib. de vera relig. c. 14 [illegible]

inquit, [illegible] Anselmus lib. 2. Cur Deus homo ca. 6

peccavit [illegible] et [illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible] Anselmo [illegible]. Praeterea [illegible] lib. 2. [illegible]

[illegible] Angelos [illegible] naturales et moraliter [illegible]

mutationi [illegible] necesse est. [illegible] docet Greg. [illegible] moral. [illegible]

[illegible] videtur esse expressa [illegible] Magistri in 2 dist. 4. [illegible] et S. Thomae [illegible]

dist. 23. q. 1. a. 1. et alii [illegible] videre est apud [illegible] 23 [illegible]

Denique etiam [illegible] eadem [illegible] ratio. [illegible] implicat voluntatem

creatam esse regulam [illegible] honestorum actionum, [illegible] propriis [illegible] negaret

ab honesto deficere, [illegible] esse talem regulam [illegible] invariabiliter [illegible] ad

[illegible] bonum tali [illegible] alicui creaturae repugnat [illegible] implicatoria [illegible]

[illegible] non [illegible] creaturam rationalem cui efficaciter [illegible]

[illegible] honestum [illegible] peccabilis [illegible] impeccabilis

[illegible] est. [illegible] voluntatis creatae est bonum [illegible]

complectens honestum utile et delectabile [illegible] intra [illegible]

creatura rationalis quae non possit amplecti bonum delectabile et [illegible] peccare [illegible]

[illegible] quaelibet creatura rationalis [illegible] creata et [illegible]

sit [illegible] mutationibus physicis [illegible] eamdem rationem erit [illegible]

[illegible] mutationibus moralibus [illegible] in bono morali

[illegible]

[illegible] intellectus cuiusque creaturae rationalis est subiectus errori [illegible] et voluntas

[illegible] peccato, [illegible] ex errore intellectus provenire [illegible] involuntar[illegible]

6°. quaelibet voluntas creata est indifferens ad amplectendum bonum verum

[illegible] apparens, [illegible] possit attingere bonum apparens [illegible]

[illegible] voluntas impeccabilis impossibilis est. [illegible] denique [illegible] nulla creata [illegible]

[illegible] creatura rationalis [illegible] de ipso [illegible] ab alio bono creato et imperfecto

effecta satiari et beari, [illegible] quaelibet creatura rationalis est indifferens ad

[illegible] deserendum [illegible] bonum honestum et [illegible] ad peccandum.

Huic argumento [illegible] validissimum est [illegible] ratione auctoritatis

[illegible] ratione [illegible] nihil [illegible] non [illegible] probavi [illegible]

[illegible] solent [illegible] solutione [illegible] talem [illegible] fore [illegible]

impeccabilis nam talis pro aliquo tempore posset esse iusta aliquo peccato veniali, sive cum gratia sanctificante et aliis donis naturalibus non est [illegible] ... occurrunt argumentis et auctoritatibus [illegible]. Verumtamen [illegible] probabilius verum posset adhuc non plane fatendum talem substantiam fore naturaliter impeccabilem, et adhuc admissa tali impeccabilitate [illegible] aliqua [illegible] possent [illegible] expositionem interpretari [illegible] probabiliter satis fieri.

Et inde ad testimonia allata quatenus Deus in sacra Scriptura dicitur solus immortalis, immutabilis et indefectibilis, excepto [illegible] nam immortalitas et indefectibilitas, quae in illo reperitur, independens et non participata ab alio, vera [illegible] substantia [illegible] quae analoga [illegible] cui lumen gloriae [illegible] impeccabilis et independens esset non habet [illegible] ex [illegible] indefectibilitatem et impeccabilitatem participata a Deo: non autem ac creaturae aliquae dicuntur aeternae et immortales, aeternitatem et immortalitatem habent participata a ipso Deo. Unde ad testimonium [illegible] dico [illegible] [illegible] q. 61. ad [illegible] his verbis: Solus Deus immortalitatem [illegible] non est ex voluntate alterius, [illegible] immortales [illegible] propria substantia. [illegible] ex [illegible] quae possunt esse immortalia [illegible] quae moraliter participant, ut manifestum est: [illegible] propter [illegible] et alii patres in expositione [illegible] testimonii videntur excludere creaturas, ab omni peccato [illegible] immortalitatis et indefectibilitatis loquuntur solum de creaturis de facto existentibus, [illegible] iustis hunc ordine rerum. [illegible]

Ad testimonia vero patrum [illegible] creaturas de facto existentes esse non solum defectibiles moraliter per peccatum, sed defectibiles physice ad in nihilum abire posse et hoc defectibilitas physica nativa participari debet aequaliter creatura posita, quae [illegible] in nihilum abire posse necesse. 2º creatura [illegible] admissa [illegible] beata lumen gloriae et visio beata non solum esse defectibilis physice, [illegible] creaturae de facto existentis: [illegible] defectibilis moraliter radicaliter esse, [illegible] aliquo miraculo nam Deus de potentia absoluta posset denegare illi concursum ad producendam visionem beatam et ad [illegible] gratiae sanctificantis in quo casu posset apprehendere bonum apparens, et pro sua libertate [illegible] amplecti deficiendo [illegible].

Quo posito ad testimonium Fulgentii [illegible]

Pp. doctores loquutos fuisse de defectibilitate physica, s. a ... physica et morali cuius signum manifestum est quod ... de ... tum rationali quam intellectuali: unde caput 3 incipit sic vero: bene dixit ... trinitas; et paulo post ... a Deo creaturas deficere ... quae propter illud non potissimum defectibilitatem physicam arguit: non autem moralem nisi illius in creaturis defectu existentibus. Noli mirari dicere id quod optime notarunt Vazq. et Alarcon tr. 1 d. 2. c. 9. ... et alios ... loquutos fuisse de defectibilitate saltem radicali creaturae rationalis simul ... est ... quam a nobis admittitur quia saltem radicaliter defectibilis non ... verum quod talis creatura ... illi ... et visio ... ex natura rei impeccabilis et indefectibilis; ... accidentaliter et divinitus posset privari visione et gratia in quo casu si proponeret illi bonum ... apparens posset propria libertate deficiendo moraliter illud amplecti. In quo sensu verum est creaturam eo quod ex nihilo producta sit posse deficere moraliter nam haec radicalis defectibilitas ... ex natura rei et nulla facta suppositione miraculosa sit impeccabilis et sancta.

Ex quo manet iam ... expositio ... alia aliorum patrum testimonia, nam quod ait Anselmus Angelos et homines non fuisse adeo ... impeccabiles et indefectibiles, quod ferent ... est quod Deus, loquitur de indefectibilitate ... et ... ita ut non ... essent impeccabiles ex natura rei ... ut nulla ... divinitus in illis possit impediri actualis sanctitas et ... impeccabilitas qualis est gratia sanctificans et visio beata. — Ac denique Damascenus ... realiter ... subiectum mutationi s. ... de mutatione physica, quae ... creaturis ... aut ... de morali non de ... et ... radicaliter ... In quo sensu exponi ... s. Thom. ... et alii patres ... adducunt.

Ad probationes eiusdem auctoris etiam non difficile ... Ad 1um ... non implicat creaturam quae sit ... regula ... actus ... non ... ita ut ... regula et ... participatione ... alio ... ita ut ... talis creatura ... admitteret ... ex natura ... posset ... actus ... visione clara Dei quae ex natura sua ... regularet propria opera; verum non est ... regula ... Deus ... divinitus posset privari tali visione et gratia ... in quo casu neque prima neque secunda regula est ... radicaliter defectibilis. Ad 2um ... non ... creatura ... suppositione ... debitum ... vividiorum et efficacium ... quae ... divinitus

aliquo cui salte accidentali ex suppositione alicuius miraculi posset [illegible] nam hunc est esse et esse sic essentialiter beata.

Ad 1. ad 2. dicendum est absolute ansque necessarium non naturalem creaturam illa quae admittimus ex suppositione visionis beatificae est determinata ad bonum honestum ut modo est beati; radicaliter tamen est indifferens, atque ex se ad bonum etiam apparens, nam saltem divinitus posset privari qualibet visione et tunc ut [illegible] maneret indifferens etiam ad bonum apparens. Et ratione Granada [illegible] videndo [illegible] distinguendum est: quaelibet creatura rationalis eo ipso quod creatura sit est defectibilis moraliter saltem radicaliter et per accidens; secundum vero naturam rei neque tamen in ea [illegible] stat non esse implicationem in natura, quae ex natura rei [illegible] in defectibilitate morali.

Ad 3. ad 3. dicendum est inter talis creaturae [illegible] voluntas proportione servata: unde et ex suppositione visionis beatificae quae illi ex natura rei deberet est voluntas determinata ad bonum honestum. Unde sicut [illegible] ex suppositione eius non est subiectus errori, et tamen radicaliter [illegible] si Deus denegaret illi [illegible] ad visionem beatam posset utique decipi circa [illegible] apparens. Ad 4. [illegible] stare potiusque ad [illegible] voluntatem [illegible] creaturae radicaliter et indifferenter ad bonum honestum et apparens; ac [illegible] et ex natura rei [illegible] determinata ad bonum honestum. Ac denique ad 5. [illegible] necessario est [illegible], nam [illegible] non haberet creatura aliqua [illegible] movere ad honestum [illegible] visionis beatificae, [illegible] in illo cognoscet proportionem quae [illegible] ad ultimum finem ac proinde [illegible] Dei esset [illegible] sequi [illegible].

Ad calcem huius [illegible] fortasse alia dubitatio sit an talis creatura [illegible] eo ipso natura rei esset sancta et beata, [illegible] filius adoptivus [illegible] naturalis Dei: ad quod facillime respondetur fore filium adoptivum et naturalem, nam ad filiationem naturalem non sufficit gratia sanctificans nec visio beata, quae [illegible] [illegible] naturalem [illegible] participatio [illegible] (Christus Dominus [illegible] participatus media unione hypostatica [illegible] humanitas [illegible] aut [illegible] filius alterius Dei [illegible] ab eo [illegible] quae [illegible] participatio. [illegible] [illegible] filiationem adoptivam [illegible] [illegible] filiationem adoptivam [illegible] [illegible] in natura [illegible] [illegible] facio [illegible] magna [illegible] ex meis auditoribus [illegible] tractatu [illegible] d. 4. de [illegible] [illegible] ad visionem Dei [illegible] in [illegible].

Utrinque superiori de ca quae navi occurrent, aut occurrere possunt in initio, et primis sonis confectui et iis quae intra rentis advisiones dedi: nunc in praesenti de in controversiis vocas. Tamen illam quae requirunt ... quae leges ... differentia possit eam de care sed de specie impressa ... vis ... appellari solet, quae differentia magis in utilis expositione ... ... C. ... speciei impressae expositio ... ... et expositur.

Expositio ... ... et ... notitia et non semper ... inde occurrat f. ob malitiae ... mediante aliquo, quod generat ... vices, et quod communiter appellari solet species intelligibilis, virtualis et impressa merito initio ... expositionem ... ... vestigium et ... species in communi generalissime sumpta usurpari ... ... similitudine alterius in quo sub quo aliquo modo, est rei alicuius similitudo possit appellari potest. Unde S. Thom. intus ... speciei ... appellabit ergo ... illa aliqualis similitudinis ... Verum non ita late species impraesentiarum accipiendo.

Pressius in usu ... species duplex altera objectiva, altera intentionalis: objectiva species dicitur res quae ex ... objectis ... representat, ducit potentiam in cognitionem alterius objecti. Ut imago Caesaris ... ... similitudo illius cognita in veri Caesaris notitiam nos ducit. Unde et species expressa quae ..., expositio quae consistit in ... potest esse similitudo ... cognita ... reflexa illius ducat in notitiam illius objecti ... ... intentionalis duplex inde aliam ... expressa et aliam ... expressa species intentionalis est similitudo seu repraesentatio formalis objecti quae ... impressa ... intelligibilis et virtualis appellari solet, est qualitas ... ... ad producendam speciem expressam ... repraesentativam talis objecti.

6

Cuius speciei impressae seu intelligibilis de [illegible] animae [illegible]
necessarius in ordine ad producendam expressam speciem seu notitiam [illegible]
et [illegible] in illo [illegible] [illegible] omnino indifferens [illegible] cognoscendum [illegible]
[illegible] obiectum et producendum talem [illegible] actum [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] obiecti determinet potius ad illud quam ad alterum cognoscendum [illegible]
tali [illegible] suppleat absentiam [illegible] talis
obiecti [illegible] [illegible] frequentat [illegible]
determinare [illegible] ut [illegible] aliqua qualitas [illegible]
[illegible] species impressa intelligibilis et virtualis appellari solet.

Circa quas species intentionales aliqua dubitari solent
[illegible]. [illegible] in [illegible] determinet [illegible] intellectum [illegible]
visionis beatificae [illegible] sit [illegible] exhibitione et [illegible]
[illegible] efficientis producendo [illegible] luminis gloriae, et [illegible]
difficultates non desunt aliqui opinantes speciem impressam determinare [illegible]
[illegible]; [illegible] et verissima [illegible] determinare et producendo
visionem [illegible] et luminis [illegible] sapientiores Theologi [illegible]
[illegible] corpore [illegible] species impressa [illegible]
[illegible] intelligi potius ut [illegible]
[illegible] intelligi [illegible]
[illegible] species intelligibilis seu impressa [illegible]
[illegible] ad determinandum et producendum visionem beatam.

[illegible] impressa [illegible] speciei impressae [illegible]
[illegible] concurrere [illegible] determinatio [illegible]
[illegible] determinationis [illegible] visionis beatificae [illegible]
[illegible] determinative seu species impressa
[illegible] efficientis [illegible] intelligibilis [illegible]
[illegible] efficiens [illegible]
[illegible] species impressa [illegible] determinat potius ad tale determinatum
[illegible] indifferens [illegible]
[illegible] indifferens [illegible]
[illegible] determinatio ut tale [illegible]

Dubitari solet an cognitio impressa speciei [illegible]
[illegible] et repraesentatio obiecti: [illegible]
Theologi [illegible] opinantur species impressas [illegible]
[illegible] seu repraesentationem obiecti: [illegible] species
[illegible] impressas [illegible] expressa [illegible]

[illegible]

Circa -

representativa rati[illegible] ob q[uo]d ab agente extr[inse]co producit et veluti imprimit p[otenti]æ, a qua minime procedit. Verum cum et verior sit q[uo]d sed dicamus sup[ra] hoc et specie impressa n[on] esse similitudinem formalem seu representationem obiecti similitudinis virtualis, id est virtualiter similitudo q[ui]a formaliter n[on] expri[m]at nec representet obiectum, concurrit n[on] ut principium effectivum et detractivum intell[ectus] ad speciem expressam causand[am], et conservat manet n[on] ait, ac accid[ens] q[uo]d deservit ad producenda, substantia dici solet substantia virtualis. Unde species expressa n[on] est talis, pro q[uo]d producat, sed n[on] producat, eo[rum] tanq[uam] signa rei est representativa formalis et formalis similitudo obi[ecti].

Deni[que] ab aliquibus sic distrahi solet inquirens, utrum ... species ita intelligibilis seu impressa, nam ipse appellavit vicaria obi[ecti] seu qualitas quæ eius vices gerit merito inquirit an in ipso ... intellectus post intellect[ionem] maneat adeoque dispositio ... ad talem speciem recipi, seu se habere intellective ex parte ipsius ... generat, et p[ro]ut q[uo]d illi poni debet detrahitur, unde nat[ura] ... sed in virtute ipsa quæ detrahi debet ab specie impressa ... similitudo n[on] expressa obi[ecti] seu expressæ intentionis productiva visionis. ... 2º ... lumen gloriæ sit species impressa ad visionem Dei

4. Primus species impressa est similitudo virtualis obi[ecti] ordinata ex natura rei ad detrahend[um] intellectus intentionem ad visionem, nunc examinandum an ... q[uo]d sit illud quod ... species impressa ... illis detrahat ... specie p[ro]ducit. Et ... in hoc casu ... intellectus ... deserviat ad ... intellectus ... actu, deserviat etiam ad detrahendum eundem intellectum ad visionem ... sed an sit species impressa ad illam, quæ diffusa ... ratione ... ex n[ost]ro ... sic ... in hac re ... placuit.

... proponens ... q. 13. c. 7. n. 34. et Egidio Lusitano de beatitudine tom. 2. lib. ... q. 2. a. 2. qui ait lumen gloriæ esse speciem impressam ad visionem Dei propter ... eam sequuntur Olivarius, Vega, et alii. Utrique ... q. 41 ... 2. et ... tr. 4. de visione ... S. 5. ... 2. ... 2ª ... quæ certissima est proponens lumen gloriæ nullatenus esse speciem impressam ad visionem Dei et constitutivo

proponendum ...

spondendi cum aliquo a liceo ob. Vasquez utrimque de re certe colligitur. Ruiz. Suarez. S. Thom. c. aliis et ex nra et aliis familiis innumeri quibus sponderunt argumenta scitabus.

Dantequam ad resolutionem deveniamus aduertendum huiusmodi controversiam induplici esse sensu, 1° loqui de lumine glorie de facto dat. et ut com. a meliori Theologi admisit et explicat. 2° de alio lumine glorie cuius speciei si forte posset sit, quo proposito loquitur de lumine glorie de facto dat. dicitur ... 2° sit in hypothesi non esse speciem impressam ad visionem Dei ... species impressa ut est ... debet esse ... productivum ad videndum Deum, potius ... visionem ... non species impressa ... Non est ipsa ... in communi ... lumen glorie ... Theologi ... ut se ... principium indifferens, et elevans intus ad varia obiecta ... diversos actus attingit, ... ad videndas diversas perfectiones in Deo, et virtute illius potest videri a beato unus attributus ... et ... creaturas in esse ... non elevatiuus intus ... potius ... indiget alio elevatiuo quam species impressa.

( ) ... sit ... species impressa ... obiectum ... proxime ... in ... lumen glorie de facto dat. non supponit ... impressa ... ordinatur ... species impressa ad visionem Dei. ... species impressa ... et ... supplere ... obiectum ... species intelligibilis ... lumen glorie de facto dat. ... nota ... ordinat ... et in ... ad visionem Dei.

... nulla ... implicationem ... lumen glorie ... qualitatem ... elevativa intus ... visionem ... Dei ... species impressa ... in nullo

expr. Vasquez expressa inveniatur similitudo ... obiecti
in hac, tunc in aliis materiis a nullo urgenti fundamento negari poterit.
Prob. quia nulla apparet implicatio in eo quod Deus alicui qualitati tribuat
et virtutem ad elevandum intellectum ad eundem determinandum ad productionem alicuius
determinatae visionis tendentis circa determinatum obiectum: talis qualitas esset lumen
gloriae, et species impressa, quae ex nullo capite repugnat lumen aliquod gloriae
quod sit species impressa ad visionem Dei. Nec dicas quod talis qualitas
repugnaret ex perfectione maxima excedente limites creaturae possibilis
ex infinitate excedentis entis creabilis; nam si simpliciter ... humano
debere ... qualitati minime repugnat virtus ad elevandum et
determinandum intellectum ad productionem entis creabilis. Nec ex maxima perfectione, nam tali
perfectio est finita et limitata existens in accidente, quae nullam exigit
dentiam ... infinitatis ... quod ex nullo capite repugnat qualitas in natura
quae sit lumen gloriae ad aliquam visionem Dei.

C. 3us Artis Vasquez et aliorum solvitur.

Vasquez et eius sectatores ... S. Thom. q. in hac q. a. 5. ad 1um et 2um
et 3um ... c. 54 et 55 appellat lumen gloriae similitudinem a sententia
expressa ... verba nequeunt intelligi de similitudine expressa; cum
sit evidens ... intelligenda sit de similitudine impressa et virtuali quae est species
impressa, et evidens ... S. Thom. lumen gloriae ... de facto est species
impressa ad visionem Dei, Resp. S. Thomam loco citato lumen gloriae
appellasse similitudinem ... illa grati usus quae creaturae ... dicuntur
similitudines Dei, et si stricte ad hoc nomen similitudinis usurpet, intelligi
intelligi de similitudine eminenti, prout solum dicit lumen gloriae esse
productivum similitudinis expressae Dei in genere suo intrinseco et alia ... appellari
similitudines appellari possent.

2o arguit. species impressa in ore aliorum similitudo virtualis obiecti, quae non
est aliud nisi quod sit productiva et efficiens similitudinis expressae Dei, sed lumen
gloriae est qualitas efficiens productiva talis similitudinis expressae, ergo est similitudo vir-
tualis, seu species impressa ad visionem Dei. Ad huius argumenti solutionem
notandum est hoc nomen similitudinis virtualis dupliciter usurpari posse: 1o generaliter
pro productiva similitudinis gratiae seu expressae et in hoc sensu ... nomine
... lumen gloriae ... productiva visionis similitudinem virtualem ...
... calor ... saltem ... virtualiter ...
tualiter. 2o proprie usurpatur species virtualis pro causa productiva visionis
determinata ... obiecti, sane visionis et ... species impressa
... similitudo virtualis et talis non requirit appellari lumen gloriae ...
... et ... determinationes
speciei impressae ... est similitudo virtualis prout dicitur ...

productiva

Productionem acerdo stricto modo ut dicit prius de tr... neg... cor...

Probatur: species impressa est ... quae ... est qualitas determinativa potentiae ad talem determinatam visionem et circa determinatum obiectum sed tale ... lumen ... visionem Dei ... species impressa ad illam. Minor in qua ... dissentit ... lumen ... intellectum ad visionem Dei et non ad visionem alterius obiecti ... est qualitas determinativa potentiae ad talem visionem et circa determinatum obiectum et consequenter species impressa. ... species impressa est qualitas determinativa potentiae ad talem visionem et circa determinatum obiectum ... talem ... numerica ... lumen gloriae ... determinatum ... ad visionem Dei ... circa ... intus ... versari ... varia visione ... species diversas ... aut sola essentia divina aut ... attributa aut unum attributum ... attingat ut postea dicemus et consequenter ... ad istam visionem ... lumine gloriae ... qualitate determinativa ab ipso obiecto ... non quod lumen gloriae ... species impressa ad visionem Dei.

Confirmatur valde: si lumen gloriae non esset species impressa ad visionem Dei ... divina ... concurreret ut ... dicemus lumen gloriae ... ad ... talis visionis quod nihil ... variatione ... specialem tribueret lumini et non posset tribui ... concurrenti per modum speciei ... ut ... particulari ... lumen gloriae

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

... lumen gloriae est species impressa ad visionem Dei. ... visione beata ... videtur ... nempe ... vitalitatem ... visioni ... tribueret ... et ... visionis esse ... concurrenti quod nihil est in visione beatifica quod in particulari lumini gloriae tribueret et consequenter ... sine ... ad eius productionem.

... nec si non ... naturalis in ... producere actus naturales ... facilius ... a fortiori ... lumini gloriae ... posset ... nihil ... experientia ... speciali ... posset lumini ... concurrenti ... speciei ... aliquem effectum ... specialem ... ut alteri tribui ... ita sibi tribuatur ... producenti tribui ... posset. ... dici ... ad ... experientia ... lumini gloriae ... gloriae et ... participatam ... nihil aliud est cui ... tribuere ... tali lumini ... divinae ... speciei concurrenti ... tribuit ... talis visionis ... species impressa

creatae natae [illegible] ad [illegible] vero generationis seu talis visionis ad quam concurrit cum rō naturali, atque ipsa Vasquez prius tamquam natae productio tribuitur ita sibi esse [illegible] divinae, et species concurrit non vero [illegible] naturalitatis productio talis visionis tribuenda est.

Secundo obijcit in favorem Vasquez: ideo hoc ut obiiciunt reddere[t] ad animas beatificas non requiri speciem aliquam distinctam a Divino effective concurrente; neque obstat beatificarii eius videre ... [illegible] ... gratia neque species impressa creata concurrent ad visionem, et lumen gloriae hoc munus praestat. Respondendo ait negando [illegible] [illegible] manifesta est, si sit in ordine ad actus liberos, namque potentia intellectiva ut [illegible] indifferens ad varios actus eius quidem indifferentia [illegible] potius quam illa [illegible] determinanda necessario est ponere determinativum [illegible] [illegible] quale est species impressa [illegible] [illegible] determinare per suam repraesentationem ut [illegible] determinat efficienter. At vero voluntas [illegible] liberam cuius libertas [illegible] in eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tendere vel non tendere minime indiget alio determinativo [illegible] [illegible] potius, non si illud daretur everteret eius libertas. [illegible] [illegible] [illegible] in ordine ad actus naturales, nam intellectus non supponit aliud determinativum ante [illegible] suorum actuum, at vero voluntas supponit ipsum intellectum repraesentantem [illegible] summe [illegible] a quo ipsa voluntas rapitur. Unde [illegible] non indiget specie, [illegible] illa creat intellectus.

[illegible] denique [illegible] [illegible] Alarcon [illegible] eadem [illegible] [illegible] tract[atu] 3 de visione c. 3: non est impossibile aliquod lumen gloriae, ut si nos ipsi fatemur distinctum sit species impressa ad visionem Dei, [illegible] lumen [illegible] de facto [illegible] [illegible] non [illegible] sit species impressa [illegible] necessitate, ut tenet vulgaris sententia, nisi multiplicanda entitates. [illegible] concedendo vel admittendo [illegible] [illegible] [illegible] lumen gloriae quod de facto [illegible] [illegible] admittit a Theologis [illegible] [illegible] indifferens ad varias in specie vel quasi specie visiones circa [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] determinatio ad unicam [illegible] visionem quae est propria speciei impressae: at vero lumen [illegible] admissum [illegible] admittit [illegible] [illegible] ad unicam [illegible] visionem, [illegible] [illegible] [illegible] essentia [illegible] sit intime applicata beato summe intimalis [illegible] determinare intellectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid est [illegible] ut sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] visio unde [illegible] [illegible] lumine gloriae munus determinandi.

[illegible] ad visionem Dei [illegible] species aliqua impressa creata distincta a lumine [illegible] [illegible] divina [illegible] [illegible] concurrat.

Vidimus lumen gloriae n(on) esse speciem impressam increatam ad visionem Dei producendam; nunc vero gravissima se se offert difficultas an detur alia species impressa distincta ab ipso lumine, seu ipsa essentia Dei intentionaliter unita per modum speciei concurrat et efficienter intus beati se habeat. In qua difficultate in utraque opposita sententia: prima asserit de facto dari aliquam creatam speciem distinctam a lumine, quae sit necessaria ad visionem Dei et conveniunt ab illa species impressa non detrahere ad visionem Dei et conveniunt Capreolus, Richardus, Guillelmus, Parisiensis et alii et ea propter intus; ita Aureolus, Ricardus, Guillermus, Parisiensis et alii et ex probabilis reputat Ovandus, in 4° dist. 49, et a contrario ibi, qui ex contrario ibi opposita a visione ad ipsa speciei concurrere. Secunda vero nec de modo possibili posse esse visionem per modum speciei concurrere. Secunda sententia e regione opposita tenet de facto nullam dari speciem impressam creatam ad visionem Dei, sed Deum intentionaliter ipse ipsius concurrere praestando ipsius speciei praestare solet, nempe effective concurrendo et determinando intus. Ita Scotus et sectatores, Suarez immediate d. 38. cap. 2 et d. 39 et 43. Valentia q. 12. p. 2. Salas, Candidus Lusitanus, Henricus, Granado, et Alarcon d. 3. cap. 2.

Ex his sententiis verior mihi semper visa est 2a ut posse colorem intus cum confirmatione nostro fundamento. Quare dico: de facto nullam dari speciem impressam creatam ad visionem Dei sed Deum intentionaliter ipse ipsius vices speciei gerere seu intus effective cum ipso lumine gloriae concurrendo ad visionem determinare. Huius rei unicum et firmissimum fundamentum est ideo apud antiquos species impressa ad actum visionis supplent defectus obiecti quod maxima eius distantia vel materialitas ignorant se ipsum determinare, sed essentia divina summe immaterialis intime praesens intellectui Beatorum, quae ex se est proportionata concurrendo per modum speciei et consequenter nulla est de facto species impressa creata.

Nec est inconveniens quod gloriae quae fundat in eo illorum principio, quod obiectum et potentia pariunt notitiam

(?) Ende

Unde cum obiicitur desit impotens sit ob materialitatem ... dicendum est aliquid quod se tenens ex parte illius eius vices suppleat. Minor etiam quoad 2am partem ... utraque aliis dispositionibus probatur.

Dico in materiis ad proprias quaestiones locum non ponunt praeter a Theologis ... a substantia Angeli est intimalis et intime praesens intui Angelico ... est magis intimalis et intime praesens ... quam supplet ... alia impressa creata.

Verum sic occurrunt nulla difficultas circa resolutionem maxime in habitu ad ... quod est quare ... intime praesens sit, nec veniat ipsa divina intus beati ad illum elevandum effective concurrendo ad visionem ... In qua difficultate non desunt aliqui Theologi existimantes intellectum et ... beati intercedere aliquam ... unionem quae conveniunt ad producendam ... visionem beatam; imo et alii ex ... ita in hac re loquuntur ut unionem istam adstruere ... deant. Caeterum communissima ... quae ... omnes doctores ... tenet nullam dari ... unionem ... divinae et aliquam quae ... intus creatum ... approximatione et intima praesentia ... quae ... uniri solent ad eundem effectum producendum.

Huius ... quam ut verissimam amplector, ratio est quia ... haec unio maxime mira ... difficilis, ac unio hypostatica nulla est necessaria illi ad hoc ut ... ipsi intus ... et illo concurrat ad visionem producendam, quia ... huius unionem ... approximationem ... ipsa ... in ... cognoscimus quae ... alia ... effectus ... et tamen non uniuntur illis ... unione ... et ... Deus et ... producunt effectus creatos et tamen nec ... ad operandum nec ... illis ... unione copulant. ... ut Deus ... intus ... Ita ... unio ... (... notavimus) ... impressa creata ... uniantur ... ad illum elevandum non ... ex ... producibilis ...

de ratione accidentis qua reddit subiectum in esse in se esse ... alias, perfectibili increata in qua ratio accidentis non datur, non erit necessaria unio physica ordinis ... et cum illo concurrat physice ad visionem producendam.

2a difficultas est v. Deum ratione sui ipsius, formalis esse divini, et ratione omnium perfectionum, quae a beato videntur, concurrat per modum speciei impressae. Et hac ratione quod postea allegabimus quae propugnant solum esse Dei et omnes ... concurrere ... visionis beatificae, et insuper ... solent, solum esse Dei concurrere per modum speciei impressae. Alii vero ... in Deo esse speciale aliquid attributum ... arbitrium quod sit species impressa seu determinativum intuitivum. Verum dicimus ... esse Dei, sed et reliqua attributa, quae clare et intuitive videntur per visionem beatificam ad ... productionem concurrere per modum speciei impressae, si ... distinguantur media visione beatifica ... videri unum attributum sine altero, et esse sine attributis.

Fundamentum huius veritatis est quia quodlibet attributum Dei est summe immateriale et intime praesens intellectui beati, ergo non solum esse sed reliqua attributa quae videntur concurrunt per modum speciei ad visionem. Antecedens est manifestum: consequentia probatur quia ideo esse divinum ... concurrit quia cum ... sit summe immateriale et intime praesens ... quodlibet attributum ... concurrit ita et illud.

Certissima haec superius stabilita varijs modis impugnari solet
ab adversarijs et in primis a Guillermo et Aureolo qui nec divinitatem admittunt,
Deus posse concurrere per modum speciei impressae. Unde 1.o obijci. Species
Dei admittenda est species impressa ad actus visionis, ut per eam fiat obiectum et sibi
intellectui 1.o proximo ad operandum, ad hoc requiritur species aliqua, in qua ingreditur per se
una unio physica, sed non est divina aut alicuius praedicti, sed ipsa species aliqua creata,
deservit intellectui ad visionem beatificam. Probatur. Non enim Deo species impressa admittenda est,
ut per eam fiat obiectum unitum intra, seu per physica unione, sed propter modum, ut fiat obiectum
potentiae verum detractum ad illud et non aliud concurrendo modo. Itaque necessitas
speciei ut non semel moventis solum provenit ex necessitate determinationis
qua indiget potentia ut ad hoc obiectum quam ad aliud potius concurrendo se determinet, et ad hoc
determinationem non requiritur unio physica, sed sufficit intima determinatio quae est
essentia divina in intellectu creato ipsa determinante per modum speciei impressae. Nam quod species
impressa creata deberet uniri, solum provenit ex ratione accidentis, ut iam
notavimus.

2.o obijci. Si Deus posset ipse concurrere per modum speciei, Deus sub-
ordinaret potentiae creatae et limitatae, quod est absurdum, quia species alicui creaturae
subordinari ... concurrat per modum speciei. Respondetur negando, si Deus hoc modo concurreret,
non posset hoc munus praestare nisi dependenter a virtute et concurrente potentia
et subordinatus intellectui, sed si per modum speciei concurreret Deus creaturis, tunc

noret

8

naret? Resp. 2º n. Deus subordinaret vim creatae, ipsi proprie subordinatae, et adeo elevatae ad producendum, secundo Deus omnino non subordinaret pot. creatae absolute et simpliciter nullam suppositam, subordinatione ipsius creaturis pot. creatae absolute et simpliciter nulla supposita, subordinatione ipsis creaturis ad Deum negamus aliquod effectu maxima est Deus de facto securre ... ... obiectum ... creaturis ... obiectum creaturis ... Deus securrente manifestatur. Nisi malis dicere ... et sic Deus securrente ... nullatenus subordinari, ... securrat nisi securrente ... ... sed ... voluntate ... et proportionaliter mediante lumine ... auxilio ex parte ... et

3º obiicis. Si Deus securreret ... speciei ad beatam visionem quae intime approximatur ... beati ... ... ad visionem sensibilis coloris ... ... Theologi ... ... dicendum quod securrat independenter ... specie impressa creata ... ad sui visionem. Resp. neg. sequelam: nam Deus nequit securrere ... speciei nisi ad illos actus ... ... obiectus ... ... visioni sensibili ... ... speciei ... ... in ordine ad illam ... speciei ... ... efficienti ... ... et sensibilis ad suos actus ... ... non est securrere ... speciei ut manifestatur.

4º opponunt illi qui ... de facto species impressas creatas admittunt: species impressae ... ... sive ... actus vitalis ... ... intus ... producentis ... ... de facto securrit ... vitalis ... ... non producat. Nam ideo lumen gloriae ... de facto a Theologis intus ... intellectus ut ... vitalis visio beata producat. Resp. ... species impressa ... sensibilis ... ... Theologi ... ... visionis ... ... obiecti ... ... Primus ... ... ordinet ad illos ... et ... ... et ideo intus ... lumen gloriae ... ... obiecti ... ordinet ad ... ... vitalis ... ... proportionatus et ... ... securrit ... ... essentia divina.

6º opponunt ... ... species impressa creata ... ... visionis Dei

quae

91

potest esse Dei. An Deus species aliqua creata suerit. Ad 1
respondetur: species impressa creata ad visionem Dei esset illimitata et infinita,
peteret enim illimitatum et infinitum, nempe esse Dei, ut concurrentem, quod est
absurdum, quia de facto dat species impressas creatas. Ad 2 quod essentia divina
non suerit ymo species ad sui cognitionem imperfectam viatoris, quod negatur ad visionem
beatam cum utriusque sit ideae eadem proportio.

Ad 3 dicitur: cum causa magis univoca rei alicuius effectui magis
proportionata sit, substituta alterius minus univoce nego minorem. Si sit effectus
talis effectus [illegible] omitto minorem, quae absolute negari posset, nam quae per line ceterum
non est, in ista quae cum sint minus univocae rei effectus, minime [illegible] minus pro-
portionatae, ut in igne rei caloris, qui in causa probabili aeque proportionatus
est in extraneo subiecto calor, ac ipsius a baculo [illegible] calore. Ad
confirmationem dicitur, effectus limitatus et finitus peteret enim infinitum [illegible]
catus et concurrens dependens, infinite concurrente nego antecedens. Similiter omnis effectus creati
ad rei existentiam et conservationem petunt Deum infinitum concurrentem ut causam. Licet vero
non infinite applicatus, dicitur finite concurrentem, quod minime excedit aut opponitur
limitationi creaturae. Ad 4 ergo [illegible] negatur, et ratio dispa-
ritatis non obscura est, quia essentia Dei nequit ipsius speciei detrare nisi ad cognitionem
illam, quae ex eo cognoscit ut est in se: alia minus imperfectissimus [illegible] posset,
qua propter cognitio viatoris non attingat esse Dei aut alium increatum effectum ut omnino
ponenda est species imperfecta, et creata ut intus detrei.

Verum ad finem huius capitis fortasse aliquis non incuriose dubi-
tabit: an quod concurrunt essentia Dei et alius effectus increatus per modum speciei ad sui
visionem intuitivam, concurrant ut causae ut partes, velut causa partiales ita ut earum neutra
suppleri possint a Deo concurrente per modum speciei impressae. Ad quod
ex doctrina aliquorum [illegible] eiusmodi effectus concurrere ut partiales, [illegible]
quae illas respiciunt formaliter ut tales ut cognitas per visiones beatificas.
Verum Deus posset optime et absque imperfectione aliqua supplere concursum
cuiusque partialis concurrentis per modum speciei, nempe [illegible] quae formaliter respiciat
[illegible] Dei [illegible] sufficientissime per eas [illegible] concurrentibus,
nulla [illegible] implicatio apparent, nec [illegible] aliquo [illegible] est.

An [illegible] divinitus possibilis sit species aliqua impressa
creata ad visionem Dei.

Vidimus de facto non dari species aliquas impressas creatas ad visionem Dei ... reliquam ... Dei effectus omnis speciei concurrere: nunc gra-vissima inter DD. exercitat controversia: An saltem divinitus possit species aliqua creata distincta a lumine gloriae, quae intus detret, et cum illo in [illegible] concurrat. In qua diff. sunt alii ... quae parere [illegible] commorem [illegible] ... breviter resolvemus ... non magnae difficultatis ... ad ... [illegible]

Duplex est in hac diff. opposita sententia: 1a. tenet species impressas creatas nec divinitus posse esse ita fere sunt antiqui Thomistae ... Ferr. Caietanus ... et alii apud Alarconem disp. 2. cap. 2. nec non Curriel, Mar-tinus, Hispalensis, Vasquez, Lorca, Vanez ... et ... ex neotericis ... tenent ... Arrubal disp. 6. c. 4. ... 9. 6. ... disp. 20. ... 2a. propugnat tale species impressas creatas saltem divinitus posse esse ... antiquioribus Scotus, Aureolus, Egid., Ricardus et alii apud Alarconem citatus et ex novioribus ... disp. 30. ... et 2a. de lib. 2. de attributis cap. 13. Vasq. disp. 38. c. 2. et disp. 39. et 43. Valentia, Salas, Vecanus, Cepirius, Fasolus apud eundem Salas ... 2. ... 5. ... 2a. Tenet ... de visione disp. 40. ... disp. 12. de ... 3a. et in manuscriptis innumeri.

... sententiae sed 2a. tamquam Verissima ... (antecedenter, quod ... a sola ... species impressa creata ad Dei visionem ... probari solent ... : Non implicat divinitus qualitas aliqua ex natura sua productiva ... visionis Dei et ... [illegible] ... intellectus ... lumine gloriae ... qualitas ... species impressa ad visionem Dei ... impressa divinitus ... ne ... non ... fallit ... nemo negare ... Deum ... concurrere ... species impressae ad ... visionem ... reliqua ... proximata ... concurrant ... [illegible]

... [illegible]

necessitas et imperfectio in concurrendo virtual.

Hoc posito min. probo q. si o. aliqd haec qualitas repugnaret maxime q. nullus daret finis ad quem ex natura sua ordinaret. At haec ro nulla e. q. ex nullo capite repugnat haec qualitas. Maior e. fundam. adversariorum: min. probo: q. finis sufficiens e. ad possibilitatem talis qualitatis q. de natura sua sit detractiva potentiae intellectivae constitutae in statu luminis gloriae ad visionem Dei producendam, quoties Deus ipse voluerit concurrere per modum speciei impressae, sed hunc finis potest Deus, q. in eo nulla apparet implicatio, ergo n. deficeret finis ob quem possibilis esset eiusmodi qualitas.

Dices finis iste minime sufficiens esse ad admittendam possibilitatem talis qualitatis, nam sufficiens finis ad possibilitatem alicuius rei debet esse independens a divina voluntate, sicut illis ut additur res naturis ordinet, sed finis huius qualitatis n. est ita independens, ergo neq. sufficiens ut propter illum possibilis sit. Ad 2am nam licet finis huius qualitatis sit posse concurrere quoties divina voluntas voluerit concurrere per modum speciei, tamen ad hoc ordinari e. q. omnino naturis et independens a qualibet voluntate, sicut naturis e. q. divina essentia et alia divina perfectio possint concurrere vel n. concurrere. Unde haec instantia ad summum probat q. existentia actualis et exercitium virtutis talis qualitatis dependeant a voluntate Dei q. verissimum e. et ab oibus admittendum.

Unde mihi difficile non difficile probari posse: nempe q. eiusmodi qualitas sit proprie species impressa, q. ibi de species et tali noie appellari debet, q. participat aliqua separata rationem speciei, sive e. vera [illegible] virtualis obiecti, sed huiusmodi qualitas participat aliqua separata speciei et e. vera similitudo virtualis esse [illegible] et aliarum perfectionum, sicut detrahere concurrit et detrahit intellectum in statu luminis gloriae ad claram visionem intuitivam producendam, ergo e. et appellari debet species impressa. Et si aliquis dicat huiusmodi qualitatem n. esse speciem impressam [illegible] eo quod ista semper ordinetur ex natura sua ad supplendum defectum obiecti, q. proprium e. specierum [illegible], quae defectu nostro [illegible] minime habet talis qualitas in ordine ad illam, sed quae intellectum re [illegible]. Respondeo 1o q. [illegible] de ratione speciei impressae [illegible] defectus obiecti [illegible] n. e. intelligendum de defectu perfectionis [illegible] defectu concursus et detractionis potentiae [illegible]. [illegible]

ista

ita qualitas ad supplendum defectum dictae essentiae et aliarum perfectionum
ordinariarum non defectu alicuius perfectionis quae in illis ut potentiis perfectissimis
reperiatur, sed defectu vitiorum et detractionum, quae si velles [illegible]
pro libito pugnantis.

2° quia ex nullo urgenti fundamento colligi potest, quod ex ratione
speciei impressae semper sit supplere defectum obiecti, nam licet ita suppleant
de facto speciei existentes, hoc tamen convenit ex ratione speciei impressae, et sic
non ex ratione talium specierum immissarum ab obiectis imperfectis materialibus et
distantibus. Neque sane novum videri debet in gratia quod admittantur divinitus
causae alicuius effectus, de necessitate et exigentia talis effectus. Nam de facto
admittitur a nobis duplex causa ad [illegible] concurrens ad eundem effectum, quae tamen hac
non petat natura absoluto effectui. Similiter admittitur [illegible] potentiae ordinatae
[illegible] rei ad vocandum corpus entitative naturale in [illegible] vel
naturalis et tamen tale corpus minime petit huiusmodi vocationes. Quare
poterit admitti huiusmodi qualitas seu species impressa creata ordinata
ad supplendum [illegible] dictae et aliarum perfectionum. Et 3° adversariorum
argumenta occurrit.

Firmior huiusmodi [illegible] probatio documentorum cum solutione argumentorum contra
quae adversariis obiici solet. Et 1° illa se muniunt auctoritate sancti
Thomae quae aliqua in locis videtur negare similitudinem creatam Dei in intel-
lectu, negent quae frater et expressa similitudine qua ipse et sed theologi
in visione beatifica consistere tenent, sequitur videri de similitudine
virtuali seu specie impressa creata. Verum obiectis his sancti Thomae testi-
moniis una ex triplici orari solutione non difficile occurri poterit.
1° asserendo sanctum Thomam loquutum fuisse de similitudine obiectiva, in qua
anima diu clare et intuitive Deus videat, quae optime reiicit sanctus Thomas
et extra [illegible] esse creata et finita ut ea ponit, et ea talia sit infinita et
summe perfecta, nam similitudo finita nequit ducere in infinita
[illegible] Dei infiniti: et quod hae sit mens sancti Thomae, ex eo facile
suadetur, quod suis temporibus maxime conveniret polita huius imagi-
nis obiectivae. 2° sanctum doctorem loquutum fuisse de potentia ordi-
naria vera non dari species impressa creata. 3°

denique in illis [illegible] sermone [illegible] de [illegible] vitreo aristotelis
et specie impressa quae [illegible] aliqua impressa [illegible]
minime [illegible] de qualitate quae possit [illegible] et [illegible] vel
quoties ipsa [illegible] [illegible] de [illegible].

2° arg[umentum] [illegible] implicat species impressa creata quae
sit [illegible] ne[que] [illegible] Deo, [illegible] aliquam [illegible] ad visionem Dei
[illegible] ne[que] in ipso Deo [illegible] virtute illius [illegible]
[illegible] tamquam obiecto, quod minime fieri potest nisi species quae sit [illegible]
ne[que] in ipso Deo [illegible] nec divinitas postulet species aliqua creata
ad visionem Dei. [illegible] secundo [illegible] nam [illegible]: nam [illegible] sit
[illegible] virtute talis speciei, in vulgari [illegible] [illegible] diceret [illegible]
obiecto; [illegible] [illegible] de [illegible] modi; [illegible] de intentionali
[illegible] quamquam [illegible] et obiecto [illegible] mediante speciei impressa
resultaret [illegible] ad [illegible] et [illegible] visionis. nam aliquin [illegible]
[illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible]
[illegible] sit quod non videat [illegible] species semper sint qualitates, et [illegible]
semel [illegible] nobilissimae.

3° [illegible]

5

Veru 2° a° Deus produceret species impressas si concurreret ut ca[usa] u[niversa]lis ut concurrere solet per modum speciei solus ratione particularis produceret libere concurrat per modum speciei nullus est competendi probat quod ... concurrat producendo species impressas creatas. Dicendum neg[atur] ma[ior]: nam Deus non solus ut ca[usa] particularis, sed ut u[niversa]lis concurreret ad productionem speciei impressae creatae, non est ita singularitas quod necessario educeret ex potentia materiae ... Deus ... ut ca[usa] u[niversa]lis ... produceret concurreret. Propterea quod si Deus libere et ut ca[usa] ... institutum ... species ... non potuit ... ut ca[usa] particularis libere species ... producere: maxime species ista ex natura sua ordinetur ad determinandum et concurrendum quoties ipsa ... et alia effectus ... concurrere ... dependere eius productio ex ... voluntate.

Instat 2° Gr[ati]a nullo ... antecedit ... potest esse libere ... manifestum videtur in scientia simplicis intelligentiae quae ... necessaria est productio speciei antecedit ... libera ... nullatenus libere posset producere ... necessario et ex necessitate naturae.

Dicendum ... concedendo ... neg[atur] ... antecedit ... voluntatem ... religiosum attributum ... subordinat ... voluntati ... intelligi ... attributa ... iustitia ... misericordia ... nullum ex his attributis ... intellectum ... motivum et determinativum ... creaturis ... dependenter a voluntate ... summa et infinita perfectio divini ...

3° ... ingratum ... admittit ... accidens ut determinat ... substantiam in ordine ad aliquem effectum ... supponit ... aliquem ... talis substantiae ... impressa creata ordinata ad supplendum ... divina concurrentia per modum speciei supponeret necessario ... talis ... absurdum ... talis speciei ... calore accidens ... ut calorem producat ... subiectum ... accidens non supponit ... virtutem ... ad utrumque producendum ... creaturis ... deservient Deo ... ad ... producendos et ... nullus ... quamvis species impressa creata ordinetur ad supplendum ... libere per modum speciei ... inesse ... supponit ... adhuc ... obiectiones

Q. 5. Probl. de spec. beatitis visionis beatificae.

Nam a Deo visus si in ... mitte convertenda esset ad unam ... multiplicis et gravissimas suppeteret, verum quia ... nos maxime ... quae utiliora sint ... per varia capita discurremus. Erit q. 1° de obiecto beat. ... visionis ubi an una ... sint ... an una ... alterum viderit poterit an in illis aliquod obiectum creatum videant; ac deniq. 3° ubi ab obiecto ... eius specificatio sumenda sit. ... obiecti ... et ... an una ... divine, sint obiecta ... visionis beatificae examinatur.

... separatione et expositione obiecti materialis et formalis ... attendamus: formale obiectum ... quod est alterum ... ut cognoscatur ... quod non solum ... per se ... obiecti ... specie actui. Materiale vero obiectum est ... alterius ... quae ... et ideo ... specie actui ... dubio ... explicationibus ... specie ... specie actui ... obiectum specificat ... aut humanus aut ... nullam ... dignas ... proprie ... huius loci ... omissa faciemus.

Quo posito potissima huius ... Canisia ... aut reliquae ... increatae perfectiones sint obiectum formale visionis beatificae. ... certa ... admittenda ... beatos ... visione beatifica videre Deum trinum et unum ... in Concilio Florentino ... tom. 1. ... 4. d. 3. d. 2. et tradunt ... patribus, praecipue ... Basilio et Augustino videndus apud ... 4. ... huius veritatis optima ... mysterium trinitatis sit unius ... maxime erat ut eius veritas ... et

le intuitive attingere [illegible] velut in speculo [illegible] obscure
sibi quam illud in hac vita firmiter crediderunt.

[illegible] certum est a beatis Deum videri media beatifica
visione essentiam divinam seu illud quod formaliter dicitur a attributis [illegible] appellant Theologi: in hoc [illegible] intelligunt verba Matthei cap. 18. Angeli eorum semper vident faciem patris mei in coelis: [illegible]
[illegible] ubi singuli [illegible] orat. 2 in patria
videndum est, [illegible] [illegible] ad duo praecipue [illegible]
[illegible]: an [illegible] videant non solum essentiam Dei
et trinitatem personarum [illegible] perfectiones quae [illegible] sunt. [illegible]
[illegible] omnia sint [illegible] visionis beatificae.

Et in [illegible] accedendo ad [illegible] [illegible]
negat a beatis videri perfectiones quae [illegible] sunt in [illegible]
Ferrara, [illegible] Banes apud [illegible] [illegible] in Deo videri a beatis omnes perfectiones et attributa [illegible] verum non omnes modos [illegible]
attributorum ita [illegible] Societate [illegible] 2. [illegible] 2. 4. [illegible] 2 et 3
[illegible] non solum [illegible] doctores [illegible] et alios [illegible] videndos apud [illegible]
[illegible] 50. [illegible]

Verum communis sententia quae tenent fere omnes Theologi [illegible]
[illegible] in patria non solum [illegible] et relationes [illegible] attributa
[illegible] et modos, quae in ipso formaliter sunt, intueri. [illegible]
[illegible] beatos non [illegible] Deum [illegible]
[illegible] in Deo [illegible] non videre [illegible] non [illegible]
[illegible]: [illegible] quam [illegible]
[illegible] expresse asserit [illegible] nihil [illegible]
[illegible] beatam [illegible] non sit adeo perfectissima visio [illegible]
[illegible] attingi [illegible]
[illegible] ipsa visio increata [illegible] comprehensiva [illegible].

Probatur [illegible] videri a beatis in patria [illegible]
et intuitiva visione; [illegible] videri [illegible] videant omnes [illegible]
et modi intrinseci qui in ipso formaliter sunt [illegible] et relationes
[illegible] attributa et perfectiones [illegible] in patria a beatis. [illegible]
[illegible] certum [illegible] illius [illegible]
[illegible] videbimus Deum sicuti [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] intueri clare Deum trinum et unum sicuti [illegible]
viderent solum [illegible] et personalitates non vero attributa [illegible]

[illegible]

omnis modis neutiquam viderent Dei scientiae, quia ipsa est una infinitissima entitas in qua omnes ita identificantur, nec Beatorum visio attingere intuitiva comprehenderet, non tamen maxime neque [illegible] intuitivi cognoscit, quae est una omnia in se et [illegible] viderent attributa et [illegible] non videret [illegible] videre beati de facto [illegible] attributa in Deo.

[illegible] accedendo ad [illegible] viderent sola essentia divina et obiecta [illegible] visionis [illegible] Dicalii [illegible] [illegible] 4. [illegible] relationes ut [illegible] mi [illegible] caeteris [illegible] iudico non solum divina essentia et relationes, et reliqua omnia attributa et [illegible] obiectum [illegible] visionis [illegible] est [illegible] visionis est ipsa quae immediate [illegible] inter [illegible] speciei, et non solum essentia divina et relationes [illegible] reliqua [illegible] [illegible] videntur, et [illegible] obiectum [illegible] ideo [illegible] adversarios [illegible] divina [illegible] et [illegible]. [illegible] quae est proportionata attributa et [illegible] concurrendo et [illegible] divina, [illegible] immediate intui [illegible] concurrere et [illegible] [illegible].

[illegible] visionis [illegible] attributa [illegible] [illegible] visionis [illegible] obiecti [illegible] visionis divinae [illegible] proportionati et sufficienter [illegible] praesentia [illegible] producit [illegible] concurrit [illegible] attributa [illegible] concurrendo [illegible] visionis [illegible] beati [illegible] concurrent.

[illegible] visionis intuitivae non videre omnes [illegible] perfectiones, et effectus quae sunt in modo [illegible] in Angelis, quia intuitive et comprehensive cognoscat [illegible] non [illegible] in ordine [illegible], quia beati videant intuitive Deum, non [illegible] intueri debent omnia [illegible] attributa et [illegible] illorum. [illegible] sermo sit de visione intuitiva Dei, et [illegible] obiecti [illegible] debet [illegible] modo [illegible] cognoscere. Angeli [illegible] intuitive cognoscit [illegible] cognoscitur [illegible] intuitive [illegible] identificantur [illegible] attingere.

ideo fine ... cognosci non posse ... naturas ...

... in .. dices ... aliquod a beatis videri aperte agnosci in creatis

attributa et perfectiones; maxime ... illa dicuntur identificari; ut

actus liberi divini ... identificari ipso deo cum videns ... beati

aliquis in deo videre ... creaturas possibiles ... neque videri ...

continentur. ... videri ... nunc ... ...

videri a deo quoad intras perfectiones quas dicunt negativas ...

quoad extra ... ... : ... ... a beatis

perfectionis divinae quae sunt actus liberi ... attingant ...

extra ... ... aliquos ... ... viderent in

deo ... creaturas ... existentes ... dices ...

... ... requirunt ... et ... ...

beatificam ... divinas perfectiones ... ... et

... ...

simplicissima entitas quae ut multiplex ... ...

... multiplicis ... ... perfectionis ...

... infinitum ... ... et limitata in

... ...

... ... 2 ... ... divinitas

... ... visio aliqua ... attributis aut unius attri

buti ... ...

Vidimus ... beatos in patria ... divinas personalitates attributa

... ... perfectiones intueri ... nunc examinanda ... ac determinanda

... ... posse sine ... aliquas ... attributa

... aut unius attributi ... a beatis intuitive ... ...

... ...

trissisque sed sa t^a tenet esse q^d attributi aut attributa in essentia nullatenus neque divinitas videri posse ita Molina, Vasquez, Suarez, Henriquez et alii apud Alarcon tr. 1o de visione Dei cap. 2. 2a sententia defendit posse unum attributum sine aliis aut essentiam intuitive videri, quod in Deo distinguantur ex natura rei distinguantur ita Scotus et eius schola. 3a sententia tenens posse esse tales visiones, etiam si essentia ab attributis et attributa inter se nulla media distinctione differant. Ita Paludanus, Antoninus, Sotus, Godoi, Ocando et alii apud eundem Alarcon citati.

Ut res in praesenti difficultate clarius maximeque solvatur notandum duplicem dari visionem intuitivam posse distinguendam. 1a visionem perfectam et adaequatam intuitivam, 2a imperfectam et inadaequatam. Talis visio quae non tota quidditas et omnes perfectiones videntur, sed aliqua sub aliqua ratione, quibus de ... expresse cum ... Caietano ... visionem ... unum attributum aut plura attributa sine reliquis ... ut colligitur ex eorum sententiis. Prima visionis perfectae intuitivae videre omnia quae et ... unde ... visio ... et adaequata ... omnia attributa et perfectiones illius repraesentet, quod videt essentiam sine attributis, aut unum attributum sine reliquis non videt tota quidditas ... et ... visione perfecte intuitiva etiam divinitas videri.

Dico 2o visione intuitiva et inadaequata ... potest divinitas videri essentia sine attributis aut unum attributum sine reliquis ita ... et Alarcon citatus. Quia ... nulla implicatio ... identificatus una attingat intuitive ... cognita ... visio esse ... attributis aut unum attributum sine reliquis ... potest visio ... incolore ... colorem et non attingere alia ... colore identificata ut nulli dubium esse potest, ergo a fortiori in his, quae tota maior ... cognoscere unum ... aut perfectiones sine reliquis et ... visio.

Neque valet dicere ... visione ... videre colorem ... cognoscere: ... firmare ... quia ... dari posse actus intuitivus, qui cognoscat unum

praedicatum

29

pratis aliis et etiam potentiae ... ad unum ...
... cur non potuerit dari actus intuitivus intra trinitatem ad unum ...
... et tunc aut emittere speciem, aut detrahere speciem ... adi-
tioni praeduxisse.

29. ... non implicat, de ... multiplicium ... identificatam
realiter in Deo ... creatis, et non reliquas, quia ... implicatoria
... videat intuitive ... manifesta ... nisi ...
... Toletanus undecimus ... in aliquo cui trinitati ...
... verbi divini. ... quod magis ... intra
... unio hypostatica ... ratione ... nec ...
... intuitivus visionis potuerit tradi ... aliis ...
... pater ... filio divino ... et paternitatem ... a beatis
... distinguatur, ... videri a beatis ... paternitatem ...
... assignari ... diversitatis ... ratio ... aliis ...
... et ... corpore ...

... notavimus ...
... speciei impressae detrahendo intra ad ... visiones ...
... et illis in ... ad unum videndum ... reliquis ...
... temperare aut suspendere reliquos ... liberos ...
... impossibile. Toletanus ... visionis intuitivae ...
... in beatitudine non ... beatus intuitivus ...
notavit Alarcon ... beatitudinem ... intuitivam debet esse ...
... ultimi finis ... et ... intuitivo ...

... proponenda erant a nullo adversariorum
quae non difficile ... solutionem admittent, nec non examinentur ...
... specificativa visionis ... agentibus ... quae ... idem ...
... tempus non licet ... quae ... diversitas ...
... specificativa actus talis ... diversos ...
... specifica ... quae ... diversitate obiectorum ...
... quae ... cedant in ...

... Max. ... originali labe ...
... parentis nostri ...

Caput 2um

... peccati ... [illegible]

[illegible] ... peccati esse ... [illegible]

... maxime factis ad ... [illegible] ... in ... [illegible]

... [illegible] ... ideo ... [illegible]

... [illegible] ... Apostolica ...

... [illegible] ... gentiles ... lege ... peccavisse;

... [illegible] ... scriptum ... [illegible]

et ideo ipsi sibi erant lex, ... [illegible]

... [illegible] ... de peccatis mortali et

... [illegible] ... disputemus ... sequenti cap. 2o in

2a obiectio ... [illegible]

... [illegible] ... aliud est natura, ut ... [illegible]

... [illegible] ... paradisi ...

... [illegible] ... naturae ... a libertate,

... [illegible] ... pendet ex libera voluntate ...

... [illegible] ... Deus ... [illegible]

... [illegible] ... volui ... [illegible]

... peccare ... peccatum ... [illegible]

... [illegible] ... obedientia ... [illegible]

... [illegible] ... obed... [illegible]

inobedientiae peccatum ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] ... [illegible]

... [illegible] ... inobed... [illegible]

praecedit ut [illegible] praeceptum [illegible] hominum [illegible] per se [illegible] volunt [illegible] contradictorie praecepti.

Ad 4um dices: malitia moralis quae [illegible] ante legem sufficit ad peccatum fundate sine [illegible] ubi accedat specialis prohibitio non dat [illegible] peccati [illegible] sufficit ad peccatum [illegible] ut non intelligit [illegible] sine intelligentia [illegible] omissio actus ut [illegible] intrinsece mali moralis, et independenter a lege. Et [illegible] dari [illegible] doctrina malorum [illegible] legem, et intrinsece mala [illegible] non possit non esse talis legis, [illegible] Dei [illegible] requirit [illegible] legis [illegible] naturalis. [illegible] actus [illegible] non audire sacrum die festo, et non accedere ad eucharistiam semel in anno [illegible] mali, [illegible] sit mali ut [illegible] non esse mali, [illegible] praecepti audiendi sacri, et [illegible] eucharistica

Ad [illegible] ex [illegible] ad [illegible] loquamur de lege libere data a legislatore [illegible] non est [illegible] Augustini; nam in [illegible] prohibet deus idololatriam, et furtum, quae mala [illegible] at non prohibet veri [illegible] porcinis [illegible] irrationalis fuit Iudaeis, si illis lex prohibens [illegible]

At vero si loquamur de lege naturali, [illegible] illud in lege [illegible] Dei [illegible] fugiendum [illegible] ut 2o repetere [illegible] non [illegible] Augustini [illegible]

peccatum

principij contra legem proferentem peccans sed malis q
est prohibitis lege positiva Dei aut dictamine vel recta
conscientiis gerit contrare legi. Magist. Sentiis et Augustinianum
distinct. aliqua esse mala, quia prohibita lege nova Dei
generat a libertate a Theruig legis latoris, ut dicunt
Carnis die Veneris et non audire missam die festo; alia
vero esse prohibita, quia repugnantia a legislatore quia sunt mala
[illegible] et prohibitae lege [illegible] natura [illegible]
[illegible] aliqui autem qui illa non [illegible] ante [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] mala,
quia [illegible] legis aeterna [illegible].

[illegible] secundo [illegible] non [illegible] dicet. neque
[illegible] tanquam aeternis [illegible] denotatio
actus intrinsece mali, [illegible] alio [illegible] non a [illegible],
[illegible] de legi sint [illegible] [illegible]
[illegible] 1. [illegible] 100. a. [illegible]
et [illegible] D. de [illegible] 3. a. 8. [illegible] dicere Deo
[illegible] iudicare [illegible] non [illegible] iudicare [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] Dei et [illegible]
[illegible] et non [illegible] displicere [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] actus illos esse prohibendos a [illegible].
legislatore, [illegible] voluntas non [illegible] [illegible],
[illegible], [illegible] lex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lex aeterna [illegible] [illegible]
[illegible] Deo.

[illegible] [illegible] [illegible] mali [illegible] Dei
tales [illegible] non [illegible] a Deo lege [illegible].
[illegible] si [illegible] adeo [illegible]
[illegible] [illegible] prohibere lege [illegible]

... nullatenus ... pro ... ratione ... lex

legem naturalem. Dicas itaque quod eveniret si nec legem aeternam

nec naturalem prohiberent; dico quod in tali eventu ... nec

... mali, sed potius ... infamem ... legem ... in [illegible]

... talis ... recte ... bonitatis

et malitiae inveniretur in omni oppositum mali.

Ad 6um et ultimum ... dico: Deus a peccatoribus

... si mentiretur ... peccatum ... contra

legem ... ordinatam superiori ... ordinem ... causa 2° ...

... Deus non habeat superiorem nec habet legem ...

... ordinat superioris ... peccabit. Argumentum ... probat ... probabilis ... videtur

iudicio sequentem. ... Deus peccaret si mentiretur

... peccatum ... legem aeternam et naturalem

... voluntas ... iudicans malum ...

mentiri et sibi ipsi ordinans ... mendacii ...

... non ... superior ... in Deo ... illa divina

... superior Dei. Unde si Deus ... ordinaret

... ordinatione superiori ... legem,

... directivam. ... quod princeps non obligetur lege

... contra ... legis ... directivam ... peccaret ...

... dispensat ... legem ... violaret.

...

in peccatum ... dictum ...

...

... 15.

[illegible] ante [illegible]

[illegible] regis [illegible]

[illegible] contra [illegible] regis Dei [illegible]

aeterna [illegible] et [illegible]

[illegible] legi Dei [illegible] aeterna [illegible]

[illegible] peccandi [illegible]

Dei siue aeterna siue [illegible]

[illegible] et alii, quos refert [illegible]

[illegible] Dei [illegible]

[illegible]

[illegible] ipso [illegible]

[illegible] malo [illegible]

[illegible] impossibile [illegible] est [illegible]

[illegible] est malitia moralis, [illegible]

[illegible] malitia, [illegible]

[illegible] ratio, et [illegible]

[illegible]

[illegible] ex [illegible]

[illegible] legi Dei siue aeterna siue diuinae.

[illegible] in [illegible]

[illegible] regis [illegible]

peccaret [illegible] legi Dei [illegible]

[illegible]

[illegible] primo-

[illegible] ipsi [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible] moraliter

moralem conformitatem [illegible] naturae [illegible]

ubi ponitur quod dictamen rationis quo [illegible]

[illegible] in honestum et [illegible] lege vero aeterna aut

[illegible] Dei, nullatenus operari [illegible] quod [illegible]

[illegible] invincibiliter [illegible] errorem [illegible]

[illegible] putans esse [illegible] Dei [illegible]

et [illegible] legem [illegible] in hoc casu daretur peccatum [illegible]

[illegible] ad legem aeternam et [illegible] Dei [illegible]

[illegible] de esse peccati [illegible] sumpti.

[illegible] quaestio : an peccatum

Theologicum seu malum morale [illegible] dignum poena aeterna

ac [illegible] offensa et iniuria Dei [illegible] et [illegible]

legis [illegible] contra [illegible] dictamen [illegible]

legem Dei [illegible] aeternam aut [illegible]

[illegible] Et sane de facto non [illegible]

lege Dei [illegible] non peccatum [illegible] amorem

[illegible] legem Dei [illegible]

[illegible] non peccatum de facto [illegible] lege Dei [illegible]

[illegible] peccato, et dignum poena aeterna [illegible]

accidentaliter [illegible] peccati Theologici

sive [illegible] dignum poena aeternae [illegible] lege [illegible] esse peccati

[illegible] Augustinianae [illegible]

[illegible] peccatum [illegible] aeternam legem Dei, et [illegible]

[illegible] ait peccatum est legis divinae trans-

gressio, et [illegible] in observantia mandatorum [illegible].

[illegible] de esse peccati

[illegible] legem Dei.

[illegible]

Quoq. [illegible]

[illegible]

[illegible] periculo [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legis [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
illud peccatum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
gravius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad ultimum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], debet [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
legis [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] detrahere [illegible]
[illegible] peccatum.

[illegible] [illegible] legem [illegible] [illegible] peccato
[illegible]. [illegible]. [illegible] ante legem [illegible] naturalis
sive [illegible] scripta, [illegible] existens [illegible] lege naturae et
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] peccatis [illegible], [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] peccatis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de esse [illegible] [illegible] legis [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lege aeternae [illegible] naturalis, [illegible] de [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] violatio [illegible] peccati
[illegible] [illegible] legis naturalis [illegible] aeternae [illegible] de esse [illegible]
[illegible] detrahere [illegible] [illegible] legis.

[illegible] de esse peccatis detrahere [illegible] legis
aeternae dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

P.

[illegible] lege [illegible] proposito [illegible]

[illegible] Dei, [illegible] poena [illegible]

[illegible] impote [illegible] poenam, neer peccatum,

[illegible] attingat [illegible] in [illegible] de esse peccati [illegible]

[illegible] P. [illegible] de [illegible] peccati [illegible]

[illegible] esse [illegible]

[illegible] peccatum [illegible]

[illegible] de esse peccati theologici

[illegible] oportet [illegible] lege [illegible] poena, [illegible]

[illegible] ratione [illegible] peccatum [illegible]

[illegible] legis aeternae [illegible] dictamen [illegible]

[illegible] dictamen intus [illegible], quo [illegible]

voluntas [illegible] in [illegible] malum, [illegible]

unde provenit actui malitia: [illegible] ma[illegible]

ex obiecto [illegible] exit [illegible]: Si ex [illegible] aut

medio, aut circumstantiis [illegible] exeunt [illegible]

[illegible] 2a [illegible]

[illegible] requirit [illegible]

[illegible] dicant [illegible]

[illegible] 34 et 35 [illegible] 2 [illegible]

[illegible] tribuunt [illegible]

[illegible] peccatum [illegible]

[illegible] lege [illegible] videat

[illegible] atque [illegible]

[illegible] nec [illegible]

[illegible] sive peccati [illegible] 4 [illegible]

[illegible] nec ligat [illegible]

et ut [illegible] sine peccato [illegible] lex [illegible]
[illegible] obligans, nec [illegible] praecipiens. [illegible] mala non [illegible]
displicent [illegible] Deus [illegible] proprium
et [illegible] lex, [illegible] et
nisi obligaret Deus [illegible] inordinate ad Deum
non est injuria Dei violare [illegible] judicativa lex [illegible];
[illegible] peccatum [illegible] injuria Dei, et [illegible] poena aeterna [illegible]
[illegible] contra legem [illegible], ut [illegible] Aristoteles [illegible].
[illegible] peccati [illegible] aeternae legis [illegible]
[illegible] natura [illegible]
[illegible] vetat. [illegible] de peccatorum meritis et remiss.
cap. 16 inquit, neque peccatum esset, si [illegible] non [illegible],
et non [illegible].

Caput [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 23 [illegible] anterior[illegible] cap. quadruplex pec-
catum esse [illegible] contra legem Dei, [illegible] peccatum [illegible]
et [illegible] ignorantia Dei, [illegible] legis [illegible] operantis: [illegible] inquit, [illegible]
[illegible] doctrina sequi, multa gravissima scelera [illegible]
[illegible] peccata [illegible] propter inadvertentiam ad Dei [illegible]
[illegible]. [illegible] legem Dei, [illegible] ea exemplo [illegible]
[illegible] opus peccatum esse contra legem Dei. [illegible] ex [illegible]
[illegible] advertentia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccatum ei displicere, [illegible] peccata

[illegible]

subire, et punire ... Si innocentia inviolabilis dei, et offensa dei, a tanto, finge exit, fateor ea te bona anima a Xpe peccati mortali liberandi. Itaque feras int aux. Xpos multi omo expiandi, et peccato mortali ... inviolabilis innocentia eius Dei, et eius legis.

Rogabis: ... post mortem ... recordat.

Alleg. Anno ... 1. 5. 1. 6. n. 1 0 8, Deus impeditivus in morte ... : sed n ... lu ... ficanus mori ... veniali. ... patri ... n. 23 ... subito ... Dei ... ad mortale ... mori ... int ... in ... imperfecta ... sufficienti, ... mendacii ... aut alii ... grave dicere, a Deo tales ... detineri donec ... in mortale peccato ... pro ... a ... poena ... torquendos et deinde ad ... destinandos ...

... peccatis venialibus ... peccatis ... n. ... lege Dei ... peccati ... lege Dei. ... amore ... ideirco ... insufficienti ... ingenio ... mortale ... legi. ... dictis ... peccatis veniale, ... Ita ... de peccatis ... n. 3. ... veniale ... ... pergi ... esse ...

q. e. c. amititia et charitate Dei, ac proximi sed post ipsum pari illas; qd nullum veniales ē contra legem. Et hanc sententiam communiter sequuntur Theologi eo quod peccatum veniale non ē contra legem sed praeter legem, i. ponit nulla et offensam graves contra charitatem Dei legis.

[illegible] Decano [illegible] omne peccatum veniale [illegible] legi [illegible] quo modo [illegible], sive perfecte sive imperfecte. Sed dicit [illegible] peccatum veniale ē actus moraliter malus [illegible] tamen [illegible] legi [illegible] sunt mala. [illegible] peccatum veniale ē triplex. [illegible] ex genere suo, ut mendacium. [illegible] parvitatem materiae, ut [illegible] furtum. 3º ex defectu perfecte deliberationis ut [illegible] et non plene deliberati motus concupiscentiae [illegible]. [illegible] deliberate [illegible], 1º ex [illegible] legis [illegible] mandamini; [illegible] de [illegible] parvitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu non plene deliberati [illegible] actus seu motus concupiscentiae [illegible] imperfecte [illegible] [illegible] peccatum veniale [illegible] perfecte aut imperfecte.

[illegible] [illegible] q. [illegible] peccata [illegible] legis humanae [illegible] peccatum [illegible] legis Dei [illegible] [illegible] [illegible] humanae [illegible] [illegible] [illegible] peccato [illegible] legis humanae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] L. 3. [illegible]

pro ... veri et subordinate eius: q. ... omnis potestas a Deo ... et qui potestati resistit ordinationi Dei resistit: unde Dei ministri ... debemus in scientia ... ibi probat Apost.

Ad ... dispendio ... inquiris an peccat contra legem humanam ... aliquam legem divinam directe expositam a Deo in decalogo ... ..., ... aut ... legem ... aut indirecte ... Et ... ignorantes quae contra legem humanam ... Decalogi: et transgressio ieiunii in vigilia Domini nativitatis ... non ... transgressio ... quod nec Deus, nec ... formaliter et directe tale ieiunium praecepere ... indirecte quatenus praecipiunt stare iussis praelatorum ... humana lege ordinatum fuit: ... bene ... et reprehendendus.

... peccatum ... transgressio ... idea ... dicimus ... praecepta ... ... divina ... naturali aut positiva ... lege Dei ... lege aeterna ... in Deo ... a nobis ... aliud diverso ... lex divina, nempe ... ad ... Obedientia ... ex solo ... intellectu peccatum ... lege ... Amb.

Cape

Deus [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] n. [illegible] Ratio [illegible]

ad extra [illegible] lege [illegible], [illegible] interna [illegible]

[illegible] et indirecte [illegible] [illegible] (Urgentes: [illegible]

[illegible] peccatis transgressione [illegible]

[illegible] tamen [illegible] nec [illegible] [illegible] transgressione

legis, quae in tali casu [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] nollens [illegible]

[illegible] et [illegible] implicantibus [illegible]

[illegible] [illegible] actus [illegible] legi

[illegible], [illegible] actus malus [illegible] lege [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] casus [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] omnis [illegible]

[illegible] [illegible] alicui [illegible]

[illegible]

aut d. reverentia et autem n̄ exit op. boni, sic de largit. ele

mosine, ieiunio n. lib., et aliis.

Respono, quiq. actus malus ee ꝯ legem prohibentem pec.

Ob. supponimus hoc manet casus aversari in 5 ca. ... illud

directe ... obiectio: ad qua ex dictis duplici ... res.

sive explanando aut ꝙ oe bonum bonis ... legi ... prient ...

fin. n. oe ... sic legi ... aciplent actus ... sive actus ...

... : ... nego ... Disparitas ... q.

de ratione primi optimi q. legislatoris ... leges ... sufficient

... sint simpl. boni, ... quiq. actus mali ...

bonitas ... actus ... debuit prohibere ... n. e ...

culter, quos desint multa bona ... excogitatus ... n.

... , ... bona ... opera ... bi. Retinet ...

oe ... lege prohibere, ...

actus bonos ... bi.

Ob. Ultimo ... de 5 ca ...

... ante ... in ... , ... peccatum n. ...

legis ... n. ee ... lege ... , ... sit ...

... neg. Ret. ... probare, ut eas ...

... ... recolitentia, ...

Disp. 4a

De actibus ... essentialiter ...

... [illegible]

Caput 1 duplici sensu ...

... et ... res ...

Sed [illegible] legg natis cum iudicium practicum [illegible]
[illegible] ac firme discernens [illegible] a lege [illegible]
[illegible]. Duo nunc [illegible] examinanda [illegible]. [illegible]
[illegible] esse [illegible] legg natis [illegible] si [illegible]
[illegible] rationis peccati [illegible] rationis seu legg natis
[illegible] esse [illegible] peccatum, sed [illegible]
[illegible] peccati in [illegible] lege nati [illegible]

[illegible] affirmative [illegible] probo [illegible] quod peccatum est mali
moralis [illegible] esse [illegible] legg natis, seu [illegible]
[illegible] legg natis [illegible] dictamen practicum recte rationis
[illegible] mora[illegible] esse [illegible] recta rationis [illegible]
[illegible] malum morale [illegible] legg natis. [illegible] 2° [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] esse
[illegible] quod [illegible] peccatum [illegible] legg natis. [illegible]
[illegible] philosophus [illegible]
[illegible] inordinatio [illegible]
[illegible] Theologos [illegible]
[illegible] legg aeterna [illegible] explicat [illegible]
[illegible] lex natis, [illegible] legg [illegible]
[illegible] philosophus [illegible] Theologicum [illegible] legg natis.
[illegible] inclinat[illegible] peccata,
[illegible] et luxuria; [illegible] lege [illegible]
[illegible] lege natis [illegible] peccati in universum [illegible]
legg natis. [illegible] geminalis inclinatio in hoie: una natis, quae
[illegible] quatenus ho[illegible] [illegible] sensitiva, quae convenit illi quatenus
[illegible] inclinatio [illegible] sive [illegible] sive luxuria [illegible]
[illegible] sensibile, [illegible]
[illegible], ut saepe accidit [illegible] atque luxuria. Et haec 2a in-
clinatio, [illegible] recta rationis ut dixi [illegible] matrimonio,
[illegible] mala, [illegible] exorbitanses

[illegible] honestas ex lege naturali.

Obij. 2: quædam peccata [illegible] contra virtutem [illegible] sunt [illegible] et etiam [illegible]; ergo [illegible] contra rationem seu legem naturæ quia virtutibus [illegible] opponuntur [illegible] rationi [illegible] de essentia peccati ut [illegible] opponi rationi seu legi naturali. Resp. virtutes [illegible] dici [illegible] rationi [illegible]: 1°, quia [illegible] debitum rationi, [illegible] non debent [illegible]; 2°, quia [illegible] non valent [illegible]. Dicuntur etiam esse [illegible] rationi [illegible] non [illegible] virtutes naturales quæ pertinent ad [illegible] quæ efficient [illegible] ut possit perfectius [illegible] exercere operationes [illegible] dictamen rectæ rationis. [illegible] peccatorum quæ sunt contra virtutes [illegible] contra rationem [illegible] dictamen rectæ rationis, [illegible] quæ [illegible] illuminatæ lumine [illegible]. Resp. [illegible] cap. 2. ubi legem naturæ explicavimus.

Obij. 3: quædam peccata [illegible] peccatum [illegible] dicuntur esse contra naturam, ut coitus [illegible] sive cum famina [illegible] naturæ, sive cum bestia; [illegible] peccata [illegible] contra naturam [illegible] essentia peccati in eo [illegible] legem naturæ seu contra rationem. Resp. [illegible] intelligi posse peccatum esse contra naturam: 1°, quia [illegible] dictamen rectæ [illegible] 2°, quia [illegible] contra dictamen rectæ rationis [illegible] naturalis [illegible] naturalis servat in genere. Priori sic dicimus de [illegible] peccato esse oppositione rationi [illegible] Sodomiæ et bestialitatis [illegible] peccatis. Posteriori vero sic specialiter dicuntur [illegible] contra naturam, et [illegible] oppositio [illegible] eorum [illegible] peccatis, seu peccato in universum.

Caput 2um

[illegible] [illegible] examinatur.

2. [illegible] examen [illegible] an oppositio peccati [illegible] seu legis naturæ, non solum sit essentialis peccato in eo, ut [illegible] solum [illegible] [illegible] ut [illegible] lege [illegible] repetatur essentia peccati [illegible]

[illegible] posit c lege nat[ura]li. Et q[uo]d inde vi[...] e, opposit[io] h[ui]c cati c lege Dei n[on] est Valo[...]

opposit[io] c lege nat[ura]li adhuc salvaret[ur] ess[entia] peccati in sola opposit[ione] c lege Dei.

[illegible] q[uia] actus n[on] est [...]recta r[ati]o[n]e n[on] est actus malus [...], n[on] est pec-

catu[m] [...] nec Theologicu[m], [...] ess[entia] peccati n[on] salvat[ur] in sola opposit[ione] c[um]

lege Dei [illegible] bono [...] lege Dei n[on] salvat[ur] [...] peccati

in sola opp[ositi]o[n]e c[um] lege nat[ura]li. Poss[umus] supponi [...] [illegible]

[...] ex[...] in [...] actu opposit[us] [...] recta [illegible]

[...] opposit[io] [...] leg[i] Dei. [...] mo[do] [...] et [...] [illegible]

[...] opposit[io] [...] leg[i] Dei, [...] sit [...], [...]

[...] n[on] [...] leg[i] Dei. Et [...] a [...] q., an sit

[...] ignorantia invincibilis Dei et eius legis [...] [illegible]

[...] lege [...] nat[ura]lis sit [...] [illegible]

[...] ignoraret [...] Dei [...] eius legis n[on] [illegible]

[...] mendacium [...] c[um] lege nat[ura]li [illegible]

[...] [illegible]

Dei, [...] reperit[ur] in [...] mendacio [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Dei, [...] [illegible]

[illegible] n[on] [...] [illegible]

[illegible] et [...] n[on] [...] [illegible]

[...] [illegible]

[...] Dei [...] [illegible]

[...] n[on] [...] peccatu[m] Theologicu[m] [illegible]

salvat[ur] in s[ola] opposit[ione] c[um] leg[e] [illegible]

Dei.

[...] peccati [...] salvari in so[la] [illegible]

c[um] r[ati]o[n]e, [...] velut [...] interrogaret [illegible]

[...] libere [...] monstruosu[m] [...] [illegible]

[...] mali moralis [illegible]

[...] et [...] [illegible]

opposit[io] c[um] lege Dei [illegible]

[...]

e lege nat[ura]li. P[robatur] 2° q[ui]a que liber [illegible] [illegible] cognoscit [illegible]
nem [illegible], imputat[ur] ho[min]i [illegible] operari, ut [illegible] cogno-
scit [illegible] cuius [illegible] [illegible], ut supponit[ur] in casu; [ergo] imputabit[ur] illi
[illegible] rect[illegible]; [ergo] [illegible].

O[bjicies] 1°: q[ui]a [illegible] anvicibil[iter] errare separando [illegible]
[illegible] a dictamine recte ro[ni]s, n[on] tam[en] errat iudicando mendacium [illegible]
[illegible] rect[illegible], imò [illegible] erraret in hoc 2° iudicio [illegible] [illegible] ma-
litia imputaret illi [illegible] scientia errones. [illegible] 2°: q[ui]a [illegible] laude-
aut [illegible] [illegible] [illegible] eo q[uod] [illegible] vitaret mendacia, [illegible].
[illegible] 3°: q[ui]a [illegible] in [illegible] Deus mentiri, nihil omnino [illegible]
[illegible] n[on] [illegible] alia [illegible] nisi q[uod] mendacium [illegible]
ac [illegible] [illegible] Dei; [ergo] [illegible] nullus sit ordo ad leges [illegible]
[illegible], sed tamen [illegible] dictamen ro[ni]s [illegible] [illegible] moral[illegible]
seu peccatum [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et de quo [illegible], an [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] rect[illegible], et nulla lege [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]? [illegible] affirmative [illegible]. [illegible] immediate [illegible]
[illegible] cognoscentis leges Dei de n[on] mentiendo, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ro[ni]s, n[on] intelligendo [illegible] [illegible] leges
[illegible] n[on] [illegible] omnino ibi [illegible] intellig[illegible] virtualitat[illegible] [illegible]
veluti intellecta [illegible], intellig[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] - [illegible] ex dictamine [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] leges Dei de qua [illegible] imè loquebamur, [illegible]
n. [illegible] [illegible] leges Dei de n[on] mentiendo [illegible]
[illegible] ro[ni]s mentiendo [illegible] [illegible] [illegible], que
n[on] coniunge[bat] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Dei leges, a qua [illegible]

[illegible]

autorizados por ante nos [illegible].

Passero

Disputatio 5a.

Quodnam sit formale constitutivum peccati.

Cap. 1um. Sententias referat ad eligendam quod rationem in nulla [illegible] mittit.

Peccatum ex D. Angelico hic art. 6. est
quoddam compositum ex materiali et formali. Materiale in peccato est ipsa
substantia actus humani, sive ipsa tendentia in obiectum, aut
ipsa omissio libera actus debiti, et explicatur quasi aversio
tale materiale ex Augustiniana definitione verbum, factum vel
dictum vel concupitum contra legem aeternam, ubi illa dictio
est, prout indicatur allata est Suarez disp. 1. cap. 14.
Formale vero in peccato est deordinatio, atque malitia, consistens
quod [illegible] eiusdem [illegible] contra aeternam legem, et sanc-
[illegible] gravis, levis, ac difficilis insurgit
controversia. Contra hanc deordinationem, atque malitiam quae est
id formale peccati, et actus mali consistat in aliquo relativo
quale v.g. relatio dissonantiae, aut disconvenientia ad
legem, aut rectam rationem, vel etiam ad ipsam naturam rationalem, quae
oportet. An vero consistat in aliquo absoluto

cond. conveniat alteri in se ipso, et careat separationis
ab alio, aut relationis ad aliud. Plurimum opposito quod
consistat in aliquo absoluto nova distantia emergit [illegible]
in aliquo absoluto posito, qualis est [illegible] debita [illegible]
mentiendi, prout sit deliberata [illegible] hac certa [illegible]
circumstantiarum. Ad hoc non solum in aliquo absoluto quam
etiam in hoc, quod actus careat debita perfectione et inveniat
cum omnibus circumstantiis, etc. fiat ex parte ea, quod non debet,
ubi non debet, quomodo non debet, illo tempore, loco, et
modo, quo non debet.

Secunda sententia docet, malitiam sive formale peccati
consistere in disconvenientia, seu disconformitate legis et rationis, quod
disconformitas in eo sita est, quod lex praecipiat opus fieri, et tamen
non fiat, vel praecipiat non fieri, et adhuc fiat. Docet hanc
opinionem Patronos nominatimque, nempe S. Augustinus S.
Thoma, et S. Dionysius infra citandos et fuse [illegible]
P. Vasq. P. Molina, quos referunt D. Salas Dict. tr. 13.
q. 2. [illegible] 3. n. 11. et [illegible] Arbaldig [illegible] d. 9. n. 2. [illegible]
ca Seg. P. Conin. lib. 1. de bonit. et malitia huma-
norum actuum, disp. 2. dub. 1. [illegible] pax
[illegible] tr. de peccatis, d. 1. dist. 5, et sane [illegible]
auctores in eo conveniunt, quod formale peccati consistat in
disformitate a regula rationis. At non [illegible] consistat
sit relatio rationis vel realis, cum in eo [illegible] diu
non levem inter ipsos dissidium est.

Tertia opinio propugnat,

malitia

malitia moralis, sive formale peccati, non consistere in aliquo relativo, sed in quodam positivo, et absoluto, nempe in ipsa similitudine reali, sive tendentia vitali, actus ad obiectum, quae nihil aliud est in genere entis, quam ipsa entitas ipsius actus, ex se iam amet obiectum, illudque sibi ins... flexarum... affectivae apprehensionis et actualis in- clinationis in obiectum suum, nempe in sublationem rei alienae. Sane via incedunt Caietanus, Medina, Vittoria, Maior, Altissiodorensis, quos referunt Pater Granado, controversia 6. de peccatis, tractatu 1. disputatione 1. sectione 1. n. 4. et Pater Salas, atque Pater Vallesius, et alii.

Quarta tenet malum peccati formale situm esse in privatione quadam, praeter actum negativo, ut ipsa privatio rectitudinis debitae, seu debitae bonitatis. Ita docent Pater Granado, n. 3. Pater Vallesius d. 20, an. 6. et tota d. 22, ipse Pater Salas n. 19, qui a se afferunt numerosissimum auctorum agmen, ex Patribus n. adducunt Origenem, Ambrosium, Nissenum, Damascenum, Bernardum, Anselmum et alios, ex scholasticis vero, ac theologicis, citant Alexandrum, Magistrum, Bonaventuram, Durandum, Cartusianum, Pater Salmeronem, Pater Vala, Pater Belarminum, et ideo ait Pater Salas super 70 auctores in stabilimentum suae opinionis adduci, at vero, eos eorumque nimis tumultuarie citatos, ego potiori iure allegandos

dedi

dedi.

4.a Ad defendi, peccatum facti sive ac in aliquo opere, et in aliquo negotio simul, id est in quo convenit aliquis proxime fuerat neque hominis, et in ipsa negatione obiecti, seu privatione ipsius debite rei sive hominis. Addixi tibi hoc opinio Ferrariensis, Basilii Soto, quemadmodum scribunt P. Granado n. 9. et P. Vitalis d. 10. n. 1. et aliis quibusque variis sententiis, quas non probabiliori semita ducatur iam diu ancipiti consilii lance mecum ipse perpendi. ac tandem conexi urgentioribus ab auctoritate, et ratione fundamentis pro opposito fulciri, et ab ingeniosioribus huius temporis Magistris edoceri, ut facilius vero ipsius intelligentiam comparandum verbis firmandum assertionem, in illa pro notanda duo.

1.m Suppono, peccatum aliud esse commissionis omissionis aliud, illud scilicet quo operamur contra praeceptum negativum, istud quo praetermittimus affirmativum praeceptum. Et ut melius explicem, dico, quod non operamur contra praeceptum affirmativum operandi inter exempla cognoscitur, si esse obligatus ad non occidendum innocentem, vis occidere, aut revera occidis, peccasti contra praeceptum negativum, et facis commissionis peccatum, quia praeceptum erat non occidendi, et occidisti. Itaque peccatum commissionis fit in re opposita illi, quae praecipitur. Ut si indicatur hodierna die obligari ad ieiunandum, et tu vis ieiunare, ac reipsa

non

n ieiunat, admittit omissionem peccatum, et praeceptum affirmativum violat, quia praeceptum erat ieiunandi, et non ieiunat. Aliud est dari in peccato omissionis, sequentiam seu defectum illius, quam praeceptum iniungit. Nec vero repugnat dari peccatum istud omissionis, quod nullus detur actus positivus in voluntate inferius dicemus.

Respondeo aliud esse peccatum obiective et aliud esse peccatum formale; illud est obiectum, circa quod transit actus voluntatis, sicut si peiereret, iuret, flexus [?], sicut ... dari actus in voluntate, sicut peccatum obiectivum. Peccatum vero formale est actus ipse voluntatis, quo peierare vult, sicut affectio, in peccato omissionis, sive non elargitio eleemosynae. Sic est nunc, quando iudicas te obligari ad eam elargiendam, erit peccatum obiectivum: at omissio voluntatis, qua eleemosynam impertiret, seu actus positivus voluntatis non impertiret omissionis, erit omissionis formale peccatum. Ubi duo notanda, primum non esse idem: formale peccati, ac formale peccatum, illud non ... dicitur forma extrinseca, istud vero afficit totum extrinsecum ex materia et forma constitutum, scilicet exercitii actus, et inordinatio. 2um nota: obiectum non esse ipsum peccatum obiectivum, quod habet quod inde ipsum sit malum morale et imputabile: exemplum pone, quod quis illud faciat sub eo praecepto de faciendo, vel quod non faciat sub eo praecepto faciendi, quibus etiam absentibus in utroque utrique obiectum habeat malitiam fundatam quam ex praecepto fundare potest iudicium liberum ex quo consistat malitia moralis

[catchword:] ...

fialis. Et supponi in quolibet peccato fiali, sive
omissionis, sive commissionis dari difformitatem, disconvenien-
tiam cum rationis iudicio, seu lege nali, et consequenter
cum lege aeterna Dei; nimirum in sciente lege nalis
esse vicaria aeternae: Unde quod diximus de difformitate
cum lege nali dictum esto de difformitate cum lege Dei, quod semel
adnotatum volo, ne opus sit millies idem repetere.
ostendo iam id, quod supposui, scilicet in quolibet peccato
fiali dari difformitatem cum iudicio rationis, atque ita concurro.
in peccato commissionis iudicium dictat non esse eligendam voluntatem men-
tiendi verbi gratia. et adhuc eo voluntas mentiendi dicitur
quia aliud proponit iudicium, et eo aliud libera volun-
tas [illegible] dat difformitatem, seu difformia, quae datur cum rationis
iudicio. Probatur: non eo ipso datur difformia, sive difformitas
quae dat voluntati oppositum [illegible].
Sed [illegible] illud iudicium: mendacium
nullo modo est eligendum ab homine, qui vellet honeste
vivere, est regula in genere morum, et praescribit
hoc esse illicitum, et laudabiliter agere, quod sequeretur [illegible],
quam regulam praescribit non mentiendo. hinc dicitur
[illegible] Sed oppositio [illegible] difformitatem cum
cum rationis iudicio [illegible] in omni peccato commissionis datur
difformitas seu difformitas cum rationis iudicio. [illegible]
quod actus [illegible] dat difformitatem et difformitatem [illegible],
dicitur

q̃ dicat, hoc tale est v.g. Petrus curaret, si inxetale
n̄e; q̃ S. Petrus n̄ curavit, et tn̄ male de fo̅ ber dissonus
est, disfuitatis ī regulis logicę; q̃ n̄ dictar. q̃ ē
dictā. v.g. quilibet debere leges logicę illis
q̃ scribunt, q̃ sibi in mora log, id debet dissonū
ī regula seu iudicio rotę, q̃ fiat, ī deberet n̄ fieri
et q̃d n̄ fiat, q̃d deberet fieri: unde illa p̄ peccato
in pecco omissionis, dari dissonū ī xoe, q̃ sū deōn
mitens liberē auditionis sacri sed sū oppositis
illi, q̃ scribit iudicium seu regula rotę nempe
die Petro audiri debet sacrum. re lingua fere in
quolibet pecco fiali dari dissonū, seu disfuitū
ī rotę iudicio.

Sed opportet maxē notare circa illius
iuditij rotę de obligat. audiendi sacrum, in ex̄o v.g.
existens, duas disfuitates distingui videlicet,
et reperiri posse; una, qua Paulus alt iudicans
diceret dedicere Petro contingere, pot
ut Petrus iudicat, dari obligatus audiendi sacrum
erica die festo S. Sylvestri, Paulus vō iudicat
n̄ dari eiusmi obligatus, et si dicerent in iudi-
cando conformes, si utraque iudicaret eg. de obligus
instare. n̄ secus dicent, in vias dissonantes, sive
dū convenientes, au dissonantes in iudicando q̃
Petrus bene fe ... aliquod affirmare ē oppositū

enuntiat

enuntiat Paulus. Altera difficultas est de actibus iu-
dicij existentis in Petro, videlicet possumus nimirum
quia voluntas Petri dicatur difformari iudicio ipsius
Petri; et [illegible] haec difformitas non in eo consistit
quod nunc iudicium feratur in hanc partem, et postea
iudicium in oppositum, sed in eo quod nunc feratur
iudicium in hanc partem, et quod nunc etiam feratur
voluntas in oppositum, id est existit in homine
id est [illegible] et nunc amet, quod iudicabat non amandum,
aut non amet quod iudicabat debere amari.
Itaque 1a difficultas duos homines petit, quorum alter
sit iudex, et alter per iudicium feratur in partem
oppositam. 2a vero est, quomodo reducantur ad
duos homines, reperiuntur in eodem homine volunta-
rie amplectentem partem oppositam illi, quam iudicium
ostenderit esse obligatoriam amplectendam.
Dices quomodo [illegible]

Dices quomodo [illegible]

Dices: quoties est in homine facultas peccandi datur venia peccati; ... sitas sive ad ... contra rectum rationis iudicio. An vero ... ignorans ... non peccat, vel non venit. ... quaestio ... peccat ... actus liberi voluntatis ... quo ... tamen nos ... ipsius appetitu allicit, et iudicium ... de in honesto et ... illius; ideo ... criminali, reluctante ... venias. ... quaestio ... peccatum ... ... consistit ... in ... ; et in ... ... Petro ... , et ... ... in hoc peccante dari duo iudicia, ex uno apparet ... tamen ... ex alio tamen ... , et inhonestum. ... repugnare ... voluntatis operatio ad iudicium primum, quo apparet ... delectabile ... ... dici ... ad 2um iudicium ... sane ... ... liberi ... iudicium, et ... oppositum ... ... voluntatis ... veniens ... iudicio, ... suggerenti, ... informamur ... iudicio, et Deo iubenti, ... oppositum ... voluntatem ferramur.

Primo suppono ... clarius ... ante oculos esse ... voluntatis ... quo ... amplectitur mendacium, aut mentiri ... , et in ... male, ... ambobus ... in ... ... 1° ... actus ille tendentiae ... et entitatis ... amat, et in ... acheati affect... 2° ... entitatis ... tendentiae ... discordare a lege Dei, ... inter, seu illi ... adversarii, opponi, et ... 3° ... mendacium ... Dei operantis, ... naturae ... , ... ille ... ... a ... Dei ... ... scientiae ... naturae ... legis intimata, ... clarius ... , ... discordare ... scientia intimante legis ... Dei ... mentiendo.

Ex his tribus duo ... , ... male in actu mendacii ... peccati Theologici ... naturae ... ea ... ... in actu ... sit formalis ... et iniuria Dei ... ... ut liquet in mentiente ignorante ... mendacium ... legis Dei, ... et inter ... dacium ... Dei, ... morali ... ... distri

[illegible] ignorantia [illegible] convenientiae [illegible] suae [illegible] iudicio [illegible] in lege Dei [illegible] intimata, imo existat verae re vera [illegible] lege illa Dei mendacium exhibens, imo non existat intrae, sed tantum existere [illegible] existat [illegible] tantum in mente. Dicendum [illegible] ultimam malitiam moralem [illegible] peccati [illegible] esse in tali difformitate [illegible] iudicio [illegible], ac [illegible] in lege Dei [illegible] [illegible] iudicium. Itaque [illegible] relatum [illegible] [illegible].

Caput 2um.

Grave peccati consistit in difformitate actus cum iudicio [illegible], ac [illegible] non [illegible] cum lege intimata per actum [illegible].

Dico 1o ex illa decantatissima definitione S. Augustini: peccatum est factum vel dictum, vel concupitum contra legem [illegible]; [illegible] illa verba [illegible], factum, dictum, concupitum, significant actum ipsum peccati. Illa vero, contra legem [illegible], significant malitiam peccati: sed esse contra legem nihil aliud est quam repugnare aeternae legi atque [illegible] [illegible] [illegible] in tali repugnantia [illegible] ignorantiae et difformitatis consistit talis malitia peccati. Dico 1o [illegible] S. Thom. Sic [illegible] 71 [illegible] 6. [illegible]: [illegible] Aug. [illegible] [illegible] verum significavit materiam peccati, [illegible] contra legem [illegible] [illegible] [illegible] peccati; [illegible] Aug. et Thom. sentiunt [illegible] peccati et difformitatem seu repugnantiam illius cum lege. Dico 2o: [illegible] difformitas actus cum lege requirit [illegible] [illegible] cum lege existente reipsa, seu opposita lege, illa [illegible] [illegible] ignorans, peccaret [illegible], [illegible] requirit admitti a [illegible] [illegible]; [illegible] sic debet intelligi illa definitio ut peccatum sit contra legem iudicatam, [illegible], [illegible] iudicio [illegible] [illegible] legis; sed non est aliud [illegible] nisi [illegible] peccare [illegible] illi iudicio legis [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] iudicium, [illegible] [illegible] lege

cum lege

altera id -

Pr. 2a: q. in eo sistit ratio peccati, in quo sistit malitia moralis formalis: ita sic sistit in difformitate c. rone; q. et illud . Condenet. Min. prob. [illegible] videt stare, stabit [illegible]: q. peccatum erat malum morale, et ideo ratio, et est juxta S. Thom. [illegible] 6. [illegible] sic sanae, peccatum nil aliud est q. actus humanus malus. [illegible] 21. a. 4. [illegible] [illegible] loquendo, unde seq. a actus humanus ser. [illegible] de malis, ratio peccati; q. et ideo [illegible] actus malus moralis, [illegible] quam exit ro ultima [illegible] exit ro ultima alterius; q. in eo sistit ratio peccati, in quo sistit malitia moralis formalis. Quando autem [illegible] [illegible] ratio in respiciendo difformitatem, aut difformitatem c. judicio rois [illegible] [illegible] altera [illegible] juxta legis debere amplecti, [illegible] minor [illegible] in loquendo, c. roe, [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] Sic fundamus.

Pr.: P. in eo sistit malitia moralis, quo dato actus e malus moralis, et quo ablato n. e. malus moralis. sed dicta disonantia seu difformitas c. iudicio rois [illegible] seq. a lege, [illegible] actus e. malus moralis, et [illegible] [illegible] n. e. malus moralis; q. [illegible]. Maior, et cons. [illegible] [illegible] [illegible].

2a [illegible] [illegible] ostendo: P. si [illegible] n. faciat [illegible] [illegible] n. peccat; q. ablata disonantia c. iudicio nequit actus esse malus moralis. Probo cons. q. ablata disonantia sive difformitate c. iudicio, ad [illegible] q. non [illegible] [illegible] conscientiam. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] tamen [illegible], [illegible]. Profecto intelligere nequeo, [illegible] [illegible] [illegible] sit verus peccatum sive actus malus moralis, [illegible] faciat [illegible] vera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccare seu agere male, moralis, [illegible] nequit nisi [illegible] [illegible] [illegible] seu difformitas c. iudicio recte rois.

Pro vero illius mei probo demonstro: quod si quis haberet liberam voluntatem occidendi ignorantem, et adhuc liberam retinere volu[illegible] illa, eo ipso semper dignus esset [illegible] iudicio, ut [illegible] oppositum quod haberet ignorans et in bonitate [illegible] posset; praeterea eo quod actus malus moralis, quod dicit illa difficultas seu dictamen iudicium rectae [illegible] quod sufficere posse liberam voluntatem occidendi ignorantem [illegible] ratio quod sit [illegible] sufficiens habere actus malos morales, [illegible] quod posita illa difficultate in illo iudicio ponit actus malos morales, et [illegible] [illegible]. Si destruas, et mixtum [illegible] feceris, et eadem [illegible] actus mali morales, et consequenter peccata e medio tolles. [illegible] quod posita difficultate actus liberi in iudicio rationis de honesto [illegible] ponit actus bonos morales; quod posse posita [illegible] actus liberi in iudicio rationis [illegible] ponente alteram probo [illegible] ponit actus malos morales. [illegible] consequens a oppositorum eadem est ratio.

[illegible] illa eadem ratio illius [illegible] propositio [illegible] quod malitia moralis [illegible] in difficultate iudicio rationis, et consequenter [illegible] peccati sit in eadem difficultate: [illegible] scientia [illegible] et consequenter [illegible] regula [illegible] actus practicus rationis de honesto [illegible] regula [illegible] in ordine ad malitiam et bonitatem, ex difficultate ad illam desumi [illegible] [illegible], et ex difficultate [illegible] bonitas. [illegible] quod actus est rectus [illegible] et est obliquus [illegible] [illegible] est rectus [illegible] bonus, et est [illegible] est malus; quod bonitas [illegible] difficultate [illegible] [illegible]: [illegible] bonus [illegible] regulis a logica [illegible] [illegible] malus [illegible] sive directio, et [illegible] sive indirectio [illegible], [illegible] difficultate [illegible] logicalitas ideo esse definitionem; [illegible] malitia [illegible] actus [illegible] in [illegible] difficultate [illegible] regulis, legis, ac praeceptis [illegible] [illegible], [illegible] vivendi.

[illegible]: quod [illegible] in actu [illegible]

in relat.e ad suum obiectum prout in re alis se habet, q cognoscat ...
dici solet difformitas actus, i. obiecti, ut e in se; sed et malitia moralis ut ...
consistet in relatione ad obiectum, prout subsistat legi, id est libenti, et vere
se habet et prescai contra legem. Dices 4°: at hac ratione tunc non re est conformi-
tas aut disconvenientia cum lege, bonis, et ad non realis, ... inexplica-
bilia ..., quae in aliis sententiis difficile explicant. Exemplifica,
quomodo peccans l. actus vitii opponat c. actui virtutis. quomodo
peccata desumant speciem ex obiecto. quomodo peccata ... excessus ... [illegible]
peccatis ... Et alia, quae suis in locis, sermones in theenno
Dico 3° eadem ratione ce: quod ratio peccati, sive malitia, ... peccati
debet esse summum malum in ... sive maxime ... in moris, et in existimat
prudentum ... [illegible] iudicantium. Sed summum malum in moris
est illa difformitas et repugnantia cum iudicio rationis; ... illa difformitas ac repugnantia
ratio peccati, sive malitia ... ipsius ... aut ... negaverit,
in luce meridiana ... Maior suadetur, quia maius malum in moribus
... c. iudicio rationis sive c. dictamine practico conscientiae et ... lege. ... in iudicium rationis sive dictamen practicum conscientiae intimatum,
... aut ... privativa, aut negativa. Cum deterius est in morali
prudentum existimatione velle malum, quam non velle bonum; ... consequens est, ...
... [illegible] ... velut
in damnum ... Dei; ... vero ... dicit ... actus charitatis ... dicit
... charitatis omissio; sed ... difformitas, et ... c. dictamine
conscientiae practico de ... obiecti ... aut ... et eadem
difformitas est ... c. ... tale iudicium rationis sive dictamen practicum
intimatum; ... difformitas ... maius malum in moris ... ratio
peccati, sive malitia moralis formalis ...
Dico 4° ... quod in uno actu sint diversae malitiae
morales; ... est inter venialem ... ex quo ... unas
malitia

malitia, et illa desumat ex alio. Exemplo rem elucido. Denique a [illegible] jecti voluntas furandi, dum judicat praeceptum esse iustitiae cuique ius suum unicuique servare non retinendo nec auferendo aliena, dumque [illegible] furandi sciens fuisse esse contra iustitiam, dat unam malitiam iniustitiae in illa voluntate. Et habet etiam malitiam non habet illa voluntas [illegible] sacrilegii, quae est in sibi evidens. Id tamen adveniat de novo cum res furto auferenda sit sacra, et quod contra religionem sit [illegible] furari; quia voluntas illa habet aliam malitiam sacrilegii, quae haberi nequit nisi ex diversis et distinctis iudiciis. Quod necesse est intervenire et aliquid diversa [illegible] (si unum complexum aequivalens duobus, [illegible] obiecta, quorum singula [illegible] iudicium deferent) ad hoc ut dent diversas malitias. [illegible] voluntas quatenus [illegible] iudicio de obiecto furto, ratione iustitiae [illegible] habet unam malitiam iniustitiae, et eadem voluntas quatenus [illegible] alteri iudicio [illegible] ex [illegible] ratione alterius [illegible], deberet [illegible] contra religionem, habet 2am sacrilegii malitiam. Si [illegible] malitiae multiplicitas requirit iudiciorum multiplicitatem, signum est quod [illegible] iudicium [illegible] esse [illegible] tales malitiarum.

Dices 5: quod omissiones et commissiones conveniunt in ratione formali peccati; [illegible] aliud [illegible] conveniunt nisi [illegible] iudicium [illegible] iudicio [illegible] peccati. Addo [illegible] quod dicimus Deus peccavit, explicamus peccasse [illegible], [illegible] explicamus peccasse [illegible] peccasse omittendo, [illegible] valet dici esse aequivoce, illa [illegible] peccavit, quod omissio [illegible] [illegible] communicatio peccati omissionis et commissionis, [illegible] negari nequit [illegible] moralis, id bene annotavit [illegible] [illegible] Summarum [illegible] 20. [illegible] 3. [illegible] 2a n. 18: quia [illegible] moralis [illegible] potest [illegible] esse distinctis iudiciis [illegible] nunc [illegible]: [illegible] peccat omissione nil aliud [illegible] cogitare post [illegible] peccarum [illegible], [illegible] omittit [illegible].

iudicio proponente obligationem faciendi; sed haec est dissonantia, quae datur in nostro iudicio;
quandoque, qui peccat omissione nil aliud ibi cogitari potest in quo peccatum consistat,
et consequenter in quo peccatum omissionis conveniat cum peccato omissionis, nisi dissonantia
in nostro iudicio. Ubi [illegible] videtur: quod qui [illegible] omittat libere sub iudicio pro-
ponente obligationem faciendi et libere se habere voluntate contra clamantis scientiae [illegible]
[illegible] proponit et instat voluntati [illegible] in [illegible]
[illegible], et [illegible] nostri [illegible].

Probatur [illegible] videtur [illegible] Augustini [illegible]
de peccato, ut liquet ex dictis in ipso nascentis [illegible] nomine. [illegible]
illustre S. Aug. testimonium, quo totam doctrinam traditam [illegible]
nos edocet. [illegible] ille [illegible] de genesi ad literam cap. [illegible] n. 3.
ubi definiens peccatum ait: *non est peccatum, nisi pravus liberae voluntatis*
assensus, et inclinatio ad ea, quae iustitia vetat, et unde liberum est abstinere.
[illegible] si diceret: peccatum est assensus liberae voluntatis, [illegible] (et ibi dissonantia)
[illegible] iustitia vetat, [illegible] ibi, quod proponit ut iustitia vetitum, quod est idem ac
dicere est assensus liberae [illegible] nostri dictamini. [illegible] sed [illegible]
[illegible] S. Dionysii [illegible] [illegible], ac Thom. [illegible];
Angelici [illegible] mens, [illegible] Vasq. [illegible] [illegible] in Sa[illegible]
[illegible]. de activo peccati, ut videre est apud [illegible] Granadum [illegible]
[illegible] n. 6; [illegible] Angelicus [illegible] videtur [illegible] ad
credendum S. Thomam [illegible] ex praeallegatis opinionibus [illegible]
[illegible], ut [illegible] idem Granados, et ipse [illegible] Thosta[illegible].
Ego sane [illegible] inclinare in nostram opinionem, quae [illegible]
[illegible] Salmanticensium [illegible] ordine [illegible]
et assonantiam [illegible]

[illegible] testimonium Angelici [illegible]
[illegible]

omitti, pareat So. 1a 2ae q. 71. a. 6. docet, actus humanos et morales ex eo quod careat debita commensuratione, nimirum iudicio rationis. Et q. 72 a. 1 ad 2um ait: peccatum non est pura privatio, sed est actus debito ordine privatus, nempe ordine ad regulam rationis. At omnia fingunt per [illegible] iustitiam, excedens 1a 2ae q. 18 a. [illegible] expresse, ubi ait: In actionibus bonum et malum dicitur per comparationem ad rationem: quia ut Dionysius dicit 4 cap. de divinis nominibus, bonum hominis est esse secundum rationem: malum autem quod est praeter rationem: unicuique enim rei est bonum, quod convenit ei secundum suam formam et malum quod est ei praeter ordinem suae formae. Patet ergo quod differentia boni, et mali circa obiectum considerata [illegible], id est, sive quod obiectum est ei conveniens, vel non conveniens. Dicuntur autem aliqui actus humani, vel morales, secundum quod sunt a ratione.

Praeclarum et elaboratum testimonium [illegible] rationis [illegible] nimirum vel ambitiosa [illegible] a [illegible] non mendacium [illegible] [illegible] Dionysius Areopagita [illegible]. [illegible] hom. et aliis ecclesiae [illegible] videntur asserere [illegible] consistere in positivo actu, loquuntur saltem de malo peccati: et quod indicant consistere in negativo, vel privativo, [illegible] de [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] probant [illegible], saltem in peccatis omissionis, dici [illegible] aliquo modo, negatio aut privatio [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible].

Ad [illegible] casus, [illegible] in [illegible] dissonantiis, [illegible], in quo [illegible] peccati sibi est toto animi nisu [illegible], [illegible] oporteret [illegible] aliquo peccare, [illegible] indicium, [illegible] iudicet [illegible] [illegible] [illegible] sententiam in [illegible]. Clarius [illegible] fingamus [illegible] [illegible] casu, [illegible]

q^d dubius, an d^{os} contrahens licite ita contrahit nec ne? Subiectum dubio
pot. adhuc sic esse voluntas contrahendi, quia conscientia in dubium
deponat. Sed voluntas illa erit mala moralis sive peccatum,
ut probat eius calculus, n. q^d dissonantia habeat iudicio rationis de
bonitate ponente illius contractus tanquam illicitum; secus non d[...] dictamini con-
scientiae sed certo ... de bonitudine contractus. Debemus
assignare iudicium aliud non cuius voluntas illa ineundi contractum
contrahat vere dissonantiam. Ad hoc ... iudicium, quo tanquam illi-
cita proponit voluntas contrahendi sub dubio de contractus honesti-
tudine, aut iniustitia. Unde voluntas erit mala moralis
propter dissitum cum illo iudicio, sive non ... cum ... quod proponit
talis, licet certo ... dubius.

Caput 3^{tium}.

Secunda sententia ex ... impugnatur.

necnon et ... voluntaria.

Ultimo illa 1^{ae} ac 2^{ae} ... q^d ea opinio ... eligenda est,
quia, ex doctrina ... a missa ... elicita, ... ,
lites ... ; solum ... iudicio rationis ... nullo ... ,
tam in ... , ... in peccatis ... , ... videbimus ...
... sufficienter explicat materiam moralem
... peccati, ut patebit ex obiectionum solutione. et ... nec ... moralis, nec ... peccati explicant sufficienter in aliis ... ,
ut liquido mox apparebit ... ad ... causam ... accingor.

3º Illa sententia ceteris merito praeferenda est

2da itaque sententia, quae formale peccati constituit in aliquo [illegible] absoluto, variis modis ab eius patronis explicatur, hac defendi, ex iusta eos de[illegible] ciendi impugnanda. Et iam pro his asserentes malitiam de intrinseca actus, seu ipsius entitatis [illegible], innituntur prio affirmati libertatem intrinsecam de actu voluntatis, quo destructo tota [illegible] operis machina ruit; nec aliud est fortius medium ad illos evertendos. Ceterum libertatem non esse intrinsecam, sed extrinsecam actui voluntatis in methodo [illegible] docui, nec tamen ideo denuo [illegible] immorandum supposito [illegible] meos auditores eam impugnationem didicisse. — Sed cum [illegible] aliis asserentibus malitiam peccati esse entitatem intrinsecam actus connotantem aliquid extrinsecum, vel libertatem aut privationem rectitudinis, et ei legis [illegible], quae [illegible] est quid prohibita, aut ea, quae extrinsece ut [illegible] requiruntur, ut actus sit malus [illegible] tendere; satis [illegible] saepe in modo operandi [illegible] seriem, praesertim in Logica [illegible] 3. [illegible] 2. [illegible] ubi toto impetu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abysso [illegible], quae [illegible] etiam devovi.

Venio ad Caietanum, Medinam, et alios, maximo [illegible] affirmantibus malitiam existere in habitudine reali sive [illegible] ipsius actus ad obiectum. Contra quos [illegible] ita ago. [illegible] [illegible] [illegible] tendentia actus ad obiectum, actus non est malus moraliter, ergo malitia moralis non formaliter consistit in illa tendentia seu habitudine. [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible], quod non [illegible] invincibiliter non esse [illegible], quia [illegible] [illegible], [illegible] tamen tendentia [illegible] [illegible], quia actus sit malus moraliter. [illegible] formaliter [illegible] [illegible] [illegible] ex illa tendentia actus ad obiectum seu [illegible] [illegible] colligas: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccat: ergo non [illegible] consistit malitia moralis in illa tendentia seu habitudine. [illegible] in omissione, quae [illegible] peccatum, nec [illegible] [illegible]

omissio

[illegible] issio et peccatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quam [illegible] [illegible] non est obligatum efficere [illegible] — nunc actus, neque omissio
non est malum morale, quia omissio non opponitur [illegible] morali, et est omissio [illegible]; neque tendentia in bonum aut malitia moralis, [illegible]
tendentia est, [illegible] in ordine ad bonum.

Resp. 1°, requiri [illegible] tendentiae [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] realem quae privatio recti indispensabiliter [illegible] [illegible] [illegible] jungere [illegible]
[illegible], sed inde sic arguo. Quae tendentia realis habitualis [illegible]
aliud praeterea [illegible] a tendentia seu similitudine; [illegible] malitiam
[illegible] in illa tendentia. Prob. quia afferri non potest ratio, quae non [illegible]
[illegible] ex tendentia, seu similitudine. Videmus actus malos morales tendentes ad obiectum in honestum, quia efficiuntur a manente conscientia: etiam videmus
ad idem obiectum, quae non sunt malus moralis, quoniam efficiuntur non reclamante conscientia.
Sane hi actus conveniunt in similitudine seu tendentia ad obiectum, et non conveniunt
in malitia morali, quia ultra similitudinem aliud [illegible] moralis malitia.
Profecto quod illud sit, expresse assignabimus [illegible] [illegible] facile, nimirum, quod actus efficiuntur quando conscientia reclamat. Ergo datur [illegible] actus
mali moralis, et non datur [illegible] actus non mali moralis, qui tamen sit
tendentia ad idem obiectum.

Probatur 2°: quod actus efficitur reclamante conscientia,
dari talem tendentiam A v.g. ad idem obiectum, quae non datur in actu [illegible], qui
efficitur non reclamante conscientia, et contra tendentia B. Unde
si actus [illegible] [illegible] quia efficitur reclamante conscientia, [illegible] [illegible]
manente conscientia; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] aliquid
[illegible] actus, [illegible] [illegible] efficit, et [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], sic [illegible] [illegible] eadem non omissio [illegible] [illegible] reclamante
conscientia, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non reclamante, [illegible] [illegible] malum
moralem

...liter, quo nunquam e reclamante conscientia, in aliquo in aliquam rationem novitatis ex defectu omissionis. Atque malae: quia in 2° instanti quo conscientia rei [illegible], non advenit tunc, quia omissa remota erat; [illegible] ad ne [illegible] eandem [illegible] omissione re, quia [illegible] mala es ipsa dissonantia. Tunc ergo quia voluntas [illegible] invariata, et [illegible] advenit denuo conscientia reclamans. Quae [illegible] sane clare [illegible] ad rationem dissonantiae, et ita ad malitiam moralem. [illegible] dicam non requiri ut actus sit magis moraliter advenire [illegible] tendentias [illegible] sufficere si antiqua perseveret sub conscientia reclamante.

Venio 2° igitur ad Curielem et alios asserentes [illegible] actus esse malum positive [illegible] actus specie in nostro. [illegible] quod in voluntate [illegible] v.g. ordine praeferendi [illegible] et quo ordine e [illegible] praeferenti et sic ordo nunquam distinguitur [illegible] voluntatis: et volunt omnia alia [illegible] realiter, [illegible] sit aversio ad obiectum [illegible] dissonum et etiam legi [illegible] ordine, quod includit privatio aliquam, id quatenus actus importat tales tendentias, et aversionem ad obiectum [illegible], inquit Curiel, et [illegible] [illegible] etiam [illegible] privat e [illegible] [illegible] peccatum, [illegible] actus [illegible] de peccatis e ordo ille, quo ad privat supponit. Dico quod ille [illegible] addit quod relatio [illegible] addita, [illegible] [illegible] actus voluntatis [illegible] [illegible], [illegible], aut [illegible], como quae aliqui dicunt [illegible] inter duas qualitates et inaequalitas inter duas quantitates [illegible] additur. [illegible] ille [illegible] [illegible] malitia [illegible] Curiel e aliqui accidens [illegible] qualitas denominans actum malum, et necessario [illegible] ad fundamentum relatum.

[illegible] asserat Curiel, impugnando

[illegible]

vix c'expediendy 2am explendi 3uy; hem ex rõibg ggrelat; additag late impugnat ... lib. 2. th. 2. d. 2. - Si 2a ... : 1o ... q mu ... adi ... Caviety e que itõ, erim sendentia in obiy; q' achy ipse volunt; ... q' achy volunt; ... in quadit. ... d' achy volunt ...
... prig na' q intelligat im' ille ... e' sendentia ... bei
les rõi disponty; ... ante illy mu ... id ... 2 ...
malus; neq ... aut circunstantia aliqua deficit achi;
v. ... malg ... ante illigni ... venty, 1o q mu ... achi
... et ... n' ... adi ... aut circunstantia ...
que suppmmi. 2o, q ante mu supponit ... representary malitia
obiecti, et ... obi ... legi, supponere
... liberty q ... in efficientia achis
voluntij, q ... liber, ... q
volino ... im ... quatenz
imperat ab ... liber ... volunt illy ... q ante
illy mu ... q mu ille impat ... ad
malitia ... achi ...

Obj. 1o ac declarat ... Deus ... posse ... velle ... hoc achi voluntij ... Deo impedire ... mi ...
fieri ... repugnaret, ... si taly ... deus ad illy ...
...recurrg, ... adesse ... liberi exhibet a
Deo, ideo ... exhibere ... exhibeat. Nunc ...
casu, ... nente volunt ... manere ... rõi disponeg
deglo. Deus displiceret, et ... in hoc, si hic ...
in

Actu damnaret; q̃ mu̾s q̃fingit sec pdicendus, ĩa n̄ ...
det aliberat insua p̄duct, t. p̄duct, req. q̃ id d. ... illa
supponit fral e malus moralis, Deo- displiceus; ...
d'imsecerat ac pena; q̃ mus ĩ additus. omo inpstiniusque reduci-
gans e ad stinueriq malitiq moral; ... Dr 2° et ellucidas
amplius vo facta: q̃ voluntas ... sufficienter intel-
ligit ee peccatus, eo precise q̃ intelligat ... libere recla-
mante scientia; id forte hoc pot intelligi, imo intelligit in
p̄denti, quin adhuc intelligat mus ille ... additus. q̃ essa peccati
intelligi pot clare et expresse n̄ intellecto illo ... additio;
q̃ sic explat actu peccati.

Dr 3° si malitia esisteret in illo ... additis,
ea rõe istaret peccare ... recipienti libere volunt. piarandi, qua
stat mus illus additi; id n̄ stat evident mus illus additi, et
stat evident peccare ... recipienti libere volunt. piarandi;
q̃ inepte dr malitia ... consistere in illo maxime dubio
mo additio. Dr 4°: ... pcise ... q̃d hoc recipiat libere
volunt. piarandi reclamante scientia t. forti, id sufficit ad
peccatus fralr, t. n̄ ponit. si l̄, anteq adveniat mus ille
additus, iã supponit stitutus peccatus fralr. si ii̅ asserz fauli
nil novus advenire, unde n̄ adventus invisibilis rei cogar
diare: et scient n̄ peccare ... quamvis n̄ videar q̃ di-
fficile ... mus advenire et additi, atq adeo difficile me,
a ... ostendes hoc peccare, nisi p divinat. Dr

Ultimo q. omissio pura intellig. sufficiens ee peccatum ex eo q. voluntas sub scientia reclamante, neq. reg. mus ad istam omissionem, qui sit dig. peccato omissionis. Alius ostenditur: q. in pura omissione n. dat. mus. Iº q. mus physicus et realis n. afficit aut velle in privat. 2º q. si in pura omissione daret mus, hunc voluntas q. libere sufficiente. Sed supponimus dari puram omissionem et coeunte voluntate nil operari, aut producere; q. n. dat. ullus mus.

Venio 3º et ultimo ad universi, improbando pro dictam 2am sam, quatenus docet reg. fratrem peccati consistere in sola subsistentia physica ipsius actus 1. Summum hinc sola entit. actus ex modo addito. Sic argue. q. satis ad reg. peccati ubi vadit actus deliberatus et liber. Solum, perfectus major entitas actus, aut modus additus verti ... Denotans a dominio et libera pot. et ratione mus compl... ad reg. peccati, req. dissonantia, qua post sualem actus dicit extra alia denotat. sufficit in lege. Ut peccans hinc frater in nudo sualem actus, aut etiam illo modo circumamictus. Sed in entit. actus prout est n. solum deliberata et libera, sed etiam scientia dissona. Atq. hic mo. certime est id, quod docet Greg. in 2º d. 24. q. 1. a. 1. et ad 3. et a. 2. Conradus l. 4. et Abbas l'Abeilly Sic d. 20. nº 3. Sit q. peccatum sit quid complexe solum enunciabile, verum n. consistit in aliqua entit. simplici, sed includit connexionem cum complexa denotatione extrinseca, nempe inesse repugnantia ... et a libera pot. et inesse ... cum dictis.

Actus 3 de Cano sa, sive ponit malitiam peccati in sola entit. actus ut est deliberata et libera ...

Medina circa in nō 2. addit talem [illegible] Gabriele [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] insuper [illegible] [illegible] [illegible] malitiæ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proxime [illegible] [illegible] [illegible] quem Evangelio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]. Et illud [illegible], [illegible] [illegible] a Caietano, [illegible] videtur repugnare dicto Trident. [illegible] 6ᵃ can. 6. ubi anathemate [illegible] [illegible] dixerint, quod [illegible] [illegible] [illegible] opera, [illegible] [illegible] [illegible], sed etiam [illegible] est Deus, sicut opera bona: Sicut malitiæ [illegible] ipsa entitas [illegible] actus mali, sicut bonitas est entitas [illegible] actus boni; [illegible] [illegible], [illegible] causa utrasque, non autem malitia solum causat permissive, et bonitatem [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mo. [illegible] et [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ut videre est apud [illegible] [illegible] d. [illegible] s. 3. nº. 24 et apud [illegible] [illegible] tom. 1. lib. 4. cap. 1. 4. 6.

[illegible] Sane a [illegible] [illegible] [illegible] Caiet. [illegible] malitiam [illegible] peccati in ipsa entit. physica actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moverit, incitari [illegible] inevitabili illo [illegible] [illegible] [illegible] rapiente physica [illegible] [illegible], [illegible] nescio qua via [illegible] valeant [illegible] Deus [illegible] ce vere [illegible] [illegible] [illegible] peccati, et [illegible] ipsius [illegible] videant. Nec satisfacit Medina l. 2. [illegible] a. 6. dicens; malitiam moralem ideo non ce a Deo, quia [illegible] aliquod [illegible]; [illegible] sit [illegible] morale, solum [illegible] [illegible] [illegible] moralis, [illegible] sola voluntas creata;

n

n'auten in ca[usa] mere recta, qualis e[st] Deus. D[ic]o n[on] e[sse] l[ibe]r[e], q[ui]a ex hoc
s'pene seq[uitu]r q[uo]d n[on] e[ss]et bonitas moralis sit tienda ce a Deo,
i eti[am] ista n[on] e[sse]t moralis, et debeat re[per]iri in ea moralis; n'auten
in c[ausa] mere n[atura]li: l[ice]t ca[us]are si bonitas ista ee a Deo n'obstante
q[uo]d sit moralis, a f[orti]ori et[iam] eius malitia, n'obstante si [illegible]
moralis. D[ic]o 2°: q[uo]d l[icet] Medina tendit malitia n'ee effi[ci]entem
a Deo, l[icet] moralis. Si l[ibe]r[e] q[uod] ia dat aliqua entitas physica
ac e[ss]et aliqua crea[tura], que a Deo n[on] fiat nec creavet, q[uo]d a [illegible]
Catholico requir[itu]r [illegible] miti. Si 2[illegible] si l[ibe]r[e] bonitas n'e[ss]et a Deo
moralis.

Caput 4[um]

Imitationes opinionis 3[ae] validiore aggreditur.

3[a] s[ententi]a, que formale peccati constituit in neg[ati]o[n]e seu privat[ione],
impugnat l[ibe]r[e] ex claris[illegible] ... [illegible] de peccato omissionis.
Et si de peccato omissionis s[em]pe eti[am] in partibus agg[ressi]: at illa que
de omissione dixeri[mu]s, facile omissioni adaptabis. Impugnan[tes] q[ui]
illa 3[ae] s[ententi]ae cap. l° allegatae, q[uo]d eo p[re]cise intelligimus [illegible] efficere
peccatum omissionis vg. omissione iniuncta, q[uo]d intelligamus ipsu[m] velle
c[ontr]a iudicium recte rat[ionis] sive scientia rec[te] manentis, sed tn. hoc formaliter
n'affirmemus privat[ion]em rect[itudi]nis, q[ui]a peccatum omissionis n'exist[it] formaliter
in istiusmodi [illegible] c[ontr]a [illegible]. [illegible]
[illegible]

ostendit: quod ibi afferunt pro assertione: 1um quod actus amplectatur omissionem: 2um quod iudicium seu scientia an lex pro illis intimata dicat non esse amplectendam: sed utrumque pro isto est quod nouum: ... relatione non affectionem quod privationis, quia nec privat rectitudinis. Alioquin: quod si ... ponas ea duo tamen sit peccatum omissionis et si ... unum amouebis certum non dabitur omissionis peccatum, quod peccatum omissionis affert ... esse ea duo pro ea.

Dico igitur quod in peccato omissionis si scrupulosius atque minutius rem examinare velimus haec tria afferunt: 1um iudicium de prohibito obiecto, 2um carere actus voluntatis, 3um ... actus voluntatis sub illo iudicio. Nunc rogo: An intelligeret haec tria, ratio deberet sufficere privat rectitudinis. Si neges, quod peccatum omissionis potest intelligi quin intelligatur privatio rectitudinis. Sed contra, quia his tribus intellectis intelligitur peccatum omissionis. Si affirmes: quod nequimus intelligere ea tria quin meminerimus rectitudinis sive bonitatis moralis. Probo ... quia privat nequimus intelligere quin intelligamus ... quod remouet; quod si intellectis his tribus intelligimus privationem et hanc remoueret rectitudinem et bonitatem moralem, intellectis his tribus intelligimus rectitudinem ac bonitatem moralem, id est ... non est intelligimus, ut quivis ipse experitur, ... non peccatum omissionis admittimus, et in bonitatem meminimus, id est ... in affectu, et ... malitiae. Imo dicet bonitatem recordemur, quod omissione peccamus, tamen ... bonitatem imperatiue

impertinens [illegible] ad peccatum mortale et sic peccati omissionis sive ad peccandum omissione.

Quinto impugnatur: quia sicut [illegible] operans probabiliter non daret obligationem abstinendi actionibus humanis sine bonitate, poterit elicere voluntatem deambulandi explicatam, quae sicut nunc non sit bona neque mala moralis, sed indifferens; nec digna poena, nec laude digna; sed illa voluntas haberet privationem rectitudinis; quia privatio rectitudinis non est malitia moralis, qua sufficienter actus constituatur in esse mali moralis. Antecedens et consequens sunt manifesta. Aliter probatur: quia illa voluntas non haberet rectitudinem, sive bonitatem moralem; ergo haberet illam privationem.

Dices: sicut [illegible] ad frigerandum, quia igni assignaretur privatio divinitatis, et brutorum rationalitatis, ergo [illegible] quia [illegible] non sit Deus, nec brutum rationale. Bene. Sed ut istud capias, rogo, an [illegible] habeat privationem rectitudinis [illegible] in esse peccati [illegible]. Nunc ergo: voluntas deambulandi et voluntas [illegible], conveniunt, in hoc quod non habeat rectitudinem, sive moralem bonitatem. Cur quia ea carentia erit privatio rectitudinis in voluntate [illegible], et non in deambulandi voluntate. Sin. [illegible] neque habet bonitatem, propter quod voluntas [illegible], quam voluntas de ambulandi, [illegible] propter [illegible] dicas habere privationem rectitudinis. quam illam, [illegible] minus abest a rectitudine voluntas, quae indifferens

seruare quae aeque reiicit malam... Videatur quod dari privatio rectitudinis inde amitiat et adhuc imbuat non esse ratio peccati.

Dices 2.º malitia moralis non est privatio sed privatio debitae rectitudinis, et utraque separari in actu qui inveniatur esse malum morali: 1.ª vero tam in actu deambulandi ... privat rectitudine, sed non debita rectitudine supponimus non procedere ex opinione probabili, et scientia invincibili, quod homo non tenetur apponere omnibus operibus bonum sive honestum finem. Quaeritur: quod licet non admittatur in actu deambulandi privatio rectitudinis debitae, sed tamen admittitur privatio rectitudinis, quae illa non adeo gelida erat ostendebat, et iam ardent ipsam atque vellis nobis ... extorquet. ... quod tamen ... formalis peccati non consistere praecise in privatione rectitudinis. ... 3.: quod nec in privatione debitae rectitudinis potest consistere; sic non arguo, et nunc responsionem insequar. Peccati ad rationem peccati, et ut detur privatio debitae rectitudinis requiritur quod homo habeat illam voluntatem quae cognoscit se esse obligatum ad appositionem finis honesti et illum non ... , sed quod homo cognoscat illam obligationem ... privatione; quae non praecise constituit ... , sed ... requiritur quod privatio ... sub illa cognitione obligationis; quae tandem constituet malitiam moralis ex illa dissonantia ... iudicio, quae nequit non dari, eo ipso quod illa voluntas ... non apponit finem honestum, et sub cognitione quod apponi debebat.

3.º impugnatur: quod si formale peccati omissionis finis esset in privatione debitae rectitudinis, omnis peccaminosa omissio foret ... affirmativum; sed hoc est falsum. ... illud

Ostendit

Prob. ostenditur: quod Deo [illegible] peccaret, quod Abicere actionem
et privaret illum rectitudine; quod dum operatur, obligatur apponere
rectitudinem: id praeceptum apponendi rectitudinem est affirmativum, quod omissio
omissio peccaminosa esset contra praeceptum affirmativum. Hoc autem
[illegible] dici nequeat, demonstrat quod non omne peccatum erit omissionis;
Probo: peccatum tunc est omissionis quando opponitur praecepto affirmativo;
id peccatum omne, quod est peccatum [illegible] adversarios opponitur
praecepto affirmativo apponendi actui rectitudinem, quod omne pecca-
tum erit omissio, quod est absurdum. Confirmatur nunc sic instro: Peccatum
[illegible] transgreditur affirmativum praeceptum, quatenus privat actum debita
rectitudine, quod non ex eo, sed ex alio capite violat negativa praecepta.
Unde valet: quod nequit esse casus una utriusque praecepti. Unde
affirmativum transgreditur non operando, negativum vero operando, atque etiam
quod ex alio capite est privatione actum debita rectitudine privat;
negativum praeceptum non potest stare malitia omissionis consistere in
privatione; [illegible] cadere [illegible] mihi: quod [illegible] aliud, ex quo
intelligitur transgressio, non est privatio, sed est, quod [illegible] adducat actum re-
clamante iudicio [illegible], sive scientia praecepti negativi, sive
non operandi; et in hac dissonantia et scientia consistit
malitia omissionis, et non in privatione.

[illegible] impugno [illegible] dat [illegible] ap-
ponendi actui rectitudinem vel non dat: [illegible] quod non apponat
[illegible] non peccabit, [illegible] peccati non consistit in privatione
debitae rectitudinis, [illegible] non est debita [illegible] rectitudinis

seu

secu n. debere ei poni. — i l: q nullus peccabit, nisi sciat se eē
obligatum apprehendi actum rect[ens], et tū non n. ponat. Pt coā:
q nullus peccat nisi sciat se facere c. oblig…; q; nesciret
se eē obligatum ad ponendum actum rect… n. peccaret eo n. ponendo;
13 vo. q. … superiori dilemmatis n. possit admitti … certum
e; … n. n. peccaret omissione q. n. recordaret praecepti …
tivi ponendi rect… actum, q. vis certò sciret se eē obligatum
altero praecepto negat n. sui … volunt… circa …
… scia peccaret, sed peccandi volunt… …
si admittas, impius, temerarius, et insanus …

… impugnat: nā in volunt, qua … v.g.
vult furari … q sit cū sacrum, due malitiae mora-
les reperiuntur, una c. iustitiae, quae praecipit ius suum unicuique ser-
vare indemne; alia c. Religione quae inclinat in Dei cultum;
sed n. reperiuntur due privat… rect… debitae, q in his n.
consistit formalis moralis malitia. Nā et coā negari
nequeunt. Pm. q … ex sup…, q tunc vellet parari
sub eos duarum illarum inhonest… si vero, unius c. iust… altera
c. Religione) … jam … aponere rectitudinis unius …
… 2…, q si ille ipse peccet furando ex sacro,
et coā … due praecepta, unum iust… alterum relig…,
… q … duas dissonantias, et duas item privat… rect… tamen
sunt … neutrius duas privat… debitae rect… … sunt
illas malitias morales; q. eae n. sint privat… debitae
rectitudinis.

1us. 2o, q si subeat ex ... omnes illas in honestates in furto rei sacrae, et honestatem in omissione illius furti

oc[c]iperet voluntas servandi honestatem iuris, et n[on] rapere voluntas servandi honestatem Religionis n[on] peccaret, v[el] tantum n[on] opponeret rectitudinem iuris, et n[on] opponeret rectitudinem religionis; quia n[on] tenebatur attendere rectitudinem utriusque virtutis, sed ex sup[erabundanti] vellet operari.

2o: q si vellet servare qualitatem castitatis ex solo timore eius n[on] peccaret contra iustitiam, aut contra religionem; tantum [...] agens malum ut dici solet, oderunt peccare mali formidine poenae; quia n[on] tenebatur ponere honestatem utriusque virtutis. Videas hic bene praecepta negativa, quae obstant, quominus n[on] attendat rectitudo.

Imo praecepto affirmativo, potest audiendi sacrum complet, ex q[uo] n[on] attendit rectitudinem, ut si audiat ob inanem gloriam.

Itaque qui [...] n[on] violant ex praevio rectitudinem, sed ex defectu voluntatis quoad praecepta negativa, [...] violentia inhumana vetat illud; et ex omissione operis, quoad praecepta affirmativa, si dictamen rationis humanum iubet fieri.

Caput 5um

Quale peccatum n[on] privatio rectitudinis debitae inesse actui.

6o et ultimo impugnatur opinio: q[uoniam] ... illius authores n[on] conveniunt, atque eorum aliqui dicunt privationem conferre moralem malitiam, alij dicunt esse privationem rectitudinis

debiti ipsi actui, q. peccatum est. Aliis esse privationem rectitudinis debitae

ipsi per operantis. Aliis esse privationem debitae legi. Nunc sic:

in nulla harum privationum consistere potest formaliter malitia

moralis; ergo etc. Antecedens continet tres praedictas divisiones, ex quibus

nimirum 1a hoc cap. sufficere sequentibus.

Probatur: malitia moralis nequit consistere

formaliter in privatione rectitudinis debitae ipsi actui, qui peccatum est. Probatur 1o

ex impugnationibus capitis antecedentis, quae praecipue impugnant hunc

modum explicandi privationem, quae ibi facile restaurari [illegible].

2o: quia actus odii Dei incapax est rectitudinis, quia carentia

rectitudinis in illo non est privatio rectitudinis debitae sibi, neque rectitudinem

cuius est incapax; ergo malitia non potest in hac carentia consistere.

Antecedens liquet; implicat enim actum odii Dei ex aliquo capite habere

rectitudinem moralem. Illatum ex antecedenti deducitur legitime. Et

confirmatur: si actus odii Dei nequit habere rectitudinem, quia nemo dari potest

praeceptum, quo teneatur homo illum actum producere cum rectitudine; nam quod

manifeste homo ad faciendum impossibile non obligatur. Et quia item

nemo dari potest peccatum in privatione rectitudinis, si homo huic teneretur

actum induere rectitudine. Et [illegible] invenire peccatum, et non invenire trans-

gressionem obligationis, mirissimum est ingenium ne dicam delirantis

[illegible] inventum. Haec absurdissima est: et mirum in

quas angustias et in quot opinandi modos, traxerit ad defendendum

relegentes aliquos [illegible] acerrime [illegible], [illegible]

[illegible] ex [illegible].

Dicent 1o aliqui, illa carentia rectitudinis est privatio

de ipsa [illegible] per talia actus illius, qui est odium Dei, [illegible]

rect.: separata vero a re: hoc est actus humani, quae possunt esse mo-
rales rectitudine, et privatione. Per haec dicerent, rationem rect. re-
spectu generici actus odii Dei esse privationem et ita esse specifica
ac rect. Sed tamen distinctio manet vera, omnia, ex relatione
ut extremis assumpta, quae ex illa inferunt: alteram, et ut possit
id ante separari. Sit exemplum hic: Odium Dei sub
praedicatis specificis non est privatum, sed negatum rectitudine Deo;
et adversarii, quod sub ratione specifica non est malum. Probo
cons.: sub illis sub hoc actus malus est sub quo negat privative
rect., in qua sola malitia sita est cuiusque; sed odium
Dei sub hoc tamen privatur sub ratione generica, et non sub
ratione specifica; ergo sub ratione generica, et non sub ratione speci-
fica malum est.

Dices 1°: Ideo dici, quod actus sit malus sub ratione
generica esse malum sub ratione ipsa. a malitia non tamen afficiente
unam rationem tamen actus, et omnia tamen illius mala dicunt:
quod vero physica sit remota malum ex eo quod ex suffic. praecisa
malitia afficiente unam rationem denotare illam actum ad esse
malum, ipso reali, totum actum afficere, quod omnia ratione quae
in ipso reperiuntur sunt realiter identificata. Contra ostendo
adversariorum doctrina vi ... extremum actus
odii praelati ... ex vi rationis specificae malitia non tamen
sed ex vi bonitatis non est privatum, sed negative rectitudine ...
praeter ... ad mi... inferre eandem ma-
litiam ... amori, et ... odii Dei. Probo:

ex natura generica conveniunt, sed praeter ex generica in illis, et non differunt ex ratione specifica. Et si possibilis foret nulla malitia accresceret actui odij Dei, ut ergo tenendum est sic possibilis, cum de malitia, aut certe nulla, haberemus actus amoris, et actus odij Dei.

Dices 2º: actus amoris in ratione generica non est privatus rectitudine, sino ex praedicato generico habet rectitudinem, at odium ex praedicato generico eius non habet, odium in ratione generica privatum est rectitudine. Respondeo 1º: quod quod sit a parte rei de amore, idem ego inferam de odio contrario, si id convenit amori ex ratione sua generica. Respondeo 2º: quod falsum est actum amoris ex praedicato generico habere rectitudinem. Sed non nisi actum ex eo speciali quod sit Amor Dei, qui importat praedicatum specificum, qui a rectitudine spectat amori ex praedicato speciali, et non ex generico: ut privatio rectitudinis in odio Dei, si daretur, sequeretur actum, non ex eo speciali quod est actus liber voluntatis tendens in Deum, quod est ratio generica; sed ex eo quod tali modo speciali in Deum tenderet, nempe ut odium seu volens Deo malum, quae ratio specifica. Respondeo 3º: quod si praedicatum genericum amoris Dei, nempe actus primarius, ut sic, importaret dictamen rectitudinis, et praedicatum genericum odij Dei importaret dictamen privationis rectitudinis, actus primarius ut sic diceret dictamen rectitudinis et eius privationem, quod est impossibile, et inde, non esset genus ad odium et amorem, siquidem non haberet in se in ratione sua praedicata essentialia ambo dictata, nec odium Dei conveniret generice cum amore, nec e contra amor conveniret generice cum odio, siquidem unum generice diceret rectitudinem, et aliud eam non diceret generice.

(Hic placuit insequi prolixe, ut innotescat, quod ad-
missa illa adversariorum doctrina, qua impugnaturi nostram rationem
enervare conabantur, inferatur actum odii Dei non esse malum morale.
Non asseres, non attenta alia illatione, sed sistendo in adversariorum
responsione, est plus quam absurdum (ne dicam temerarium, et fidei
dissonum) actum odii Dei ex parte obiecti specifico praeter formam
malitiam non habere; quia ex parte obiecti quod praeter constituit in hoc odio,
quod partim specificam est, est praeter malum non, et recte hoc oppositum
odium non Dei, ut odium Dei est, malum est. Quod si dixeris, tamen
ex vi cuius praeter constituitur actus in hoc odii Dei, verum non
esse; praeterquam quod a bono bona facta id absorberet, sic arguitur contra.
Praeterea, ex vi cuius actus constituitur in hoc odii Dei, qualecumque
illud sit, non est privationem rectitudinis, sed negativum, et non praeter fide
ipsum est malum, vel nullo fundare malitiam; quia malitia non consistit
formaliter in privatione debitae rectitudinis.

Ostendi quod inferatur ex solutione doctrinae, nempe
actum odii Dei non esse malum, vel saltem non esse malum sine ratione specifica
et neutrum posse asserari. Non ipsa solutio doctrinae ostenditur
sic de monstro: 1o. quia actui humano in eo non est debita
rectitudo, quia sit conformis regulae moralis, in quo malitia,
sed actus odii Dei ut hoc parti genuina, sive qualiscumque dicitur
est actus humanus non dicit privationem debitae rectitudinis, dicitur debita
tali ratione, seu sine genere tamen, non debet rectitudo. 2o.
quia si illa adversariorum solutio vera doctrina ...
daret actus humanus indifferens ... sine ... P...

dicat

[illegible]icat indifferens in speciis [illegible] n[on] cos actus humani; e[rgo] n[on] h[abe]t rectitudinis; sed e[contra] o[mn]is e[ss]e malus q[ui] h[abe]t n[on] cos actus humani, q[ui] e[st] capax rectitudinis, et ipsi n[on] h[abe]t rectitudi[ne]m; [et] sive ille actus ... adstruit indifferens in speciis, erit malus, si q[ui]d[em] dicit n[on] cos actus humani, qui e[st] capax rectitudinis, et ip[s]e n[on] h[abe]t [illegible].

[illegible] ostendo [illegible] validi[ta]te[m] [illegible] adversariorum [illegible] doctrina: q[ui]a ut carentia sit privatio [illegible] alicuius subi[ecti] n[on] sufficit dari p[otenti]am aliq[ui]d in subi[ec]to, ex vi cuius tali subiecto n[on] [illegible] carentia [illegible] carentia visus in lapide n[on] [illegible] [illegible] ex vi n[on] [illegible] [illegible] n[on] repugnat [illegible] [illegible] ro generica h[abe]t esse ad [illegible] sufficiens [illegible] nulla o[mn]ino est in [illegible] neq[ue]. Si q[ui]d[em] in [illegible] e aliqua ro generica que esse e[st] apta [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] neq[ue] lapidis [illegible] equi, esset privatio, [illegible] lapidis [illegible] ex roe generica [illegible] dimensi, q[ui]a dicit [illegible] lapide [illegible] lignum [illegible], et [illegible] equi [illegible] generica [illegible] q[uo]d apte e[st] ea equi [illegible], leone[m] [illegible].

[illegible] carentia q[uo]d sit privatio [illegible] alicuius subi[ecti] n[on] sat erit dari p[otenti]am aliq[ui]d in subi[ec]to ex vi cuius n[on] repugnet tali subi[ec]to [illegible] opposita carentia, sed req[uiritu]r [illegible], q[uo]d [illegible] ex vi [illegible] subiectum capax sit talis [illegible] [illegible] rectitudo n[on] repugnet actui [illegible] Dei ex [illegible] generico, c[um] illi repugnet [illegible] specifico, carentia talis rectitudinis n[on] erit privatio [illegible] n[on] [illegible] subi[ec]ti [illegible] debet [illegible] ex n[on] repugna[ntia] [illegible] [illegible].

[illegible]

Resp. 2º actui odii Dei n[on] rem[ane]t habere ex
parte generico n[on] repugnantiam ad rectitudinem, sed esse illius exigentiam:
sic talpa ex vi praedicati animalis exigit potentiam visivam, illi repugnantem
ex vi praedicati specifici. Obiectio: n[on] posse praedicatum genericum exigere
id, quod repugnat speciei; neq[ue] posse contradictoria, scilicet re-
pugnare illi, quod exigit genus. R[espondeo]: differentiam seu praedicatum ex vi cuius
praedicati ultimo constituitur species contrahit genus ad id, ad cuius
indifferens n[on] vero contrahit, quod genus esse supponit; nec inna-
tum, quod idem genus exigit. Ex hoc infero, quod r[ati]o generica
quae est in actu amoris et odii Dei, in actu amoris coniungatur
cum rectitudine, et in actu odii cum carentia rectitudinis, ex se sit capax utriusque
extremi, et neutrum exigat. Ad talpam eadem doctrina reo.
Si talpa sit species animalis expers careris potentia visiva, hoc praedicatum
animalis non exigere potentiam visivam, sed deinde esse aliis potentiis
sensitivis, et esse indifferens ad potentiam visivam et illius carentiam, cuius
indifferentiae contrahit species per praedicatum differentiae specificae constitutivum.

Resp. 3º rursus quae alii contravenis scriptorum
nempe actui odii Dei tam innatum hoc generica quam specifica esse privativam
rectitudinis, quia rectitudo est accidens, inquit, ob aliis humanae deberet
rectitudinem debitam esse si actui odii tam innato rectitudo convenire n[on] posset:
sicut recte dicitur hoc, quod est caecus esse privatum visu et illi tamquam
caeco n[on] posse visum convenire. Deinde solutio haec caeci hominis in
luce meridiana caecum, qui n[on] videat hoc, quod est caecus privatus
recte carere et visum debere, deinde quod caecitatem habet visus
visio: actu vero odii Dei superioris summa dignitate Dei et eminentiae
numquam posse esse subordinatum et hanc illi repugnare
ex parte intrinseca et essentiali praedicatis alio modo, ut dicimus...
Seclusis

seclusis oppositis. ex vi necessariam praeteritorum [illegible] oppositis motivo charitatis saltem fundatis, et consequenter ex vi necessariam praeteritorum effective est incapax rectitudinis, quae daret si esset actus charitatis erga Deum, et consequenter [illegible] iudicii rationis.

Praevidit impugnationes recentior et respondit adversarii dici, ut est in fundo proximo privatis rectitudinis esse incapaces honestatis, quod non tollit quod homo sit rectitudinis capax. Sed impugnationem istam solutam esse hanc desumit, si attente videris. Quid, quaeso, ut expendas: Dum ego in hac authoritate duo miror: Primum, quod asserat subiectum esse capax simul, in qua persona effectum habet repugnantiam physicalem ipso annuente, et quod illi nec de potentia Dei absoluta potest convenire. Secundum, quod non possit sufficere malum formale et peccans subiectum a quo ille actus, qui ex praeteritis intrinsecis ita detrahitur et ad malitiam, ut nec divinitus possit subterfugere ex sua natura illam habere. Circa hanc doctrinam dicam modeste, quod sentio. Si eius authoritas non gaudet privilegio immunem exeundi iurisdictionem ac Theologiae; debet corrigi quia in utraque deficit.

Caput 6um

Quale peccatum non est privatio rectitudinis debitae in actu voluntatis, sive formali.

Ex authoribus docentibus malitiam peccati interius in privatione rectitudinis debitae, multi asserunt privationem hanc rectitudinis aliquam actus quae obtinet ipsa libere, ut inter debitam habere ex se subiectum, quod debet habere esse formaliter circa tale obiectum.

[illegible]

beati forent volunt[ate] peccare peccato odii Dei, q[uan]do liber[e] ... eman
inare elliceret actu[m] odij Dei, q[uia] ex resp[ectu] q[uo] voluntas eorum ipse
perfusa Deum aliquo actu tenebat illum n[on] odio s[e]d amore prosequi.
acceptit ex hac parte de bita e[st] rectitudo amoris, nec carentia ...
Et q[uod] ... ... constituunt malitiam in privat[ione] rectitudinis debite ex ...
q[uia] constituitur n[on] debet in privat[ione] rectitudinis n[on] debitae, ut patet; et n[on] culpa
vacat carere rectitudine, qu[ae] debita n[on] e[st]. In n[ost]ro rectitudo amoris
Dei n[on] sit debita pro o[mn]ibus instantibus, q[ui]a n[on] debet b[ea]tus o[mn]ibus instan-
tibus prorsus ellicere actum amoris Dei, b[ea]ti debitum ex[p]re[ss]o invene-
runt ut carentia rectitudinis amoris Dei possit carentia rect[itudinis] debite.

S[ed] o[bjicies] supposito sunt mihi dicendi, ex solutione 2[a]
H[ab]it illum antea q[ui] in initio cap[itis] anterioris, supposito, inquam, sic:
q[uo]d d[i]c[t]um b[ea]tus ellicit odium Dei solum cognoscit obligationem n[on] elliciendi
actum illum ta[m] in honestum, et ideo peccat q[ui]a praeceptum b[ea]ti violat,
neq[ue] meminit praecepti, quo iure praeponebat primo a baptiz-
atis; q[ui]a quis haberet illum obligationem s[e]d ... acciperet se debere ad
peccatum illud omissionis. D[ico]: q[uo]d e[st] omitto q[uo]d cognosceret
a t[ra]hoc illa obligatio, qua iure ad illud rex erat ad mitti, hunc
carentiam rectitudinis esse peccatum, n[on] tamen esse q[ui]a carentia s[e]d q[ui]a ... inventus
reclamans. Et ideo peccaret b[ea]tus, q[ui] n[on] elliciat aliquid aliud,
c[um] rect[itudine], et rectius q[ua]m elliciat actum odii. Gravissimum enim
intelligat impediri actus c[um] rect[itudine] ... ea de causa q[uo]d cum hoc peccaret
b[ea]tus, qui teneretur ellicere actum illum c[um] rect[itudine], s[e]d hac obligatio
n[on] violat semper ac gravi ... sub mortali, q[ui]a n[on] semper
tenetur homo sub mortali ellicere actum amoris Dei: q[uo]d
actus odij Dei ... peccat veniale peccatum: q[uo]d nequeo admitti.

Dico impugnat ille opinantem, quia dato
quod cognoscat ob hoc illa obligatio operandi actum rectum ex hoc quod
voluntas debeat operari, laudabit hic efficiens actum odii, et non
actum amoris Dei non peccaret omissione odii, sed omissione
charitatis; et sufficienter explicare peccatum, si diceret, se omisisse
actum rectum, quod tenebatur illum efficere: sicut qui ludendo omittat
praeceptum audiendi sacrum, illum tenetur dicere se omisisse sacrum
et non obligatur dicere, se tempore audiendi sacrum indulsisse
ludo. Dices, seu explicatur magis haec quaestio, de hac difficultate quia
videtur confundere peccatum omissionis, et peccatum commissionis: ideo quod
malitia, quae invenitur in peccato omissionis odii Dei, consistit
in eo quod voluntas non efficiat actum amoris in eo casu in quo
efficit odium, in quo amorem debebat efficere. quia hoc est
sed malitia omissionis odii consistit in omissione actus debiti;
ergo eadem est malitia in odio Dei, et in omissione praecepti.
Resp. Respondent non nulli 1o peccatum omissionis et commissionis
non distingui specie. Sed quidquid de hoc sit, certum est gravius pec-
care qui odio habet Deum, quam illum qui omittit amorem praeceptum; quia
malitia odii non consistit in carentia amoris debiti: si non in ea
consisteret, malitia odii Dei non esset maior, quam malitia purae omi-
ssionis amoris debiti ex praecepto.
Respondent alii 2o differre quia licet peccatum commissionis
peccatum omissionis dicitur carentia formae absolute debitae, peccatum vero commissionis
dicitur privatio formae debitae non absolute, sed ex suppositione. Contra: quia quilibet actus sit
absolute debitus, licet ex suppositione non variat obligationem. Dico et mirum absolute dico
quod ea illa suppositione facta, in qua obligatio non oriri, aeque absoluta est
obligatio ac illa, quae in priori fuit absoluta. Et in hoc distinctionem

q[uæ]stiona oriƚ ab[str]actio absoluto, i[n]ter a[lia] vero a. sbit, qui dependent ab [alia] sunt

formaliter; nihilo[minus] autem p[rae]cise ex[trinsec]orum n[on] dependit, in s[ua] [illegible], q[uæ] [illegible]

à bil[ibu]s p[ro]cedunt. Exemplum sit in illo, q[ui] recitat officium divinum ex devot[ione]

absq[ue] ullo præcepto. Hic n[on] habet obligat[ione]m ab[so]lutam devote officium recitandi

q[ua]s[i] posset illud nullo m[od]o recitare; sed m[od]o habet s[an]e obligat[ione]m ex sup[positione],

q[uod] recitat; qu[ae] obligatio oritur divina c[um] obligat[ione] ab[so]luta, q[ui] habet alia devote

recitandi, q[ui]a habet oblig[ationem] recitandi orta ex præcepto ab[so]luto, etc[etera] devote

recitandi, s[cilicet] ex præcepto n[atura]li efficiendi r[em] de isto m[od]o, sicut ille[?]

alter, q[ui] libere sive ex devot[ione], nullo s[ibi] adstringens præcepto, recitat.

Z[?] impugnat S[anc]t[us] q[ui]d[em] robuste p[ro]p[osi]tiones ob[serva]nandi mus[?].

Odium Dei ab adversarii[s] habere malitiam c[ontra] charit[atem] q[uia] removet charit[atis]

actus, q[ui] debebat elici ex sup[positione] q[uod] voluntas Dei aliquo [illegible] p[ro]

q[ua]ntura. Quinimo[?] [illegible] eadem r[ati]o[n]e odium Dei est c[ontra] [illegible], adeoq[ue] continet

amor, quo Deus amari [debet] amore sufficienti[ae]. Probo cons[equentiam]: [illegible] odium Dei

eque removet erga Deum actus amicitiæ, [illegible] quo Deus amari [debet]

[illegible] i[nte]r, [illegible] actus sufficientiæ, [illegible] quo amo[r] [illegible] ama[re] [illegible]

et quoties altero [illegible] odio impedire[t]. S[ed] odium Dei eodem [illegible]

[illegible], quo ab adversariis adstruit c[ontra] charit[atem], a[d] malitia

odii Dei n[on] solum erit [illegible] in remot[ione] charit[atis], sed in remot[ione] [illegible],

in remot[ione] [illegible] [illegible] annulla[?] [illegible] affect[us] [illegible] in posterum [illegible]

ab aliquo [illegible] hoc argument[um] [illegible].

[illegible] Pecc[atum] odium est c[ontra] charit[atem], et n[on] c[ontra] [illegible], aut suffi-

centiæ, q[ui]a debitus erat actus charit[atis] seu amicitiæ, [illegible] q[uam] actu[s] [illegible] seu

sufficientiæ erga Deum. [illegible]: rogo n[on] cur in eo eventu, quo [illegible]

odium, magis erat debitus actus amicitiæ q[ua]m actus sufficientiæ erga

Deum ex sup[positione] n[on] q[uod] voluntas est [illegible] Deum aliquo [illegible],

Cave

... diligeret actus amicitiae, et actus concupiscentiae, et aeque peccasset ac ... tur, opponitur Deus odio. cum quo unus tunc ... Deus ... ; Si prae omnibus de bonis esset actus amicitiae, consequenter ... temporis voluntas ad odium elliceret actus concupiscentiae ... Deum aeque peccaret ac si elliceret odium. id sequela ... de bonis actus amicitiae, omnis et actus concupiscentiae sed ... ! probo sequelam: quia ideo si elliceret odium peccaret, quia careret amicitiae debitae, sed etiam si elliceret actus concupiscentiae solum, careret actibus amicitiae debitae, ergo aeque peccaret.

Nec quod omnino refert tunc actus alius honestus ... eliciere, quia elliciendo actus honesti non debiti non excusat omissionem alterius actus debiti, etsi minus honesti. ideo non excusat a peccato omit... diebus sacris die festo et tota matutinus tempore in mentali contemplatione, etsi perfectior ... sit mentalis oratio quam missae auditio. ... quod non ... omittit non ... minus honestus de bonis, ... sufficeret non ... excusatio culpae) sed magis honestus sit actus amicitiae quam ... actus concupiscentiae, et ... quod minus honestus non debitus ... ipse concupiscentiae; quia nequit excusari peccatum consistens in omissione ... amicitiae debitae; et ... quod elliciat actus concupiscentiae nil refert ad excusandam omissionem rectitudinis debitae, quia nec excusatio ... aeque peccaret ... in dicto casu elliciens actus concupiscentiae ... ac si illum odio ... exerceret: ad ...

... si ille ... vult furari ... ipse ... contra pecuniam alienam, debebat illam exercere actum quem ... vellet non furari ... actus, quo diceret nollo furari nollem ... furari, ... rectitudinibus ... diceret nollo ... virtutes ...

... bene ...

deberent, licet per nos dictum de iure Alnoni et sufficientiae ... Si

per admittas ipsi furtum seu actum, ... dicat volo furari, deesse ma-

[illegible] ... et ... misericordia, ... alius non magis ...,

... alia, ... per rem quae opposita est furto, et quae de vitio volunt

ex suo ... se esse [illegible], ad vitandum cum pecunias alienas, quas de-

bebat dicere nollo furari, ex iustitia, deesse autem misericordia.

... Doctor nullus nec ... omnis admisit, ... non peccat contra iustitiam,

... furtum committit ex eo quod debeat voluntatem rectitudo, aliqua ex ... ex

iustitiae, in ... voluntas vellet se excedere cum pecunias

alienas; ... alienum surripit.

... tali casu deberi voluntati rectitudinem, quae

est in non furando; ... rectitudo ex iustitia, non vero excusabit autem mi-

sericordia ... debere voluntatem rectitudinem ex iustitia ... excusabit ...

misericordia. ... in praedicto ... voluntas exer-

cere cum pecunias alienas ... iniuste, ... illas vellet

apud ... manere, ... vellet ... actum ex motivo ...

cum ... ex ea ... motus ut illarum pecuniarum ...

assueret ad vivendum luxuriose. ... in illo casu ... iustitiae nulla

est debita rectitudo, ... satisfit ... iustitiae et nulla con-

rectitudo; ... non peccat ... iustitiae, ... furtum committit, ergo ... debeat

voluntati rectitudo aliqua ex ... iustitiae ... dicens ...

in tali ... nempe ... alienum.

... 2o: ... rectitudo, quae est in non furando est

negativa, ut patet ... negativa ... in actu ...

... illa furti non ... in aliquo ... debita

positive, ... in actu positivo ... primam ...

nego necessario nequit exoriri . sic in essentiis, sic in moralibus, utrobique enim

ideo est nego esse ... de essent. ... , et n'ee. ... granatus vero nego negatum

n' dari cuique proprio ... ad ... afirmatione ... in infinitum. ...

... ; quia destructio negationis nequit existere in suspensione ... forte

... nego ... n'ee ... debet existere in huius ... ad

... ee nego ; sed hoc n'ee nego debet ee ... , ...

... n' dat ; ... n'ee nego n'e nego ... ista entitas ..., ...

n'erat et ... e . Itaque ut nego ... n'ee ... sic ... n'ee ...

Si malitia formaliter consistit in privatione rectitudinis debitae ... , ...

... e quod negatio, ut patet privatio illius, ... quod ponit ; ... tamen mali-

tia formalis n' consistit in aliqua privatione, aut negatione, sed in ...

bono. ...

4.º impugnatur ... : quia casu quo voluntas esset libera

ad ... et negationem illius ... si n'ee libera ad aliud ... , peccaret in ...

licentia ... ; ... peccatum ... n' consistit in privatione rectitudinis debitae . Con-

sequens quia tunc nulla rectitudo esset actus voluntatis ... nulla esset

debita , n' ... ee debitum id, quod impossibile e . ... nulli casus ...

... , ... n' ... ; ... n' apparet ...

... libertas ... actus, et nego illius ... . ut ... hoc ...

casus debet supponi ... in ... , ... ali ... ma-

nifeste repugnantes ad alias ... discutientes ... .

Pater ... Granados ... .

... n. 2. talis actus ... in illo casu de privatione ...

... , ... et actione ... n' ... ex ...

... ; ... privata calore . et si ...

... ... calor ... ...

defectu concursus Dei nullo modo posset cadere in obligatione, quia nemo potest ob-
ligari ad id, ad quod respondentem actum voluntatis est impossibile, stante ut impossibile
[illegible] rei, sive [illegible] ex [illegible] Dei; aliud vero [illegible] ex quo
[illegible] cadit [illegible] [illegible] dicatur [illegible] [illegible]
[illegible] debet [illegible] a [illegible], sine quo illius carentia alteri
non potest voluntarie imputari.

[illegible] etiam nunc non praestaret Petro
[illegible] generalis concursus [illegible] ad oppositum, quia [illegible] om-
[illegible] tamen omnino nullam dicere malitiam, [illegible] impossibilitas ex
defectu concursus Dei aufert rationem debiti moralis. [illegible] Petro casta
ex defectu divini concursus [illegible] illius omissio [illegible]
debita non est, [illegible] non est privatio, sed negatio, et consequenter non est moralis
malitia. Exemplum [illegible] calore privata [illegible]
privatio [illegible] et ita [illegible] respicit subjectum esse [illegible] capax:
privatio vero honestatis moralis et debet respicere subjectum [illegible]
[illegible] capax [illegible] moraliter [illegible], et ideo [illegible]
sita [illegible] tamen privatio et moralis malitia, [illegible]
moraliter imputetur.

Obiicit 2° aliquis, tunc est privatio honestatis [illegible],
quando [illegible] odium, esse impediens honestatis [illegible]
se [illegible] in positione odii, [illegible] honestas [illegible] est, quia
odii [illegible] et nunc [illegible] removeret [illegible] honestas. Dico fateor
non auferri rationem [illegible] impeditivum, nempe odium, et [illegible]
[illegible] esse impediens honestatis. Verum [illegible] tale odium, [illegible]
[illegible] et nunc impedit honestatem, [illegible] impedire id,
quod aliunde impossibile erat, nec de eo [illegible] non debitum:
[illegible] concursus [illegible] honestatis excusat ab illius debito. 2°

q^a^ i^d^ odiu͂ debebat esse et nunc re͂ [illegible] n[illegible], ut si amotus ille
libitu͂ cetera re moveret, non fuit quod odium esse et nunc removent
[illegible] debitu͂, q^a^ tempore [illegible], ex de [illegible], ad illa
manet n^i^ debita.

Vide 3° p^te^ Suarez 2 d^s^ 7, de malitia s. 5.
n° 3, ad dicit in illo casu, in quo [illegible] non posset recte operari vel
voluntati [illegible] debito modo [illegible], inquit tenetur
quotiescumque operatur, recte operari. ad hoc autem [illegible] debitu͂ [illegible]
[illegible] sit morale, liberu͂ et imputabile [illegible] suf-
ficiat [illegible] posse [illegible] actu͂, [illegible] non [illegible] debito modo
illu͂ exercere. [illegible] id [illegible] in [illegible] non potest attendere
[illegible] orat, peccat, quod [illegible] attendi[illegible] voluntarie erat quod potenter
non orare.

D.

Q^d si illius Amicus sol. in initio cass. est exam. peccatum
n. posse existere in privat. conformit. c. lege. P^o, et impugnant. si
existeret malitia moralis actus, ista ee in tali extrat. conformit.
actus c. lege. P^o: nam datur l. sequunt. de privat. conformit. mala
c. lege ut formalis. Si S^o: D^s, qui licet poset invincibiliter n. dare leges
(seu in deo) n. efficiendi actus, et efficiat illum, actus revera difformis
esset malus n. conformat. c. lege, et adhuc n. malus moralis. Imo esset
ee bonus moralis, cum D^s poset honeste ee illum efficere; ergo
malitia moralis n. sistit in privat. conformit. quae difformitas seu
malum dat c. lege. Si 2us: id nil efficit, a simili, q^a q^d sub obligat.
legis efficiat actus n. conformis legi, sed n. eo fieret q^d actus efficiat
suo operi legis, et n. sit conformis legi, licet ee formalis malus.
q. n. ergo q^d actus licet neg^s aut privat. seu n. conformit. formalis
c. lege, e. malus formaliter. In et sic dicitur.

Alia P^o: q^a datur actus efficiens suo op.
legi, qui conformis c. lege et adhuc bonus moralis, ergo actus iustitiae, e
bonus moralis, qui conformat c. regula temperantiae, s^t aequum co^g
efficit; q^a actus sic per conformit. moralis, et nulla malitia,
qui conformat c. illa regula cognita temperantiae. Nunc sic:
accipio actum intemperantiae malum moralem, i. sane n. conformat
regula temperantiae; q^a n. idcirco fieri e^t mala moralis. Et
q^o convenit actui iustitiae in n. conformari c. illa regula. Respondeo
q^a regula nimirum q^d sit 2^a regula, sed in hoc regulae conformit. ... [illegible]
nantia c. regula; q^a malitia n. sistit in neg. privat. seu
n. conformit. c. lege, sed in dissonantia a lege; itaq. aliud est
n. sequi cons^s, quae procedi ont a lege, neq. opposita, et aliud ero n.
sequi cons^s, quae procedi ont a lege, et sequi opposita. Probat.
in

in actu illo iuste operato cum regula temperantiae, non vero
vero 2us in actu intemperantiae malo morali operato cum regula
temperantiae. Ex eo inquam disconvenientia inter eum actum
intemperantiae et malum morale, et non ex privatione conformitatis, seu
quod non habeat actus cum regula seu lege.

Quod impugnat 2a opinandi modus: quia
si adversarii docentes malitiam formalem peccati consistere in privatione
conformitatis cum regula, vellint consistere in eo, quod actus sit deformis regulae, seu
in eo quod omnis regula ei deficiat, et aliud exigeret actus, dico
quod verum dicerent, sed male loquerentur: 1o, quia id est dicere consistere
in disconvenientia actus cum eo; 2o, quia tunc id est quod volumus. Vel
si vellent consistere in negatione conformitatis actus cum lege, quatenus sui
non habet, nec posset: dico etiam, quod praedictus iustitiae actus erit
peccatum, si deficit sub eo lex temperantiae, et in [illegible]
operatio, nec tamen. Et si vellint consistere in privatione, quatenus ipse
non habet posse in lege conformari. Dico 1o quia actus odii Dei non erit
peccatum, si non requirit legi conformari, sed posset esse bonus. Dico 2o
quia actus indifferentes, quos dari alibi posse probavi cap. 4.
... 2o impugnat eos esse mali, quando non conformarent legi, cum conformari
possent, saltem si actus transire potest ex malo in bonum, et contra
ex aliqua ratione ex indifferente in bonum valebit migrare. Denique
si adversarii nomine privationis intelligant carentiam conformitatis: dico quia
quaelibet carentia est in actu, et non negatio seu privatio, sed plurimum
valet adversarii, quia omnino est solum carentia.
... sequitur ex superioribus. Nota quod ... in subiecto esse
conformari legi, seu infecto, si 1us erit privatio, si 2us negatio, ...

Causa efficiens malitiae peccati in
... ...

aliquo bono et malitiae gravior sit in pugnantia dicitur. Porro
ex eo aliqui recentes, illius respectant, Ratio, quia malitia moralis est
disformitas peccantis, siquidem constitueret, ex bono et malo fieret: sed nequit
Deus dici, sequens esse [illegible] accedens [illegible], [illegible]. Ad Deum
Deus dicitur quod inmodi inveniant inesse malitiae moralis
nisi quod diss. accidens eadem nullum invenio. ac in bonis [illegible]
est quidem sit accidens; quod alibi ostendi extrinsecalimi exhibet,
et praeterea ex dissonantia cum rationis recte iudicio, quia est ratio deus
denotatur. Alexius [illegible] quod Sinodus de peccatis [illegible]
s. 9. n°. 30. docet, non esse inmodum alicuius momenti, quod peccatum
dicitur ens per accidens. Ceterum ego censeo non solum id esse ex inveniri,
id ratio dum malitia est ens per accidens. Addo: qui malitia
dicat consistere in privatione adhuc addendum est libertatis, quia siquidem
necessario suscipiat actum subiectivo recte rationis reclamantis, actus
ille non est malus moralis. Itaque auctores [illegible], quos
refutavimus n°. 1°. facile admittent, imo ratio debent admit-
tere peccatum esse quid ex aggregatum ex[illegible] uno in recto aliud
in obliquo, seu quid dari ens per accidens.

§ 1° quo melius [illegible] [illegible] a [illegible]

gravitate peccati in bono et negativo Ait: quia [illegible] peccat [illegible]
voluntatis [illegible] exercere peccaret [illegible] quod [illegible] rectae
ad bonum [illegible] etc. [illegible] ad malitiam moralem. [illegible] quod [illegible] peccat, [illegible] duas
obligationes cognoscere, alteram non suscipiendi volitionem [illegible] et alteram
[illegible] [illegible] in sua voluntate, [illegible] [illegible] requirit
[illegible] duarum obligationum, [illegible] etc. Alios et [illegible].

Alia

Alia probat P. Rodericus cap. 4, 5, et 6, inquit dissimus non dari, si-
saltem non requiri ad rationem peccati, illas privationes. Probat 1°. quia
in quolibet peccato omissionis includeretur formaliter peccatum omissionis.
Probatur 2°: quia cum dentur ibi duo praecepta, et proponant, peccaret tantum
semel, quatenus alterum transgrederetur, quia alterius meminisset, neque
omnis transgressio peccati cogniti, quae sit libera, peccatum est. Denique
si proponeretur tantum negatio praeceptum, indubie peccaret semel, dum
illud libere violaret; ergo intelligitur malitia moralis, quin intel-
ligatur privatio debitae rectitudinis.

2° respondetur eadem 4a sectione: quia qui solo potest tendere
in objectum dishonestum sub errore invincibili, quo putet non esse dishonestum,
et putans se non esse obligatum apponere finem honestum, ille tunc actio
ille habebit ordinem ad objectum rei dishonestum, et habebit in actio pri-
vationem rectitudinis, et adhuc non habebit malitiam moralem; ergo etc. Probatur
carent debere esse privationem rectitudinis debitae, id est sub obligatione
ponendi illam; confutandus est Rodericus a cap. 4. Respondet
et clarius quia nulla est privatio, quae etiam partialiter constituat peccatum
omissionis, ut sequitur ex ibi dictis, ergo [illegible] formalis illius non videtur
in privatione et aliquo alio, deficit enim privatio quae ponit [illegible]
aliud. Respondetur 4° specialiter D. Victoria asserens peccatum
omne generatim dicere privationem, et omne specifice importare
formaliter positivum. Dicitur 1°: quia genus privationum semper [illegible] sit differentia
privationis, neque potest extrahi a ratione privativa, sed semper intel-
ligitur esse [illegible]endum, ut logici et metaphysici omnes affirmant.
Dicitur 2°: quia genus et differentia identificantur, sed positivum et privativum non
possunt identificari; ergo nequit peccatum essentialiter constitui ex positivo et
privativo.

Dicto

(Solia quod recens asserens peccatum esse q[uod] [illegible]
involvens in se privationem: excludit per hoc impugnando [illegible],
pro[illegible] sive in se privationem includeret: [illegible] Luigini, qui
[illegible] explicant, [illegible] nec [illegible] negationem [illegible] in
[illegible] [illegible] includunt. Exemplum quod adducit de privatione [illegible]
bita in unitate [illegible] [illegible] unitas Entis [illegible] [illegible],
non involvit negationem aut privationem. [illegible] ista dicit [illegible]
[illegible], ut versatur in [illegible]. 2°: quod dato quod unitas
Entis [illegible] aliquo modo carentiam involveret, [illegible] in Angelo
[illegible] et in aliis rebus individuis, aut negationem, removeret non divi-
sionem in [illegible], cuius Angelus non est capax. Unde adaequate unitas
consistit ex positivo et negativo; peccatum ex positivo et privativo.
omisso autem [illegible]. nec [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] quae videtur privilegio, ut [illegible] negari [illegible].
(P. Lannerg? [illegible] malitiam, aliam
[illegible], respectivam aliam, impugnando specialiter [illegible] nullam
sit malitia moralis, quae respectiva non sit, malitia enim moralis
dicit dissonantiam rationi, legi, aut [illegible], dissonantia autem [illegible]
[illegible] subiectum quod dissonat, et [illegible] cui dissonat. Itaque [illegible] dissonantia
duo dicit essentialiter, unum in recto scilicet ipsum actum liberum, vel liberam omissionem;
2um in obliquo, nempe ipsam legem, [illegible] alio [illegible]
dissonantia nisi actus liber [illegible] lege indicata, vel omissio libera
[illegible] lege indicata: [illegible] attingit [illegible] entem [illegible], [illegible] ac
[illegible], in [illegible] [illegible] essentialiter duo, unum in recto,
et alterum in obliquo. [illegible] P. Lannerg [illegible] ma-
litia absoluta consistit in se [illegible] cuius requisitis, ac integritatis
seu perfectionis, [illegible] non malitia [illegible] [illegible] opposita bonitati
[illegible], et [illegible] integritas [illegible] malitia autem
moral[is]

in mora ... deformitas effecta e in rōe talis et nihil inesse desideraret ut numeris ubique sit perfecta, perfect. integritatis essentialis, et accidentalis,

Ex hinc colliges tria. 1.° Hallucinatos esse eos qui invenerunt malum morale per se tenere in privatione alicuius perfect., l. posit. alicuius imperfect., non ex eo q. malum absolute seu trale dicat defectum alicuius perfectionis, ut in caeco; l. positionem alicuius imperfect., ut in monstro participatio. 2.° colliges a malo absoluto sive trali, et a malo morali, abstrahi illud posse eos existens in privatione perfect. debitae, l. in positione entitatis inconvenientis. Ratio est, quia non conveniunt, ut non dari malum morale de privatione perfect. debitae, ut in odio Dei; et de positione ent. inconvenientis, ut in actu bono tentato in malo fine. 3.° colliges, hanc vocem malum esse tanquam aequivocum ad malum absoluti seu trale, et ad mali moralis; quia illa vox diversis applicata diversa significat, applicata n. morali, significat disformitatem cum rōe, et applicata enti ut sic significat defectum perfectionis, l. positionem imperfectionis.

Ex. P. Iacobus Granado Hispalensis huius theologiae ... decimus externus bonorum, externus desiderius, admittens in peccato monstrositatis positivam, et postea privationem rectitudinis, admittens non esse. 1.° quia positiva illa positione monstruosa sit, ut dicitur a tota privatione totalis aeque tota malitia: cum in n. illius obiectum e dilectione sui, et sui, et obiectum displicentiae Dei, et constituens suum totum ... 2.° quia ... ipsi bos ... constituentes totalem ... formalitatem peccati in privatione rectitudinis debitae, qualis impugnantes esse ... eo quod (ut videbimus cap. 4.) non detur privatio rectitudinis debitae inesse seu privatio rectitudinis debita non esse, alias ... quod eo ipso privatio aut deberet non inesse, deberet inesse rectitudo; et eo ipso, quod deberet inesse rectitudo, deberet non inesse privatio; ergo non datur ea privatio, neque ... peccatum ... dispositio.

[illegible] quod [illegible] ordinariè [illegible]
sicut in ente morali medio inter ens reale, et rationis, [illegible]
quod medium [illegible] inter ens reale et rationis, [illegible] ens [illegible]
esse [illegible] 2us dicas, erit [illegible] inter [illegible]
reale, [illegible] aliquid [illegible] ens rationis. Si 1us [illegible], ens
illud [illegible] aut independens a [illegible] existere, debet esse
creatum, et [illegible] ductum ab aliquo [illegible] per actum [illegible] vel intrinsecum:
quod autem creatum est, et per actum procedit, ens reale est. Dices ens morale
non produci, [illegible] ac resultare [illegible] fundamento, [illegible] ideo
ens morale [illegible] [illegible] ens [illegible] distinctum a fundamento,
vel intrinsecum. [illegible] Hoc [illegible] non resultare [illegible] fundamentum [illegible]
[illegible] discursus, ad [illegible] esse ens reale, vel rationis [illegible]
distinctum, [illegible] resultat a fundamento [illegible] [illegible]
Si 1us, erit ens reale. Si 2us inquiro, an [illegible] aliquod [illegible]
influxum illius [illegible] esse ens reale: [illegible] fingis ens creatum
et [illegible], nec [illegible], nec creatum, [illegible] evidentius [illegible].
[illegible] quod [illegible] opinionis [illegible] talis
suis [illegible], quae monstrat [illegible] non distinguere a [illegible]
[illegible] in [illegible] ac [illegible]
[illegible]
[illegible] morale [illegible] in aggregato [illegible]
appellari ens morale. Sic exercitus [illegible]
[illegible], [illegible] unum ens [illegible] morale dici [illegible].
[illegible] in [illegible] sit [illegible] bonus, [illegible]
[illegible] inter se [illegible] unum ens morale dici [illegible] unum
morale, aliud aliud [illegible] distinctum ex [illegible] ab aggregatione
[illegible] et bonus in musica. [illegible]
[illegible] omnia moralia dici [illegible], [illegible]
[illegible]

idero imperatam, sicuti de matrimonio qd dicit quaelibet
praesentis exterius manifestatum, a dementis, a qua exhibit, et a
de aliis, quae, doctrina mira explicat quae peccatum, sed non a pe pro
libera sufficit ad constituendum unum ens morale, nempe ipsum peccatum.

sequitur

Caput 3 et 4 unda dicenti.

Cum fxale stiois peccati in sui cap. 1o proposui:
1o et 2o, 2a tres regioni, restat tri capus fundi videre, evolvere,
ac legiiicere. Cum 2a et 4o exurioribus et infirmiori e roica hic
dat 3a pro plesso ac fra moralis, ideo illarum duarum fundamentalium in praesenti
iaceo, ac deinde, 3a voco ant ta exarati examina totam
lotum, et a obiectis 3a rno ac 1o principio.

... 1o fsa caritani. ... dici eorumque
malum morale, qd dicit ordinem tendentiae in Deum, c' e summum bonum,
ac amore dignissimum. qa malitia moralis consistit in illo ordine sive
tendentia. ... : ... ipso intelligimus talem actum ... vim ...
... , et ... liberum ... quodlibet ...:
qd actui illi requiritur ... malum morale ... moralis
... illum ordinem, aut tendentiam. Probo ... : ... efficere
posse illi actui.

... neg ant. ... neq enim ant. q libertas ...
..., et ... a ... ... libentissime illum
... in honestu, q ... tendentiam in suum bonum, et q ...
... bonis, ... amoris cuius ... ,
a ... bonis, qui actui ... ,

ig; esset in honesta, et tn requiri vt esse talis ordinis [illegible]
merito n̄ est summum bonum, requirit ut actus ille esse in honesta:
[illegible] si in honestas ipse n̄ sufficit esse ex ordine, ut actio n̄
esset malitia moralis, sed praeterea ordinis [illegible] liberi.

[illegible] actus ab illo a quo omnis [illegible]
esset malus moralis lethalis, vel venialis; quia licet [illegible]
liberet n̄ sufficienter ad mortalis gravitatem, tamen sufficit esse
malitia moralis ex ordine ille tendentia. [illegible] adeo
insaniret, ut putaret invincibiliter Deum esse dignum odio, n̄ peccaret
[illegible] odium illud sive actus eliceret. [illegible]
sit etiam invincibilis ignorantia, sed bono [illegible] posse, [illegible]
[illegible] esset [illegible] Dei, quod [illegible] odium eliciat, [illegible] cognoscere
Deum esse summum bonum, et amore dignissimum, et [illegible] esse
[illegible] eligere actum odii erga Deum: [illegible] actus
illum n̄ posse n̄ esse malum moralem, quia eliceretur liberet. [illegible]
[illegible] malo n̄ sufficit ex ordine, sed tendentia [illegible].
[illegible] iudicio quia [illegible] requirit [illegible]
[illegible] dissonantia cum [illegible] dictamine, [illegible] si [illegible], [illegible]
[illegible] malitia moralis.

[illegible] valet ex [illegible]
in qua [illegible] directe [illegible] et verit[illegible] actus, n̄ sufficit [illegible]
in ordine actus ad [illegible] et [illegible] actus [illegible]
requirit n̄ esse [illegible] et vera [illegible] alia, quae [illegible]
[illegible] et [illegible] ex [illegible]
alia, quae [illegible] veritas, nempe [illegible] ita [illegible] enunciat
[illegible], requirit [illegible] dat [illegible] seu actus. [illegible]

al simplic. utrumque a qui deficeret vere erit ad totale et tota essentia

ipsius, et ad hoc erit ipse ad totale, ergo actus non erit defectus, nec verus

qui constiterit. Ecce nequit deficere rationi quoties est veritatis illius

actum, sicut et verificatur illum existere, erunt defectus, et

addunt non ... defectus rationi, et veritas ... de ... actus;

Similiter ... de malitia morali, et sic erit quod actus obiecti ...

essentia, et ... non ... illo recte ... primo existet

malitia morali ... qui deficere ... actus, ... sive ... identica

et ... illud recte ... distinctionem ... actus obiecti ...

... absque distinctione, ... quod actus obiecti ... erit ... indi-

cio ... manifestatur in ... afferri et non solum tendentia illius

actus ad obiectum; ... de bono, dicitur de mala morali, qui

satis efficacit ... bonum, et malitia moralis equivalere a ...

recta ratione.

Dices: 2° actus ... est malus moraliter quod respicit obiectum

rationi ... , ... respiciat obiectum rationi ... entitatis,

quae est ... ad obiectum ... malus moraliter per ordinem

... entitatis, seu entitas et indecata tendentia ad obiectum. Respondeo

... requisitum ... causa 3. E venio ad ... causam

... non cognosci ... obiecti, et actus ... mala.

Respondeo 2° omissa maiori, neque minori, quod ... obiecti faciens se ...

... actus ... volunt ... ea sani ...

tendentia ... ad bonum obiectum, ... actus, non autem ...

esse, quod actus sit in bonitatis et ... illi advenit

... ut quod ... fuerit mala moraliter quod ... obiectum in bonitatis,

... non ... ex tendentia seu ordine fuerit mala moraliter;

... obiectum ... bonitatis, et in illud ... per actum amoris

... Sicut ... bonum moraliter, quod ... in obiectum bonitatis ... tendentia

... quae

- Utque fuerit bonum morale etc.

Obiicies 3° P. Carleto. Diabolus demeritis [illegible] ab ipso

carnis facere bonum nunc volo mala ad illud obiectum extrinsecum mala

moralis, quia licet, quod dicat recta temporis [illegible] obiectum disconformis legi, [illegible]

non disconveniat legi quia constituitur [illegible] aliquod reale non additum [illegible] inter-

gra relicta tota [illegible] actus et [illegible] a bea [illegible] disconve-

nit [illegible] ad obiectum disconformis legi. Dicendum est ad [illegible] actus, maximo

est bonus, ut integra recto si accedat [illegible] exercitatus, aut [illegible]

dicitur malus, quia mala est accerens [illegible] actus, et non ipsa [illegible]

actus. Ideo bene; conformitatem aut difformitatem ad legem [illegible]

[illegible] quasi in recto et [illegible] quasi in obliquo [illegible]

extra legis cuiuscumque [illegible], [illegible] actu [illegible] invariato, [illegible]

in ipso surgere de novo conformitas aut difformitas ad legem. Et [illegible]

[illegible] affluentia [illegible] ostendunt [illegible] ultimo.

Obiicies 4. [illegible] [illegible] heterogenita illa [illegible]

[illegible] ex positivo, et privativo. [illegible] omissione [illegible]

[illegible] virtute voluntatis, [illegible] illa [illegible]; [illegible]

[illegible] advenit illi [illegible] bonitas moralis, sive

rectitudinis, [illegible] voluntatis illius [illegible] qui in

[illegible] additam [illegible] mala moralis omissio. [illegible]

illa est aliquid reale, et cum [illegible] bonitas [illegible], [illegible] peccat,

[illegible] illius voluntatis, [illegible] debet aliquid addi, ut intelligamus

[illegible] moralis; [illegible] nil intelligitur addi nisi privatio rectitudinis [illegible]

[illegible] tendentiam voluntatis illius, quae in privatione consistit mala moralis.

Ideo dicitur minus [illegible] advenit [illegible]

[illegible], cuius [illegible] inducere, [illegible]

[illegible] non teneat inducere omittit [illegible] est [illegible]

[illegible]

n'teneat inducere negos lex, v.g. honit. moral. in actu odii Dei)
requir. omiss. malitia ostitui privat.: etn: ex illo ostituit privat.
cuius oppos. lex, eo tenet. astringere. c autem ex privatio negat. eo
teneat ad nece. volunt. ex illa volunt. q. ansit eius malitia ostituit
n'autem est privat. [illegible] negatio universal. neg. mi
anneg. [illegible] n. intelligimus ostituit [illegible] quo difficultas n'e
privatio; [illegible] volunt. illa mala moral. etn. est aliquo [illegible]
[illegible] n' ex privat. s. ex cogit. [illegible] ex qua parte [illegible]
difficultas, seu dissona.

Obiic. 5. Pecc. dicit formaliter aversionem a Deo, et conversionem
ad creat. sed aversio e privatio recta, et conversio e q. posit., q. pecc.
ostituit ex [illegible], et negatio [illegible]. [illegible] aversio a Deo [illegible] intelligi
potest, dicit [illegible] privamur charit. [illegible], [illegible] effluunt [illegible]
[illegible], quodammodo [illegible], aut [illegible] qua iudicamus a
Deo [illegible]. [illegible] n' [illegible] formal. pecc. in avers. a Deo. [illegible]
[illegible] pecc. [illegible] sequat. aversio [illegible] videtur. [illegible]
[illegible] dicit aversio q. sic nihil aliud q. difficultas [illegible]
[illegible] leg. n. a Deo [illegible], l. a [illegible] q. a Deo [illegible]:
[illegible] leg. Dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] creat. [illegible], illa e mal. n' [illegible], quia e amor [illegible]
de [illegible], sed quia [illegible] pot. iudicare. [illegible]
[illegible] formal. in [illegible] omiss. sed interpretative.

[illegible] ultimo: [illegible] pecc. [illegible] ; nec
[illegible] volunt. [illegible] v.g. q. si [illegible] induc. illa moral.
honit. [illegible] ex fine honesto: [illegible] sed admittere [illegible]
omiss. si volunt. [illegible], neg. induceret honit. morali q. [illegible]
[illegible] illo ex fine indifferenti. sed [illegible] sic [illegible] videt [illegible]
[illegible] et sic intimatio [illegible] pecc. ostituere ex volunt. illa,

exprivat debito rectitudinis, quia malitia moralis [illegible] consistit in privatione illa ei [illegible] privatae debito rectitudinis.

Urgebimus nihilominus contra hoc [illegible] [illegible], 1º quia [illegible] peccatum et bonum et [illegible], [illegible] [illegible] in [illegible] petitur, neque non [illegible] stare, quia [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] quia [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] odium, induere illud morali bonitate [illegible] illud induere et imposte [illegible]. 3º quia Deus [illegible] [illegible] voluntas [illegible] de ambulandi [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] illas [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] voluntas [illegible] aut de ambulandi, [illegible] illas ex fine honesto, et veniamus [illegible] [illegible], ac [illegible] illas induere bonitate morali.

[illegible] quia [illegible] omissio [illegible] [illegible] praecepta [illegible] [illegible] obtinere, addit argumentum futile, quia in tali casu duo essent peccata, omissionis, et omissio alterius, quia praecepta duo essent negativum [illegible] [illegible] sic [illegible], ne eligas voluntatem de ambulandi, et affirmativum, quo sic [illegible]: [illegible] quod eligas voluntatem de ambulandi, induere illas bonitate morali; [illegible] affirmativum non obligaret nisi [illegible] [illegible]. [illegible] quia omissio [illegible] [illegible] voluntate [illegible] [illegible] fine [illegible], [illegible] [illegible], aut delectati, [illegible] [illegible] [illegible] dictamine, [illegible] [illegible] ex [illegible]. [illegible] autem argumentum [illegible]; [illegible] [illegible] eventu, et [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], neque [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] in eventu [illegible]. [illegible] autem non [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], quod non nego: nempe [illegible] omissio [illegible] e eventu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nempe [illegible] mali, quia [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible]

ps. Scribense: intrare boni moralis voluerit dearmonari, ubi ubi placuerit, ex ripert.

Caput 9.

Definitionis de peccato iacit ac decidi.

Obiic. 1°. cum in Scriptura, in sacro eloquio peccatum dicitur tenebras, et iniquitas, sed tenebrae est privatio lucis, ut iniquitas est negatio seu privatio aequitatis, et rectitudinis legis, ergo peccatum formaliter est privatio: ita etiam Lutherus ... a Ecclesiae asserentibus, peccatum formaliter est privatio boni, aut esse nihil: et inde plures inferunt Deum non esse causam peccati. Patres videantur apud Baldellum disp. 20. n. 6. Respondeo: peccatum dici tenebras, quia sensus privat quae, etsi ipsa non existat, ita dici iniquitas non privative, sed ... et pluribus modis explicato: quod scilicet lex vera proscribit, et peccatum oppositum ... plenitudine.

Ad secundam res. tertius 1. qui dicunt peccatum esse nihil non ... auctoritate solum contra Manichaeos intendebant, non esse aliquam rem, et substantiam ex se malam sicut adstruebant Manichaei. Resp. 2°. cum Vazquez cap. 11. qui dicunt peccatum esse privationem illam definisse denegative proprie privationem i. privationem salutis, seu gratiae justitiae, sive similis virtutis, vel etiam actus oppositi. Eodem sensu peccatum ait formaliter privatio boni, et nihil, inferri a Patribus Deum non esse causam peccati: multis probant, non esse probare peccatum non causari a libero arbitrio nostro, et nihil, et privatio neque causari a voluntate creata, ergo deesse voluntatem peccatum, quia nihil non causari ab eo, quia peccatum est motus voluntarius bonis adiunctus carentiae gratiae Dei, quae nihil est, et ea gratia ex solo libero arbitrio est non esse ab eo. Deus non in principio adelargiendo gratiam.

Resp. 3°: formale peccati dici a Patribus, negat aut privationem, ob difficultatem adeo (inquam dixim^g. distare formale peccati) recte explicandi proinde dixit, etsi illud dixit quod privatio; nam plures non ... commodum ... vg. corpus quod calidus, et vestitus per nuditatem, sic aliqua forma praeter exprimunt

Sacrae:

Sacrae seu immensus, infinitus, et incomprehensibilis et [illegible] [illegible] negare

Dei [illegible] [illegible] [illegible]: n' alii sententia de [illegible] [illegible], quae [illegible]

q. e., et recte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] explicari, in vulgari n. [illegible] [illegible]:

no se ajusta con la razon, de illo q. [illegible] [illegible] transgreditur, [illegible]

[illegible] pecc., seu mala pecc., et ipsius pecc. recte [illegible] [illegible] privatio

rect. [illegible], et si sit [illegible] [illegible] irrectitudo, et [illegible] privatio [illegible] [illegible]

positiva [illegible] [illegible] ratio.

Obiic. 1. pecc. e. maximum et summum malum in g. mor., q. e. privatio

rectitud., quae sola pot. e. summum malum. Resp.: q. summum malum nihil ad-

mittit boni, sicut q. e. summum bonum nihil admittit mali; [illegible] pecc. q. e. summum

malum, nihil [illegible] admittit, in quo bonitas saltem realis inveniatur. Resp. pecc.

n' e. summum malum simpliciter [illegible] q., et ideo posse admittere boni [illegible] [illegible]

in pecc. [illegible], [illegible] e. summum malum in g. mor., in quo genere nullum ad-

mittit boni moralis; Deus autem e. summum bonum simpliciter, et ideo

infinite distat a toto malo. quo ad [illegible] ad [illegible] et [illegible].

Instabis, [illegible] pecc. [illegible] [illegible], e. maius pecc.

ceteris, [illegible] maximum malum in g. mor. et [illegible] [illegible]. [illegible] in g. mor. [illegible]

e. maius, q. [illegible] [illegible] in malitia a [illegible] [illegible] peccatis [illegible]

[illegible] liberi, qui ex suo [illegible] e. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] nullum [illegible]

[illegible] in mala [illegible] alia peccata [illegible] [illegible] q. [illegible].

Obiic. 3. [illegible] actu pravo reperiri privatio rect. seu [illegible]

[illegible] [illegible] genetica et specifica male inter se [illegible] generica [illegible] seu actus

[illegible] [illegible] pecc. rect. [illegible] saltem indifferens ad bonum [illegible] malum, solum speci-

fica actus [illegible] peccaminosi [illegible] [illegible] ad malitiam, [illegible] privatio rect.

quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] malitia in g. mor.

a [illegible] [illegible] [illegible] actu malus [illegible] [illegible] Resp. [illegible] generica [illegible]

[illegible] detrahere, rect. [illegible], seu bonum, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ad [illegible]

attinet ad indifferentia ad bonum et ad malum actus [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

extra, n[on] ito intrinsece ex forma. Et illa possibilis est, et est de natura ad mali, quo-
venit achi proprio intra, sub nostro spectu.

Dices malus voluntas, abeste inter distinguis indifferens sub ... intra
à diuiditur propria, q[uod] ille directe immediate extra sub ipsi motus non n[on] generantis,
aut explicite attingentis q[uod] est inter; si sufficiens, ipse eos nostros v.g. actus huius
ut in ipso sufficiente n[on] appareat explicite ad boni, aut ad mali, voluntate
ex ipse, q[uod] ad ... non potest cadere in actus malus, cui repugnat bonitas, quod
ipse mei actus malus ipse repugnans potest reddere à ... formata explicite,
et ex eo se ipse quasi indifferente ad bonum, et ad malum explicite. Indifferentia
autem propria est intra sui, et tenet se ex ipse repugnans obiecti, neque potest esse sui
sit extra possit intra. Sed modo libertas arbitrij potest esse indifferens ad amo-
rem, et odium, et ad amandum et n[on] amandum, ad bonum et ad malum. Quomodo ad
generica v.g. actus huius n[on] est indifferens ad bonum, et ad malum, nec ulla
ad generica ad suas opposita ... ; nisi tamen ... . Ergo nihil ... .

Obiicit. 4. nihil est malum sit, nisi quod privat rem effectu sibi
debito, sed peccatum intimum et malum morale, ingratis caret effectu sibi debito; et ideo quod
si reliquum male semel adstruant in privat existere, et frunt excludit ab hac
regula generali generis moris quod continear sub genere, debet ex ... suo ...
generalis. Sicut videtur, quod privatio propria dicitur, ideo malum aqua, quae privat ...
debito aequ. ; ... monstra ideo dicuntur mala in genere, q[uod] privant ... ex ...
debito effici. ... claudicantis, ideo dicitur malus, q[uod] privat rectitudine quae debet
animalis ... incedens,

Dico ... ex ... in ... : ... quae mala tenet
n[on] adest ... dicens ... illius ... malus ... principium privative
privat. ... : si daretur ... male, q[uod] est negatio tamen, v.g. n[on]
... calor aquae malo ... (nempe in eo calor aquae) ... suf-
ficiens ... privat ... in
... , quae sunt tamen negationes ... , quam ... n[on] ...

nec-

neque partiam ex privat. Dimitit.

Ad 2.^m in [illegible]; neque vero ex Mortis ari; excarnifici in omni malo, quod nullo privaret sua, tristia inaequentia malo, quis non privaret gaudii, gaudii dei in volunt. malo, quis non privaret amore, quae grant [illegible] fomi... nisi est malum sive nisi quatenus privat ex quo fecit sibi de illo. Ergo notque experte, dolores et tristitia, seclusa quacumque privat. malas est servio, evilli in conveniente, quo te istas nequit affligunt; [illegible] flagris cedit, aut verberatis hinc non dolet de voluptate ipsa cavet, quae non recordat... posuo malo patit. post si adversarii negent [illegible] mittant se verberibus hinc, et voluptatem non cadent, immo [illegible] eius [illegible], tunc [illegible], an dolores, an tristitiae patiantur. non dubito eos venire, neque dubito quin me liget [illegible] agere verberibus, nisi verbis [illegible] veros extorqueat, et victoria [illegible] [illegible] servili, [illegible] ingenio [illegible] non movent. exemplum [illegible] P. Scythicus [illegible] servili bello afflictatos [illegible] non [illegible] in servos praeliandi, verbera in manus, non arma attulisse, ut quos ferro non potuerunt, metu verberum vincerent, fugg. quia non ut fortes victi, sed ut fugitivi servi cessissent.

Ad 3.^m ad [illegible] Divo, ex eo [illegible] ingenio explici, [illegible] privat. non [illegible] malo, quod [illegible] non agere non intelligat de omni frigiditate, privatio in non male, nisi forte tendas [illegible] est malum frigiditatis [illegible] nec [illegible], quo nil [illegible] privatio frigiditatis ex eo inaequalis est, et aqua de beat frigiditas, est [illegible] aqua [illegible] malo [illegible] videtur in [illegible] privat. [illegible] non autem [illegible] in [illegible] [illegible]. [illegible] privat. est malum inaduchis [illegible] privat. [illegible], [illegible] est, et bonum [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] agua calores [illegible] [illegible], dicit [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]

[illegible]

precepto neq. qui debito reclamat privatio [illegible] existens, magnus ut omit.
[illegible] indie festo, reclamat legi, ac rationi de sacro audiendo.

Tum 3° de bonitate aquae naturalis non solum calor [illegible]. Comparatio
fores de bonitate negativa, [illegible] aptandi praecepto negativo, et sibi aptatus peccato
omissionis existit calor in aqua, ubi invadit dissona, et non dat privatio effectus de sibi,
maxime si dico dixit calor et frigus inexistens aqua sunt [illegible]. Qua
de bonitate aquae naturalis bendi frigiditas, quo ratione prop. de bonitate affirmativa facile
comparabitur praecepto affirmativo, et sibi comparabitur peccato omissionis existit aquae de
frigiditate, cum frigiditas privatur, ubi et invadit dissona, et dat privatio effectus
defectus de bonitate, et ex tali privatione constituitur partialis mala aquae: Quid
inde? Fatemur ingenue peccatum omissionis dicere esse privationem [illegible] de bonitate
et praecepto, ea n. privatio constituit partialiter dissona in eo, scilicet, quod lex iniungat
opus, et voluntas libere ab opere abstineat.

Verbi 5. q. 2° [illegible] voluntas furandi contra praeceptum negativum: dicit deinde
illa voluntas, carere bonitate morali et repugnari rectae rationis [illegible], quamque illa
careat, seu privat bonitatis moralis, et inde desit. Quod si nos [illegible]
[illegible] mala moralis indefinit, dicere possumus consistere in illa
casa, et voca illa quo malueris nomine. Probatur haec 2a ratio; quo gravis ordinatio
illa urgenti ratione, neque tamen hac privatione constituit moralis malitiae et Sane desit
constitui asseveramus. Neo omissio tamen [illegible], neque cognitio [illegible]
negativa, [illegible] n. ratio. Sed privatio illa, seu [illegible] non constituit defectus in iudicio
rectae rationis, seu cognitionis praecepti [illegible]. Et quod dispositio cum praecepto negativo [illegible]
[illegible] opposita, atque [illegible] privatio bonitatis moralis, seu
causa [illegible] furandi, [illegible]. Cum [illegible] de morali malo
[illegible] de [illegible]; [illegible] dicitur non constitui [illegible] ex privatione, seu casa
neque mali moralis omissionis ex illa privatione, seu causa abstinet. [illegible]
negativum [illegible] ac: <u>non [illegible] voluntas furandi</u>, non vero sic:

aggrave

opponi volunti moralem bonitatem, quod difformitas non consistit formaliter in carentia seu carentia bonitatis moralis.

Antonius, praeceptum intelligi posse, non ut iniungat obligationem ut iniungat moralem rectitudinem, seu bonitatem, quaerere aliquid Hispanis. Ex oppositis quod oppositis, iniungit obligationem morali rectitudine, seu bonitate. Tertio quod intellectus quod voluntas, et est obiectum indifferens. Tunc sic: privatio opponitur suo habitui in eodem; sed peccatum consistit in privatione, et dicitur malum morale, consistit in privatione rectitudinis, seu bonitatis moralis, quae debet actui inesse. Nec nihil fieri potest: quod peccatum quod sic consistat et affirmativum, et peccatum quod omittere tenetur est omissio; praesentis vero quod instituimus de peccato omissionis, ergo in hoc eventu privatio est activa malitia non autem ipsa sed solo malo, quod ipsa est mala et peccatum, quatenus dissonat rectae rationis iudicio, in quo respectu privatio asserimus, quod carere actu rectitudine, sive morali bonitate

Probatur 6. Bonitas importat perfectionem et bonitatem, et nullum ens est malum, nisi quod afficit privatio. Probo ergo quod aliquid afficeret est malum ex eo quod sit ens. Nec, si ens loquitur de bonitate transcendentali veniremus. Loquitur de perfectione et bonitate morali, perfectissimus; quod voluntas fuerit ens [illegible] imperfectionem [illegible] bonitatem moralem, immo non est ens quatenus ens affert honestatem, quae [illegible] inde [illegible] bonitatis moralis, quando in illud tendit [illegible] actus [illegible] voluntas [illegible] [illegible] ens, [illegible] conformitate iudicio rectae rationis. [illegible] negari [illegible] ens [illegible] [illegible] ens [illegible] malitia moralis quod est ens [illegible] [illegible] iudicio rectae rationis. Ergo ut [illegible] difformitas [illegible]

[illegible]

vitii erit finaliter voluntas a Deo, ideo eo voluntas est difformis iudicio rectae rationis:

Dico 7. moralis malitia opponitur morali bonitati, imo consistit in oppositione morali bonitati, sed privatio moralis bonitatis magis opponitur morali bonitati, quam privatio dicitur moralis malitia: Hoc argumentum nemo iudicat insolubile, ego vero iudico solummodo aequivocationem in terminis oppositionis, privatio moralis bonitatis, et insuper iudico ab omnibus facile solvendum, probat enim (si quid probat) rem omnino falsam, scilicet malitiam eo ipso dari quo datur privatio opposita bonitati morali, id autem esse falsum, patet in actu quo experientia affirmante in vincibiliter, dari potest in distinctione individuo; etenim is est privatus bonitate morali, nec tamen habet malitiam moralem, quo dari potest privatio opposita bonitati morali, quin detur malitia moralis. Imo quamvis addamus de bene bonitatis moralis, ibi actui non cadunt, intelligimus malitiam moralem, nisi addamus, quod res de bonis cognosci, et cadunt actus illius sine bonitate morali reclamante conscientia.

(nihil deest.)

Arg. in pea

Pt. ex in ista omissio integre constitueretur [illegible]
mis et [illegible] [illegible], sed privatio omiss. moralis sm. [illegible] [illegible]
maneret omni omiss. morali, nego min. ut et [illegible] indifferente
in [illegible], q. habet privat. [illegible] omiss. moralis, [illegible]
sa) et adhuc [illegible] mal. moralis. Ad alteram [illegible]: sed pri-
vatio omiss. moralis ut [illegible] seu sm. morale videatur nempe
sm. debitum [illegible] [illegible], [illegible], sed privatio [illegible] [illegible]
forma omiss. moralis, nempe debitum [illegible] et dissonantia
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] omiss. moralis, omitto min.
[illegible] omitto, [illegible] [illegible] dissonantia seu debitum [illegible]
[illegible] [illegible], q. privatio [illegible] [illegible] refert
[illegible] [illegible] [illegible] duo [illegible] defensanda, 1m. privat. [illegible]
omiss., [illegible] admittunt [illegible] n. ee malitia moralis. 2m.
[illegible] dissonantia [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] privatio [illegible], seu
[illegible] dissonantie, [illegible] constituere malitiam moralem.

[illegible] S. malitia moralis [illegible] [illegible],
q. e maxa malitia [illegible] [illegible], sed privatio rect. [illegible] maxa malitia
[illegible] [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible], q. [illegible] [illegible] [illegible] obtinet
culpa, [illegible] malum [illegible] moralis [illegible] [illegible] malitia moralis.
[illegible] [illegible]: q. privatio rect. [illegible] aliqua omiss. [illegible]
moralis, [illegible] privatio rect. e maxa malitia [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] indifferens in [illegible] ex
[illegible] invincibili, q. [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] honesto, e privatio rect. et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
moralis. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], q. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. et privatio rect. debita ex [illegible]. Conveniunt
autem [illegible] privatio rect. q. aliud in [illegible] e [illegible], q.
privatio rect. [illegible] de vita. [illegible] itaque e dissonantia

[illegible]

(tali recepto n' scius dicit tale bonum, q malitia ... exer
qui actu hoc privet debita rect[itu]dine sui p[e]ccat[i]. Recole dicta
cap. 2. l. 3 et 3 eadem ex.

Obiic. q[uod] actus humanus aut habet q[uo]d
habere debet in moribus, aut caret aliquo, q[uo]d habere debet in
moribus. Si hab[e]t, erit bonus moralis. Si p[rim]um, eo ipso erit malus
moralis. Sed q[uo]d careat aliquo, q[uo]d habere debet, e[st] carentia, ergo
seu privatio; q[ui]a malitia moralis co[n]sistit in carentia seu
privatione, quin opus sit aliud intelligere. R[espon]deo dupl[iciter]. 1[o]
peccatum habere totum illud, quod indiget, aut q[uo]d debet habere ut
sit tale aggregatum q[uo]d habere. Totum co[n]stat ad peccatum seu totum
d[ic]t[u]m peccati, et q[ui]a hanc habet est malum et peccatum.

R[espon]deo 2[o]: q[uod] cum dicerem actum eo ipso esse
bonum malum, q[uia] habet q[uo]d debet habere, et eo ipso esse malum, q[ui]a
caret aliquo, asserimus tn' id asserimus malitia in praeceptis
affirmativis: quarum praecepta n' e' ... et aliunde id
sufficere ut actus sit malus, aliud vero id requiri. Dum
caret aliquo q[uo]d habere debet in moribus, debet q[uo]d suf-
ficiat ad malitiam, q[ui]a dat disparitas privationis c[um] praecepto,
quod sufficit ad malitiam. Sed ex alio casu ... potest ma-
litia omissionis. Unde in toto actu sequitur malitia, q[ui]a actus caret
aliquo q[uo]d habere debet, sed etiam q[ui]a habet aliquid q[uo]d debet n' habere;
dicimus autem quo volumus eas alienas usurpare, ideo malus
e[st], q[ui]a habet ... q[uo]d debet n' habere, seu q[ui]a habet existens, c[um] melius
esset eam n' dari, iuxta Christianus illud de Iuda proditore,
bonum erat ei, si natus n' fuisset homo ille, Mathei 26. 24.
Nota: q[uo]d in ... actu et aliis dici, q[uo]d debet habere, q[uo]d debet
n' habere sed verba sic esse intelligenda, ut cognoscat,

q[uo]d

quod debeat bonum, sed cognoscat quod debeat non bene, et non [illegible] in dict. obligatio [illegible] [illegible] disconvenientia.

Obiicies ultimo: si malitia moralis consistit in privatione, posset assignari aliqua peccata omnia, sive omissionis sive commissionis, quae non sint commissionis, contra [illegible] cap. 2. § [illegible] [illegible] assignari nequeunt, si peccatum omissionis consistit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] nequeunt [illegible] [illegible] ad consequens universa. quod malitia moralis consistit atque in privatione, seu aliqua privatione. Respondeo distinguendo minorem: aliqua peccata, quae sint privatio, concedo minorem; quae sit malitia moralis, nego minorem. Dico libentissime dari privationem quod in peccato omissionis, siquidem omissio est privatio actus, et dari carentiam, [illegible] peccato commissionis, nam actus ille caret bonitate morali [illegible] altera privatio est actus, altera vero est carentia rectitudinis, neutra vero ipsa est malitia moralis, cum quod est ipsa carentia, seu privatio, nisi intelligatur cum [illegible] legis, ubi ipsa afficit disconvenientia, quae ad omissionem privatur, atque carentia, adhuc non assignabitur aliqua peccata, quae sint peccata, quae admittimus commissione, et quae omissione, [illegible] ea ad consequens non in privatione consistit [illegible] [illegible] in disconvenientia cum lege, sive fundata in positivo, sive in carentia, sive in [illegible].

Insistes privationem quandam posse excogitari [illegible] nempe debiti boni, et quae sint peccata. Sed [illegible] omissione peccamus, datur omissio debiti boni, nam debemus actum elicere: quod in omissione, datur privatio debiti recti, [illegible] cogitare possumus in quolibet peccato privationem debiti boni. [illegible] [illegible] omissione peccamus posse non dari privationem debiti recti, [illegible] debeat libertas ad [illegible] eliciendum odium, [illegible] abstinendum a [illegible]

a filio, si dicas omissionem odii fore rectitudinem, eo quod non datur tota omissione dari privationem rectitudinis, impugnandus erit ex dictis cap. 6. § 5. 2° q. eo [illegible]. 1° quia admittis privationem privationis. 2° quia eo nil aliud sit, quam ipse actus odii. /

Dico 2°: quavis detur omissione peccaminosa daret privatio debitae rectitudinis, extitutam finaliter peccatum non esse omissionis, sed omissionis; et sinassignes aliam rationem, ex qua conveniat peccatum, quod sine dubio nullum erit omissionis. Et ratio est, quia implicat eos, quod asseris privationem esse malitiam communem commissioni et omissioni. Melius quoque ratio esset assignari, si malitia moralis consistat in difformitate cum iudicio, a lege dictitante dari legem quod omittimus quam dum omittimus. Nec obstat in altero peccato dari actum, et in altero privationem actus, quia id sufficit [illegible] ad distinctionem et diversis iudiciis, quorum alterum praescribit actum esse faciendum, et alterum praescribit actum non esse faciendum.

Ad exitum cautius accedere [illegible] distinctionem [illegible] tota de certum cupio esse peccatum mortale omissionis multas privationes considerari posse, quae [illegible] bene mortale reddunt [illegible]. 1° quae actus malus in se privatus sit [illegible]. 2° quae [illegible] privet hominem actu [illegible] virtutis. Non n. [illegible] virtus cum peccato existere. 3a, quae vel [illegible] effective privet [illegible] virtutis. Et mortale [illegible] de [illegible] acquisitis, et de [illegible] infusis [illegible]. 4a, quae [illegible] privet hominem gratia et aliis [illegible]. Tota quoque haec dist[illegible] dicenti peccatum omissionis, quod est contra praeceptum negativum, non existere [illegible] in [illegible] ex praedictis privationibus [illegible]

est

ex omittent peccato, ... sequant ex peccato. Si 4a opinio
privatis ... oculos theol., in mensa rao ... ..., ... -
... solent, ad ... ... peccati omissionis in privat. consistere,
soluere facili ... .

Caput 5um

Utrum malitia, et bonitas moralis consistat in relatione ad rectam rationem
... directe. tandem ... ...

Obi. 1o ... et specialiter ... ex ...
... opinione ... ... peccati consistere in ...
a iudicio recto. Si malitia et bonitas morales consisterent in
relationibus ad iudicium rectum opponerent relative, sed opponuntur contrarie
... ergo ... . sive sequela:
... ... relationes, et adhuc non opponunt rel-
lative, sed contrarie. Nam ut duo opponantur relative debent esse
mutuo relativa, ut ... et ... et ... ... , ... mu-
tuo correlativa. ... ... malum et bonum, ...
... , ... relationibus, ... mutuo correlativa, ideoque
non opponuntur relative: opponentur ergo contrarie.

Obi. 2: Si malitia moralis consisteret
in ... a recto iudicio, consisteret ... aliquid, quod ... bonitas
moralis; sed hoc ... ; ergo ... . voluntas
occidendi innocentem, sub dictamine in ... ...
erit voluntas mala moraliter: ... ... voluntas non occidendi
... , ... iudicio erit voluntas bona moraliter: ... iudicio
illo consisteret ... bonitas et malitia moralis. ... ...
... ... 3 ... ...
extremo

extremo numero, quo constituit aia. Unde dicit S. Aug. verbu e' Deus, id est patet S. Thomas. August. ait verbu n'e' Deus, sed crea. Sic dicit Lib. 3. Augustinus et Thomas. Ist. se o ptes, et ad Stari distantes. D. Thomas pottis ibi o ptari Augustino, quo distat Aie; q. Thomas genus e' extremu sibi ... Augustino, et distet ... Stario; ... unus extremus n'e' pot ee coe ... relationis. sic alio ... n° rej. dictamen coe distantie et conantie, sicut malitie et bonit. moralis.

... 3: Ad malitie moralis ... ee libera ... peccanti; ... ratio iudicij n'e' libera ... peccanti; ... Prima: ... peccati debet ee libera ... peccati e ... malitie moralis, ut cap. 2. ad ... ; ... .
... ... : ... actus ... ... iudicio. ... : ... vellit, ... ad malitiam moralem ... ... , de bene ... liberum ... , ... libertas, ... actus n'e' in potest ... liberi ... , quam ... ... eligere ... ... illum ... arbitrio. ... vellit, ... liberum, ... omittenda est, et ... ; ... ad ... spectat, ... voluntas ... hanc ... et ... liberum est illa ... , et ... ... ex libert ... , ... extremi ... , ...
... 4 ... malitia moralis ... ... in relat. ... , ...

...

Aliud, inquit, quod difformitas et relatio sit defectus ad aliud, ut etc.

Tertium suaderi potest: quia iniustitia afferat malitiam mo-
ralis; ergo non afferat relationem; quia [illegible] a malitia morali afferri
relatio. Aliud ostendit [illegible] iniustitia [illegible]
[illegible], qua [illegible] inhibitum [illegible]; [illegible]
[illegible], [illegible] afferat [illegible], et non quod afferat [illegible]
relationem, [illegible]. Aliud [illegible]: quod utrique
[illegible]. Suadetur 2° illa eadem [illegible] syllogismi,
[illegible] malitia moralis esse relationem, si malitia consistat [illegible],
quia difformitas requirit esse relationem [illegible], aut praeceptum [illegible]. [illegible]:
quod neutra [illegible], [illegible] difformitas afferat [illegible], a difformitas non est relatio
[illegible] praeceptum [illegible]. Aliud est in peccato omissionis, quod
[illegible] afferat difformitatem [illegible] iudicio [illegible], quod non [illegible] iudicio
[illegible] illis.

[illegible] admissa mala [illegible]. [illegible]
[illegible] 1[illegible] [illegible]. [illegible] negat [illegible] in
[illegible] notat aliquid [illegible] carentia seu [illegible], aliquid [illegible] denotat,
[illegible] et ideo [illegible] malum [illegible] bonum, iustum, et in-
iustum [illegible]. [illegible] 29. [illegible] 95, [illegible] 12.
[illegible] 2° vero [illegible]. [illegible] esse relationem praeceptum [illegible]
[illegible] ad [illegible] terminum, et [illegible] relatio,
[illegible] terminus [illegible] relatio [illegible]. [illegible]
[illegible] in relatione praeceptum [illegible] aliud [illegible]
[illegible] aliorum. [illegible] esse aliorum, [illegible]
[illegible] invariatum [illegible] non [illegible] in [illegible]. [illegible]
[illegible] iudicium recte [illegible], quo reclamante [illegible] libere vo-
luntas [illegible] vo: [illegible] incadit [illegible],

n habent eam qua voluntas determinatur cum indiciao rectae rationis
speciis attingeret, cum iudicio sufficiente non reflexerit voluntas.
Contra tertio negatur minor: Etsi non relatio transcendentalis afficere negetur
ex quo in alterius extremi. Et sic accipitur attingere in respectu
deficientis; sic cum plus affectat relatione, nam defectus nequit non esse ad
aliud) Etiam relatio non est fuisse defecta eius a regula, quae ipso
est rationis, id est quatenus aequatur et rationi. Quapropter si per impossibile
aequaretur rationi, quin non maneret invariata, prius ab
regula deflexerit per rationem.

Ex dictis facile refutantur non pauci
ex recentioribus adstruentes, quod qui liberae committit volenter occidendi
innocentem ob inhonestatem occisionis prohibitam, tunc dari conferens
negationem cum iudicio rectae rationis, quae conformitas sit ipsa illa negatio
voluntatis. Unde inferunt privationem eius conformitatis dari non
posse, quia secus daretur privatio negationis cuiusdam, quod est impossibile,
nisi abstrahatur in reflexione rei. Quapropter excludunt privationem
non posse consistere malitiam moralem, dari nequeat ei in privatione.
Ipso refellunt: quia omissio illius voluntatis sufficit ea omissione
non oriatur ordine sui bonitatis ad rectam rationem, quae ipsa non est
conformitas cum recta ratione. Erit quod conformitas quae videtur sustineri indicio.
Tradens quod omissio sufficeret sine dependentia sui illo iudicio, et tamen
non esset conformis. Conformitas est aliud ab omissione, et intelligi
potest privatio conformitatis, quin detur privatio negationis, sive carentiae,
quae sit formaliter exclusio carentiae. Itaque concedo convenimus dari
non posse privationem carentiae, sed nego illam conformitatem, quae haec omissio
voluntatis est carentia: cum non conveniunt omissionis cum recto iudicio,
ex motivis omissio. Quae autem ideat in ordine, et ex illo, ...

ficiet quod non tollitur voluntas mentiendi.

[illegible] . Sanus quoad ... theologice:

... malitia moralis ... et ... sacramentalis ...
itaque ... in genere ... [illegible] cap. 2. ... ultime
iudicium ... sed ... dici ... et ... tenet. ...
... ex dictis ... ablato ... mutato iudicio ...
... mutat malitiam ... in ... omissionis, ...
... ... dixi, ac ... malitia ... sacra-
mentalis ... ultime ...
Nec dicere valet, ... sufficiens iudicium ...
... dignitas, et ... modo ... afferre ... iudicium ...
... sufficiens ... cap. ... Primo: ... iudi-
cium illud ... honestum, ...
revelata ... iudicat actus fidei ... obligatum ad credendum
divinitatis mysterium ... idem ... iudicium ...
meritorium, quale est primum iudicium ...
captivandi ... in obsequium fidei. Nunc ... malitia ...
in honestate, ... meritoria, ... iudicium
honestum ... meritorium ...
... sacrilegii, et ... peccati ...
... ... libere ...
... sacrilegii ...
... ... iudicat
... Accidia, quae ... et subsequens ... nescio
... nisi ... Hector et Achilles ...
... calumnias, ...

... ac ...

... ac ... Tota ...
[illegible]

... tia ... bonitati, quàm malitiæ. Et exemplis ..., in musica; neque enim voces aliorum quælibet secundùm se bona, quæ faciunt ingratum sonum, si disiungant. Dicendum ... Item multi, alteri, et nasus ipse ... si ... disiungantur ... faciei, cum ... destinatis, faciunt illam difformem. Similiter, ... ipse ... misceantur ... ingratiorem. ... in peccato ...

... in odio Dei ... in ... honesta odij ... amore ...

... malitiam ... honesta.

Vltimo in odio Dei, quod falsificat hanc negativam Deus non ... , et eadem verificat hanc affirmativam Deus ... Nunc sic: quamvis ... bonitas et malitia moralis ... actus voluntarij ... bonitas et malitia. ... malitia ... exemplis ... negativa ... Imo in

malitia

malitia morali [illegible] [illegible] Dinjunctia de [illegible] necessi

[illegible] malitia moralis talis [illegible] quatenus [illegible]

et [illegible] sit singulas [illegible] n'ec iam [illegible], [illegible] videns ei [illegible]

singulas [illegible] n'ec malitias morales. Item [illegible] [illegible]

[illegible] n'ec malitiis moralis, aliqua [illegible] n'ec mala morali,

[illegible] honestati; [illegible] illud [illegible] honestas [illegible]

[illegible] ac sanctus, [illegible] [illegible] moralis.

Ad 2m neg. [illegible] illud qd [illegible]

meritorium, et malitia moralis est qd [illegible] demeritorium; quia malitia mo-
ralis seu actus in ratione mali duo dicit, unum in recto, et alia in obliquo:
in recto dicit entitatem physicam ipsius actus mali, si peccatum sit omissionis
et privationem actus, si peccatum sit omissionis. Et qd entitas actus mali
et omissio actus debiti, qd [illegible] sit, et demeritoriu, ergo malitia
et demeritoriis in recto allatis a malitia et actu malo, malitia
et actus malus dicuntur [illegible] et demeritoria; [illegible] alia meritoria, et
[illegible] [illegible] afferunt in obliquo ab actu malo, v.g. iudicium
[illegible] fidei [illegible] obligat credendi mysterium trinitatis, [illegible]
fidei [illegible] [illegible] queat [illegible] actu [illegible] in obsequium
Dei, lex [illegible] de credendo alii mysterio, Deus [illegible] et [illegible]
credendo, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in obliquo
allata [illegible] [illegible], afferunt [illegible] in obliquo. Haec [illegible]
libertas, [illegible] [illegible], de liberatio [illegible]. Haec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccati; [illegible] si sit omissionis, [illegible] actus
liberi et deliberati [illegible] a voluntate [illegible] dictamen
[illegible], ac legis Dei. Tunc actus seu entitas physica illius af-
ferunt in recto, i. in nominativo; reliqua [illegible] deliberatio,
libertas, [illegible] voluntas, [illegible] dictamen, lex, Deus, af-
ferunt in obliquo, i. in alio casu [illegible].

Ista explicatio: nec est in logicis et metaphy-
sicis inconveniens ens rationis visibi in recto denominativo afferre
quae in recto obiectum, in obliquo implicitas, et cognitiones, quatenus dicere,
sites mentis monstruosi quia sic resolvunt obiectum implicite cognitum, quae
voces sic etiam resolvunt, obiectum cum implicitate et cognitione, seu vocans implicitas
et tamen cognitiones. ubi obiectum afferat in recto, seu nominativo implicitas
vero et cognitio, afferunt sive signant in obliquo, et adhuc constituunt essentiale
ens rationis, vel partiales illius [illegible]. Nec quia cognitio est ens reale licet
inferre ens rationis quatenus ens reale, quia ens rationis non est cognitio, sed illud
tamen cognitum. Unde non est ens reale, sed quod tamen ens reale. Alter
ratio. Dei est quod naturale et demeritorium, ut sit odium iudicium meritorium
finale fidei de illius odio Deo [illegible] [illegible], vel saltem odium iudicium aliud
et vel revelatur Deum [illegible] optandi Deo malum. non tamen ipsum
odium est tale iudicium, ideo quia ipsum odium iniuste non est, quod finale demeri-
toriu, sed quod odium finale, et odium meritorium, quatenus iudicium illud de-
cribit Deum non esse odio [illegible], et adhuc voluntas naturaliter ac
libera vitatur, tamen fertur in sibi oppositum.

Doctrina tradita mire sic explicantur actus directus,
et indirectus, ut in recto, obiective, actus vero, qui est ens rationis, atque
peccatum, ... afferunt essentiae in obliquo, quae non est, seu quae de
illis sequuntur in nostro affectu. Haec vere tenens [illegible]
declarabo. Hactenus de cadentibus [illegible]. videamus [illegible]
sed quae res est gravissima, et ultima, in [illegible] Theodori [illegible]
Animi id aliquid integra [illegible] instituo. D. 6. an [illegible]
sancti inficiat Deum de [illegible] peccati, [illegible] quod [illegible] missive, de Tridentinus.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] de solvendis
demonstrat.

D. 6ª

An ex nostra sententia inferatur Deum esse causam peccati plusquam permissive contra Tridentinum.

Caput 1um.

Proponitur argumentum, id quod ab omnibus est solvendum demonstratur.

Nostra sententia, quae formale peccati constituit, non in privatione, sed in realitate
reali sic acriter ab adversariis impugnatur; cum formale pec-
cati foret positivum, et hoc relatio realis praedeterminantis, Deus talem
praedeterminaret; unde sequi dicunt, quod etc. Minor probatur: quia Deus immediate
concurrit cum munere causae primae ad omnes entitates reales, ut physica ac
Thomistica concurrentium circumsonant gymnasia; nec deest qui te-
rariis erroneam appellent, contrarium asserere esse temerarium, ut potè
contra omnium doctorum concordantem, ex quo nota temeritatis adquirit.
Minor probatur: quia Deus esset causa peccati contra Trident. sess. 6. cap. 6:
Si quis dixerit, mala opera, ita ut bona Deum operari, non per-
missive solum, sed etiam proprie et per se, adeo ut sit proprium
opus eius non minus proditio Judae, quam vocatio Pauli, anathema sit.
Ecce juxta Synodum Tridentinam Deus concurrit permissive solum
ad opera mala; sed si formalitas esset quid reale, concurreret non solum
permissive, sed etiam efficienter physice; ergo etc. Minor ostenditur:

quia

q.ª im.ª concurreret ad dictum, quod ipse esse permittere. Sic q.ª

lex complise Deus intelligeret permittere, quod impedire posset, nec

tamen impediret; sed nos optime intelligeret, quomodo Deus non concur-

reret im.ª ad opera mala; q.ª dicitur. Probabiliter minor: q.

bellare posset quis contra venenis, vel immittere somnum, aut

amentia; et ex eo permittere quod posset ipse eius impedire, nec

non impediret; quia impediat intelligi potest, et non intelligas con-

currere.

Hac obiecta actus cum de nostris adversariis autem,

et illud Virgilianum adaptant; Flectere si nequeo superos, Acheronta

movebo. Dixit ibi eos reclamare pro ostendens manifeste

contra ab eius nostris adversariis cum dicendus. Sunt ibi. Soluen-

tes a Caietano, Medina, Victoria, Conrado, Curiele, et re-

liquis concurrentibus generale peccatum aliquid existere, in quo est

id entitate actus, aut ipso modo ipso addito: deos plures quoque,

imo validius pugnat adductus Hector: et sane si praemotione

physica predicti auctores, aut eorum aliqui c. Saxos, Volunt.

variant Deus ad tale generale pravum peccati producendum, recte fig

pugnavit Hector. Integram autem eorum 2ª ex, quam maxime ex

ipsis est ex religiosissima, gravissima familia Dominicana) ac rec-

pugnare consensit cum veritas Tridentini dicens, scilicet mala opera Deus

non operari proprie et per se, sed tamen permissive, et eadem ratione, imo pro-

sitione Hectoris illis nos evitatimus, vide dicta d. ante cap. 2.

prope finem: et ita annotant eiusmodi cum sacrosancta Sacra.

rat evellitare 2ª opinionis veteranos duces, si quis non de

contra nos, magis bellat contra ipsos. Unde sic dictis permittores nihil

sibi non mali cum nocent, potius proponent sibi, scilicet Caietano,

Medinae, Victoriae, et aliis.

Porro retorqueo argumentum in patronos scientiae mediae, qui in magna
excipiunt ex sacro coetu Dominicano, ut videre est in illo
Tridentino auctores cathafoco quem prima omnium refert Dr Salas,
qui statuerunt scientiae mediae consistere in negatione aut omisso. Ergo
opinionis scientiae fautores dicendi sunt atque Deum operari maior
opera proprie et per se, contra Tridentinum, si semel retribuit, scientiae
peccati est distinctus seu relatus realis. Dicendo ego eodem cum toto
non operari mala opera proprie et per se, contra fidem catholicam; si
semel retribuit formam peccati est quod neque, aut privatio. Ceterum ergo:
Tridentinum definit Deum non operari mala opera proprie
et per se, rogo, an loquatur de malo maiorum operum, an de solo?
Dicent 1o: non de malo; tunc enim est ipsa entitas physica actus, quae ut
potentia creata debet esse efficienter physice a Deo, producitur proprie et per se,
sed est voluntas perfecta, singularis, et ineluctabilis ad causam ad
peccandum per efficacissimam physicam praemotionem. Bene. Igitur omnes omnino
hominum pars ad male peccatum, non indifferens et determinatum ad
creaturam, Dominicani resolutionis determinatam et sequentem patientis creaturam
media praemotione physica ante omnem immissa. Ergo dicunt argumentum reddat
Deum non operari per se et per se mala maiorum operum, dicendum
est a Deo. Et aliis anno et causa, a praemotione quod dicitur, quo ea
physica praemotione conditione ex tunc definitione. Proinde.
Dicent 2o: definitionis operari de solo, et
sic est, Deum non operari proprie et per se formale maiorum operum. Bene.
Ad hoc rogo: quod operari proprie et per se est sine formale? Creatura, aiunt ad
veritatem. Formale peccati physice adversarii, et negatur
privatio, ad nulla creatura potest proprie et per se operari negationem et pri-
vationem, et nulla creatura potest operari formale peccati proprie et per se.
Ideo etiam

Subsumimus et legitimus ex terni. Mox e[st] prima adver-
santium sol[utio]. Aliud ostendit: q[uod] negat et privat et nihil, n[on] sunt
entitates, nec possunt trahi actu ut p[atet]; si nulla creatura potest [illegible]
et [illegible] illius operari: nisi dicas, [illegible] et [illegible] [illegible]
non est, scit[ur] nihil est, quo nihil absurdius. Auctor [illegible]
[illegible] aug[illegible] non agnoscit, [illegible] Deus non [illegible] [illegible]
eos [illegible] indifferentes, et acria detrahat ad [illegible] peccati, et [illegible]
erga non est eos peccati. Unde incidit in Scyllam, fugiens vitare
Caribdim. Nos vero monstra nequaquam constituere Deus [illegible]
[illegible] ad producendum [illegible] peccati, creaturam ut eos particulares detrahens
approbans et spontanee operans contra Dei legem; Deus vero [illegible]
[illegible] reprobans opus, ad illud quasi detrahatur ac veluti coactus, sicut
sic [illegible] acria. Profecto hac via facilius evitamus [illegible], et
Caribdim [illegible] [illegible].

Nota, quod totum [illegible] peccati omnia tota [illegible]
causa, quae afferunt [illegible], sive in recto, sive in obliquo, non [illegible]
a creatura, imo nec a Deo. P[atet] evidenter: quod in recto afferunt entita-
tes, in obliquo vero libertas sive [illegible] ipsa anima, lex
Dei, et ipse Deus offensus; sed creatura non [illegible] libertatem et [illegible]
ipsius animae, nec legem Dei, nec ipsum Deum, nec Deus se ipsum [illegible]
[illegible] creatura et Deus producant rectum [illegible] peccati, non tamen [illegible]
quae afferunt in obliquo. Usque [illegible] eatenus creatura ac Deus dicuntur
producere [illegible] reale peccati, quatenus concurrunt ad [illegible]
ex recto et obliquis, i[d est] existentia actus et relationis [illegible]
ad quod non est [illegible], quod omnia singularia [illegible] singulis [illegible]
[illegible] impossibile [illegible] producere [illegible] [illegible]
dicere [illegible] Binarium, seu [illegible] ex duplici [illegible]

Itaq. possibile videtur, de libertate ac lege, ponere actus liberos ac de libertate et lege, ponere formale peccatum. Cum creatura ac Deus concurrant entitative physice actus, divinus tamen [illegible] efficientiae [illegible] et reliquis, nempe reali distinctione, quod dicimus formale peccati: sed diversimode; nam creatura concurrit ad istos actus, et consequenter ad [illegible] seu formale peccati, ut causa particularis, [illegible], spontanea, [illegible], ac veluti trahens et cogens Deum ad operandum. at Deus non sic concurrit ex munere [illegible], quo debet creaturis concurrere ad sua opera [illegible] [illegible] se debent ad operandum: unde [illegible] in formale reale peccati influat, uno dicto, creatura erit auctor peccati, non Deus.

Tertio retorqueo argumentum in auctores qui [illegible] constituere formale peccati, in positivo et privativo. [illegible] negant Deum concurrere [illegible] ad mala moraliter opera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Caietano. [illegible] qua de- fenderint Deum producere [illegible] reale ac positivum peccati, [illegible] operatur mala opera [illegible] et [illegible], ut [illegible] [illegible], defendendo ego a Deo [illegible] distinctionis realis, quin [illegible] ut [illegible] operetur Deus opera [illegible] mala. [illegible] formale peccati [illegible] positivum actus, sed illud est privativum, ideo [illegible] Deus non operari [illegible] et [illegible] peccatum, ut [illegible], eo [illegible] [illegible] positivum. [illegible] quod ut peccatum dicatur [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] producat [illegible] positivum et privativum [illegible], [illegible] sufficit [illegible] producat [illegible] [illegible] positivum [illegible] [illegible] privativum. [illegible] [illegible], incides in [illegible] auctores [illegible], nempe [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] peccati [illegible] impossibile [illegible] creatura [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible], [illegible] peccatum [illegible] et [illegible]

dicat

dicitur a Deo operatum, eo quod ipse quidem Deus operetur malitiam illam. Sicut
neque peccatum non dicitur proprie effective operatum a creatura, siquidem ipse
nequit privari, sed proprie et per se producere.

2° refelluntur argum.

et inflectere in malum entitatem peccati. Aliorum error est tanquam Primum: nam homo
peccat, et punitur, quia facit malum; et bonum, quod fingit relatum, illud non peccat,
neque punitur: quia ibi non est nisi concurrenti ad effectum, [illegible]
ad malum, sed ad formale peccati. Haec vobis argumenta initio capitis
insinuata, in duas sententias solvendum a doctoribus, et [illegible] in
illas recensitis mellitas, a in nostram.

Caput 2us

Argumento solvendo singularum viam ostendit facilem; an nostra alii indicent.

[illegible] ostendi argum. contra
a doctoribus omnino solvendum esse, nec nostram, a aliis [illegible] impetere.

Ut q. plene actione ano … obstat n. nulla ex notanda a iudico.
1.º ca bonis, imo a Christo supponi, n. est indignus Deo, q. permittat ma
opera, quo n. tenet illa impedire, quin si vellet, ut August. itaque
ostendit alia argumenta rone, Deus ad mala opera concurrere, et dignitas
sit relatio/realis. 2.º suppono, q. quia dignitas in ratione ca
dicat iudicium recti rois, et Deus sit solo iudicium illud in …
Deus n. diceret ca peccati: nisi vero dicerent, Deus, et dominos legis
latores, ce ca peccati, q. eligunt aliis aliquid elliciat, et exhibent
aliquid ellici, sub q. voluntate planiri tant iudicibus; q. idem de legi …
adjiciat. 3.º suppono iam sine dubio concurrere, quomodo Deus
sua posito iudicio in hoie, et illo efficiente sibi se … adactus,
cognoscit esse fidelitas; sig. inde videntur sequi duo: 1.º Deus
esse ca peccati: 2.º aliter ad illud concurrere, q. permissive, q. videt
dicere Tridentino. Dixi ad alios: q. in peccato omissionis n. mili-
tat … aug. l. alius alia roe debet instituere. … stipulatis
quadruplici via conciliare … augustini ingenio fugere; quorum
1.ª … ea … aliis dixi … possibilis … ut
videant num queat admitti: 2.ª ut probabilis: 3.ª ut probabilior:
4.ª ut ingeniosissima ac mire Tridentino consonans.

1.º q. via posset ij incedere … Deo.
1.ª Deus concurrere immediate … ac … …
… ad bona opera, tam quoad male, quam quoad … 2.ª
ad peccata sive ad mala opera Deus n. concurrere immediate …
… supposita … immediate … ipsius … q. …
… ista … sit … a Deo efficiente … attingat …
mali peccati, q. … sive … in modo …
… sive … relatione reali … modo …
atque … nos … sive in ista … aliis, …
… ad … … … …

pecari

quod ex parte nequeat a viro catholico [illegible]; quod [illegible] male audit
praedicatum: si admittatur aliquod ens reale, quod immediate non procedat a virtute Dei producente, sed immediate creaturae tantum. Id vero Augustinus dicit sane, non vero ex animo satis [illegible] ostendere; id salva fide dici posse admitti. Quamvis communiter admisso Hector incumbat et inveniri aliquid differens in [illegible], tamen in theologia magis emolient.

Quaeritur. Martini [illegible] Deus non renuit esse immediate sua
omnia virtute effectus et malorum operum tam quoad malum, quam quoad entitatem. Quod ex sacra scriptura, conciliis aut Patribus id evidenter non constat. Si
proferret mihi, quod oppositum sententiae ullum tale testimonium, quo asseritur mala opera fieri efficienter etiam a Deo, seu Deum esse illorum causam effectivam propriam; sane hoc facile dabitur, et si quod detur catholice valebit interpretari; quod nec sensus nec error quo adhaereret, peccata non fieri a Deo, etiam si tamquam per malum, quod proferri evitant in aliquo
[illegible]. 2°: quia nec proferri potest ullum testimonium, ex quo asseritur [illegible], omnia entia realia, etiam mala moralia, et quae sunt mala, ac intrinsece mala, ut odium Dei, fieri efficienter immediate a Deo.

3°: quia scriptura omnia videtur tribuere omnia
entia bona, et indifferentia, fieri a Deo, peccatum vero a Deo non fieri
sed creaturae. Ioannis 1°: omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil; ubi nomine nihili peccatum intelligit S. Augustinus tractatu 5 in Ioannem et
lib. 2 de libero arbitrio cap. ultimo. Sic [illegible] illud [illegible]
15. Sine me nihil [illegible] peccatum potestis facere, id est sine me immediate [illegible] potestis facere peccatum seu opus malum morale: ut exponere
[illegible] S. Laurentius Iustinianus, in Fasciculo amoris cap. 8.

4°. Osee 13. 9. Dicitur: Perditio tua Israel;
tantummodo in me auxilium tuum: ac si diceret Deum te [illegible] [illegible]

gra[tia] ... ego ... si gressio ... deservari
vixeri, quia mea perditio seu peccatum aut malitia operatus est. Et in
non nullo ... ex omnium ... correctio ibi, perditio; i.
peccatum et culpa: mea, i. e. ipse e. per quem omnia volunt, non ex Deo.
... sine ... antio aliq. ... sequuntur, perditio mea ipse Israel.
Chaldeus vertit: vos corrupistis opera vestra, o domus Israel; non Deus.
... sicut Alexandrinus: in perditione tua Israel, quae ipse adiuber.
Iordane 70: corrupisti, Israel, quis auxiliabitur? Deus ... Israel,
... ... Praeterea ... Sa, et ... correlativa ... sequuntur:
... Israel, tibi est ... perditio ... ego non nisi
tibi auxiliari, nempe in omnibus ... salvare opto, et conv.
... Menochia ibi: ego semper ... tibi fui, non autem malorum.
Praeterea testimonii ... aliis ... interpretari ... sapientia ...
... non de perditione culpae, ut ... de perditione poenae
culpa.

Quomodo ... Deus ... in sapientia

11. nihil odisti eorum, quae fecisti, sed Deus odio ... mala
moralia, seu peccata: quae non efficit; ... autem Deus ... locus
45; creans malum; i. sed de malo poenae, ... [illegible]
morali ... nisi ... mali moralis seu culpae ... mali ... physici.
... [illegible] ... videtur ... videntur.
... Deo adscribere, quia opera ... bona opera, et ... omnis
... opera mala; ... a Deo ... permittuntur, non ... fiunt.
... dicit Deus non operari mala, ita ut omnia ... [illegible]
... sufficiat, si efficiat Deus omnia bona ... mala ... [illegible]
mala ... nullo modo efficiat, sed ... permittat ... [illegible]
Vide fratrem Ludovicum ... capucinum in ... quadriparti[ta]
non nisi

[illegible] scribentis de modo divini concursus Dei ex creat. [illegible] 4

cap. 9. qui arbitratus in hac quaestione defensae maxime inter exercitium

[illegible] sententiam negantem concursum Dei immediatum ad malum peccati.

[illegible] sententiam negantem concursum Dei immediatum ad [illegible]

adducit Tolla ibi cap. 2. Origines, Hugo victorinus, S. Augustinus,

S. Hieronymus, S. Gregorius Nazianzenus, et Nissenus, S.

Prosperus, S. Anselmus atque [illegible] fuisse [illegible]

toto cap. 3. et 4 probare conatur. [illegible] Augustinus sermone

13. de verbis Apostoli: dico tibi sine adiutorio Dei nihil agis,

nihil boni dico, nam ad malum agis sine adiutorio Dei liberam voluntatem.

Consonat Nazianzenus orat. [illegible]: Deus nullo modo causa est mali,

id est nec physici nec moralis, nec per se mali, nec per accidens, [illegible]

comprehendit valet hoc nullo modo. Consonat S. Prosper in responsione

ad capita Gallorum cap. 12: mala nostra ipse non facit, [illegible]

de Deo.

[illegible]: Haec via non est omnino destituta patronis, [illegible]

non aliis qui dicunt Deum non concurrere immediate ad illa creando, non

agendo, aut cogendo, sed [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] aut

conservando [illegible] in ipsis causis. Ita est Alexander in 2°

dist. 1ª q. 5. et dist. 37, q. 1. [illegible] [illegible], [illegible]

dist. 37, q. 1. Ac frater Ludovicus [illegible] cap. 5.

ante asserit ex sacro ordine minorum S. Francisci auctores

11, nempe Alensis, S. Bonaventura, Scotus, Card. [illegible],

Petrus de Aquila, cognomento Scotellus, doctrina [illegible],

Nicolaus Orbellus, Ioannes Paulus Palenzerius, [illegible],

Bordexius, [illegible] Angeles; aliosque ex eadem familia [illegible]

auctores respondisse asserit, se omnino [illegible] [illegible] esse

quod post decretum Concilii Tridentini. sess. 6. can. 6. Deus nemini

[illegible]

[illegible] vleas existimare, ... Deus ... [illegible]
... [illegible] cuique ... fide.

... cap. 6. ... eadem opinione Patres

... (2) ... inclyto ... ordine ... [illegible]
4 auctores, S. Durandus, Armacanus, ... Rhinerius:
et alios plurimos, nempe ... Genuensis ... [illegible]
Abulensis, ... Alexandrinus, et ... [illegible]
... Praeterea ... eadem ... [illegible]
... in vestibulo ... [illegible] approbant ... [illegible]
ut ... Denique ... [illegible]
... Durandi ... ac ... [illegible]
... [illegible] ... theologia de...
... [illegible] ... Deus ... [illegible]
... [illegible] ... Durandi,
... [illegible] ...
... [illegible] ... 29.
... [illegible] ...

... [illegible] ... Durandi, ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
auctores auxiliares ... [illegible]
... [illegible] ... Ali.
... [illegible] ... 2 ... cap. 3, ... [illegible]
... [illegible] ... magis ... [illegible]
amplectentur ... in 2° dist. 37, et tanquam ... [illegible]
... [illegible] ... Hieronymus ... [illegible]
... [illegible] ... pag. 17
... Durandi ... [illegible] ... nullo modo ... [illegible]

[illegible]

— enim tenuit, tradidit clare ... tom. ... ex libro
creatrio cap. 20 et alibi. Haereticus ... Pelagianus. (Post Durand.
... tenent Deum non concurrere, sive immediate ad malitiam
peccati; idque videtur probare, ab Altissiodorensi et Gregorio,
ac Magistro sententiarum, id ... defendebat, ... magis
... nec ... ; ac denique ... sententia ...
... Thomas, qui asserit defendi ...
Deus non concurrere ... ad ... peccati, ... tribuat ...
aliquo ... probo.

O Sane vix invenisse videtur. Plato dialog. 2.
de republ. ubi asserit, Deum esse causam solius bonorum, non autem malorum,
... intelligi potest loqui ... malitia mali, quae de peccati. II.
Pater Arriaga d. 10. physica ... sub. 2. n. 9. de testimoniis ex
sacra scriptura, quae adduci solent pro sententia Durandi, ... dei:
... Deo solo ..., ut ... probari ... immediate influere ...
... Deus ... et ... immediate ... illis ...
... ut ... immediate operetur. Sacra scriptura ... faciens ...
..., sed summum longe probabilior. Et n. 17, accedens
ad impugnandam rationem Durandi, Ceterum, inquit, valde difficulter posse
probari a Durando, immediatum Dei influxum in effectus creaturae;
... quae solent desumi ex perfectissimo dominio Dei in
creaturas ... existere ut Deus immediate in eas influere possit easque
... Ex ... nec ex sacra scriptura nec ex ratione
... videtur immediatum Dei ... summe probari ... Si
Durando sint ... nec ... ex sacro eloquio,
... testimonia ... Durandi
... temeritatis aut improbabilitatis damnare. Ideo ...
... Arriaga. sub. 4. n. 134. ... de concursu,

(videt

Credit tamen indicare necessariam censura doctorum [illegible] adversantis

Deum non movere immediate ad actus malos.

Duodecimo [illegible] et [illegible] apud

[illegible] disp. [illegible] 2. Docent nullum [illegible]

innovationem aliquam creatam esse [illegible], quin Deus [illegible] influat

ut de facto [illegible] influat. [illegible] immediate influxu Dei,

[illegible] creaturae impediri a Deo ne operetur, neque [illegible]

et subordinatur creatura ad Deum [illegible] maxime Dei [illegible]

[illegible]. Quam doctrinam modo non examino: [illegible] placuit in

memoriam [illegible], ut si [illegible] appareat, [illegible]

[illegible] salva fide [illegible] [illegible] theologia, Deum

posse non [illegible] immediate [illegible] ad mala opera, [illegible] quoad materiale

[illegible] quoad [illegible], etiamsi [illegible] in aliquem [illegible] realiter [illegible]

sacramentali [illegible].

Denique [illegible] oblatum [illegible]

logia [illegible], vir sane nulli antiquorum ac [illegible] ingenii [illegible]

[illegible] ac [illegible] secundus, ita [illegible] 43 de actibus humanis [illegible] 3,

[illegible] (ut verum fatear) magne inclinarem in sanctiorem [illegible]

[illegible] authoritate [illegible] inveniam et [illegible]. [illegible]

[illegible] tenuit eorum authoritate [illegible]

[illegible] temperavimus, [illegible] ([illegible]) [illegible] Dei immediate

ad mala opera [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] an ita sit, [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] alii [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] advertantur

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ac Theologiis [illegible] [illegible]
[illegible] na

[illegible] 3

Pro prosequenda materia Dubii 2 3
[illegible] ingrediar viam [illegible] 27
De via [illegible]

Prima via (cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] cedere [illegible] ad [illegible] objectum [illegible] [illegible] Theologis, actus malus [illegible] [illegible] Dei, [illegible] [illegible] [illegible]: quod Deus non peccaret, [illegible] [illegible] [illegible]. Itaque [illegible], si Deus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Deus peccaret, [illegible] [illegible] [illegible] peccat [illegible] [illegible] [illegible] actus illius. [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], non peccat [illegible] [illegible].

[illegible] via [illegible] [illegible] [illegible]) fallax, [illegible] [illegible] et insufficiens [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], inveniendo[illegible]. [illegible]: [illegible] non [illegible] an Deus peccet, [illegible] an [illegible] peccati? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] sufficientissime [illegible] Deus non peccare, [illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ad actus [illegible], sufficiens intelligere non [illegible], [illegible] obligo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. adhuc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] inclinat et [illegible] ad actus, et [illegible] inclinat [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] cognoscit [illegible] obligatus non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Itaque [illegible] [illegible] [illegible] intendere, et non [illegible] non peccare [illegible]: [illegible] peccare [illegible] [illegible] actus illius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] intendit

[illegible]

Tridentinus dicens Deus non operari mala, vel solum permissive, et quo pacto hae operationes, concursus im[mediatus] Dei ad malum, l[icet] etiam ad materiale peccati auctoris quod Doctores Societatis explicant, non explicans relinquunt: Vbi [illegible] Deus non peccatoris, q[ui] nimis concurrat ad malum et reale peccati. [illegible] vigilanti [illegible] de vigilantia et [illegible] ciente [illegible]: aliam [illegible]. Et sane [illegible], et si [illegible], Ut [illegible] hinc [illegible] libro 2° [illegible] d. 2. cap. 4. Vbi [illegible] distingui, et [illegible], Deus est peccati, [illegible] Deus peccat, [illegible] nullo modo [illegible] tenere; [illegible] catholice [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] praecedenti [illegible]

[illegible] indifferens et bonum et ad malum, et eo [illegible] afficit, et [illegible] concursu efficiendo bonum [illegible]. Unde si malum [illegible] concursu indifferens [illegible] Deus [illegible] indifferens concursu [illegible]. [illegible] Deus [illegible] concurrat. [illegible]

[illegible]

[illegible] indifferens [illegible] eadem [illegible] Deus [illegible] indifferens [illegible] [illegible] [illegible] indifferens [illegible] [illegible]

ce in actu: alii ē Deus concurrat detrahi in actu 2° in influxu ce in actu ex[illegible], quoad [illegible], [illegible] malum. q° ea [illegible] quoad [illegible] a° mo' [illegible] intendunt, [illegible] saltem [illegible] quoad [illegible] malum, seu a [illegible], [illegible] adversari [illegible] [illegible].

[illegible] contra [illegible] ad [illegible] [illegible],
verum ē, q° Deus ad bona inclinat, et intendit ut illa fiant, [illegible] [illegible], [illegible] detrahi [illegible] fiant mala opera. [illegible]
[illegible] [illegible] moralis, in illa [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Deo voluntatem
[illegible] impelli, et detrahi [illegible] ad mala opera, [illegible] [illegible] [illegible]
liberum arbitrium resistere posse. Ad 2m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] malos,
[illegible] bona retrahere. Alii [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] indifferenter
ad bona et mala. [illegible] notaverunt: [illegible] Deus negaret [illegible]
ad bona opera, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
intentam, [illegible] [illegible] liberum [illegible] admittat opera prohibita. [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] in actu [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] influit, [illegible] autem [illegible] Deus
influat in [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficientis [illegible],
[illegible] [illegible] detrahi [illegible] 2e, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Dentur [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] indico, [illegible] [illegible]
n' [illegible] [illegible] [illegible], attentis aliorum [illegible]. 1°: [illegible] [illegible]
ce [illegible] [illegible], [illegible] malorum operum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deo [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in peccatum. 2°: [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] se [illegible] malorum operum. Videri autem [illegible]
[illegible] [illegible] influat in mala opera. [illegible] [illegible] n' [illegible] [illegible]

iudico

merito. 3° [illegible] quia via non placet mihi, quia tunc Deus [illegible] causa et tremendam Dei essentiam [illegible] esse admissum. [illegible] me iudice non [illegible] Dei bonitas infinita, [illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible] actus peccati, [illegible] [illegible] physica.

[illegible] [illegible] non placuerit [illegible] Sedulorum [illegible] incidere, monstravi, [illegible] infra [illegible] admisse causalitatem Dei physicam in actus malos. [illegible] Calvinus negavit Deo causalitatem physicam in opera mala. [illegible] esse proprie et per se [illegible] Deum [illegible] curandus. Aperte autem ostendo quod nomine causae proprie et per se Calvinus intelligit causam influentem et moventem, sed si Deus influat physice in opera mala, adhuc non ad illa non movet. [illegible] adhuc admissa causalitate physica in opera mala, Deus [illegible] non est causa proprie et per se. Videte, et [illegible] [illegible].

Nam inde colligo, quod Calvinus definit contra hereticos Deum esse causam proprie et per se bonorum operum, non item malorum; sed heretici duo asserebant, 1um Deum influere, movere atque excitare ad bona opera; 2um, etiam influere movere, et excitare ad mala: quorum 1um Calvinus recipit et ideo vocat Deum causam proprie et per se bonorum operum, quasi [illegible] [illegible] causa physice [illegible] influxus et moralis [illegible] invitatione. 2um vero damnat Calvinus, non quod neget influxum physicum in peccatis, sed moralem motionem et excitationem. [illegible] [illegible] mente Calvini constat non esse causam proprie et per se [illegible] causam influentem, et moventem. et etiam constat, [illegible] esse, ut [illegible] Sedulorum physicam et moralem conveniat Deo causalitatem [illegible] bonorum operum, non [illegible] malorum. Et hinc [illegible] ad [illegible] [illegible] improbabilis [illegible] apud [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] 2° [illegible] dicens [illegible] esse definita a Tridentino, quin [illegible] [illegible] aut causalitatem physicam Dei in mala opera

[illegible]

denegaverit. Talis influxus, causalis, sive decursus in actu, [illegible]

permissivus, id est indifferens, non impellens aut retrahens, voluntatem [illegible]

positis requisitis secum rapiens, quibus se exercitii adstruebant: [illegible]

ille canon [illegible] sess. 6. [illegible] liberum arbitrium [illegible] a Deo

motum et excitatum, non posse dissentire, si velllet, anathema sit.

De scientia a Deilio in illis verbis quibus innuit [illegible] obiectio, Deus non mo-

vere, aut excitare ad peccata, ut etiam se exercitio [illegible] [illegible]

permittere, id est non impedire, quod posset, si vellet.

Itaque [illegible] mente Deilii Deus quoad mala permis-

sive [illegible] [illegible] tamen ut causa moralis, quatenus ad illud non incitat,

quo ut physica, non [illegible] physice non influat, sed [illegible] influxus parat indifferens.

Quoad bona vero opera [illegible] se habet Deus mere permissive, quia [illegible]

parat decursus indifferens ad bonum opus, tamen ad bonum movet, excitat,

et incitat [illegible] illustrat. et inspirat. Hanc explicationem [illegible]

ac defensionem eius solutionem [illegible] via expressione [illegible], [illegible] alioru

[illegible], adhuc non omnino approbo, quia satis in solutionem [illegible]

impugnat. admittit causalitatem physicam Dei [illegible] et [illegible] in peccata.

Ita [illegible] ego, adhuc admisso influxu Dei immediato in mala opera,

eius [illegible] causalitatem [illegible] esse [illegible] physica [illegible] actu [illegible],

et solum [illegible] [illegible] causalitatem permissivam, quae magna [illegible]

[illegible] apparere [illegible].

Sequitur 5.

Deus concurrit immediate ad reale tam malae

quam bonae peccati et adhuc magis

physico, [illegible] est causa permissiva illius.

4.° Q.° Dices urgeri, q. in scriptio ca[usa] ? esse fieri ex illis duob[us] nisi ex parte. R[espon]de: ideo Deus n[on] est ca[usa] peccati, q[uia] n[on] est causa, nisi solu[m] permissiva actus peccati ex suo decreto, qui quando male; q. esse op[erari] concursui indifferenti ad actu[m] malu[m] v[el] ad bonu[m], et n[on] alio velle cooperari, et tota determinatio e[st] a volunt[at]e creata: quo[d] si fueri actu[s] malus, ideo e[st], q[uia] volu[n]tas creata actu[m] malu[m] determinavit; si bonu[m], q[uia] bonu[m]; si indifferens, q[uia] indifferens. Hic mu[lta] di- currendo dico. Oriri explanda. 1.us, decretu[m] Dei esse indifferens. 2.us, ea toe Deus n[on] e[st] ca[usa] actus peccati, nisi permissiva.

1.us explico. Decretu[m] Dei esse indifferens, i[de]o 1.°, nihil aliud e[st], nisi q[uod] decretu[m] Dei, quo vult concurrere c[um] volunt[at]e creata ad ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

... co[n]cu[rrere] ... des ... [illegible] concurru[m] ... [illegible]

... creata ... [illegible] ... , n[on] ... [illegible]

... [illegible] ... Deus ante ... decretu[m] ... [illegible]

... videre creata volunt[at]e aliquid agere; ... simultaneu[m] ... [illegible]

... Deus vult se ... interponere ... concursu[m], et velut ... [illegible] ... cooperandi volunt[at]i creat[ae] ... [illegible] ...

... Dei decretu[m] indifferens.

... [illegible] ... [illegible] ... Saxit ...

... dixi ... quasi active ... cooperari c[um] volunt[at]e ... ad ... [illegible] ... [illegible] ... decretu[m] cooperandi c[um] volunt[at]e ... ad actu[m] mali ... ipsa cooperat[io] n[on] a ... [illegible] ... modis, alio ... et determinant ad ... [illegible] ... indifferens; ... [illegible] ... ut dixi, solu[m] ... determinat[io] volunt[at]is creat[ae], ... [illegible] ... Dei, imo et ... [illegible].

(1)[o] circa ex his facile expo[nitur] a[u]t[ori]t[as], nempe expe[ri]m[en]t[um]. dei concursu indifferenti inactu 1[o] facit Deus, solu[m] qu[od] [illegible] permissivus pecci, n[on] [illegible] et [illegible], neq[ue] influere posset in ipsu[m] peccatu[m] detrahendo [illegible] a crea[tura], [illegible] 1[o]: q[uod] ita e[st] [illegible] permissivus jux[ta] se n[on] magis vnu[m] detrahat, q[uam] aliud, sed permittit vtru[m]q[ue], q[uia] neutru[m] detrahit; sed Deus q[ui]a in co[n]cursu dta volt[as], [illegible] [illegible] parat co[n]gere c[um] crea[tura] libera; [illegible] hac[tenus] co[n]cursus [illegible] et [illegible] permissivus [illegible], n[on] obstante, q[uod] ipsa [illegible] applicata [illegible] in peccatu[m] influat, q[ui]a [illegible] [illegible] detrahit ac veluti impulsu[m] a crea[tura].

(2) [illegible] 1[o]: q[uod] ad decernendu[m] [illegible] sit solu[m] permissiva, an [illegible] et [illegible], n[on] debemus attendere ad [illegible], sed ad [illegible]; [illegible] [illegible] detracta inveniatur [illegible] n[on] erit [illegible] permissivus; vbi [illegible] inveniatur indifferens [illegible] permissiva erit. [illegible] vitiu[m] seu vbi [illegible] est sit detracta ad concurrendu[m] [illegible] ad pecca[tum], sed indifferens, erit permissiva [illegible], [illegible] in ea [illegible] influat [illegible] detracta [illegible]. (2[o] [illegible] duo [illegible]; 1[m], detrahere Deu[m] ad producendu[m] actu[m] pecci; 2[m], influere in peccatu[m]: et 2[m] [illegible] eu[m] a Deo, n[on] 1[m]. [illegible] sic: 1[m] [illegible] hoc [illegible] permissive, [illegible] n[on] [illegible] [illegible], [illegible] erit a [illegible] permissiva.

(3) 2[o]: [illegible] amplius [illegible]: [illegible] esse indifferens ad aliquod [illegible], [illegible] concurrat detracta [illegible] [illegible] rigore [illegible] c[um] illius operationi, nisi [illegible] permissiva, si posset impedire et n[on] impediat; sed [illegible] velint, [illegible] a [illegible] 1[o] indifferentis ad bonu[m] [illegible] ad malu[m], [illegible] exercet Deus [illegible] vellet n[on] facit malu[m], [illegible] a Deo detraheret [illegible] et [illegible], [illegible] Deus n[on] [illegible] pecci, [illegible] permissiva. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] in [illegible] ex [illegible] ad [illegible].

13 arg. a vendit. dat ensem alicui, n. sciens ut alteri [illegible] ... cidat, sed putet ut se defendat; etsi postea aliquem occidat, eo gladio, n. m. reo emptori venditorem ex ea mortis; diceret autem, si gladium vendidisset alio debitore, ut eo aliquem occideret. 13 exemplum: etsi femina sciat, [illegible] adamandam a aliquo in templo aut in foro, dum mo[do] [illegible] n. vellit retrahere eius [illegible] amorem, non vult egredi domo, et stat iuxta suo, [illegible] in templis; nec [illegible] dicet [illegible] ma illius amoris et peccati, nisi permissive; diceret autem si ipsa voluisset detrahere. [illegible] alia.

[illegible] nunc extendi [illegible] Dei [illegible] liberi [illegible] n. [illegible] moram, sed etiam [illegible], [illegible] in [illegible], [illegible] Deum n. velle [illegible] cooperari [illegible] illius [illegible], [illegible] velle n. impedire [illegible] in [illegible] [illegible]. Unde [illegible] illius volunt. n. [illegible] cooperat. actus [illegible], sed [illegible] alterius volunt. efficacis cogitantis [illegible] a cooperat. [illegible] actus mali. [illegible] ad [illegible]. [illegible] Dei, [illegible] executionem [illegible] ad extra, non distingui a volunt. [illegible] velut [illegible], dum [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] volunt. [illegible] [illegible] 2º [illegible] velle [illegible] [illegible] dupliciter posse intelligi. [illegible], [illegible] Deus vult, ut [illegible] [illegible] nunc cooperari [illegible] quo casu cooperat. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], quatenus Deus vult n. impedire, i. [illegible] [illegible] a cooperat.: quo casu [illegible] illius volunt. [illegible] [illegible] cooperatio, [illegible] volunt. [illegible] impediendi [illegible] [illegible] cooperari [illegible].

[illegible], [illegible] volunt. [illegible]

[illegible]

sufficiens, ut ē volunt creā vigore dia coopar ad actiones
malas, et eorum nec natura, imo fortasse 2a rō libertatis.
Pr. 1a, cum ipso qd vigor n retrahit voluntarie a coope-
rando c crea, ipsa met quasi iure suo ac delicto prorsus insuffi
simplr, et virtus eq. 2a in impedit ac natiō, concurrat c
crea, pro loco opai. Et alias Dicuntur vigor sufficiens
libere, ac dependens ex libito dei qd qm si deus voluisset
impedire, vigor hoc nulla rōe concurreret, Sic mus concurrend
specifice, prout desiderat eius causae eq. 2a. Pr. 3a, quod si
tam et efficaciter Deus decernat ante decursus volunt. creat,
quod sua vigor cooperari c illa, actus bonus, l malus, eiusmodi de
certo, et possit resistere volun. creata, sane hoc cum nec.
operaretur, l saltem exponeretur periculo, quando c necessit; quod forte
tamen nostrae c libert. pro dictis meis applicandi vigor Dei
ad cooperandum c creā. Dixi fortasse, nec mea immittere
mea rebus alii Miguesti, an: 1. decursus efficax et absolutus Dei
de ope crea, l de applicat. sue vigor ad actus eius crea,
everteret locum libert. l. Ingens diff. a causis hoc prosequitur
pro egregie alterat.

Ad autem notam, facile eq percipit, et qd 2
mus explicanti concursus dei permissivi in actus malos. qd 1.
Deus permittit sue vigor cooperari c volunt. creata ad actus
bonos, l. malos in ipsis. Tertia v.g.: nō permittat vigor ad
extra induam, ut dixi in 1o mo. Ergo tertia concursus permissivus?
Dum tamen permiss. sit Deus c ca. quatenus ponere, est re ut

dicunt

Tridentinus loquitur de solum permissiva mali operis etiam peccati; nec Deus detrahat voluntati creatae id quod dedit, ut in ea non possit facere, si non faceret, ut opera Dei [illegible] si non deberet [illegible].

Ex his videtur, et quae dixi initio, atque dicta capite 2 [illegible] solutione [illegible] quae etiam adducuntur [illegible] deficiunt, facile [illegible], tribuit [illegible] ex [illegible] concursu in actu [illegible], sive quoad malum, sive quoad factum, admisso etiam [illegible] sit [illegible] et [illegible]. [illegible] nunc [illegible] et [illegible].

Caput 6

Doctrina [illegible] capitis [illegible] Molinae, Alvarez, Medina [illegible]

[illegible]

[illegible] defendendi concursum Dei immediatum in actu mali, et [illegible] permissivum [illegible] indifferens, et indeterminatum decretum Dei [illegible]. [illegible] permissiva [illegible] operis [illegible] quoad [illegible] Dei [illegible] concursum ad actus [illegible] id [illegible]. [illegible] quo [illegible] in [illegible] aliquo [illegible] concursus, [illegible] multis. [illegible] Deus [illegible] inclinando, [illegible], [illegible] in [illegible], in malis neque [illegible]

est timere. Dico itaque via ... timere ... Deo ... movere. Qui
in actus bonus. Ratio est. Arriaga d. 3. de justitia s. 1. ...
5 n°. 47 Gratiam diffusam moralem sufficere ad explicandum, quomodo Deus
non est causa ... ac ... Pauli ... fuerit
praedeterminans, quod est ... rejicere ... ac ...
Deus inclinare, ac detrahere nos ad peccandum, sicut et ad opus bonum;
Unde ipsi infelicitant, non ... sive bonum, sive malum ...
imputari debere. Recollectio illa cap. 3. ...
Dico 3° est ... Deus ...
est inclinatus ad actus bonum, quam ad malum, et ... inclinat ad actus ... malum. Unde ... moralis, ... a ... Deus ... ad actus malus, et ... ad bonum: ... Deus ... Dico ... Deus ... complacentia ... bonus ... ad malum ... complacentia ... ad actus bonum ... et ... ad actum bonum ... efficaci ... causa ... est ... efficaci ... bonum ... causa ... in actus bonum a causa ... Deus ... bonum ... ad bonum

n̄ ad malū. 2° infra probō, q. complacer in bono, et pariter
a talis placentia illud adiutur; in malo in n̄ complacet, et conseqū
malū et complacentia n̄ [illegible].

Dubit. 2: an voluntas creata operans malū, Deus non
[illegible] et iā detrahat ad malū; et habet Deus detrahere
[illegible] ad malū. Pro quo missa ante, dist. cōem detrahē
[illegible] se tenentē ex parte voluntatis creatæ, et ipsius [illegible], q. ipsa
voluntas detrahē voluntas agere malū, [illegible] detrahē [illegible]
tenente ex parte volitiō [illegible] voluntas Dei detrahē erat
[illegible] [illegible] potius ad malū, q. ad bonū, [illegible].
[illegible] Deus et [illegible], adverte duo: 1us est in Deo duas
volitiones [illegible] inexas et inexpense [illegible] Dei [illegible]
[illegible] in actu 1° ad actū malū, 2° ad bonū. [illegible] volitiō
n̄ detrahendi creatæ voluntati ad unū extremū libere. et
[illegible] volitiō e negatio volitionis Dei detrahendi efficacit
ad unū e extremū, [illegible] ad aliud. 2° volitiō [illegible]
[illegible] ad eū actū, quē voluntas creata elicuerit, [illegible]
[illegible] natū [illegible]. [illegible] 2° actū voluntatis
creatæ in [illegible] ac ratio pendere ab utraque ille
volitiō [illegible] q. [illegible] n̄ detrahente, [illegible] liberalitas [illegible]:
a 2a vero [illegible] q. [illegible] coagente, [illegible] et [illegible]
[illegible] entitatē creatæ a Deo [illegible] volitiō
[illegible] a [illegible] [illegible] agere [illegible]
detrahē ad unū [illegible] si vero n̄ esset 2a volitiō, nec [illegible]
Deus esset [illegible] [illegible].

Dubit. 3: q. causa n̄ de fide est, quæ detrahat
[illegible] in [illegible] inefficax, sed [illegible], quæ influit

Dr. un. [illegible], q. ut Deus sit causa physica peccati non requiritur concurrere ad detractionem in actu 1.o, neque quod ille detrahat, sed sufficit eum directe influere in illum actum peccaminosum. Ideo dist. [illegible] causa physica non debet esse, quae est necessaria, sed aliquando solum permissiva est, in [illegible] debet esse, quae est [illegible]. Sic distinguendo [illegible]: ut Deus sit causa physica peccati, non requiritur [illegible] neque [illegible] sit causa [illegible] seu permissiva [illegible] influendo non requiritur [illegible]. Ubi duo [illegible] influens esse illum, qui [illegible] detrahat in actu 1.o [illegible] detrahat: [illegible] accidit [illegible] [illegible]: [illegible] Deus [illegible] non detrahit in actu 1.o nec se ipsum detrahens [illegible] non est causa physica, et [illegible] non [illegible] causa peccati.

[illegible] [illegible] [illegible] causa [illegible] physico, [illegible] influens [illegible]. At 1.o [illegible] causa [illegible] influens, quae [illegible] dici solet causa physica: 2.o [illegible] causa [illegible] influens, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. [illegible] causa [illegible] ut [illegible] [illegible] non solet dici [illegible] causa physica influens, [illegible] physica [illegible] influens [illegible] permissiva [illegible] seu influens [illegible]. [illegible] Deus in peccato solum non [illegible] [illegible], [illegible] non detrahit in actu 1.o, nec se detrahens, [illegible] causa [illegible] causa [illegible] physica, nec causa [illegible], sed solum causa [illegible] permissiva [illegible] influentia [illegible] detrah[illegible] [illegible]. [illegible] solutio [illegible] innumera exempla [illegible] [illegible] [illegible] causa [illegible], [illegible] sit [illegible] in actu 1.o, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible], [illegible] [illegible].

Resp. q. ut volunt. creata opere suo [illegible] non necesse est [illegible] in indiv.; sed n. e. voluntatem quaest. [illegible] unius individui [illegible] alio, q. Deo [illegible] debet, [illegible] detrahat [illegible], ut omni [illegible] dictum est, peccatum Dei non detrahere etc. Praeterea voluntas creata non est [illegible] in individuo [illegible] [illegible] quod [illegible] ei [illegible] non [illegible] [illegible] destinare; sed detrahat individuo ex Deo esse, quatenus Deus non [illegible] [illegible] ad indiv. A. l. B. [illegible] [illegible] ex [illegible]. Unde [illegible] creata [illegible] operatur [illegible] manet detracta ad illud indiv.; sed non [illegible] [illegible] illud [illegible] non [illegible] [illegible] Deus non [illegible] detrahere ad illud, sed relinquat in [illegible] [illegible] agere, [illegible] non agere illud: quod dici [illegible] [illegible] voluntas [illegible] quoad indiv. detrahit a Deo negare, non [illegible] quatenus [illegible] [illegible] quoad existentiam se detrahit, operatur [illegible] indiv. A. [illegible] aliud; non [illegible] est a [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] e., q. se detrahit quoad existentiam.

Finis

In nullas quaestiones [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

A [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] peccatum [illegible]

[illegible]

Dicatur primo precurrit disp.º ho-
bilitę est ratio seu malitia formale peccati omissionis consistere in
repugnantia actus cum dictamine rationis. Atque ita inconvenienti
contemnendo dicta: an formalis malitia omissionis consistat in
dissonantia cum rationis iudicio. Sicut negavimus supra, ex quo
quod favere videtur S. Th. 1.2. q. 72. ... d. 94, cap. 9, opinantes
formalem moralem peccati omissionis consistere quod non sit de ratione,
... convenit, ex qua omissio denominatur mala moraliter, quod autem
concedunt soli esse, ex qua privatio actus, seu omissio denominatur
mala moraliter: quod propter non ... mentis tota
malitia moralis omissionis consistit in illa privatione actus, qui
debebat apponi ex precepto.

Probatur 1º: quia eo ipso quod solum sit omissio
quod non habeat actum iniunctum, et privationem habere possit; illa quod debeat actum
iniunctum et privatio quedam. Et mala omissio debet fieri ex
privatione illa, quod non debet ex dissonantia cum ratione. Probatur 2º:
quia preceptum affirmativum, quod omissio frangit, sic imponit precepto:
audi sacrum v.g. per auditionem indue mortis et honestatis, seu rectę rationi,
vel audi propter finem honestum; quod si omittas audire sacrum
omissio erit peccatum ex privatione debita rectę rationi, sive recto.
Et sic ergo: quod preceptum violat quod caret illa rectę rationi debita
ex precepto.

Dicitur 2º, malitia omissionis consistere in dis-
sonantia cum iudicio rectę rationis. Probatur: peccati omissio debet
esse subsidium opponentia actus affirmativi, sive precepti;

3. ergo est peccatum, quod omittit actum volere in illa omissione vel in hoc a peccato persona quidem in iudicio actus, et esse. Ante ostenditur: quod utique inimicitia fuerit. Et non tenetur ad aliquem actum, non declarat, quem vel actum omittat; qui debet omittere, ut patet, in iudicio proponente legem affirmativam, seu praeceptum. Itaque non satisfacere voluntati divinae praecepto, et neque voluntati cognoscentis vero, seu potest dare praeceptum, hoc est peccatum omissionis debet esse vero iudicio proponente legem affirmativam, seu praeceptum. Et de hoc intellexit tractatus S. Augustinus, n. quaestione 3a legis de ipso late agens, vel quando iudicium proponens legem affirmativam. (Vide dictum supra cap. 2 initio.

Dicitur 1o ex dictis eadem disputatione cap. 1. in 3o suppositio; quod in peccato quolibet omissionis reperitur illa distinctio, in peccatum omissionis etiam exibita distinguitur. Dicitur 2o: quod dixerim actualiter omissio est peccatum, quando est divina, et omissio libera est; et etiam omissio ex eodem capite erit peccatum et mala moraliter. Dicitur 3o: quod omissio ista debet esse plena requirit ad malitiam moralem, quando sufficit est privatio actus; sed ut mala moraliter debet habere conditiones addi nempe ... Quod ex ante dictis. Antecedens probatur: quod omissio actus potest non esse mala moraliter, v.g. si quis omittat in aliquo instanti actum, putans se non esse obligatum libere actum.

Hinc colligitur ad argumentum. Ad 1um dist. maiorem: iniungi, i. e. re vera iniunctum, nego maiorem; iniunctum i. quod cognoscitur esse iniunctum, concedo maiorem. Minorem distinguo: est pura privatio, quidem, nego minorem; est privatio ... omissa

mista ex ignorantia culpabili dictione, secundum [illegible] l. negatur
quod sit omissio, ut aliud est non habere actum et aliud non habere
quod cognoscit necessarium. Ex quo fit in privatione, quae pri-
vatio: dicitur non ita [illegible] quia in 2° affert difficultatem, sed dixi [illegible]
iudicio rectae rationis.

Ad 2um vero dico duo: quod semper unum oppositionis
auditur alterum oppositionis bonitatis moralis. Ad 1um quod si au-
diret sacrum, 1um praeceptum observaret; si ex fine indi-
fferenti, 2um praeceptum venialiter frangeret. Ad 2um:
quod praeceptum audiendi sacrum est grave, apponendi rectitudinem
est leve: unde si non audias sacrum [illegible] si vero audias
ex fine non indifferenti, et cum communi opinione non dari actus
indifferentes in individuo, id tenere [illegible] apponere bonum
finem actui, ex suo quod obiectum [illegible] sic peccabis illius
venialiter, et quod est ambobus obiectis, sint indifferentes.
Sive vero [illegible] privatio actus, l. omissio sacri, est
peccatum ex difficultate iudicio, 1um praeceptum proponente, non autem
ex privatione rectitudinis. Privatio autem [illegible] rectitudinis [illegible]
aliud peccatum ex difficultate iudicio proponente 2um praeceptum
quia privatio actus est peccatum mortale, privatio vero rectitudinis
venialis. Et nota hoc veniale dari [illegible] non
mortale: ut si audias quod sacrum die festo, sed ex
fine indifferenti: mortale vero requirit dari [illegible] venialis
[illegible] 2um praeceptum requirit implexio nisi 1um impleat, unde
dicit [illegible] frangit, et 2um.

Caput 2um

Pessima [illegible] excedit difficultates.

(...)ª Resp. Neq. [illegible] omissio [illegible]

omissio a libera [illegible] [illegible] moralis. Resp.

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] prout a libera [illegible] a [illegible]

omissio et [illegible], e illud voluntarium, et liberum [illegible]

[illegible] adverte [illegible] iudicii. [illegible] voluntarium et liberum,

[illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] et omissio

bonum morale [illegible]. [illegible] adverte [illegible] iudicium,

[illegible], qua [illegible], qua tale a [illegible] morali

[illegible] [illegible]. Et nota [illegible] [illegible]

actum [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] voluntari et liberi, et [illegible] [illegible]

iudicium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actio

et liberum [illegible] exerceat, [illegible] voluntas actum ex

qua exerceri [illegible].

[illegible]: [illegible] in [illegible] omissio seu [illegible]

[illegible] privatio actum, at in [illegible] omissio [illegible] actus; [illegible] dari

[illegible] [illegible] [illegible], seu malitia moralis. [illegible]

[illegible]: [illegible] privatio et actui nequit dari [illegible]. Resp.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ultimum [illegible]. Resp. neg. [illegible],

[illegible]. Ad [illegible]: [illegible] dari nequeat [illegible] actui [illegible]

privatio, [illegible] actus [illegible], dari [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] peccati in [illegible] omissio, [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et iudicio, [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] actu et iudicio [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ultimum [illegible] [illegible]

[illegible] falsitas [illegible] affirmative, [illegible] falsitas [illegible] negative. [illegible]

[illegible]

auser [illegible] affirmativi constituitur ex actu affirmativo et ex eo q[uo]d [illegible] n[on] videat[ur] [illegible] a [illegible] actu enunciat[ur]. [illegible] constituit[ur] ex actu, et ex eo q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] ex neg[ati]o [illegible] et altera constituit[ur] ex [illegible]. et adduc [illegible] [illegible] fallit[ur], q[ui]a e[st] [illegible] actus [illegible] [illegible] ut e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potentiam [illegible] mala q[ui]a [illegible] [illegible] legis indicata. [illegible] mala [illegible] [illegible] constituunt[ur] ex actu, et [illegible] ex privat[ione] actus. [illegible] [illegible]: [illegible] privat[io] [illegible] [illegible] n[on] conveniunt bene m[odo] conveniunt [illegible] morale, [illegible] [illegible]. [illegible] a [illegible] [illegible] nequeat abstrahi [illegible], poterit [illegible] abstrahi [illegible] morale.

[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] sit univoca.

[illegible] affirmant [illegible] [illegible] [illegible] 5. [illegible] 2. 5 [illegible] et e[st] [illegible] [illegible] [illegible] 22, [illegible] ultimo, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] convenire univoce peccat[is] originali, [illegible] [illegible] originalis et actuali; [illegible] [illegible] univoce, ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible] univoca, [illegible] [illegible] ad [illegible]; [illegible] male [illegible], et abstracta ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] univoca. [illegible]

[illegible] [illegible] in logica et in metaphysica, [illegible] univocat[ur] [illegible] ens. [illegible] [illegible] ex d[iffer]entiis [illegible].

[illegible]: [illegible] univoca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] q[uo]d nomen e[st] co[mmun]e, et [illegible] importata [illegible] [illegible] [illegible] nomen, [illegible], [illegible] nomen [illegible]

[illegible] ... invicte [illegible]: quamvis [illegible] ... [illegible]
[illegible] et [illegible] ... [illegible] exclusive [illegible].
[illegible] ... [illegible] alias [illegible] omissio [illegible] ...
[illegible] mortali. [illegible] ... [illegible] iudicio [illegible],
et [illegible]. [illegible] ... omissio [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] iudicio [illegible], [illegible].
[illegible] q eadem [illegible] ... [illegible] opinione
ita [illegible] alleg[illegible] [illegible].

[illegible]. An ma[illegible] omissi[illegible] ...

[illegible] ... [illegible] omissio [illegible] ... [illegible]
[illegible]. [illegible] omissio affert [illegible], [illegible]
[illegible] affert [illegible] ... [illegible]
[illegible] dicunt [illegible], [illegible] ...
[illegible] omiss[illegible] affert [illegible] ... [illegible]
omiss[illegible] affert [illegible] ... [illegible]
[illegible] speciem [illegible]; [illegible] dicunt [illegible]
[illegible].

[illegible] mor[illegible] omissio [illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible], et in [illegible], sive in [illegible] [illegible]
[illegible] dicunt, [illegible] sublatus tamen [illegible], [illegible]
[illegible]. [illegible]: [illegible] emisser[illegible],
[illegible] a [illegible] [illegible], [illegible] seu
[illegible], [illegible] seu [illegible]
[illegible] ... [illegible] frustra
[illegible]

teret, acceleraret non si incurreret vitare; etsi confiteretur, sufficere confiteretur: si diceret, in materia gravi se fecisse contra votum emissum obedientiae, quin oportet fateri inobedientiam, fugam, missionem, etc. facto sive omissione; quia ista magis in lege naturali nisi ex mutatione essentiali ciusdem peccati, seu vitam divertere.

Caput 3

Difficultas 3a explicat an gratia peccati sit res realis vel rationis.

Quaestio 1a: an malitia actus, seu difformitas a lege, et similiter bonitas moralis, seu conformitas cum lege, sint res rationis vel realis? Supponimus sicut et merito, malitiam et bonitatem moralem esse relationem. Item difformitas, et conformitas cum iudicio rationis; id est difformitas, et conformitas est res quaedam et relatio, ut patet, respectu ad aliud. Quia malitia et bonitas moralis sunt respectu relationem. Et quamvis multi malitiam non in difformitate consistere, negari tamen nequit difformitatem ibi dari, sive diximus quod sit relatio. Quaestio 1a rogare incumbit, an sit relatio rationis, an realis? Et similiter de conformitate cum iudicio rationis, in qua consistit bonitas moralis. Et nota, quod eadem est quaestio de bonitate morali actus naturalis, quod dicunt etiam, bonitatem moralem ex conformitate cum iudicio rationis.

1a sententia: bonitas atque malitia moralis sunt relationes seu res rationis, etiam non convenientes. Quia actus dicitur bonus aut malus moraliter, talis, antequam ratio operaret, quia sint

sint generalis boni, aut mali, quatenus dicuntur, vt nomen
singat relationes, sine quibus, ex quibus actio sint specialis boni, vel mali;
Ita docet P. Vasq. sic 1.2. disp. 95, cap. 2.3. [illegible]
malorum specialis, diceret relatio realis, includeret [illegible] in
dicium [illegible] quod ipse est quod naturale et meritorium; atque malum
est quod naturale vel demeritorium; quae neutrum includit iudicium rationis,
nec relatio realis. [illegible] si malum esset relatio realis
[illegible] diceret [illegible] esse [illegible] a Deo, sicut et quaevis alia
entitas physica: [illegible] esset Deus causa [illegible] mali seu
specialis peccati, [illegible] [illegible] [illegible] Sudentini Doctore.

[illegible]: quod relatio differt a [illegible]

Quaeritur [illegible] relatio a [illegible] [illegible], [illegible] existat
[illegible] in aliquo subiecto; quae non est relatio realis. [illegible]
[illegible] relatio realis debet existere intra [illegible]
subiectum. [illegible]: [illegible] existit [illegible] voluntatis.
[illegible] existit [illegible] actu, neque [illegible]
realiter distinctum a [illegible] actu. [illegible] [illegible] relinquit
[illegible] [illegible] nullum [illegible], et [illegible]
[illegible]. [illegible] neque existit in iudicio [illegible] rationis;
[illegible] non est [illegible] voluntatis sit [illegible]
[illegible] ordinis, seu [illegible]. Denique non existit intra [illegible]
aggregatum, [illegible] ex [illegible] voluntatis, et iudicio rationis.
[illegible]: [illegible] actus voluntatis, et iudicium: [illegible]
aggregatum [illegible] distinctum, [illegible] [illegible]
[illegible] aggregatum [illegible] actus [illegible], et tunc non dat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intra [illegible]

[illegible]

Pr.^x 4. 3. ex ratio, quae Sco. dicit, et i[llo]rum
ex S. eximis, o relatio xoi. ... in valore
moneta, de valore ... dixi; donec pq viri ...
maxima, et femina uxor. Item ibi dixi de distinct, et constit,
pro quas alij actiq dicunt esse mali, et alij dicunt esse
moralia. — D. 5: qua relatio ... similis, ... et
relatio ... est de ... dist.
et effectus ... existunt xis xoix. ...
tighus: q ex ... existentia in ... et ...
te in ... nisi ... in ... aut
in ... specto.

Qm. et ... negat bonitas et malitia
morales ee xois relat. seu xiis. Itaq ... actus
ee bonos, aut malos ... ante quibus ... singenis
opq. Dixi singenis q nequeunt ee boni ... mali
moralia ... inter ... iudicium, ... vo-
luntas est ... . Ante autem iudicium
... actus ... voluntas q est boni, ... mali moralis
... Negat ... relat. seu xiis. ... efficaciam: q ... antecedit
... in ... singenis dat q iudicium ... sane ...
... voluntas sequitur opposita; ... bene ... difficiens ...
... in iudicio. ... ante ... ope inter singenis dat ...
seu difficultas ... iudicio. ... valet. ...
... ostendit: q difficiens dat exer... q
... sequit ... illi, quo ... ...
... voluntas ... voluntas ...

qd

quod sequitur ex oppositis ubi, a cognoscit vel ille [illegible].

Quod tamen ista difficultas fuit in relatione, et non procedit in [illegible]; quia relatio [illegible] est respecta ad aliud; [illegible] difficultas est in aliud, neque [illegible] non [illegible] (volunt [illegible] difficultas a se [illegible], sed ab [illegible] [illegible]; [illegible]. Unde facile [illegible] sed [illegible] bonitas moralis, seu [illegible] actus [illegible] sequuta, est relatio, et realis, et [illegible].

[illegible] quod relatio [illegible] nequit [illegible] denominare actum, quod [illegible] malus fundamentum; ergo illa nequit [illegible] de [illegible] mala moralis. [illegible] claret: [illegible] moralis [illegible] est [illegible], [illegible] [illegible] se [illegible] [illegible], et denominari malus moraliter. [illegible] ostendi: quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiecto; [illegible], quod [illegible], non denominat [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] in hoc [illegible] ad Angelum [illegible] [illegible] dubio non denominat [illegible] [illegible] quod in [illegible] [illegible]. Et aliud [illegible] [illegible] cognitum, [illegible] [illegible]. [illegible], [illegible] [illegible] non [illegible] denominari [illegible], quod [illegible]. [illegible] ad [illegible], et illius [illegible] denominat [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] non denominat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in denominatio [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] non [illegible] denominat [illegible], a [illegible] [illegible] in [illegible]: [illegible] [illegible], ut relatio [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] moralis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominatio [illegible] nequit [illegible] relatio,

seu

sue [illegible]. [illegible] meriodo [illegible] [illegible] tenuis
[illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 24. [illegible] moralis, et bonita[s] moralis
[illegible] [illegible] [illegible] moralis [illegible]
[illegible] [illegible] aliquo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] moralis, et [illegible]
moralis [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] moralis, [illegible] cognosci [illegible]
[illegible] [illegible] cognosci [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ideo actu cognoscens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actu [illegible] moralis,
[illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

Caput 4

[illegible] fundã e [illegible]
[illegible]

Ad 1um [illegible] [illegible] dixi [illegible] [illegible] ultimo in [illegible]. Ad 2um [illegible] [illegible] [illegible]. Ad 3um [illegible] ante, neg[o] [illegible]. [illegible] distinguo [illegible] integram [illegible], [illegible] integer [illegible] existat in[illegible] in uno [illegible] nego [illegible]; ita [illegible] in singulis [illegible], [illegible]. Et ita [illegible] in [illegible] elementis [illegible] [illegible]. [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] instituunt, [illegible] cant a [illegible]; [illegible] [illegible], [illegible] requirit [illegible], [illegible] ad [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] existat in aliquo a [illegible]: sed [illegible] singulas [illegible] singulis.

[illegible] ante [illegible] [illegible] 1º existere intra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aggregatum ex [illegible] [illegible] [illegible] actu, aut omissioni. [illegible] [illegible] fit, aggregatum [illegible] [illegible], [illegible] aggregatum ex [illegible] extremis. [illegible] [illegible] [illegible] volunt[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] illi, 4 [illegible] [illegible], [illegible] volunt [illegible]: [illegible] [illegible] aggregatum ex [illegible], et [illegible] [illegible] nempe [illegible] omiss[illegible] [illegible].

[illegible] mixtum [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible], et [illegible]; [illegible] una [illegible] [illegible], et a [illegible] [illegible]: quae [illegible] [illegible] a [illegible] in [illegible], et [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

rnis relatiuę, q[uo]d sit t[ertiu]s, ex positis diuersis specie-
litatisq[ue] in[…] v[el] q[uod] a[…] ordine[…] in parieti [illegible]
dine in pariete [illegible] afferunt resultare t[ermi]nis q[ui]b[us]da[m]
acquisitis relatiuis, q[uo]d sit distinctio. Caeteru[m] varietas
continentis n[on] p[rae]stit, m[odo] p[er] additio[n]e[m] realis ad sui-
[illegible], inaequalit[er], et d[icitu]r fieri ad legem.

Ad 4[um] resp[ondetu]r satis, nam n[on] ap-
prehendat p[ro]p[ri]e esse d[e] homine rebus, co[n]t[r]a ex[…] q[uo]d [illegible]
relat[i]o[n]is, q[uo]d adversarii dicunt compositio[n]e p[ro] domo,
[illegible] Moyses reddit servus fieri q[uo]d p[ro]p[ri]e est servus
domini, [illegible] manet [illegible] dominu[s] q[uo]d [illegible]
p[er]venit, q[uo]d [illegible] sit d[omi]n[u]s [illegible]. Aliud autem caput
q[uo]d [illegible] sit, appellent d[omi]n[i]s [illegible]. Bene. afferunt
[illegible] illo capite, q[uo]d dicunt [illegible] p[ro]p[ri]e vere esse d[omi]n[u]s [illegible]
[illegible] sit relat[io] ficta [illegible]. Nec dispo[…]
[illegible] illud sit extr[em]u[m], aut inter de[nominati]o[n]i[s], id n[on] pariter
[illegible]. Hoc certu[m]: antea p[ro]p[ri]e fuerit d[omi]n[u]s [illegible]
aliq[uo]d deficiebat, q[uo]d advenit, q[uo]d p[ro]p[ri]e reddit [illegible]
d[omi]n[u]s. [illegible] q[uo]d advenit de novo, affert [illegible], ex [illegible]
p[ro]p[ri]e constituit d[omi]n[u]s [illegible]; [illegible] inpediat [illegible]
[illegible], ne relat[io] aliqua inter illa duo extrema o[…]
[illegible] dicerent [illegible] alia, quae in ante [illegible].

Ad [illegible], [illegible]
vere ex [illegible] relat[i]o[n]e [illegible] existens [illegible]
[illegible] additio ad [illegible]
q[uo]d n[on] sit [illegible] tal[is] m[…] seu relatio; [illegible] autem
[illegible]

dixi nil aliud, q. q. tunc cons. scientistis ex se intrinsece insit; unde 1. arti denotat extra. Simul loci initij apprehendat ordines ex parte diui, cuius ... tunc rerum, et tertium a visibili non denotari totam relatam ad illius, sed apprehendat, ut senti relatam. Unde si dixeris, nil aliud, quod omnis scientia nisi relata rei, nisi est.

Ad paries visus dico ex eo quod ... parietis diui visibilis quod adhuc intra ... visiua repraesentatio quaedam albedinis, ... quae albedo, quae repraesentatur, est unita ... parietis: quod ... reale, et ... visibile non recipiatur in pariete, haec denotatio est extra sed realis; et si quod albedo recipitur in pariete, denotatio est realis, sed intra. ... visus ex relat... quod video parietes ... facile dica adhuc parietes ... non ... visus: Alia ... extrema ..., ... relat... ... visibilis, inaequalis ... et ... in logica.

Caput ...

Dissertatio ... denotat ... ultima moralis ... distinctio, ... dicta ... ...

1a sent. affirmat malitiam seu difformitatem, et bonita-
tem, seu conformitatem moralem actus humani, seu liberi, con-
in ordine rectae rationis, esse distinctas essentialiter intrinsece ab actu volunt.
sic docent Conradus, Capreolus, Ferrara, Ricardus,
Narus, Gabriel, Almain, P. Ariza, quos refert
et seq. P. Valdelo, sic d. 2. n. 2. et P. Granado
Loveral. 2. de actibus humanis tr. 9. d. 2. s. 1. et 2a.
Et eorum aliqui formale peccati sive malitiam moralem constituunt
in privatione ut ad hunc defendant malitiam esse distinctam a se et
essentialiter peccati, duplicem difformitatem seu rationem malitiae (ut de omni
dicunt) distinguunt: unam sufficientem, et hanc dicunt esse
essentialem actui humano; alteram, quae sit malitia mera privatio
... , et quam dicunt constituere formaliter peccatum, et hanc dicunt
esse privativam. Unde inferunt: quod si Petrus ferret in idolo obsequium,
... Ioannes, et Petrus incitaret ad ... idem, et Ioannes de-
... : actus illicitus a Petro haberet difformitatem essentialem per se, quae
foret malitia moralis, non solum sufficiens, sed etiam mera; actus vero
illicitus a Ioanne difformitate tali careret, et haberet aliam, quae
non esset omnis moralis, sed tantum sufficiens.
Probatur 1o sententia S. Thomas in 2o
dist. 40, q. unica, a. 1. et 1a 2ae q. 19, a. 1. ubi docet
bonum, et malum esse distinctas per se actus voluntatis. Et in eo
assignat discrimen inter actus internos voluntatis et externos
... potentiarum, videlicet quod hi sint boni vel mali per accidens,
illi vero per se. Probatur 2o: quia malitia moralis est difformitas;
sed haec est essentialis actui; ergo etc. Probatur minor: quia difformitas

illa c iudicio recte rationis vel absurde, q velle illud obiectum, quod illud iudicium est in honestum, sed illud velle est essentialiter actus voluntatis. Confirmatur. Probatur 3: quia actus malus est volitio obiecti difformis recte rationi; sed hoc sit volitio obiecti difformis recte rationi, est intra et essentialiter difformis actus, ergo etc. Probatur 4: quia exercitium actus mali, aut boni quatenus voluntarii, sed quatenus sunt voluntarii est difformitas essentialis actus voluntatis, ergo etc. Probatur 5: quia actus intra est [illegible] sic: Chimaera existit realiter, per ordinem dicit essentialiter ad tale obiectum, quod intra non sibi representat, ac [illegible] ordinem ad obiectum difforme est illud actus; ergo similiter actus voluntatis malus moraliter per ordinem ad obiectum difforme rectae rationi.

Dicendum non est vera sententia dicens malitiam et bonitatem moralis, esse denominationem extrinsecam actus internorum, et non difformitatem eius essentialem. Ita Caietanus, Durandus, Martinus, S. Bonavent. et Vazquez quos refert P. Valdelius, ubi supra n. 3. Dicit per hoc quod in actu interno mo[illegible] voluntatis, (idest affectioni de actibus externis dictis ecto) quod motus est bonus moraliter posse successive esse malus, aut saltem non bonus. Itaque non agnosco in actu malo morali difformitatem per se et essentialem, ex qua sit malus moraliter, sed asseris aliquid extrinsecum dari, nempe rectae rationis, ex qua sive ex dissensu a qua, denominet moraliter malum. Probatur 1: quia malitia et bonitas afferunt essentialiter liberi et voluntarii; sed haec non est actui difformi essentialis, imo nec moraliter essentiale, sed denominatio extrinseca a bonitate formali, ut ex alibi dictis suppono; ergo etc. Probatur 2: quia veritas, et falsitas

n° est difformitas actus interni; et nec bonitas, et malitia actui volenti. Arg. probavi in logica contra ostendit: nam sicut se habent veritas, et falsitas, ad actus intellectus se habent bonitas et malitia ad actus voluntatis. Probo dixere, quod illae sint conformitas, vel difformitas, cum obiecto; hae vero conformitas, et difformitas cum iudicio rectae rationis.

Dico 3° suppressa proxima ratione: quod omnis conformitas et difformitas, et omnis similitudo, aut dissimilitudo, omnis aequalitas, aut inaequalitas, omnis directio, aut indirectio, dicunt rationem aliquid extrinsecum, ut probavi in logica, praemialibus agens de directione formali, conformitate et regulis logicalibus. Dicunt inquam aliquid extrinsecum, nempe alterius extremi cui conformetur, vel difformetur aliquid; alterum extremum ... diversa extrema, alterum extremum aequali extensione, aut maiori dilatatum, dicitur quod tales leges, praeceptive; id quod ... rationis, actus ... honesta, et id extrinsecum actui voluntatis: et similiter cygno quod extrinsecum est, quod niger esset albo, vel corvo nigro; et petro extrinsecum ... quod Ioannes ei aequet corporatur, non vero pigmeus, sive ... actui ... regulae bonitatis, et ratione ... est genus bonitatis, et ratione difformitatis, ergo non ... praesentabatur, quod genus et difformitas non esset, et invariatus omnino remaneret. Petrus ut Ioannes, et pigmeus ... impositis: et idem maneret cygnus, ut niger et corvus ... ; et idem maneret actus, ut ratio dictaminis ut lege fieret variatio. Confirmatur: aliquid alterius ...

aut

rur dispositi, absente ratione ei extrinsecus; quod dispositas in specie
non est distincta illius essentialis et intrinseca.

Dico 4.° quod ut aliquid dicatur ...

quod recipi 2.° eam eamque non mispo quam post modo ce bonum, modo mala;
quilli [illegible] et [illegible] sive malam, aut bonam non esse distinctas essentialiter
a dentibus extrinsecus. Dico: quod dispositas est quod [illegible] ... admissio
quam non dicit essentialiter, quod [illegible] ... quod dispositas non est distincta essentialis
omissis [illegible] de actibus [illegible] ... Dico 5.° quod bonitas post cap-
[illegible] (idque dic demonstrat servatur [illegible]) quinter nova distincta essentialis
actus; quod bonitas non est distincta essentialis actus. Quod actus [illegible]
[illegible] efficere aliquid [illegible] erit actus [illegible]; cognoscat mihi
de passione aliquid detrimentum temporale, si loqueretur, eamque
[illegible] vehementer tentet, ut ab opera abstineat, [illegible]
[illegible] in indeterminatum acceptum, ut dubio volas opandi,
[illegible] fieri, quod etiam: quo autem furio [illegible] nova
distincta; Dico 10.° quod actus quodnam [illegible] tentationum, et distinctio
[illegible], totius mutareturque volunt; quod quam dicit:
[illegible] in commodis illis [illegible] non esse retardat [illegible],
a voluntate [illegible] cedente, [illegible] a novitia: quod neque dici, quod
[illegible] nisi [illegible] volas [illegible] exteriores [illegible] novi
incommodi, [illegible] non potuit [illegible], sive incommodi [illegible].

Ex dictis dico colliges: 1.um in eo [illegible] procedere
quod [illegible] Neoteric [illegible], quod [illegible] quelibet actus
[illegible] bonum, a Deo solo [illegible], et [illegible]
bonitas moralis est distincta essentialis; etiam si Deus produceret
solo actus, quos [illegible] nunc producit liberi [illegible]

acta

atq ille hinc n° haberet bonit. moral. & xii ioanni ;
nec ipsi tribueret laudi ; q qd xii Ioannis sit bonus,
moralis sit dici, q sua essentialis dicta : dicit q qd Ioannes illis
q ducat c libert. et sub iudicio tali recte rois.

Colliges 2°: si Petrus experientia ex-
xante invincibili vellet actus inire, quos Ioannes etiam inire vult
cognoscens esse illicitum, voluntas Petri n esse malam moraliter,
Cs esse Ioannis malam; at inq. ng, sua enim physici esse
eiusdem speciei qd moralis : mala n'e physica essentialis inq
ng. Ctra Ioni ovenit illicit sub licentia proponente
d actus, pr licitus ; alteri vero ovenit, qd elicitat de dicto
actu oppositio. Q autem n videat ex his essentialem
distinctionem inq physico. At ostat unus esse malus,
et alterum, quia non mali et n mali, esse qd distinctio
essentiali inq physico. Hinc facile adducar vel credam
illa, ista voluntas, quis non dat in Ioanne et mala
est, posuisse dari in Petro, et mala n'esse.

Ad 3m fundamentum oppositum recti, dicit
triangulus colorum videri posse, et nostris oculis, n
videri sub essentiali colori, cum ... per se
fluere possit colore existente, ... mutari ... :
qd videri cadit cum ... colorum, et n cum ... :
ita ... interna dicunt bona ... mala posse et bonitatem
ac malitiam eorum dicunt diversas posse, ... et ...
q bonus et mala dicunt liberum cadit ... in ...
voluntati ... ; atq adeo posse dicunt esse bonus ...

mali

malis moralis non autem de aliud. Ipsi vero externi
non dicuntur omnes se mali physice, sed de actionibus, in bona aliud,
quae ex libera operatione sunt naturae redundat denominatio ad
opus externum.

Ad 2am ressa min. nego min. Ad maiorem
distinguo min.: quoad velle, concedo min., quoad reliqua
... iudicium dictet, nego min. Itaque duo sunt in ...
... volitas ... et ... respectu ... voluntatis.
2um, quod ad ... iudicium ... bonum amandus
... non esse ... actui voluntatis, ...
... amare bonum, ... iudicio recto ...
... bonus, ex iudicio recto ...

Ad 3am ... exprime ...
... esse essentialem volitis ... recto ...
quoad ... non ... quoad ... quod ...
... 1o, quia ... honestus, ... 2o, quia ...
... bonitas ut in honestis. ... quod ...
in honestis, ... actui voluntatis ..., quod proponet
... Ad 4am nego min.: quia aliqua voluntarii
... ex scientia ... intrinsece ...
... voluntarii, seu
... non ex ... aliqua ... voluntarii ...
... a voluntate ...
moralis. Ad 5am nego causam. ... ille actus
... quia repraesentat ... ut existens ...
... chimera non existit realiter: ... ideo ...
... actui ... ; ... et nullo modo essentiale.
D. 8. ... distinctionis ... in ordine ad ...
... 72 ... unica nota ... ex ...
... actui ...

D. 8.

Quod nam sit exacte distinctivum pecc[ati] in ordine ad confessionem. ad quaest. 72 S. Thomae

Caput 1um

Unica nota exponit ex qua distinctio peccatorum accipienda sit.

Diversitas specifica, ac numerica peccatorum facere, me[...] refert pro sacramentali confessione, atque ex necessitate sacramenti confitenda sit peccata specie diversa, nec non eorum [...] numerus. Ita vero notis dignoscat, specifica ac numerica peccatorum diversitas obscurius intelligere, [...] tractant. Alii recurrunt ad diversitatem specificam virtutum, quae adversantur peccata; opinantur peccata illa esse specie diversa, quae opponuntur virtuti specie diversae. Alii ex inaequali oppositione ad eandem virtutem peccata specifice diversa efficiunt: ob inaequalem [...], nimirum [...] a [...]; quia [...] peccata avaritiae et prodigalitatis, liberalitati oppositarum, specie inter se distinguit. Alii diversitatem specificam [...] in [...] distinguit ex specie peccata. Alii ex causis specie diversis, alii ex circumstantiis specificis [...]; alii ex aliis capitibus peccatorum diversitatem specificam deprehenderunt.

nec non numericam

nu cc numerica mini variant.

Nos vero ex dictis colligi potest cum

in qua … , et … distinctis … et … ad … diversitatem

… diversas actiones … , ac dissonantia in lege indicata …

… iudicium, … , ac … , … destrahamus

asserendo tamen diversa ad peccatum n[o] … speciei, quoties … in

n[o] … specie … dicitur. Sic docent S. Thomas, Caietanus,

… Gabriel … , Suarez, quos refert et sequitur … Salas

… tit. 13, d. 3. § 2. n. 12, … aperis …

… an quoties multiplicantur praecepta, multiplicentur distinctiones

… peccati … Multi …

Suppono praeceptum multiplicari posse … ratione

… praecipientis, … ex … rei … : … ex

praecipientis duplici modo multiplicari. … eadem … persona

… eadem … praecepta … : ut si superior … ,

… , ac … silentium … . … eadem

… praecipiunt … diversi praelati, ut Papa, et Episcopus …

… et creaturis: … Innocentius … dicit

a Deo, Pontifice, Episcopis, Imperatoribus, Regibus …

… . Ex … rei … multiplicari …

… multiplicant … , quae … , sive eadem … persona,

sive diversa sint, quae praecipiunt. Ex. gr. … Deus

… Dominicis, et … , … praecipiens per duo

praecepta, ex … rei praecepti … diversitate di-

… : … Ecclesia iniungit … ,

… , … praecipiens, et praecepta duo … ex

rei … , … duo … praeceptis

iniungit

iniunctis; Alij possibiliter geminari dicunt.

Dico 1. sola multiplicitas actuum praecipiendi non multiplicat gravitatem rationis ejus, itaque nec numerum multiplicat, nec est necessario in confessione manifestanda. Probatur: quia talis multiplicitas non facit praeceptum multiplex, sed tantum moraliter; nam si Superior mille vicibus, seu saepius praecipiens multoties idem eadem repetitio, et vero perfectionem eius in brevi accidat, sola ea multiplicitas faciet praecipienses et multiplicis. Secundo, nec 2a multiplicitas, per diversa obligationis titulos, ut probatur; quia nec diversitas ejus necessario in confessione declarandus. Ita docent S. Thomas, Cordoba, Sylvester, Medina, Zumel, Caietanus, Corrada, Angelus, Ledesma, Ledesma, Valentia, quem refert et imitat Salas ubi supra n. 9.

Ex praedictis colliguntur tria infra ac possibilia.
Primum repetitio voti s. stricto, s. confirmationis non afferre novam obligationem, ea enim repetitio non est vehementior multiplex iteratio ejusdem atque indivisibilis obligationis. Secundum: omittens ieiunium, sive vigiliam aut Matris quadragesimae, s. sacrum die praecepti occurrente, sub continua, non infici gemina culpa necessario confessione declaranda; sed satis erit dicere, semel violasse ieiunium, quodque die festivo sacrum omisisse. Sic docent Bo... Rodriguez, ... utique canonicus, nempe Thomas, et Ioannes, Ledesma, Medina, et alii, quos refert et sequitur Diana p. 1. tract. ... resolut. 25. Quarta, Pater Sanchez

P. Reginal. P. [illegible] Marine, & Innocentius, Fagundez, Ba-
barra, Fonseca, Rodriquez, Dicij afferentes, exempli
de clarandum ex duplici titulo ieiunij et audit. Sacri. [illegible]
in ipso sit [illegible] satisfacturum excepto confessionis clericum, [illegible]
[illegible] fatentem a se omissa recitatione [illegible] die, etsi ex pluribus
titulis atque voti, ordinis sacri, et [illegible] multiplicis
castellaniae obligatum esse ad recitandum. [illegible]
illa praecepta eadem re praecipiunt. Ita sentiunt [illegible]
Xena, Gumel, Salas, [illegible] 29. Azor, [illegible]
referent et seq. [illegible] n.o 27.
[illegible] multiplicat, seu
distinguit praeceptorum ex parte rei praecepta, multiplicat ac distinguit
dissonantias a lege, ac per ea multiplicitas est attendenda
notanda ad dignoscendam peccatorum distinctionem ac diversitatem. Unde
si ex parte rei praeceptae sit solum diversitas numerica, pec-
catum solum non multiplicatur; si diversitas specifica, peccatum
diversum exit in specie. [illegible] efficaciter [illegible]: quia peccatum
essentialiter est transgressio legis, et dissonantia a lege. Ubi autem
res praeceptae diversae sunt, lex est diversa, qui omittens
res diversas praeceptas, diversas leges transgreditur, diver-
sa efficit dissonantia, [illegible], ac diversum peccatum efficit,
quia diversitas ac distinctio peccatorum est propria, et inde
oritur ex diversitate ac distinctione dissonantiarum, seu trans-
gressionum legum, ac dictarum ex parte rei [illegible].
[illegible] Hac via optime defendunt [illegible] distinctionem
[illegible] [illegible] Suarez [illegible], sic q. 72,
a.

a. 8. et 9.: im̃o etiã, inquio, n̄ praecepta sunt [illegible] [illegible], quae n̄ nisi ratione, specie differunt, oportet ipsa [illegible] specie differre.

[illegible] autem diu multiplicat, et distinctio [illegible] dignosci, ex dist. et multiplicat. praeceptorum ex [illegible] [illegible] intelligi debet de dist. rei [illegible] [illegible], n̄ [illegible]; n̄ [illegible] ex diversit. mali [illegible] videntur diversificari [illegible]; [illegible] ex [illegible] aurum, n̄ committeret diversas [illegible] specie, [illegible] expenderet argentum. Et [illegible] [illegible] Galerum, n̄ committeret diversas specie [illegible], si [illegible] ejusdem valoris [illegible]. Et intemperans in cibo, n̄ committit diversa specifice [illegible], si intemperans [illegible] in potu. [illegible] ad specificam diversitatem n̄ debet attendi male [illegible] praecepti; [illegible] medium in victu, ac divitiarum [illegible] tenere, [illegible] [illegible] servare [illegible] diversitas n̄ [illegible] [illegible] ad diversit. numericam [illegible], n̄ ad specificam: unde vob. A furandi aurum, n̄ specifice, sed numerice distat a volente B furandi argentum ejusdem valoris.

Caput 2um

[illegible] 1a [illegible] in [illegible] [illegible]

Obit. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut volunt. [illegible] [illegible]

Dº cuiusq. opinionis, sed quo praecipiens sit diversus v.g. rex et pontifex, non pot. esse idem actus intus, et voluntas, singuli n. serviunt singulos suos intus, ac voluntates ad eos, quare neque pot. esse idem praeceptum, sed multiplex; ergo violator multa praecepta violat, et multa pecca committit, ergo tenebitur poenitens declarare in confessione v.g. se omisisse recitationem, ad illa multa obligaret, ex causa, ex voto, ex sacro ordine, et uno, duobus, tribusve beneficiis ecclesiasticis.

Dico omissa omni et mi. omni dict. coram: quia nec pot. esse idem formale materiale praeceptum, nego consequentiam, quia pot. esse idem materiale, seu idem praeceptum, ut ad eorum ... ad reliquas eorum respondeat. Ita quod ... rex et pontifex non ... ... v.g. rex et pontifex ... praecepta diversa ... materia. Et ... unum praeceptum aut unius ... non ... alterius praecepti ... novam ... ... multa ... multiplicari praecepta ex ... multi ... non ...

Obi. 2. ... unus ... subdito ... sacro et alius superior ... ... eidem subdito ... ... ex ... subditus obligatur. Si quis ... ... subditus ... obligatus: ... subditus omittat auditionem sacri, utrique mandatum ... non ... de uno et de alio, quod ... ...

cabit

cabit. Resp. quilibet ex istis mandatis integre obligare subditus, atque utrumque ad idem genere obliget, non peccat mor- taliter peccato duplici, sed unico; quae admittit exemplum est ultimum) si a [illegible] et [illegible] ... fata est excommunicatio ... ac archiepiscopo templorum expilatores, ... et ... bonis restituerint, in duplici, sed una dixaverit excommunicatus.

Obiici 3. qui omittit sacrum a Deo, ab Ecclesia, a Parente, et superiore praeceptum, ... obediens Deo, Ecclesiae, Parenti, ac superiori; gravius peccat, quam si solum Deo, solum Ecclesiae, solum Parenti, aut solum superiori inobediens foret; ergo saltem ratione huius maioris gravitatis tenetur ma- nifestare in confessione quod fecerit sibi mandatum imposit[um]. Resp. Dupliciter ... non de solâ inobedientia ... quatenus ... specialis ... ... obedientia, ... aut gratitudinis ... de bitis: ... attigi ... 2. cap. 2. § ad 3um resp. Con- cedo ... omitto ... aliquo modo gravius pec- care, quod ... inobediens. Nego tamen 2am ... quod non est gravitas tanta, ... vel ratio manifestanda in confessione sit.

Instabis: ... circumstantia multorum praecipientium non sit tanta, ... ut mutet aut multi- plicet in specie gravitatem peccati; saltem est circumstantia notabiliter aggravans, ut ... videtur manifestum; sed circumstantiae notabiliter aggravantes ratione est in confessione manifestandae; ... multiplicitas praecipientium. Resp. Dupliciter. Primo nego ... ... Castro Palao tom. 1. tract. 2. d. 3. ... 1. n. 3. ad finem, ubi ait ... circumstantias non esse ratione in ...

inseq. manifestanda, quae vis cedat circumstantias notabiliter aggravantes, natio a penitente manifestanda esse: similiter in dubio ea circumstantia n'ee notabiliter agravanes.

Sed 2° omissa in neg. domini. negativa probabilissima sit sa affirmativa docens circumstantias notabiliter agravantes, licet non mutantes speciem, esse in confessione a penitentibus aperiendas. Pro qua 24 auctores refert Diana 1ª p. tt. 7. resolut. 1. et 6ª p. tt. 4. resolutione 67, quorum nomina, et si ista, 3ª ipse e. ultima, et fuitu dignitas in har explicare: ut S.t, S. Thomas, Alensis, Marsilius, Soto, Victoria, Caietanus, Navarrus, Ioannes de la Cruz, Llamas, Carrillo, Fasius, Petrus Soto, Ledesma, Silvius, Laymanus, Gutierrez, et ex Societate Iesu, Patres Suarez, Sanchez, Enriquez, Fagundez, Coninc, Rebelus: allegat apud Dianam inveniuntur quorum alii adeo moderni sunt ut adiiciant circumstantias probabiliter plane explicitent, nulla quod r. deducendum ad praxim.

Falluntur in egregie; opinionem n. contraria asserens circumstantias solum agravantes n'ee natio in confessione aperiendas, n. minus probabilem, et tutam in praxi, quam tuentur Henrico ipso Diana ibidem, ubi asse afferat 44 auctores gravissimos; Nempe Petrus Soto, Durandus, Gabriel, Paludanus S. Bonaventura, Scotus, Cornejanus, Almainus, Medina, Ovandus, Herrera, Adrianus, Turrecremata, Viguerius, S. Antoninus, Covarrubias, Sylvester, Angelus, Tabiena

Armila

cerdua, Medina, Navarra, Regius, Zanardus,
Gibertus, Ortiz, Salgadus, Ioannes Sanchez, Pitarius,
Pesantius, Cerola, Naldus, Suarez, Molfesius, Lar-
rasa; et ex Iesuitis Ptres Vazq. Reginal. Vala,
Lessius, Becanus, Granadus, Tannerus et alios. Atq.
hanc sntiam probabil. vocant, etiam alii ex adversariis, ut
Henriq., Fagundez, Fillius, Diligentia, et Villalobos.
Ut vero, quae de circumstantiis tamquam clarius innote-
scant, ex ipso Diana aliisq. Doctoribus ab eo allegatis
ea resolvuntur ab unius s. alterius casus moralis [illegible]
ac decidatur.
1º: mulieri peccanti carnaliter cum sacerdote
religioso sufficit ut dicat in confess.: peccavi cum viro habente
votum castitatis: et similiter sufficit sat. [illegible], dicere cum muliere
[illegible] et Deo votum castitatis; quinoque sit [illegible]
[illegible] et sint circumstantiae aggravantes, votum [illegible] solemne,
professionis et ordinis. 2º: [illegible] [illegible] cum [illegible]:
sponsa de futuro, non tenent istas circumstantias explicare: necum
sponsi de futuro ante matrimonium mutuo se carnaliter
cognoscentes; quia vix ea circumstantia aggravans est. 3º: a
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficit si in [illegible]
dicat: commisi [illegible] carnali sufficiente ad peccatum mor-
tale. 4º: gravis incestus non est necesse explicandi
in confess., sive incestus fuerit cum matre, sorore, filia,
[illegible], aut matertera etc.: sed sufficit dicere, habui
venerea copula cum [illegible] [illegible] [illegible] gradus. [illegible]
circum-

Circumstie et innumere aliæ notabiliter aggravantes [illegible] ratio in
respectu aperiendi: nec aperiendo circa multiplicitatem praeceptorum
[illegible], [illegible] circumstantia notabiliter aggravans.

Caput 3um

An 2a: status obiectionis amplius stabilitur, ac distinctius.

[illegible] caput: diversitas
peccatorum non requirit diversitatem in praeceptis, [illegible] divinae [illegible]
[illegible]; [illegible] amborum [illegible] multiplicitas, ac dis-
tinctio praeceptorum [illegible] Dei praecepta, sit apta [illegible] ad dig-
noscendam peccatorum multiplicitatem, distinctionem, ac diversitatem. Arg. 1o:
1o unico praecepto diversa possunt iuberi, aut prohiberi, praecepto
v. sanctificandi diem Dominicam, verbi gratia prohibetur labor servilis
et iubetur missae auditio; et praecepto non iurandi prohibetur
iuramentum falsum, in iustum, [illegible]; et tamen haec omnia peccata dif-
ferunt specie; ergo diversitas peccatorum non venit [illegible] in
praeceptis, et in se [illegible].

Resp. [illegible] 1o neg. [illegible] suppositum
[illegible], possunt dari diversitas et multiplicitas in se distincta,
quin [illegible] diversitas ac multiplicitas ex parte praeceptorum:
nam si [illegible], et quodlibet praeceptum, tam prohibet, quo-
libet non speciali [illegible], iubeatur, aut prohibeatur opere;
iussio non [illegible] prohibitio unius non est [illegible] iussio, aut [illegible]
alterius [illegible].

Pro[illegible]

Resp. 2° neg. ant. Ad prob. dist. ant.: unico precepto materiali et entitativo, seu una propositione, plura diversa praecepta iubere, aut prohibere, concedo ant.: unico precepto formali, et omnino indivisibili, nego ant. Itaque praeceptum non iurandi vanum unum materialiter et entitative est, seu una oratio, nempe Non assumes nomen Dei tui in vanum, qua quidem plura prohibentur: adhuc tamen stat, equivalere, et formaliter multa plura praecepta; sufficit enim ut dicantur esse plura praecepta, si ex praecepto ita constitui, ut quodlibet seorsim possint suo praecepto intimari, et informatio unius non contineat intimationem alterius. Ad confirmationem: Deus unico indivisibili entitativo actu iubet, ac prohibet quaecumque iubet ac interdicit; et adhuc non dicitur unico, sed pluribus praeceptis praecipere ac prohibere; unde licet praeceptum non iurandi (sicut asserebatur de praecepto Sanctificandi diem Dominicam) sit materialiter unum, equivalent tamen ac formaliter est multiplex.

Obi. 2. Ex adverso: eadem indivisibilis res duplici vice valet prohiberi v.g. titulo iustitiae, ac religionis ut contingit in precepto prohibente furtum rei sacrae; sicut non calicis sacri furaretur, duplex peccatum committeret ratione insignis manifestandi, unum contra iustitiam, alterum contra religionem, sicut haec eadem indivisibilis et immultiplicata res possit multa peccata committi; ergo multiplicitas peccati non requirit multiplicitatem in re praecepta; ergo quamvis non multiplicentur praecepta ex parte rei praeceptae, poterunt multiplicari peccata.

Resp. neg. dico ant.: quod illa, sicut eadem indivisibilis res; quae in furto rei sacrae est duplex res prohibita; una

res

rei sub aliqua diversa circumstantia: ratio non iustitiae prohibet
furtum cuiuslibet rei, sive sacrae, sive profanae; ratio vero religionis
prohibet specialiter furtum rei sacrae, quod contrarie dictum est, non [illegible]
iustitiae, rei sacrae ac si non esset, et [illegible] accidens. Illa ratio respicit
quod ne alienum contra voluntatem domini accipiatur: at ratio religionis
respicit [illegible] cultum rei sacrae, quae ratione sui non prohibet furtum rei sacrae,
quatenus furtum est, sed quatenus illo causatur irreverentia et indecentia rei
sacrae et Deo dicatae. Itaque in prohibitione furti rei sacrae du-
plex est diversum formale praeceptum, dicere oportet, primum ne res aliena fiat,
secundum ne res sacrae irreverenter tractentur etiam per furtum: primum est [illegible]
iustitiae, et pertinens ad religionem: secundum est ad religionem, et per-
tinens ad iustitiam. Ergo quod duae sunt res prohibitae et contra duo
praecepta ex parte rei praeceptae; quod quando mixtum sunt duo peccata.

Obiicies 3: saepe multiplicatur violatio

rei [illegible] praeceptae sub eadem [illegible] et non multiplicantur peccata, quod [illegible]
diximus, quod ad multiplicationem rei praeceptae peccata multiplicantur.
Antecedens [illegible]: nam [illegible] quod [illegible] inserta aliorum [illegible] tenere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex annis
ad [illegible] contra praeceptum, et peccatum dictum, et tamen non [illegible] in
confessione manifestandum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] con-
[illegible] peccatum [illegible], quod [illegible] accidere per multiplicationem violationis
rei praeceptae, ergo non multiplicari peccata; et non est multiplicatio
rei praeceptae multiplicatio peccati.

Praeterea [illegible]: saepe multiplicatur
materialiter violatio rei praeceptae [illegible], [illegible] multiplicatur
materialiter peccatum, [illegible]; saepe multiplicatur [illegible] violatio
rei [illegible] prohibitae, quin multiplicetur materialiter peccatum,

[illegible]

dicto D. Th. q. 90 ... tomo ... n. 2. ... fatea(n)t libere tactus praecedentes ad copulam peccata esse ex specie sua distincta: at ... ... sunt ... ultimate distinguuntur ... ad idem ... seu eundem finem respiciunt, nempe copulam ... declarata copula, omnia illa, quae erant distincta, censentur declarata. Stat quod ... multiplex ... seu possibilitas non mouet ... esse ... multiplex peccatum non mouetur: ... de multiplicitate physica non curamus, sed de morali.

Circa libidinosas praecedentes, comitantes, et subsequentes copulam, quae sentiant DD. sic ... expono: Et sine ... insequutione foeminae, osculis, tactibus, obscenis, amplexibus, collocutionibus impudicis inceptis affectibus ... ad copulam tenet ... non esse necessario fatendas, quia ... censentur ... peccatum in ipsa copulae, sicut ad illum finem referuntur, et ... in uno ... continuant et ... ... de ... actionibus ... comitantibus, ... non constituere distinctum peccatum ... ... insufficiente non esse opus illas exprimere.

Circa vero subsequentes ad copulam ... ... P. Suarez ... Comine, quos refert Diana ... tr. 7, resolut. 42, ... necessario esse ... declaranda, quia illas, inquiunt, non ordinantur ad copulam ante, quae iam consumata supponitur, ... ad sequentes ... illa ante eius ... malitiam constituere. ... Navarro, ... Zanardo, Gratio ... Salas, Enrriq., Azor, quos refert ... Diana ibi

Vsi, cit. § 3 de sollic. n. 67, ea n(on) esse n(ecessa)rio fatenda, si
fiant a coniugibus animo novae copulae. Ratio est: q(ui)a t(ame)n non esse complem(en)tum h(ui)us
copulae, p(ro)p(ter) causam. Sic et ad tuendos oppositis opinionis
ter non vitiis aliorum; et sic declarata copula, sive p(er)seque-
laxit evenire solent, intelligunt declarata; et licet alia e(ss)e ca-
pere post copulas non stringant, c(um) s(int) adveniens.

Quid, ex eadem doctrina ergo contrariae
in summa cit. c. 6. n. 47, ita ergo quae a viro dicuntur, actus, q(ui) rasi
cedunt, vel subsequuntur coitum ad actus speciem pecc(ati), n(on) e(ss)e n(ecessa)rio
in confessione manifestanda. Ut si q(ui)s alt(er)um osculetur, et tangat
leviter, gestiat, vel de illo colloquatur, aliaque ostendat sibi
placere, q(uia) haec coitum obtinuit, ideo declarato pecc(at)o
luxuriae, haec omnia sufficienter censentur declarata. Quare contra
varii, et aliorum doctorum confessarii, ac poenitentes notare
debent, ne illi in confessione sint nimis scrupulosi
ac severi, imponentes illis onerosas interrogationes, nec isti
nimis prolixi, omnia, etiam minutissima, ac facile scita, et aperta
longo fastidioso, ac inutili verborum circuitu declarantes.

Concordat Probabile Dno in re Lessius aurea
verba S. Tomas l. 2. tit. 13 d. 5, s. 8, n. 91.
"Ego vero existimo, ait, oscula, verba, tactus obscenos, et
impudicos, q(ui) antecedunt, sequuntur, vel comitantur turpes congressus
non esse distinguenda; quoniam sunt tamquam initia,
et incrementa vel causae; ut vulnerare, et occidere, idem
peccatum est, quod vulnus est causa necis; unde satis confiteri
quisquis censetur fuisse ex exemplis. Sit fide omnibus usu
recepto adulterii, illud commisisti, satis est adulterium fateri,

q.ª periculum in ea deveniendi — haec certa. Vide etiam Ta-
bula 1.ª D. Th.ae 7, resolut. 44, ubi docet cum P. Sanchez,
cum P. Suarez, Aragon. et Villalobos, eum qui omisit
aliquod peccatum, cuius periculo se antea exposuit, non
teneri explicare, sed tamen explicari periculum in circumstantia
in confess.

Rogabis 3º: an supra dicta sint vera
etiam si magna intercesserit interruptio temporis inter copulam
et consequentia ad illam? Resp. affirmative Ioannes Sanchez,
d. 6. Selectarum n. 3. Dummodo qui commisit turpes congressus,
inquit, ad alia negotia non se divertat, sed in eodem
stet statu quo peccavit, perseveret, detinens feminam ad oscu-
landum illam, et colloquendum, vel si forte femina discesserit
ex utriusque conventione spectet reditum ad iterum deosculandum
eam, vel ad colloquendum cum periculo deveniat. Haec Sanchez
contra probabilius, probabilior vero mihi apparet opposita.
1º: quia tales, et tam longo tempore post copulam
consequentiae, nescio qua ratione possint dici complementum
illius; et non via alterius. 2º: quia ex doctrina Sanchez
videtur sentire non esse novum peccatum si quis sub auroram redeat
ad amicam meretricem aspiciendam, tangendam et deosculandam, cum
qua nocte concubuit, eamque in lecto reliquit, facta conventio-
ne de reditu matutino. Quod videtur dici non posse.
Scito alia. D. 9. [illegible] quando [illegible] morali
censeantur [illegible], ut tenearis in confess.
ea declarare. Caveat tamen [illegible] dubitandi [illegible],
et non nulla [illegible] exprimit.

[illegible]

Quandò num peccata quoad numerum moralem censeantur multiplicata, ut teneamur in confessione ea declarare?

Caput 1um.

Rationes dubitandi proponit, et nonnulla pro solutione praemittit.

Tertio inquiro, quando peccata quoad speciem moralem censeantur multiplicata? Id non declarare facillimum est; etenim specie multiplicantur peccata quae ratione distinguuntur in specie, cum sint contra praecepta, aut virtutes distinctorum genere praecepta, ut omissio missae, furtum, et fornicatio sunt multa peccata in specie, quia contra quae versantur, et praecepta quae prohibent, distinguuntur in specie, ut rudioribus clarius patet; sunt peccata, 1um contra zelum, 2um contra iustitiam, 3um contra castitatem. Et de ista multiplicatione numerica peccatorum, quae difficilis est, ac majori dubio est, in praesenti instituo, inquirens quando peccata moralia multiplicentur numero, ita ut in confessione teneamur ipsum numerum aperire?

Ratio dubitandi est, quia solet ut plurimum accidere homines subitaneo quodam volunt, sed deliberata, matura peccare, continuet voluntatem illam per unam horam, duas, aut tres, non tamen tenetur nulla continuatione ostendere ut [illegible] ... :

di

ti in d dies, l menses, l annis obtinet, videtur tenere, tum ideo ex sua stimulat moralis esse multiplex ei numeri occidendi, et coeunt peccata. Idemque verum esse iam apparet de rahelis illis temporibus, quo apostoli tenet, et intra quem non tenet, seu in quibus ipse numerus multiplex peccaminosus voluntas, et inquo non praesumitur.

Sed hac dicenda de obstando est confirmata, ut possit aliquis asserere tunc multiplicari peccata, quando multiplicantur voluntates et etiam omnes plebibus, etiam si non omnes illi voluntates in tantum multiones dexequitioni mandet. Et posset probari quod quia in peccatis in voluntate, quae in eius exitum desistat, etiam si opus exterius non multiplicet, tamen cum multiplicet voluntas multiplicari debet vices. Et quae meditatur hominem occidere, et ex hac voluntate ut alicuius ingrex, parat equum, assumit arma, quaerit inimicum, multiplicat dubio voluntatem occidendi, quae cogendus est multiplicare peccata, nec confessioni satis faciet, dicens hominem occidisse, nisi eiusdem voluntatem declaraverit.

Dico 2°: Si post aliquos dies renuntiat voluntatem suam, et omnino a illa cessat, nec revocat consilio; non satis faciet confessioni, si dicas se voluisse hominem occidere quin dicas, quoties voluisti, et quoties revocasti, in tali voluntate. Etiam cum hoc occasio revocari sit in ea voluntate, seu eius voluntatis etiam manifestandum est, siquidem eius malitia non immutatur. Seu minuit occasionis sequuta, tristitia videt augeri.

Dico 3: quod declarata occasio exequuta non sufficienter est voluntates declarari; nisi non exequatur occasio,

variis

narius est, ita tamen de se verax in voluntate de re facta: et [illegible]
anno integro nunc confiteretur, et in fine illius eo comprehenderet
confessarius [illegible] nudam manifestationem se bis audisse, quin
manifestaret, in tali voluntate in integrum duraret; quod totum ne-
quit: quia sive sequatur, sive non sequatur consensus, [illegible]
totiens multiplicari non peccata, quoties suscipiuntur voluntates non
distinctae [illegible] aliquae ad [illegible] duarum.

Haec integre ingenue dicuntur [illegible]
[illegible] tantas esse quod validas. Non defendi [illegible]
[illegible] nisi [illegible] renuntiemus: ac [illegible]
[illegible] ac [illegible] exercendi [illegible] ducamur.
[illegible] peccatorum numerica multiplicitas [illegible] aperte
[illegible] theologorum sententia, ac doctrina [illegible] extra
[illegible], suppono peccata alia esse interna, alia externa: illa in-
terius consumantur, et appellantur peccata cordis: talia sunt desideria mentis,
odium Dei, [illegible], invidia, ira, superbia, [illegible], avaritia,
ambitio, iudicium temerarium, delectatio morosa. Peccata vero ex-
terna sunt, quae exterius conficiuntur: et haec alia sunt operis, alia oris:
peccata operis sunt, idololatria, homicidium, furtum, veneficium,
[illegible], adulterium, stuprum, [illegible] incestus;
Peccata denique oris sunt, mendacium, periurium, contumelia, detracti-
o, maledictum etc. His positis [illegible] distinctis
resolvitur.

Caput 2um

Multiplicitas numerica peccati de [illegible] multiplex.

12ᵃ

cᵒ: recta intentio, quae eiusdem pro-

curant et efficiunt, multiplicata voluntates multiplicant. Probo:

quia illae voluntates inter se non variant, neque variant in aliquo

obiecto, quo ad sit talis pecc., non est unde necesse aliud peccatum in

professione. Sic docet Caiet. Grassis, verb. q. Navarr.

quos referunt et sequuntur P. Tanner 1ᵃ 2ᵃᵉ tom. 2. d.

4. q. 6. dub. 4. n. 30, et P. Salas hic tr. 13, d. 5,

s. 8, n. 39. Et est com. &c.

Hinc deducitur pure inimicos ex odio Dei, heresi, fratr., erat... vel eorum iudicio opinionem Angeli

lib. q. 5. 3. ... repetitio actus duplicare peccatum, et malitiam, quia

eadem actus odij vel. non est minus possibilis quam 1ᵘˢ; et aliorum non or-

dinant eas ad unum 3ᵘᵐ; ergo non debent reputari moraliter

unum peccatum, sed multiplex. At si deducitur non pure

inimicos, sequitur Angelorum abesse dicendum; nam voluntas

et executio medij, et executio finis, pro uno et eodem peccato

reputant; ideo quod in se est non est explanda tot peccata diversa

sed tam in ... [illegible] explore. Ita S. Thom. Na-

varr. ibi, Caiet., Soto, Grassis, Medina, Lopez,

Silvester, Enriq. et plures alij, quos refert et sequitur

P. Salas, ibi n. 87, ... fornicator saepi

semel multa pecca committat, quod absurdum putat esse semel,

Salas n. 80.

Quᵃ cᵒ: Si de peccatis, quae extrinsece numerant,

... ... dicenda, ac distinguenda est. Sed si voluisti

occidere Petrum et inde reversus deinde visa apparata illa voluntate

negasti; si postea 2ᵒ velles occidere, initio peccasti

ac

ac modo illa cessat et ratio se manifestandi tacitae multiplicitas, seu potius duplicitas. Probatur: quia tunc votas sidos dic de 3° ac 4°, si 2° ac 3° voluntas retractes, et 3° ac 4° post retractatas voluntas occidendi incipiat sua, rursus nihil ... etiam in aliquo opere externo ... fuerit ... voluntas retractionis. Sic docent P. Soz., Lopez, Tang., Zurel, Navarra, Graffis, quos citat et imitatur P. Leander n° 84, et est com...

Dico 3°: Si mutatis voluntas operis externi erga occidendi inimicum, ob procuratam mittam, antequam ... occideris, tunc distinguendum, nam si interrupisti ... ... 1. et. Ergo 3° 4° et iam interrumpis ... voluntas ... ... : Dico ... somnus: 3° ... in advertentia, oblivione aut in praeterita: ... diversas ad alia opera: quos enumerat ... Cas. 2. et 3. ... apparebunt, nisi somnus ... assumpsit ... ad pravam intentionem ... tunc ... somnus non interrumpit ... continuat ... Nunc ita quod dico ... si interrupisti ... illam voluntatem occidendi ... in confessione declarare: quoniam potuisti ... interrupisti ... voluntas assumpsisti, ... satisfacies dicendo ... ... voluntatem occidendi. Ratio est ... in ... ante, quia ... illius voluntates ... interrupisti ... censeri ... censeri unam ... ... et multas ... multas ... Dico ...

Dico 2°: Si interrupisti illam voluntatem occidendi 2°, 3° aut 4° modo, ... tempus, quo ... fuerit ... interrupta ... continuasti,

&c

ut dicas conf. seq. si notasti feceris, et invenis mensis aut anni,
non tamen numerum decem vices, quot malum cogitasti, aut malum de-
siderium regerasti. Ita docent P. Salas d. 84. ... Sa, Joseph
Cano, & Zumel, Navarro, Graffis. ... Diana 3 p. tr. 4
resolut. 99, Joanne de la Cruz, et Petro Fay domi-
nicanis, et Filomobrino. Ratio: ... alii ita votos ... fuit ani-
mo ... alius ... quovis alio ... interrumpat ... censet mora-
liter, ac ... regerat, ita ea repetitio censet moraliter ...
continuatio, et ideo non numero exprimendus. ... intellige ... tam ...
moralis, et repetitio physica ... circumstantia notabiliter aggravantes
... circumstantiae si non mutent speciem, non esse numerus exprimendus.

Scio ... Palau ubi supra p. 2. n. 2. ... Joseph.
Pimarina, Vazquez, et Nuño apud Dianam citatos generaliter
quoties modo interrumpat votas tenere te in isto de[cl]arare quoties
... voluntas ... neque ... dicendo se ...
... seu ... occidendi, ... tempus ... in ...
prava voluntate ... Ita ... et alii ... allegati
probabiliter ... dicendum, ... inadvertentia ...
..., et ... et inadvertentia atque ...
... offere ... in isto numero ...
pereundi.

Ratio ... occidendi non fuit interrupta ...
... neque alio ... quia non fecerit ... devenit
moraliter, quod ... occideres, existimo te ... obligari ...
exprimendo ..., quin declares quotiens ... in illa voluntate
... assumpsisti, suppono non ... illa ...
... alios ... absolutionem ... Ratio ...

...

procurata, n. censet ipse vnus actio omnia illa recta et omnes illa praeter volit. [illegible]
numerat. casu. ante in [illegible] esse eius [illegible] enim, ut [illegible]
peccata sint ac quod ad vnus occisio ordinantur, et illa vnus continuatur quae
est in intentione, aut etiam in executione cum illis. ut lapides columnae, et humana
est cum vnius domus) ideo declarata vna occisionis intenta, et executa
censentur omnia declarata ita N. Dom. [illegible] alij authores
proxime allatis vnde etc.

Caput.

Argumentis initio dicti propositis satisfit.

Ad primum ergo, quamvis ita esse in eo edicto per-
ea dicta sint in Dom. Sanchez, existimat non requirant dicta
dicti peccata in occisione facta, aut intenta, quae fuerant via, et ea
illis, et non in tractatu [illegible] alij, ut supponimus. Vnde sive occidens
re ipsa, sive non, sat erit in dicto casu [illegible] declarare
se habuisse voluntatem occidendi, aut re ipsa occidisse, nil decla-
rando de ijs operis diligentijs ad occisionem.

Ad 2um vero alij occasionem arte, neque [illegible]: quae inquiunt
quando non sequitur occisio, tunc illae voluntates non habent quod in quo sint vnus,
ac quae [illegible] generis quae elevarentur in ea voluntate, seu [illegible] illas vo-
luntates manifestare, est non [illegible] mora [illegible] peccati. at quando occisio
sequuta fuit, cum in eodem modo [illegible] fuerint illae voluntates [illegible]
[illegible], in quo continuantur, et [illegible], nempe ipsa occisio sequuta,
ideo non debent narrari explicari, sed sat erit occisio confiteri.
Ego vero nego [illegible], [illegible], nec [illegible] illa [illegible], sive non
sequatur occisio, sive non sequatur, iudicio non esse [illegible] [illegible]

sed in

festare ? reverentiæ in volunt(ate) occidendi, nec eas species diversas
generitos. q(ui)a utroq(ue) m(od)o sunt ..., in quo dicitur homo esse in
actio committendi, nempe occisio expressa, q(uae) dicitur expressè man-
data e(st), ut ipsi ... faciendi: et occisio interpretativa, q(uae) sequuta
n(on) e(st).

Ad 3um resp(onde)o p(ri)mitto, q(uo)d sentiant auctores
esse manifest(andam) in confess(ione) circumst(anti)am durat(ionis) temporis. Ergo Cano ...
... nunc ..., et alii apud Dianam ...
circunst(anti)a durat(ionis) temp(oris) esse in confess(ione) aperiendam ... Verum ...
... Diana ... Navarro, ... in ...
extrema ... medio ... et explanata. Dico 1o: temp(oris) du-
ratio n(on) necessario explicanda in confess(ione), qua talis e(st) circunstantia notabiliter aggravans;
... ... dixi. Dico 2o: duratio ...
... nimia, ... explicare, quando ...
... circunst(anti)a ..., quoru(m) ... explicare ... ,
... debet durat(ionem) explicare. Dixi forsan ... circunstantias ...
... imp(...) tanto temp(ore) ... , aut ...
voluntas, altriusq(ue) occidendi n(on) esse retractata.

... ex 2o, nempe si daret casus,
in quo pœnitens in memoria haberet, q(uo)d se delectat ... ,
... animus integer ... , n(on) teneret in confess(ione) explicare ...
durat(ionem) temp(oris), ... sufficeret dicere, ... delectatus
... . Sicut si ... ... cu(m) concubina tota nocte n(on) teneret
exprimere ... durat(ionem) temp(oris), ... sufficeret ...
... , ... carnale copula(m) ...
... , aut toto ... animi nisu procurando. ...
... ...

... ad 3um ... n(on) ... ...
occisio multiplicati ... , et volunt(ate) ... parandi ...

... fomenti

ad sumendi arma, quaerendi inimicos, etc. id non obinde sit inte-
gro anno, imo, neque mense, in eadem voluntate narius perse-
verans, quin et saepe manifestare talis duratio; neque certe intelle-
ctu, ad illius instigationibus cessat, si amici, aut similis [illegible]
per mensem, si periculo vitandi criminis, gemente semper
[illegible], si denique infirmitate gravata, a proposito ex toto recedit
[illegible] volunt[ate] non retrahatur. [illegible] [illegible] ins[uper] [illegible] voluntatis
[illegible] voluntas, in [illegible] manifestari bene debere, et [illegible]
[illegible] solum [illegible], sed mora [illegible] divino [illegible] ratio [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] iudicet integro anno [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible], [illegible] numero
interruptionem, seu retractationes [illegible], et [illegible] reque:
at [illegible] duratio [illegible] [illegible] opportebit. D. 10 pro clariori dist[inctio]nis
specificae, ac numericae intelligentia nonnullas utilissimas quaest[iones]
[illegible], veluti corolaria ex doctrina disp[utation]is. Caput
1um. V[trum] is, q[ui] alienum retinet multo tempore, multa pecca[ta]
committat?

D. 10

Pro clariori Dist[inctio]nis specificae ac numericae intellegentia nonnullas utillimas quaest[iones] proponit veluti corolaria ex Doctrina Disputationis.

Caput 1um

V[trum] is, q[ui] alienum retinet multo temp[ore] multa pecca[ta] committat?

tia de conuenit, eius q retinet alienu cu aio
n restituendi, ee in statu pecci mortalis, nisi excuset eum ex-
cuset, esse q3 peccu eius, pereat c ipsa 1ª iniuria accept.
Dubiu m e, an toto tempe diuturnae retentionis, unu tm sit
pecca ctinuat.

1ª Sa docet illa n omitti, sed mi ctinuari
antiquu, quis uno anno v. plus iniuste retineat rem alienam,
etsi i facere saepiq interim offerat occasio restituendi, aut lz
saepiq renouet propositu n restituendi: quia mo n restituendo
illicita, n qu potat restituere retradans antiqua voluntate, et
insuper, in statu pposito deat 2º eiu n restit. Ex qua
sequitur, qd penitens, qui in confess sati facit, tm declarans se n restituisse
rem alienam, nec a confessario interrog e de temp, et diuturnitate retent,
q. de no peccatorum, quae alii in tali diuturnit omitti putant, quia mo,
ut aiunt, n potuit restituere, et postea mutato aio decreuerit
n restituere. Quae doctrina notanda e confessariis, ac poenitentibus,
ut p illa a multis scrupulis immunes fiant. Ita docet Diana
1ª p tr 7 resolut 58 c Navarro, P. Lanero, Aragonio,
qui subscribunt P. Turrig. Orlandus, Azor, et Sanchez, quos
refert Palau tom. 1. tr 2º D. 3. q. 3. n. 1.

2ª Sa probabilior opio. 1º quia retentio illa
rei alienae toto illo temp una e, et n diuersa, et ab eadem voluntate
morali existente perueniens, q n diuersu, et distinctu peccatu e, sed
unu longo temp ctinuatu. 2º: q duratio in pecco n e
circumstantia notabilis fatenda, ut sic volunt, neq mutat species,
neq auget numeru, l are durante n distinguitur, q sic sed to
n restituendi toto illo temp e una moralis et unu tm.

peccatum in duratione peccaminosa talis voluntatis exit extra mo-
ralem. R[espondetur]: q[uod] fur solum c[um] vendit, vel alienat rem furtivam
censetur peccare de novo, q[uia] tunc se impedit a restitutione facienda, 13
ut tradunt P. Azor, et Navarra ibi; si q[ui] fur ante ad alienat[ionem]
sola retentio diuturna rei alienæ semel tantum peccaverat.

Q[uaeri]tur 2a an peccat in casu q[uo] fur ...
peccatum omisit, et venit poenitens non satisfacere differendo
ad se rem alienam acceptam, et absolvit non restituendo teneri
declarare quo tempore per duraverit in illo iniusta retentione peccato.
Sic docet P. Palaus ubi supra n. 2. c[um] PP. Vazq. Suarez,
et Rebello. Cuius opinionis fundamentum est quia sicut ex. i. R[espondetur]:
qui perseverans in concubinatu multo tempore tenetur id declarare;
ita; sic et perseverans in iniusta retentione alieni. Dices: qui rem
alienam vult non restituere gaudet de eius peccaminosa retentione;
id qui gaudet de peccato omisso, omittit novum peccatum distinctum
a peccato omisso: sed velle rem alienam retinere est distinctum peccatum
a subrepto. R[espondetu]r: quod ex 1a parte videntur sequi plura absur-
da, nempe furem legitime utentem in proprios usus re furti-
va, aut etiam illa recuperantem a bono fure, quam ego
2o subripuisset, diversum peccatum non mittere: supponimus
non restituere numquam voluisse, et semper eadem obligatione
restituendi fuisse; 4o: quia perseverantia in peccato omisso,
augeat peccatum, ig[itur] etc.

Qu[æritu]r 3. Sed media inter praeiudicia[?] ...
actio meditabar, eaque triplici sic sic exponebam. 1a ca[sus]:
Si post acceptam rei alienæ restituere statuisti, et postea
mox

quasi ad omittendum redierit voluntarie in iniusta retentione, per istas diversas peccatorum omissiones retinendo, ac omissionis tempore restituendo. Ratio est clara: quia per illud voluntatis restituendi, iam cessavit illa retentio esse voluntaria; et per illud voluntatis non restituendi incepit iterum esse voluntaria, quae incepit moralis nova culpa contra iustitiam.

2º casu si post acceptionem ac retentionem iniustam rei alienae fuerit impotens ad restituendum, et postea potens factus velit non restituere; hac volitione omittit novum peccatum, distinctum a 1º acceptionis ac retentionis iniustae. Ratio est: quia per impotentiam restitutionis distincta fuit prior voluntas, retentio non iam tunc non erat (ut antea) peccaminosa; nullius non peccaminosum est omittere actum impossibilem; sed tunc impossibilis erat restitutio; ergo omittens non peccabat; ergo si restitutio fiat iterum possibilis, et velit non restituere, non excusabitur a nova culpa ob moralem novum liberum, ac voluntarium, iniustae retentionis. In has duas casus utraque sententia, imo fere omnes theologi conspirant.

3º casu: si postquam acceperis rem retinendam, ad alia te divertas neque cogites de retentione: et iterum recordatus retentionis adhuc non restituas, et potens restituere adhuc nolis: est probabile sententia te de novo non peccare, et confessioni satisfacere, si dicas, te alienum accepisse, neque restituisse, nec opus est declarare durationem, si in confessione a te tantum voluntas fuisse retractata, nam si dubitari potest utrum possis retractare, repetere, quae dixi in fine disputationis proximae antecedentis. In 1º casu

[illegible]

66

pilis [illegible]. § 2 [illegible], [illegible] oppositum quorum

[illegible] docent, si post fluxum omissum [illegible], et post

somnum advertat retinere, non esse mortale dictum [illegible] re-

tentionis voluntariae ab ante ad somnum, ac proinde nec esse

novum peccatum; [illegible] [illegible] in meo casu voluntas retinendi [illegible]

diversum non erit dictum peccatum, a voluntate retinendi ante

dormitionem. Dicunt [illegible] [illegible] ea esse vires somni [illegible]

diversum. Pro eo id esse somniare.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta

[illegible] praecedente cap. 3. §, 3° [illegible] [illegible]: si memoria

retinens, quod copulam in seminarium omisisti, [illegible] facie [illegible]

[illegible] manifestam, etiam si [illegible], et [illegible] in seminarium

[illegible] [illegible]: at si [illegible] [illegible] copulam [illegible] [illegible] [illegible]

in seminarium [illegible] [illegible] in [illegible] copula [illegible],

[illegible] [illegible] in copula [illegible] [illegible] [illegible], nec [illegible] [illegible] continu-

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] -

[illegible], et [illegible] ad [illegible] [illegible] ratio [illegible], et

[illegible] [illegible] § cap. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; at [illegible] [illegible]

non [illegible] [illegible], nec via ad [illegible], ideo etiam si [illegible] [illegible],

[illegible] [illegible], ratio [illegible] peccatum [illegible] [illegible], ac [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]; nec satisfacit declarans se [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temeraria

[illegible] [illegible] Dominicani in [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sacro Poenitentiae, cap. [illegible], fol. 204. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible].

[illegible]

eo cognoscit sit contra legem; at sufficere ... dicas secus quod ...
...mo non sufficit interruptio mentis ... operis ...
quoties gaudet de ... nam contra illa communiter
Theologi concedentes est dicta secca in [illegible]
tas, nec unum respicit alterum, nec ordinat ad aliud suum,
nec moraliter continuat, aut identificat cum altero: unde
quilibet complexio carnalis numerata distinctum moraliter peccatum
est, ipsa experientia [illegible] naturali, immo ipsi [illegible]
[illegible] rei gaudentis. ...
... fiat quod ... anandum, et [illegible]
culter cui in [illegible] resultat, l. impuritatis non [illegible]
[illegible] audent.

Ad 2um distinguo ... quod aliquis
vult non retinere; gaudet practice et efficaciter
de eis peccaminosis retentis, concedo minorem; gaudet
de delectatione morosa, et quasi speculative, ac reflexe, nego
minorem. Concedo itaque gaudere de delectatione morosa [illegible]
[illegible] omissio esse novum peccatum: at gaudere practice seu
[illegible] voluntate efficaci, non esse peccatum distinctum a voluntate retinendi,
[illegible] interruptio; [illegible] actus, aut a [illegible] suf-
ficienti ... multiplicatur moraliter actus. [illegible] distinguit
[illegible] de gaudio moroso, et de gaudio practico. Ad
[illegible] concedo [illegible]; non est peccatum distinctum, [illegible]
[illegible] non [illegible] desertion. [illegible]
[illegible] tale censeo, non esse peccatum distinctum, [illegible]
[illegible] suscitat [illegible], recuperatur. [illegible]
[illegible] rei retentio, seu non restitutio. Ita [illegible] Salm.
[illegible] 13, d. 5, p. 8. n. 90, . At 4um concedo
[illegible] in [illegible] augere, et aggravare peccatum: [illegible]

quod

ad° requisita n° distinxit peccata diversa in specie l. in numerum, n° c° naturâ in confess. declarandas. Ex dictis patet solutio duorum casuum restantium.

Casus 1us. An omittens integram annuam confess., toties peccet, quoties n° confitetur, oblata confitendi opportunitate? Affirmat Bonacina, & cum Diana, ... tr. 4° resolut. 35. Probat: quia praecipi-tur, et aliquis tenetur q. 1us ... faciendo, ... ad primum tempus, q. omisit confess. annuam) et mediate omnino n° peccet eam exequi mittendo oblatas post annum op-portunitates. Aliique omittens confess. in ... n° peccaret letaliter ... ... Melius Diana, ... Alberto, ... P. Laiman, ... et Naino. ... n° ... casu q. ... confess. ... dixit, tanto magis peccat, ... n° tm̃ peccat denuò toties, quoties offert confitendi opportunitas, et n° confitet, sed ... ... pecc. et ... iterari ... anno ... confiteri, seu n° dixerit confess. ... Diana ... resolut. 30, ... qui in ... confess. n° fecit, sive ... ... sive ... n° tenetur postea amplius ... confiteri. Ex qq. ... ... Bonacina ... ... faciens.

2° casus: an in veterata meretrix ... ... manifestans ... ... meretricando ... ? Affirmant Navarro, Fagundez, ... Sotus, ... Hostiensis ... Cajetanus, ... Dominicani apud Dianam citandos ... Minorita ... ...

femine, ea non obligari ad declarandum specialiter numerum ac speciem peccatorum, sed sufficere si tempus declaret. Ex qua dicta doctrina adeo [illegible] [illegible] in veniet, farea, a quo fugat.

Dico 1º: tenet quoad poterit, specialiter numerum peccatorum aperire, quia adhuc tenet quod potest [illegible] tare; [illegible] si potest aperire numerum peccatorum [illegible] debebit declarare. [illegible] non posse. 3º: quia communiter vitae modum et vivendi [illegible] [illegible] se [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] unius diei, hebdomadae aut mensis [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] minus vel in reliquis diebus, hebdomadis, aut mensibus peccaverint et quot [illegible] [illegible].

Dico 2º: [illegible] [illegible] id [illegible] nequeat, debent [illegible] scorta dicere [illegible] [illegible] [illegible] species peccatorum, [illegible] numerare [illegible]: [illegible] clericis, religiosis, propinquis, [illegible] peccarunt, [illegible] si nefandum [illegible] [illegible] [illegible] omiserunt. Ita Villalobos, P. Fagundez, et [illegible]. [illegible], [illegible];

Dico 3º: Si meretrix adeo inculta fuerit, ut nec numerum, nec species peccatorum aperire queat, tunc sufficiet manifestare tempus eius meretricii officii. Vide Dianam 3 p. tr. 4. resolut. 89, et apud eum praedictos auctores allegatos. [illegible] de scorto dicta, applica etiam [illegible] et diuturnis peccatis, ac [illegible] aliquid frequentissime iterantibus [illegible] longo tempore. [illegible] [illegible] an sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible].

Affirmativè resp. si in casu nostro posset mani-
festari [illegible] eodem tempore, aliquis continuato sermone maledic-
tionem iaceret, aliquis iuramentum [illegible] ab aliquo [illegible]
exigeret, aliquis plagis inimicum afficiat, aliquis cibos [illegible]
absorbeat, [illegible] latrones invitaverit, denique aliquis
feminam deosculetur, quilibet ex his iuramentis, maledictio-
nibus, plagis, commestionem, osculis, etsi aliud
non fieret, esset peccatum consumatum internum et externum,
quilibet ex his esse distinctum ab alio, neque ab alio continuatum.
Secundò: si eo maledicta et iuramenta proferantur diversis
temporibus, quodlibet ex illis maledictionibus et iuramentis
[illegible] peccatum consumatum distinctum; [illegible] facta fuerint
successive unum post aliud, non impedit hanc multiplicitatem,
sicut in pollutionibus et fornicationibus non impedit earum multiplicitatem,
esto successive fiant.

Ad secundum resp. [illegible] tenendam,
quam docent P. Suarez, Lessius, Azor, P. Molina,
Covarruvias, Navarrus, et Zanardus, quos referunt et
imitantur Diana p. 1. tr. 7. resol. 51, et 3. p.
tr. 4. resol. 173, et P. Azor p. 1. institutio-
num moralium lib. 4. cap. 4. q. 5, [illegible] illa
iuramenta, quae fiunt eodem tempore unica [illegible], maledictiones

ide

ip̄e vaide inimico imprecari, exultatione vanj videntj
incumentis vanj exponeras 2hileuui, q̄ dcy. c. tin. p°
ad 1m. xos oppressit. Ad 23 scedo ans, et nego seq.
disparitate e: q̄d si fierent in diversis temporibus in ea
consererent duas frater [illegible] mala, duo mala impe
laxi, etc.

Px 2° cois negat Sa: q̄d s. Petrus dixit
ē ter negasse xpm̄ dnm, s. tribus vicibus, seu occasionibus,
et ad sue catolice dici pōt negasse q̄ ter negasse, ut
tenet Px Maldonado Mathei 26 v. 1, quo ē null-
ius nullis sūc etiā separandus, ut notx Basilius Scrio-
nensis de [illegible] typico cap. 11. fine: reverso
ad [illegible] detestari significat, quasi [illegible]
mutis [illegible] illa duas execrationes fuerit, q̄ [illegible]
[illegible] in [illegible] occas. [illegible] in divo [illegible] una more [illegible]
et [illegible] sufficiens [illegible] dicens [illegible]
peierasse, q̄d oia illa iuxta eadē [illegible] eodē tempore
[illegible] bannos.

Px 3 casu [illegible] ipia de la excōicatio, Si
ob verberat. clerici factū in dormitorio, et continuatū p
claustrum, una excōicatio sit xoe verberat. est [illegible]
d semel [illegible] sit, q̄d [illegible] oēs [illegible] reputant
Ana. Dices: Ex parte [illegible] illius clerici verberatoris
duplici excomunicatione irretivi; Rev. id n'ē xoē [illegible]
[illegible], ad xoē [illegible] et violat. ecclesie. Px 4° ex
d traxisse iuxta sonij videntiam dd. [illegible]

Ex

Ex dictum dicat cum quod sex pugione clericum percussit dimicavit
vulneravitque unam vicem ex locutione sexies, atque repetat una percussio
quod est in uno, et dimicatio in pugna deserviit. 2. sex
a sententia semel appellare dicendum, denique ad eadem causa cuiquam
... tamen bis aut sex legavit pecuniam ac si semel ... ex-
... Ex dictis duo facile resolvuntur.

3. ... de illo qui eodem die festo
... n'audivit missam, et de facto n'audivit, an peccet
uno ... vel tot peccata quot sunt volunt omittendi ...
... dicta d. q. cap. 2. § ... in interrupti esse ... alios
... adducit ... Alii peccata omnino, quod peccata quot
... ex eterno ... tunc tamen ... significant q. ...
peccandi, quae sit inclusio ... actus, nec ... n ... si
... actus ... interrupto ... mors ...
neque ... Ex ... repetat ... diversus peccata numero
in confessione manifestandi nisi forte ... actus ... multiplicatur ...
... ita ut ... actum novum, et ... numero
... et ... P. Fagundez, et P. Reveli ad multiplicandum
numericum peccatorum ... interruptio ... requirit ...
... dimidium horae ... in gradu ...
dicta ... P. Valero ... lib. 1. d. 21. n. 3. 4. ...
... viri iudicio ... circumstantiis.

3. ... ex superioribus facile resolvitur ...
... peccata numero ... eadem verba
... in alia ... uno ... si bis aut
sex eum appellet ... aut eadem ... repetat.

[illegible]

Ubi de resp. offerendo iniurias, ut alii docent Diano
pag. allegato; contrarium vero quod contumelias in proximum, et blasphe-
mias in Deum, sint diversae speciei diversa peccata, sint na-
turae in sacrali confess. declaranda, ut licet codex [illegible]
noes latrones, adulteri, haeretici, homicidas, et [illegible]
q. Deus vires iniuriae, ignorantes, invidi, [illegible]
n. contra in [illegible]
Sed non sufficiat contumelias diversas esse
peccata diversa natura in confess. declaranda; sic docent
Ioannes Lixiane, Navarrus, Megala, La Croix, Graffius,
Natalis, Uriarte, Dias, Salas, Henriquez, Ioannes, Layman,
et uterque Sanchez Thomas et Ioannes, apud Dianam p.
tr. 7, resolut. 28, et 3 p. tr. 4. resolut. 67, [illegible]
diversas blasphemias in Deum esse diversa peccata natura
in confess. declaranda, docent q. Filliucius, Layman, Ioannes
Suarez, Turrianus, Reginaldus, Santarelli, Ioannes
Sanchez, Lezama, Ioseph Vanez, Aragon, quos
refert Diana 1 p. tr. 2. resolut. 50.
Sed probabilior opinio defendit contu-
melias in proximum, ac blasphemias in Deum non esse multa
peccata distincta in specie nec natura in confess. declaranda, sed suf-
ficere dicere se contumeliosum fuisse erga proximum, aut
blasphemum in Deum. Ita sentiunt de contumeliis Sotus,
Caietanus, Azor, Bonacina, Salas, Molina, Azor, Regi
naldus, Filliucius, Rebellus, Fagundez, quos refert
Dia

ac seq. Diana, ibi. ... doctores de blasphemiis loquentes, Caietanus, P. Vale., P. Azor, [illegible] quos refert et immitatur Diana illa resolutione 5o.

Ratio est quia omnes contumeliae ... [illegible] quae in genere diversitatis ... conveniunt in contumelia et blasphemia in ratione generali, quae est intentio ... a Deo ... [illegible] ... contumeliae ... iniuriae ... diversae rationis, tamen in ratione iniuriae, contumeliae et blasphemiae conveniunt. Itaque sicuti si a ... [illegible] ... vestis, ut arma, non tenetur explicare ea in confessione, sed satis faceret sufficienter declarando ... in ratione generali, sic ... in ratione contumeliae et blasphemiae ... alias semper deberet in confessione explicare ... de bonitate Dei, Deiparae, aut aliorum Sanctorum ... Confessio ... apud confessarios satis receptum. Confessio ...
quae ad summum fiet aliqua maior gravitas, aut circumstantia ... incedere intra eandem speciem blasphemiae, [illegible] contumeliae, quae circumstantia in confessione aperire non obligamur.

Hinc sequitur 1o, satis esse in confessione dicere, toties contumeliam affecisse meum proximum, nec requiri ut dicat, illum vocavi ebrium, scurram, adulterum [illegible].
Sequitur 2o blasphemias in Deum, in beatam Virginem, et in alios Sanctos, non differre specie, et ... [illegible] ... necessario in confessione explicandum an fecerint contra Deum, contra Deiparam, aut contra alios Sanctos, nisi talis blasphemia

... procedens

pro cederent ex odio Dei per se, s. dixerent hereticis qui
Dei solent blasphemiis hereticalibus. seclusis autem his
duobus casibus in nullo alio tenet paenitens explicare
qualis sit blasphemia. Ita inter alios Diana, à qui illa
resolut. 50. Itaque extra illos duos casus, si blasphemus
in Deum, in Dei parentes, aut sanctos, [illegible] fuerit dicens
tex, aut 4.ta spei blasphemus, referens insuper blasphe-
maviter. [illegible] satis faciens dicens, contumeliose
fuit in proximum; quin opus sit explicare, contumelias fuisse
in rebus, s. in substantia.

Sequitur (ut bene notat Diana
illa resolut. 28) professoris, per esse doctrinae ap-
plicanda, et praedicanda in detractionibus: et sic a multis
scrupulis et interrogationibus abstinebunt. — Sequitur 4°
hanc doctrinam extendi debere ad iudicia temeraria.
Audiat Sanchez in selectis d. 5. n. 10: Nonne pae-
nitentibus quale iudicium fecerit, contra quem persona fecerit,
ecclesiastica nec s. secularis, seu circa quam rem explicare,
dicendo se iudicasse Joannem esse furem, s. fornicarium,
aut hereticum. licet enim physice iudicia sint diversae speciei
ut pote circa diversa crimina, non vero in morali, cum iustitia
contumelativa sint sub eadem sola specifica ratione,
et atoma, famae non laedendi, tam interne per iudicium, quam
externe per detractionem aut contumeliam. Hactenus Sanchez.
Itaque sufficit in confessione dicere se temere iudicasse

proximum

sinistre de meo proximo, seu illi anathemata affecit, seu toties blasphemavi in Deum, Deiparam, aut Sanctos. Capitur 3º an si semel eadem res prava in multos dirigatur, multa non peccata numero in confessione aperienda committantur.

Anteriori casu discussimus an plura peccata fiant, quod plures eadem res v.g. anathemata in unum repetit. Et respondimus negative. Videamus modo ex adverso: an quando una et eadem res semel in multos dirigitur, multa peccata committantur. Et quando sub uno titulo multae personae carcerantur. Sententia prima reliquorum facili currente calamo casuistae sequentes reseribunt: an qui unico actu ingressus Sanctos blasphemat, seu multos vult occidere, seu alicuius familiae maledicit, aut calumniatur, committat tot blasphemias quot sunt Sancti, seu tot peccata quot personas occidere appetit, seu quot sunt personae in familia.

Sententia prima affirmat esse plura peccata. Sic docent Navarrus in manuali cap. 6. n. 18, Bonacina de 2. decalogi praecepto d. 4. p. 2. n. 4. ubi P. Suarez, et Azor apud Diana, qui in hanc sententiam maxime inclinat, casuistae tomo 7. resolutione 27, et 29, et in fine appendicis.

Bonacina

opinioni subscribit. P[robatur] 1o: q[uia] tota familia ex
hoc una p[er]sona reputat[ur] lege 1. ff. si familia furtum
fecisse dicat[ur]. P[robatur] 2o: q[uia] si q[uis] vellet omnes subripere,
v[erbi] g[ratia] certe alicuius Bibliothece libros furto subripere
aut tres frumenti ingentes acervos, aut omnes totius gregis, s[ive]
boum/ovium, aut equorum armenta abigere, unum tm̃ peccatum
admittere diceret; ergo etc. P[robatur] 3o: q[uia] secus q[ui] vellet omnes
infideles occidere, aut calumniari, infinita peccata commi-
tteret, s[ive] saltem unius indivisibilis actus c[um] infinitis q[ua]litativè malitiis
elicere; quorum neutrum videtur his auctoribus conceden-
dum. P[robatur] 4o: q[uia] unicus, et indivisibilis actus charitatis erga
Deum omnes, unicus et indivisibilis charitatis est; ergo unicus et in-
divisibilis actus odii erga totum Deum, unicus et indivisibilis
habet malitia. ergo q[ui] unico actu voluntatis erga Deum omnes
vellet calumniari, aut occidere, aut in Deum sanctos
blasphemare, unicum actum odii haberet, ergo actum unicum haberet
malitia. ergo etc. unicum peccatum

2a sententia tenet esse multa specie peccata,
seu unum actum multis q[ua]litative malitiis infectum, s[ive] tot, quot
fuerint sancti, aut homines. Ita docet Tibaurne, Lessius
P. Vasq. Enriq. Tanner, quos refert ac sequitur Diana
ubi supra Salmaticenses P. Azor tom. 1. lib. 4. cap. 4.
q. 3. et 5. P. Salas 1a 2ae tract. 13, disp. 5. s. 6. n. 65,
P. Granado etiam in 1a 2ae controversia 6 tract. 2. disp. 5. n.
10, et Malderus ibidem q. 28, a. 4. d. 99. Probatur
q[ua]litativè: q[uia] unitas peccatorum non tm̃ desumitur ex unitate

actus

actu, et cum ex multiplicitate honorum, circa quae versari [illegible].
et in conspectu casti reperiuntur [illegible], et ita iudicandum
quot versantur illa iniuria calumniae, blasphemiae, et occisionis,
quia [illegible] non peccat. Probatur 2° specialiter in calumnia, atque
blasphemia: quia damna causata in fama, et honore patiens
ex [illegible] honorum numeratione, ut nequeant cadere sub
una existimatione, [illegible] atque damnum illatum in vita, [illegible] tot
peccata committuntur, quot personae afficiuntur iniuria: et tot
peccata homicidii patrata, quot personae interficiuntur.
Probatur 3° specialiter in volente occidere,
[illegible] aliqua persona ex familia, quae [illegible]
di multos: quia [illegible]
let occidere, aut [illegible], ille actus [illegible]
[illegible] tribuit [illegible] mala.
[illegible] multa peccata [illegible] actus [illegible]
[illegible]. Probatur 4° [illegible]: quia peccata interna mali-
tia [illegible], [illegible] numerica dist-
[illegible] ex specifica [illegible] vellet tria peccata facere
[illegible]: veluti si Petrus uno actu vellet tria peccata facere
tres missas [illegible] omittere, tres [illegible]
[illegible]: [illegible] si unica voluntate [illegible]
tres sanctos blasphemare, tres [illegible] calumniari, [illegible]
occidere. [illegible] Patroni [illegible] in casibus
[illegible] a Navarro, [illegible] peccata non [illegible]
[illegible] vellet [illegible]
[illegible] occidere, tot non homicidia voluntate committere,
[illegible]: [illegible] familiae [illegible]
[illegible] integra [illegible] homicidii, et ideo tot nece-
sse est, ut sint homicidia, quot sunt [illegible] occissi.

Resolutio

Resolutio huius quaestionis desumitur, meo quidem

iudicio, pendet ex illa celebri quaestione: utrum interiores actus pos-

sint habere speciem malitiae ab obiecto non distinctam? Negat Bonacina

supra allegatus, item P. Filiucius, P. Lumar, Moya,

et Vega, P. Suarez, apud Dianam [illegible]

[illegible] 64. Asserunt, actus tendentes in obiectum

utrumque tendere sub ratione omnimodae malitiae, non in tendere

in illa [illegible] unius, et [illegible]

[illegible], et alius una [illegible] mala infectus. [illegible]

[illegible] circumstantia aggra-

vantis, quae oportet explicari in confessione, [illegible]

[illegible] interiores actus possunt habere multas malitias

[illegible] non [illegible], et in confessione [illegible]

[illegible]

[illegible] tamen adhuc [illegible] videre [illegible]

[illegible] dicat ordinem ad [illegible], et [illegible]

[illegible] varietas [illegible] mali non [illegible]

[illegible] peccatum [illegible] in confessione [illegible]

[illegible]

Ista [illegible] opinionis [illegible]

[illegible] consilio [illegible] meus [illegible]

[illegible] defendendi [illegible]

[illegible] 1°. [illegible]

[illegible], [illegible] mala [illegible],

[illegible] et consequenter [illegible]

[illegible] in confessione [illegible], supposita opinione de

circumstantiis aggravantibus non [illegible] in confessione [illegible]. [illegible]

Ex

Vez. meo iudicio n. g. ... tn dixeris in opinione huc
aiut, et credo ... incoedit adue et postea duplicem
maiorem ... non dixerit, ... extendo ingenue
et sine illa ... quod sequantur dicere ... circumstantia
n'ec narratio explanda. Ecce iste Varza, ...
tenerent in corde alii n'ec posse ... Matthaei solo
nomine ita, et ... subscriptas, de circum-
stantiis autem vanitas n'ec narrio ... occuendo,
dicent ut coeni ... procedant dicere in uno eodem ...
cuius ... blasphemia, maledicti ... in ...
multos dixerit circumstantia, et nunc ... maxime n'ec
in ipsa narratio dei ... dicendum.

Dixerit ... posset ... opi-
nioni credendo unius ..., et huic ... peccandi de omni
... unius, et multiplicit ... maxime et ...,
... successive ... illius ..., ... toto
... nos, ut in uno capite de ...
volunt ... toto a ... singula ...
... iniuria ...
... iniuria ... illos, decem ...
... et ... similitudine ...
... propter ... unus ...
... ut ita ...
... dixit ... ut ... nulla ...
... sufficit, ... tradendum ...
... dicendum ...

xerit [illegible] in tali casu [illegible] actus, unus,
quo [illegible] vellet [illegible] alterum, quo [illegible]
et [illegible] ad [illegible] blasphemari [illegible]
[illegible] alterum, [illegible] blasphemiis [illegible] secutaxit. Quia [illegible]
[illegible] vellet occidere [illegible] et omittere [illegible], ea [illegible]
unius, et [illegible] simpliciter [illegible] vellet, [illegible] duos actus et
[illegible] [illegible] duplici [illegible] linguinaxet. Hac
[illegible] posset [illegible] amplecti, et [illegible] reiicere. [illegible]
[illegible] [illegible] opinionum, ad [illegible] mihi videntur [illegible]
nec sufficienter [illegible] soluta, [illegible] multiplicanti actus
et [illegible] necessitate, [illegible] unus actus,
[illegible] multis malitiis, seu [illegible] [illegible],
[illegible] multos [illegible], [illegible] malitiis [illegible] eo-
[illegible] appetere, [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible]. [illegible] 2°: [illegible] blasphemandi in
[illegible] sanctos [illegible] occidendi integram familiam [illegible]
[illegible], [illegible] calumniandi [illegible] [illegible] sumari
[illegible] unius, unicum est [illegible] peccatum: at [illegible]
est multiplex ex multiplicitate [illegible], [illegible]
occidi, blasphemari, aut calumniari. Sic [illegible]
P. [illegible] tom. 1. [illegible] 2 d. 3. [illegible] 3. n. 15. Et [illegible]
[illegible] lib. 2. d. 1. n°. 7. [illegible]
[illegible] unius, [illegible] blasphement,
calumnient, aut [illegible] occidi, tunc [illegible] exurit
multa volunt [illegible] blasphemandi calumniandi, et occidendi,
[illegible] multa peccata. [illegible] [illegible]
[illegible]

graale, [illegible] et [illegible] peccat[um] commisisse dicit in actu ipsius
actus; condemnans, et intrinsecis actus ac suppositionis, q[uae] tendit
ad blasphemiam contra deos sanctos, [illegible] q[uae] tendit in calum-
niam, [illegible] contra [illegible] q[uae] est unicum peccatum [illegible] seu
[illegible] et [illegible] [illegible] peccatum est [illegible] adiectivis, q[uae]
multiplicari nequit, [illegible] multiplicent malitiam, [illegible] in
[illegible] alteri. [illegible] multiplicant malitiam actus
ac suppositionis; q[uia] nec multiplicant [illegible], et [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] q[uia] actus [illegible]

Deus, [illegible] dic de [illegible] calumniandi, et blasphemandi
[illegible] in virtute multiplex [illegible] opinioni, [illegible]
[illegible], q[uia] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtute [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccata committendi, [illegible] [illegible] virtute [illegible]
illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]
faceret [illegible], q[uia] diceret [illegible] [illegible] [illegible]
committendi [illegible] feminis, [illegible] in [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unius [illegible]
[illegible]: ita q[uod] intendit [illegible] [illegible], [illegible]
confessionis [illegible] [illegible] volunt[ate] [illegible], q[uae] [illegible]
[illegible] unius [illegible] [illegible], q[uia] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] multos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] multis malitiis, ac dissonantiis [illegible] diversis
[illegible], et ob multas [illegible] posse [illegible] multiplex
[illegible] [illegible]; et q[uod] tale [illegible] debet in confess[ione]
explicari. [illegible] [illegible] [illegible].

cd.

Ad fundamenta oppositae opinionis,
quatenus sunt contraria meae, respondetur adversarii; Resp.

Ad 1um. Personas unius familiae iuris fictione dici
unam personam, tamen re vera non esse unam (verba sunt D. Sfortiae
Pallavicini) nec ut unum corpus in ordine ad confessiones
considerandas, sed ut multa corpora [illegible], et ideo tot
esse homicidia, quot personas. Itaque et si iuris
fictione tota familia accipiatur tanquam una persona, id
quod in civilibus licere fiat ob varias convenientias,
quas doctores exponunt; sed non loquamur in eis, unde
fictio non deservit locum, sed solum attenditur id quod re vera
est alio modo dicendum. Et in casu nostro, si re vera fa-
milia plurium non vivit omnium una vita, sed multiplici;
ita etiam non nisi multiplici homicidio occidi potest:
et si in illa sciret esse aliquos clericos, aut personas
ecclesiasticas et sacras, non excusaretur a peccato sacrilegii,
quatenus illum vellet occidere.

Ad 2um respondeo ante negan-
dum. Disparitas est quod volens destruendi aliquam domum,
vel [illegible] omnes libros alicuius bibliothecae, aut omnes
greges seu dotes [illegible], est aliquid [illegible]
in [illegible] unus, nam solum unica destructio unius est,
quatenus tollat contra unum tantum dominum damnificatum circa [illegible];
at volens occidere familiam, [illegible], et [illegible]
occisus [illegible] plures damnificantur in vita, quatenus

ipsorum

occisionis quae valent ... la hia una occisio ...

quae libet ... dicitur. ... valuerit: ... mille

oves ... sub ... ut, sic ac moralis ...

... mille iuxta ... unus Hispani

dicunt un buen: ut ... una bombarda expulsione

... occisio ...

Hispani dicunt una muerte, ... [illegible]

in existimat ... attenta ... exmultis

... iuxta ... coalescere, ... [illegible]

occisionibus unus.

Ad ... dico valent ... dicendi

infinitos ... omittere ... valenti

... scientia, ... virtualiter multiplicis, seu equi-

valens infinitis ... singulis ... singularibus

... occisionis. Ad ... valer ... aliis ... bonum, ...

... virtualiter et entitative ... unus actus bonum, ...

... valer ... ad multos. Ha... ad funda...

Ad ... funda... Rom ... opinionis ...

... quod ... virtualiter ... entitative ... peccata ... ut ...

... rationis ... manifestantis ... honorari ... [illegible]

... ac in ... dicitur ... entitative ...

... virtualiter ... multiplex, ... equivalet ...

... singularibus ... S. Bernard. ... Leonis ... entitative ...

... libentissime damna ... infama honore, ac vita

multorum, ... existimat moralis ... multiplici ...

... maxime damnificatur ... in fama

et Sponsae, quam in vita cepit in confessione declarandae.

Ad 3um dico, in eo casu illa 3 peccata saltem virtualiter distincta dari, quatenus illis voluntas tot malitias sit deturpata: imo forsan illa sexta, etiam distincta dicta ex scientia ut ad 2um ex, quibus unus sit sacrilegus, et alia simplices infusiones. Ad 4um dico ad confitendi hunc respectus, 1º peccata interna multiplicari saltem virtualiter specie vel numero ex specifica vel numerica distinctione objectorum seu personarum; 2º non tamen ex objectis ut peccata non specie etiam, et peccata multiplicarent ex eo, quod objecta vel personae specifica vel numerica distinctae.

Caput 4um

Ex antecedentis quaestionis decisione, plures aliae quaestiones faciles resolvuntur.

1a quaestio: an confessarius in peccato mortali existens, et se exponens ad excipiendas confessiones multorum, tot peccata mortalia committat, quot personas successive absolvit. 1a sententia negat. Ita Diana 1a parte tractatu 4, resolutione 43, et 3a parte tractatu 4, resolutione 64, et Patres Fagundez et Rodriguez 1 successive; nam si in notabili intervallo nunc unum, nunc alium absolveret, non tamen unius peccati in deo moraliter, ob plures fierent, ex interruptione, et voluntatis interruptae moraliter unitatem peccati; 2º quia saepe est continuatio. 2a tamen et probabilior opinio affirmat. Ita Patres Azor, P. Suarez, Sotus, et Bonacina ibi. Item Pater Vazquez quem refert et sequitur P. Palaus tom. 1 tractatu 2, disputatione 3, n. 8. Probatur: quia ad multiplicitatem personarum multiplicantur actus; et singulis administrationibus singula peccata externe consummantur, utpote perfecta, neque per unam admi-
nistratio

nisi ideo continuat in altera; neque compositum sit ad efficiendum unum aliquod. Confirmatur: Si quis vellet successive tres boves occidere, et successive tribus personis tria furta facere, sine dubio tria homicidia, et tria furti peccata committeret; quia sicut tres peccaret, si tres offensas successive (etiam ex vi unius expositis, ac voluntatis) in peccato exigeret.

3.a Quaestio: An si irata persona vulneret, fur lege, aut voto prohibitus ludere ludos cum pretiis continuatis, plura sit unum peccatum committat. Dixi continuatis; nam si tali intervallo fierent vulnera, et ludi, ut moralis censerentur multos actus, procul dubio multa committerent peccata. Generatim in proposito, et opposito casu unicum solum peccatum committi docent Dr. Azor, Ioannes Sanchez, Navarrus, et Lessius apud Palaus ubi supra. Plura ut ecce verius iudico cum Palao ibi. Primo quia ad multiplicitatem personarum multiplicantur actus; neque unus alium unus efficiunt: nisi dicas, vigilans actus neque unus alia unus efficiunt: nisi dicas, Petri, vulnus Ioanni inflictum continere aliquo modo adversus Petri, et ludum cum Thoma continere ad ludum cum Paulo, quod esset non ideologizare, sed eludere, quia licet ex eiusdem intentione omnino independens ab alia cum ecce peccati et forte in suo genere malitia completa sit; ideo tenentur expressa confessione diversis personis.

4.a Quaestio: An si quis unica voluntate vellet plures ad mulierem accedere, vel omittere officium divinum pro mense, vel ieiunium pro tota quadragesima, unicum ista plura peccata committat? Quidam putant unicum esse tantum diversa numero moraliter ei se faciet. Sed ideo actus peccati graviores; ideo quod voluntas omnia faciendi dicens eorum omnium tantum peccatum, et adducit circumstantiam aliis personarum, ut forte aliquam aggravantem manifestandam

manifestandum esse confessori: ita docent in terminis vnius
omissi peccati exprimendi, vt esse circumstantiam aggrauantem, et
dicunt ibi Nauarrus, Bonacina, Suarez, Megala, et
alij, quos citaui cap. ante 5. de sacra confessione. Nec
vero hoc in casu auctoritas horum ibi propria sententia ex
multiplicitate ac diuersitate obiectorum, seu non multorum
multiplicari peccata, expiramus in terminis euentu vnius tamen
malitiae, et enim esse peccatum, virtualiter vero multiplex, ac
proinde vt tale exprimendum. Ita docet in terminis, praeter dictos ibi,
Sanchez, Diana 6 p. tr. 4. resol. 164 in Moriferio,
P. Salas, et Pasqualino. Quod in casu quo quis vellet tribus
vicibus v.g. ad feminam accedere, tribus diebus omittere officium,
et ieiunium de tribus, committeret tamen vnum peccatum, continet
tamen tres malitias morales non dictas, quod tres fiunt obiecta integra
quorum quodlibet per se aptum erat constituere vnum peccatum; et
in tres actus diuersos non seu inter se non continuari moraliter
et tres omissiones officiorum, ac ieiuniorum, tribus obligationibus
non distinctis in iunctionibus, quae obligarent tres, currentibus tribus
distinctis diebus.

Nota, insuper nostrae solutionis, ac quod
decisum, nobis esse sermonem, de accessu ad eandem feminam
sed etiam ad tres feminas eiusdem status v.g. solutas, quas quidem
vnico actu voluntatis desideraret, et delectaretur esse
de tribus feminis, vna monialis, altera coniugata, tertia
soluta, in quo casu committeret tria peccata, scilicet vnum contra
matrimonium, ac aequivalens [illegible]. Sed [illegible] subtilius
an [illegible] tres species seculares extraneas,

Sit

est unicum et multiplex peccatum; inducunt enim agendos
et volentes occidenti patrem presbyterum, sacerdotem, et secularem
et tria peccata, seu unum cum triplici difficultate parricidii, sacri-
legii, et homicidii.

5 questio: an qui unicum impetere in se
unius [illegible] [illegible] aggrediendo vel [illegible] multa
peccata committat? Respondi affirmative cap. ante [illegible]
[illegible], cum ea non [illegible]. 6 questio: an qui unico
simul actu infert [illegible] in iniuriam unius [illegible] aggrediendo eum
et vocando latronem, hereticum, et adulterum multa peccata committat? Res-
pondi negative cap. 2; quia ea omnia conveniunt et [illegible] in in-
tentione auferendi huic honorem eius. 7 questio: quid
si unico impetu tres calumnias infert personas, dicendo:
Tu es latro, iste illegitimus, ille iudeus? Respondeo esse tria
peccata ob diversitatem personarum, quae in [illegible] contumelia: ut ex
superius dictis. 8 questio: an inducens unico verbo
quatuor [illegible] ad peccandum, quatuor peccata committat in specie
explicanda? Respondeo affirmative, ut Sanchez, Bassaeus, [illegible],
quos refert et sequitur Diana [illegible] 4. [illegible] 64.
[illegible] quia tam [illegible] sequentis [illegible] intentio, ideo illi
imputatur; sed [illegible] 4 peccata, imputantur [illegible] 4
peccata, quia inductio illa [illegible] unicum verbum et [illegible]
quadruplex.

9 questio: an si quis uno ictu occideret duos
clericos, intret excommunicationem incurreret? [illegible] Navarro,
Molina, [illegible], Sairo, Alberio, quos refert et sequitur
Diana ibi. [illegible] dicere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] percuteret clericum, ante [illegible] excommunicationem incurreret.
Doret

docet Diana in d. de Sal. sibi, ro e. q. vna actus intrinsece bri-
cus, vere facit tres delectos distinctos, et tres illas in vnu
delictu tantummodo efficiunt vnu delictu tantu; id q. ...
dente diabolo manus existentes intus delictos mulier, tres
t... consistit... e q. in vnu, vna; ... ter.

Decima quaestio: An explanandi sint necessario
sermonu, qui scandalu dant et cu vnico verbo, et q.
qui peccavit turpiter vel publice coram multis, praebendo illis
scandalu, et occasionem, aut excitando eos in inhoneste peccandi.
Dicet affirmative Diana ... tr. 4 resolut. 124, cum Silvio,
Sotrecasso, Filliucio, P. Sanchez, P. Salmanr. Unde ... conviversi
se accusant de illo scandalo, si nil aliud exprimant,
debent confessores rogare illos de specie peccati, et de no
sermonu. Ratio est: quod illo pravo exemplo sunt inducti
ducunt ad peccatu, ... inducere duas personas ad peccandu
duplex peccatu, et eiusdem speciei cum peccato ad quod inducunt;
... scandali, et ... scandalizata ...
declarare.

O beatos nos inventi ... ad malum, quod ... decierii
de delectatione venerea turpiter ex colloquio cum alijs, tenetur declarare,
de ... sermonu ... an fuerint coniugati, alij, mo-
niales: et quia ... sermonis si ... fuerit cum ... et
solutis, ... potest ... Que diu ... tacere
... ignorantia aut ignorans, ... :
caveant.

11. quaestio: qui in sermone maledixerit ...
... ac ... tria ... nominat ...
Et multies dicimus: ... de illo, qui maledixerit,

Christi domino, ut eius duodecim Apostoli: si imperaverit navis domino, et
servis eius familiae duodecim personis [illegible]. Vnum respectu dicunt
P. Enriquez. et duo peccata admittunt secundum P. Fagundez, Dicastillum,
Regalam, et [illegible]. Et duodecim peccata numero distincta esse
cum Bonacina, ac [illegible] ex [illegible], meo iudicio cum P.
Sousa. Azorio, et Tamburinio, quem refert Diana
[illegible] tr. 4. resolut. 64. Propter nos [illegible] traditam
[illegible] dicendi [illegible] tres [illegible], quae ad summum ce[illegible]
[illegible] [illegible] peccata.

Duodecima quaestio: Si aliquis [illegible]
[illegible] a [illegible] Bibliothecae, aut [illegible] [illegible], cum [illegible]
multa peccata diversa omittet [illegible] ex [illegible], si [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] dominorum [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible] singulis dominis [illegible]: docent
P. Enriquez. et P. Molina apud Dianam ibi. [illegible], si
[illegible] [illegible] dominorum [illegible] indivisi. [illegible] [illegible] peccata
[illegible] P. [illegible]: [illegible] a [illegible] [illegible], cui acquiesco
[illegible] [illegible] [illegible] iniuria. [illegible] [illegible] gratis. [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible].

13. quaestio: An [illegible] diversa [illegible]
[illegible], si [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] peccata omittat
[illegible] omitti [illegible] P. Enriquez. quem [illegible] refert Diana
3. p. tr. 4. resolut. 90, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]

omitti

Pro admitti, alia coit docent. Pro re [illegible] suis, sup-
pono, iuram^tis [illegible] duplici malitia [illegible] specia [illegible]
[illegible]: 1°, quatenus iuste Deus specialiter in illis existit, et
sic iurare per sanctos, est [illegible] iurare per Deum ipsum.
2°, non solum quatenus in eis specialiter existit, et relucet
Deus; sed etiam ratione [illegible], quae ipsi sunt a Deo participatae
et secundis, quibus [illegible] [illegible] cognoscere et [illegible]
venit aut [illegible] [illegible] utrumque [illegible] iurandi et vivendi in Sanctis
annotarunt S. Thomas, Navarrus, et [illegible], quos
[illegible] et imitatur S. Valdes [illegible] lib. 2. d. 23. n. 9.
Dico 1°: si [illegible] aut a [illegible]
iuram^to [illegible] semel aut [illegible] iurat per sanctos,
[illegible] Deus ipse iurat, et Deus vocat in testimonium,
[illegible] specialiter existit, et honorat in Sanctis: [illegible]
[illegible] non implens iuram^ti soli Deo fit iniuria, et [illegible]
religionis, et ea unica non impletio [illegible] unica in ratione
iniuriae, et unica fractio iuram^ti et [illegible] simplex [illegible]
[illegible]. —— Dico 2°: si iuram^tum [illegible] sanctos
fiat 2° modo; et [illegible] [illegible] aut [illegible] non impleat
[illegible] ea non impletio [illegible] [illegible] sit iniuria [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] in testes vocatis, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] respondissent, iis omnibus [illegible] fieret iniuria,
[illegible] promissio non impleretur et [illegible] unica illa non impletio
valeret unica [illegible] multiplex in ratione iniuriae. [illegible]
[illegible] fuerint in testes [illegible] [illegible] Sancti [illegible] iuram^ti.
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] iuram^to

... genere faciens pro istis Sanctis, nempe [illegible] in votis
communi et unicum peccatum, eadem ratione intelligendum est de uno simplici
voto, si fiant utique de eadem castitate pro istis Sanctis
nempe contra eorum statum et unicum tantum peccatum. Ex:
quod contra promissio voti non fit ipsis Sanctis, sed Deo
sicut dixi contra docentem in Sanctis. Unde si contra
talem promissionem, aut votum non impleat, non [illegible]
peccatum, et [illegible] solum committit infidelitatem in
promissis non autem in Sanctos. Ita docet [illegible] notat ibi
[illegible] Suarez, P. Valencia. Sed non intende-
deret Sanctis ius vere promittere, quod fieri posset
[illegible] Thoma et Suarez ibidem aut ex [illegible] doctor
ut promissionem non impleret, procul dubio eorum singulis
injuriam inferret, quia infidelis se exhiberet erga
singulos; ideoque in ea non impletio voti, seu
promissionis esset multiplex in ratione injuriae contra illos singulos;
et ideo simpliciter multiplex in ratione peccati.
Dicitur secundo [illegible] ex probabili doctrina S.
Thomae, 2a 2ae, q. 88. a. 5. ad 3um cum Caietano ibi
et in eadem responsione etc. ubi docent eodem modo
debere intelligi votum, quod fit Sanctis, quo intelligitur quod fit
per solemnem religionem, ita ut [illegible] intercedat duplex promissio.
una, quae fiat Sanctis, servandi utique castitatem in eorum honorem;
altera, quae fiat Deo, de implendi promissionem factam Sanctis
de castitate. Cum duplex promissio videtur intercedere in
solemni religiosa professione, quod induit legem committendi

dij vovere: Ego N. promitto sub vovendo, et promitto omnipotenti Deo coram eius Matre R. P. N. praeposito generali Societatis Iesu locum Dei tenenti, et successoribus eius, perpetuam paupertatem, castitatem, et obedientiam etc. Insuper promitto specialem obedientiam summo Pontifici circa missiones etc. Si quis talium professus has duplices promissiones et obligationes violet, iniuriam facit Deo et Religioni, et utrique facit iniuriam, et praestat se infidelem si a Religione recedat, et promissa non impleat. Ita quod professus promittit aliquid Deo, et Sanctis, et utrique intendit promittere non autem Deo soli, prout specialiter designat, quod honorat in Sanctis, utrique manet obligatus et utrique infert iniuriam, et praestat se infidelem si promissa non impleat, et talis vota non implendo committit duplex peccatum, et duplex iniuria, scilicet duplicis professionis, cui est fallax.

Dixi, scilicet duplicis professionis: quia si votum aut promissio sit tantum una, et solum in tantum semel facta, quamvis centies sit repetita et renovata, non facit ut illius transgressio sit multiplex iniuria aut peccatum. Sic docent PP. Sanchez, Cruxiq. et Lessius, Bonacina, et Sayrus, et P. Valdechis ibi. Ratio: quia huiusmodi repetitio et renovatio nihil addit obligationis de novo. Ita attigi S. Th. 2. 2. q. 88. art. 2. cap. 1. § de expiratione votorum et ita Castropalao, teste eodem Sanchez lib. 4. in Decalogum cap. 14. n. 10. Valet etiam si ij, qui repetunt, aut renovant votum, dixerint intendat sibi imponere nova obligationem: Sed, quia non sufficit nova intentio, aut voluntas ad sibi multiplicandas obligationes in

Ad 2um resp. neg. capacitas ex q. me. d. n. 1. S. habet n.
dici unica, ut tn. sub. unita roe, et ex unica tm
virt. D.o q. species posset q. eti semel vovendo
imponere sibi eius oblig. [illegible] dictas nº et efficere, ut
posita unaque transgressio voti, esset eius pecca. dicta
nº, q. nemo asseverabit. Caeter. [illegible] a liis diss. illud
trachi de constitutivo ac distinctivo conscientiae [illegible].

Decima 4a quaestio: An coniugatus rem-
habens cum uxore alterius debeat utrumque coniugium in confessione
explicare, seu sufficiat dicere se adulterium commisisse
[illegible] debere manifestare utrumque coniugium: Ita [illegible]
[illegible] alijs et Vasquez quos refert [illegible] Dianae tom.
10 [illegible] 3. 10. 3. 119. [illegible] aliqui [illegible]
[illegible] nº [illegible] moralis fornicatio ac mixtum adul-
terii, seu [illegible] duplex [illegible] maiorem [illegible] ac
[illegible] duplex [illegible] una marito
[illegible] altera [illegible] [illegible] anni.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] duobus speciebus nº [illegible] [illegible]
[illegible] reputari [illegible] editione [illegible] verbo [illegible]
nº 30, [illegible] alij et unicum [illegible] specie [illegible]
nº, [illegible] quod si alter [illegible] et coniugatus [illegible]
[illegible] [illegible] sit, alij iudicent.

15 quaestio: an violans castit. adque duplici voto solemni tenebatur, uno religionis, altero ordinis sacri, teneatur declarare, se duo talia Deo vota solemnia peccasse. Item sit. an mulier peccans cum sacerdote religioso teneatur declarare utrumque statum solemne voti illius, vel sufficiat fateri fuisse virum solemni voto ligatum?

Prima sententia tenet opus esse declarare utrumque votum solemne. Ita Ahes, Dominic. Ledesma, Granado, et plures alii, apud Dianam p. 3. tr. 7. resol. 23. Fundamentum huius opinionis est duplex. Primum: quia votum solemne castitatis a religioso professo emissum est alterius speciei ab specie voti, quod emittit sacerdos, seu ordine sacro initiatus.

Secundum: quia sacerdos religiosus violans castitatem utrumque votum solemne violat, quare duplex committit peccatum, et saltem gravius, quam si vota essent simplicia, vel unum solemne et alterum simplex, quod ex statu debet esse solemne est.

2a sententia et verior opposito asserit, poenitentem sufficere, si vir in confess. dicat se esse religiosum, vel solum fateatur se ordine sacro esse; at similiter feminam satisfacere dicendo se commisisse sacrilegium cum religioso, vel cum sacris ordinibus initiato; nec opus est explicare duplex votum solemne. Sic tenent Medina, Rodriguez, Vivianus, Villalobos, Petrus de Lezana, Salas, Sanchez, Olivarius, alios refferunt et sequuntur [illegible] n. 50, et Diana [illegible] quos [illegible] probabilis etiam vocant Joannes de la Cruz, et Fagundez, apud Dianam ibid.

Prob.

Hoc est: q[uod] ordo sacer n[on] obligat ad castit[at]e[m]
servandam, nisi r[ati]one voti solemnis, inclusi; et ideo votum
solemne sacerdotij, et religiosi, n[on] differunt specie; et
solum est veluti repetitio, eiusdem obligat[ion]is, seu me[m]: Quem
ad modum si q[ui]s ter s[eu] quater voverit ieiunare, singulis
qq. 3 sextis ferijs, l[icet] duabus aut tribus chirografis, Hispane
con dos otras escripturas, se obligaret ad q[uo]d[dam] speciale
de votum solvendum; semel modo peccaret n[on] ieiunans, aut
n[on] solvens, nec teneretur ad solum ieiunandum, l[icet] ad s[ol]um
solvendum, ob p[ro]pter repetitas scripturas, et vota: nec
semia p[ro] obligaret d[e] q[uibus] repetitiones in confess[ione] apperire.
Cl[aus]a obligat[io] voti castit[atis] inclusi in sacerdotio sit
eadem cum obligat[ion]e voti, in confess[ione] satis; declarata quilibet
declarare sufficient, [illegible] voti me la pecc[atum], et scire
virtutem, solum peccatum committere, di[ct]o contra solum obligat[ionem]
violat.

Ad 2um facilis opp[osi]t[i]o, votum solemne
castit[atis] ordinis sacri posse distingui in specie
a voto castit[atis] a sacerdote, in respectu ordine; quia
n[on] ad eandem formam, nempe ad servandam castit[atem], eo
modo, et sub eodem fine obligat, l[icet] ne irrita[m]entum
Deo fiat, si n[on] servet, q[uo]d ei promissum est. Et
D[ominus] Diego ante nego tota; q[uia] quemadmodum dixi d.
S. cap. 2. [illegible] sola multiplicata precepti, aut voti
[illegible] requisientis, n[on] multiplicant pecca[ta], nisi illa
multiplicent, seu res precepti; sic in C[asu] seni
n[on] multiplicat pecca[tum], et eadem duplici solemni voto

munus

iniungit. Et licet gravius sit peccatum contra solemne votum quam contra simplex, at ea gravitas moraliter non auget numerum nec mutat speciem, et consequenter non est necessaria in confessione aperienda. Ut potius solum circumstantia aggravans. Ex dictis duo infero.

Primum: quod sacerdos vel religiosus professus, vel professa monialis, satisfaciat in confessione dicendo se violasse votum castitatis tacendo circumstantiam, nempe votum esse solemne: et si illa femina esset secularis, satis erit dicere: sum reus cum viro ligato voto castitatis, quin opus sit exprimere votum esse solemne. Sic docent Navarrus, Megala, P. Tiriuto, et P. Sanchez, quos citat et sequitur Diana ubi supra resolutione 4. Et probabile putant Villalobos, P. Fagundez, et P. Henriquez. Probatur: quia votum solemne a simplici non differt specie, sed in alteris rebus vincit, sed solum accidentaliter. Ratio oppositum docent P. Palacios, Rodriguez, Medina, Ledesma, Aragon, Villalobos, Ledesma, et Medina, Coninc, Fagundez, et Henriquez apud Dianam ubi, qui oppositum nituntur fundamento, quod votum sacerdotale castitatis differat specie a voto simplici. Secundum infero: etsi illa fuisset vera adversaria sententia, tamen, sive copula sit sodomitica, sacerdote, vel religioso professo sufficit fateri se fuisse cum viro, voto castitatis adstricto.

2º;

§ 6. a. an Prelato praecepto aliquid
sub praecepto obediat, non intendenti sub mortali obli-
gare. Et subditus non teneatur parere. Duplex, utraque culpa
notanda in confessione apperienda; una, adversus votum
in qua ratione praecepti est contraria a superiore contraria,
adversus votum obedientiae. Affirmat Villalobos, [illegible]
Fagundez n. 42, negat Ledesma, Caietanus [illegible]
apud Dianam citatis resolutione 16. [illegible] Hispanus
Villalobos disputando Ledesmam oppugnat, quaestionem
relinquit, nec litem sedat. Contra eos tamen
Praemitto Praelatum imperantem dici-
tenere res praeceptas in ea virtutis specie, ex cuius amore
movet mandatum imponere, seu quam intendit, ut [illegible]
subditi exequantur res imperatas. [illegible] tamen virtutem
aliquando est illa, quae ipse res imperatas iure ipso
nolle respiciunt, sic accidit, cum iustitiae virtutem praecipit
a superiore, ne ulli fiat iniustitia; aliquando [illegible], ut
cum iustitiae rei sacrae [illegible] observantiae rei sacrae reverentiae:
aliquando res praecipit, quae iure naturali imperata non erat, ut
ieiunare statuto die. aliquando prohibens, quae iure ipso prohibita
non erant, ut ne religiosi domo egrediantur absque superioris
permissu: in quibus praeceptis attendenda est finis [illegible] legis-
latoris, [illegible] res praeceptas [illegible]
fuerit finis intentus, sive assumit ut medium, ad talem
finem assequendum.

Ad praemissa respondeo efficaciter re-
ligiosum violans superioris praeceptum peccare dupliciter.
1° adversus virtutem [illegible] in qua est praeceptum. 2°, adversus
votum obedientiae. Sic arguo: Superior per suum [illegible]-
[illegible] mandans in aliqua virtute, ac si [illegible]
virtutem eius [illegible], ut ex dictis [illegible] dicendum sup-
primo, si transiliens tale superioris mandatum violat
eiusque virtutem. [illegible] exacta [illegible] religiosus [illegible] obedi-
endo praelato in iis, quae [illegible] subditis praeciperet
iniuncta, [illegible] obedire renuit peccat contra votum: [illegible]
[illegible] peccat, scilicet contra illius virtutem et contra votum.
Dices 1°: [illegible] Franciscanus, [illegible]
quadragesimae non ieiunat duplex peccat. 1°, [illegible]
ecclesiae, et superiorum, [illegible] id sibi praecipientium.
2°, contra votum obedientiae, quo se adstrinxit ad observan-
tiam regulae obligantis sub mortali. Negatur consequentia [illegible]
[illegible]. Atque [illegible] habes, quos refert [illegible]
Palaus ubi [illegible] cui praesentis doctrinae de [illegible]
Dices 2°: [illegible] religiosus omittens auditionem sacri
[illegible] die Dominico [illegible] contra obedientiae [illegible] impe-
ratam, peccabit dupliciter: 1° contra praeceptum ecclesiae, 2° contra
votum obedientiae. Nego consequentiam: quia religiosus ratione voti
obedientiae tantum obligatur obedire in iis, quae [illegible] ut
religioso fuerint imperata, non in iis, quae [illegible]
[illegible] religiosis [illegible]. [illegible]
[illegible] Sanctio.

Dices

Dicens 3°: quod si stu[diosu]s scholasticus mittens aut frangens iuramentum praestitum rectori universitatis aut Magistro collegii, pecca[t] dupliciter, videlicet contra iuramentum et contra virtutem, in qua erat res praecepta. Probo affirmativè, si res alias erat praecepta: negativè vero si secus. 1a pars: nam talis scholasticus peccaret contra illam virtutem in qua erat res praecepta, et rursus contra iuramentum, quod geminam culpam inficeret. Vnde ostendo: quod si praecipiat rector sub praestito iuramento virtute rem scholastico non alioquin praeceptam, existimo solum contra iuramentum delinquere, eo quod videatur hic superior nulla illi obligatione obedientiae imponere, et [illegible] si [illegible]. Dicens 4°: quod etsi secularis vivens obedire suo confessario in omnibus quae iudicaverit suae spiritualis saluti maxime convenire, si non obediat, peccat dupliciter: 1° contra votum obedientiae; 2° contra ipsam rem praeceptam a confessario. Probatur [illegible]. Probatur 2a: quia [illegible] superior non [illegible] quod non tenetur virtute obligationis, nisi ex voto, tunc videtur res [illegible] imperata [illegible] non alium [illegible] solum peccat contra votum. Ita [illegible] Henricus [illegible] docti viri P. Palaus [illegible] 13, [illegible] Azor, [illegible]

Vltima quaestio